5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
Semestru . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No 908 Vineri 1 Ianuarie 1910

2852/1911

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

G. LASCAR

fost primar, profesor

Alegători neînregimentați

Partidele în starea lor actuală au foarte puține [illegible] alegătorilor. Cu [illegible] moment, fie de Cameră fie de Senat, numără cei mai mulți [illegible], din care se recrutează elementele [illegible] ale partidului; le socotim pentru Iași la maximum 500 de inși de toate profesiunile. Cu cît însă, ne scoborîm mai jos, cu atît numărul înregimentaților în partide scade, fie din cauza unei lipse de educațiune politică, fie din cauza sistemului nostru de viață politică și a legilor organice, cari cîrmuesc statul. Proporția e și mai slabă, dacă ne scoborîm la țară; acolo partidele mai nu există și ar fi o încercare îndrăzneață din partea actualelor partide năzuința de a începe o operațiune de fixare politică la țară.

Acesta fiind sistemul nostru politic, foarte bine caracterizat și nuanțat la vîrf și foarte confuz și nedeterminat la baza vieții noastre politice, trebue să privim situația cum este și să lucrăm potrivit împrejurărilor.

Ia să ne punem în ipoteza, că toți alegătorii ar fi fixați în partide și s'ar da o luptă politică; și partidele ar ști pe ce temeiu merg, și țara și-ar [illegible] sau în mod statornic. Dar așa, voința țării fluctuînd la infinit, urmează că singura busolă politică e celalalt factor constituțional—*Regele*. Incă n'am scăpat de vechea stare de lucruri spusă cu atîta amărăciune și de cronicari: *că țara pururea-i gata la domnie nouă*, de și din cercul îngust al păturii politice a boerilor a eșit ceialaltă vorbă în contrast: *schimbarea domnilor bucuria nebunilor*. Și azi țara stă supt această caractarizare politică. Și de ce oare?

Sînt două cauzele: Intâiu nici partidele n'au ținut să educe politicește alegătorii, alegerile fiind mai mult un act administrativ nu politic; al doilea, nici alegătorii nu s'au lăsat ademeniți de partide, pentru că la spate n'aveau legi organice, cari să le asigure situația. Punerea și scoaterea din slujbe atîrnînd de vot, funcționarul își asigură slujba cu votul dat administrației. De aici fluctuația masei mari a alegătorilor cu schimbarea de regim, consfințînd și în 1900 aceleiași stări politice cari erau cu sute de ani în urmă, atîta că atuncia țara *privea*, iar acum *votează*

Această stare de lucruri e pe cale de a se schimba în spre binele țării. Zestrea guvernamentală, alegătorul administrației mai nu mai este. Cetățenii s'au deșteptat la interesul mare social și atît secretul votului, cît și educația politică prin presă, au făcut că astă-zi nu poți vorbi alegătorului, de cît la inima lui, la conștiința lui. Dacă nu toți alegătorii sînt înregimentați în partide, foarte mulți din cei neînregimentați sînt tot așa de fixați politicește cu sufletul lor, cu inima lor de unul din cele 3 partide, că tocmai la acest interes politic conștient facem acum apel în alegerile actuale.

Din cei 657 alegători ai colegiului al 2-lea de Senat din Iași nu sînt fixați în cluburi de cît cel mult 250, iar cu simpatii politice cel mult 150, așa că mai rămîne un stoc de peste 200 alegători, cari vor hotărî cu votul lor soarta alegerii de la 10 Ianuarie. La acel stoc de alegători — 200 la număr—ne adresăm în special și le punem în vedere să cîntărească bine buletinul ce au a-l depune în urna albă.

Din cei 3 candidați ce are de ales trebue să se întrebe și—credem că acest discernămînt și l'a făcut—care din candidați reprezintă partidul cel mai cu dor pentru Iași; care candidat a făptuit mai mult pentru Iași, și deci legînd persoana și partidul în o singură față să dea votul cu precădere candidatului de ales. Repetăm și acum și vom repeta pururi, că cele mai multe titluri în ochii alegătorilor ieșeni le are Gh. Lascar. Alegătorul n'are de ales pe profesorul care predă disciplina pedagogică, nici pe medicul care predă medicina infantilă; nu; la catedră fiecari își au rostul și valoarea lor, bune de pus să zacă în cartoanele [illegible]terului. Și apoi, în colegiu nu [illegible]tează numai profesorii, ca să aibă de ales între profesori. Din 657 alegători, n'avem nici 100 de profesori, restul sînt de celelalte bresle. Alegătorii se vor întreba, care e valoarea politică, cetățenească a candidaților, și din acest punct de vedere—și numai acesta — candidatul nostru este cu o palmă domnească mai sus ca ceilalți doi. Și fizicește e mai înalt, și politicește mai sus.

Asociați-vă în minte, voi cei 200 de alegători neînregimentați, vaza candidatului, vaza partidului, succesele repurtate pînă mai eri; puneți-vă înainte problema politică, care vă e dată de rezolvit; și din cele 2 necunoscute ce vă zac înainte să știți că dacă puneți buletinul lui Gh. Lascar în urna albă deslegarea problemei politice e făcută: înmormîntați cu un ceas mai degrabă guvernul, și dovediți țării, că și la Iași ca și aiurea sarpismul și-a [illegible] la voi acest lucru; țara îl așteaptă, țara îl pretinde. Pentru acel *ceva nou* ce trebue să se introduca în țara noastră nu desminți încrederea ce-a arătat pînă acum țara de la un capăt la altul, că puterea se cuvine partidului conservator-democrat, dreptul la putere se cuvine lui Take Ionescu.

Gh. Ghibănescu.

GH. LASCAR

A exalta meritele omului în care partidul conservator democrat își pune încrederea sa, designîndu-l de candidat la locul vacant, de la Senat, e cu desăvîrșire prisoselnic. Prea cunoscut în viața publică, prin meritele sale netăgăduite de profesor eminent, Gh. Lascar este însă în deobște apreciat și pentru activitatea sa politică, care de și mai scurtă și mai recentă, n'a dat însă roade mai puțin fericite.

Ca primar al Iașului, d. Lascar e omul care și-a legat numele de cea mai frumoasă operă de edilitate și de îndenirea celei mai arzătoare din dorințele seculare ale acestui nenorocit oraș.

In deosebi opera aceasta, care e opera capitală a acestui barbat integru, trebue reținută și notată cu însemnătatea cuvenită.

Se cunosc dificultățile enorme pe care aducerea apei a întîmpinat'o de la în ceput. Greutăți de ordine materială: sărăcia mijlocelor de care putea dispune Iașul, lipsa de sprijin din partea administrației centrale. Greutăți de ordine morală: lipsa de interes a oamenilor politici în genere, în trecut, presiunile și rezistența opoziției liberale în prezent.

D. G. Lascar a venit în fruntea comunei, cu o singură dorință, cu o singură ambiție: să dee Iașului apa. Și vreme de doi ani activitatea sa toată se concentrează în serviciul acestei cauze, pentru care am putea spune că a fost neadormit. Vecinic în mijlocul celor care dețin frînele guvernului, vecinic stimulînd pe fruntașii Iașului, el a știut să menție în spiritul tuturor, interesul viu și dragostea pentru interesele cetății lui Lăpușneanu.

Nu e locul de a arăta partea pe care au luat-o în această chestie, alți demni și autorizați reprezintanți ai Iașului La timp, cînd am înregistrat reușita lucrărei, am dat fie căruia ceea ce i se cuvinea.

Ceea ce trebue să nu uităm însă nici odată, e că fără stăruința neadormită a primarului său, toată buna voința celorlalți ar fi rămas poate infructuoasă și visul Iașului ar fi rămas încă multă vreme tot în lumea visurilor.

Iată prin urmare caracteristica omului: o energie neînfrînată, o voință nestrămutată, o putere de muncă fără pereche, toate aceste asociate la o cinste exemplară, și toate puse în serviciul binelui public și al intereselor generale.

Un om ca acesta, care a știut să și îndeplinească în chip așa de fericit îndatoririle sale publice, care a pus, pentru a ajunge la acest sfîrșit, atîta zel dezinteresat și atîte frumoase virtuți cetățenești, e fără îndoială dintre acei cari nu dezmint niciodată încrederea pe care societatea o pune în ei. El e dar de drept indicat să reprezinte Iașul în adunarea chibzuită a senatului,—dacă nu pentru a i se arata cu acest nou act de încredere, sentimentele de recunoștință pe care a doua capitală le nutrește pentru persoana sa —în tot casul pentru a trage noui folose din dovotamentul și virtuțile lui cetățenești.

Vom avea desigur dese prilejuri să revenim asupra acestei candidaturi, răspunzînd atacurilor sarbede și nedrepte ce adversarii noștri îndreaptă împotriva lui Gh. Lascar. Și asupra celor ce am spus, ca și asupra multor altor, vom mai reveni altă dată pe larg.

Pentru moment însă ne oprim aici, în credința în care probabil că vom rămînea pînă la sfîrșit, că dacă Gh. Lascar este candidatul de azi, el nu va fi și nu poate să fie decît alesul de mîni.

LA MULȚI ANI!

Strîngînd, în mîna-i osoasă, banul pe care i l'am întins, moșneagul mă urează din nou:

— Să dea Dumnezeu [illegible] ani... mulți... și pînă în adinci bătrînețe...

Mă uit la el; și în chipul lui fără [illegible], fără vlagă, fără [illegible] din lumina aceea [illegible], pe care [illegible] dragostea de viață,—e atîta frudă și atîta obidă, în cît mă cutremur.

Și-mi zic în mine:

— De ce mă blastemi, bătrîne? Au crezi că mila mea nu e adevărată, că banul ce-l strîngi în mîna ți rece, nu ți l'am dat cu inima curată și plină?

Dar înțeleg bine că urarea aceea banală, n'are înțelesuri ascunse, și că din toată învățătura pe care a cules-o în viața sa lungă moșneagului i-a rămas aceasta,—că nu e nimic mai povitiv și mai intens în sufletul omenesc de cît dragostea de viață.

A trăi, cu ori ce preț, în ori ce chip, —a trăi bine dacă se poate,—dar a trăi în primul loc, și cît mai mult—iată sentimentul fundamental a tot ce e ființă—omenească sau nu.—Pentru a trăi sîntem răi, pentru a trăi sîntem lași, pentru a trăi suferim, pentru a trăi jertfim, tot ce ne poate sta în cale. Pentru a da rost vieței ne făurim idealuri, imaginăm misiuni înalte, finalități absurde, glorii deșarte și sisteme etice care n'au sunt decît expresia fățărniciei și a egoismului nostru.

E un timp—ce e drept—cînd viața, privită într'o anume perspectivă, are un aspect atrăgător,—cînd vrăsta și puterea domină și dau putință visurilor de a năzui la toate acele lucruri—iubire, glorie, ideal, avere—pe care viața socială le-a consacrat ca bunuri supreme.

Dar cu timpul deșertăciunea vieții se arată: iubirea se stinge, averile se risipesc, gloriile apun,—și în aceiași măsură puterile slăbesc, suferințele cresc, trupul se ruinează, și moartea ne înghite încet, încet, zi cu zi, ceas cu ceas, cu fatalitatea ei inexorabilă.

De ce să dorim adînci bătrînețe? Bătrîni,—cercul vieței ni se restrînge; ochiul nu mai poate privi în depărtări nehotărmurite; și pe cînd în jurul nostru totul se preface, vedem cum în fiecare lucru dispare cîte ceva din noi, și cum toate legăturile cu noi înșine, cei de altă dată, se desfac una cîte una.

De ce să dorim a fi bătrîni? Pentru a vedea cum ne mor cei tineri? Pentru a plînge cu disperare pe mormîntul copiilor noștri? Pentru ca în egoizmul feroce pe care-l exaltă suferințele vrîstei să fim o povoară celor de cari suntem înconjurați? Sau în fine pentru a sîngera de ingratitudinea filială, ca bătrînul rege Lear, și a primi la fie-care pas injuria nedreptăților omenești și a absurdităților soartei, ca nenorocitul Oedip?

Firește, sunt și bătrînețe senine, care se încunună de venerație și de liniște Dar pot fi oare chiar acestea un obiect de aspirație? A te simți redus la inutilitate, la rolul unui idol inert, fără o însemnătate alta de cît aceea de a fi trăit odată și de a fi însemnat odată ceva,—de a fi un nume, și nimic alta, — nu însamnă a te vedea purtînd moartea în fie-care celulă și în fie-care fibră, și a sorbi din savoarea ei fadă, în începutul acesta de glorie postumă?

Și cu toate aceste, cine nu urează sîtuia adînci bătrînețe, și cine nu și le dorește sie-și? Mai cu samă în zile, ca aceasta, cînd se fece numărătoarea unui an, care a trecut și se însamnă altul care vine—?

Mulți ani, și adînci bătrînețe? Aproape nici gîndim la conținutul real al acestor cuvinte așa de banale. Și mulți ani, pot însamna multe bucurii, dar în totdeauna însamnă multe dureri. După cum bătrînețe adînci, pot fi vreme de odihnă după luptă, dar în deobște sînt trudă și suferință.

Și dacă fie-care și-ar face socoteala aceasta, și dacă fie-care ar adînci rostul lucrurilor și le-ar privi așa cum sunt, —lumea tot nu va înceta de a-și repeta aceleași sarbede urări, pentru că dragostea de viață e însuși secretul vieței și pentru că sentimentul acesta implică de la sine speranța în vremuri mai bune, mai prielnice și pururi mai frumoase.

E. Herovanu.

OAMENI ȘI LUCRURI

ANI MULȚI...

O psihologie cu totul aparte are momentul emoționant al sfîrșitului de an.

Aci „momentul“ e'un termen matematic,—acel care înseamnă bătăile miezului de noapte, cînd anul nou iea locul celui vechiu și cînd lumea toată se dedă la serbări de zgomotoasă veselie și expansiune a revelionului.

Cu puțină imaginație vedem lesne nu numai priveliștea—acei cari o privim de departe—, dar și înțelesul ei.

In virtutea unui secular [illegible] e o sincera voioșie și senină [illegible] peste umbra unei tristețe firești: [illegible] mina răsăritului preste tristețea un[illegible] amurg.

Firească e întristarea, artificială e bucuria. Căci anul ce apune și pe care imaginația artiștilor îni-l înfățișează sub chipul venicului moșneag care pleacă, gîrbov, albit și împovărat de ani, de parcă ar fi luat cu sine toată greutatea vieței și grijilor noastre, —înseamnă în mod fatal o bucată ruptă din noi inșine, înseamnă un an mai puțin în numărul de ani, ce ne este sorți să trăim pe pămînt. De ce, însă, ar înfățișat artiștii, anul cel nou, sub forma copilului gingaș, cu pletele blonde, făcute par'că din raze de soare, plînd numai în zîmbete, în fericiri și în speranțe? Căci în afară de iluzii materiale ce surpriză ne poate aduce anul nou într'adevăr? El nu vine ca o reînnoire propriu-zisă și simbolizează doar această fatală osîndă legată de însă-și existența noastră pămîntească: scurtimea ei.

Cei vechi dădeau mortului daruri și dulciuri, ca să îmblînzească pe crudul Cerber la întrarea în raiu.

E de sigur o imitație a acestui naiv obiceiu, faptul de a întîmpina anul nou cu tot felul de bunătăți, cu prefăcută veselie, cu delicii și cîntări. E o urmă de relegiozitate și de temere în acea subită izbucnire a bunătății și caritații omenești, în acele manifestări de dărnicie și de galanterie, care în unele părți merg pînă la uitarea falșei pudori și culminează în duioase îmbrățișări și sărutări. Sunt lacrimi în acele rîsete și graiul lor atît de clar, spune tuturora: „Viața e scurtă, moartea ne pîndește. Să trăim cu intensitate și să nu înfrănăm plăcerile“. Iar sunetele ciocnirilor de pahare, îmbinînd melodiile muzicei, sunt menite să aducă amețeala dulce a uitării, după cum parfumurile sunt numai tămîie arsă pe altarele nevăzute ale unei divinătăți temute și pe care o implorăm ca să ne ierte, să ne lungească numărul anilor...

Urarea e aceasta: „La mulți ani!“ Intâiu *mulți*, apoi vine urarea: „fericiți“. Omul, mic și laș în fața gîndului de moarte, cere în primul rînd numărul și apoi calitatea. Intre cei mulți se vor alege și răi și buni, iar în anii răi, îi rămîne speranța că ceilalți vor fi buni.

Speranța aceasta o sărbătorim în splendoarea și veselia revelionului; ecoul speranței acesteia e în toată muzica și în toată expanziunea universalei serbări. Fără a fi o serbătoare a religiunei, ea este a întregei omeniri: căci este însăși serbătoarea vieței, a dorului de a trăi,—de a trăi ani mulți... **Rodion.**

Literatura celor mici

In zilele festive. — Funcționarii.—Elegiile lor.—Cei cari scriu.—Răspunsul lor. —Modă nouă și veche.—

In epoca solemnă a serbătorilor Crăciunului și anului nou literatura se ocupă cu osebire de „cei mici“. Nu cei mici ca vrîstă, dar acei modești, acei umili, acei cari stau mai jos pe scara socială. Nu e dară de mirat că s'a scris mult, în vremea aceasta din urmă, despre funcționari. Clasa lor cuprinde acea vastă legiune dazarmată în lupta mare și grea pentru existență: legiunea infinită a oamenilor „cu remunerație la budget mică și cu familie grea“, a acelora în sfîrșit a căror existență șubredă rămîne mereu expus la bunul plac al regimului la putere.

Din toate aceste puncte de vedere soarta lor interesează și induioșează. Și nu e de mirat că doi poeți de talent d-nii Anghel și Iosif, le au închinat mătoarea

ELEGIE

Ah, viață necăjită de mici funcționari
Ce scrieți voi într'una în catastife mari?
Ce țăcăniți într'una voi, mașina Yost?
Ce 'nsamnă toate acestea coloane fără rost
De cifre, cu eterne adaluri și scăderi,
Fără'a putea s'ajungeți azi mai bogați ca eri?

O, robi de o dă nouă, cu mîneci de lustrină!
In calimări n' ajunge o rază de lumină,
Ce scrieți voi cu 'ntuneric pe atîtea albe file?
In calimări e noapte și trec a voastre zile,
Cum din a voastre tocuri cad pe hîrtie pete...
Ce demon de birouri încătușați vă ține?
In călimări e noapte... Mă mir cum nu vă vine
[illegible] ca [illegible] de pa[illegible]
Vedeți! Afară i soare și trec trăsuri, cucoane...
Ce gust aveți într'una să forfecați cupoane
Și să schimbați la poliți ce nu sunt ale voastre?..
Nu v' amintesc de ceruri hîrtiile albastre?
Nu vi se pare vouă că sunt bucăți din cer?
De ce închideți cerul în lăzile de fier?

Dar voi tăceți și scrieți în catastife mari
Și adunați coloane de cifre fără rost,
Ori țăcăniți într'una la vr'o mașină Yost...
Ah, viață necăjită de mici funcționari!..

Această elegie a poeților sentimentali a primit un spiritual „Răspuns“ al „micilor funcționari“. Regretăm că, din lipsă de spațiu, nu putem reproduce decît o parte din excelentele strofe:

Da, aveți dreptate, noi o ducem prost.
Țăcănim într'una la mașina Yost,
Innegrim hîrtie, forfecăm cupoane,
Urmărim cu ochii tinere cucoane
Care trec pe stradă și trăsuri și lume...
Pretutindeni zgomot, soare cald și glume,—
Vremea par'că-și merge mersul în galop
Și aspectu-și schimbă ca 'n caleidoscop,—
Iar noi stăm de-o parte... Asta ni-e viața:
Tot mereu aceiași, seara, dimineața, —
Slujba, facultatea, birtul și chiria,
Peste tot apasă grea—monotonia...

Dar poetul-funcționar afirmă că în sufletele lor de modești este loc pentru vis, pentru frumusețe, pentru simțire. Ba se pare că în atmosfera sombră a birourilor literatura, poezia își are apostolii săi în rîndurile funcționărimei:

...O, ni e geea viața, domnule A. Mirea,—
Dar avem Iubirea!
Dar noi sîntem tineri, noi avem speranțe.
Cînd ne 'nchidem visul în obscure stanțe,
(Nu știți că noi facem și literatură?)
O, atunci se schimbă vitrega natură!
Ne-amintește—teancul de hîrtii albastre
Cît de larg e cerul visurilor noastre,—
O, atunci, maestre, călimara-i plină
De o noapte care scapără lumină,
In biroul umed soarele coboară,
Foarfecele cade, fantezia zboară,
Țăcăne mașina ritmul unui vers! —
Voi atingeți culmea; noi sîntem în mers...

*

Mai puţină simpatie le arată funcţionarilor modeşti alt poiet, d. Ludovic Dauş, care a publicat zilele aceste un Sonet închinat funcţionarilor „de modă veche". Acest tip de funcţionar, fireşte, nu visează şi nu scrie literatură, — e funcţionarul pleşcar pe care-l imortalizează şi „Momentele" lui Caragiale. Dar nu e mai puţin vrednic de cunoscut prin strofele poetului :.

E punctual la slujbă, de-i frig sau de-i căldură,
Iar în birou cînd şade e grav şi afectat,
Sluj face celui mare, cu cel mic e 'mpărat
Şi-ades citind jurnale un leneş somn îl fură.

Ba chiar de lene vara îi intră muşte'n gură !
Dar ce-are-a face ! dînsul e-un personaj în Stat...
La îndemînă are cafele şi rahat
Iar cînd l'ndeasă lucrul ca mîngîere 'njură !

E tacticos,—şi ştie vre-o cite-va poveşti
Pe care le repetă ca o flaşnetă veche,—
Şi despre tot ce face e gata să ţi dea veşti.

In slujba lui, fii sigur, e fără de pereche :
Mai totd'anna cată să-i cază ceva pleşti,
Şi 'n ziua lefei sare ca un muşcat de streche !

*

Dar de mode vechi ori de modă nouă, visător dezinteresat ori rutinar şi pleşcar, funcţionarul aparţine lumei „celor mici" şi, în zilele aceste de sentimentalism, îşi are partea sa de simpatii literare. **As.**

PE PESTE HOTARE

IV

Traiul în Elveţia.—Ovestitatea publică.—Politeţea elveţiană străini.—Oameni interesaţi ?—Impresiile d-lui A. D. Xenopol.—Intre poezie şi proză.—Flirtul.—Indigeni şi străini.—Viaţa casnică.

Inlesnirile ce se pot da în Elveţia sunt de nepresupus. Se găsesc birouri de informaţiuni, la care te poţi adresa de la 9—12 ore şi de la 2—4 oră în fie-care zi, pentru ori-ce fel de chestie de învăţămînt, de călătorie, adresa de o stradă, etc.

Aici se dau şi diferite reclame, prospecte, ghiduri... toate gratuit.

Prin oraş sunt comisionari autorizaţi, cari pot conduce sau transporta bagaje sau altele.

Comisionarii, mărturătorii şi birjarii îşi au clubul lor, unde [illegible] sunt constituiţi în societate. Toţi aceşti oameni sunt politicoşi; însă de o politeţă demnă, nu servilă.

Lucrurile perdute pe stradă sunt anunţate în jurnalul zilnic : *„Feuille d'Avis"*. Se văd anunţuri ca acestea : „S'a găsit un ceas de aur", ori : „s'au găsit două inele" sau : „s'a găsit o pungă cu 20 lei". Se mai văd anunţuri şi ca aceasta : „s'a găsit un galoş". Aceasta e dovadă de graba cu care se deranjează oamenii de aici, pentru alţii. Căci pentru a da un avis la un ziar, e vorba de dus la redacţie şi de plăit şi cîte-va centime—ori care ar fi soarta lucrului anunţat.

Toate cheile găsite pe stradă se dau sergentului, care le duce la Primărie unde se pun într'un cadru de lemn închis cu reţea de sîrmă şi se expun afară. Păgubaşul aci reclamă cheia perdută.

*

Toată lumea e mulţumită. Plictiseala nu se cunoaşte. Cu toţii muncesc pentru ei şi pentru alţii în scop de a face bine. Elveţienii îşi trăiesc viaţa adevărat omeneşte, respectîndu-şi liniştea lor şi a altora.

Toţi sunt bine îmbrăcaţi. Nimeni nu-ţi inspiră milă. Nimeni nu e îmbrăcat cu haine ca de împrumut. Fie-care se îmbracă după starea lui—şi e vorba mai ales de femei. Acolo stăpînii, cînd dau o haină cui-va e curată şi o preface după trupul şi poziţia celui căruia voeşte să-i facă dorul.

*

Elveţienii sunt foarte politicoşi şi cu multă bună voinţă pentru străini. Aceasta şi din pricină că străinii aduc foarte mulţi bani. Dar în sinul familiilor e greu de pătruns. Şi dreptatea e cu dînşii ; căci cei cari vin nu sunt totdeauna floarea societăţilor, cu toată averea ce o au. Feciorii de bani gata mai ales, au înspăimîntat pe Elveţieni. Studenţii romîni şi bulgarii au o reputaţie detestabilă.

E mare deosebire între studenţi străini şi cei elveţieni.

Aceştia sunt serioşi şi cinstiţi. Ei se bucură de mare încredere. Cînd e vorba de vre-un accident, o nenorocire oarecare, studenţii fac quetă umblînd din casă în casă. Au un fel de săculeţe puse în vîrful unei vergi pe care o ridică pînă la etajul al 2 lea şi al 3-lea.

*

Elveţienii îşi iubesc ţara mult şi sunt încîntaţi de ea. Ei au perfect conştiinţă de ceea ce posed. Cînd se întîlnesc doi elveţieni prin munţi sau pe malul lacului, în loc de buna ziua ei îşi zic : „ A! toujours notre beau pays" !

Celalalt îi răspunde : „on ne le changerai pour rien au monde" !

Li se reproşează că sunt foarte interesaţi.

D. Xenopol în „Amintirile" sale de călătorie, după ce descrie frumuseţile Căderii Rinului zice : „Aici se găseşte mijlocul de a scoate din punga călătorului 50 bani pentru oferirea unui mantel impermiabil, care să te ferească de stropiturile cascadei. La asemenea momente cînd mintea ţi este perdută şi inima ţi bate cu o repeziciune îndoită în faţa răpitorului spectacol, a vîrî mîna în buzunar, e atît de deprimător, în cît îţi vine să dai dracului pe toţi Elveţienii". Şi apoi tot d. Xenopol adaugă :„ Dar ce să le faci ? Sunt oameni şi caută să tragă folos din toate priveliştile pe care le înfăţişază frumoasa lor ţară".

Faptul aşa este. E dureros chiar a fi smuls dintr'o emoţie aşa de plăcută pentru ceva aşa de prosaic. Dar trebue de recunoscut că alături de frumuseţile naturei Elveţienii au muncit mult pentru ca cel care vine la ei să se poată bucura cît mai mult şi mai bine de frumuseţile ţării lor.

Să ştie cît sunt de politicoşi Elveţienii.

Cu toate acestea cînd sunt atinşi ei devin de o violenţă rară. Explicarea e în respectul de sine, ce are fie-care dintre ei.

Ori-cine e o persoană acolo, de ori-ce treaptă socială ar fi. Afară de aceasta politeţa lor nu degenerează în milogială şi în linguşire nici odată.

Barbaţii vorbesc cu femeile în chipul cel mai natural. Aşa numitul „flirt"—a spune vorbe de curtenire, pentru a fi spuse—nu se obicineşte

Cînd un barbat iubeşte pe o femee, i-o spune, dar numai cînd are intenţia cea bună—de a o lua în căsătorie.

Fetele sunt foarte deschise, libere. Nu privesc nici odată în jos. Să uită drept la om şi spun ce gîndesc. Băeţii sunt foarte cuviincioşi, serioşi şi pe ton frăţesc totdeauna cu fetele. Aceasta vine de la faptul că în şcoli, se practică în mare parte educaţia.

Curioasă impresie le face fameilor elveţiene *salutul orientarilor*, cum zic ele. Nu-şi pot explica pentru ce un oriental are nevoe să se îndoaie de la jumatatea corpului închinîndu-se înaintea femeei că apoi să i sărute mîna. „De ce nu s'ar prefera o strîngere de mînă frăţească. Aceasta ar fi mult mai demn pentru consideraţia ce se datoreşte femeei. Inchinarea lor arată pe femee ca pe un idol, ca pe un obiect de plăcere numai, şi nu ca pe un tovarăş de muncă şi de inimă" —zic elveţienile.

*

Pe urma streinilor ce i frecventează, elveţienii —e recunoscut— au mult folos material şi intelectual; întru cît străinii [illegible] fac un [illegible] schimb de idei cunoscînd totodată obiceiurile altor ţări fără nici o osteneală din partea lor. Dar sub raportul moral au mult de suferit. Cei cari vin nefiind tocmai lita morală a unei societăţi, conrup pînă la un punct pe cei cari sunt în contact cu ei. Acesta e motivul pentru care e aşa de greu de pătruns în sînul familiilor elveţiene. Apoi pe la staţiile climaterice, pentru a complace străinilor, ei sunt siliţi a renunţa şi la unele obiceiuri religioase chiar — cum e ducerea morţilor noaptea, pentru a nu indispune pe oaspeţi. Iar ceea ce e mai grav e că fetele din popor nu mai voesc să fie decît bone în oteluri sau la de magazii.. iar băeţii din popor, numai chelneri şi *chauffeurs-i*.

*

După aspectul general al Elveţiei, vedem că poporul pus în condiţii fericite s'a format astfel, încît e demn de tot ce-l înconjoară. Şi a pătrunde mai adînc în intimitatea societăţii elveţiene cred că ar fi interesant pentru cei cari nu se mulţumesc numai cu ce se vede pe deasupra.

*

A face gospodărie în Elveţia, pentru o femee este foarte uşor. Sunt atîtea înlesniri încît e o adevărată plăcere a-ţi pregăti singură cele necesare vieţii zilnice. Casele sunt construite de o maniera aşa, încît e foarte uşor a le curăţi Maşinele de gătit mîncarea, sunt în mare parte cu gaz aerian ce vine prin ţevi de la uzina centrală. Apa la discreţie şi în toate părţile. Gospodinele au un arsenal întreg de instrumente pentru curăţitul vaselor cît şi al odăilor. Totul se face repede şi foarte curat.

Pentru prepararea mîncărilor nu se cere prea mult timp; căci tot ce se cumpără e pe jumatate pregătit. Legumele şi sălăţile se vînd alese gata şi spalate. Nu-i nevoe decît de puţină clătire acasă. Sfecelele se vînd coapte. Păserile curăţite de pene. Carnea ce vine de la căsăpie e curată, frumoasă şi tăiată după felul mîncării pentru care se cere.

Şi cum cea mai mare parte din case au telefon, gospodina nu are nevoe să iasă. Telefonează ori unde vrea — căci toate magaziile au telefon — şi într'un sfert de oră i se aduce tot ce cere, încredinţat fiecare despre onestitatea negustorului. Nimeni nu schimbă nici preţul şi nici calitatea. Ori ce serviciu se face cinstit. Nimeni nu lasă pe altul să sufere din pricina neglijenţei lui.

După înlesnirile ce am văzut e uşor de înţeles pentru ce lumea din Elveţia se poate lipsi de ajutorul unei servitoare. Cine are o bonă e aproape un lux. Căci servitoarele acolo sunt scumpe şi trebuesc foarte bine tratate. Ele sunt curate, deştepte şi-şi cunosc foarte bine meseria; iar pe deasupra sunt şi de bună credinţă.

Bonele au odae aparte; din două Duminici una e a lor şi hrana trebue să fie absolut la fel cu a stăpînului.

Până acum la casele vechi era cîte o odae mai mică, mai întunecoasă şi mai la dos, ce purta numele de *odaea bonei*. Acum însă s'a dat ordin ca la ori-ce casă ce se construeşte din nou să nu mai fie nici o odae fără lumină şi nespaţioasă.

Salonul începe a cădea, din cauză că visitele se fac foarte rar. Lumea se îndeletniceşte pe la conferinţe, întruniri, biserici şi primblări comune.

Aşa că cine ar voi să facă istoricul salonului ar avea puţin de lucru. Din timpul d-nei de Rambouillet, căruea li veni ideea să construiască o odae mai deosebită şi în care lumea se obicinui să stea la vorbă—până atunci se primea în camera de dormit—şi până în secolul al 20 lea închipuindu-ne ca după exemplul elveţiei şi al altor ţări înaintate oamenii ar pierde obiceiul de a se mai aduna în jurul mesei verzi sau în jurul unei femei pentru a-i spune numai vorbe...

Maria C. Buţureanu

JUCĂRIILE..

Cea mai caracteristică manifestare a ajunului de Crăciun şi de Anul nou este abundenţa jucăriilor expuse în vitrinele magasinelor. S'ar zice o vastă expoziţie, fragmentată în mii de galantare, o exhibiţiune de asupra căreia se cuvine să fie scris un singur cuvînt,—un cuvînt plin de culori, evocător de imagini, dătător de emoţiuni : copilărie !

Din acest punct de vedere sărbătorile aceste sunt o adevărată apoteoză a copilăriei şi cine oare nu simte, în faţa vitrinelor împodobite, o uşoară înfiorare, o sinceră vibrare a simţirii sale, cînd rosteşte ori numai meditează cuvîntul acesta care nu seamănă cu nici un altul : copilărie !

Intreg sufletul omului adult— de bătrîni nu mai vorbim !—se revarsă ca un torent de aduceri aminte şi bucurii şi păreri de rău şi plăceri şi lacrimi şi surîsuri, de cîte ori izbuteşte a-şi reimprospăta icoana acelei epoce neasemănat de bogată în senzaţiuni : copilăria !

Revăzută prin prizma vrîstei mature, ea are mai multă asemănare cu adînca nostalgie ; ea face să tresară în noi sentimentul mîhnirei că am străbătut—atît de repede—calea pe care nu ne mai pu[illegible] şi lumină amintirei se îndolizează de umbrele unei nemărturisite amărăciuni :

Astă-zi chiar de m'aş întoarce,
A 'nţelege nu mai pot...
Unde eşti, copilărie,
Cu pădurea ta, cu tot ?...

Aşa sintetizează Eminescu imposibilitatea omului de a-şi recládi cu mintea icoana deplină a vîrstei copilăreşti, lumea impresiunilor profunde legate de dînsa, imposibilitatea de a o retrăi aceea.

Iar „jucăria", sub toate formele, simbolizează acea vîrstă fericită, lipsită de nourii luptei pentru trai, petrecută în seninătatea unei semiconştienţe, la adăpostul grijei şi al răspunderei; vîrsta cînd numai partea cea bună din noi trăeşte şi se manifestează cu expansiune, în aşteptarea ca, peste un timp, sufletul şi simţirea să se împartă între bine şi rău, între lumină şi întuneric.

E poate aci pricina că omul adult, omul în[illegible], simte de multe ori nevoia intensă de a se „copilări", în înţelesul de a deveni mai bun, mai naiv, mai sociabil, mai sincer, mai comunicativ, mai încrezător, mai vesel, mai desinteresat. In cadrul acesta intră şi manifestările iubirei şi întru cîtva chiar aşa zisele momente de frivolitate, de beţie, de firt,— iar pe cale artificială, acea stare e realizată de ori ce „petrecere" în special, de ocaziuni festive în general.

Cine ar putea spune cu preciziune unde începe, în viaţă, elementul de „copilăros" şi unde sfîrşeşte acel de „seriozitate" pentru omul adult ? Pe ce cale se face tranziţia sufletească dela o stare la cealaltă ?

Inchipuiţi-vă momentul cînd vă aflaţi, într'o seară de bal, alături de o femee tînără, frumoasă, necunoscută, dar atrăgătoare; închipuiţi-vă încă transportaţi în mijlocul copiilor entuziasmaţi de jucăriile ce le-aţi adus şi înţovărăşiţi de jocurile lor.

Iată atîtea stări sufleteşti de adîncă preschimbare şi care vă apropie mai mult de complexa, de inimitabila psihologie a copilului. Ea nu este lumea cea *mare* în *miniatură*, ci o lume cu totul deosebită, ori cît ar afirma filosofii că urmăresc, matematiceşte, scara desvoltării şi „văd" cum se transformă zi cu zi capriciile şi caracterele copiilor, cu gluma lor, cu surîsul lor, cu graţia lor, cu zgomotul lor, cu expanziunea lor de copii,—în logica, în liniştea, în pasiunea, în temperamentul oamenilor propriu zişi. Nu ! Sunt două lumi aparte, cu totul aparte. Şi înţeleg lucrul acesta, cu atît mai mult, cu cît, trecînd în dreptul vitrinelor de jucării, îmi dau seama cît de mult bine mi-ar fi făcut, dacă o soartă mai puţin ingrată m'ar fi ajutat să cunosc bunătatea unei copilării ca acelea, pe care le cheamă şi le aşteaptă „viaţa" jucăriilor şi a bucuriilor şi pe care n'am cunoscut-o nici odată decît din cărţi...

Rodion.

Litera-Ştiinţe-Arte

Unui mort.—Numărul jubilar al „Archivei" pe luna Decembrie—gata să apară de sub tipar—cuprinde în bogatul său sumar poezioara pe care o reproducem mai jos. Sunt strofe datorite excelentei poete, d-na Ana Conta-Kernbach şi sunt închinate amintirii duiosului poet de curînd dispărut din mijlocul nostru,— duiosului cîntăreţ Gheorghe din Moldova. Personalitatea simpatică a decedatului poet, răsare în toată blîndeţea şi tristeţea ei, din versurile ce-i închină tovarăşa lui de viaţă, în strofele dedicate „Lui".

M'ai ispitit c'o vorbă bună
C'un z mbet m'ai ademenit,
Ochi trişti cu licăriri de lună,
Gînd blînd de vise'n drăgostit.

Şi te-ai desprins ca o nălucă
Din calea mea... mergînd la pas,
Ispita-ţi fu îndem de ducă
Şi-un zîmbet tainic : „bun rămas".

Ana Conta-Kernbach.

Decembrie 1909

*

Scrisorile inedite ale lui Alfred Musset către o „necunoscută", depuse acum 30 de ani la Biblioteca Naţională şi despachetate zilele aceste vor fi publicate în „Revue des Deux Mondes" cu data de 15 Ianuarie.

*

Un milionar turc a donat 2,300,000 franci pentru construirea unei Academii de ştiinţi. In primul loc ea va avea menirea de a perfecţiona limba otomană. Ea se va compune din 24 membri turci, arabi şi perşi şi se va conduce după norma Academiei Franceze.

*

Rectorul şi vice-rectorul Universităţei din St Petesburg au demisionat faţă cu nemulţumirile provocate în sinul studenţimei în urma măsurilor recente luate de ministerul instrucţiunei publice.

*

D-na Soledad Villafranca, amica ucisului Francisco Ferrer s'a adresat Ziarelor din Barcelona cu plîngerea că nu poate scăpa de urmăririle necontenite ale poliţiei.

*

Economistul Leon Wabras, fundatorul şcoalei economice din Lausanne, profesor la universitatea din Lausanne a murit în vîrstă de 76 ani.

*

Moartea lui Greenwood, decanul jurnaliştilor englezi a pus în doliu toată lumea intelectuală din Anglia. Greenwood a fost fondatorul ziarului Pall Mall Gazette în 1865. Lucru curios ziarul acesta, care era pe cale să se piardă, din lipsa de cititori, a văzut urcîndu-se tirajul său din cauza unui proces. După consiliile lui Greenwood Disraelli a cumpărat acţiunile canalului de Suez. Greenwood a fondat de asemeni ziarul St. James Gazette. A scris afară de ziaristică propriu zisă şi foarte multe articole în reviste şi magazinuri.

*

STRUNA ZILEI

MOARTEA VREMEI

31 Decembrie.

Vreme, tu—mori în toţi anii
Dar mereu **ani noi** *încep.*
Care-i taina, mamă vreme ?
Mori de... facere, pricep.

Informaţii

❑ **Contra lui Rakowski.**—Toţi prefecţii, administratorii de plăşi şi şefii de jandarmi rurali, au primit următoarea circulară ministerială, pentru eventuala prindere şi arestare a d-rului Racowski, cînd acesta ar cerca să reintre în ţară :

Ministerul de Interne

DIRECŢIUNEA

Poliţiei şi Siguranţei Generale

No. 2730 | S.
20 Noembrie 1909

Domnule Prefect,

Suntem informaţi că d rul Cristea Gheorghe Stancioff Rakowski, care este expulzat din ţară în baza jurnalului Consiliulni de Miniştri No. 921 bis. din 2 Iulie 1907 şi care în ultimul timp se afla la Viena, ar fi părăsit de curînd acest oraş, venind la Budapesta cu intenţiunea de a se reîntoarce în ţară sub nume străin şi cu acte false.

Este ştiut că el a încercat în luna trecută să intre în ţară pe la Ciineni cu un paşaport francez sub numele dr. Verner, dar a fost respins.

Se presupune că de data aceasta s'ar servi de paşaport bulgăresc sub numele de Ivan Stancof Drenowski.

Avem onoare de a vă aduce la cunoştinţă cele ce preced, rugîndu-vă să binevoiţi a da ordin jandarmeriei rurale şi autorităţilor administrative şi comunale din judeţul dv. ca în cazul cînd numitul expulzat ar fi reuşit să se strecoare în ţară şi ar fi dovedit în judeţul dv. să fie arestat sub sigură pază şi să ne avizaţi telegrafic.

Semnalimentele lui sunt : etatea 36 ani, statura mijlocie, corpolenţa slabă, mersul cam pripit, ţinuta cam aplecată umărul drept puţin cam aplecat, nervos în mişcări, faţa palidă slabă—aparenţa unui om suferind—obrazul prelung, fruntea lată, ochii căprii, înfundaţi în orbite,—un ochi mai mic,—părul castaniu închis abundent, carare în stînga, părul cade pe frunte, mustaţa castanie închisă, purtată în jos şi unită cu barba, poartă barbă castanie închisă, cam lungă şi de formă aproape dreptunghiulară, fără a fi tăeată regulat (în partea de sus barba cam rară,) sprincenile castanii drepte şi depărtate între ele.

Vă trimit tot odată şi o fotografie a d-rului Racowski, care privită mai dă aproape adevărata figură a [illegible] ului.

Primiţi, vă rog, Domnule Prefect, asigurarea deosebitei mele consideraţiuni.

p. ministru, N. N. Săveanu
Director, *Panailescu*

❑ Mitropolitul lipovenesc Macarie Lobov din Fîntîna Albă (Bucovina), soseşte în localitate astă-seară, pentru a oficia serviciul divin cu ocazia anului nou.

❑ D-ra Aurelia Michiu, fiica d-lui Pavel Michiu, fost prefect de Fălciu, s'a logodit cu d. Nicu Calerghi, fiul amicului nostru Al. Calerghi.

Felicitări.

❑ Gorănescu, fostul director al Băncei comerciale romîne din Bacău, condemnat la închisoare pentru delapidare de bani, a fost şters din controalele armatei, în care figura ca ofiţer în rezervă.

❑ Serviciul statistic din ministerul de domenii a trimes tuturor primăriilor, noui instrucţiuni privitoare la transcrierea sentinţelor de divors în registrele stării civile.

❑ D. Teofil Neculaide a fost numit sub comisar cl. III, la poliţia din punctul Ungheni.

❑ Astăzi dimineaţa s'a oficiat în prezenţa familiei, o panahidă la mormîntul regretatei defuncte Elena A. Poni.

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Untde Peşte pentru copii şi adulţi**

e constatat, numai acesa cu

Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra : **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj**
— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE"*, **IAŞI — Pentru BUCUREŞTI :** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

— Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs —

❑ **Carnet Sf. Vasile.** — 1 Ianuarie 1910: d-nii: prof. dr. Vasile Bejan, Vasile Dimitriu, Vasile I. Radu, Vasile Buţureanu, Vasile Teodoreanu, Vasile Rusovici, Vasile Oiaga, Vasile Buşilă, Vasile Costin, Vasile Negruţ, Vasile Dimitriu col., Vasile Negel, Vasile Cernătescu, Vasile Cocuz, Vasile Adam, Vasile Manisale, Vasile Marţian, Vasile Popescu, Vasile Teodorescu, Vasile Scorpan, Vasile Danu, Vasile Coroi, Vasile Ionescu, Vasile Grigoraş, Vasile Ştefănescu, Vasile Alexandrescu, Vasile Onuţă, Vasile Olănescu.

❑ S'a cerut declararea în stare de faliment a firmelor H. Rabinovici şi Bercu.

❑ Rodnicie.

Paraschiva G. Vintilă, din comuna Epureni, a dat naştere, în ziua de 24 Decembre, ora 10 a. m., în institutul Gregorian, la 4 copii. Toţi erau în vrîstă de cîte 6 luni şi cel mai mare, adecă primul venit pe lume, cîntărea 950 grame.

Aceeaşi femee, care a mai fost gravidă de patru ori, mai avuse o sarcină gemelară.

Eri, 30 Decembre, ora patru p. m., femeia Raşela Ragnian, internată tot la inslitutul Gregorian, a dat naştere la trei copii, din care unul e monstru

Ea a născut la termenul de 9 luni. Unul din copii cîntăreşte 1400 gr.

❑ Sf. Sa păr. C Dinescu, parohul bisericei Nicoriţa a luat iniţiativa de a serba Boboteaza în mijlocul Tataraşilor, în piaţa din faţa comisiei a V-a.

❑ **DE SANCTIS IN IASI.**—Celebrul artist dramatic *de Sanctis* va da 2 reprezentaţiuni la Teatrul Naţional din Iaşi întovărăşit fiind de întreaga sa trupă de care ziarele parisiene şi londoneze vorbesc atît de bine.

La 14 Ianuarie va reprezenta ultima şi faimoasa lucrare a lui Victorien Sardou **„L'affaire des Poissons"** comedie istorică în 5 acte, concernînd epoca lui Ludovic 14-lea. *Celebrul artist va aduce toate decorurile sale care sunt de o rară frumuseţă.* Parcul de la Versailles. dalatul lui Ludovic al 14 se vor vedea în acea eară pe scena teatrului nostru din Iaşi. La 15 Ianuarie se va reprezenta piesa în care marele artist obţine cel mai extraordinar succes, creaţiunea as, **„La Rabouilleuse"** (Colonelul Brideau) în 4 acte după un roman de Balzac.

Biletele pentru aceste atrăgătoare şi foarte interesante spectacole ale celebrului artist se află la agenţia teatrala „THALIA" (Maximovic

Lucia 1442
Biblioteca „EMINESCU"
IAŞI
22 SEP 19

Ultime informaţii

❑ **Adresăm călduroase urări de fericire prietinilor şi cititorilor noştri, cu prilejul noului an 1910.**

❑ *Domna Emilia Alexandrini s'a logodit cu d. Liscar Antoniu, distinsul nostru prietin şi excelentul colaborator al ziarului nostru.*

Facem călduroase urări de fericire viitoarei perechi.

❑ D. A C. Cuza n'a fost astăzi la oficiarea panahidei la mormîntul lui Creangă. Cuza, de şi perfect sănătos, a pretextat boala şi a dat procură alt cuiva să vorbească pentru el.

D. Cuza n'a venit astă-zi la cimitir, fiind-că nemuritorul Creangă este rău apreciat de d. Iorga.

Incolo d. Cuza ie sănătos, ca de obicei.

❑ Zilele trecute I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a chemat pe preoţii, cari la conferenţele pastorale, ce s'au ţinut în Octombrie, n'au lucrat tezele cu subiectele ce li s'au dat.

I. P. S. Sa le-a aplicat admonestarea.

❑ D. Krupenski, şeful nobilimei romîne din Basarabia, pregăteşte un istoric al provinciei anexate.

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine „Anul Nou", viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Sămbătă 2 Ianuarie, la orele obicuite.*

❑ Ziarul carpist local are o ieşire holbanistă-furioasă contra I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, fiindcă înaltul Prelat a hotărît să sfinţească apa, în ziua de Bobotează, în Piaţa Unirei.

Nici noi nu aprobăm această curioasă inovaţie a coborîrei bisericei în stradă, dar credem că observaţia se poate face în mod mai delicat, dat fiind persoana înaltului Prelat.

Ceea ce voim să relevăm, însă, din furioasa notiţă a d-lui Holban, bătrînul cu venin tînăr, este modul cum d sa masacrează piaţa Unirei, de care junimiştii s'au servit, nu odată, în leşinatele lor ieşiri făcute în tovărăşie cu anumiţi studenţi şi cu gardiştii d-lui Săndulescu.

Recunoştinţa stomacului este puţin desvoltată la d. Holban.

❑ O mişcare se va face pe ziua de 15 Ianuarie în personalul penitenciarelor din ţară.

❑ Ziarele străine anunţă că d. lt-colonel M Iliescu, şeful statului major al corpului II de armată se află în Franţa, unde împreună cu d. major Studza cercetează materialul de război pentru artilerie.

D. General Crăinicеanu, ministru de războiu se află în Franţa în acelaş scop.

Putem adăoga noi că e vorba de procurarea de tunuri obuziere pentru artileria şi marina noastră.

D. lt.-colonel Iliescu a fost şi la Londra unde a studiat artileria de coaste.

❑ Mai de mult am cerut administraţiei comunale de Iaşi să publice situaţia fondului pentru alimentarea oraşului cu apă.

Acel fond a fost administrat în aşa hal, că unii din administraţia comunală şi au putut permite luxul să facă călătorii în străinătate—dar fondul s'a sleit.

Comuna proiectează acum să facă un nou imprumut de 1,500,000 lei—dar iarăşi o rugăm să publice situaţia.

❑ Astăzi între orele 3—5 s'a serbat revelionul, pentru copii, la societatea de gimnastică din Iaşi.

S'au reprezintat următoarele tablouri alegorice:

Viziunea proorocului Isaia; Ingerul Gavril, vestind naşterea Domnului; Spre Vitleem; Naşterea Domnului; Ingerul vesteşte naşterea Mîntuitorului; Păstorii lîngă iesle; Cei trei crai la regele Irod; Cei trei crai la Pruncul Isus; Ingerul porunceşte fuga în Egipet; Spre exil; Isus dătător de binefacere; Gloria Pruncului Isus.

❑ A tă-zi la orele 3 d. a. s'au început la societatea de gimnaătică, sport şi muzică serbările revelionului.

De la 3 şi până la 5 are loc serbarea pentru copii, iar de seară de la orele 10 va avea loc revelionul pe tru familii. Se va petrece admirabil.

❑ In ziua de 30 Ianuarie seminarul „Veniamin Costache" îşi va sărbători patronul. La serbare va asista şi I. P. S. S. Mitropolitul.

Tot în acea zi îşi va serba patronul şi şcoala normală „Vasile Lupu".

❑ Miine se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Vasile de la Galata.

❑ Consiliul de higienă al oraşului, va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, în şedinţa ordinară.

❑ Antrepriza garderobei teatrului Iaşi nu numai că nu achită arenda dar n'a predat nici suma de 2000 lei proveniţi din abonamente.

Bietul teatru!

❑ S'a dat ordin autorităţilor de la marginea Prutului să se ia măsuri că acum cînd Prutul este îngheţat paza să se facă cu mai multă severitate, pentru ca să se înpiedice trecerea clandistină a indivizilor, la noi în ţară.

❑ Sumarul numărului de miine din *„Noua Revistă Romînă"* de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este; Noutăţi: O conferinţă despre Octavian Goga.—Cărţi noui: Anecdote Nouă de Th. D. Speranţia. - Compania dramatică Davila: „Lulu" de Carlo Bertolazzi. Cestiuni actuale: A. D. Xenopol. Insultă Batjocuri, Calomnii.—C. Rădulescu-Motru. In zilele noastre da anarhie. Scrisori către tineri. III. Ştiinţă: Dr. N. Leon Religia celor puţini. Dr. I. Simionescu. Noua călătorie Sven Hedin prin Tibet. Critică: Th. D. Speranţia Criticul lui „Frunză Verde". Literatură: Guy de Maupassant. Regret. Note şi discuţiuni: M. Mihăileanu. Socialismul electoral în haina poporanistă.

❑ **D. M. Leonescu, diplomat al şcoalei superioare de comerţ din Iaşi, a fost numit, pe ziua de 1 Ianuarie, în funcţiunea de secretar contabil şi casier la şcoala centrală de agricultură de la Herestrău.**

❑ **D. Gh. Zaharia, a fost numit agent sanitar la cercul Băiceni, din judeţul Iaşi, în locul d-lui Gh Ionescu, care a fost transferat la Tg. Frumos, în locul d-lui N. Teofănescu, lasat în disponibilitate.**

❑ **D-ra F. C. a fost pusă sub interdicţie pe motivul că ar fi atinsă de o boală mintală.**

După cererea fratelui d-rei, că ea ar fi sănătoasă, parchetul a numit o comisie compusă din domnii profesor Bogdan şi dr. Zossin, ca să constate starea sănătăţei d rei

Medicii au opinat că ea este sănătoasă.

❑ **Primăria a început construirea în Piaţa Unirei a unui pavilion unde se va serba sfinţirea apei, cu ocazia Bobotezei.**

Pavilionul va fi construit în rotunda din mijlocul pieţei.

❑ Un mare număr de avocaţi au reclamat contra unui coleg al lor, care li-ar face concurenţă necinstită.

Consiliul de disciplină al baroului din Iaşi, se va ocupa curînd de această afacere.

❑ D. Gh. Vasiliu a fost numit păzitor regional în judeţul Iaşi.

❑ Ministerul de interne a trimis o nouă circulară la parte din prefecturi, ca să înainteze de urgenţă desbaterile consiliilor judeţene.

❑ **Ministerul de interne a hotărît să modifice regulamentul pentru admiterea în şcolile de notari, în senzul că foştii notari şi notarii în funcţiune să fie admişi în aceste şcoli până la vrîsta de 40 ani, în loc de 30 cum era până acum.**

❑ **După Bobotează I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va convoca pe stareţii mănăstirilor din Eparchia sa, spre a discuta chestiuni privitoare la reorganizarea mănăstirelor.**

❑ **Pelerinajul la mormîntul lui Creangă.**—Azi împlinindu-se 20 de ani de la moartea marelui nostru povestitor, neuitatul Ioan Creangă, un mare număr de admiratori au ţinut să-şi arăte prinosul lor de recunoştiinţă către acela care a ştiut prin farmecul povestirilor sale, să dea viaţă literaturei romîneşti.

La orele 9 dimineaţă cu toţii s'au adunat în grup în piaţa Unire, de unde au pornit spre cimitirul Eternitatea.

Aci s'a oficiat în capelă, o panahidă, de către preoţii Niţescu, Arion, Agapi şi diaconul Buznea. După aceasta cu toţii s'au îndreptat spre mormîntul lui Creangă unde s'a depus o coronă.

Cel întăi a luat cuvîntul d. R. S. Ionescu, un fost prieten din copilărie a lui Creangă.

D-sa a descris marele merite a neuitatului Creangă spunînd că el a fost singurul scriitor al neamului nostru, care nu s'a înfluenţat de literatură străină, ci numai de produsele spiritului curat romînesc. Arată cum el îşi iubia satul său natal, Humuleştii, unde Creangă şi-a format acel suflet plin de viaţă care a ştiut să dea veaţă scrierilor sale.

Apoi vorbeşte d. Bogrea, care spune că l-a mormîntul lui Creangă era să vorbească d. Cuza, dar d-sa fiind bolnav, la însărcinat pe d-sa să-l înlocuiască.

D. Bogrea într'o cuvîntare bine simţită zice că nu va spune ce valoare reprezintă pentru sufletele tineritului marele povestitor Ioan Creangă, operile lui fiind în deajuns cunoscute. El împreună cu Eminescu sunt zorii care vor străluci veşnic pe orizontul literaturii romîneşti şi ori cîţi zori se vor ivi de aci înainte, nu ne va împedica nimic ca să ne aducem aminte de dînsul. Mai vorbeşte apoi studentul Todirescu şi C. Ifrim care prin cuvinte frumoase au arătat marile merite şi activitatea pe tărîmul literar al marelui nostru povestitor Ioan Creangă

❑ **Ministerul de Interne face cunoscut prefecturei că la eliberarea paşaportelor să pună în vedere şi sa atragă atenţia tinerilor între 16—20 ani să aibă mijloace îndestulătoare pînă la locul de destinaţie, căci alt-fel se expun la mari neplăceri şi mizerii intru cît nici legaţiunile şi nici consulatele romîne din străinătate nu vor putea veni de cît în cazuri excepţionale în ajutorul celor neprevăzători.**

In afară de aceasta s'a mai dispus să nu se mai îngădue trecerea frontierei fără însoţit copiilor la vrîsta mai mică de 16 ani iar de la 16—20 ani să li se ceară pe lîngă paşaport şi o autorizaţie scrisă din partea părinţilor că au voe să părăsască ţara

❑ Atragem atenţiunea cetitorilor noştri asupra noului program al teatrului Pathé-Frères din sala Sidoli, care începe Vineri 1 Ianuarie 1910. Ciclul tragediilor shakespeariane, continuă în acest program şi se desfăşoară „Makbeth", cea mai celebră scriere a genialului autor englez. Farmecul ce s'a dat acestei desfăşurări este însă cu mult mai mare, de oare-ce această tragedie este interpretată de corifeii Comediei Franceze precum Paul Mounet, d şoara Delvair etc. Orchestra va acompania cu ariile din opera Makbeth de Verdi.

Programul nou începe Vineri 1 Ianuarie cu un mare Matineu la 3 ore şi Vineri seara reprezentaţie obişnuită. Asemenea şi în zilele următoare Sîmbătă 2 şi Duminică 3 Ianuarie vor avea loc matineuri şi serile reprezentaţii obişnuite.

Programele acestea, special întocmite pentru zilele de sărbători mai cuprind între altele: Marele oraş Berlin, Din viaţa păsărilor, O pariziană la Veneţia, toate acestea sunt vederi luate preciz după natură, apoi: Ea a plecat, piesă teatrală, Corsicană, Lampa, Situaţie critică, Un tenor care face cuceriri, Cartea adversarului, Sporturile şi distracţiile indienilor care cuprind între altele o luptă între un şearpe cu clopoţei cu un ichneumon; această scenă fidel luată după natură este tot ce poate fi mai interesant din cîte ne-a aratat până astă-zi cinematograful.

Săptămîna viitoare: Două Orfeline, celebra dramă a lui D'Ennery, care a făcut încunjurul lumei, jucată în nenumărate rînduri şi la Teatrul nostru Naţional.

Rolurile principale ale lui Jacques, Petre, Luizei, Hanrietei, Văduvei Frochard, etc. vor fi jucate de artişti renumiţi ai Franţei.

❑ *Rugăm pe abonaţii noştri, care nu primesc ziarul regulat, să comunice printr'o carte postală administraţiei ziarului, spre a face cercetări şi a lua măsuri în consecinţă.*

ANTREPRENORUL
Berăriei AZUGA
din Piaţa Unirea
mulţumind onor. şi simpaticei sale clientele, pentru bine-voitorul concurs dat până în prezent, îi urează ani îndelungaţi şi deplină fericire, cu ocazia noului an 1910.
Administraţia

Magasinul de muzică
MICHELSHON
— STR. LAPUŞNEAŞU No. 37 —
(Palatul creditului Urban)
urează onor. sale clientele din toată ţara, cele mai sincere felicitări, cu ocazia anului nou 1910.

Pentru D-nii COMERCIANŢI
NOU! IMPORTANT!
Saltarul de sigurantă „EXACT"
Invenţiune brevetată şi primiată la mai multe expoziţiuni.
Construcţie solidă din lemn de prima calitate, cu mîner metalic şi aparatul de fontă extra.
Saltarul „Exact" se poate fixa sub ori-ce tejghea.—Cea mai mare răinicie şi siguranţă contra furtului.
SALTARUL „EXACT" se închide şi deschide automatic fără chele şi e prevăzut cu un clopot de alarmă, care poate fi înlăturat după dorinţă.
Nimene nu-l poate deschide dacă nu cunoaşte dispositivul aparatului.
REPRESENTANT:
P. Ballo, C. Popovici & Co. Iaşi
Str. Ştefan cel Mare 2

Prima AGENŢIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ŞI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9
1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă.
4) Imprumuturi de ori ce natură.
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.
Executări prin Avocaţii Agenţiei.
George Farra

La Magazinul de Fererie
LOUIS HÖNIG
Strada de Sus 147, peste drum de **poarta Spitalului Sf. Spiridon**
a sosit un mare transport de
Coks şi Antracit
Calitatea cea mai bună din toate existente.
Preţul *Lei 65 tona*, trimes la domiciliu.
Greutatea garantată
In acest magazin se mai găsesc toate articolele de fererie, şi maşini agricole, cu preţurile cele mai convenabile.

Dr. B. Stenner
Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venerice.
de la 1—3 şi 7—8 p. m.
Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

De inchiriat O cameră mobilată, în str. Albă 27, pe linia tramvaiului.

Preparator special
de franceză, germană, latină, matimatici, elevi de curs primar şi secundar.
V. EML *Profesor Str. Arcu 13.*

Const. Jornescu
AVOCAT
Str. Carp 5—Iaşi

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

De inchiriat şi de Vinzare
de pe acum, imobilul din Roman compus din 5 odăi cu vitraje, pentru stăpân şi servitori, camară, pivniţă, hambar, grajdiu, şură pentru trăsură, cum şi fântână cu apă bună, şi locul în întindere de peste 2000 metri patraţi; situat în strada Smirodava No. 8, proprietatea d-nei Zinca P. Hociungescu.
Doritori sunt rugaţi a se adresa pentru informaţiuni şi tratare, fără intermediatori, la proprietara în Iaşi strada Ferbinte No. 2.

Mărfurile aduse de Magazinul „La Vultur" cu ocazia sărbătorilor, întrec orice aşteptare.
Lucruri de mînă în cele mai noui serii ca: Hardanger, Nordisch, Madeira terminate şi netermiate precum şi articole desenate pe olandă suut expuse vederei în Magazinul
„LA VULTUR"
şi le vinde cum a anunţat, mai ieften ca ori unde.
Poftiţi, dar, acum cît timp asortimentul e complect „La Vultur".

BUCUREŞTI
Hotel „UNION"
— STRADA REGALA 6 —
Situat în apropiere de toate autorităţile şi centrul comercial.
Camere începînd de la 2 lei. Hotelul a fost luat sub conducerea d lui **I. Cotnăreanu,** antreprenorul hotelului Trajan din Iaşi şi înzestrat cu tot confortul necesar.
90 camere complect reînoite şi frumos aranjate.
Lumină electrică.—Tramvai în faţa hotelului.—Telefon.
Acest hotel a devenit locul de găzduire a ieşenilor în special precum şi a tuturor pasagerilor din Moldova.
Cafene şi restaurant

O cameră mobilată
De inchiriat, strada Ştefan cel Mare No. 30.
A se adresa la această adresă.

MAGAZINUL
de
Coloniale, delicatese şi băuturi fine
I. ERMACOV
Iaşi,—Piaţa Unirei
Recomandă onor. Public şi numeroasei sale clientele cu ocazia sărbătorilor, complectul său asortiment de mărfuri, toate proaspete şi de cele mai superioare calităţi.

GRATIS
ORI CE PROBA
LA
Fotografia Artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
LEI 5—12 FOTOGRAFII MIGNION — 5 LEI

MAGASINUL CENTRAL
GH. ALEXIADIS
STR. GOLIA 48
Aducem la cunoştinţa numeroasei noastre clientete ca pe lîngă **Magasinul nostru de Coloniale şi Dilicatese din str. Golia şi Piaţa Unirei (fost Alexief,)** în vederea sărbătorilor am fabricat: **foi de turte pentru crăciun,** de o calitate excelentă.
Se primesc comenzi, serviciurile gratis la domiciliu de la 10 lei în sus.
Tot odată facem cunoscut că Magasinele noastre de Coloniale sunt asortate cu mărfurile cele mai proaspete de seson,
Avînd în deposit:
Licheuri străine şi indigene şi tot felul de băuturi fine, ca în fie care an.
Exposiţie diferitelor mărci de Sampanie pentru Revelion.
Preţuri Moderate

Cezar Simionescu
AVOCAT
Iaşi.—Strada Română 22

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. — **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Fanfo) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

GRILLAGES GARIEL 2ter quai de la Mégisserie PARIS
Cloture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 1 50
Porte-Bouteilles, pour 20 Places... 2 »

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

BROSSE A TAPIS Prix : 14 fr. R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Envoi franco de Catalogue

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL
MAGASIN DE FERARIE
Str, de Sus 138

A SOSIT:
100 vagoane Kocks de Silesia
Antracit englezesc
Sobe originale GODIN şi
SOBE RÜBELAND
Se vinde cu preţuri moderate

Aviz important
Nu mai există oglinzi pătate
căci s'a deschis Atelierul de turnat şi reparat oglinzi.
Repar Oglinzi veneţiene şi înlocuesc piesele stricate sau cari lipsesc.
Chemat printr'o c. p. vin la domiciliu.
Preţurile cele mai convenabile
Oglinzile reparate nu se cunosc de cele noui.
CU STIMA
Mendel Glansztein
atelier de turnat şi reparat oglinzi
Stradela Davidel prin str. Palat

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI
In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.
LA 9 ORE jum. seara
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.
Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.
In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore zica cu preţurile redase la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.
In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.
Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fest de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" încheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi :
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—*Strada Bărboi No. 15*—
Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa II a Loteriei VII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
la 11 şi 12 Ianuarie 1910
Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 70,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare :

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘ Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. - No 909 - Duminică 3 Ianuarie 1910

Zestrea guvernamentală

Era un timp, epocă clasică de alegeri administrative, cînd centrul vieții politice era acasă la *den prefect*, unde se adunau doi-trei inși, așa ziși politicienii județului, și cu polițaiul în dreapta și comisarii în stînga, se citea lista alegătorilor și cu foarte mici excepțiuni, atît comisarii, cît și polițaiul ziceau *bun*.

Bun în gura lor însemna alegătorul, care votează după poruncă; la zisele epistatului gulerat bietul alegător era luat pe sus, dus pînă la sala biuroului de vot, cu plicușorul dat de acasă, și cu ordinul ca buletinul dat de președintele biuroului electoral să-l aducă înapoi neboțit, neîndoit.

După 25 de ani de funcționare, sistemul a dat faliment. Astă-zi legea electorală garantează în mod desăvîrșit secretul votului. Alegătorul intră în sala de vot cu nimic, și iese din sala de vot cu nimic.

Ba nu; poate eși cu *decalcuri*. Dar aceste pot merge la colegii mici de cîte 100 de alegători; și apoi alegătorul care face decalc se simte, operațiunea cerînd timp, și cel care o face se cunoaște degrabă de toți cei din sală. Mai mare rușine nici că se poate pe capul bietului și nenorocitului alegător, care se potrivește de a primi *chee* ori să facă *decalc*.

Zestrea guvernamentală, dacă e s'o scoborîm la chee și la decalc însamnă că nu mai există; în sistemul zestrei alegătorul era o unealtă oarbă în mîna administrației, curat ca delegații de la colegiul al 3-lea; la el numai mîna funcționa, căci depunea plicul în urnă; în colo lipsea totul; nici o convingere alta decît trăsnită din interesul rău înțeles.

Astă-zi zestrea guvernului mai-mai că s'a eterat. Contra presiunei administrației e secretul votului; contra ingerințelor puterii guvernului e ridicarea conștiinței alegătorului; și dovadă că așa stau lucrurile e că centrul acțiunei electorale s'a schimbat acum de la don prefect la club, la partid.

In Iași în special, lucrul e notoriu. Prefecții regimului liberal au fost aleși din oameni, cari n'au însemnat nimic supt raportul electoral. Ambii au fost inventați. Alegătorul știe atît de puțin de prefect; prefectul circulă așa de puțin în masa alegătorilor, că nu ne miră că nu știu nici cum îs la față alegătorii, nici adresele lor. Iar sfînta poliție e așa de broază, că dacă ar fi pe sama ei apoi vai și amar de bietul candidat! Ba nu; prefectul poliției are faima de mare elector, de care a dat dovadă în răstimpul de la 1901—1904, cînd a fost trecut de la Epitropie la poliție și înapoi, cum era vorba de o alegere parțială, de comună ori de județ.

De cît și aici e ceva.

Administrația politică a unui partid cuprinde într'un moment dat elementele cele mai de vază ale partidului. Cum se prezintă acest stoc politic liberal în alegerile actuale parțiale?

Colegiul al 2-lea de Senat numără 657 alegători, din care partidul liberal n'are înscriși în protocoalele sale de cît 40 de inși, adînc convinși, strîns uniți, și cu dor de luptă la alegeri! Tot ce rămîne de la 40 pînă la 600 e materie de exploatat, cîmp de experimentat. Departe de a fi zestre de guvern, administrația are în față aproape 200 alegători înscriși în celelalte două partide conservatoare. Cu acești 200 alegători nu poți opera de cît cu amenințări la unii, opriri de vot la alții, făgăduieli chiar de mici interese de satisfăcut la o parte; dar pe cît poți cîștiga din aceștia, perzi din cei ai tăi, căci nu-i ai omogeni. Dăm garanție, că nu există club politic mai în descompunere ca clubul liberal; unii apucă hăisa, alții ceala, și debandada colcăe.

Putem noi acum boteza de zestre guvernamentală restul de 360 alegători? Le putem face injuria aceasta? Dar se crede administrația liberală în stare de a-i putea atinge pe chestia aceasta? Mai mult încă, are partidul liberal acum la spartul iarmarocului guvernului autoritatea de a-o trata ca zestre? Și chiar așa fel interesul acestei mase de alegători este el cu putință de a fi satisfăcut de partidul liberal? O crede asta alegătorul? O poate însufla administrația?

Ar trebui să credem naivi și pe alegători și pe administrație.

Zestrea guvernului e cîrmuită de 2 mobile: *frica* și *interesul*.

Frica; dar un guvern care e în descompunere; dar un partid care e în luptă internă cu sine, nu frică, ci *milă* deșteaptă la alegători. Frica a dispărut ca un fum din inima alegătorilor; Astă-zi. guvernul are frică de alegători, nu alegătorul de guvern, și mai ales de guvernul d-lui Ionel Brătianu. Cînd guvernul își retrage candidatul său din Capitală la colegiul al 2-lea de Cameră; cînd guvernul abia întrunește *o cincime* din glasuri, mă rog cine are frică? Guvernul și partidul liberal se teme de alegători.

Interesul; ce interese poate satisface astă-zi guvernul liberal? El de abia se ține pe picioare de anemiat ce este, și gata de plecare, cum e de la putere, nu mai poate satisface pe nimene. Nici el n'o crede, și nici alegătorul nu o nădăjduește. Dacă e vorba de *interes*, apoi zestrea e mănată spre opoziție.

Iată de ce la colegiul al 2-lea de Senat din Iași zestrea guvernamentală e minimă, atît de minimă că facem chiar injurie colegiului de a mai vorbi de ea. Cum să socotim de zestre pensionarii încercați, cari ca slujbași ai statului știu cine au făcut mai mult bine pentru ei?

Cum să socotim de zestre profesiile liberale, pe profesori, medici, avocați și ingineri, cei mai conștienți alegători, tineri și bătrîni, cari fac fala colegiului 2 de Senat și deci fala cetății Iașilor?

Cum să socotim de zestre comercianții, industrașii și țăranii mulți —puțini cîți sînt în colegiul 2 de Senat? Dar ce a făcut guvernul liberal pentru ei? A lovit în toți, i-a înșelat pe toții.

Iar la aceste mai adăugați faptul că guvernul și-a pus candidat un om necunoscut, un inventat, un om de împrumut *și ca neam* și *ca credință politică*! Ca neam, încă nu e dovedit că d. dr. Manicatid's e neaoș romîn, din raiaoa Giurgiului; ca credință politică ce e d. dr. Manicatidis? naționaliștii îl reclamă ca a lor, nu ca liberal; și atunci ne vom explica de ce guvernul, cu tot prefectul de poliție și ceilalți matadori intîmpină în masa alegătorilor atîta rezistență că asudă și la deal și la vale și în sus și în jos.

Ei simțesc că așa zisa zestre pe care se bizuiau altă dată guvernele de astă dată lipsește: și ne facem o cinste a constata că colegiul 2-a de Iași va ști de astă dată să țină recordul victoriilor noastre, majorizînd cu votul său chiar de la primul scrutin pe cel mai bun cand dat a acelui mai bun partid, pe Gh. Lascar, pe candidatul partidului conservator-democrat.

Gh. Ghibănescu.

Milionarul G. Lascar

Despre latifundiile d lui G. Lascar nu s'a pomenit pînă acum. Nici despre faptul, că d sa este cel mai mare acționar al unor mari întreprinderi industriale.

Le are de scurtă vreme. A intrat om fără avere la primăria Iași și, după doi de primariat, a realizat marea avere în posesia căreia se află actualminte.

Noutatea aceasta o cunoaștem dela d. A. D. Holban. El, care este descoperitorul incontinenței veninului, s'a făcut acum vinovat și de această umoristică descoperire: G. Lascar este multi-milionar, mare latifundiar și enorm acționar.

Noi știam că d. Lascar este proprietar urban, că are o singură casă din costul căreia a achitat numai un sfert, afectînd restul la Creditul din Iași.

D. Holban, pornind de la principiul că cine va nu poate candida la o alegere dacă n'are avere, dovadă că d. Holban nu candidează, și-a zis că d. Lascar trebue să aibă avere.

Adevărul este că d. Holban a rămas poiiticianul de rînd, care crede că, prin calomnie, se poate dobori un adversar și că legendele ce se croiesc la redacții sunt crezute de lume.

D. Holban nu va putea dovedi că d. Lascar are vre o avere, nu va putea dovedi că d-sa nu este om sărac, după cum d. Lascar, dacă s'ar ocupa de regretabila fosilă, n'ar putea dovedi că d. Holban este astăzi mai bogat decît pe vremea cînd era îngăduit să mănînce la masa lui D. Aughel.

D. G. Lascar este și a fost om sărac și aceasta este un punct de onoare față de oamenii, cari au fost saraci și cari se mulțumesc să fie bogați prin zestrele femeilor lor.

Sărăcia e o mîndrie față de anumite bogății, cari, prin felul lor uricios, devin o rușine.

Gh. Lascar are o singură bogăție: catedra lui. Din ea trăiește. Am putea întreba pe mulți Holbani: „din ce trăiți voi?“

DE CE INJURA

Păcat că alegătorii colegiului II de Senat din Iași nu citesc cele două ziare locale, potrivnice nouă. Acum, în toiul campaniei electorale, aceste două ziare sunt foarte interesante din punct de vedere al situației candidaților lor, domnii Meissner și dr. Manicatide: Ziarul carpist nu pomenește un cuvînt despre candidatul partidului seu, nici despre cel colectivist; ziarul liberal face la fel cu candidatul seu și cu cel junimist.

Ambele, însă, n'au mănuși pentru candidatul partidului conservator-democrat.

Și cum, din lipsă de argumente, d. G. Lascar nu se pretează la înjurături, amintitele ziare înjură pe mulți din prietenii noștri, așa că s'ar crede că nu d l Lascar singur, ci foarte mulți alții încă din partidul nostru, cand dează la scaunul vacant de senator.

Injurătura este arma neputinciosului. Noi nu înțelegem să înjurăm nici pe un candidat, nici pe celalalt și lăsăm ziarelor liberal și junimist acest sistem reprobabil din toate punctele de vedere.

Ce ne preocupă pe noi, nu sunt, deci, înjurăturile și calomniile cu care suntem improșcați d'intr'o parte și din alta, cu atît mai mult cu cît știm cine înjură. Ce ne preocupă, însă, este puțina importanță pe care fie-care din cele două ziare o dă candidatului pe care ar avea să'l susție.

Pricina nu trebue căutată numai în faptul, că neputînd înjura pe candidații lor ziarele nu se pot ocupa de ei. Dar este și o chestie de ingratitudine: n'ai ce spune de ei.

Ziarul junimist a publicat pînă acum de trei ori fotografia d lui Meissner și ca legendă esplicativă a pus: om cinstit, excelent pedagog; iar cel liberal, publicînd fotografia d-lui Manicatide, în micime naturală, a urmat fotografia de un studiu al doctorului asupra febrei tifoide.

In urmă amb le ziare au obosit și au început cu maltratarea fără de succes a d-lui G. Lascar.

D-lui G. Lascar i s'a făcut astfel destulă reclamă. Dar candidații cei lați au rămas necunoscuți. D. Lascar este prea cunoscut și fără de reclama adversarilor; iar d-nii Manicatide și Meissner—două nume pur românești—nevînd de unde fi cunoscuți, nefiind recomandați de ziarele lor și nefiind înjurați de noi, rămîn, prin forța lucrurilor, pentru alegători, două semne de întrebări.

Nu putem spune, că este neglijență din partea ziarelor potrivnice nouă.

Ori cîtă bună—voință ai avea, nu poți face biografia unui om, care, de fapt, nu o are. Cum: născut în anul cutare, bun medic, bun pedagog, „om cinstit“, au umplut un biet sfert de vingalac și încă trebue să-i pui linii, ca să se așeze.

De aceea este înjurat zilnic candidatul partidului nostru.

Injurăturile ce-i se adresează formează certificate rele pentru candidații adverși. Și aceste certificate vor fi pecetluite oficial în ziua judecății: la zece Ianuarie.

Chestii politice

Apa... și alegerile

Toți știu că există o legătură între alegeri și *vin*. La alegeri candidatul bea cu alegătorii, candidatul dă de băut la alegători, îi cinstește, îi amețește. Deci alegeri și vin; alegeri și... beție; dar alegeri și... apă numai la Iași se vede.

In adevăr *apa la Iași* e un factor electoral de mîna întîia. De la 1858 apa a fost la Iași un factor politic și mai ales electoral. Cîți deputați și senatori nu s'au ales pe chestia apei! Cîți candidați n'au căzut pe chestia apei! Cîți primari nu s'au pomăzuit tot pe chestia apei. Apă în sus, apă în jos! Apa la Iași a devenit însă de o actualitate vădită.

Se fac alegeri pentru un scaun de senator. Trustrele partidele se laudă cu rezolvirea aducerii apei. Ce e dreptul Carpiștii sînt mai modești; ei tac și fac. Ei afirmă că apa a adus'o Nababul; a susținut'o d. Greceanu, și uită că a combătut'o d. Vasile Sculy în Senat.

Liberalii în schimb fac atîta gură, lăudîndu-se că ei au făcut studiile, ei au adus pe Lindley, ei au descoperit Timișeștii. Uită liberalii însă să spună cîte sute de mii de lei țin studiile de adusul apei! Cîte din aceste sute de mii de lei au fost păpate așa pe comisii și jetoane! Pe cîți flămînzi și lei n'au îmblînzit primarii liberali din consiliile comunale răsvrătite! Liberalii au pregătit studiile, dar ce distanță mare e până la a căpăta creditul, a face ca statul să contribue cu o mare parte din sumă ca ajutor comunei; în sfîrșit a pune în lucrare aducerea apei

Liberalii leșeni puși toți într'un cîntar n'ar fi căpătat o lețcae de la stat ca înlesnire pentru Iași! Acesta e faptul. Care le e ascedentul lor politic la centru? Cine se uită în gura lor pentru ceva? Există ei astăzi ca partid? Vede cineva la ei partidul? Un șef închis ca un bursuc; fruntași svăpăiați după interese; Și apoi dat'a vre-o dată guvernul liberal central vre-o atenție Iașilor? Dar aceasta o știe Iașii, o simte, o vede; la ce am mai deschide o rană adîncă a partidului liberal? Guvernul liberal nu poate da credit politic unor oameni cari trăesc din mila guvernului ca avocați miluiți pe la credite și bănci; salariații n'au ascendentul politic.

Numai noi am făptuit faptul; și în fața faptului ori ce gură amuțește, ori ce laudă seacă se istovește, ori ce fanfaronadă cade. Cetățenii Iașilor știu că grație ascedentului ce fruntașii noștri au avut la centru, guvernul ne-a dat Iașilor apa, ne-s înscris creditul, ne-a satisfăcut nevoia. Și grație acestui ascedent lucrul s'a făcut cu toată rumoarea avocatului interesat de a arunca noroi pe apetele noastre. Și pentru ce nu ne-am scoate acum la iveală titlul nostru pentru Iași? Adversarii aduc vorbe, noi aducem fapte. Dar orice-ar zice, cetățenii știu că Gh. Lascar, ca primar a iscălit toate actele de aducerea apei; Și mai știu că primul pahar de apă de Timișești s'a băut supt Gh. Lascar; Cetățenii mai știu că liberalii sînt numai niște antreprenori, cari aduc la bun sfîrșit lucrarea noastră. Dar cum? Opt luni de zile au trăgănat chestia apei în 1907, ba că nu e curată, ba că e herghelia de la Grași, ba că are microbii gușii! Cine nu știe de apa gușată de la Iași, care a făcut ecou în presa umoristică! Unde vă e apa gușată? Pentru ce ați oprit lucrările opt luni de zile? Vă era dorul de a înzestra Iașii cu apă bună? Nici de cum. Ați căutat pe toate căile să opriți lucrarea, și acum vă lăudați cu planurile!

Ce credeți că cetățenii Iașului sînt copii să-i amețiți cu palavre, cu minciuni? Consiliul comunal a d lui Nicu Gane a speriat Iașii un an de zile cu apa gușată de la Timișești. Ce frumos ar fi acum ca și cetățenii să atîrne o mare gușă candidatului liberal la alegeri, pentru ca să țină minte că e o sfidare ca atunci cînd un partid întreg ca cel liberal voește să strice o lucrare bună ca aducerea apei la Iași să vină azi și să facă pe pîșinul, că ei au meritul aducerei apei! Curat vorba ceia: fă-mă mamă fată gușată, să iasă Manicatide senator la Iași ca mai apoi să ne stricăm de rîs. Ha?

OAMENI ȘI LUCRURI

EMOȚIILE DEBUTULUI

La tipografie, în așteptarea unei cercetări, zăresc în treacăt, coperta fasciculei jubilare a „Archivei“. Revista ieșană își serbează al douăzecilea an de existență și sumarul e bogat: publicațile, ca și oamenii, se îmbracă uneori în haine festive și respiră emoțiunea ocaziilor solemne.

Două zeci de ani! Și-mi amintesc, pe neașteptate, că prin anii de liceu am trăit și eu oare-cari intense emoțiuni, în legătură cu vechea revistă a Iașului de astăzi,—tînăra și viguroasa revistă a Iașului de eri.

Intr'o zi am adus cîte-va producțiuni,—alese printre cele dintăiu,—foatului meu profesor de istorie la gimnaziu, N. Beldiceanu. Era poetul cel mai „en vogue“ al societății literare și fragmentele strălucitului său poem „Pămîntul“ apăreau în regularitate, spre marea admirație a generației de diletanți și debutanți.

Poetul, încărunțit înainte de vreme, mereu preocupat și posomorît, avea momente de entuziasm juvenil. El alese două bucăți mai cuprinzătoare dintre manuscrisele mele și-mi dete asigurări că or să placă într'un cerc unde are intenția să le citească.

A doua zi în darea de seamă concisă pe care colegul nostru de astăzi, Ghibănescu, o publică într'un ziar local asupra ședinței săptămînale a „Archivei“, am putut ceti cu acea intensă emoțiune pe care numai debutanții o cunosc și o simt:

„S'a dat cetire de către N, Beldiceanu unor bucăți intitulate „Două Iubiri“ și „Tată“! semnate de un tînăr poet „De la Iași“ și s'a admis publicarea lor după oare-cari schimbări ce se vor indică autorului“.

In adevăr puțin după aceea fui invitat la d. A. D. Xenopol acasă. Foarte afabil, maestrul îmi arată că s'a cerut o modificare în a doua parte a poemului „Două iubiri“ și dezvoltă pe larg considerațiile psihologice cari motivează schimbarea.

Eu însă eram nerăbdător, ca liceani... După ce ținui seamă, în parte, de modificările cerute, trimisei bucățile, ca de obiceiu, la „Adevărul“ unde ocupară două foiletoane. Nu prea sacrificasem mult din ele, se vede. Din ziar bucățile avură norocul să treacă, amîndouă, într'o antologie de peste munți,—o culegere de poezii „de recitat“.

Numai emoțiile primei iubiri se pot compara în intensitate, cu emoțiile debuturilor literare ale primei tinereți,—cînd himera gloriei îți dă transporturi de plăcere, de mîndrie, de nerăbdare și de încredere.

Și iată; vor fi în curînd două decenii. Cîte întîmplări dătătoare de uitare și de dezamăgire, nu s'au așternut preste întîmplările de atunci! Cîte nu au izvorît odată cu anii: și greutăți și lupte și încercări și avînturi și căderi! Dar vederea coperții verzi a revistei jubilare face să reapară, ca prin farmec, amintirea celor dintîiu și celor mai puternice emoțiuni legate, cu vigoarea neuitării, de vrîsta viselor și îndrăznelilor, din ce în ce mai depărtată, din ce în ce mai umbrită de negura vremei care trece, și care se așterne preste ceea ce a fost...

Rodion.

Insulte, batjocuri, calomnii

Presa e, fără îndoială unul din așezămintele cele mai de seamă ale civilizației moderne și ea nu are nici un înțeles dacă nu este *liberă*, adică dacă nu poate să destăinuiască tot ce se petrece în sînul poporului și să facă să se coboare privirile guvernanților și ale opiniei publice pînă în adîncuri, unde ea nu ar fi străbătut fără această prețioasă călăuză. Presa a contribuit la îndreptarea unei nenumărate mulțimi de abuzuri; a atras luarea aminte asupra măsurilor trebuitoare de luat în conducerea statelor; a limpezit probleme ce se desbăteau în viața publică; a înălțat moralul în timpuri de restriște și a îmbărbătat inimele în acele de primejdii.

Apoi cît nu a contribuit ea le răspîndirea cunoștințelor, la rafinarea gustului, la poleirea moravurilor! Intr'un cuvînt, întreaga noastră civilizație actuală nici nu poate fi cugetată, fără conlucrarea presei, în cît s'a spus cu drept cuvînt că ea este a patra putere în stat, pe lîngă acele trei reprezintate de elementele ocîrmuitore.

Dacă presa însă are un rol atît de însemnat în viața popoarelor, ea ca toate puterile lumei, poate ușor să fie abătută și pe căi dăunătoare vieții și omul care are putința de a conduce și stăpîni aceste puteri, este dator a le îndrepta, așa în cît să tragă din ele cel mai mare folos și să le îngădue cît mai puțin putința unei acțiuni dăunătoare. Așa, electricitatea a fost întrebuințată spre a produce lumină și mișcare, spre a încălzi, topi și evapora corpurile, apoi în terapeutică spre lecuirea boalelor; însă acțiunea ei distrugătoare a fost neutralizată și accidentele pe cari le poate produce au fost împiedicate prin substanțe izolatoare.

Și presa, ca o putere elementară poate produce multe rele, cînd nu este canalizată în rigole folositoare, ci este lăsată să pustiască ogoare și cîmpii, ca rîurile ce ieșă din matcele lor; cînd nu este stăpînită de minte, ci lăsată în voia patimilor și urîlor omenești.

Presa poate atunci produce mai mult rău decît bine, și să nu ne mirăm dacă se aud din cînd în cînd glasuri, cari cer restrîngerea libertății ei; căci presa, ca o putere deslănțuită de sufletul omenesc trebue să'și găsească frîul și măsura în

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

G. LASCAR

fost primar, profesor

sufletele prin cari lucrează, dacă nu vrea ca altele să i le impună cu deasila.

Să luăm deci bine seama la lucrarea presei noastre, care nu se poate spune că numai decît trebue să fie un agent de propăşire şi de lumină, ci poate foarte uşor să contribue la dărăpănarea vieţii noastre, la demoralizarea ei, la ruinarea idealuri'or noastre. Totul atîrnă de modul cum e condusă şi îndreptată această putere elementară, care poate face bine dar poate face şi rău, şi în ori ce caz suntem datori a priveghea ca răul să nu precumpănească binele.

De zeci de ani, ziarele noastre s'au pus în slujba luptelor de partid, ale cărora ţintă supremă este înlocuirea unuia prin celalt la cîrma statutui. Şi fiindcă la noi în ţară, mare parte din elementele conducătoare trag un folos material din această conducere, se înţelege că luptele politice sprijinite de presă au luat un caracter cu deosebire uricios şi înverşunat, care s'a înegrit cu atît mai tare, cu cît atmosfera în care ele se desfăşoară este încă înăbuşită de miasmii neculturei.

De zeci de ani, ziarele noastre au urmărit, nu atît combaterea ideilor patronate de partidele politice, cît compromiterea pe toate căile a oamenilor ce le alcătuesc—şi arma cea mai cumplită de care s'au slujit, a fost bine înţeles defăimarea lor morală, atacurile îndreptate în contra cinstei şi a caracterului lor. Dacă am da crezare tuturor organelor presei noastre, nu mai există om cinstit în clasa conducătoare. Toţi sunt numai nişte ticăloşi ordinari, cari se folosesc de situaţia lor pentru a se îmbogăţi pe căi nepermise. Ba lucrul a mers mai departe în învinuirile aruncate fără nici un temei dela partid la partid. Cu prilejul crimei încercate contra primului ministru actual, s'a putut citi în multe ziare imputarea îngrozitoare că asasinul ar fi fost unelta opoziţiei, care i-ar fi înarmat braţul spre a curăţi dintre vii pe capul partidului dela putere.

Dela luptele politice s'a molipsit întreaga noastră viaţă publică. Magistratura care deşi poate are şi dînsa cîteva fire de neghină în grîul ce o alcătueşte, a fost acuzată de corupţie; corpul didactic a fost şi el tîrît în noroiu, cu toate că este poate ramura ce s'a desvoltat mai mîndru pe trunchiul poporului nostru. Nici armata, razimul existenţei noastre, care a dat cele mai strălucite dovezi de jertfire şi de abnegaţie, atît pe cîmpul de războiu cît şi în lupta ucigătoare de fraţi, nu a scăpat nici ea de condeiul ponegritor al vrăjmăşilor de partid.

Dar oamenii de ştiinţă, literaţii, poeţii, artiştii, cari din ei, cu toată strălucirea ce au revărsat asupra ţării, cari din ei zicem, a eşit nebatjocorit, neatacat, nu în operile, ci în persoana lor? Care om ce a contribuit cu munca lui, cu jertfirea lui cît de neinteresată pe altarul patriei, a scăpat de hulă şi de ponegrire, de insultă şi de batjocură? Şi aceasta pentru ce? Nu doar fiind că s'ar fi amestecat măcar în viaţa practică din care roesc poate foloase, ci fiind-că se desting pe tărîmul intelectual şi laurii dobîndiţi de ei nu lasă în pace pe invidioşi şi pe păcătoşi.

Ţara noastră este deci arătată atît poporului ei cît şi neamurilor ce trăesc peste hotare, ca o ţară condusă de o turmă de idioţi, de bandiţi şi de asasini, al căror loc ar fi mai curînd în ospiciu şi în puşcărie de cît la cîrma soartei poporului.

Dar nu 'şi dau seamă acei ce săvîrşesc asemenea isprăvi de primejdiile ce le deslănţuiesc asupra întregului nostru organism social.

Poporul de jos, în care ştiinţa de carte se lăţeşte necontenit, cunoaşte tot mai mult imputările ce şi le fac conducătorii taberilor protivnice şi el se convinge tot mai adînc şi mai lăţit despre arătata netrebnicie a celor cari au în mînile lor frînele ţării.

Răscoala primejdioasă a ţăranilor a fost adusă şi prin propaganda scrisă şi vorbită în contra proprietarilor, arătaţi ca o bandă de hoţi ce ar deţine moşiile lor cele mari fără nici un pic de dreptate; iar Stoenescu a arătat ca mobil al crimei în contra primului ministru ura şi dispreţul ce guvernul ar fi nutrit asupra muncitorimii, ambele aceste imputări nedrepte şi arbitare culese din organele presei, tot atît de nedrepte şi de arbitrare ca şi, pe de altă parte, punerea încercării de asasinat pe seama uneltirilor capilor opoziţiei.

Asemenea acte de vandalism şi asemenea fapte sîngeroase nu sunt decît rezultatul firesc al propagandei de atîţia ani a presei noastre; căci dacă se tot cîntă la urechea poporului neconştient şi neînstare a judeca lucrurile, că toţi acei cari îi stau în cap nu sunt decît un cîrd de vulturi sugători de sînge, e prea firesc lucru ca instinctele josnice şi sălbatece ale masselor să caute a curăţi de pe faţa pămîntului nişte fiinţe făcătoare de atîtea rele.

Revoluţiile şi asasinatele vor deveni, în asemenea împrejurări, tovarăşele ne despărţite ale ticăloasei noastre vieţi de stat şi popor.

Dar efectul pe care înnegrirea fără răgaz a conducătorilor acestei ţări îl are peste hotar este, dacă se poate, încă şi mai grav, căci el aduce desconsiderarea ţării noastre în ochii străinilor. Se cunoaşte anume adagiul, că ori ce popor nu are decît guvernul pe care-l merită şi atunci, şi poporul romîn este osîndit în mintea oamenilor de treabă şi cuminţi.

Dar pentru noi, bunul renume peste hotar are o însemnătate încă mult mai mare. Pretutideni în împărăţiile vecine suntem înconjuraţi, de frînturile deslipite ale însuşi neamului nostru, şi aceste frînturi cată la noi ca la astrul menit să le încălzească inima răcită prin viaţa între străini şi să le călăuzească mintea spre limanul mîntuirii. Noi reprezintăm pentru toţi Romînii cea mai înaltă întrupare a idealului naţional, căci noi suntem singura ramură liberă din marele trunchiu al poporului romîn.

Apoi cînd noi singuri ne arătăm fraţilor noştri ca o adunătură de idioţi, de pungaşi şi de asasini, ce încredere voim să mai aibă ei în noi, ce razim pot să mai spere ei în puterile noastre ce căcălăuzăpot ei să mai găsească în o tumră de derbedei?

Să bage deci bine de seamă acei ce conduc presa noastră, să mai lase la o parte ocările, insultele. batjocurile şi calomniile; să 'şi critice mutual părerile fără a ataca persoanele; căci la urma urmelor personale joacă un rol in lume numai întru cît sunt zemislitoare de idei fie acestea închise în propria lor sferă fie ele zemislitoare de fapte.

A D. Xenopol.

(Noua Revistă Romînă)

Litere-Ştiinţe-Arte

Caragiale despre Goga.—Iată încheierea unui articol scris de maestrul Caragiale, asupra arestării lui Octavian Goga. Articolul e scris înainte de a se fi anunţat eliberarea poetului în schimbul unei cauţiuni de zece mii de coroane; dar concluzia, atît din punctul de vedere al aprecierii literare, cît şi din acel politic sunt importante şi le cităm pînă vom reveni asupra întregului articol:

„Goga—poetul popular de aşa strălucitor talent, o onoare a literelor romîne; alaltăeri încoronat de Academia noastră, după raportul unui ilustru profesor, academician şi ministru, Titu Maiorescu—astăzi umilit şi maltratat ca un făcător de rele, şi tîrît prin temniţe ca un betyar de drumul mare, fugar din ocnă, fără a i se acorda măcar liberarea pe cauţiune, deşi legea maghiară nu admite în materie de presă închisoarea preventivă.

Ei! e prea-prea!... n'avem ce zice mai mult; şi va mărturisi firesc orce maghiar cu dreaptă judecată şi cu sufletul neatins de patima sălbatică a urei de rasă, că toate astea nu sunt de natură a face populară la noi amiciţia căreia cele două State vecine trebuiesc să-i rămînă credincioase,—şi că astfel, spre mîhnirea noastră, unul, cel mai tare, pune pe celălalt, mai slab, într'o penibilă situaţiune, cum un aliat leal şi prudent n'ar trebui să facă".

*

Versurile intitulate „Răspunsul micilor funcţionari" şi citate în articolul „Literatura celor mici" din numărul trecut, sunt publicate în No. 11 al „Vieţei Romîneşti" şi semnate de G. Topirceanu.

*

Premiera piesei lui Rostand „Chantecler" va avea loc la teatrul Porte St Martin între 20 şi 25 Ianuarie stil nou.

*

La Paris se repetă pe scena teatrului „Gaîté" o nouă „Salomé" a compozitului Antoine Mariotte. Rolul principal îl va cînta d-ra Breval. E o încercare îndrăzneaţă după Salomeea lui Richard Wagner.

Gabriele D'Annunzzio protestează prin ziare contra autorităţilor care i-au suit contribuţiile. De unde era taxat pînă acum cu un vinit de 6000 lire, acum a fost apreciat la 30,000 pe an.

*

Testamentul lui Coquelin aîne a fost deschis la Londra. Executor testamentar este Gustave Coquelin, cel mai tînăr dintre fraţi. Marele artist a lasat următoarele legate: 200,000 lei pentru azilul artiştilor bătrîni din Pont aux Dames; 100,000 la două nepoate; 100,000 lui Gillet „cel mai credincios şi mai supus dintre servitori"; lui Gustave Coquelin 50,000; apoi lucrările de arte întru diferiţi prieteni.

*

Pe scena teatrului „Femina" din Paris se va juca în curînd o piesă „Sonata Kreuzer" dramatizată după celebrul roman al lui Tolstoi. Lucrarea va fi înscenată de Luqné Poe şi e datorită celor doi scriitori tineri Fernand Naziere şi Alfred Savoir.

*

Academia de Bele Arte din Paris a delegat cinci membri de ai ei ca să asiste la deschiderea expoziţiunii de artă franceză în secolul al 18 lea, la Berlin.

*

Revista engleză „Healt and Strength" —sanatate şi putere" publică o alarmantă noutate ştiinţifică şi anume că femeea creşte în mărime fizică, în timp ce barbatul rămîne în urmă. Aceasta rezultă dintr'un calcul cam plicticos, dintr'o statistică cu îndelungate şi pedante observaţiuni şi măsurători.

Marcel Prévost, pornind dela observaţia revistei engleze, atribuie faptul exerciţiilor de sport la care se dedă femeea modernă. In acelaşi timp el previne pe bărbaţi să iee bine seama ca să n'ajungă în curînd sexul cel slab.

Informaţii

❑ **Nenorocirea din gara Crasna.**—O nenorocire s'a întîmplat alaltăeri dimineaţă, în gara Crasna, în împrejurările următoare:

In momentul cînd trenul No. 126, care avea maşina No. 1066 şi era condus de mecanicul Crapciuc, intra în staţia Crasna, venind din spre Iaşi, pe o linie vecină se afla trenul No. 117 care era gata de plecare spre Iaşi. Pe scara maşinei acestui tren se afla frînarul I. Dumitrescu, care convorbea cu mecanicul acestei maşini. Dumitrescu nu băgă de samă intrarea pe linia vecină, a trenului 126, care venea cu o iuţeală modestă şi sări de pe scara maşinei trenului celalt, spre a apuca spre peronul gării.

In acest moment însă, fu prins de maşina trenului 117 şi fu trîntit jos la pămînt. Nenorocitul frînar fu sfărîmat în bucăţi.

Nenorocirea a produs o mare impresie pasagerilor care se aflau în trenurile care rămăseseră înspăimîntaţi de oprirea bruscă a trenului, în momentul cînd s'a întîmplat nenorocirea.

Frînarul Dumitrescu e din Iaşi şi pe urma lui au rămîne o văduvă cu 3 copilaşi.

❑ S'a dat instrucţiuni învăţătorilor din judeţ ca ori de cîte ori se vor ivi cazuri de boală printre copiii, să înştiinţeze despre aceasta şi revizoratul şcolar.

❑ Pe ziua de eri, cei şase agenţi sanitari care fuseseră trimeşi în localitate, pe timpul cît va dura epidemia de tifos aufost desconcentraţi. Parte din ei au fost numiţi ca agenţi sanitari în judeţul Iaşi.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului să-i trimeată sumarul şedinţelor delegaţiei judeţiene.

❑ In comuna Scobinţi, s'a ivit epidemia de tusă convulsivă, iar în comuna Sineşti s'a stins epidemia de scarlatină.

❑ La revizoratul şcolar al judeţului s'a întocmit tabloul de învăţători ce urmează a fi chemaţi să depună examenul de definitivat, care se va ţinea în Martie a. c.

❑ Membrii societăţei viticole se vor întruni, în adunare generală, în ziua de 11 Ianuarie în saloanele camerei de comerţ.

❑ Consiliul judeţean va fi convocat, în seziune ordinară, cu începere de la 1 Februarie.

❑ Consiliul comunal va fi convocat, în seziune ordinară, la 8 Ianuarie c.

❑ In ziua de 30 Ianuarie, se va oficia, cu o mare solemnitate hramul monumentalei biserici Trei Erachi.

Serviciul religios va fi oficiat de I. P. S. S. Mitropolitul.

❑ In cursul acestei luni consiliul de reformă, de pe lîngă corpul 4 de armată se va întruni spre a se ocupa cu cîteva cazuri.

❑ In ziua de 14 Ianuarie c. va avea loc la biserica protestantă, din localitate un Te-Deun, cu ocazia aniversărei naşterei M. S. Imparatului Wilhelm al Germaniei.

❑ După toate probabilităţile, anul acesta conferenţele păstorale ale preoţilor din oraşul şi judeţul Iaşi, vor avea loc în cursul lunei Mai.

❑ Eri, cu ocazia anului nou, s'a oficiat la Mitropolie un Te Deum, la care au luat parte şi reprezentanţii autorităţilor care s'au urcat apoi în palatul mitropolitan, unde au felicitat pe I. P. S. S. Mitropolitul.

❑ Ministerul de interne a hotărît să modifice regulamentul pentru admiterea în şcolile de notari, în senzul ca foştii notari în funcţiune să fie admişi în aceste şcoli pînă la vrîsta de 40 de ani, în loc de 30 cum era pînă acuma.

❑ **DE SANCTIS IN IASI.**—Celebrul artist dramatic *de Sanctis* va da 2 reprezentaţiuni la Teatrul Naţional din Iaşi întovărăşit fiind de întreaga sa trupă de care ziarele parisiene şi londoneze vorbesc atît de bine.

La 14 Ianuarie va reprezenta ultima şi faimoasa lucrare a lui Victorien Sardou **„L'affaire des Poissons"** comedie istorică în 5 acte, concernînd epoca lui Ludovic 14-lea. *Celebrul artist va aduce toate decorurile sale care sunt de o* [illegible] dalatul lui Ludovic al 14 se vor vedea în acea seară pe scena teatrului nostru din Iaşi. La 15 Ianuarie se va reprezenta piesa în care marele artist obţine cel mai extraordinar succes, creaţiunea as, **„La Rabouilleuse"** (Colonelul Brideau) în 4 acte după un roman de Balzac.

Biletele pentru aceste atrăgătoare şi foarte interesante spectacole ale celebrului artist se află la agenţia teatrală „THALIA" (Maximovic

❑ Mîne, Duminică 3 Ianuarie 1910 va avea loc un frumos Bal Mascat în sala teatrului Regal fost Pastia), dat de d. I. L. Ducaten.

Va cînta muzica militară.

UN FOST POET

Are un scriitor dreptul de a-şi modifica ediţiile operei sale, în înţelesul unei selecţiuni? Fireşte că da.

Produsul inspiraţiei e supus - mai curînd sau mai tîrziu—unui control al gîndirei, al reflexiunii şi prin sita lor, poetul—căci de poeţi e vorba în special —e liber să şi cearnă, să-şi fixeze, ori să modifice inspiraţiile, revenind asupra unora, întregind pe altele şi aşa mai departe. Şi de sigur că acelaşi drept l-ar fi avut şi scriitorul ieşan, d. A. C. Cuza despre ale cărui schimbări introduse în noua ediţiune s'a vorbit atît de mult şi cu atîta ironie.

Nu însă de faptul, însuşi al cîtorva omisiuni de bucăţi întregi ori de strofe s'a ocupat o parte din critica literară şi cu osebire „Viaţa Romînească". Dar, datorită faptului că tovarăşul d-lui Iorga, provoacă necontenit lumea intelectuală pe tema credinţei şi necredinţei religioase, s'a ajuns la acea spicuire a volumului d-sale şi s'a făcut descoperirea uimitoare că profesorul ieşan a sacrificat în ediţia tipărită la „Vălenii de Munte" numai *anumite* bucăţi literare, şi anume acele cari s'ar fi putut interpreta ca în potriva religiunei creştine,—manifestări îndrăzneţe ale unui poet semeţ, scrise în vrîsta de avînturi cînd imaginaţia fierbinte îmbrăţişează cu preferinţă atari subiecte şi sfidează cerul fără multă şovăială. Că anii au „cuminţit" pe d. Cuza,—nu e un lucru surprinzător pentru nimeni şi nu i-ar fi atras nici un atac...

D sa are astă-zi exact vrîsta îndoită de cît avea pe atunci cînd dădea cu barda în Dumnezeu: în 1883 d. Cuza avea 26 de ani, iar astă-zi a trecut de 52, căci antologiile n-il arată născut in 1858. Cine cunoaşte psihologia poetului trecut de vrîsta unei jumătăţi de secol cine cunoaşte tăria şi egoismul cu care la acea vrîstă, scriitorul iubeşte produsele unei tinereţi vioaie—lesne îşi poate închipui cu ce durere de inimă şi în schimbul căror alte sentimente ori interese egoiste, d. Cuza şi a spicuit versurile, jertfind o parte dintre cele mai bune; sunt aşa de puţine bucăţi cari vor *rămînea* din unicul lui volum de literatură!

*

Ca să dăm un exemplu convingător cît de mult ţine fostul poet de la „Contemporanul" la puţinul ce a publicat ca literatură propriu zisă—căci, tot ce a scris încolo e gazetărie pur şi simplu —vom aminti că în ediţia nouă şi „complectă" a păstrat acele romanţe insipide ce se perpetuează în ediţiile lui Pinath şi în gurile lăutarilor de la mahala;

De cînd tot mă uit la tine,
Chipul tău m'a scos din minţi

imortalizate de o melodie de acelaş calibru cum sunt versurile.

N'a renunţat nici la idila frivolă în care se cîntă isprava lui Radu şi a Floricăi;

Plecînd îi zice mama rochiţa să-şi pă-
(zească,
Şi poate altă dată un sfat i-ar fi priit
Dar iată vrea norocul pe Radu să'ntîl-
(nească,
Cu care în pădurice, fugind s'a rătăcit.

La horă cînd soseşte cam rumănă la
faţă,
Cu fusta cam boţită şi nu prea bine creaţă
Flăcăii fac cu ochiul şi fetele zăm-
(besc,

Nu numai aceste; dar d. Cuza nu s'a încumetat să renunţe în „Epigramele" d-sale, la acelea cari formează simple umpluturi şi sunt departe de a-i întări faima de epigramist, ea însă-şi prea puţin întemeiată, dacă citim ori recitim la olaltă toate strofele cărora d-sa le a dat nume de „epigrame". N'a renunţat nici la acele manifestări superflue de răutăţi şi personalităţi cari, dacă puteau figura momentan într'o revistă ori într'un ziar, n'aveau nici un rost într'un volum sub primitiva lor formă brutală Bună oară „epigrama" intutulată „Prietenului E. Gruber;

M'am lăsat de poezie
Spui la lume nencetat;
Lumea spune că de tine
Poezia s'a lăsat".

Oare pentru un spirit atît de eften şi de şcolăresc, se cuvenea să se menţină numele fostului profesor de Universitate de-asupra unei epigrame care se poate aplica ori-cui, în anumite împrejurări şi d lui Cuza însuşi în actualele condiţiuni? Şi de calibrul acesta sunt multe pretinse epigrame în volumul apostolului Vălenilor de munte.

Iar pentru a învedera în ce chip a înţeles d. Cuza să „compenseze" lipsa vechilor bucăţi antireligioase din volum, iată cîteva mostre de epigrame „inedite" cuprinse în noua ediţiune, sub titlul comun,—foarte comun: „Unui Iţic epigramist":

I

Şi Iţic scrie epigrame
Şi printre jidovi e vestit,
Un lucru însă-l preocupă:
De s'ar putea ceva profit!

II

Ori ce Jidan cînd face o treabă
Vrea să-i producă munca sa;
De ce mai scrie dar epigrame,
Cînd doar e stabilit „dijà"
Că nu plătesc nici-o para?!

III

De ce-ţi mai superi tu hahamii
Şi cauţi rostul epigramil?
Cinstite Iţic, te conjur...
Doar nu-i tăiată împrejur!

IV

Cu toate că-i Iţic habotnic,
Dar de epigrame-i ahotnic,
Şi nu te mîndri, Israel, —
Că nu reuşeşte de fel.

V

Ghindeşti, ghindeşti şi scrii
Tu, Sură, ci oari si fii?...
Ghidali, nu vezi—oi vei! mamî,—
Că iar l'apucat epigramî!...

Credem că exemplele aceste, modelele aceste, sunt de ajuns ca să putem aplica profesorului ieşan epigrama scrisă pentru bietul Gruber, care, ori-cum, nici odată n'ar fi fost capabil de a semna asemenea baliverne, demne de un şcolar care, în gimnaziu, se joacă de-a epigramistul. Şi *acestor* produse le-a sacrificat drăguţele bucăţi din tinereţe!

Acestora în primul rînd şi, în al doilea rînd, unor *profunde* „cugetări" de importanţa celor cîte-va pe care le spicuim în fuga cetirii:

„Răutatea cea adevărată e răutatea prostului".

„Ori cît de departe ai merge cu bănuiala, cu viclenia femeea te întrece",

„Inţelege-mă, ca să poţi să mă judeci. Vroeşti să mă înţelegi? Priveşte-mă din punctul meu de vedere!"

„Ideile sunt ca spectrele din poveste: le chemi şi nu mai scapi de dînsele".

„Neadevărul de sine se zdrobeşte, adevărul de sine triumfă".

„Ambiţia femeei se chiamă vanitate; inteligenţa ei—viclenie".

„Viaţa îşi are scopul ei".

„Cugetarea e suişul către Dumnezeire la care se opreşte".

„Numai acela are drepturi care are puterea de a-le dobîndi".

„Să fie oare animale de rasă şi oameni de rasă, nu?"

Şi pentru ca buchetul să fie complect; pentru a edifica şi mai deplin pe cetitor cu cîtă îndărătnicie d. Cuza conservă şi publică cele mai neînsemnate „creaţiuni", iată, din acelaşi volum, o.. şaradă, apărută într'un supliment al „Universului" de sigur:

Cu întîia mea ori cine
Calul îşi înviorează
Iar pe-a doua, ştiţi prea bine,
Vrăbiile c'o visează;
Ultima e o vocală
Cînd admiri, tu o pronunţi:
De-o 'nnălţime colosală,
Totul e un şir de munţi.

Vă place?... „Ştiţi prea bine", „tu o pronunţi". Ce Dumnezeu, nici o şaradă nu mai poate scrie ex-poetul de la Iaşi?

Dar să nu pronunţăm cuvîntul de „Dumnezeu". Se revoltă întreg trecutul şi tot ateismul d-lui Cuza, de la „Contemporanul" ieşan!

Rodion.

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Ultime informaţii

❑ Epoca *a descoperit un fapt senzational contra d-lui Take Ionescu şi crede cu siguranţă că a decapitat pe şeful partidului conservator-democrat.*

Prin mijloace ce învederează perfect mentalitatea şi temperamentul d-lui N. Filipescu, acesta a ajuns în posesia unei scrisori particulare, de interes absolut intim şi, de anul nou, o publică în Epoca.

Scrisoarea nu conţine nimic ce poate interesa publicul. Dar a fost furată, d. Filipescu a cumpărat-o şi crede că, prin publicarea ei, va putea da voturi d-lui Meissner; dici noi, care cunoaştem data exactă cînd scrisoarea furată a fost cumpărată, ştim că d. N. Filipescu i-ar fi putut da publicitate cu mult înainte de alegerea de la Iaşi.

Scrisoarea d-lui Take Ionescu, cu data ei foarte necertă „Marţi noaptea", arată nici mai mult, nici mai puţin, că d. Take Ionescu, atunci „Marţi noaptea", vorbise, la telefon, cu d. Mille: deci, d. Take Ionescu are relaţiuni de prietenie cu directorul Adevărului, *care este organul alianţei israelite.*

Dar relativ la relaţiunile cu Adevărul *noi cunoaştem, fără să avem scrisori de furat, fără să fim gazdă de lucruri furate, cunoaştem un fapt foarte interesant: că d. George Gr. Cantacuzino, pe cînd era prim-ministru şi şeful partidului conservator, umblase să cumpere acţiunile ziarului* Adevărul, *organul alianţei israelite, că reuşise chiar să cumpere cîte-va pe numele C. Roman şi că făcuse ofertă unui creditor al ziarului* Adevărul *ca să-i cumpere o ipotecă.*

Cîte osebire între d. Take Ionescu, care a vorbit, la telefon, cu d. Mille, pe care l-a întrebat, precum scrie în scrisoarea furată, cine a dat o ştire—şi între Nabobul, care ar fi voit, cît n'ar fi voit el!—s'a jungă primul acţionar al Adevărului, *„organul alianţei etc.!*

❑ **Legile d-lui Stelian.**—*Legile judecătoreşti ale d-lui Stelian sunt aşa de defectuoase, rezultatele ce le au dat aşa de răle, că vedem o revistă pur judiciară, care n'are nici un amestec cu politica, o revistă ştiinţifică pusă sub direcţia unui consilier de la înalta Curte de Casaţie, arătînd defectuozitatea şi protestînd foarte energic contra proiectului pentru desfiinţarea contenciosului administrativ.*

Intr'un articol direcţional asupra anului 1909, revista **Curierul judiciar**, *care are de director pe d. Ciru Oeconomu, consilier la înalta Curte, se arată, în adevăr, că legea de organizare judecătorească* **n'a dat roade bune** *şi că* **magistratura se găseşte în aceeaşi situaţie ca mai înainte.**

Acelaşi lucru îl constată şi privitor la judecătoriile de ocoale, **care lasă şi ea mult de dorit** *„cu aşa zisa"* **ambulanţă a judecătorilor.**

*

Foarte energică este direcţiunea—articolul este semnat direcţiunea revistei, în ce priveşte contenciosul.

Reproducem textual:

„Anul care începe aduce justiţiabililor, cari au să se plîngă de abuzurile administrative, *o urîtă ştire:* desfiinţarea Contenciosului administrativ.

Această instituţiune, în adevăr, încredinţată Curţii de Casaţie, a dobîndit, graţie chipului demn şi imparţial cu care suprema instanţă a făcut uz de dînsa, *o popularitate ce nu se putea prevede. Ea a devenit o necesitate într'o ţară unde abuzul e secular. De aceea, noutatea desfiinţării ei a indispus opinia publică,* căci acţiunea în desdaunare, ce se substitue Contenciosului administrativ, nu poate avea efectele acestuia, *părţile trebuind să se judece mult timp şi cu mari cheltueli înainte de a obţine dreptate.*

De aceea, justiţiabilii, precum am spus, consideră ca cea mai frumoasă şi mai utilă garanţie pentru drepturile lor instituţiunea Contenciosului administrativ, ce mulţi ar fi dorit să fie lărgit, iar nu desfiinţat, după cum se anunţă.

Desfiinţarea de care e vorba ar lăsa pe justiţiabili iarăşi la discreţia primăriilor abuzive, pe care Curtea de Casaţiune le-a adus la sentimentul moderaţiunii. Ca exemplu, publicăm în corpul ziarului decizia No. 320 din 10 Noembrie 1909, în care se va vedea pînă unde arbitrarul administrativ poate merge cînd nu e înfrînat prin nici o altă autoritate superioară.

De altfel, însuşi Curtea de Casaţie, consultată asupra chestiunii desfiinţării Contenciosului administrativ, a fost unanimă pentru menţinerea acestui contencios. Intr'un aviz motivat, care face onoare supremei instanţe.

*

Arbitrarul administrativ despre care se aminteşte mai sus consistă în refuzul primăriei Bucureşti de a fi dat o autorizaţie de clădire cetăţeanului T. Boată, refuz prin nimica fondat.

— Contenciosul administrativ a admis recursul d-lui Boată, obligînd pe primărie să-i dee cuvenita autorizaţie.

Cui se va adresa cetăţeanul când contenciosul nu va mai exista?

❑ D. Th. Necolaide numit subcomisar clasa II-a la punctul Ungheni şi a luat azi postul în primire.

❑ Ministerul de interne a aprobat transferarea d-lui N. Z. Simionescu, administratorul plăşii Belceşti, la Cotnari, şi a d-lui Alexandru Andrievici, de la Tomeşti la Belceşti.

❑ **Presă rurală.**—E un semn al timpului mişcarea ce se observă la ţară cu presa. Sînt mulţi învăţători, cari în dorul unei primeniri sociale au crezut că cel mai bun mijloc de urnit carul social e de a pune în slujba neamului gîndul lor, inima, propovăduind sătenilor cuvîntul adevărului. O notă nouă se desprinde din această presă rurală. Lăsaţi scriitorii aceştia la propria lor inspirare, pot greşi şi rătăci calea, pot exagera lucrurile, pot înăspri raporturile. Se desprinde însă de la început o notă Haretistă, pe care îl numesc părintele învăţătorimei, creatorul României noua. Pionierii aceştia ai presei rurale sînt preludiul unei noua stări de lucruri, care mîne vor deveni o realitate, prin lărgirea vieţei politice.

Cînd citeşti această presă rurală un alt aer se desprinde şi îţi pui întrebarea ce va fi mîne cînd în slujba neamului se vor ivi noi talente, noi oameni de care astăzi nici idee nu avem.

❑ Prefectul poliţiei continuă cu sistemul, comod pentru el, de a chema alegătorii la el acasă sau la poliţie.

Pe un alegător l'a primit la domiciliul său privat. Prefectul era în cel mai profund negligé.

— Cu cine ai de gînd să votez?

— Eu votez cu oamenii cari se scoală mai dimineaţă. Acum îs unsprezece ciasuri şi d ta nici nu eşti îmbrăcat.

Şi alegătorul plecă.

❑ Consiliul de războiu al corpului IV de armată va ţinea şedinţi de la 11 17 Ianuarie.

Consiliul va fi prezidat parte de d. colonel Musteaţă, parte de d. colonel Vlădoianu. Din consiliu vor face parte domnii: major Enghertiu, Teodorescu şi Costăchescu, domnii căpitani Şomaru şi Rişianu.

Se vor judeca procese fără osebită importanţă.

In Februarie consiliul va fi chemat să judece pe caporalul Munteanu, din garnizoana Bârlad, acuzat a fi comis fapte contra naturei.

❑ **După cum am anunţat, corul ceremonial al Mitropoliei a fost invitat să dea concurs la sărbările jubilare ale Universităţei, care vor avea loc în luna Octombrie a. c.**

Cum la aceste sărbări vor lua parte delegaţi din toate părţile, corul mitropolitan va pregăti numeroase bucăţi naţionale, precum şi multe bucăţi ale diferiţelor compozitori din ţările locuite de romîni şi din străinătate.

Studenţii romîni din Cernăuţi vor veni în număr mare să asiste la aceste sărbări.

❑ **Serata dansantă anunţată pentru astăzi la Cercul militare, nu va mai avea loc.**

❑ **Sărbările soc. de gimnastică.**—Credincioasă tradiţiilor ei, societatea de gimnastică sport şi muzică, a organizat şi iarna aceasta după cum s'a mai anunţat, strălucite sărbări.

Prima serbare a fost Joui, de la orele 3—5 p. m. revelionul pentru copii, care au găsit aci toată fericirea şi bucuria, mai ales cînd a fost un aşa de frumos pom, încarcat cu jucării şi daruri. Alegoriile care s'au reprezentat apoi au fost admirabile.

Seara, s'a petrecut şi mai frumos, datorită comitetului organizator, care şi-a dat în adevăr, toate silinţele. pentru ca serbarea să fie neîntrecută.

Au fost fel de fel de surprize, din cele mai plăcute şi mai variate.

Buna dispoziţie şi veselia cea mai mare a domnit tot timpul.

Orchestra regimentului 13 Ştefan cel Mare, al căreia renume este atît de cunoscut, a executat ariile cele mai drăguţe. După ce s'a servit supeul care a fost atît bine pregătit, a urmat dansul şi s'a petrecut pînă în ziuă.

Din asistenţă am remarcat: d na şi d-ra Werner, d-na şi d. Vasile Teodoreanu, d nele: căp. Enăchescu, Cantuniari, Viorescu, Burghelea, Bucovineanu, Reinike, Aurescu, Dochiţă, Vasilescu: d-rele Rohr, Enăchescu, Apostolescu, Bădărău, Waldman, Lupaşcu, Burghelea, Teodordscu, Drob, Barbu, Vasiliu, Ciudin, d nii; Werner, Viorescu, Bucovineanu, Rennescu, Reinike, Burghelea, Simionescu, pr. Ţaicu, căp. Enăchescu, căpitan Dumbravă, căp. Niculescu, Lt. Irimescu, lt. Cristea, Gheorghiu, Popescu, Georgescu, Radovici, Neculau, Răzuş, C. Vasiliu, Raiovici, lt. Renescu, Smîdu, Gheorghiu, Rohr, Lupaşcu, Apostolescu G. Rober, D. Minea, Teodorescu, Gheţu, Ionescu etc.

❑ La 23 Ianuaurie se împlinesc 8 ani de la moartea fericitului întru pomenire Mitropolit Iosif Naniescu.

In acea zi se va oficia un parastas la Mitropolie şi la mormîntul defunctului mitropolit, precum şi la toate bisericele şi mănăstirile din Eparchia Moldovei şi Sucevei.

❑ La 3 Februarie a. c. se va ţine la prefectura de judeţ şi la direcţia generală a poştelor, licitaţie pentru furnizarea de stîlpi de stejar.

❑ La 1 Februarie vor începe să lucreze comisiunile comunale de prefaceri şi a contribuţiilor din Februarie.

In localitate comisiunile vor lucra: în disp, I şi V de la 1—14 şi 15—17 Februarie; în disp. III de la 1—18 Februarie; în disp II şi IV de la 1—5 şi de la 6—19 Februarie.

❑ Ministerul de interne a trimes prefecturei de judeţ un ordin circular prin care cere să-i înainteze un tablou în care să se arate următoarele:

Sumele pe comune ce au fost înscrise în budgetele comunelor rurale pe exerciţiul 908—1909, atît la venituri cît şi la cheltueli pentru taxele de măsuri şi greutăţi.

Sumele ce s'au încasat în cursul acelui exerciţiu, în contul acelor taxe şi ce sume s'au cheltuit în acest scop.

Sumele ce s'au prevăzut în bugetele comunelor rurale pe exerciţiul 1909—1910 atît la venituri cît şi la cheltueli pentru taxele în chestiune.

❑ Casa rurală a vîndut ministerului de domenii pădurea de pe moşia Tărnauca-Probotesti, cu 1048 498 lei.

❑ Numai astă seară Sîmbătă şi mîine Duminică (la matineu şi seara) se mai reprezintă la teatrul Pathé-Frérès (Circul Sidoli) „Macbeth", cea mai celebră scriere a genialului autor englez. Farmecul ce s'a dat acestei desfăşurări este cu atîta mai mare, că această tragedie este interpretată de corifeii Comediei Franceze precum Paul Mounet, d şoara Delvair etc. Orchestra va acompania cu ariile din opera Makbeth de Verdi.

Programele acestea, special întocmite pentru zilele de sărbători mai cuprind între altele: Marele oraş Berlin, Din viaţa păsărilor, O parizianăla Veneţia, toate acestea sunt vederi luate preciz după natură, apoi: Ea a plecat, piesă teatrală, Corsicană, Lampa, Situaţie critică, Un tenor care face cuceriri, Cartea adversarului, Sporturile şi distracţiile indienilor care cuprind între altele o luptă între un şearpe cu clopoţei cu un ichneumon; această scenă fidel luată după natură este tot ce poate fi mai interesant din cîte ne-a aratat până astă-zi cinematograful.

Mîne Duminică, atît la Matineu cît şi seara, vor fi intercalate foarte multe sujete noue.

Săptămîna viitoare: Două Orfeline, celebra dramă a lui D'Ennery, care a făcut încunjurul lumei, jucată în nenumărate rînduri şi la Teatrul nostru Naţional.

Rolurile principale ale lui Jacques, Petre, Luizei, Hanrietei, Văduvei Frochard, etc. vor fi jucate de artişti renumiţi ai Franţei.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 2 Ianuarie

Un articol interesant

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» publică un interesant articol intitulat: «O vizită a d-lui Brătianu la Adevărul». O scrisoare a d-lui Sturza către d. Brătianu; d. N. Filipescu şi «Adevărul».

Publicatia acestui interesant articol, o face «Adevărul» în urma zvonului ce l'au pus în circulaţie cantacuziniştii cum că d. N. Filipescu ar avea la îndămînă o scrisoare a d-lui Em. Costinescu, ministrul de finanţe, din care rezultă că aceasta ar complota cu «Adevărul».

Articolul «Adevărului» conţine fapte extrem de interesante.

Japonia în faţa unui răsboiu

Viena. — Ziarele de aci publică nişte telegrame foarte importante, cu privire la atitudinea Japoniei în chestia căilor ferate din Manciuria.

Telegramele sosite din Japonia spun că se fac pregătiri de răsboiu.

*

Paris. — Ziarului „New York-Herald" i se telegrafiază din Japonia că acolo nu se mai vorbeşte de cît despre un apropiat răsboiu.

De data aceasta, japonezii, spune ziarul, au intenţia de a se întări la Wladiwostok

Uneltirile ce le-au făcut Statele-Unite, adaogă ziarul, nu pot da loc de cît la un resboiu foarte apropiat.

Noui aderări

Bucureşti.—In urma strălucitului succes reportat la alegerea col. II de Ilfov, un număr de 20 de persoane marcante din judeţul Argeş, mai toţi alegători ai colegiului I şi II lea s'au înscris în partidul conservator democrat.

Sunt iminente şi alte noui înscrieri.

Pleoarea Principilor Moştenitori

Bucureşti.—A. A. L. L. R. R. Principele Ferdinand, moştenitorul tronuiui şi Principesa Maria, însoţiţi de d na Elisa Greceanu şi d. lt.-col. P. Greceanu, au plecat azi dimineaţă la Berlin.

A. A. L. L. Regale, vor fi oaspeţii M. S. Imparatului Germaniei, timp de o săptămînă.

Timpul în Capitală

Bucureşti.—De cîte-va zile e aci un timp splendid şi cald.

Nemulţumiri junimiste

Piteşti—Junimiştii din localitate sunt foarte dezorientaţi şi dezbinaţi.

Pentru a încerca o împacare, d. Al. Marghiloman a anunţat că va sosi mîine aci, spre a prezida un banchet!

Chestia tratatului din Bardo

Paris.— Ziarele au publicat că noul guvern turc ar fi hotărît să trimeată Franţei o notă refuzînd se recunoască tratatul din Bardo învinuind pe soldaţii franceji, pentru incidentul de la hotarul dintre Tunis şi Tripolitane. Ambasada turcă din Paris declară acum că noul cabinet turc nu s'a ocupat până acum de acest incident. Ministerul de externe al Franţei declară la rîndul său că se poate spera ca negocierile angajate între Franţa şi Turcia, vor ajunge în curînd la un rezultat satisfăcător.

O grevă iminentă

Londra.—Uzinele din Nord Vest, pentru fabricarea oţelului şi care întrebuinţează 2000 lucrători, au declarat că vor supenda lucrul mîine, din cauza lipsei de cărbuni.

Misiune chineză

Petersburg—Misiunea Chineză de studii, a sosit aci şi a fost primită la gară, de marele duce Boris Vladimirovici.

Un mare incendiu

Londra.—O mare postăvărie, aparţinînd d-lui Evans, în mahalaua Killwen, a fost complect distrusă de un incendiu puternic, pricinuit de explozia unei lămpi din galanterie. Pagubile sunt evaluate la 100 mii lire. N'a fost nici o victimă omenească, de oare-ce fiind o jumătate zi liberă, mare parte din prăvălii erau în chise.

Pădure în flăcări

Zombor (Ungaria)—O mare pădure publică, de lîngă Palona, arde de două zile şi e în mare parte distrusă. Pagubele sunt considerabile, se presupune că acest incendiu a fost pus de o mînă criminală.

Din camera franceză

Paris.—Camera discută interpelările aduse budgetului instrucţiunii. D. Bernard, deputat radical, critică guvernul de a tolera ca membru al Universităţii pe profesorul Rocatort din liceul St. Louis, pe care oratorul îl acuză de a fi în Franţa delegatul oficios al Vaticanului.

De închiriat şi de Vînzare

de pe acum, imobilul din Roman compus din 5 odăi cu vitraje, pentru stăpân şi servitori, camară, pivniţă, hambar, grajdiu, şură pentru trăsură, cum şi fântână cu apă bună, şi locul în întindere de peste 2000 metri patraţi; situat în strada Smirodava No. 8, proprietatea d-nei Zinca P. Hociungescu.

Doritori sunt rugaţi a se adresa pentru informaţiuni şi tratare, fără intermediatori, la proprietara în Iaşi strada Ferbinte No. 2.

BUCUREŞTI

Hotel „UNION"

— STRADA REGALA 6 —

Situat în apropiere de toate autorităţile şi centrul comercial.

Camere începînd de la 2 lei. Hotelul a fost luat sub conducerea d lui **I. Cotnăreanu,** antreprenorul hotelului Trajan din Iaşi şi înzestrat cu tot confortul necesar.

90 camere complect reînoite şi frumos aranjate.

Lumină electrică.—Tramvai în faţa hotelului.—Telefon.

Acest hotel a devenit locul de găzduire a ieşenilor în special precum şi a tuturor pasagerilor din Moldova.

Cafene şi restaurant

MAGAZINUL

de

Coloniale, delicatese şi băuturi fine

I. ERMACOV

Iaşi,—Piaţa Unirei

Recomandă onor. Public şi numeroasei sale clientele cu ocazia sărbătorilor, complectul său asortiment de mărfuri, toate proaspete şi de cele mai superioare calităţi.

Prima AGENŢIE Romînă

de

Intreprinderi comerciale, Industriale

AGRICOLE ŞI MINIERE

IAŞI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă.
4) Imprumuturi de ori ce natură.
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.

George Farra

LA MAGAZINUL FRAŢII POLINGHER

AU SOSIT

Renumiţii ŞOŞONI şi GALOŞI

Adevăraţi Ruseşti—Marca COLUMB

cu noua invenţie contra lunecărei

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Untde Peşte** pentru copii şi adulţi

e constatat, numai acesa cu

Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor

WERNER

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj.**

— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE",* **IAŞI.** — **Pentru BUCUREŞTI:** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

— Cererile din provincie se execută prompt contra rambors —

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanfe)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS

Ceinture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré... 3 30
Porte-Bouteilles, pour 2/3 Pleins..... 2 »
Envoi franco de l'Album sur demande

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

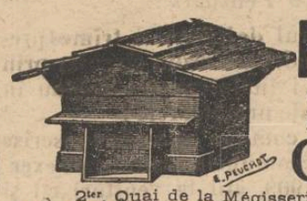

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

BROSSE A TAPIS Prix : 14 fr. R. GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS Envoi franco de Catalogue

4820 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RÜBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

Aviz important

Nu mai există oglinzi pătate

căci s'a deschis Atelierul de turnat şi reparat oglinzi.

Repar Oglinzi veneţiene şi înlocuesc piesele stricate sau cari lipsesc.

Chemat printr'o c. p. vin la domiciliu.

Preţurile cele mai convenabile

Oglinzile reparate nu se cunosc de cele noui.

CU STIMA

Mendel Glansztein

atelier de turnat şi reparat oglinzi

Stradela Davidel prin str. Palat

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primariei No. 27

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—*Strada Bărboi No. 15*—
Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz intreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . 20 lei
6 luni . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 910 Marți 5 Ianuarie 1910

SCRISOARE
către cetățenii Iașilor

Cînd partidul conservator-democrat a hotărît să susie candidatura mea la colegiul al I-lea de Senat din Iași, am înțăles o această cinste pornea din cea mai deplină încredere în sentimentele cetățenești ale celei de-a doua capitală a țărei.

Și cînd am primit urcinș care mi s'a dat, și cînd v'am adresat cuvîntul fie-căruia în parte am înțăles din primirea ce mi-ați făcut-o și din dragostea ce mi-ați arătat cît de întemeiată a fost încrederea în Dvoastră. Iar pe măsură ce lua cea mare proporie, agitația adversarilor noștri politici creste; calumnia, violența și ura nu mai contenesc; și în această zăpăceală, în această atmosferă încărcată de urși de răutate și puțincoasă am dreptul să mă îndoib,—nu dacă încredea mea și a celor mei a suferit o stîrbire,—iar dacă nu sînt datoră lămuresc dată mai mult ceea ce tulbure în această frămîntare generală.

In fața mea, solicitînd aceleași drepturi, stau candidați celorlalte două partide potrivnice doi oameni vrednici,—de o vrednicie însă, care n'are nimic comun cu viața politică, —și despre care mă voi feri de a vorbi.

Pentru ce vi se cere voul în numele acestor candidați, nu v'a spus nimeni. Dar resa lor v'a spus pentru ce nu trebe să puneți în urnă buletinul, care poartă numele meu.

Și-fel ați auzit, că ceea ce ofer din cercetul vieței mele publice n'are o semnătate; pentru că am fi un bun administrator (și nici aceasta nu mi se concede în totdeauna), dar că de aici nu decurge urmarea de a vă reprezinta cu cinste și cu demnitate în parlamentul țărei.

Și putea să răspund: In viața mea politică de pînă acum, am făcut probă de ceea ce poate da stăruința mea și sentimentul meu de datorie cetățenească. La locul ce mi-ați încredințat am stat cu cinste și am veghiat cu sirguință ca dorințele d-voastre să fie aduse la îndeplinire. Și am avut și fericirea de a vedea că munca mea și a fruntașilor partidului meu, a mers în plin, pentru binele tuturor. Pentru ce să se creadă că am perdut dreptul încrederei de altă dată? Pentru ce să se creadă, că d-nii Manicatide și Meissner, cari nu v'au dat încă nimic, au titluri infailibile, dar ascunse la onoarea către care aspiră?

Vi se vorbește de o ideie națională, și vi se repetă o legendă pe cît de nerușinată pe atît de perfidă, care ar face din partidul conservator-democrat un partid străin de aspirațiile neamului romînesc, iar din mine reprezentantul a cine știe căror interese străine. La aceste lucruri, bine înțăles, nu se răspunde, pentru că la minciună, pentru că la insinuare, se ripostează cu fapte pozitive, cu adevărul adevărat, care strălucește prin el însuși, cu viața curată care se așterne în fața oamenilor cinstiți, spulberînd singură negura infamiei. Dar mă întreb: cine vă vorbește de naționalizmul nepatat? Și în numele cui? In numele d-lui Carp, care e singurul om politic din țară, care a îndrăznit să vorbească de drepturile politice ale evreilor, singurul om la noi care a teoretizat filosemitizmul?

In numele d-lui Carp, care în concepțiile sale reci și intransigente, n'a lăsat să se strecoare nici o picătură de dragoste, pentru acest mare popor, nobil și nenorocit, singura rațiune, singurul element esențial al acelei entități, care pentru d. Carp spune totul: Statul? Sau în numele d-lui Morțun, sau într'al d-lui Ferichide, cunoscuți prin raporturile lor cu familia Fișer? Și cine sînt purtătorii steagului acestui naționalizm deochiat? Dl. Manicatide, romînul de origine îndoelnică, venit din lumea aceea amestecată de la poalele Pindului, pe care odinioară o invocau toți grecii, cari n'aveau alt refugiu în renegarea obîrșiei lor? D. Meisner care încă astă-zi are un frate neîmpămîntenit, și ale cărui legături cu pămîntul acestei țări, nu se poate întinde la multe generații în urmă?

Departe de mine gîndul de a aduce vre-o imputare ori și cui, pentru ceea ce nu pornește din gîndul și din fapta sa,—nu contest și n'am contestat sentimentele romînești ale adversarilor mei; dar în fața d-voastră am dreptul să mă întreb cu gîndul curat și cu inima caldă,—și eu și toți tovarășii mei, toți fii de țărani, de răzași, de negustori și de boeri, romîni din tată în fiii, din vremuri străvechi pe aceste locuri,—e drept sau nu e drept, e cinstit sau nu e cinstit, e bine sau nu, —să fim socotiți mai puțin romîni, și mai puțin bine-voitori pentru neamul romînesc, de cît acești romîni de eri și de azi, fie ei cine ar fi, Manicatides, Meisner, Pherekides, Carada și tot Phanarul și toți parveniții din partidul liberal?

Vi se mai vorbește de cinstea în viața publică, și cu atît cinizm, în cît aproape să facă a se uita cum administrațiile Ganea și Pogor au risipit 6 milioane, pentru lucrări sterile, care purtau eticheta: sondaje și lucrări pentru aducerea apei la Iași. Administrația comunală trecută a realizat această mare chestiune, care devenise seculară, și cînd am plecat de la comună, am lasat cele 12 milioane cu care trebuiau plătite lucrările. Astă-zi fondul este epuizat înainte de vreme, și nu fără a se fi făcut întrebuințări greșite și acte de căpătuire, iar comuna e în ajunul de a contracta un nou împrumut de 2 milioane, pentru a face față angajamentelor ce și-a luat. Intrebați-vă acum ce însamnă cuvîntul „cinste" în viața publică, în dicționarul acelora, care vă vorbesc de ea cu atîta emfază? Dacă ar fi să merg mai departe, urmînd pe potrivnicii mei pe terenul pe care alunecă, și putea să rîdic și eu vălul de mister care acopere multe „situații" strălucite, multe averi neînțălese și ați afla poate, în [illegible] de fîn, de paie, și de alte furnituri oficiale, și ați înțelege din ce se fac multe din acele echipagii, care vă stropesc cu noroiul de pe străzile orașului.

D-voastră, cetățeni ai Iașilor, cari în atîtea rînduri, în fața urnei, v'ați arătat independența și tăria de voință, ați judecat de demult, fără îndoială, toate lucrurile aceste și bunul simț care vă călăuzește în toate, v'a făcut să luați hotărîrea ce se cuvine în situația de acum.

Țara întreagă așteaptă cuvîntul D-voastră, căci țara întreagă e deprinsă a aștepta de la cea de-a doua capitală cuvîntul cel bun și îndrumarea cea sănătoasă.

Faceți-vă datoria în cuget curat, cu dragoste pentru partidul ce-l veți socoti de partid al viitorului, cu încredere în omul ce veți înțelege că este cel mai devotat țărei și orașului seu.

GH. LASCAR

Bietul românizm!

Și vorba „alianță israelită" a câștigat acum drept de clișeu în vocabularul politicei noastre. „Alianța israelită" se adaptează la orice împrejurare, cînd ie vorba de partidul conservator-democrat.

Se putea să nu fi fost G. Lascar candidatul alianței israelite? In campania din 1908, cînd candidase la colegiul I Senat, G. Lascar nu fusese candidatul sprijinit de „alianță". Fiindcă, pe atunci, calamitatea aceasta nu fusese încă introdusă. In 1909, ori unde partidul nostru a luptat în alegeri, partidul a luptat cu banii alianței israelite.

Cine o spune le mai interesant decît noul șablon. O spune, în primul rînd, gruparea d-lui Carp. D. Carp care n'a transijat un moment, în cei peste cinci zeci ani de viață politică, cu filosemitismul seu; d. Carp, care a furnizat atîtea interviewuri ziarelor străine—filosemite; d. Carp, care, în plină Cameră, a plîns pe tema evreiască; d. Carp, care, în ultimul seu discurs, acum două luni, a vorbit cu atîta mîndru dispreț de Romînii din provinciile răpite—acest domnul Carp este șeful unei grupări politice, care acuză pe alții, ori cînd, ori cum, în ori ce împrejurare—că ar fi lucrînd în numele alianței israelite!

Și vedeți: partidul nostru a luptat pretutindeni în țară, biruind pretutindeni. Pretutindeni, zic carpiștii și colectiviștii, pentru și cu banii alianței israelite. Ei afirmă, deci, că țara aceasta, pe care d. Carp o tolerează fiind că are loc pe harta Europei, este o țară corruptă, care se vinde pe bani!

Și iarăși venim la vorba că G. Lascar nu este bun romîn, nu poate fi Romîn, de vreme ce s'a prins a fi candidatul alianței.

Excelent bun romîn este, însă, doctorul Manicatide, ai cărui frați sunt greci neîmpămînteniți, iar el romîn dintre acei, cari au trecut în cetate sub pretextul de macedonizm, cum trec granița fraudulosii cu pașapoarte false.

Și Meissner, scris cu ei și cu doi de s, sună perfect romînește. Dovadă: doi frați ai sei sunt germani nenaturalizați.

E prea bătrîn trucul talharului, care, urmărit, fuge înainte și strigă „prindeți talharul".

La fel ni se pare și trucul falșilor romîni și falșilor antisemiți.

D. Nicolae Filipescu
în
«SCRISOAREA PIERDUTA»

Există unii oameni cari au tristul privilegiu de-a-și păstra întreaga viață, —pînă în cele mai respectabile bătrînețe—numele diminutiv din copilărie, zicem unii oameni, pentru că, de pildă, unui Mihail Kogălniceanu sau... Gheorghe Mîrzescu nu li s'a zis niciodată Mihăiță sau Georgel. Ba încă lui Kogălniceanu—tocmai pentru că era Kogălniceanu—îi se zicea „Mihalache".

Persistința aceasta anachronică a lui... „ușor" în coada numelui de botez e cel mai indelibit certificat al seriozității fericitului purtător.

Un ast-fel de fericit e și eroul de la Făurei. D. Nicolae Filipescu continuă a se numi „Nicu", și inzata protestare împotriva acestei diminutiv infantin. Dar ca orice în această lume, și numele au soarta pe care o merită.

D. Filipescu s'a născut „Nicu", întors de la Paris a rămas „Nicu", a intrat în viața politică tot ca „Nicu" a rămas până în ziua de azi tot „Nicu", și foarte probabil că va rămîne „Nicu" până către apropiatul său sfîrșit politic. Dar cu toate acestea nu putem spune că d. Nicu Filipescu n'a „jucat un rol" politic în această țară—și n'o negăm pentru că d-sa o tot afirmă mereu. Să cercetăm dar în ce-a constat și în ce constă „rolul" d-lui Filipescu.

D. Filipescu a făcut încercări și trebuie să mărturisim fericite—în toate genurile dramatice.

A debutat în dramă,—o violare de domiciliu. O dată obținînd premiul cel mare de cîte-va mii de lei amendă. D. Filipescu părăsește genul dramatic, care i dăduse o atît de sgomotoasă celebritate, pentru a îmbrățișa tragedia; asasinarea lui George Em. Lahovary. Covîrșit de onoruri și de daruri, d. Filipescu, obosit se retrage într'o vilă din apropierea Capitalei, vilă pe care i-o alocase națiunea recunoscătoare.

Se credea că după un atît de desăvîrșit succes, d. Filipescu se va retrage pentru totdeauna de pe scenă. Dar genialul Nicu nu s'a lasat învins de oboseală și după cîteva intermezuri, jucate la Făurei, Gara de Nord, etc., iată-l pe d. N. Filipescu debutînd în comedie. Alegerea făcută de d. Filipescu e una din cele mai fericite: „Scrisoarea Pierdută" a lui Caragiale.

Odată rolul jucat d. N. Filipescu așteaptă și cuvenita resplată... codul penal prevede recompensă și pentru tăinuirea lucrurilor de furat...

Chestii politice

Politica gușaților

Laudelor seci ale liberalilor noi le opunem fapte. Se laudă liberalii că ei au rezolvit chestia apei; ba ne amintesc chestia că ideea favorită a noastră ar fi fost aducerea apei de la Prut, și că lor li revine meritul aducerei apei de la Timișești.

Nu vom nega noi că una din preocupările principale ale tuturor consiliilor comunale după vremuri a fost aducerea apei, și că din faza propunerilor pentru locurile de unde să se aducă apă au fost unele și pentru apa de Prut, și pentru captarea izvoarelor de la 7 oameni; de la Epureni, de la Aroneanu și numai după ce s'a văzut că toate împrejurimile Iașilor nu conțin apă suficientă, nici tocmai curată, s'a trecut peste dealuri și văi și s'a oprit asupra basenului Moldovei la Timișești.

Geologii și hidrologii au discutat natura și provenienta apei de la Timișești Este ea apă de izvor, ori este apă de infiltrare din largul basen al Nemțișorului cu Moldova, ce are la gură o suprafață de peste 100 de km. patrate.

S'a supus analizei bacteriologice și s'a constatat că apa ie curată, limpede, și întrunește toate calitățile unei ape potabile. Primarele Gh. Lascar s'a oprit asupra acestei ape și cu toate greutățile ivite, de ordin financiar, a ținut cu îndărătnicie crudă ca să se aducă apa de la Timișești. Și Lascar a învins, adică a izbutit. Iar partidul a venit și i-a înlesnit calea, făcînd să se treacă prin parlament toate acele legi, cari stabileau quantumul creditului, partea aferentă a statului în ajutorul de dat comunei și lucrurile s'au început.

Un răsuflu general era pe bieții Ieșeni că în sfîrșit s'a început cu aducerea apei. Lucrările începuse cu bun succes la Timișești; inaugurarea s'a făcut în rugile I. P. S. S. Mitropolit al Moldovei, și toate mergeau bine; cînd iată că vine schimbarea de regim.

Vin liberalii la comună; dornici de plasări de prieteni au început a sfîrtica bugetul apei; vizite peste vizite; anchete peste anchete, comisii peste comisii; avocați noi, plasări nouă, gheliruri nouă. Dar în ura lor nebună că le scapă platforma luptei contra aducerei apei la Iași, au inventat chestia gușei. Și au început a face gură că apa de Timișești face gușă, că gușații reprezintă o scădere a inteligenții și că în cura de ani toți cei care vor bea apă de Timișești vor căpăta gușă, vor fi gușați. Presa umoristică chiar, luase afacerea în serios și mai nu a rămas fruntaș al Iașilor care să nu fie caricaturizat cu cîte o gușă mare [illegible] socialistă; Gh. Săndulescu, C. Pennescu, Gh. Kernbach, Tanasă ben Tanasă, care mai de care cu gușe cît o beșică de bou. Ba chiar se adusese vorba că în Timișești ar fi trăind oameni cu gușă, provenită din cauza apei, se citau nume de oameni; Mai mult încă; sclavi teoriei că apa de Timișești e apă de filtrație nu de izvor, au bănuit că herghelia de la Grași fiind pe teritorul Timișeștilor s'ar infecta apa cu microbii proveniți de la bălegarul cailor și cît pe ce să strice contractele, să se anuleze lucrarea.

Ba n'au lipsit nici bacteriologi de o cazie să găsească microbul gușei în apă. S'a mai discutat dacă gușa are sau nu microbul ei A fost atîta risipă de savantlîc, că leșenii au stat urluiți aproape un an—în 1907, neștiind ce întorsătură vor lua lucrurile.

Iar azi cînd liberalii făcîndu-se a uita toate aceste năzdrăvănii silindu se ași trage cenușă pe turtă, negreșit că ne vine a-i taxa de gușați, căci numai gușaților le lipsește memoria.

Cetățenii Iașilor să fie trezi la reclamele lor de bălciu, e să nu se lese influențați și amețiți. Ei fac reclamă de tarabă de vot. Noi ne-am făcut datoria de partid, de adevărați fii ai Iașilor.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Glossa necunoscutelor

A fost un moment solemn, plin de sincere emoțiuni, momentul cînd s'a deschis, în sala Bibliotecei Naționale din Paris, sertarul în care se păstrau cele cîteva zeci de scrisori ale lui Alfred de Musset, adresate, acum 60 de ani, unei „Necunoscute". E numai un cuvînt convențional. Căci astăzi necunoscuta e tot așa de știută, după cum în algebră necunoscutele se rezolvă cu preciziune matematică. Scrisorile au fost adresate frumoasei Aimée D'Alton pe care au iubit-o amîndoi frații Musset și care a și devenit mai în urmă soția lui Paul de Musset, în vremea cînd—de sigur—celalalt, genialul poet, era prins în mrejele altor iubiri, alintat de alte vise și capricii.

Vederea scrisorilor n'a fost însă numai o emoțiune, ci și o decepțiune. Ele au fost oarecum modificate; o parte din cele mai înflăcărate pasagii au fost tăiate și nu e fără interes psihologic de a ne înfățișa în imaginație pe cei doi soți—fratele poetului și foasta lui muză—„operînd" cu foarfecele, suprimînd anumite fraze,—negreșit tocmai acelea în care marele cîntăreț al iubirei își topea sufletul în scînteieri mai luminoase Soțul, chemat să aleagă între egoismul său de barbat legitim și egoismul său de frate al marelui poet; iar pe de altă parte femeca legitimă, în dilema de a alege, la rîndul ei, între datorie și glorie, între dorința de a nu răni prea mult amorul propriu al barbatului ei și între mîndria firească de a fi cunoscută posterității drept muza care a inspirat cîndva o mare pasiune.

E, de sigur, o mîndrie femenină dintre cele mai naturale, acea de a putea trezi iubire în sufletele cele mai însetate de iubiri: sufletele poeților; acea de a ști că în frumusețea unei strofe se reflectează ceva din frumusețea ei,—ori că în ritmul unei fraze vibrează ceva din grația ei. Și ori cît ar dori ea să fie ferită de meschina proză a clevetirilor și a intrigilor,—e totdeauna mai mare, mai ferbinte dorința ca, acum ori mai tîrziu să se știe că *ea* a inspirat anumite cîntări și că după spusa lui Heine, ea este acea care plutește pretutindeni în cele scrise de poet; că ea dă aripi și avînturi și însuflețire scriitorului care-i datorește, la rîndul său, o răsplată,—părticica de nemurire.

Necunoscuta lui Musset hotărîse ca scrisorile să se deschidă în 1930; apoi a scurtat termenul și ele se publică în 1910. Dar cu mulți, foarte mulți ani înainte s'a știut *cine* este eroina frumoasă, pe care a iubit o Musset Căci nici odată nu s'a întîmplat ca lumea să nu descopere, cu simțul ei de curiozitate, *cine* anume a luminat gîndul și a înseninat simțirea poetului cu o bucurie, cu o plăcere sau numai cu o iluzie,—așa precum stelele, de departe, dau iluzia strălucirei și chiamă sufletele spre visare și cîntări.

Rodion.

Goga în politică și în literatură

In jurul poetului.—Agitație scurtă.—In așteptarea proceselor.—Articolul lui Caragiale.—Poetul călător.—„Ne cheamă pămîntul."

Intre evenimentele de care aproape nu se mai vorbește, ori despre care se vorbește prea puțin este recenta întîmplare a arestărei lui Octavian Goga. Faptul s'a întîmplat pe cînd Parlamentul romîn era în plină activitate. In sînul lui poetul transilvănean numără foarte mulți prieteni admiratori și protectori; acolo se găsește aproape tot corpul redacțional al „Vieței Romînești". Cu toate aceste nici un glas nu s'a ridicat pentru a protesta în contra violenței cu care tînărul poet a fost smuls din cercul alor săi. E drept că agitația provocată în toate părțile locuite de Romîni a contribuit ca măcar pe cauțiune să se lase libertatea provizorie poetului, în așteptare ca justiția maghiară să-l trimită de abinele în închisoare. In mijlocul relativei indiferențe a cercurilor noastre politico-literare a răsunat cu atît mai deslușit și mai cu autoritate glasul celui mai mare scriitor al nostru, — graiul maestrului Caragiale. Iată, între altele, cum zugrăvește dînsul starea de lucruri:

„.De ce oare să se fi făcut vinovat bunul nostru poet? Ce crimă așa grozavă o fi săvîrșit ca să merite atîta asprime?

Pînă acuma nimeni nu poate răspunde în mod precis la aceste întrebări. Dar iată cel puțin ce se bănuiește.

Goga a fost proprietarul editor al unei publicațiuni săptămînale „Țara noastră", care apărea pînă acum cîteva luni la Sibiu, unde chiar locuește el. Redactorului responzabil al acelei foi, anume Dumitru Marcu, îi intentase parchetul local mai multe procese de presă. Pînă să vie prevenitul în fața justiției, a dispărut și „Țara noastră" și el, sărmanul redactor responsabil; s'a dus pe lumea cealaltă, unde desigur va fi judecat mai cu blîndețe de cît după legile și datinile maghiare. Dumitru Marcu a murit mai zilele trecute. Asta se vede l a suparat foarte adînc pe d. procuror maghiar, așa că nu se putea lăsa fără a găsi numai decît o mîngiere pentru pierderea suferită, și

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

✠ G. LASCAR

fost primar, profesor

astfel, dacă a murit Marcu, trăiască Goga!

Acesta e lăsat să plece din oraşul de provincie, unde este statornic, unde-l cunoaşte toată lumea, unde-l ştiu toate autorităţile publice ca pe un cetăţean de mîna 'ntăia. La plecarea lui de-acasă, nu porneşte cumva tiptil, din contra, e condus de atîţia prieteni cu vesele manifestaţiuni simpatice la gară. Merge, precum tot oraşul ştie, în capitala regatului maghiar, să se instaleze pentru o cură regulată într'un stabiliment de băi de primul rang. Stă acolo cîte-va zile; primeşte acolo corespondenţă de la familia lui, ba chiar de la autoritate administrativă oarecare — şi tocmai apoi, d. procuror de la Cluj telegrafiază poliţiei din Sibiu ca aceasta să telegrafieze celei din Budapesta, să l lege cot la cot pe Goga, ca pe un o sîndit fugar, dacă Dumnezeu l-a scapat pe Marcu, şi să-l aducă pe cel viu în locul celui mort, la Cluj, fără altă deslușire."

*

Adevărul e că poetul nu e vinovat numai de cele cîteva articole scrise de dînsul ori patronate de el. Ci e vinovat de toate acele admirabile producţiuni literare cari vor contribui multă, multă vreme să întreţină viu focul redeşteptării naţionale în rîndurile Romîniei de peste munţi. E vinovat că după primul volum de „Poezii" a dăruit limbei romîne un nou volum de excelente versuri sub titlul „Ne chiamă pămîntul". E acel Pămînt pe cari de secole îl îngraşă sîngele şi osemintele vastei populaţiuni româneşti care nu se lasă subjugată fără o rezistenţă îndărătnică. E acel Pămînt unde vibrează aspiraţiuni cari nu convin Ungurilor, dar cari nu se înăduş cu secole de condamnări şi închisoare.

Iată, spre dovadă, o poezie din noul volum al lui Goga, poezia „De demult".

DE DEMULT

Tot mai rar s'aud în noapte clopotele
de la strungă,
Patru inşi la popa'n casă ţin azi sfat
de vreme lungă

Într'un sfeşnic ard pe masă două lumînări de ceară
Plin de grije, pană nouă, moaie popa
'n călimară

Patru Juzi din patru sate de la Mureş
Cu supunere se încliná astăzi mai la vale,
ţimei tale

Luminate împarate! scriem carte cu
'ntristare
Ne au luat păşune domnul fără legi şi
întrebare...

Semne avem şi-n miezuine le-au fost pus
de mult bătrînii
De pe cînd în ţara asta numai noi eram
stăpînii...

Nu mai sunt acum pe cîmpuri, toate le
a sfarmat duşmanul
Şi pe Ionuţ al Floarii ni l'au prăpădit
sărmanul

Ne mor vitele 'n ogradă şi ni-e jale
nouă foarte
Şi 'nălţate Imparate, noi n'am vrea să
facem moarte!

Dar ne vrem moşia noastră vrem şi
pentru morţi dreptate
Ale Inalţimei sale slugi supuse şi plecate,

Am trimes această carte şi precum ca
să se ştie
Scris-am eu popa Istrate în ziua de sf.
Ilie.

Iar noi patru Juzi cu toţii nu ştim slova şi scrisoarea
Punem degetul pe cruce să'ntărim şi noi
plînsoarea"

La fereastră-n zori de ziuă au pătruns încet în casă,
Juzii treji de gînduri grele, stau cu coatele pe masă,
O nădejde luminează feţele nemîngîete
A 'ntărit scrisoarea popa la tot colţul
o pecete.

Moş Istrate se ridică şi cu mîna tremurată
Pune cartea în naframă, de trei ori împăturată....

Insoţit de drum jitarul Radu Roată se
iveşte
Vechiu caprar din cătănie ştie carte pe
nemţeşte

El aşază 'n sîn scrisoarea şi serută
mîna popii,
Juzii strîng odată mîna, le mijesc în
gene stropii

Stau cu popa în pragul porţii ochii lor
spre drum se'ndreaptă,
Cînd cu traista subsuoară şi toiagu 'n
mîna dreaptă,

In sclipirea dimineţei, care rumeneşte
satul
Radu Roată pleacă-n lume cu scrisoare
la 'mpăratul

*

E acelaşi Imparat de care vorbeşte Goga în atîtea duioase strofe d n primul volum. Şi e durerea aceluiaşi norod —al „Clăcaşilor"—ce se aşterne plîngătoare, în hîrtia către Imparatul tăcerei şi al indiferenţei...

A.

Religia celor puţini

Sentimentul religios este un sentiment primitiv, inconştient la început, de care omul nu devine conştient de cît tîrziu, cînd inteligenţa sa a evoluat şi s'a desvoltat.

Formele sentimentului religios au variat în fie-care regiune în raport cu climatul şi alte împrejurări.

La început oamenii adorau focul, luna şi soarele această formă de religie (sabeismul) a fost odinioară răspîndită în Arabia în Egipt, la Chaldeeni, la Perşi şi la alte popoare. Mai tîrziu omenirea s'a dedat la *idolatrie*, adoraţiunea unor imagini (idoli) sau a diferitelor obiecte (fetişi) pietre, săgeţi, animale, arbori etc. cărora imaginaţiunea primitivă le atribuia o putere divină, bine-făcătoare sau reu făcătoare.

Cu cît omenirea înainta în vrîstă, cu atîta şi sentimentul religios tindea la unifecarea unui singur Dumnezeu.

In religia dominantă din Indiile Engleze (*Brahmanismul*) care numără peste 150 milioane de adrenţi este o singură divinitate compusă din trei persoane: *Brahma* (creatorul), *Wischnu* (conservatorul şi *Schima* (destructorul). Trinitate pe cari mai tîrziu a adoptat-o şi creştinismul sub forma de *tatăl*, *fiul şi Sfântul Duh*.

Această religiune conţine unele percepte cu mult mai frumoase ca ale moralei creştine. Pe cînd evanghelia spune: „Nu fă altuia ceea ce nu vrei să ţi se facă ţie", precept negativ care se mărgineşte a opri [illegible] brahmanismului „*Vedas*", acest percept este afirmativ şi porunceşte ast-fel: „Fă altuia ceea ce doreşti să ţi se facă ţie".

Din Brahmanism s'a desvoltat Budhismul, cea mai răspîndită dintre religiuni care numără peste 400 milioane de aderenţi, ea recunoaşte de asemenea un singur Dumnezeu.

Iudaismul sau *mosaismul*, religia evreilor fundată de *Moise* şi desvolta tăin urmă de profeţi—filosofii evrei—recunoaşte şi ea numai un singur Dumnezeu pe *Iehovah*.

Din Mosaism s'a desvoltat *Islamismul* seu *Mahometanismul*. Fondatorul său *Mahomet* dispreţuind politcismul concetăţenilor săi a căutat să-i înveţe monoteismul. Această religie reprezintă cel mai pur monoteism fără intermediul altor persoane. Christos nu este pentru Mahomet de cît un profet ca şi Moise.

In fine din Mosaism s'a desvoltat *creştinismul*, care propagă mai multă iubire pentru Dumnezeu de cît pentru oameni şi care-i pregăteşte mai mult pentru viaţa viitoare de cît pentru viaţa pămîntească. Fondatorul ei este *Christ*.

Creştinismul s'a separat şi el la rîndul lui în mai multe biserici: catolică, protestantă şi ortodoxă.

Cînd *Luther* în anul 1517 afişă pe uşa bisericei castelului din Wittenberg, cele 95 de teze ce cuprind învăţăturile lui, toţi reacţionarii din vremea aceia considerau acest fapt ca o mare îndrăsneală şi necuviinţă faţă de religia statului. Evoluţia însă şi a făcutcursul ei, iar protestantismul numără astăzi 120 milioane de aderenţi.

Creştinismul şi-a exercitat acţiunea lui culturală asupra omenirei. Cu cît ştiinţa va progresa cu atîta numărul aderenţilor săi va diminua, căci el devine neputincios faţă de trebuinţele noastre cauzale. Ca concepţie despre lume este în perfectă descompunere, iar ca morală a devenit insuficient.

După cum catolicii la început nu vroiau să recunoască de bine cele spuse de *Luther*, tot aşa astăzi protestanţii refuză în mod energic de a recunoaşte *monismul* care se ridică acuma.

In Germania un număr însemnat de oameni de ştiinţă şi intelectuali au constituit o ligă intitulată *der deutsche Monistenbund*, al cărei scop este de a propaga monismul.

Iată în esenţă, după revista germană: „*der Monismus*" vederile acestei religiuni ştiinţifice care încetul cu încetul va înlocui celelalte religiuni. Monismul ne învată că universul este etern şi nesfîrşit, că n'a fost nici odată creat, ci evoluează după legi naturale, eterne; că fenomenele naturei nu sunt de cît produsul necesar şi incontestabil al forţelor fizico-chimice inhorente materiei; că omul nu a fost creat acum şease mii de ani după cum ne spune Biblia, ci că este rezultatul unei transformaţiuni succesive, naturale ale unei serii de strămoşi mamiferi.

Monismul ne mai arată că omul nu a reuşit a pune stăpînire pe forţele naturei, graţie *revelaţiunei* care este un expedient imaginat a ne dispensa de exerciţiul raţiunei, ci graţie ştiinţei şi raţiunei pure. El recunoaşte pe deplin valoarea religiunilor şi importanţa lor pentru înobilirea omenirei, dar neagă în mod absolut că religiozitatea ar trebui să fie neaparat legată de credinţa în *revelaţie* care a deslănţuit în omenire ura şi fanatismul.

Despre confesiuni, monismul susţine că prin siluirea ce ole impun educaţiunei tineretului, cu ajutorul autorităţii statului şi prin desacordul pe care-l sea mănă în viaţa socială, au o înrîurire vătămătoare asupra desvoltării culturale şi asupra vieţii într'adevăr religioase.

In loc de a crede în supliciile eterne, în raiul şi iadul vieţii viitoare, moniştii nu cred decît în paradisul şi infernul pămîntesc, în care fericirea şi mizeria depinde de modul cum fiecare va şti să se compoarte faţă de sine şi faţă de semenii săi.

Monismul ne mai învaţă că idealul este profund înrădăcinat în firea omenească şi că după cum adevărul ne înveseleşte raţiunea, tot astfel artele şi poezia ne înveselesc viaţa sentimentală.

Una din obiecţiunile cele mai comune, care se adresează moniştilor de către cei stăpîniţi de dogmele canonice este: „că a distruge credinţa cuiva, în mod brusc, fără a-i da timp să o înlocuiască, este a l demoraliza",—nu se poate mai mare naivitate ca aceasta, de oarece credinţa nu se poate distruge, ea este inerentă firei omeneşti. Ne naştem cu credinţă, trăim şi murim cu ea.

Judecata această falşă, referitoare la credinţă, provine din faptul că ea evoluează în raport cu desvoltarea şi gradul de cultură. Omul primitiv are şi el o credinţă ca şi cel cult, cu deosebire că credinţa celui dintăi este supranaturală, pe cînd a celui de al doilea este monistă, adică naturală. Unul crede că o moliftă este suficientă a vindeca ori ce boală, pe cînd altul nu crede decît în ştiinţă şi raţiune, singurile cari admit posibilitatea de a vindeca.

*

Monismul este religia celor puţini, el nu poate fi înbrăţişat décît de acei a căror mentalitate este destul de matură şi pregătită a-l pricepe; el nu face concurenţa religiilor care se adresează mulţimei, căci concepţia monistă nu se învanei culturi şi a [illegible] gate şi peraonale.

DR. N. LEON.

Profesor la Universitatea din Iaşi.

(Noua Revistă Romînă)

Litere-Ştiinţe-Arte

„Convorbiri critice",—sub direcţia profesorilor universitari d. Dragomirescu şi Ion Peretz şi-a încheiat, cu numărul apărut astă-zi, anul al treilea de existenţă. Insemnata publicaţiune literară a rămas credincioasă programului ce şi-a propus de a fi în afară de ori ce lupte şi consideraţiuni politice, cultivînd o singură credinţă şi urmărind un singur scop *arta*.

Iată bogatul sumar al numărul 12 din anul al treilea:

Cincinat Pavelescu. — Două stele (poezie).

Ion Minulescu.—Triptic banal (poezie).

Corneliu Moldovanu.—Cîntec breton (după Richepis).

Eug. Lovinescu.—Dis manibus sacrum (fantezie critică).

N. Em. Teohari.—Din peripeţiile tendenţionismului nostru literar.

Mihail Sorbul.—Praznicul Calicilor (comedie tragică).

V. V. Haneş.—Însemnări (schiţă lirică).

P. Dulfu.—Tot merge omul (poezii).

N. Davidescu. — Interior de iarnă; Concert (poezie).

G. Gregorian.—Ursita mea (poezie).

N. Fisenta.—Iarnă dulce (poezie).

E. Tofan.—Cei trei prieteni (schiţă)

Mihail Dragomirescu. — „Viforul" de Delavrancea.

Corneliu Moldovanu.—Cronica dramatică: „Viforul" de Delavrancea.

Mihail Dragomirescu.—Revista critică „Poezii" de Cerna; „Kir Ianulea" de Caragiale; „Schiţe şi amintiri" de D. D. Pătrăşcanu; „Săracul Popă" de M Sorbul; „Discurs ţinut la mesagiu" de P. P. Carp.

Discuţii.—Note.—Informaţii:

Tabla de materii a anului III.

*

După lungă aşteptare apare acum prima parte a noului roman al lui Gabriele D'Annunzio: Forse che si forse che no" (Poate că da, poate că nu). E povestea totdeauna ameţitoare în graiul lui D'Annunzio, a cîtorva amanţi de ambele sexe, care adaogă la vraja iubirii, pe care a locomoţiunii repezi şi moderne: automobil şi aeroplanul („velivolo"). Dar nimic extraordinar şi nimic absolut nou în toate aceste. Cel puţin pînă la apariţia părţei a doua a romanului.

Traducerea franceză va apare în acelaşi timp cu ediţia italiană.

*

Articolul d-lui profesor d r Leon „Religia celor puţini" este reprodus din ultimul număr al „Nouei Reviste Romîne".

*

Cenzura berlineză a interzis reprezentarea dramei religioase „Maria Magdalena" a lui Maeterlinck, cerînd oarecari modificări.

*

„Necunoscuta" căreia Alfred de Musset i a adresat numeroasele scrisori deschise acum la Biblioteca Naţională, ar fi d-ra Aime d'Alton, soţia de mai apoi a lui Paul de Musset, fratele poetului. Ea s'a născut la 1811 şi a murit în 1881.

*

Paul Bourget se plînge de modul cum critica franceză i-a in'erpretat intenţiunile sau „simbolurile" din noua lui piesă de teatru: „La barricade". Scriitorul zice, ironic, că dacă era scandinar, ar fi fost mai bine înţeles şi deci, mai cu dreptate judecat.

*

Tămădurea oftigei prin muncă fizică! In loc de repaos desăvîrşit, unii doctori au început a i deprinde treptat-treptat cu munca. Incă de mult Brehmer, punea pe oftigoşii, nu prea prăpădiţi, să facă din ce în ce mai lungi. munci.

Se capătă lecuiri mai ales la acei, cari n'au început a avea frîguri. Dacă are, îl pun la repaos, pînă se coboară temperatura şi apoi încep cu munca.

Il supune de pildă să care greutăţi din ce în mai mari cu panerul, etc.

Apoi la lucrul cu lopata, dîndu-i să scoată din ce în ce mai mare cîtime de pămînt Apoi trec la lucrul cu hîrleţul. Pe lîngă asta bolnavul îşi face singur toată gospodăria.

*

Sarah Bernard refuză acum angajamentul ce contractase la Londra, pentru Septembrie şi Octombrie viitor: cu cîte 100,000 lei pe lună. Tragediana a aflat ca impresariul are intenţia de a o face să apară pe scena unui „Muaic-Hall" în loc de o scenă a unui mare teatru. De aci refuzul angajamentului.

Informaţii

❑ **Telegrama I. P. S. S. Mitropolitului.**—I. P. S. Sa mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, cu prilejul noului an, a trimis M' Sale Regelui următoarea telegramă:

„Astăzi, la începutul anului, în catedrala Moldovei, fiind faţă autorităţile locale şi [illegible] tr'un singur gînd, am înălţat rugăciuni către Atotputernicul ca, noul an care vine, să fie paşnic, cu sanatate deplină, spornic în fapte mari, cu holdele bogate, pentru slava lui Dumnezeu, pentru înalţarea sfintei noastre Biserici Naţionale, pentru fericirea ţărei şi a poporului nostru românesc şi pentru mulţumirea şi liniştea Majestăţei Voastre.

Pimen, *Mitropolit Moldovei şi Sucevei*

La aceasta M. S. a binevoit a răspunde cu următoarea telegramă:

I. P. S. Sale Mitropolitului Moldovei şi Sucevei

Foarte simţitor pentru rugăciunile ce Inalt Preasfinţia Voastră a înălţat către Atotputernicul cu prilejul începutului anului, la care au asistat autorităţile locale şi mulţi drept credincioşi, Vă mulţumim din adîncul inimei şi rog pe bunul Dumnezeu să reverse binefacerile sale asupra scumpei noastre ţări şi să vă păstreze împreună cu tot clerul şi drept credincioşi, în deplină sanatate, pace şi fericire.

La mulţi ani.

CAROL

❑ Comandanţii pompierilor comunale din ţară au hotărît să ţie un congres, în care să se alcătuiască un memoriu, pentru îmbunătăţirea stării lor materiale şi să se regulamenteze printr'o lege această instituţie, destinîndu-se pentru aceasta fonduri suficiente.

Memoriul care va fi redactat, va fi înaintat corpurilor legiuitoare.

❑ Comisiunea medico legală, însărcinată de ministerul cultelor pentru examinarea învăţătorilor şi institutorilor, puşi pe tablou, pentru a fi scoşi la pensie din oficiu pe ziua de 1 Aprilie, va lucra cu începere de Duminică, în una din sălile universităţei.

❑ Parchetul a fost înştiinţat că eri noaptea locuitorul Costache Bucă din satul Vlădeni, a încetat subit din viaţă, pe cînd se afla în faţa crîşmei, unde se afla de strajă.

❑ **Societatea scriitorilor romîni în Bucovina.** — Alaltă-eri d-nii M. Sadoveanu, Caton Teodorian, Dinu Ramură şi Cincinat Pavelescu, reprezentanţii societăţii scriitorilor romîni au sosit în Suceava (Bucovina), unde li s'au făcut o frumoasă primire şi unde au organizat eri o şedinţă literară, pentru comemorarea morţei marelui povestitor Ioan Creangă.

Mîine Luni societatea scriitorilor romîni va organizat o şedinţă literară la Cernăuţi, tot în scopul comemorărei morţei lui Ioan Creangă.

Vor lua parte toate societăţile literare, precum şi celelalte societăţi româneşti din Cernăuţi.

❑ Cu părere de rău am aflat despre înecarea d. farmacist dr. N Racoviţă prin decesul soţiei d-na Cecilia Racoviţă născută Eson fiica marelui povestitor G. Mîrzescu şi a doamnei Elena Mîrzescu.

O rudă bolă a pus capăt vieţii acestei seare după legi suferinţi, vieţei a unei femei, tînără încă, de o frumuseţe desăvîrşită, foarte iubită şi apreciată în societatea noastră din Iaşi.

Cu puţine ore înainte de a se stinge pe deplin conştiinţa de starea ei desperată, defuncta a scris mai multe scrisori, prin care îşi [illegible] de la familia şi prietenele [illegible]

Din galeria [illegible] ale lapsului [illegible] ea d-nei Cecilia Racoviţă [illegible] mai frumoase lăsînd în urma [illegible] sincere.

Lumea vie [illegible] profund al soţului şi al fiului [illegible] şi adînc sămîţuror [illegible] mîngîieri.

Innormîntarea va avea loc astă-zi.

❑ Consiliul [illegible] întrunește [illegible] nară

❑ D. loc[illegible] comisar reg[illegible] a fost însărcinat [illegible] afacerea ca[illegible] Dorohoiu, [illegible] firul vieţei, [illegible]

❑ Ca a[illegible] Lascar, la [illegible] figura d-ni [illegible] chivescu; [illegible] Herovanu.

❑ D. Paa[illegible] al prefecturei [illegible] drepturile [illegible]

❑ D. Rm[illegible] general al [illegible] lunei aceşia [illegible]

❑ D. Gh[illegible] actele sale [illegible] lei pentru s[illegible]

❑ I. P. S[illegible] men a cere[illegible] tetului Slatt[illegible] gălniceanu [illegible] subscripţie [illegible] parohii din [illegible]

❑ **DE S[illegible]** artist drama[illegible] prezentaţiun[illegible] Iaşi întovărăş[illegible] de care ziarele pari[illegible] vorbesc atît de bine.

La 14 Ianuarie va repr[illegible] şi faimoasa lucrare a lui [illegible] dou **„L'affaire des Poisso[illegible]** istorică în 5 acte, conc[illegible] lui Ludovic 14-lea. *Celebr[illegible] duce toate decorurile sale c[illegible] rară frumuseţă.* Parcul de [illegible] dalatul lui Ludovic al 14 [illegible] în acea seară pe scena te[illegible] din Iaşi. La 15 Ianuarie [illegible] zenta piesa [illegible] care marel[illegible] cel mai extraordinar succ[illegible] as, **„La Rabouilleuse"** (C[illegible] deau) în 4 acte după u[illegible] Balzac.

Biletele pentru aceste a[illegible] foarte interesante spectac[illegible] brului artist se află la [illegible] „THALIA" (Maximovic[illegible]

— Mercurl 6 Ianuarie [illegible] în sala Teatrului Regal (Pastia), un mare bal familiar, organizat de soc. „Vulturul", secţia ajutor, pentru sporirea fondului necesar la confecţionarea steagului societăţei.

Vor fi: bataie de flori şi confeti, recitări, dansuri naţionale, mare bazar de obiecte, precum şi diferite jocuri de noroc. Va cînta muzica bat. 4 vînători.

— In ziua de 7 Ianuarie se va celebra căsătoria religioasă a d-lui I. Grigoriu cu d-ra Eugenia Petrov, ambii învăţători la şcoala din Dărmăneşti.

— D-na Ana Obeja a fost numită moaşă la comuna Belceşti, din judeţul nostru, în locul d-nei Ecaterina Tomiţă.

— D. Scriban, impiegat în administraţia financiară din Iaşi, a încetat din viaţă astă-zi.

— D. C. Ionescu a fost numit încasator al corporaţiei confecţiunilor din localitate.

— Birjarul Martin Egoroff, unul din cei mai bătrîni ai coloniei de scopiţi din Iaşi, a încetat din viaţă.

— Gheorghe Balaban din strada Baciu No. 1 a reclamat poliţiei, că i-a dispărut fiica sa Catinca în etate de 16 ani.

— Agenţii siguranţei au condus la secţie pe tînărul Constantin Ionescu, de loc din Tecuci, care a sosit aseară în Iaşi, care se bănueşte că a dispărut de la părinţi.

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fant.)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

GRILLAGES GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS
Cloture de Chasse, le mètre... 0f 25
Châssis de couche, depuis..... 7 »
Paillasson pour abris, le mètre carré.... 4 80
Porte-Bouteilles, pour 200 Flacons..... 7 »
Grillage à mailles de 5 mètres par dessus

PONDOIR déposé
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

1420 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL
MAGASIN DE FERARIE
Str, de Sus 138

A SOSIT:
100 vagoane Kocks de Silesia
Antracit englezesc
Sobe originale GODIN şi
SOBE RÜBELAND
Se vinde cu preţuri moderate

Aviz important
Nu mai există oglinzi pătate
căci s'a deschis Atelierul de turnat şi reparat oglinzi.
Repar Oglinzi veneţiene şi înlocuesc piesele stricate sau cari lipsesc.
Chemat printr'o c. p. vin la domiciliu.
Preţurile cele mai convenabile
Oglinzile reparate nu se cunosc de cele noui.
CU STIMA
Mendel Glansztein
atelier de turnat şi reparat oglinzi
Stradela Davidel prin str. Palat

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
la d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fest de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—*Strada [illegible] 15*—
Consult. 7— [illegible] 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa IIa Loteriei VII
s'au pus în vânzare
Tragerea la
la 11 şi 12 Ianuarie 1910
Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 70,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — In[illegible]trice, de la Ing. B. Diama[illegible]p —Iaşi.

Ultime informaţii

❑ *Trăim în săptămîna publicărei, scrisorilor furate.* Epoca *s'a făcut gazda unei asemenea scrisori; ziarul junimist din Iaşi va publica în numărul seu de astă-zi o asemenea scrisoare.*

Ea priveşte Opinia. *Şi cum ziarul junimist local n'are nici o sută de cititori, i vom face noi un mare serviciu: vom publica ce conţine acea scrisoare şi ast fel vom da o foarte largă publicaţie preţiosului document, care va dovedi că „Opinia" ie un ziar vîndut străinilor.*

Scrisoarea poartă data Noembrie 1909.

E datată din Paris şi are o semnătură, care ne este foarte scumpă: d. A, D. Xenopol, ilustrul istoric şi ilustrul nostru colaborator, a scris şi semnat acea scrisoare, prin cari face aspre observaţiuni Opiniei, *fiind-că ea a înregistrat decesul unui evreu, d. Moritz Gelber, cunoscutul mare industriaş şi filantrop.*

Avem marea satisfacţie de a constata, că ilustrul nostru istoric şi colaborator a bine-voit a ierta acel mic pacat al nostru, de a fi anunţat decesul unui evreu, dovadă că, la zile mari, d. Xenopol cinsteşte Opinia *cu ilustra sa proză.*

❑ *Am anunţat că administraţia comunală va fi nevoită să contracteze un împrumut de 1,500,000 lei—se pretinde chiar că va fi nevoe de două milioane—spre a acoperi deficitul fondului apei.*

Am arătat că deficitul se datoreşte faptului, că s'a făcut risipă colosală şi am cerut să se publice cifre, ca să vedem la ce au fost întrebuinţate fondurile.

Ni se răspunde — şi suntem autorizaţi să declarăm, că domnii N. Gane şi P. Fintănaru sunt străini de acel răspuns, că va fi nezve să se facă împrumutul de 1,500,000 lei, fiind-că foasta administraţie comunală a cheltuit 700,000 lei cu exproprieri.

Vedeţi, d'aia va fi nevoe de un milion jumătate, fiind-că s'au cheltuit 700,000 lei cu exproprierile.

Dar nu este macar just că, cu exproprierile făcute de d. Lascar, s'ar fi cheltuit macar un sfert din 700,000 lei şi de aceea cerem să nu polemizeze cu noi puritanii, cari trăesc din ce le dau casapii, ci să se publice tabloul de cheltueli.

❑ *Foarte puţini alegători ai colegiului II de Senat şi-au rădicat, pînă acum, cărţile de alegători, ce se află depuse în grefa s. 1 a tribunalului.*

Cum nu mai sunt de cît puţine zile pînă la alegere şi tribunalul nu va funcţiona în zilele de 6 şi 7 c., sfătuim pe alegători să se grăbească a-şi lua cărţile, căci alt-fel, în ziua alegerei, va fi prea mare îmbulzeală la judecătoria ocolului I (lîngă prefectura de poliţie), unde se vor elibera cărţile.

❑ *A. S. R. Principele Carol va lua parte la serbările jubiliare ale Universităţei din Iaşi.*

❑ *Je suis tout* publică potretul şi un articol foarte elegios pentru marele artist Enescu.

❑ *D. C. Ghirez Dobrogeanu se va stabili pentru şase luni la Bruxelles.*

La întoarcerea în ţară distinsul critic va edita o mare revistă literară.

❑ In vederea serbărei Bobotezei se fac mari pregătiri. S'a început să se îmbrace cu brad toată strada Unirei, pornind de la Sf. Spiridon şi pînă în Piaţa Unirei.

In Piaţă se construeşte deja pavilionul, unde va avea loc sfinţirea apei. Acest pavilion, care va fi de 6 metri, va fi construit după indicaţiunile date de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei. Pavilionul va fi îmbracăt tot în brad, în mijlocul căruia va fi aşezată masa unde I. P. S. S. Mitropolitul şi clerul va oficia. Intre două frumoase ghirlande vor fi aşezate portretele M. M. L. L. Regele şi Regina şi ale familiei regale. Tot în pavilion vor lua loc şi reprezentanţii autorităţilor.

Solemnitatea în Piaţa Unirei se va începe la orele 10 şi jum., după ce se va termina serviciul divin la biserica Sf. Spiridon, unde va asista I. P. S. S. Mitropolitul.

❑ Şcoalele primare şi secondare din localitate se vor redeschide Vineri 8 Ianuarie.

❑ Farmacistul Reinicke a încetat astăzi din viaţă în spitalul Sf. Spiridon.

❑ D. Al. Marghiloman şi-a trimis avant-garda la Iaşi. Ea se compune din maiorul în retragere Arhip, care ar dori să convingă pe veterani, alegători ai col. II de Senat, că junimiştii se vor îngriji de situaţia lor.

D. Arhip a adus şi ceva argumente mai convingătoare, cu care d. Marghiloman speră că va putea asana moravurile la Iaşi.

❑ Pentru ziua de 18 Ianuarie c., a fost citată înaintea comitetului permanent al ministerului cultelor, d-şoara Pfeifer, învăţătoare din Vereşti, spre a da informaţiuni în cazul cu fostul revizor şcolar Mocanu.

❑ **Sîmbătă dimineaţă A. A. L. L. R. R. Principele Ferdinand şi Principesa Maria au trecut prin Paşcani la Burdujeni, de unde au luat drumul spre Berlin.**

La Burdujeni s'a făcut Principilor Moştenitori o frumoasă primire de către autorităţi.

❑ **Cu ocasia anului nou, d. dr. Bogdan, rectorul Universităţii din Iaşi, a trimis M. S. Regelui următoarea telegramă:**

M. S. Regelui României
Bucureşti

Cu ocazia anului nou, profesorii Universităţii din Iaşi, trimit M. S. Voastre, M. S. Regina şi întregei dinastii, cele mai devotate şi cele mai respectuoase felicitări, urîndu-Vă ani mulţi şi fericiţi.

*

La aceasta, M. S. Regele a răspuns:

D-lui Dr. Bogdan, Rectorul Universităţii
Iaşi

Felicitările şi urările ce Mi-aţi adus, împreună cu d-nii profesori universitari, cu prilejul anului nou, Ne sunt cu deosebire scumpe, mai cu samă la începutul acestui an în care văd cu bucurie, că universitatea îşi va serba jubileul de 50 ani de la fundarea sa. Vă mulţumesc din adîncul inimei şi vă urez, la rîndul Meu, d-tră şi d-lor profesori, mulţi ani în deplină sanatate pentru propăşirea învăţămîntului

(ss) Carol.

❑ **Se ştie că la congresul învăţătorilor ce s'a ţinut la Iaşi în lunie trecut, s'a hotărît ca viitorul congres să se ţină la Bacău, remînînd a se fixa data.**

Astă-zi s'a făcut cunoscut învăţătorilor că congresul se va ţinea în zilele de 1, 2 şi 3 Iulie.

In şedinţele congresului se vor desbate următoarele chestiuni: 1) Programul de studii; 2). Şcolile de adulţi; şi 3) îmbunătăţirea stării materiale a învăţătorilor.

După congres se vor face excursiuni.

❑ **Delegaţiunea judeţeană a fost convocată pentru mîine dimineaţă la orele 9 spr a aproba mai multe credite cerute de comuni, precum şi alte chestiuni ce se vor mai ivi în cursul şedinţei.**

❑ **Astă-zi la orele 4 p. m. Consiliul de higienă al oraşului s'a întrunit în şedinţă.**

❑ **Serviciul sanitar al judeţului a fost înştiinţat că printre copii din comuna Belceşti s'a ivit scarlatina. S'au luat măsuri de combatere.**

❑ **Necului Florea care în 1887 a fost condemnat la muncă silnică pe viaţă pentru omor şi cărui i s'a comutat pedeapsa în 30 ani muncă silnică, a fost graţiat şi pus în libertate acum.**

Numitul şi-a ales ca domiciliu comuna Ungheni,

❑ **Ministerul instrucţiunii publice a pus în vedere revizoratului şcolar, ca pe viitor să dea mai mare importanţă inspecţiei claselor I a din comunele rurale.**

❑ **Primăria a distribuit şcoalelor primare din localitate, materialul necesar lucrului manual.**

❑ Ministerul domeniilor a înconştiinţat prefectura judeţului, ca să pună în videre amatorilor care vor să li se dea seminţa gratuit, pentru cultura vermilor de mătasă, să se grăbească din timp pănă la 15 Ianuarie, căci ori-ce cerere făcută mai tîrziu de această dată, nu va fi aprobată.

❑ **Programa serbărei botezului Domnului Nostru Isus Christos 1910.—**

I) In ziua de 6 Ianuarie, cînd se serbează Botezul Domnului Nostru Isus Christos, se va săvîrşi, conform tradiţiunilor şi obiceiului strămoşesc solemnitatea Slujbei „Sfinţirea Apelor după cum urmează:

1) La ora 10 dimineaţă se va oficia în biserica Sfintului Spiridon Sfînta Leturghie, la cari sînt invitate a asista toate autorităţile şi toţi demnitarii aflaţi în oraş.

2) La oarele 10 jumătate, terminîndu-se Sfinta Leturghie, clerul autorităţile civile şi invitaţii vor porni de la Biserică spre Piaţa Unirei unde este rîdicată estrada destinată pentru slujba „Sfinţirei Apelor" în ordinea următoarea:

a) Un pluton de jandarmi va deschide calea.

b) Oamenii cari duc Sfînta Cruce, felinarele şi prapurile.

c) Corul Vocal al Catedralei mitropolitane.

d) Preoţii şi diaconii, cîte doui, cei dintăi purtînd icoane, cei din urmă cadelniţe.

e) Inalt Prea Sfinţitul Mitropolit.

f) Domnii Prefect al Poliţei şi al judeţului, d. Primar al oraşului precum şi celelalte autorităţi şi invitaţi.

3) Cortegiul ast-fel format va înainta pînă la locul pregătit pentru Sfinţirea apelor, unde se vor aranja după cum urmează:

a) In partea de răsărit a mesei vor fi aşezaţi: Sfînta Cruce, Sfintele Icoane Prapurile Bisericeşti şi Drapelele Statelor Militare.

b) In partea de miază-zi a mesei vor lua loc Preoţii şi îndărătul lor corul vocal.

c) In partea de apus a mesei vor lua loc I. P. S. S. Mitropolit, avînd la dreapta şi la stînga pe Diaconii oficianţi.

In partea de miază noapte a mesei vor lua loc invitaţii.

4) Imediat va începe slujba Sfinţirei Apelor şi în momentul cînd I. P. S. S. Mitropolit va afuma Sfînta Cruce în apă muzica militară va intona imnele „Spre Rugăciune" şi cel „Regal".

5) I. P. S. S. Mitropolit va stropi cu apă sfinţită Drapelele şi mulţimea din cele patru laturi, va gusta din agheazmă şi va oferi spre gustare şi invitaţilor.

6) După terminarea slujbei I. P. S. S. Mitropolit va bine cuvînta şi stropi cu agheazmă trupele, care vor defila apoi prin faţa tribunei.

In urmă, Cortegiul, în aceiaşi rînduială ca şi la venire se va înapoia la Biserica Sf. Spiridon.

❑ Consiliul comunal se întruneşte astăzi la ora patru.

❑ **Jubileul Universităţei.**—Toate Universităţile din lume au fost invitate să fie reprezentate prin delegaţi la sărbările jubiliare ale Universităţei din Iaşi.

Pănă în prezent au răspuns că vor trimete reprezentanţi Universităţile, din: Bonn, Heidelberg, Kaiser Wiehelm din Strassburg, Universida Central din Madrid, din Toulouse, din Sofia, din Atena, din Charkow, Turin, Caen; Academia din Algeria, şi facultatea de medicină şi farmacia din Bahia (Brazilia).

❑ Mercuri 6 Ianuarie (Boboteaza) şi Joi 7 Ianuarie (Sf. Ion) au loc matineuri şi reprezentaţii serale la Circul Sidoli—Teatrul Pathé-Frères. Programul este cu desevîrşire nou şi brilează prin bogăţia, varietatea şi scenele artistice cuprinse în el. Vom menţiona numai o mică parte a acestui program, special alcătuit pentru aceste zile: nemuritoarea comedie a lui Molière: Les précieuses ridicules (femeile vanitoase) interpretată numai de stelele comediei franceze din Paris, precum: dd. Georges Berr, Brunot, d rele Dussane, Provos et .— O piesă cu totul originală este apoi Moara blestemată, jucată de artiştii teatrului naţional din Bruxela. Prin ea ni se redă viaţa poporului holandez; pitoreştile privelişti după natură, splendoarea costumelor naţionale, precum şi apariţia în culori naturale a întregului-tot, dau un farmec nespus de mare acestei piese absolut originale. Sunt cuprinse apoi în noul program: Clasicul oraş Verona, (Italia) principalele monumente, arena, morile vechi, mormîntul lui Romeo şi al Julietei etc.—Inainte şi după, comedie jucată de simpaticul şi neimitabilul Max Linder—Saha Rita celebra dansatoare desculţă în creaţiile ei originale precum: Salome, Japoneza etc.—Kabilia (Algeria, nordul Africei), Subterfugiul, scene teatrale—Inspectorul fanarelor, comedie şi multe scene comice, după natură etc.

Vineri reprezentaţie serală; Sîmbătă 9 şi Duminică 10 Ianuarie matineuri şi reprezentaţii serale. La aceste spectacole programul va cuprinde: Două orfeline, drama lui d'Ennery — Sviţera (Schaffhouse)—Coroana mare piesă teatrală etc. etc.

❑ *Astă zi a sosit în oraş d. Gîdei, inspectorul general al meseriilor.*

Pentru astă-zi seara sunt convocate toate breslele de meseriaşi romîni spre a se consfătui asupra propunerei ce o va face d. Gîdei de a înfiinţa cooperative, cari vor fi subvenţionate de guvern.

❑ *Rugăm pe abonaţii noştri, care nu primesc ziarul regulat, să comunice printr'o carte postală administraţiei ziarului, spre a face cercetări şi a lua măsuri în consecinţă.*

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 4 Ianuarie

D. Marghiloman la Piteşti

Piteşti.—Eri d. Marghiloman e venit în localitate: spre a cerca să împace pe nemulţumiţii junimişti.

A avut loc o întrunire, la care au luat cuvîntul d-nii Antonescu, Neniţescu şi Al. Marghiloman.

In general, oratorii şi în special d. Marghiloman a anunţat că cu această întrunire se deschide campania pentru răsturnarea guvernului. Natural că n'au lipsit atacurile la adresa conservatorilor democraţi.

*

E bine de relevat că la sosirea sa, d. Al. Marghiloman a fost primit şi întîmpinat la gară de cei 3 noui aderenţi la partidul carpist: Bărbulescu, Gh. Dobrescu şi Al. Negrescu. Cel d'intîi a suferit închisoare pentru bancrută frauduloasă; cel de al doilea a fost dat judecăţei pentru escrocherie, iar ultimul se află acum sub judecată pentru dare de foc.

Nici nu se poate mai frumos!

In chestia manifestului

Bucureşti.—Ziarul „Ordinea" publică o scrisoare a d-lui dr. Manolescu, fost director general al serviciului sanitar, prin care protestează contra campaniei ridicole ce s'a întreprins contra marelui savant d. dr. Toma Ionescu.

D. dr. Anghelescu s'a prezentat la redacţia ziarului „Ordinei" şi a dezaprobat cu cea mai mare energie contra campaniei întreprinsă. D sa taxează această campanie ca o scoborîre a prestigiului medicilor din Romînia.

Un pariu

Bucureşti.—S'a observat că la balotajul col. II Cameră din Bucureşti, doctorul Costinescu, fiul ministrului, înscris în clubul liberal, a venit la vot, votînd, fireşte, pentru d. Deşliu.

Astăzi se află, că dacă d. Costinescu a calcat dispoziţia clubului, ca persoană oficial înscrisă în club, să se abţie de la vot — a făcut o pentru a cîştiga un pariu.

Doctorul Costinescu pariase pe o sumă mare cu d. Sc. Lahovari, că va reuşi d. Deşliu. Ca să nu cadă cum-va cu un vot, doctorul veni la vot şi votă pentru d. Deşliu

Afacerile sunt afaceri.

Un monstru

Buzeu.—Primarul comunei Câmpeni anunţă că femeea Maria lui V. Mandica a dat naştere unui copil de sex masculin, care are două capete şi se prezintă cu totul anormal.

D. Filipescu la Brăila

Bucureşti.—D. N. Filipescu a fost eri la Brăila, unde a prezidat o întrunire.

D-sa a declarat că guvernul liberal nu va mai întîrzia mult pentru a se retrage.

Sosirea principilor la Berlin

Berlin.—P[illegible] al Ro-

mîniei, împreună cu principesa Maria au sosit aci la ora 9 seara şi au fost primiţi la gară de principele moştenitor.

Manifestaţia din Barcelona

— Barcelona.—O manifestaţie de 30 mii persoane a trecut prin străzile cele mai principale din oraş, a mers în faţa palatului guvernatorului spre a-i remite o adresă, cerînd amnistia în favoarea deţinuţilor în urma evenimentelor din Iulie trecut.

Furnitură de arme pentru Serbia

Belgrad. — Marea fabrică de arme „Schnejder" din Crengat, primind micşurarea de preţ cerută de guvernul sîrb s'a hotărît să dea acestei case furnitură de arme pentru armata sărbească.

Consiliul de miniştri a autorizat pe ministrul de război, a face un contract de furnitură cu fabrica Schnejder.

Conflictul prinţului Gheorghe

Belgrad.—Consiliul de miniştri ţinut aseară s'a ocupat de conflictul prinţului Gheorghe, cu prefectul Capitalei. Se asigură că guvernul a hotărît să nu primească demisia prefectului, dar să-i dea o satisfacţie, căutînd să facă pe prinţul Gheorghe să părăsească Belgradul, spre a se duce în străinătate pentru cîtva timp.

Alegere

Dijon.—La alegerea senatorială de aci, a fost ales d. Messner, radical, în contra generalului André, fostul ministru de rezboi în cabinetul Combes.

Anchetă contra unui ziarist

Paris.—Parchetul a dat ordin ca să se deschidă o acţiune judiciară în contra lui Gustav Herve, pentru un articol publicat în ziarul său antimilitarist „La guerre sociale", în care el a glorificat omorîrea agentului de poliţie Deray.

De vânzare casele din str. Procopie No. 9 situate aproape de Sf. Spiridon.

BUCURESTI
Hotel „UNION"
— STRADA REGALA 6 —

Situat în apropiere de toate autorităţile şi centrul comercial.

Camere începînd de la 2 lei.. Hotelul a fost luat sub conducerea d lui **I. Cotnăreanu,** antreprenorul hotelului Trajan din Iaşi şi înzestrat cu tot confortul necesar.

90 camere complect reînoite şi frumos aranjate.

Lumină electrică.—Tramvai în faţa hotelului.—Telefon.

Acest hotel a devenit locul de găzduire a ieşenilor în special precum şi a tuturor pasagerilor din Moldova.

Cafene şi restaurant

Elena G. Mărzescu, Dr. N. A. Racovitza, Constantin N. Racov[illegible] Constantin şi Ipolit Mărze[illegible] V. Argintoeanu, Elena Băile[illegible] Mărzescu, Elisa George [illegible] Mărzescu, Dr. Nicolai şi E[illegible]nescu, Constantin şi Sofia [illegible] Răzvan, George, Elisa, Ad[illegible] C. Pennescu, Nicu şi Alice [illegible] liile Natalia Codreanu, C[illegible] Adela Grigoriu, Maria Era[illegible]fon Eraclide, G. Tataru, A[illegible] Robescu, Alexandru F. Rob[illegible]tantin F. Robescu, Iulia lor[illegible]tantin, Adela şi Elena Vid[illegible]cotenent Lupu Balaiş au d[illegible] ştiinţa pe prieteni de perd[illegible]lor; fiică, soţie, mamă, so[illegible] mătuşă, vară şi cumnată

✝

Cecilia N. Racovitza

Incetată din viaţă la 2 Ian[illegible] 1910

Inmormîntarea a avut loc [illegible] 4 Ianuarie a. c. ora 2 p. m. la cimitirul Eternitatea.

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMĂ
— Strada Primăriei —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru străinătate, efectuiază plăţi asupra Paris, **Viena, Berlin etc.**

MAGAZIN de Coloniale, delicatese şi băuturi fine
I. ERMACOV
Iaşi,—Piaţa Unirei

Recomandă onor. Public şi numeroasei sale clientele cu ocazia sărbătorilor, complectul său asortiment de mărfuri, toate proaspete şi de cele mai superioare calităţi.

Prima AGENTIE Romînă de Intreprindori comerciale, Industriale AGRICOLE SI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă.
4) Imprumuturi de ori ce natură.
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petroliului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin A[illegible]

MAGASINUL CENTRAL
GH. ALEXIADIS
STR. GOLIA 42

Aducem la cunoştinţa numeroaselor noastre clientete ca pe lîngă Magazinul nostru de Coloniale şi [illegible] Golia şi Piaţa Unirei (fost Alexie) în vederea sărbătorilor am fabricat: fel de turte pentru crăciun, de o calitate excelentă.

Se primesc comenzi, [illegible] la domiciliu de la 10 le[illegible]

Tot odată facem cunoscut că Magasinele noastre de Coloniale sunt asortate cu mărfurile cele mai prospete de seson,

Avînd în deposit:

Licheuri străine şi [illegible] de băuturi fine, ca în [illegible]

Expoziţie diferitelor [illegible] de Sampanie pentru Revelion.

Preţuri Moderate

De inchiriat O cameră mobilată, în str. Albă 27, pe linia tra[illegible]

Preparator special de franceză, germană, latină, matematici, elevi de curs primar şi secundar.
V. EML *Profesor* *Str. Arcu 13.*

Const. Jornescu
AVOCAT
Str. Carp 5 — Iaşi

Cezar Simionescu
AVOCAT
Iaşi — Strada [illegible]

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 911 Mercuri 6 Ianuarie 1910

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

✠ G. LASCAR

fost primar, profesor

Patriotismul și naționalismul nostru

La alegeri se scormonesc toate bubele, se pun în evidență toate beteșugurile, se colportează toate infamiile, se pun în spete toate ponosurile. Intră și acestea în armele de luptă de la partid la partid, de la candidat la candidat și e curios lucru, că tocmai noi n'am făcut uz de această armă de luptă, de care fac atîta caz adversarii noștri. Să fie aceasta o recunoaștere implicită a inferiorității noastre? Să fie aceasta o afirmare a legendelor create de adversari?

Ian să răsfoim și această parte a chestiei, pe față, înaintea minței luminate a alegătorilor leșeni, mai ales acum, cînd ceasul rătuelii se face între cele 3 partide și o codiță.

Colegiul al 2-lea de Senat are avantajul că cuprinde 20% tineret titrat și 40% bătrîni pensionari; prin urmare cuprinde extremitățile.

Incepem cu *bătrînii*, căci la ei nu tot ce zboară se mănîncă, ca unii ce au trecut și prin ciur și dărmoiu și cunosc oamenii de aproape, i-au petrecut cum se zice, în lunga lor carieră de stat și deci nu pot fi înșelați. Bătrînii știu prin sine, că omul nu poate îndeplini în viață, tot ceia ce gîndul plămădește și inima săvîrșește, ci că biata voință a omului e cășunată de vreme, de posibil. Toți au fost la roatele carului și-și pot da samă prin sine însuși de cît au putut face în mica lor sferă pentru a judeca mai bine pe oamenii politici, cari au cuvîntul hotărîtor în mersul trebilor. Supt ochii acestor bătrîni încercați în mersul mecanic al statului și-au făcut cale de înălțare, mai toți fruntașii politici și în special, ei au asistat la creșterea în ochii partidului, a țării și a neamului, personalitatea puternică a șefului nostru, pentru ca de la om să deducă valoarea principiilor, în numele cărora a lucrat, în numele cărora s'a rîdicat la treapta ce ocupă. Bătrînii pot distinge apoi, că escesul de zel, de enunțare de principii e o boală a tinereții și tot ei își pot da samă de-a fir a părul, că Romînul de viță nu face larmă de românismul lui, ca cel de viță nouă, de cît dacă e bolnav doar la cap! Tot bătrînii mai știu că ceea ce are omul mai drag la inimă, ține acoperit, nu dă în vileag, nu vinde la tarabă, căci așa e firea sentimentului de neam.

La toți acești alegători încercați prin viața lor, noi le punem înainte faptele noastre, pe care le știu prea bine, căci s'au făptuit supt ochii lor, la lumina zilei, și nu ne îndoim, că pensionarii, cari formează grosul colegiului al 2-lea, vor ști da precădere candidatului nostru, căci e și neaoș romîn de viță, din neaoși romîni și cu dorul adînc de neam și de moșie și că prin firea lui—oglinda fidelă și a partidului—nu pune pe tarabă la comerț ceea ce trebue să zacă ascuns și tăinuit în cutele sufletului nostru.

Pentru noi, naționalismul nu e o teartă de acățat într'un băț să o preumblăm pe stradă, ci e un sentiment adînc însădit, supt de la sinul mamei cu laptele ce ne-a hrănit, adapat cu soarele ce de veacuri a rodit holdele țarinilor noastre, cu vîntul ce a răcorit frunțile asudate de restriștea vremilor pe brazda ogorului a plugarilor romîni, cu ploaea ce a răzbit la pele pe sătenii muncitori, vite de plug ale trecutului, cu sîngele care a udat acest pămînt strămoșesc, cu mintea și inima legată de tot trecutul acestui neam, pe care noi îl proslăvim, ne fălim cu dînsul, îl cîntăm în cîntecele noastre țărănești și-l păstrăm în suflete-ne, ca o moștenire sfîntă și scumpă, pentru ca să facem uz de el mîne, cînd împrejurările vor cere.

Și cum să nu privim verde în față acești bătrîni încercați ai țărei, cari ei prin viața lor, prin sufletul lor, prin truda lor, ne-au dat generațiunile tinere, vlăstarele noastre de astă-zi, cu care ne fălim și ne mîndrim, că prezintă un spor în mersul înainte al țărei.

Și acum vine *tineretul titrat* care numără o bună parte din alegătorii acestui colegiu luminat al Iașilor. Mai tot acest tineret e rodul Universității noastre, care e fala Iașilor și corona Moldovei. In inima acestui tineret colcăe iubirea curată de țară și neam, hrănită de o cultură superioară. Ei își dau samă că cultura prin firea sa e aristocratică, și se cuvine de drept celor puțini aleși; mai știu că, ceia ce destinge pe om e munca și meritul personal, și că în viață ei trebuie să ducă aceste 2 calități specifice școalei, luptînd contra hatîrului, contra preferințelor pe sprinceană și contra exagerărilor de idei și principii. Ei acum încep exercițiul vieții de toate zilele; pentru ei acum se începe era umilinților, era hatîrurilor, era loviților. Enervarea la ei este mai mică, pentru că ei pun în cîntarul taptelor mentalitatea tînărului indoctrinat cu formule.

Și Universitatea de Iași i-a indoctrinat cu destule formule false, le-a anticipat apreciarea de oameni și fapte prin o prizmă pătimașă și socotită. Una din socotelile pătimașe a indoctrinării este *specula de naționalizm*, scos din o falsă și necomplectă tălmăcire a trecutului neamului, din o unilaterală vedere și analiză a prezentului prea complex în sine.

Fiind-că acest tinerit trebuie să lupte pentru *mai mult adevăr* și pentru *mai multă dreptate*; lui trebue să-i expunem marele adevăr politic: *metoda negativului.*

Bătrînii zic vorba: nu tot ce zboară se mănîncă; deci nu tot ce se glăsuește se simțește, se făptuește. Dupla moralitate e călăuza multora; una zic și alta fac. Tineritul mai degrabă se ademenește de sforăitorul de vorbe, de vînzătorul de fraze, de irositorul de sentimente. Țara însă și neamul așteaptă de la oamenii politici fapte nu vorbe.

Ei bine nici un om politic pînă azi n'a dat mai mult prilej de fapte romînești pentru a bine merita în ochii neamului, ca Take Ionescu. Om de convingere și de sacrificiu, știe ce e munca și e robul ei; Școala romînă, biserica națională în el au găsit apărătorul cinstit și leal; pentru ele a legiferat cel mai mult. Pentru întărirea neamului el a luptat. In Macedonia a sporit neamul; în Ardeal a întărit școala. El omul fără reclamă, a făptuit naționalism, n'a irosit vorbe ca să fie refuzat de frații de peste munte. La el au alergat și aleargă la vremi grele, sfatul lui îl ascultă, căci inima lui bate sincer și cald pentru neam, cum a avut prilej chiar s'o spue în frumoasa-i cuvîntare „In Carpați".

In loc de a închide între 4 pereți ai unei săli de curs un potop de vorbe de reclamă și de ură de neam, el la lumina zilei, la tribuna parlamentului, în auzul tuturora și în ropote de aplauze a făptuit pentru neam într'un articul de lege și într'un rînd din budget, atîta cît alții n'au putut face în zeci de volume și în potop de vorbe.

Patriotismul nostru e cald, e sincer, e cuminte; nu e sforăitor, nu e îmbrăcat în vorbe zburătoare de reclamă, ci în fapte mărețe; iar naționalismul nostru e cel mai încercat, nu e nici delatoriu, nici pătimaș, nici *șovin*; dar nu e nici de samsar cinstit. Cea mai aleasă podoabă a acestui naționalism luminat și cald a fost figura lui Alex. Lahovari; și Alex. Lahovari a gîcit pe Take Ionescu.

Iar voi tineret, care ați cetit din cărți viața sau ați auzit'o din guri nevrednice, din drîmba națională, adăpați-vă de naționalism și patriotism de la sufletul încercat a lui Alexandru Lahovari, figură măreață și învățnicită în bronzul etern; și Lahovari a lăsat moștenire sufletul lui în marele calități de înalt patriotism a lui Take Ionescu.

In numele acestora, noi credem; în numele lor noi luptăm; în numele lor învinge-vom.

Gh. Ghibănescu.

Reînvierea lui 1888

D. Vintilă Brătianu, într'un moment de supremă sinceritate, a mărturisit la Cameră că d-sa, ca și frații d-sale, privesc epoca d-lui Sturza ca un interimat și că tradiția cea cu adevărat liberală, e cea dela 1888,—ea trebuește reluată.

Și a fost în adevăr reluată.

In adevăr, cîtă asemănare între guvernarea d-lui Ionel Brătianu și între acea a „sinistrului bătrîn"!

Toate, dar absolut toatee pisoadele scandaloase ale nefastului regim dela 1888 au fost reeditate: debarcări de miniștri ca dintr'o galeră de rău-făcători; înființarea de credite pentru familie și cei din jurul ei; atentate făptuite în împrejurări cel puțin curioase; spionagiul polițienesc ridicat la rangul unui principiu de guvernămînt.

Toate, dar absolut toate aceste fapte reamintesc timpurilé de urîtă memorie ale guvernării lui I. C. Brătianu.

Dar pentru ca asemănarea să fie mai desăvîrșită și pentru ca istoria să se repete cu toată identitatea științifică, iată un nou scandal, care nu s'a mai repetat în țara aceasta dela 1888 încoace.

Procurorul de Neamț, a cerut ministerului, să intervină pe lîngă cameră, ca să-l autorize pentru deschiderea unei acțiuni publice împotriva deputatului Maxim, implicat în niște mari fraude din pădure.

Neapărat, fapta d-lui deputat Maxim, nu importă prea mult. Nu pentru întăia dată d. Maxim e în conflict cu condica penală.

Importanța faptului stă în cererea de ridicare a imunității parlamentare. Precedente nu se găsesc decît la 1888 Așa dar, d. Vintilă Brătianu a avut dreptate: tradiția liberală de la 1888 a fost rîdicată. Pacat numai că nu mai avem un al doilea Dimitru Brătianu, care să trimită pe hoți la pușcărie și pe bănuiți la carantină, păcat că nu mai avem pe un Gheorghe Vernescu carê să arunce fiilor „sinistrului bătrîn" apostrofa pe care i-o aruncase Vernescu la 1888: că și-a început cariera în dealul Filaretului și are s'o isprăvească în dealul Văcărești.

De, d. Vintilă Brătianu a dorit reînvierea și noi îi prezicem un al doilea Dimitrie Brătianu și un al doilea Gh. Vernescu!

Oribile spazme

— Politică degrădătoare, furturi de scrisori și pamflete sîngeroase —

Regimul liberal le necăjit de o boală pe care nu-o cunoaște medecina: perpetuarea agoniei. Vrea să trăiască și nu poate trăi acest odios regim. Orice i dă speranță de trai: reacționarismul lui George Diamandi, circulările contra lui Rakowski, ba chiar și fapta detracatului Jelea Stoienescu.

Dar nu poate trăi, nici nu poate să moară. Regimul le furios din pricina aceasta. In furia lui face multe neomenii. Cea mai mare a lui neomenie este că ar voi să ucidă tot ce se mișcă. Este oroarea pe care paraliticul o are contra oamenilor întregi; este ciuda pe care falitul o are contra negutitorului cinstit.

Dar colectiviștii nu sunt izolați în agonia lor. Și junimiștii îs la fel și la fel furioși.

Junimiștii formează un batalion de ranchiunoși furioși, care nu pot sta în opoziție și ar voi, totuși, să guverneze. In parlament n'au un reprezentant, care să fie intrat acolo pe poarta cea mare. Cîți au intrat, au fost intrați, cu bilete de favoare. Dacă regimul colectivist este un regim tolerat, opoziția junimistă este și ea tolerată.

Cei doi paralitici, colectivismul și junimizmul, luptă contra partidului conservator democrat. Cu aceeași neastîmpărată furie, cu aceleași spazme cu cari cocoșatul luptă contra gigantului.

Din toate luptele cîte au dat, acelea din ultimele zile arată că suntem la sfîrșitul spectacolului hibrid. Au ajuns la furturi și la calomnii ce trec dincolo de sistemul precupețelor ordinare.

Furturile se cunosc. In lipsa din țară a unui fruntaș al nostru, s'a forțat sertarul biroului seu și i s'au furat scrisori.

Dacă hoțul ar fi fost prins asupra faptului, furatul ar fi fost in dreptul seu săl-l impuște. Aceasta nu s'a întîmplat și tăinuitorii, gazdele obiectelor furate, autorii morali ai furtului, au dreptul să publice conținutul scrisorilor furate.

Furi ordinari și asanatori de moravuri.

Furturile junimiștilor au excitat pe colectiviști. Ei nu fură scrisori, fiind că sunt ocupați cu furturi mai practice la casa rurală, la sentimentalele islazuri și la alte bucurii izvorite din chestia țărănească.

Excitarea lor s'a revarsat asupra d-lui profesor Toma Ionescu, care are două beteșuguri: ie takist și ie fratele d-lui Take Ionescu.

D. Toma Ionescu se află într'o călătorie triumfală. A descoperit un nou anestezic și a plecat în lumea mare și peste mări, ca să și experimenteze invenția medicală.

Succesul a fost desăvîrșit. Aceasta n'are de a face cu politica. Partidul conservator democrat, căruia i aparține savantul medic, n'avea să tragă nici un profit politic din aceste mari succese.

Dar fiindcă d. Toma Ionescu este takist, s'a intreprins o nemai pomenită campanie contra sa, ca, reintrînd în București, să fie primit cu huiduelli, să fie exclus din Universitate, să fie boicotat, fiindcă a avut succese în străinătate.

Firește, aceasta nu mai este politică Sunt spazme oribile, groaznice tipete ce le scot sălbaticii n-putincioși.

CATE-VA NOTE

D. Jorj Diamandi, zis și Musiu Kaka, s'a dedat la o încercare de sinucidere. El cearcă să facă o critică literară și dă în gropi precum urmează:

«Revizorul» ie o piesă *amară* și *rîsul stîrnit ie peliniu.*

Un tînăr *gălnar* era să fie închis pentru neplata datoriilor. Cetățenii îl iau, *din cauza îndrăznelei*, drept revizorul așteptat. *De aci* încurcături nesfîrșite: plecăciuni, plocoane, dragoste cu o bătrînă și cu fiica sa...

Oroare, musiu Kaka!

OAMENI ȘI LUCRURI

Mîndrie de artistă

Presa europeană a dat cu drept cuvînt multă atențiune celui mai nou „geat" al Sarhei Bernhard. Marea artistă a refuzat net profitul de 200,000 lei—angajamentul pentru 48 de spectacole la Londra—pe motivul că fiind angajată pentru un Coliseum, a aflat acum din ziarul Daily Mail că va avea să joace pe scena unui Music-Hall.

Aceasta, declară Sarah, n'o va face nici pentru milioane, căci ar însemna să-și înjosească arta căreia se închină mai presus de toate.

Și fiindcă e vorba de această extraordinară femee, care acum la adînci bătrînețe primește și mai cu seamă refuză încă angajamente de sute mii, credem potrivit a aminti că pe o scenă pariziană—nu pe scena ei proprie — se joacă acum o piesă, cea mai nouă piesă scrisă de Sarah Bernhard: „Un coeur d'homme". Nu ceea ce crede ori spune marea tragediană despre inima barbatului ne interesează în primul rînd, ci exemplul acesta absolut unic de putere de muncă și gîndire, ne uimește cu drept cuvînt. Iată cîte-va rînduri din studiul celebrului critic Adolphe Brisson asupra piesei în cheatiune:

„Scumpa și marea noastră Sarah Bernhardt a avut fantazia de a scrie încă o operă dramatică. Presupun c'a scris între două călătorii, odihnindu-se puțin în singuratatea din Belle-Ile. Acolo a urzit o inspirație și mîna ei neobosită a luat pana. Și de odată din acest creer, în continuă fierbere a țîșnit cea mai stranie piesă de teatru. Inchipuiți-vă o bruscă erupțiune vulcanică. Tot ce fierbe în fundul unui crater,—lavă, metale topite, pietre fărîmate în cenușă, aur și granit, — adică impresiuni de teatru, apropieri, frînturi de roluri, scînteieri din vechi opere ilustre sau obscure, toate aceste apar, răsună, se încing între dînsele. Dar Sarah Bernhard,—nu imitează; își amintește. Sunt atîtea lucruri înmagazinate în memoria ei, încît nu poate scăpa de ele. E o povoară care o apasă și vrînd să creeze o operă a ei, aceasta se colorează fără voie în chip mecanic, de refluxul a sute de opere, suggerîndu-ne infinite reminiscențe.

...Dar ce este în piesă de Sarah, de Sarah singură? E acea mișcare drăcoasă, acea vervă fantastică și agresivă, sunt atîtea gîndiri filosofice, observații foarte picante asupra literaturii, a comedianilor și comedianelor, asupra presei, asupra abuzului reportagiului, asupra toaletei femeilor, asupra automobilismului. Sunt, apoi, în actul IV, două scene tragice desfășurate cu atîta forță. Scenele unei catastrofe emoționante care încununa o dramă cu totul excepțională, plină de flacări, de copilărie, de agitație, de dezordine, de noblețe. D-na Sarah Bernhard singură își poate oferi plăcerea de a scrie atari geniale jucării de teatru..."

Nu încape îndoială că această femee va rămînea multă, multă vreme încă figura cea mai originală a unei epoce și numai din partea unui asemenea temperament, ciudat și extraordinar, genial înainte de toate,—nu e prea surprinzător gestul de înaltă mîndrie artistică pe care l'a făcut acum față de... americanismul impresarilor engleji.

Rodion.

DE PESTE HOTARE

V

Petreceri și serbări.—Cultură și Credință. Pastorii.—Emoțiuni artististice.—Filosofie religioasă.—Opera de caritate.—In apararea femeei.

Petrecerile Elvețienilor sunt foarte plăcute și inteligente. In timpul săptămînei cei avuți se duc la teatru, cinematograf, prin grădini sau păduri de prin prejur; fac plimbări pe lac sau escursiuni prin munți—vara. Iarna au Lausanne, sau se duc cu trenul la St. Catherine, unde e un lac sub o pădure, luminat cu electricitate căci lumea patinează și seara. Aceleași petreceri sunt și pentru popor, dar nu face us de ele decît Duminica și în cele 5 sărbători de peste an: Paști, Crăciun, Anul, Inălțarea—și Vinerea Mare. In aceste zile lumea care se zice *bună*, nu ese din casă, căci se lasă poporul și lucrătorii să petreacă.

Serile se dau conferințe de oameni iluștri și de oameni necunoscuți. Lumea însă, obicinuește a se duce la unii ca și la alții și nu regretă nici odată. Le vorbește despre tot felul de lucruri, după cum se va vedea. Sălile sunt totdeauna pline. Unele conferințe se țin și pe la biserici.

La Biblioteca cantonală de la Universitate se întîlnește multă lume, care vine să și petreacă cîte va ceasuri într'o liniște ideală. Căci nimeni n'are voe să vorbească. Toată lumea e servită repede și cu politeță — ori-ce fel de aparență ar avea. Pe la mesele canade se găsește tot ce trebue pentru un citit mai serios.

*

Religia Elvețienilor din Lausanne e calvinistă—catolici sunt puțini. Biserica calvinistă e redusă la o mara simplicitate de forme. Nu se vede decît o catedră de pe care vorbește pastorul—și bănci pentru public.

Pastorii sunt oamenii cei mai distinși din societate și cei mai corecți. Ei ajung și profesori la Universitate. Au grijă de oamenii fără lucru, de fete căzute și de ori-ce nenorocit. Și sfatul lor e de mare preț. Așa încît se pot numi cu adevărat ocrotitorii nenorociților.

La Crăciun Pastorii în unire cu femeile din societate fac cîte un pom încarcat cu tot felul de daruri, pe care îl expun în biserică. La ziua hotărîtă, copii toți, care fac cursurile de Duminică la acea biserică pentru învățarea Religiei, asistă împreună cu părinții. Pastorul le vorbește de D-zeu în chip rațional, le spune cîte o istorioară hazlie și apoi le împarte cîte ceva.

Tot la Creciun se fac pe la Biserici un fel de serate cu coruri, conferințe și proecții, în care se dau scene din viața lui Isus—tablourile fiind copii după maiștri mari.

Orice ceremonie religioasă e foarte simplă. Botezurile se fac numai Duminica la biserică și ora ce se anunță prin jurnal. Atunci sună clopotele și părinții cu nașii vin la biserică. Copiii nu sunt mai mici de un an.

Pastorul citește cîteva rînduri din Biblie, întreabă în chip foarte natural pe nași dacă își iau răspunderea de a supraveghea viața morală și religioasă

a finului lor; stropeşte fruntea copilului cu cîte-va picături de apă sfinţită dintr'o căniţă pregătită. Intr'un sfert de ceas totul e gata.

Tot pe la biserici se dau unele concerte la care se aude orga, violoncel, vioară şi voce. Aceste concerte se fac în scop de educarea gustului pentru artă a poporului. Vara trecută se dădu o serie de 12 concerte la catedrală. Orga de aci fu restaurată în 1905 costînd 60,000 de lei. Tuburile acestei orgi sunt petrecute prin ztd pentru ca sunete să iasă din toate părţile sălii care e un colos. Organistul e un maistru renumit Harnisch. E orb, sarmanul. La urma concertelor el cîntă cîte o bucată proprie—numai din orgă.

La unul din concerte cîntă *l' Orage*. Această bucată fu aşa fel executată încît cu greu se mai poate şterge din sufletul celul care a ascultat-o... Intr'adevăr, se auzi tot sgomotul din natura furioasă: freamătul frunzelor... vijîitul vîntului... tunete ce veneau din depărtare.. un murmur surd... şi apoi un trăsnet grozav ce dădă impresia că se dărîmă biserica... Capetele se pleacă şi. negreşit, respiraţiile se întrerupseră... In loc de aplauze—lacrimi...

Concertul se isprăvise şi toţi stăteau la loc, neîndrăznind a împrăştia sunetele ce rătăceau încă prin aer.

In sfîrşt în tăcere mare şi în vîrful degetelor părăsirăm sala ducînd cu noi o impresie, greu de calificat...

Predicile ţinute de pastori sunt foarte interesante. Unele sunt chiar modele de dicţiune şi de oratorie. Mai totdeauna e vorba de chestille de actualitate. Subiectele ce se tratează sunt pe temă religioasă şi multe din adevărurile ştiinţifice sunt întoarse tocmai din potrivă de cum ar trebui—dar sunt aşa de frumos şi solemn tratate, încît face plăcere să le asculţi. Dealtmintrelea încheerea ori cărei predici e îndemnul către iubirea de umanitate.

Pastorii sunt culţi şi citesc ultimele cărţi ce apar. Aşa unul din ei vorbi la o predică despre *Determinism*—în legătură cu cartea ce apăruse atunci, „*L'éducation de soi-même*" de Dubois—se înţelege că pentru a combate această idee.

Un altul arată cauzele ateismului. După el aceştia ar fi următoarele: 1). Oamenii sunt ţinuţi de pasiuni inferioare şi D-zeu ca pedeapsă le ia credinţa. 2). Ştiinţa e de vină, căci face pe om presumţios închipuindu şi că poate domina totul, dacă a ajuns a atinge fundul oceanelor şi a se se ţsui în înaltul cerului. 3). Mulţi din apostolii lui Isus care nu iartă nimic, nu sunt cinstiţi şi nu iubesc pe ceilalţi. Incheierea acestei predici e un îndemn către oameni de a fi mai umili, căci probe matematice nici cu probe ştiinţifice.

De Crăciun un Pastor Savary ţine o predică mult mai intereaantă din punct de vedere sentimental. De altfel avea şi o dicţie şi putere de exprimare mult mai bună de cît alţii, După cînticele în cor cu toată lumea din biserică,—după cum se obişnueşte—Pastorul luă biblia—singura carte ce o au tradusă într'o limbă admirabilă şi citi naşterea lui Isus, cu ton natural—puţin declamator—desluşit şi foarte frumos. El se opri la cuvintele; „Şi se născu în esle, căci nu era loc în oteluri." Inchise cartea şi începu: „Nu era loc! Ce ironie! Marele Mîntuitor, Domnul nostru în toată Majestatea sa nu găsi loc!!! In marile palate a lui Irod nu mai era loc!... Şi mulţi dintre d-stră îşi vor fi zicînd: ce păcat că se întîmplă aceasta azi, căci noi am avea loc pentru Isus! —Şi eu vă zic—urmă pastorul—că nici azi nu e loc pentru Isus. Căci dacă familiile nu trăesc în deplin acord—e că Isus nu găseşte loc în sînul lor. Dacă copii nu ascultă pe părinţi—e că Isus nu locueşte în inimile lor."—Sfîrşi predica zicînd: „Fraţilor şi surorilor faceţi loc lui Isus în inimile voastre şi veţi fi fericiţi".

Pastorii de aci au priceput că numai propagînd principiul lui Isus: *Iubiţi-vă unii pe alţii* toată fericirea se va capata.

Unul din pastori pentru a putea glorifica mai bine pe D-zeu, citi la o predică versuri din Alfred de Musset. Aşa că timpul petrecut în ascultarea unei predici nu e chiar perdut.

E de observat însă că bisericele sunt tot deauna pline—cu mici variaţii, după puterea sugestivă a Pastorului—dar numai de femei, aproape Barbaţii sunt cam 10 la sută. Explicarea, cred că, ar fi în spiritul femeei pornit spre misticism, atunci cînd cultura nu şi-a ajuns bine scopul.

*

Societăţile de bine facere sunt nenumărate. Tot sentimentul religios al Elveţienilor e tradus în iubirea către aproape. Toţi contribuesc—şi o fac cu toată inima—la uşurarea suferinţelor celor desmoşteniţi. In cantonul de Vaud care are 300.000 loc. sunt peste 500 soc. de binefaceri. Aşa este: soc. *Prietenii saracilor* din iniţiativa femenină, care luptă contra cerşitului făcînd vizite la domiciliu. Această soc. distribue cărţi —bonuri—cu care se capătă pîne şi supă de la ospatarele făcut pentru acest scop; *Comitetul supelor economice* pentru cei fără lucru; soc. pentru a se da *lemne la timp*; *Aziluri de noapte*; *Băi încălzite* în care nevoiaşii îşi pierd timpul; *soc. de lucru* în care se lucrează 2 ore pe săptamînă pentru saraci; *Bucătăriile* şcolare, unde se hrănesc 400 cu 20 bani; *Leagăne* pentru copii lucrător—pănă la vrîsta de 4 ani; *Şcoala normală pentru gardience* de bolnavi; *Case pentru convalescenţi* fără deosebire de cult sau naţionalitate; *Orfelinat* pentru copii găsiţi; Comitetul de patronaj pentru *deţinuţii liberoţi*; Soc. *cu băi*—10 bani baia; *Spălătorii* pentru clasa lucrătoare; soc. de *ajutor mutual* pentru femei pentru *pierdere de vite* soc. care face serate familiare şi *distribuire de bieturi* pentru birjari, măturători şi lampagii; *Azil pentru femei beţive*, care de şi în mic număr—tot există: *Azil temporar* pentru fete şi femei care voesc a se ridica moralminte; *soc. Amicele fetelor tinere* pentru sfat şi educare; *soc Otelierilor şi restauranţilor fără alcool*. Mai e şi *soc. pour les arrivantes de la gare*, care primeşte—prin membre ce fac serviciu la ora trenului prevăzute cu un semn distintiv—pe fetele ce vin singure pentru a se plasa într'o casă. Societatea le oferă, pentru un preţ mic, locuinţă, masă şi sfat—protecţie morală.

Femeile culte din apus s'au înspăimîntat de tîrgul ruşinos ce se practică în lumea civilizută. E vorba de traficul albelor—la traite des blanches—Oameni bine puşi, pîndesc fetele ce călătoresc singure şi cu meşteşug le ademenesc a fi conduse sau a se coborâ la vre'o gară.

Conducarea însă e adevărată rîpire. Şi fata se trezeşte cine ştie în ce loc şi în ce ţară unde necunoscînd limba, se îngroapă de vie.

Maria C. Buţureanu

Cu ce se ocupă Inalţii Prelaţi

Este un obiceiu vechiu şi frumos, ca de anul nou să ne felicităm reciproc, dar ca să te felicitezi tu singur pe tine, asta-i ceva extraordinar şi din cale afară de curios, adică să-ţi strîngi mîna stîngă a ta cu cea dreaptă şi să-ţi zici: „Să trăeşti şi la mai mare".

Aşa ceva esă din pastorala I. P. S. Prelat al nostru, chipurile de felicitare către credincioşii din Eparchia sa şi cînd colo se trezeşte mai mult felicitîndu-se pe sine însuşi de ce a făcut în cursul anului expirat.

Iată dar cu ce se ocupă Inalţii noştri Prelaţi, cu pastorale schiloade, fără nici un rost şi înţeles.

Acum ce va mai face I. P. S. Sa în anul abea sosit, a dat la iveală, chiar în pragul noului an, o idee ingenioasă, ca Boboteaza s'o serbeze în Piaţa Unirei... Şi de ce tocmai şi aceea piaţa? Numai Ştefan cel Mare şi alţi vechi Voevozi romîni să fie mereu pomeniţi în catedrală la predică, de ce nu s'ar face această deosebită cinste şi lui Vodă, care a închegat ideea Unirei? „Cine are piper mult, îl pune şi în chiseliţă".

Şi după cum odinioară, strămoşii noştri au jucat acolo hora politică a Unirei poate că va veni vremea, să jucăm şi noi tot acolo hora religioasă a Unirei între Biserica romînă din regat. Pentru aceea se va rîdica aici şi o cruce mare, căci dracul e bătrîn, dracul dinspre soare apune, care de şi departe, dar „şede dracul în deal şi se răstoarnă carul în vale".

Departe de noi de a zeflemisi o atare serbare religioasă, care, după Paşti, e cea mai strălucită prin fastul ei exterior; dar care se poate serba mai demn şi chiar mai măreţ în curtea Mitropoliei ca de obicei, căci inovaţii de aceste miroase a reclamă mai mult şi nu Biserica are nevoe vre odată de aşa ceva.

Iată dar cu ce se ocupă Inalţii Prelaţi. „Ab uno disce omnes", şi atît individual cît şi colectiv, (în Sinod) activitatea lor bisericească este nulă; poate că acea extra bisericească să le fie *mai rodnică şi mai spornică*. Acolo în Sinod n'au nevoe să se trudească să făurească legi şi să se ocupe cu alte afaceri bisericeşti, căci acestea le primesc de-a gata dela Haret şi guvern, iar ei să zică numai Amin.

Dar poate că au epuizat totul de făcut şi nu vor mai fi avînd cu ce să se ocupe mai cu folos pentru Biserică? Cred că tot se mai găseşte cîte ceva de făcut. Aşa fundamentul Religiei creştine *Biblia* noi n'o avem încă complectă într'un volum pe limba şi priceperea noastră. Ediţiile de Buzău şi Peterburg s'au împuţinat, sunt chiar rare şi scumpe, nu se găsesc cu uşurinţă, în cît nu fie-care creştin poate să şi le procure şi atunci recurge la ediţia străină a societăţei britanice, care e la îndemîna tuturor şi pe un preţ fabulos de eftin. La alte popoare s'au îngrijit căpiteniile Bisericei şi cu teologii să traducă Biblia pe limba poporului, ca să se poată folosi de această nepreţuită carte, iar la noi, s'au găsit tot streini, societatea britanică, de a ne o traduce în limba noastră, dar cu cîte lipsuri şi greşeli!

Adică de ce Sinodul nostru, în loc să şi treacă vremea cu nimicuri şi certuri, cari slăbesc credinţa,—nu s'ar pune în contact cu teologii învăţaţii noştri, pintre cari cred că se vor găsi între ei ebraişti, elenişti, slavişti, literaţi, cu cari împreună să ne dea o ediţie nouă şi curată a Bibliei. S'au găsit înainte de Hristos, 70 Ebrei elenişti, cari să poată face o ediţie populară de atunci a Bibliei şi nu se vor putea găsi acum oameni destoinici?

Dar se vede că sunt prea *mici* pentru o astfel de *mare* şi monumentală lucrare.

Ezech I.

Litere-Ştiinţe-Arte

Istoria se repetă.—Abjecta proclamaţie anonimă afişată pe zidurile Capitalei în contra profesorului Toma Ionescu e un document uman asupra căruia nu se poate trece cu prea mare uşurinţă.

El este continuarea unui sistem care s'a mai pus în practică şi într'o altă ocaziune identică. Cine nu-şi aduce aminte de unele manifestări canibalice, cu ocazia primelor mari succese pe care le-a avut ilustrul istoric A. D. Xenopol la „Collège de France"? Şi cu acea ocaziune, unică pînă atunci în analele istoriei noastre literare, cei mici la suflet şi perverşi la gînd—sprijiniţi de către „Epoca" şi „Neamul Romînesc"—au pus la cale manifestări ostile, după ce au publicat corespondenţe tendenţioase şi cu totul false asupra strălucitelor prelegeri ale savantului romîn. Incercările însă au fost demascate fără greutate şi fără întîrziere. Iar cea mai teribilă pedeapsă a fost că d. A. D. Xenopol a fost pentru a doua oară invitat la Paris, ca să ţină a doua serie de conferinţe la Sorbona. Fenomenul deplorabil cu încercările de a descredita pe un savant romîn din meschine motive politice se reînnoeşte acum cu ocazia reîntoarcerei în ţară a profesorului Toma Ionescu. Dar, ca şi atunci încercarea îşi va găsi pedeapsa cuvenită, pedeapsa morală a dispreţului public. Iar calomniile nu vor împiedeca un moment ca lumea ştiinţifică să cunoască şi să preţuiască meritele şi renumele unei ilustraţiuni romîneşti cum este d-rul Toma Ionescu.

*

A apărut No. 12 din anul al XX pe luna Decembrie 1909 din **Arhiva** organul societăţii ştiinţifice şi literare (Numărul jubilar) cu următorul sumar:

A. D. Xenopol, Două zeci de ani de muncă.—A. Philipide, Din moda romînească (Baider)—Ana Conta-Kernbach, Lui (versuri).—Dr. N. Leon, Cobălcescu şi „teoria descendenţei". —Dr. L. C. Cosmovici, Atei şi atei.—N. Zaharia, Mihail Eminescu (personalitatea lui artistică).—Dr. G. Pascu, Elemente vechi germane.—A. D. Atanasiu, Colecţia donatorului Costachi Dasiadi în Pinacoteca din Iaşi.—N. A. Bogdan, Curtea Domnească din Iaşi din vremuri şi de acum. Dr August Scriban, Cîte va etimologii. T. T. Burada, Despre unele formalităţi la strămutarea proprietăţilor în vechea legislaţie a Moldovei—E. A. Cercetări etimologice.—Gh. Ghibănescu, Din istoria vecinătăţei în Moldova.—Dr. M. Strajan, Duşmanta (din parabolele lui Krummacher.—Arshiereul Narcis Creţulescu, Din inscripţiile M-rei Neamţu.—Dări de seamă: Octav Botez, G. Ibrăileanu, Scriitori şi curente.—I. Borcea, Acţiunea cenuşei vulcanice asupra organismelor, Dr.G. Pascu, G. Ibrăileanu, Spiritul critic şi cultura romînească.—E. A. Din faptele străbunilor de N. Iorga.—Tabla de materii a Arhivei pe 1909 (XX).—Ilustraţiuni: Gr. Cobălcescu, A. D. Xenopol, T. T. Burada, şi Gr. Buţureanu. Martin Luther, în Pinacoteca din Iaşi Curtea Domnească din Iaşi.

*

Faimosul Pataud, „regele luminei" a dică şeful sindicatului din serviciul luminei la instalaţiile teatrelor pariziane, debutează acum ca... critic teatral în „Echo de Paris", vorbind despre noua piesă a lui Paul Bourget „La Barricade". Pataud e om de spirit şi iată ce scrie între altele:

„Din punctul de vedere social nu se poate zice nimic despre lucrare. Bourget cunoaşte mediul sindicalist, cam tot pe atît cît cunosc eu mediul academician. Dar considerată ca o melodramă, piesa nu e rea; e adevărată „melo" a vremilor bune, pentru „Variétés sau „Ambigu". In fond ştiuta poveste veche... şi aşa mai departe.

Pataud are să lumineze opinia publică.

*

A patra scrisoare din „ineditele" lui Alfred de Musset e de natură a inspira oare-cari temeri cetitoarelor ziarului „Figaro" şi cu osebire mamelor îngrijorate de pudoarea fiicelor. In acea scrisoare marele poet al „Nopţilor" dă instrucţiuni iubitei sale, adoratei sale cu numele simbolic de „Aimée" în ce mod poate pătrunde la el în odaie, nevăzută de nimeni. Oara indicată este între 7 şi 8 dimineaţa, cînd toată lumea doarme. De acolo aflăm că poetul însuşi se acula de obiceiu între 2 şi 5... după amiază.

Nu degeaba a fost Musset cîntăreţul „Nopţilor"—şi al dragostei.

*

Fostul preşedinte Rosewelt care a avut de împlinit o misiune ştiinţifică a institutului smithsonian în Africa şi care trebue să adune pentru muzeul naţional specimene ale faunei şi florei africane, a descoperit un gen necunoscut de „otocyon". E un mic mamifer carnivor ce seamănă cu vulpea. Li s'a dat numele de „otocyon vergatus".

*

Poetul academician Jean Richepin a ţinut la Lisabona două conferenţe, una cu titlul: „Marea", a doua „Napoleon în poezie". Regele Manuel a asistat la conferinţi şi a decorat pe excelentul scriitor.

*

In articolul său din „Convorbiri critice" d. Eugen Lovinescu anunţă că lucrează acum la studiul biografic asupra lui Constantin Negruzzi. Se ştie că distinsul critic a întrepins o serie de biografii critice. Primul volum, despre Grigore Alexandrescu, a apărut de curînd.

*

„*Petale*" se intitulează noul volum de versuri ale gingaşului poet laşan, d. G. V. Botez-Gordon. Vom reveni într'un apropiat număr al ziarului asupra acestei lucrări pe care o recomendăm cititorilor noştri.

*

In „Ordinea" de astă-zi sub titlul „Scrisori din Iaşi" se înregistrează următoarele actualităţi:

O revistă jubilară. — Oraşul amintirilor.—Trecut şi prezent.—Progres şi regres.—Ce nu mai avem. — Puteri dispărute. — O iarnă fără conferinţi. — De la „convorbiri" la „arhiva". — Poporaniştii şi cultura.—Două decizii de publicistică. Figuri şi nume literare.—O grupare nouă. Bolta Rece rediviva?

*

STRUNA ZILEI

ORTOGRAFIA TRADATOARE

Din partea guvernului candidează la Iaşi, d. Manicatydy.
«Adevărul»

O aşa ortografie
Nu ne miră, căci se ştie.
Trebuiesc mai mulţi „igrec"
Pentru fiecare... grec.

Informaţii

❑ Avem satisfacţia să constatăm, că ziarul liberal *Secolul*—macar el—desaprobă energic furtul, de care s'au făcut vinovaţi anumiţi junimişti şi comentează faptul precum urmează:

Exhibiţiunea „documentelor" a început'o „Epoca". „Documentul" în sine, o scrisoare de cîte-va rînduri a d-lui Take Ionescu către domnul Bădăreu, nu are absolut nici un interes de actualitate, nu dovedeşte nimic grav în sarcina autorului ei.

Şi lumea escitată un moment de reclama făcută în jurul acestui „document" nu se interesează de loc de conţinutul ei, neputînd a-i da nici o importanţă, ci numai de modul cum d. Filipescu a ajuns în posesiunea acestei scrisori a d-lui Take Ionescu adresată şi primită de d. Bădăreu.

Şi de ar şti lumea aceasta! Ce urîtă judecată şi ar face despre domnul Filipescu!

❑ **Autorii pamfletului murdar contra profesorului Toma Ionescu, sunt domnii doctor Sion şi ciracii săi**

Toţi fiind ati şi pe boli mintale' fapta lor, ori cît de murdară ar fi, este, omenească, scuzabilă.

*

Promotoara campaniei contra ilustrului profesor, renegata Independenţa *se vede nevoită să se dezmintă ea singură.*

Ziarul alianţei israelite botezate, publică o scrisoare a d lui prof. Anghelescu, prin care acesta protestează contra injuriilor aduse ilustrului profesor, injurii, cari, spune d. Anghelescu, „nu pot de cît să coboare prestigiul ştiinţei".

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va pleca Duminică la Bucureşti, spre a lua parte la şedinţa Sinodului, care va avea loc la 11 Ianuarie şi în care se va discuta, după cum se ştie, cazul Episcopului de Roman.

❑ *Din cauza sărbătoarei Bobotezei, şi a Sf-tului Ioan, viitorul număr al „Opiniei", va apare Vineri 8 Ianuarie, la orele obişnuite.*

❑ *Din iniţiativa d-lui profesor dr. Bălăcescu, mai mulţi profesori ai facultăţei de medicină din Iaşi vor lua parte la banchetul ce va fi oferit în onoarea d lui profesor dr. Toma Ionescu, la Bucureşti.*

❑ D. N. R. Căpităneanu, cenzor al Băncei Naţionale, a fost numit din nou în această demnitate pe termen de trei ani.

D. Căpităneanu va inspecta Vineri şi Sîmbătă sucursala din Iaşi a Băncei.

❑ Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-lui Ioan Bottez, funcţionar la creditul Urban şi pensionar al poştei.

Defunctul era părintele d-lui dr. Bottez şi al d-lui inginer Bottez.

Transmitem familiei condoleanţele noastre.

❑ D. General Crăiniceanu, ministrul de războiu, se va reîntoarce Duminică din concediu.

❑ In M-rea Agapia a fost găsită moartă femeea Anica Stoenescu, în etate de 60 ani.

Ea a încetat din viaţă din cauza frigului.

❑ Din Botoşani ni se comunică. că un accident s'a petrecut la o vînătoare ce a avut loc la Cocoreni. Tînărul Vasile Isăcescu a împuşcat din imprudenţă pe d. dr. Capşa. Din fericire, starea victimei nu e gravă.

❑ Astă-zi a sosit în Tg.-Frumos Archiereul lipovenesc Pavel Ivanoff, din gubernia Rezanschi (Rusia), spre a inspecta bisericele lipoveneşti din Tg.-Frumos, Praguri, Brăteşti şi Lespezi.

Archiereul Ivanoff este capul sus ziselor biserici şi el a venit însoţit de un reprezentant din Rusia. Intru întîmpinarea lui s'a dus Emilian I. Pricop, delegatul sus ziselor parochii.

In gara Tg. Frumos i s'a pregătit o frumoasă primire, în frunte cu preotul lipovenesc Nicon Varvilov.

Archiereul lipovenesc va fi găzduit de epitropul Luchian Flodat din Tg.-Frumos. Mîine Archiereul Ivanoff va face serbarea Bobotezei la biserica lipovenească din Tg.-Frumos, asistat de clerul acelei biserici. De azi au venit foarte mulţi lipoveni de prin împrejurimi, spre a asista la serviciul religios de mîine.

Vlădica lipovenesc va sta în Tg.-Frumos vre-o 5 zile, de unde apoi însoţit de clerul lipovenesc de aci, va pleca să viziteze parochiile din Praguri, Brăteşti şi Lespezi, iar apoi se va reîntoarce la Tg. Frumos. De aci va veni în Iaşi, de unde va pleca la Eparchia sa din Rusia. Cu ocazia vizitelor sale, Episcopul lipovenesc va conferi ranguri erarchice preoţilor din parochiile lipoveneşti.

❑ **DE SANCTIS IN IASI.**—Celebrul artist dramatic *de Sanctis* va da 2 reprezentaţiuni la Teatrul Naţional din Iaşi întovărăşit fiind de întreaga sa trupă de care ziarele parisiene şi londoneze vorbesc atît de bine.

La 14 Ianuarie va reprezenta ultima şi faimoasa lucrare a lui Victorien Sardou **„L'affaire des Poisons"** comedie istorică în 5 acte, concernînd epoca lui Ludovic 14-lea. *Celebrul artist va aduce toate decorurile sale care sunt de o rară frumuseţă.* Parcul de la Versailles. dalatul lui Ludovic al 14 se vor vedea în acea ară pe scena teatrului nostru din Iaşi. La 15 Ianuarie se va reprezenta piesa în care marele artist obţine cel mai extr rdinar succes, creaţiunea as, **„La Rabouilleuse"** (Colonelul Brideau) în 4 acte după un roman de Balzac.

Biletele pentru aceste atrăgătoare şi foarte interesante spectacole ale celebrului artist se află la genţia teatrală „THALIA" (Maximovic

DIVERSE

— O servitoare de la bancherul Nelken, din str. Stefan-cel-Mare, alunecînd, a căzut jos de pe o scară, fracturîndu-şi piciorul.

Ea a fost internată la spitalul Israelit.

— A fost internat la spitalul Israelit I. Viziteu găsit în stare muribundă pe stradă.

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Untde Peşte** pentru copii şi adulţi

e constatat, numai aceea cu

Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj**
— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE"*, **IAŞI. — Pentru BUCUREŞTI:** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

— Cererile din provincie se execută prompt contra rambars —

Cum se votează ?

Pentru a putea vota după noua lege, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor cu un semn

Semnul care distinge pe candidatul conservator democrat este o **o cruce.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-l deschis*, buletinul care poartă crucea, semnul conservator-democrat.

III. Alegătorul, după ce a ales acest buletin conservator-democrat, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acel care are semnul **CRUCEI** şi îl ţine în mînă ducîndu-l preşedintelui spre *a l baga în urna albă.*

V. După ce s'a băgat în urna albă buletinul conservator-democrat cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Ultime informaţi

❑ *Am anunţat, că ziarul junimist local va publica, în numărul său de ieri, o scrisoare pe care, acum mai bine de un an, ilustrul nostru istoric, ilustrul nostru colaborator, d. A. D. Xenopol, o trimisese de la Paris d-lui A. A. Badareu.*

Scrisoarea, furată din biroul din Bucureşti al d-lui A. A. Badareu, a fost cumparată, împreună cu altele, de d. N Filipescu şi a fost trimisă de acesta la Iaşi.

Noi credeam că în scrisoare ilustrul istoric se plîngea d-lui Badareu numai de faptul, că Opinia *anunţase decesul unui evreu. Dar scrisoarea mai cuprinde ceva: ilustrul istoric se plînge şi de faptul că* Opinia *ar fi înjurat magistratura cu prilejul procesului cîrciumarilor.*

D. A. D. Xenopol, dacă a fost exact informat că noi am anunţat moartea unui evreu—după cum, mai tîrziu, anunţasem şi alte decese de evrei: al lui T. Herzl, al lui Cesare Lombroso, al lui Gustav Karpeles şi al mai multor evrei şi evreice, cari, vara trecută, au murit de tifus—apoi nu tot aşa de bine informat a fost ilustrul istoric, în ce priveşte faptul că noi am fi înjurat magistratura. Nici odată, în nici o împrejurare, magistratura n'a fost nici atacată, nici bănuită de noi.

Am ţinut să restabilim acest fapt şi suntem siguri că ilustrul istoric va lua act de declaraţia noastră.

❑ *La afirmarea noastră, că Nababul, pe cînd era preşedinte de consiliu, umblase să cumpere acţiunile ziarului* Adevărul, *organul „alianţei israelite", ni se răspunde de către un ziar conservator că faptul este adevărat şi că Nababul o încercase ca să „scăpe* Adevărul, *din mîna jidanilor".*

Noi ştim, însă, că Nababul are acţiuni la foarte multe întreprinderi jidoveşti, că familia sa este principala acţionară a ziarului „Minerva", care publică fotografiile fruntaşilor israeliţi din ţară; publică articole şi interviewuri în chestia evreiască —iar afişele Minervei *se placardează prin sinagogi, ca să ştie evreii că Nababul are o gazetă independentă şi filosemită.*

❑ **Vineri, 8 Ianuarie, de la orele patru, va fi întrunire generală la cubul conservator-democrat din Iaşi.**

Fruntaşi din capitală şi delegaţiuni din provincie vor asista la acea întrunire.

Pentru a doua zi, Sîmbătă, 9 Ianuarie, orele cinci seara, sunt convocaţi la club acei membri, cari sunt alegători în colegiul II Senat.

❑ *Ziarul junimist local a publicat o scrisoare a d-lui A. D. Xenopol în contra* Opiniei.

N'avem să mai insistăm asupra acelei scrisori, întru cît faptul că ilustrul istoric continuă să ne onoreze cu ilustra sa proză, dovedeşte suficient buna părere pe care ilustrul savant şi conferenţiar la Sorbona o are despre ziarul nostru.

Cum rămîne, însă, cu ziarul lui Holban, care a fost descalificat de domnii Carp, M. Cantacuzino şi de toţi junimiştii din Iaşi.

❑ Epitropia spitalului „Caritatea", a cerut ministerului de interne să prevadă în budgetul acelui minister o subvenţie anuală de zece mii lei, avînd în vedere scopul şi interesul ce poartă acest spital mai ales pentru copii de la sate.

Ministerul a trimis cererea epitropiei în original prefecturei de judeţ, pentru a-i da toate lămuririle necesare asupra acestui spital precum şi situaţia financiară a acestui spital.

❑ Consiliul comunal a ţinut şedinţă, ieri seara, sub preşidenţia d lui Gane

Consiliul a autorizat administraţia comunală să contracteze un împrumut de 1,500,000 lei, ori unde va găsi mai avantajos, pentru complectarea deficitului fondului apei.

❑ Ministerul cultelor face cunoscut că elevii şcoalei de Belle-Arte, pentru a putea fi promovaţi dintr'un an într'altul, vor trebui, între altele, să prezinte pentru expoziţia anuală cel puţin trei pătrimi din numărul total de lucrări practice, date spre executare şi văzute de profesor în decursul acelui an.

❑ In ziua de 4 Februarie se va ţinea licitaţie, la primăria comunei Tg.-Frumos, pentru darea în antrepriză a serviciului pentru transportul expediţiei poştale şi de călători de la Hărlău la Tg.-Frumos şi vice versa.

❑ La 1 Februarie vor începe în localitate operaţiunile comisiunei de impuneri şi scăderi de taxe.

❑ Şcolile primare din judeţ se vor întruni în ziua de 24 Ianuarie, la cercurile respective, pentru a sărbători cu solemnitate acea zi.

❑ In personalul serviciului sanitar din judeţ se va face o mişcare pe ziua de 1 Februarie.

❑ Comitetul inspectorilor generali ai armatei se va întruni în primele zile ale lunei Februarie, la ministerul de rezboi, în vederea mişcărei ce se va face în armată pe ziua de 14 Martie.

❑ La 1 Februarie consiliul general al judeţului se va întruni în sesiune ordinară.

❑ **Incercare de sinucidere.**—Tînărul Noech Weisman, fiul croitorul Weisman din strada Golia No. 49, a încercat să se sinucidă în grădina Teatrului.

Azi dimineaţă tînărul Noech, care e în etate de 16 ani, a eşit de acasă fără a spune însă unde se duce El s'a dus în oraş, cumpărîndu-şi un revolver calibru 7. Tînărul Weisman s'a dus apoi în grădina din de dosul Teatrului şi se furişă acolo, ca să nu'l vadă nimeni. La un moment dat el îşi descărcă un foc de revolver în dreptul tîmplei. Glontele însă a ricoşat. In acel moment trecea pe acolo un sub comisar, care atras de detunătura armei, aleargă la faţa locului.

In acel moment, tînărul Weisman se pregătea să tragă un al doilea glonte. El a fost însă dezarmat şi condus la comisia III-a.

La percheziţia ce i s'a făcut, s'a găsit la el o scrisoare, pe care o adresase parchetului şi prin care se ruga ca să nu i se facă autopsia.

Intrebat care sunt cauzele care l'au determinat să recurgă la disperatul act, Weisman a declarat că era disperat pentru că tatul său nu vroia să 'i de bani de cheltuială!

❑ Dl. At. Gîdei, şeful serviciului meseriilor din ministerul industriei, aflîndu se în localitate, a vizitat fabrica de încălţăminte *„Progresul"*. D nii V. Arsenie şi St. Istrate conducătorii fabricei a dat d lui Gîdei toate lămuririle. D sa a ramas foarte satisfăcut de progresele făcute de această fabrică într'un timp relativ foarte scurt

❑ Candidatul liberal şi a ales de asistent pe d. G. Gavrilescu şi de delegaţi pe domnii Toma şi Musteaţă; candidatul junimist va avea de asistent pe d. Andoniu şi de delegaţi pe d-nii Stroja şi Brief.

❑ D. locotenent Popa Constantin, din regimentul Roman 14, a fost numit în funcţiunea de instructor la batalionul 14 de rezervă, în locul vacant.

❑ Intr'o gheretă de lîngă cantonul No. 1 a fost găsit mort astă-noapte lucrătorul Gh. Secuianu.

Cadavrul a fost transportat la morga spitalului sf Spiridon.

❑ Celebrul aviator francez L. Blériot se va duce la sfîrşitul lunei acestia la Cernăuţi unde va face o serie de sboruri cu aparatul său.

❑ P. S. S. Episcopul Nifon al Dunărei de jos a sosit eri în localitate şi a făcut o vizită I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei,

❑ Locuitorii din Vlădeni au cerut Mitropoliei să li se trimeată un preot pentru a le oficia serbarea Bobotezei.

A fost delegat Sf, Sa Econ. Stavrofor Dim. Popa, de la biserica sf. Spiridon.

❑ D. Gideiu inspectorul general al meseriilor a inspectat azi dimineaţă corporaţia confecţiunilor, din piaţa Unirea.

După amiază va inspecta alte Corporaţii, iar diseară cu trenul de 9 va pleca în Capitală.

❑ **Ministerul de războiu însărcinase o comisiune care să constate pagubele suferite de stat, în urma neregulelor sevîrşite de col. Marian.**

Acea comisiune a găsit acum, că mai sunt vinovaţi pentru nereguli şi adm. cl. I-a V. Condeescu, şi ad. cl. III N. Zamfirescu.

Ambii vor fi judecaţi în ziua de 26 Ianuarie de către consiliul de reformă.

❑ In oraş s'au înregistrat cîte-va cazuri de anghină difterică.

❑ Consiliul comunal se va întruni din nou în cursul săptămînei viitoare.

❑ Eri seara s'au întrunit la corporaţia confecţiilor din Piaţa Unirei, comitele corporaţiunilor şi un număr de meseriaşi sub prezidenţia d-lui A. Gîdei, şeful serviciulului meseriilor din ministerul comerţului, pentru a constitui în Iaşi, banca muncitorilor şi meseriaşilor, potrivit nouei legi.

❑ Ministerul instrucţiunii a intervenit la ministerul de interne, să pună în vedére primarilor din comunele rurale, ca să dea tot concursul lor pentru aplicarea dispoziţiunilor ministeriale, cu privire la frecquentarea elevilor la şcoală.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului un tablou de cîţi străini au fost isgoniţi de la sate în cursul anului 1909.

❑ Mercuri 6 Ianuarie (Boboteaza) şi Joi 7 Ianuarie (Sf Ion) au loc matineuri şi reprezentaţii serale la Circul Sidoli—Teatrul Pathé-Frères. Programul este cu desevîrşire nou şi brilează prin bogăţia, varietatea şi scenele artistice cuprinse în el. Vom menţiona numai o mică parte a acestui program, special alcătuit pentru aceste zile: nemuritoarea comedie a lui Molière: Les précieuses ridicules (femeile vanitoase) interpretată numai de stelele comediei franceze din Paris, precum: dd. Georges Berr, Brunot, d rele Dussane, Provos etc.—O piesă cu totul originală este apoi Moara blestemată, jucată de artiştii teatrului naţional din Bruxela. Prin ea ni se redă viaţa poporului holandez; pitoreştile privelişti după natură, splendoarea costumelor naţionale, precum şi apariţia în culori naturale a întregului-tot, dau un farmec nespus de mare acestei piese absolut originale. Sunt cuprinse apoi în noul program: Clasicul oraş Verona, (Italia) principalele monumente, arena, morile vechi, mormîntul lui Romeo şi al Julietei etc.—Inainte şi după, comedie jucată de simpaticul şi neimitabilul Max Linder—Saha Rita celebra dansatoare desculţă în creaţiile ei originale precum: Salome, Japoneza etc.—Kabilia (Algeria, nordul Africei), Subterfugiul, scene teatrale—Inspectorul fanarelor, comedie şi multe scene comice, după natură etc.

Vineri reprezentaţie serală; Sîmbătă 9 şi Duminică 10 Ianuarie matineuri şi reprezentaţii serale. La aceste spectacole programul va cuprinde: Două orfeline, drama lui d'Ennery — Sviţera (Schafthouse)—Coroana mare piesă teatrală etc. etc.

❑ **Pe ziua de 1 April se vor înfiinţa mai multe posturi de verificatori de măsuri şi greutăţi,**

❑ **Direcţia generală a serviciului sanitar a ordonat punctelor veterinare de la frontieră, ca pentru vitele cornute ce se importă în ţară, să nu mai percepă cîte 2 lei pe noapte, pentru timpul ţinerei lor în observaţie veterinară.**

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 5 Ianuarie

Punerea în aplicare a nouei legi

Bucureşti —Noua lege asupra greve lor şi asociaţiilor a fost pusă în aplicare.

Chiar astă-zi, doui lucrători de la calea ferată, Bottez şi I. Oprescu au fost licenţiaţi, pe motiv că ajită pe ceilalţi muncitori şi că au luat parte la întrunirile de Sîmbătă seara.

Pe de altă parte la poliţie au fost chemaţi un mare număr de muncitori, de la instituţii particulare, cărora li s'a pus în vedere că n'au dreptul să facă parte din asociaţii.

Aceasta este nedrept întru cît legea dă voe celor de la instituţii particulare să facă parte din asociaţii.

Manifestul muncitorilor

Bucureşti.—Astă zi s'a lansat un nou manifest al muncitorilor, prin care toată suflarea muncitorească este chemată să ia parte la întrunirea de Luni dimineaţă.

In dimineaţa acelei zile, nicăeri nu se va lucra. E probabil că nici ziarele nu vor apărea, de oare-ce şi tipografii vor lua parte la marea întrunire.

Două crime

Bucureşti.—Astă noapte frizerul R. Ionescu, avînd o ceartă cu soţia sa, a descărcat un foc de revolver asupra ei.

După aceia, Ionescu şi-a tras şi lui un glonte, rămînînd mort pe loc.

*

Cîmpina.—Azi dimineaţă comerciantul Ionel Rădulescu din Teleaga, a venit în localitate, pentru a urmări pe soţia sa, care fugise de acasă.

El o găsi la părinţii ei şi o ceartă avu loc.

La un moment dat, Rădulescu dădu soţiei sale o sdravănă lovitură cu un cuţit de căsăpie, omorînd'o.

Criminalul s'a predat apoi autorităţilor.

Principii noştrii la Berlin

Berlin.—Principile şi Principesa de România au vizitat în cursul dimineţii pe membrii familiei regale, locuind aci. După amiază principesa a primit vizita principesei Eitel Frederic. Imparatul are intenţiunea de a da mîine Principelui Ferdinand, investitura solemnă a ordinului „Vulturul Negru.

Berlin.—La prînz a avut loc un dejun la castelul regal, Impărăteasa şedea între Principiile Ferdinand al României şi ducele de Saxe Altenburg. Imparatul în faţă între Principesa Maria de România şi Principesa Carl de Hohenzholern.

Asistau de asemenea Victoria Luiza, Principile Enric, ducele Adolf Frederic.

Meetinguri de protestare

Constantinopol.—Meetingurile de protestare, proectate de grecii din Constantinopol în potriva ocupărei cîtorva biserici din Macedonia, de către bulgari, nu au avut loc, de oarece marele vizir a dat partriarhului asigurări favorabile.

Arestarea unui fost deputat

Madrid. — Ziarele anunţă că un fost deputat, membru al aristrocraţiei, a fost arestat, în urma descoperirei la proprietatea sa din Cadix, a unei fabrici de monede false.

Noul Cabinet ungar

Viena.—Imparatul a dat încuviinţarea sa, listei noului cabinet. D. Khuen Hedervary şi noii miniştri vor depune mîine jurămîntul.

*

Buda-Pesta.—Noul cabinet este astfel constituit: Contele Khuen Hedervary, ministru preşedinte şi girant provizor al ministerului de interne şi al curţii regale, d. Lukacs, finanţele; Hieronimy, comerţul, Székely justiţie; Contele Bela Sereny agricultura; generalul Hazai, războiul; portofoliile cultelor şi instrucţiunei şi ministerul Croaţiei au remas vacante pentru moment.

Noul cabinet va depune jurămîntul.

Alegerile din Anglia

Londra.—Până la oarele 10 erau aleşi 50 de unionişti, 38 de liberali, 9 membri ai muncei, şi 23 naţionalişti. Unionistii cîştigă 18 locuri, liberalii 3, iar partidul muncei 1.

Manifestaţiile din Madrid

Madrid.—După informaţiunile oficiale, numai opt zeci ofiţeri din armata activă au luat parte la manifestaţia de la 12 Ianuarie; cinci ofiţeri au fost pedepsiţi, iar ceilalţi vor fi mutaţi în altă garnizoană.

In chestia conflictului prinţului Gheorghe

Belgrad.—In privinţa conflictului de la balul curţii, între prefectul poliţiei şi prinţul Gheorghe, un acord s'a stabilit între rege şi guvern, în sensul ca să nu se primească demisia prefectului, iar prinţul Gheorghe să fie înrolat în serviciul de trupă, iar apuntamentele pe care le primeşte de la rege să fie scăzute.

Situaţia la Piteşti

Piteşti —Se ştie eă d. Marghiloman a fost Duminică la Piteşti, unde a prezidat o întrunire, lăudindu se că a cucerit multe aderări.

Ce e mai nostim însă, e că chiar a doua zi după ce a avut loc întrunirea carpistă, 11 cetăţeni, din cei mai cunoscuţi şi toţi alegători ai colegiului I şi II s'au înscris în partidul conservator-democrat.

BEATRICE BERCOVICI
JOSEPH GRÜNBERG
LOGODIŢI
IAŞI
In loc de ori-ce înştiinţare

Dame française sachant français, anglais, allemand, musique, désire leçons. Visible tous les jours après 4 heures S'adresser Strada Sf. Teodor 34.

Dr. B. Stenner
Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venerice.
de la 1—3 şi 7—8 p. m.
Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

MAGAZINUL
de
Coloniale, delicatese şi băuturi fine
I. ERMACOV
Iaşi,—Piaţa Unirei
Recomandă onor. Public şi numeroasei sale clientele cu ocazia sărbătorilor, complectul său asortiment de mărfuri, toate proaspete şi de cele mai superioare calităţi.

Prima AGENŢIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ŞI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9
1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă.
4) Imprumuturi de ori ce natură.
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.
Executări prin Avocaţii Agenţiei.
George Farra

MAGASINUL CENTRAL
GH. ALEXIADIS
STR. GOLIA 48
Aducem la cunoştinţa numeroasei noastre clientete ca pe lîngă **Magasinul nostru de Coloniale şi Dilicatese din str. Golia şi Piaţa Unirei (fost Alexief,)** în vederea sărbătorilor am fabricat: **foi de turte pentru crăciun,** de o calitate excelentă.
Se primesc comenzi, serviciurile grat's la domiciliu de la 10 lei în sus.
Tot odată facem cunoscut că Magasinele noastre de Coloniale sunt asortate cu mărfurile cele mai proaspete de seson,
Avînd în deposit:
Licheuri străine şi indigene şi tot felul de băuturi fine, ca în fie care an.
Exposiţie diferitelor mărci de Sampanie pentru Revelion.
Preţuri Moderate

Mărfurile aduse de Magazinul „La Vultur" cu ocazia sărbătorilor, întrec orice aşteptare.
Lucruri de mînă în cele mai noui serii ca: Hardanger, Nordisch, Madeira terminate şi netermiate precum şi articole desenate pe olandă suut expuse vederei în Magazinul
„LA VULTUR"
şi le vinde cum a anunţat, mai ieften ca ori unde.
Poftiţi, dar, acum cît timp asortimentul e complect „La Vultur".

O cameră mobilată
De închiriat, strada Ştefan cel Mare No. 30.
A se adresa la această adresă.

La Magazinul de Fererie
LOUIS HÖNIG
Strada de Sus 147, peste drum de **poarta Spitalului Sf. Spiridon**
a sosit un mare transport de
Coks şi Antracit
Calitatea cea mai bună din toate existente.
Preţul *Lei 65 tona*, trimes la domiciliu
Greutatea garantată
In acest magazin se mai găsesc toate articolele de fererie, şi maşini agricole, cu preţurile cele mai convenabile.

Const. Jornescu
AVOCAT
Str. Carp 5—Iaşi

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţ.) — De vînzare La toate magazinele de comun din ţară

GRILLAGES GARIEL 2me quai de la Mégisserie PARIS
Cuture de Chasse, le mètre... 0f 25
Chassis de couche, depuis..... 7 »
Paillassen pour apres, le mètre carré... 4 50
Porte-Bouteilles, pour 200 Places..... 7 »
Envoi franco de l'Album sur demande

FONDOIR déposé Prix..... 6f 50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

BROSSE A TAPIS Prix : 14 fr. R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie PARIS
Envoi franco de Catalogue

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

SALOMON WACHTEL
MAGASIN DE FERARIE
Str. de Sus 138

A SOSIT:
100 vagoane Kocks de Silesia
Antracit englezesc
Sobe originale GODIN şi
SOBE RÜBELAND
Se vinde cu preţuri moderate

Aviz important
Nu mai există oglinzi pătate
căci s'a deschis Atelierul de turnat şi reparat oglinzi.
Repar Oglinzi veneţiene şi înlocuesc piesele stricate sau cari lipsesc.
Chemat printr'o c. p. vin la domiciliu.
Preţurile cele mai convenabile
Oglinzile reparate nu se cunosc de cele noui.
CU STIMA
Mendel Glansztein
atelier de turnat şi reparat oglinzi
Stradela Davidei prin str. Palat

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI
In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.
LA 9 ORE jum. seara
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.
Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.
In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja, 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.
Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.
In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.
Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.
Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu sustire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu sustirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—*Strada Bărboi No. 15*—
Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa II a Loteriei VII
s'au pus in vânzare
Tragerea la
la 11 şi 12 Ianuarie 1910
Se poate cîştiga in caz fericos cu un singur Bilet suma de
Lei 70,000 lei
Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de
LEI 7.322.000 LEI
Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei
Grăbiţi-vă a cumpara
Lozuri Norocoase
de la
Noua si Principala Colectură Romană
Th. P. Maximovici.—Iaşi
Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere
Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 912 Sîmbătă 9 Ianuarie 1910

2851/1911

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parțială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

✚ G. LASCAR

fost primar, profesor

Premisele junimiste

Logica este o știință junimistă. De și se zice că Aristotel e părintele logicei, de sigur că dacă Aristotel ar fi fost romîn, ar fi fost junimist, dacă s'ar fi respectat. Nici că se putea ca intelectualul cel mai mare al Grecilor să nu fi fost junimist pe vremea lui.

Dar să lăsăm caraghioslîcul de o parte și să trecem la fapte.

In momentul cînd aceste rînduri vor ieși tipărite, întrunirea junimistă de la circul Sidoli va fi pe sfîrșite. Și vezi, că scriu astă-zi Joi la orele 11 dimineața. Cu toate acestea nu numai că bănuesc, dar sînt sigur, că logica discursurilor va fi aceasta: Cetățenii Ieșeni, alegători la colegiul al 2-lea de Senat să voteze pe C. Meissner. Tema aceasta electorală nu este altă-ceva de cît concluzia unui raționament, a cărui formă epicherematică va face subiectul tuturor discursurilor inepuisabililor oratori junimiști.

Raționamentul va fi acesta: d. C. Meissner este candidatul purtidului conservator-matcă (premisa minoră); Partidul conservator este singurul în drept de a cere puterea, după norma celor 43 de ani de domnie constituțională a M. S. Regelui Carol I, că adică după liberali au venit totdeauna conservatorii.

Fie-care propoziție din raționamentul sus citat—aristotelic—va fi desvoltat părți-părți de diferiții oratori.

Propozițiunea întîia din premisa *majoră* va fi lăsată să se desvolte de d-nii Alex. Marghiloman și Nicu Filipescu; unul va face istoria politică a celor 43 de ani de guvern a M. Sale, și va spune că totdeauna partidul conservator a fost acolo unde a fost d. P. P. Carp! Și încă în trecut P. P. Carp n'a fost șef de partid *întreg* conservator, ci numai de biserică conservatoare; dar astă-zi, cînd d-sa e șeful *a tot* partidul conservator!

De alt-fel, tema a mai fost desvoltată cu mult *brio* și la Pitești; dar ce are a face Pitești cu Iașii! Acolo nu erau alegeri ca la Iași. *Donc...*

D. N. Filipescu va desvolta cealaltă față a chestiei istorice. El va merge pe tema *ideii conservatoare*; ideia conservatoare a fost reprezentată totdeauna prin partidul, în care se află d-sa, căci d-sa e centrul și pivotul ideii conservatoare, d. general Gh. Manu fiind exoflisit din partid.

Iar ca confirmare a tuturor celor zise de *mareșali*, va veni *șeful* și va începe vorba de la 1866, căci strașnic l'a apucat pe d. Carp dragostea de 1866! Constituția el a făurit'o; dinastia el a întemeiat-o; și de ce, mă rog, n'ar reface istoria noastră politică contimporană, pe placul lor, mai ales că-i costă și parale și trudă!!

Iată dar 3 discursuri mari cu *flafla* numai și numai în scopul de a desvolta premisa majoră, că după liberali puterea se cuvine partidului conservator. Rațiuni de stat, și politica constantă a Capului Statului adeverește aceasta afirmare: *după liberali succed conservatorii.*

Trecem acum la a doua propozițiune, permisa *minoră*: d. C. Meissner este candidatul partidului conservator. Se va proslăvi omul, ca dascăl, ca pedagog, ca inspector școlar, ca secretar general, ca.. ca... ca..., dar nu ca om politic, căci n'are încă la activ nimic ca om politic. Ce are a face asta! Toate cele zise de o lună de zile în coloanele *Epocei*, vor fi reeditate fie de candidat singur, fie de șeful său local, Mr. Mathieu, fie chiar de d. A. D. Holban.

In propoziția minoră, vorbindu-se de fapte, de persoane, lucrurile vor fi mai precise, vorba unui tînăr profesor de logică, că judecățile singulare, avînd în subiect cantitatea *unul* și predicatul va cuprinde tot cantitatea *unul*, de și în doctrină se zice, că predicatul trebue să fie în cantitate mai mare ca subiectul, căci altfel e... *sofismă*.

Un lucru însă va rămînea de desvoltat, partea *a contrario*: Ocara adversarilor. Aici va fi rolul maestrului Barbu Stefănescu, zis și Delavrancea. Spumatul orator junimist, va seca toată fântâna *locurilor comune* și *interne* și *externe*, pentru a ne turti și dacă colegiul al 2-lea de Iași ar fi să înceapă tot în sala Sidoli, sigur că am eși turtiți, dar așa vom scapa mai teferi.

In sfîrșit, ca decor, se va cere puținilor alegători din sală — 35 — căci numai atîția cuprinde clubul junimist din alegătorii colegiului al 2-lea de Senat: I. Andoniu, Gh. Aramă, A. Brănză, Gh. Buzescu, căpitan Botez, Gh. Bușureanu, Ed. Caudela, C. Carp, D. Carp, St Costandache, Dragomir, Găină. C. Ivașcu, M. Ivașcu, A. Jipa, C. Konia, A. Jipa, Gr. Lohan, Gh. Mareș, L. Matasariu, N. Miclescu, Emil Manariu, P. Nedelschi, Gh. Popovici, N. Petriceanu, I. Popescu Mușata, Gr. Roiu, Art. Sion, I. Stroja, A. Stroja, Rud. Suțu, I. Tufescu, Gh. Țugulea, Al. Verner, T. Văitoianu, zic ca toți acești să voteze pe candidatul partidului conservator, și întrunirea se va sparge.

De cît! este un foarte mare de cît aici! Cu 35 alegători nu se ia un colegiu, compus din 657 alegători, poți să aduci 7 Marghilomani, 9 Filipești și chiar pe Conu Petrachi. Despre un lucru nu vor putea vorbi la întrunire, căci nu le dă mîna, și anume: *de ce nu se bucură de încrederea cetățenilor?* Știți de ce? căci nici ei n'au încredere în cetățeni. Cetățanul romîn, despre care d. P. P. Carp are o foarte proastă idee, căci a spus și în plin parlament, că ie prea puțin interesant, simte cine se interesează de el, simte care ține la el și-i răspunde și el la fel. Și în special, alegătorii colegiului al 2-lea de Iași, cum să nu fie îndignați, cînd junimiștii au trimes pe mai marele grajdurilor d-lui Alex. Marghiloman, spre a converti pe pensionari să le voteze candidatul de Duminică, iar ei din cupeu și din tupeul ciocoesc nu se scoboară.

Am căutat în toate listele de boeri ai Munteniei să văd vechimea d-lui Marghiloman și nu l'am găsit nici supt Barbu Știrbeiu; și mai vorbește în numele conservatorismului romîn! Iar d. Nicu Filipescu, urmașul colonicarului C. Căpitanul, abia mai eri s'a știut că acest căpitanul Constantin era Filipescu, cum de 10 ani de zile partidul conservator nu mai știu că Nicu Filipescu e conservator, ci șturlubatecul junimist, care a făcet pozne și numai pozne în toate părțile.

Iar mai pre sus de toate stă votul alegătorului. Cu cele 300 voturi ce va avea Gh. Lascar Duminică sara la orele 6 se va răsturna și premisa majoră și premisa minoră; iar concluzia va fi că Gh. Lascar este singurul candidat al partidului conservator, căruia colegiul al 2-lea de Iași i-a dat tot asentimentul său și că dar cu sabia votului de Duminică se va dezlega și nodul succesiunei la putere: că după liberali succed conservatorii... de supt șefia d-nului Take Ionescu.

Chiar Aristotel de ar fi trăit astăzi tot asttel și ar fi formulat silogismul lui, dat fiind glasul țării de la Dorohoi la Severin.

Votați deci iubiți alegători pe Gh. Lascar și apoi știm cine vine la putere.

Gh. Ghibănescu.

Pe ce teme ne combat

Junimiștii din localitate ne combat invariabil pe două teme; pe tema cinstei d-lui G. Lascar și pe tema redactorilor străini, cari colaborează la Opinia.

Adversarii noștri atacă astfel două teme foarte îndrăznețe, cari se întorc contra lor, fără a ne atinge pe noi.

Cinstea d-lui Lascar este. de fapt, un model desăvîrșit de cinste. Cine a prețuit-o mai mult au fost junimiștii și cei de azi și cei de ieri.

Numirea d lui G. Lascar ca president al comisiei interimare comunale din Iași n'a fost opera d lui Badareu.

D. Badareu n'a voit să se creadă că vrea să aibă un primar prieten personal. A presintat o listă de fruntași și d. Grecianu a fost acela, care a subliniat persoana d-lui G. Lascar.

După ce G. Lascar fusese primar, venind alegerile generale, cari s'au făcut după fuziunea elementelor conservatoare, d. G. Lascar a fost candidat la alegerea colegiului II Senat, alături de domnii Meissner și Praja.

Dacă d. Lascar n'a administrat cinstit de ce a fost pus candidat din partea partidului conservator unit, alături de d-nul Meissner?

Se poate presupune oare că d. Meissner, care candidează astăzi sub pavilionul cinstei, singura calitate care i se afirmă, să fi primit a fi tovarăș de luptă cu un om necinstit?

In colegiul II Senat, d. Meissner, ca profesor, trebue să fi avînd și simpatii personale, în afară de prieteni partizani. D. Meissner a exploatat, de sigur, acele simpatii personale și, ca om cinstit a cerut voturile și pentru d. Lascar.

D. Lascar a fost deci om cinstit înainte de a fi primar, dovadă că d. Grecianu i a fost naș; d. Lascar fusese cinstit și ca primar dovadă că a candidat pe lista conservatorilor uniți.

Cînd a devenit, deci, necinstit d. Lascar? De la ruperea fuziunei încoace, în opoziție?

Acuzarea stupidă, că Lascar ar fi necinstit se întoarce, deci, contra junimiștilor.

Avem la Opinia *doi redactori evrei, Dar cine sunt ei? Aceeași care au scris la* Opinia *veche și la* Evenimentul. *Unul din ei a fost și corespondentul* Epocei. *Același a scris și la* Galații, *cu prilejul candidaturei d-lui N. Filipescu la col. II de Covurlui.*

Colaborarea evreilor la gazete conservatoare a coincidat cu vremea cînd partidul conservator a început să recunoască, că presa este o pulere în stat.

Atunci L. Dichter și Diamandescu erau redactorii principali ai „Costituționalului;“ Pauker era sufletul Epocei; *iar la gazetele liberale scrieau Rubin și Jonsohn, evreii originali pe atunci.*

Am ținut să restabilim aceste date, ca să învederăm pe ce teme șubrede suntem combătuți.

Cinematograful junimist

Acolo unde rulează filmele cinematografice ale firmei Pathé Frères, la circul Sidoli, va fi un însemnat abataj în astă după masă: cinematograful junimist va rula înaintea publicului din Iași.

Tot ce acest cinematograf are mai select ca filme se va transporta la Iași, cu prilejul întrunirei ce se ține în onoarea d lui Meissner.

Vor veni: d. Carp, șeful cinematografului; domnii Marghiloman, N. Filipescu, vestitul amator de sertare takiste; Delavrancea Arion și, ca filme locale, onclul Mathieu și firește, d. Meissner.

Serios vorbind, cinematograful acesta, ast fel cum este compus, amenință să iee forma unui congres junimist. Căci dacă junimiștii ar vroi să țină un congres, n'ar putea aduce fruntași, mai fruntași.

Și de-ar fi cinematograf sau congres, marca ie pur junimistă. De la București n'a fost adus nici Nababul, nici vre-un derivat al său, nici d. Pascal Tontescu.

Din localitate, tabloul de oratori nu cuprinde nici pe d. Stamatiu, nici pe d. Grecianu, nici pe d. Holban.

Marca este deci pur junimistă. Ea se compune din oameni mari și trebue să ne întrebăm de ce acest exces de surmenaj cu prilejul unei alegeri parțiale?

In onoarea candidatului? Candidatul este bărbat politic făptuit pentru împrejurare. Nici unul din iluștrii oratori de la București nu cunosc pe d. Meissner, nici din figură, nici din auzite.

D. Meissner este profesor în comuna Copou. Ziarele care-l susțin, înjurînd pe alții, ne spun că d. Meissner este și om cinstit. Nu numai că nu-i negăm această calitate, dar punem mînain foc, că d. Meissner n'a spart sertarul nimărui, n'a furat scrisorile nimărui, ba chiar n'ar fi primit să fie depozitarul unor asemenea scrisori, adică gazdă de lucruri furate.

Dar d. Meissner nu este cunoscut în masele cetățenești. D'incolo de școala normală, de cercul didactic și de odaia de biliard de la Jockey, acest nume este un semn de întrebare.

In politică onorabilul candidat junimist, este ceea ce se numește un număr ce trebuește împins, o marcă ce trebuește lansată.

Localitatea s'a surmenat pentru d. Meissner. D. Stamatiu contra basează și astă-zi la urechile celor cari, în vacanță, n'au ce face; d. Holban, ca să-i facă voturi, cheltuește rezerva de drojdie de venin; lucruri furate sau cumpărate de la tîlhari se exhibă, în onoarea d-lui Meissner, în speranță că ele vor fi luate drept acte de deces ale takiștilor, pe cînd lumea le consideră de acte de calicie ale junimizmului altoit cu domnii Holban, Grecianu și Filipescu.

Cine nu vrea îl face pe agentul electoral al d-lui Meissner. D. Meissner stă foarte bine. Mai prost stau alegătorii, cari nu cunosc nici pe candidat, nici pe agenții săi electorali.

Ultima încercare de împingere a numărului o va face întrunirea de astă-zi cu iluștrii săi oratori.

D. Carp nu știm dacă va veni. De va veni, va fi fost la o întrunire publică în Iași, după zece ani. D. Marghiloman, care onorează Iașul numai cînd aleargă iepele peste drum de Abator, se crede și el în drept să l trimeată ca înaintaș, pe d. Arhip și apoi să apară el pe platou.

D. Arion, dacă l'ai lăsa singur, nici n'ar nimeri unde ie Iașul, iar d. Filipescu are colosal ascendent asupra ieșenilor, de cînd îl face pe factorul poștal.

In ceasul al II lea toți acești iluștri junimiști vor spune iașenilor cine ie d. Meissner!

De asemenea artificii politice n'are nevoie G. Lascar; pentru el nu trebue să vorbească avocații; opera sa vorbește pentru el și acea operă stă strîns legată cu rezolvirea nevoilor capitale ale Iașilor.

PRIMARUL

In victoria mare ce s'a cîștigat prin fericita rezolvire a chestiunei apei, care dă Iașului frumoase speranțe pentru viitor, un nume stă de-asupra tuturor, cari au pus umăr la îndeplinirea bătrînului vis: numele d-lui Gh. Lascar.

Ce fericită inspirațiune a avut și de ce ochiu de profund observator a dat dovadă fruntașul între fruntașii noștri, cînd în 1904, partidul conservator fiind chiemat să guverneze, fruntașul s'a gîndit să pue pe Lascar în fruntea treburilor comunei Iași.

Aproape străin de luptele politice, dedat cu totul școalei, muncitor exemplar, el rîdicase liceul internat la rangul unei instituțiuni școlare ideale.

Un ast-fel de muncitor, care pune patimă în ajungerea unui ideal, era de neaparată nevoie să vie la primăria de Iași, pe care politica o dusese aproape de prăpastie.

Firește că rezolvirea chestiunei apei și a canalizărei, a preocupat pe d. Lascar, din ziua în care renumele seu de excelent gospodar, îl chemă în fruntea celei mai mari instituțiuni publice a Iașului.

Și numai acei cari au avut prilejul să fie mai aproape de primarul Lascar, știu cîtă inimă, cîtă muncă și cald interes au fost puse de el în rezolvirea acestui ideal comun.

In drumul lung și anevoios pe care la resbătut pentru a ajunge tot mai la lumină din întuneric, muncitorul voinic, prea adesea s'a împiedicat de spini,

Un altul, mai puțin altruist, mai puțin convins că este apostolul unei cause drepte, ar fi fost dezarmat.

Gh. Lascar a știut, însă, să învingă piedicile și, purtător al unui mare ideal, el este astăzi autorul principal al rezolvirei în bine a unei chestiuni de care sunt strîns legate nevoile vitale ale orașului.

Excesiv de modest, cu toate acestea, el va privi cu aceiași modestie și numele seu înscris în cartea cea de our a Iașului.

IAȘUL IN 1910

— Primariatul d-lui Gh. Lascar —

La 3 Februarie 1907 scriam următoarele rînduri, dedicate primarului pe atunci în funcțiune, d-lui G. Lascar:

Scriitori cu imaginația înaripată au pus și au rezolvat de mult, prin puterea viziunei și fantaziei, problema priveliștei viitoare a lumei și adeseori au mers cu gîndul înaintea descoperirilor științifice și technice: bunăoară Bellamy în cartea sa „In anul 2000“, Jules Verne în toate operele sale și alții.

Noi însă vom imita numai în miniatură pe marii vizionari și ne vom opri o clipă cu imaginația asupra Iașului peste un foarte scurt timp, adică după realizarea miraculoasei întîmplări care s'a părut pînă ieri un simplu vis: aducerea apei la Iași.

Era un mare vis și o mare durere.

Orașul acesta cu o vechime respectabilă, cu un trecut neasemănat; mîndra capitală pentru a cării înflorire au luptat domni mari ca Alexandru Lăpușneanu, Radu cel Mare, Vasile Lupu; cetatea în care Ștefan și-a oglindit strălucirea celei mai eroice domnii—făcea vecinic o tristă figură—o pagină de umbră în descrierile istoricilor și ale călătorilor, atrași de dorința de a cunoaște renumitul oraș. Peste tot ne întîmpină constatarea uricioasă, nespus de prozaică, despre *necurățenia* Iașilor, despre insalubritatea și murdăria faimosului tîrg, și în toate povestirile literare ne apare, pata neștearsă și nelipsită, icoana *Bahluiului*, șerpuind cu o seacă diformitate, întretăind poeticul șes al mult admiratei cetăți.

Chiar cel mai milos dintre scriitorii cari s'au ocupat de frumusețea și urîțenia Iașului, Vasile Alexandri, iașan el însuși, cu toată dorința vie ce are de a-și poietiza reședința iubită, se oprește de.. malurile Bahluiului—în celebra sa epistolă „Iașii în 1844“—cu încheerea: „nu voi descrie această priveliște, pentru a nu strica impresia cititorului cu închipuire“.

*

De cînd a scris marele poet epistola sa sunt 60 ani Opinia scria în nnmărul trecut că de 60 ani se duce lupta necurmată pentru aducerea apei la Iași.

Adevărul e că încercările și strădu-ințele sunt mult mai vechi; ele datează de secole, dar acum 60 de ani—exact în 1842, sub Mihai Sturza, s'au schimbat parte din conductele de lut, în conducte de fontă, pe o întindere aproape de 11 kilometri.

Orașul însă a progresat mereu. In toate privințele și în toate direcțiile Iașul înainta; case răsăreau cu miile, se zideau palate: se făceau grădini; se clădeau căzărmi și școli; străzile se îndreptau, se aliniau, se asfaltau,—acoperindu-se pămîntul sec, țărîna lipsită de apă—cu straturi groase de smoală, ca și cum nici odată n'avea să se mai samene rețeaua conductelor de apă, ca si cum tîrgul acesta era osîndit pe veci la pustiire, la epidemii, la cea mai grozavă mortalitate ce poate atinge un oraș modern. Asfaltul pecetluia un vast țintirim!

Și de-asupra elegantelor străzi Iașul se topea de sete și de sărăcie..

Apă! Era strigătul tuturor, și a celor însărcinați cu paza sănătății și a celor doritori să întreprindă afaceri industriale cu capitaluri mari. Apa era un ideal... în studiu,—vecinic în studiu. Iașul doria apă. Cînd se pomenea de Iași,—se vorbea de orașul fără viață, fără apă,—așa cum Belgianii pomenese de Bruges-la-Morte! Cetățenii Iașului cereau mereu apă,—ca norodul însetoșat în pustie.. Apă li se făgăduia mereu. Politica Iașului era politica... aducerei de apă. Deputați, senatori, publiciști, guverne,—nu vorbeau despre Iași, nici la Iași fără a vorbi de apă. Vizitele Suveranilor în Iași erau totdeauna pline de aluzii la lipsa de apă. In această privință îmi amintesc de niște foarte spirituale jocuri de cuvinte ale M. S. Reginei, către o deputațiune de studente și studenți din care făceam parte—în 1897,—în ziua inaugurărei Universității:

„Aveți toate la Universitate, dar *apă* n'aveți“.

„De-abia ați avut inundații și acum vă plîngeți de lipsa *apei*: Mi s'a spus

că spitalele la Iaşi gem de bolnavi din pricina *apei*, nu a alcoolului. E adrept?".

*

Sunt oraşe cari, prin vecinătatea apelor mari posedă o literatură a apei; noi avem o literatură a... lipsei de apă.

Insuşi d. Iorga—căruia nu-i se prea întîmplă să fie de spirit—scria cu haz in cartea d-sale „Drumuri şi oraşe" că la Iaşi se cheltuiau milioane pentru a se vedea cum *nu* se aduce apă într'un oraş însetat, plin de molimă şi putoare".

Cu haz, cu răutate,—dar nu cu dreptate. Căci, iată că studiile au avut, urmări excelente, fericite şi în primă vara anului de graţie 1910 Iaşul pe care-l defăimau călătorii, pe care-l deplîngeau poeţii, va fi înzestrat cu apă: va fi un alt oraş—dar tot vechea şi mîndra foastă Capitală; un oraş de sănătate şi un oraş de întreprinderi, un oraş de cultură şi de afaceri, un oraş istoric şi industrial, aşa cum se cuvine să fie un mare şi frumos tîrg modern.

„Nici strălucirea bisericilor nici evlavia mănăstirilor, nici chiar măreţia monumentelor, mulţimea şcolilor, varietatea aşezămintelor, poezia, tradiţiilor nu pot da viaţă unui oraş—ci ele trebue să se îmbine cu tot ce înlesneşte lupta pentru traiu, tot ce înmulţeşte armele de rezistenţă ale locuitorilor.

Călătorii şi vizitatorii viitori vor găsi doar prin cărţi amintirile Bahluiului necanalizat,—atît de urît poetului Nicoleanu. Cu nespusă uimire vor ceti în 1910 ceea ce a scris în 1810 — adică drept cu un secol în urmă—Contele de Morioles:

„Iaşul este o amestecătură abraşă de europeni şi aziatici, unde civilizaţia se vede puţin şi barbaria—mnlt. Stradele strîmte, pline de ruine, dezgustătoare prin necurăţenia lor. Tîrgul plin de gunoae pe care nimene nu le ridică nici odată şi care-l fac infect. Cîinii singuri —care în timpul nopţei rătăcesc cu mile în uliţe—au grija de a micşora cantitatea lor, mîncînd ceea ce le place".

Ci atunci, printre mănoasele dealuri şi fermecătoarele grădini, vor găsi un oraş frumos, salubru pitoresc şi bogat, adăpostind o populaţie numeroasă şi năimînd pe călătorii străini prin imensele comori de clădiri istorice, între care nu va lipsi poate unul, nou, dar nu mai puţin istoric şi atrăgător,—Palatul Princiar, unde va domni icoana blondă şi blîndă a unei viitoare Suverane, graţia unei Domniţe iluminînd vechea strălucire a unui oraş domnesc.

Iar locuitoriii acestui oraş vor păstra de-apururi recunoştinţă tuturor acelor cari au muncit pentru mîntuirea cetăţii,—şi înainte de toate acelui care a desăvîrşit opera, lovind cu minunatul toiag al enargiei neînfrînte stînca nepăsării,—şi apă a dăruit norodului însetat lui Gh. Lascar".

. . . . . .

Pe cînd scriam aceste, la 3 Februar 1907, d. Gh. Lascar era primar al Iaşiler şi lua cele din urmă măsuri ca lucrările pentru aducerea apei să se înceapă.

Numai cîteva săptămîni şi avea să vină acel tragic period în istoria ţării—Martie 1907—aducător de schimbări adînci în istoria ţării. Guvernul s'a schimbat şi el, administraţia comunală de asemenea. Dar lucrările fusese pornite şi continuarea lor era o chestiune asigurată, neatîrnată de imprejurări. Iar dacă ţeara întreagă fu zguduită de evenimentele tragice din 1907, Iaşul singur nu fu cruţat de alte împrejurări nu mai puţin tragice. Epidemia din 1909 a însemnat în cartea lui încă o pagină sîngeroase. Iaşul a plătit cu vieţi numeroase şi cu o panică fără pereche cea din urmă epocă de tranziţie, de la faza de oraş dezastors la acea de oraş sănătos. Iar în acele luni de groază toată lumea rostia numele lui Gheorghe Lascar, cu dragoste pentru cele ce a făcut şi cu părerea de rău că lipsia vigilenţa lui fără pereche în acele zile de restrişte. Iar cîtă recunoştinţă îi păstrează lui iaşanii în legătură cu primariatul glorios, se va vea încă odată cu ocaziunea alegerii de la 10 Ianuarie.

As.

OAMENI ŞI LUCRURI

VRĂJI DE NOAPTE

Se pot oare descrie stări sufleteşti? Iar ceea ce, obişnuit, aşternem pe hîrtie sub cuvînt că le descriem, corespunde într'adevăr realităţii, impresiunii şi simţirii prin care am trecut în anumite clipe? Problemă complicată, asupra căreia am meditat odată mai mult în una din aceste din urmă dimineţi, după o noapte „pierdută" în mijlocul unor intense senzaţiuni încercate într'o atmosferă plăcută de bună dispoziţiune.

Pe o foaie de hîrtie albă am aruncat cîteva rînduri abrupte, un număr de cuvinte. Şi acum după două zile cînd le revăd, îmi dau seama că n'am putut traduce nimic, absolut nimic din limpezimea senzaţiilor şi că e lucru naiv să faci măcar asemenea încercări în înţelesul gazetăresc. Numai noaptea, —noaptea albă, petrecută în mijlocul scinteietoare, în sunetele orchestrei, în tovărăşia zecilor de perechi care lunecă, mlădiindu şi trupurile svelte, apropiindu-şi răsuflările calde, legănîndu-şi mişcările înaripate, şoptindu-şi nimicurile dulci, adăpostindu-şi, pe cît pot în atîta lumină, gîndurile ce se trădează pe feţele îmbujorate, îndrăznelile timide, aprinderile repezi. dorinţele înăbuşite,—numai noaptea se cunosc şi se înţeleg toate aceste.

Sunt gînduri senine,—senine ca în săşi tinereţea. Căci efectul muzicei şi al nopţi'or albe este acesta: omul reîntinerit pînă la uitarea deplină se „copilăreşte" în înţelesul bun al cuvîntului; iar în vraja îmbrăţişărilor şi a valsului reapare ceea ce este mai bun în sufletul omenesc, în locul pasiunii şi răutăţii cari stăpînesc viaţa de lupte şi de duşmănii. Şi în această duioasă sociabilitate, dacă tîmplele svîcnesc, dacă piepturile saltă, dacă privirile rătăcesc în căutarea altor priviri, nu e nimic rău, nimic primejdios în toate aceste şi se cuvine să vedem numai ce este bun în farmecul acestor nopţi de uitare şi de pace, pe urma cărora fiecare va duce cu sine înseninări şi armonii şi blîndeţe, ca şi cum şi-ar fi înnoit simţirea înmuind-o în seninul şi blîndeţea atîtor priviri...

Cine a petrecut ore întregi în tovărăşia *lor* şi nu şi-a simţit sufletul mai bun, nu are, de sigur, suflet omenesc. Pentru că cerul însuşi nu i poate da atîta senin, cît i-ar da acei ochi negri plini de mistere atrăgătoare, acei ochi mari albaştri, turburători ca visele însăşi, acei ochi dulci de culoarea mării; ochii de unde pornesc şi scîntei şi surîsuri şi reflexe gingaşe de ametisturi şi lumini de mistice opaluri,—o lume întreagă de gînduri şi mulţumiri... Iar toate aceste *nu* se pot reda, ci trebuie să se simtă de aproape şi să se păstreze în suflete sub forma unor mîngăieri duioase, a unor trainice prietenii şi a unor graţioase aduceri aminte:

O femmes, douceur de la terre
Ce qui console encor, le mieux
L'âme triste et la desaltère,—
Ce sont les clartés de vos yeux!

Rodion.

Litere-Ştiinţe-Arte

A doua stagiune.—La teatrul naţional se anunţă a doua stagiune teatrală: un ciclu întreg de spectacole cu concursul marei artiste Agata Bărsescu. Sunt, în cea mai mare parte, piese jucate şi cunoscute,—afară de două, toate fac parte din vechiul repertor al marei artiste—dar aceasta nu va împiedeca pe admiratorii d-nei Bărsescu să aducă din nou omagiile lor interpretei admirabile a atîtor creaţiuni. Dar cu aceasta nu va fi întru nimic reabilitată administraţia de acum a teatrului naţional, care a avut darul de a aduce instituţia în starea în care se găseşte şi să realizeze cel mai mare—deficit ce se pomeneşte în analele teatrului iaşan. Comitetul teatral nu va ispăşi cu această lipsă de repertoriu, lipsa de artişti, nici nu va face să i se ierte eliminarea din stagiune a excelentei artiste, d-na Aglaia Pruteanu.

Reprezentaţiile d-nei Bărsescu pot fi un intermezzo artistic foarte plăcut, în a doua stagiune,—dar aceasta nu înfrumuseţează detestabila administraţie care a desfiinţat, pur şi simplu, pentru iaşani prima stagiune şi cea mai importantă a acestei ierne.

*

Noua Operă a lui Leoncavallo, *Maja* s'a reprezentat pe scena teatrului Constanzi din Roma, în prezenţa Suveranilor Italiei. Deşi orchestra era condusă de însuşi Mascagni—fostul adversar inversunat al lui Leoncavallo—Opera nu putu fi salvată de o dezastroasă cădere.

*

In anul 1913 se împlinesc 600 de ani de la moartea lui Giovanni Boccacio, marele poet italian.

Cu această ocaziune vor avea loc mari serbări în amintirea lui, la Certaldo, locul lui de naştere.

Societatea istorică din Waldelsa acordă un premiu de 1200 lire pentru o nouă biografie complectă a lui Boccacio.

*

In Florenţa vor fi vîndute în curînd prin licitaţie publică un însemnat număr reliquii de ale genialului Paganini, aflate până acum în posesiunea nepoţilor lui, baronii de Paganini din Parmo.

Statul italian ne puţînd să le rescumpere, din motive financiare ele se vor vinde la licitaţie.

Intre acele reliquii se găsesc şi mai multe compoziţii de ale maestrului.

*

Scriitorul german Paul Heyse împlineşte în luna Martie vrîsta de 80 ani In onoarea jubilarului—care se află încă în plină activitate—se vor da serbări literare în cercurile publicistice germane.

*

Se anunţase că foasta Impărăteasă Eugenia şi-a scris memoriile şi că le va publica în curînd. Acum se dezminte de către anturagiul ex-împărătesei toate ştirile aceste...

Prin „Times" se face cunoscut că fosta Impărăteasă a Franţei nu şi-a scris nici nu-şi va scrie memoriile.

*

Paul Bourget ar fi afirmat—spune ziarul „Paris-Journal", că nu va mai scrie opere de teatru, deşi e mulţumit cu succesul „Barricade".

Acum marele scriitor lucrează la un nou roman: „Demonul păcatului".

*

In „Ordinea" de eri 7 Ianuarie sub rubrica „Scrisorilor din Iaşi" se dau detalii despre următoarele activităţi iaşane:

Săptămîna lui Ioan Creangă.—Din iniţiativele „Archivei" — Două jubilee: Eminescu şi Creangă.—Afirmările d-lui Panu.—In sînul „Junimei.—Elev şi maestru.—Intre Eminescu şi Lambrior.—Vinul şi femeia.—Răspopitul în mizerie.—Creangă negustor.—In politică.—Poetul şi povestitorul.

*

STRUNA ZILEI

SIGURANŢĂ

Tustrei candidaţii la alegerea de Duminică luptă cu energie... etc.
Ziarele

Dintre candidaţi, mai bine
Pare doctorul 'dispus;
El e *sigur* de cădere,
Dar nu cade prea de... sus.

Evadarea dela Penitenciar

Camera deţinuţilor. — Spargerea păretelui.—In grefă.—Evadarea — Alarma.—Ancheta.

Astă-noapte o evadare s'a întîmplat la penitenciarul central din localitate: 7 deţinuţi preventiv, spărgînd un părete, au reuşit să iasă în ogradă, iar de acolo sărind zidul penitenciarului, au evadat.

*

Jos, alături de apartamentul unde se află cancelaria şi grefa penitenciarului, există camera deţinuţilor preventivi.

Era obiceiul ca în această parte nu se făcea gardă, din economia de soldaţi făcută de comandament, cu toate că actualul director al penitenciarului, d. Balaban ceruse ca şi aci să se puie soldaţi de gardă, mai ales în timpul nopţei.

In această cameră se aflau 28 de indivizi, între care şi următorii 7 deţinuţi: Neculai Florea, Gheorghe Anania, Gheorghe Somandra, Gheorghe Dănilă, Iacob Covaciuc, Petru M. Morariu şi Gh. Cojocariu, arestaţi pentru diferite furturi comise în localitate şi în alte părţi. Ei au fost aduşi şi deţinuţi la penitenciar de cîte-va zile.

Deţinuţii şi-a pus probabil în gînd de mai înainte, de a evada, pregătindu-şi nu se ştie cum, nişte fierării, pentru spargerea unui părete, de alt-minteri foarte subţire, care dă în apartamentul unde e grefa penitenciarului.

Ei au lucrat probabil toată noaptea la spargerea păretului şi cum în timpul nopţei, în cancelaria grefei nu e nimeni, sgomotul produs în timpul spargerei, nu s'a putut auzi.

Pe la orele 4 deţinuţii au reuşit să spargă păretele şi unul cîte unul s'au strecurat în grefa penitenciarului, care e aşezată în partea de jos, în spre comisia I-a. Aci există o uşă, care a fost astupată şi în locul căreia era aşezată un dulap mare, în care era archiva penitenciarului şi alături era o ladă de fier.

Cei 7 iudivizi, care ştiau poziţia locului, au rîdicat întăi lada de fier, pe care au dat'o la o parte. Pentru a sparge şi uşa, în dreptul căreia era aşezată archiva, indivizii au deschis dulapul şi au scos toate registrele, pe care le-au aruncat în mijlocul odăiei. Au deplasat apoi dulapul archivei şi în urmă, cu un fier, au spart uşa grefei

Indivizii toţi, în număr de 28, au eşit apoi în ogrăgioara care se chiamă „a carcerei", ce vine în spre strada Fătu şi care nu e îngrădită. Au ajuns apoi la zid şi unul cîte unul au sosit în stradă.

In momentul cînd cel de al 7-lea escalada zidul, santinela a prins de veste şi a descărcat un foc de armă, fără însă a'l lovi.

Evadaţii au fugit pe la Rîpa Galbenă şi s'au făcut nevăzuţi iar ceilalţi au fost suprinşi la timp.

*

S'a dat imediat alarma şi d. Balaban, directorul penitenciarului, împreună cu personalul de serviciu, a început cercetările, în care moment garda, condusă de d. sub-locotenent Bonciu a înconjurat zidul, crezînd că indivizii ar fi ascunşi.

Teate cercetările au rămas însă zadarnice. S'a înştiinţat apoi şi celelalte autorităţi pentru a se pune pe urma indivizilor.

Unul din ei care sărise zidul la urmă şi care era desbrăcat şi fără încălţări, a fost urmărit până în strada Moţoc, însă prin dreptul uzinei a dispărut.

Directorul penitenciarului a comunicat cazul imediat telegrafic, direcţiunei generale a închisorilor.

Azi dimineaţă au fost la penitenciar, d-nii maior Petala, comandantul pieţei, căp. Corjescu ajutorul său, şi d. colonel N. Cernătescu. anchetînd în privinţa gărzei. A mai venit şi d. procuror Aslan, care de asemeni s anchetat.

S'au dat circulări prin judeţ, pentru prinderea evadaţilor.

Informaţii

❑ *D dr. Manicatide este candidatul partidului liberal şi e sprijinit în realitate de d-nii Iorga şi Cuza.*

Dar d. Manicatide mai e membru la „Liga Culturală" şi la afirmaţiile noastre că e grec neîmpămîntenit, a răspuns că e romîn... macedonean.

Or, acum avem dovada palpabilă, că d. dr. Manicatide uzurpă titlul de romîn şi ca atare, nu are dreptul să ia parte la actele politice ale statului romîn.

Unchiul d-lui dr. Manicatide, adică fratele tatălui acestuia, d. Enache Manicatides, comerciant din Giurgiu, e supus grec, se serveşte de paşaport grecesc şi rîde în nasul ori cui îi spune că e romîn macedonean, decl rînd că e grec din neam în neam.

Cum se face dar, că tatăl d rului Manicatide era romîn macedonean, iar fratele tatălui său grec curăt?

Credem că pentru demnitatea parlamentului romîn, în care încearcă a se strecura un străin de neam şi de ţară, se cuvine o explicaţie din partea acelora cari sprijină candidatura acestui grec neîmpămîntenit.

❑ **Accidentul Principesei Elisabeta.**—A. S. R. Principesa Elisabeta, a fost eri victima unui accident la cursele de babsleigh (curse cu sania) pe care le făcea la Sinaia.

Aceste curse, organizate sub patronajul A. S. R. Principelui Carol, au avut loc eri la 11 şi jum. In momentul plecărei de la castelul Peleş, printr'o mişcare greşită făcută de d. dr. Costinescu, sania în care se afla d-sa şi A. S. R. Principesa Elisabeta, s'a isbit de un potou şi s'a răsturnat. Sania s'a sfărîmat complect, iar Principesa Elisabeta nu s'a putut scula de jos, văietindu-se de dureri grozave, d. dr. Costinescu avea o rană adîncă la cap, din care curgeau şiroaie de sînge. A. S. R. Principele Carol şi d rul Mamulea au dat Principesei Elisabeta primele ajutoare. Alteţa Sa se plîngea de dureri mari la un picior.

Ştirea a fost comunicată imediat în Capitală şi d. Ferekyde, preşedintele adinterim al consiliului s'a dus la Palat, comunicînd Suveranului cele întîmplate, asigurînd că starea Principesei, nu e gravă, întru cît nu este vorba de cît de o simplă luxaţie a piciorului.

Suveranul a rugat apoi pe d. Ferekyde ca cu un tren special Principesa Elisabeta să fie adusă în Capitală. Cu trenul special a sosit la Sinaia şi d dr. Leonte, trimes de M. S. Regele.

Starea A. S. R. Principesa Elisabeta e bună. Alteţa Sa mai are o rană la spate, în dreptul şirei spinărei, rană însă fără importanţă. Medicii au fost de părere că A. S. să rămînă pînă azi la Sinaia.

La ultima oră cititorii vor găsi amănunte.

❑ De astă-zi s'a redeschis biblioteca centrală a Universităţei Orele 8—12 dimineaţă şi 2—6 p. m.

❑ D. Virgil Arion va continua Luni, 10 Ianuarie, oarele 5 p. m. să-şi dezvolte prelegerile publice de sociologie, în Aula Universităţii

Publicul e invitat să asiste.

❑ D. Carol von Lölhöffe Löwensprüng, directorul societăţei tramvaelor electrice, care a avut durerea de a şi perde pe tatăl său, s'a reîntors aseară în localitate, venind din Berlin, unde a avut loc îmormîntarea.

❑ La Botoşani a încetat din viaţă preotul Dumitru Stamate de la biserica Uspenia cel mai bătrîn preot din acel oraş avînd peste 100 ani.

❑ D. Intendant general C. Mineiu a trimis un ordin circular corpurilor de armată relativ la formaroa tablourilor pentru stabilirea tarifei pentru hrana trupei.

In acest ordin se spune că pentru a se putea stabili în mod real şi la nevoe să se modifice tarifele fixate pentru hrana trupei, corpurile de armată trebuesc să ia măsuri ca să trimeată ministerului de rezboiu cu 15 zile înainte de sfîrşitul fiecărui trimestru tablouri după modelnl trimis de minister.

Pentru trimestru curent asemenea tablouri se vor trimete până la 15 lanuanuarie care să cuprindă costul alimentelor nnmai pe luna Decembrie.

❑ Direcţiunea generală a poştelor a intervenit către direcţia Căilor Ferate cerînd să dea ordin staţiunilor care fac serviciul de poştă că pe viitor să dea o atenţiune deosebită la stampilarea mandatelor postale de oare ce în mai multe cazuri s'a constatat că mandatele erau stampilate cu stampila altei luni de cît aceea în care s'a prezentat.

❑ A sosit decretul de numirea d-lui M. Voluţă, ca şef al biuroului administrativ de la prefectura judeţului.

De asemeni a d lui Vasile Jora, ca administrator al plăşii Tomeşti, în locul d-lui Andrievici, transferat.

❑ Astă-zi s'au întors în garnizoană soldaţii cărora li s'au dat pormisie de cîte opt zile cu ocazia serbătorilor.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, a plecat alaltă eri seara la Bucureşti.

❑ **Sărbătorirea marelui artist DE SANCTIS.**—La ultima reprezentaţie dată de marele artist De Sanctis—*un foarte mare artist dramatic al timpului*—la Zara, poliţia a trebuit să întervie ca să împrăştie lumea colosală care voia cu tot dinadinsul să părrundă în teatru cu toate că locurile fusese toate ocupate. A fost o înbulzală enormă şi mai multe persoane au fost rănite Regisorul a trebuit să iasă pe terasa teatrului şi să anunţe că De Sanctis va mai da încă cîte-va reprezentaţiuni; numai astfel s'a terminat scandalul. Publicul din sală a făcut celebrului artist o manifestaţie grandioasă; după fie-care act era chemat de zeci de ori la rampă. *Marele artist va juca şi la Teatrul Naţional din Iaşi la 15 şi 16 Ianuarie a. c.*, tot ce-i elită intelectuală în Iaşi dîndu şi întîlnire la aceste 2 grandioase reprezentaţii.

*

De Sanctis va reprenta la Iaşi Vineri 15 Ianuarie: **L'affaire des poisons** (procesul otrăvurilor) ultima lucrare a lui V. Sardou cu toate decorurile aduse din Paris; Sîmbătă 16 Ianuarie: **Strigoii** de Ibsen *în loc de Colonelul Brideau.* In Strigoii—care se dă după cererea publicului ieşan — celebrul artist are o creaţiune extraordinară care electrizează asistenţa. Biletele la „Thalia" (Maximovici).

❑ D-ra Maria Voiculescu, apreciata artistă, s'a logodit cu d. Ionescu Quintus, deputat.

❑ Astă-zi s'au redeschis cursurile şcoalelor primare şi secondare din localitate.

DIVERSE

— Băiatul Petru Pescariu de 17 ani din str. Şapte oameni No. 6 pe cînd mergea pe str. Salhana, a fost muşcat de o pisică turbată.

— In str. Fulger No. 12 a fost găsit mort, pensionarul Gheorghe Şerban. Din ordinul parchetului, cadavrul a fost dus la morgă.

Reprezentant JACQUES L. METHSAFT, IAŞI

Cum se votează ?

Pentru a putea vota după noua lege, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor cu un semn.

Semnul care distinge pe candidatul conservator democrat este o **o cruce.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-l deschis*, buletinul care poartă crucea, semnul conservator-democrat.

III. Alegătorul, după ce a ales acest buletin conservator-democrat, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acel care are semnul **CRUCEI** şi îl ţine în mînă ducîndu-l preşedintelui spre *a l baga în urna albă.*

V. După ce s'a băgat în urna albă buletinul conservator-democrat cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Ultime informaţii

La întrunirea de mâine de la clubul nostru din Iaşi, care se va ţinea dela orele 4 jumătate inainte, vor lua cuvintul d-nii: N. Fleva, deputat. N. Xenopol, senator şi D. P. Moruzzi, deputat.

❑ *Graţie excesului de fals antisemitism ce se face cu prilejul alegerei de la 10 Ianuarie, cafegii evrei din Iaşi au dat de o pleaşcă mare.*

Li se interzisese jocul de tombolă prin cafenele. Zilele trecute cafegii au fost chemaţi la poliţie şi au primit vestea că, dacă vor previnta stăruinţa unui alegător al colegiului II Senat, fie care în parte, vor recapata autorizaţiile pentru jocul de hazard.

Se înţelege că alegătorul, care stărue pentru cafegiul evreu, se angajează să dee şi votul pentru amicul d-lui Iorga, prezidentul Ligei Culturale.

Ce ţi-e şi cu antisemitismul filo evreilor.

❑ *Ilustrul prens Griguţă a venit şi el la Iaşi. A venit să vorbească despre partidul takist jidovit.*

Prensul, care a dat faliment cu jidovita Minerva, *îşi încearcă acum norocul cu o gazetă pur politică,* Seara, *a cărei apariţie se anunţă pentru sfirşitul lunei.*

In prospecte se spune:

Seara **va deschide larg coloanele sale tuturor revendicărilor,** *indiferent de naţionalitate şi religie.*

❑ *La ministerul industriei s'a terminat redactarea unui proect relativ la garantarea proprietăţilor lucrărilor executate de sculptori şi pictori.*

Noua lege va garanta că lucrările nu vor fi reproduse în copii sau în teracotă.

❑ D. N. Filipescu a fost ieri seara la clubul conservator din Iaşi şi a predat o listă de 12 alegători, domiciliaţi în Bucureşti, cari, crede d. Filipescu, vor vota cu d, Meissner.

❑ Principele D. P. Moruzzi a sosit ieri seara în Iaşi. D. N. Fleva va sosi mîine.

❑ *Grave neînţelegeri există între domnii Emil Costinescu şi M. G. Orleanu. D. Orleanu are gata proiectul privitor la modificarea legei industriale, care prevede între altele, că numărul lucrătorilor romîni din fabrici şi capitalul romînesc angajat trebue să fie de 88 la sută.*

D. Costinescu cere modificarea cu mult a acestei prevederi a proiectului şi ameninţă cu demisia, dacă proiectul nu va fi votat fără modificare.

❑ *Scrisorile pe cari le publică ziarul carpist local, a fost furate anul trecut, în Decembrie, din casa d-lui A. A. Badareu, la Bucureşti.*

Furtul s'a comis prin spargerea sertarului de la birou. La operaţia spargerei a asistat un fruntaş junimist, care a fost introdus noaptea în casa d-lui Badareu, şi care fruntaş junimist, o dată sertarul spart, a ales din scrisori ceea ce i-a convenit mai bine.

Una din scrisori a fost publicată în Epoca, *altele au fost încredinţate d-lui Grecianu.*

Onoare lor! Avis alegătorilor.

❑ *Ziarul junimist local a publicat şi a doua scrisoare celebră. Ea este mai mult o carte de vizită, cu numele d-lui Neron Lupaşcu şi ar trebui trimisă d-sale ca s'o traducă, pentru ca să ştim şi noi ce cuprinde.*

Nu se înţelege, din nefericire, nimic din misiva d-lui Lupaşcu. El spune că d. Badareu i-ar fi promis ajutorul seu. *Ce fel de ajutor? In ce împrejurare? Cînd?*

❑ *Ion Cristea, primarul comunei Olobeşti, a ucis în bătăi pe Mihalache Ojog, notarul acelei comuni.*

❑ *Cu începere de astă zi toţi electorii liberali din Iaşi au fost îndepărtaţi şi conducerea supremă a fost încredinţată unui singur fruntaş: d. C. B. Pennescu.*

D. Pennescu, a fost numit în speranţa că Sf. Spiridon îl va ajuta în ingrata sa misiune,

❑ Compania dramatică Davilla voia să dee o nouă serie de spectacole în Iaşi. Cererea de a-i se pune la dispoziţie sala teatrului naţional a fost din nou refuzată de d. Buicliu.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Primat a intervenit la ministerul justiţiei pentru graţiarea lui D. Negruţi, fost diriginte al oficiului postalBurdujeni, condemnat la doi ani închisoare şi 18,000 despăgubiri, pentru delapidări.

Ministerul a cerut lămuriri parchetului general asupra acestui caz.

❑ S'a acordat un concediu de trei luni d-nei Maria Theodorescu, învăţătoare la şcoala din Pontăngeni în care timp va fi suplinită de d-ra Ana Ionescu.

❑ Consiliul inginerilor inspectori generali, se va întruni săptămîna viitoare spre a se ocupa cu întocmirea tabloului de înaintări ce se vor face în corpul technic.

❑ La cursele de babsleigh din Sinaia, s'a mai întîmplat alaltăeri un accident.

D. I. Constanţius, dirijorul corului de la M-rea Sinaia, pe cînd să dădea într'o sanie, şi-a fracturat piciorul stîng. Starea lui e destul de gravă.

Constanţius e de loc din Iaşi. E fiul d-lui I. Constanţiu, pensionar, fost profesor de desemn şi absolvent al conservatorului din Iaşi.

❑ **Din Huşi.**—Acum cîte-va zile, lumea a fost viu alarmată, cînd poliţaiul oraşului, probabil în dorul de a-şi face reclamă, se duse împreună cu mai mulţi agenţi şi puse sub „stare de asediu" prăvălia d lui Brochman, depozitar de ziare. Toată lumea se întreba, ce se întîmplase? Vre-o crimă, vre-un furt, sau ce? De fapt nu era nimic,—de cît d. poliţai venise să terorizeze pe librar ca să nu vîndă sărbătoarea de cît ziare, căci Brochman are şi librărie. Vandalismul cu care a venit d. poliţai, a surprins pe toţi.

— Distinsul nostru amic, d. C. Badros din Deleni, a trimes următoarea felicitare, d lui Gh. Ghibănescu, cu ocazia anului nou:

„Dorul mă îndeamnă şi iubirea mi s'aprinde, ori de cîte ori mi-aduc aminte de lupta cea dreaptă şi scopul sfînt ce urmăriţi. Aceasta mă îndeamnă mult ca să găsesc prilejul cel mai nimerit, cu ocazia sf. sărbători să'mi pot desvăli şi eu aceia ce simt.

Primiţi, vă rog, cu această ocazie, respectoasele mele urări pe calea progresului. Fie dar ca dorul meu să se îndeplinească. „De la luptă la isbîndă, din unire la putere".

❑ **Clericale.**—Consistoriul spiritual al Mitropoliei va ţinea şedinţele cu începere de la 19 Ianuarie.

Se vor judeca următoarele procese: 19 Ianuarie, preoţii D. Maxim, Anastase Popovici şi P. Filoreanu, din jud. Iaşi; 20 Ianuarie, preoţii D. Arbore, judeţul Botoşani, Neculai Alexandrescu şi Ioan Dimitriu din judeţul Neamţ; 21 Ianuarie preoţii P. Roşeacu şi I. Sălăgeanu, din jud. Neamţ; 22 Ianuarie, preoţii Ioan Ursache, jud. Botoşani; diaconul Zamfir Buznea, Iaşi şi preotul V. Focşa, jud. Neamţ; 23 Iannarie, preoţii Gh. Popovici şi D. Maxim, din jud. Iaşi.

❑ Membrii clubului liberal din localitate au fost convocaţi, în adunare plenară, pentru mîine seară.

❑ Tribunalul a declarat în stare de faliment pe angrosistul N. A. Rabinovici.

❑ Domnii I. Şeptelici şi Kirilovici s'au înscris în baroul local, depunînd astă-zi jurămînt.

❑ Alegătorii colegiului II Senat nu votează de cît intr'o singură secţie: la primărie.

❑ In ziua de 4 Februarie se va ţinea la primăria din Tg. Frumos, licitaţie publică pentru darea în antreprizǎ a serviciului pentru transportul expediţiei poştale şi de călători de la Hîrlău la Tg. Frumos şi vici-versa.

❑ Joi, 7 Ianuarie a avut loc adunarea generală a societăţii „Unirea educatoarelor romîne" la şcoala secundară de fete „Oltea Doamna". S'a discutat statutele şi s'a ales un comitet central de acţiune (comitete mai mici se vor alege în toate oraşele mai mari ale ţării şi în ţările vecine locuite de romîni) compus din d-na Emilia Humpel preşedinte de onoare, d-na dr. Socor, preşedintă activă, d-na Maria C. Buţureanu, casieră, d-ra Luisa Stoica, ajutoare, d ra Tereza Stratilescu, secretară, d-ra Aneta Severin, ajutoare.

Locul celorlalte membre din comitet a fost rezervat pentru acele doamne cari vor proba mai mult interes societăţii şi vor veni la 6 adunări generale consecutive, cari se vor ţinea în prima Joie a fiecărei luni.

Numele doamnelor din fruntea societăţii este destulă garanţie de mersul ei.

Pentra şedinţa de Joi, 4 Februarie, ora 4 p. m. s'a hotărît discutarea unei chestiuni de educaţie, al cărei subiect se va anunţa, se va face disertaţie de un muzicant celebru şi se va cînta bucăţi de ale lui.

❑ Marţi, 12 Ianuarie ora 8 jum. sara la cercul didactic, d. dr. I. Guţu, va vorbi despre: *Cîteva consideraţiuni asupra literaturei ruseşti* citind şi o nuvelă tradusă de d-sa, de autorul rus Wagner.

❑ Alaltă eri a încetat din viaţă la locuinţa d lui Gh. Dimachi, din strada Dîmbu, fiul acestuia, locotenentul Const. Dimachi, şefeul depozitului de cai de la Anadalchioi.

Inmormîntarea a avut loc astă-zi după amiază.

❑ Demisia d-lui I. I. Motăş din funcţia de portărel a fost primită.

In loc va fi numit d. Gheorghiade, actual avocat al Creditului Urban.

❑ Doamna Iosefina Maximovici şi d-ra Livia Culiano vor pleca luni la Paris, trimise de minister să urmeze cursurile şcoalelor normale.

❑ Procesul numiţilor C. Popovici şi Constantinescu, cari au atentat la viaţa preotului Popovici din Hîncea, se va judeca în ziua de 21 Ianuarie, la Curtea cu juri din Iaşi.

❑ **Judiciare.**— Fruntaşul junimist Al. Şoarec, care a fost condamnat la 15000 lei amendă pentru delict silvic, a făcut apel, care a fost repartizat la secţ. II-a.

Ministerul domeniilor care a rămas nemulţumit de sentinţa trib. Neamţ a făcut şi el apel.

— Numeroasa bandă de hoţi, de sub conducerea lui P. Trofin, care a operat numeroase furturi în judeţul Fălciu, va compare înaintea Curţei de Apel s. II-a, în ziua de 30 Ianuarie.

— In contra sentinţei trib., prin care Noech Weissman a fost condamnat la 15 zile închisoare pentru bancrută simplă, a făcut apel procurorul general.

Afacerea a fost repartizată la secţia II-a cu termen la 2 Februarie.

❑ Astă-seară Vineri se reprezintă la Circul Sidoli-Teatrul Pathe Frères celebra dramă „Două Orfeline" de D'Ennery. Această duioasă desfăşurare a făcut încunjurul pămîntului şi poate că nu există un teatru în lume—în cel mai mic oraş chiar—unde să nu se fi reprezentat această dramă.

Rolurile principale, ale lui Jaques, Petre, Cavalerul de Vandray, Luisei, Henrietei şi Văduvei Frochard sunt jucate de cei mai de seamă artişti parisiani. Scena duelului cu cuţite între schilodul Petre şi Jaques Frochard este o capo d'operă de interpretare teatrală.

In programul de astă seară s'au mai adaos o mulţime de sujete noui, precum: In jurul lacurilor mari din Africa, Coroana, mare piesă teatrală în care excelează un copil de un talent extra-ordinar, o explicaţie comică-fantastică a unei expediţiuni la Polul-Nordic;—O dramă patriotică franceză este apoi Legiunea de onoare sau „departe de ai sei" a cărei acţiune principală se petrece într'o posesiune colonială a Republicei Franceze.

Programul apoape nou în întregime mai cuprinde scene comice, teatrale, după natură etc.

Mîine Sîmbătă şi poimîne Duminică matineuri la 3 ore ziua şi la 9 seara reprezentaţii obişnuite.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 8 Ianuarie

Accidentul Principesei Elisabeta

Bucureşti.—După ultimele ştiri sosite din Sinaia, starea A. S. R Principesa Elisabeta, este destul de bună.

D-nii d-ri Leonte şi Manolescu dau îngrijirile necesare.

Totuşi A. S. R. Principesa Elisabeta nu va putea fi adusă în Capitală de cît mîine Sîmbătă.

Suveranul se intreseazǎ din moment în moment de Starea Principesei.

Mîine cu un tren special, A. S. Regală împreună cu Principele Carol, vor sosi în Capitală.

Medicii din Brăila şi d. dr. Toma Ionescu

Brăila.—Medicii de aci au dezaprobat campania ridicolă, întreprinsă contra d-lui dr. Toma Ionescu.

Eri au trimes telegrafie comitetului, care organizează o frumoasă primire d stinsului savant, un memoriu prin care dezaprobă campania şi aderează la serbătorirea d-lui dr. Toma Ionescu.

Memoriul e iscălit de toţi medicii brăileni, medicii de spitale, medicii comunali etc.

Reîntoarcerea d lui Brătianu

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu se află actualminte în Italia.

D sa nu se va reîntoarce în ţară până la 20 Ianuarie.

Consiliu de miniştri

Bucureşti.—Mîine Sîmbătă se va ţinea un consiliu de miniştri, sub preşedinţia d-lui M. Ferekyde, preşedintele ad-interim al consiliului.

Intrunirile muncitorilor

Bucureşti.—Muncitorimea şi meseriaşii din Capitală organizează două mari întruniri, una pentru poimîne Duminică şi alta pentru Luni dimineaţă.

Poliţia face tot felul de ingerinţe pentru a zădărnici cele două întruniri.

Chestia Episcopului de Roman

Bucureşti.—Se ştie că Sf Sinod se va întruni peste cîte-va zile pentru a se ocupa cu chestia Episcopului de Roman.

Din sorginte sigură se afirmă că Suveranul ar fi cerut din nou d-lui Spiru Haret ca să nu complice conflictul Sinodal şi să evite catehisirea Episcopului, sau darea lui în judecată.

Sinucidere

Buzeu. — Astă-noapte s'a sinucis aci, împuşcîndu se tînărul Cicerone Păltineanu.

La el s'a găsit o scrisoare, în care spune că şi-a curmat firul vieţei din cauză de boală.

Se crede însă că alta ar fi cauza.

De şi rudele sale locueec în Buzeu, el a stat pînă acum în Bucureşti şi venind în localitate s'a sinucis

Perchiziţii

Roma.—Azi s'a făcut o perchiziţie la un desemnator de construcţii navale anume Albert Cardon, care era semnalat ca suspect. S'au găsit la el diferite planuri şi documente, aparţinînd direcţiei generale a construcţiilor navale. Totuşi nimic nu priveşte apărarea navală a Italiei. Cardon a fost invitat la prefectura poliţiei.

Nou conflict cu prinţul Gheorghe

Belgrad. — Ziarul „Politica", povesteşte că un nou conflict ar fi fost provocat de prinţul Gheorghe, care aseară la palatul regal ar fi somat pe d. Kristici, consulul Serbiei la Buda-Pesta, să iasă afară. D. Kristici n'a ţinut seamă de cuvintele prinţului.

Situaţia în Grecia

Atena.—O parte din presa grecească propune convocarea unei adunări naţionale şi cu acest prilej propovedueşte o înţelegere între partidele politice şi liga militară.

D. Brătianu în audienţă la Papa

Roma.—D. Ionel Brătianu a fost primit azi în audienţă de Papa şi a făcut apoi o vizită secretarului Papei, Merry.

Principii moştenitori la Berlin

Berlin.—Prinţul moştenitor al României, împreună cu principesa Maria a vizitat după amiază, muzeul împăratului Frideric. Apoi a luat ceaiul la prinţesa Carl Anton de Hohenzollern. Seara au asistat la o mare serbare la castelul regal.

Raporturile austro-ruse

Viena.—„Corespondenţa politică" declară că convorbirea avută de corespondentul ziarului „Nevoie Vremea" la Londra, d. Bozidorovici cu cancelarul D'Aehrenthal şi care a fost publicată zilele trecute, a avut loc în primele zile a lui Decembrie 1909. Declaraţiile contelui Aehrenthal privitoare la raporturile austro ruse şi la politica austro-ungară în Balcani e în genere exactă. In ceia ce priveşte partea convorbirei despre pretinsa influenţă a unor anumite puteri streine asupra politicei austro-ungare, corespondentul a primit de la Aehrenthal numai declaraţia că aserţiunea privitoare la influenţa Germaniei, asupra politicei austro-ungare în Balcani, e lipsită de temei. Toate celelalte declaraţii au fost inventate de Bozidorovici.

Incendiul din Constantinopol

Constinopol.—Comisia de anchetă a constatat că incendiul parlamentului nu e datorită cum se credea unei defectuozităţi a caloriferului. Comisia e convinsă că incendiu a fost pus de o mînă criminală.

✝

Intristaţii: Ralu Buzdugan soţie, Hanriette Sakellary, Elena Damian, Eugen, Ion şi Petru Buzdugan fii, Leon Sakellary şi C. Damian gineri, Elisabetha Negel soră, Dimitrie, Vasile, Gheorghe, Neculai. Petru, Iancu, Costică şi Toader Negel, Ecaterina Voronca, Maria Vişinat, Dimitrie, Gheorghe, Alexandru şi Ecatherina Buzdugan, Elise Mancaş, Zulnia Negel nepoţi, Zoe Buzdugan cumnată, Familia Lypan, Familia Damian au durerea de a vă face cunoscut perderea prea iubitului lor soţ, tată, frate, unchiu şi cumnat.

Petru C. Buzdugan

încetat din viaţă, în vrista de 71 ani la Bacău, în ziua de 3 Ianuarie a. c. Ceremonia înmormîntărei a avut loc Joi 7 Ianuarie c.

Cortegiúl a pornit de la locuinţa defunctului la ora 2 şi de acolo la cimitirul oraşului.

Bacău 4 Ianuarie 1910

S'a pierdut alaltă-eri, între orele 3—5 între străzile Veche, Bărboi şi Cizmărie un portfeuille, în care se aflau 80 lei în bilete de bancă, diferite polişe şi *un notes* precum şi alte hîrtii.

Rog persoana care l'a găsit să mi le aducă la domiciliu, sau să mi'l trimeată acasă, oprindu-şi banii, ca recompensă, —numai să pot intra în posesiunea hîrtiilor şi a notesului.

I. D. Dulbergher
Str. Veche 10

BUCUREŞTI
Hotel „UNION"
— STRADA REGALA 6 —

Situat în apropiere de toate autorităţile şi centrul comercial.

Camere începînd de la 2 lei.. Hotelul a fost luat sub conducerea d lui **I. Cotnăreanu,** antreprenorul hotelului Trajan din Iaşi şi înzestrat cu tot confortul necesar.

90 camere complect reînoite şi frumos aranjate.

Lumină electrică.—Tramvai în faţa hotelului.—Telefon.

Acest hotel a devenit locul de găzduire a ieşenilor în special precum şi a tuturor pasagerilor din Moldova.

Cafene şi restaurant

Dame française sachant français, anglais, allemand, musique, désire leçons. Visible tous les jours après 4 heures. S'adresser Strada Sf. Teodor 34.

Prima AGENŢIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ŞI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sum
4) Imprumuturi de ori ce natură
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.

George Farra

Dr. B. Stenner

Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, oţilor urinare şi venerice.
de la 1—3 şi 7—8 p. m.
Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

D-na Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Da-a bolnavul n'a simţit o'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RÜBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinfierie

De vinzare la principalele magazine de consum, drogueriei şi farmaciî din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se a dresa:* Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 186 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No 913 - Duminică 10 Ianuarie 1910

Scrutinul de mîine

Numai o zi ne mai desparte de marea luptă ce se va da în Capitala Moldovei.

Pentru ca cine va să-și poată da seama de importanța ce se atribue rezultatului alegerei, care va avea loc în ziua de 10 Ianuarie, e destul să observe cu luare aminte armele pe care le utilizează și liberalii și junimiștii, doar vor putea reuși să evite dezastrul.

Liberalii—luptă cu înverșunare, uzînd de mijloace cunoscute, violențe, opriri de la vot, promisiuni, avantagii, administrative, etc.

Junimiștii—luptă cu arma banului, a conrupțiunei erijată în mijloc de propagandă electorală, și, spre mai marea glorie a junimizmului, ei au dus acolo bătrîni septuagenari, sportsmeni în politică, ca și la curse, saltimbanci sau trubaduri, pentru a estetiza murdara armă cu care se încearcă a se spurca conștiințele alegătorilor ieșeni.

Se înșală, însă, și unii și alții: ei nu cunosc sufletul acelor ce compun colegiul luminat din a doua Capitală a țarei.

Tentativelor de conrupție, violențelor, terorizărilor și vorbelor panglicarilor, cetățenii Iașului le vor răspunde printr'un suveran dispreț; ei vor pune în urna albă numele lui GHEORGHE LASCAR, ca cea mai puternică protestare în contra conrupțiunei dezlănțuită și cea mai vie manifestare de dragoste pentru acel, căruia partidul conservator-democrat i-a încredințat ciustea de a fi port-drapelul în lupta de la 10 Ianuarie.

Ziua de Duminică va fi prilejul pentru chibzuiții alegători ai Iașului ca să răspundă tentativelor ticăloase ale celor două partide istorice și să manifeste cu tărie pentru partidul conservator-democrat, pe care cu drag îl urmează astăzi țara întreagă.

Și glasul urnei de Duminică va dovedi că nu ne-am înșelat în prevederile noastre.

GHEORGHE LASCAR, și cu el partidul conservator-democrat, vor triumfa!

A FOST ODATA...

— Impresiuni de la întrunirea carpistă —

Am avut o ciudată impresie, ieri la întrunirea partidului conservator.

Mi-am adus aminte de acea poveste veche, de acel castel părăsit unde tăcerea unui trecut dispărut umple singur saloanele amorțite, unde singurul oaspe e vîntul ce străbate dintr'un capăt la altul sălile în ruină. Dar noantea cînd afara totul reintră în liniște, cînd în jurul său viața se oprește, sub o vrajă fermecată, răsar iarăși stăpînii dispăruți. Falnicii cavaleri, mignonele marchize, pajii șugubeți își reiau iarăși firul întrerupt al unei vieți străvechi și iarăși castelul invie, ca și cum nimic nu s'ar fi întîmplat, ca și cum peste dînșii n'ar fi căzut de mult cenușa arsă a vremurilor ce nu se mai pot întoarce.

Da, la acest spectacol am asistat și noi ieri, după amiază, la Circul Sidoli, și ochii noștri, obișnuiți cu acea scenă și cu minunile cinematografului, n'au fost prea surprinși de acest nou spectacol evocator al vremurilor dispărute.

O altă lume în adevăr, o lume redeșteptată, pe care toți o credeau stînsă de mult, a desfășurat scene uitate de demult înaintea unui public care le a urmărit cu curiositate, cîte odată chiar cu interes; dar care nu mai au cu noi nici o legătură și nu mai pot trezi în sufletele de astă-zi nici un sentiment viu, nici o realitate roditoare.

Nici odată nu mi-a apărut în mod mai plastic cuvîntul șefului nostru, odinioară, după zilele de Martie. Ceva murea în adevăr o dată cu miile de victime pe câmpiile Țării, și acel ceva era insuși sufletul României vechi.

Da, l-am văzut iarăși acel suflet, ieri, sbătându-se pe neașteptate ca într'un ultim spasm, l'am văzut cercând să rupă legea osîndelor iremediabile ale soartei.

Rînd pe rînd în fața noastră au apărut chipuri și suflete de altă-dată.

Unele demne și frumoase, strigînd eterna lor credință; altele ducînd cu sine melancolia nesfîrșită a unui falnic trecut; altele violente, sguduite de mînie, impresionante de ură, cu sinul mușcat de șarpe, evocînd alocuria măreția eternelor damnațiuni în vultoarea cercurilor dantiane.

Dar cît de departe de noi, cît de departe de grijile, de gîndurile noastre. Ei nu mai cunosc nimic din nevoile vieței de azi. Preocupările patimilor lor ni se par străine, cuvintele fără de înțeles, ca și cum am asista la sfezile deșarte ale luptelor teologale, sau la demonstrația dogmatică a unei scolastice învechite.

Plutea ceva fantasmagoric asupra acestei adunări, o impresie de iluzie a cărei vrajă o rază de lumină, un sgomot mic ar fi rupt-o și ar fi împrăștiat-o ca o negură ușoară, ca un vis.

Și ne întrebăm: ce ar fi dacă, prin o știrbire a legilor naturii, soarta ar lua în seamă protestarea trecutului care nu vrea să dispară; dacă Firea ar îngădui reînvierea celor dispăruți, dacă am asista la acest vis apocalyptic, la acea grozăvie neauzită: Răscoala morților împotriva celor vii!

Dar peste această adunare care simboliza trecutul, o atmosferă tragică apăsa. Ca în dramele lui Ibsen, un singur personagiu lipsește; dar prezența lui pare iminentă. I se aud pașii greoi și tălpile de plumb. De [illegible] se [illegible], dar e în gîndul tuturor acel personagiu absent și prezent tot odată, acea ființă pe care poetul a numit-o „distrugătoarea plăcerilor și dispărțitoarea prietiniilor".

O melancolie te cuprinde. Căci viața ce o ai sub ochi, e viața ta de odinioară.

E abia ziua de ieri. O zi, și parcă un secol a trecut. Ast-fel epava zvîrlită în valuri, dusă, de abia zărită, dispărută.

Dar să nu ne lăsăm cuprinși de farmecul primejdios al morții. Morții cu morții, viii cu viii.

O viață nouă clocotește. La muncă, tovarășe de luptă! Apleacă-te pe opul greu! In sinul necunoscutului viitorul se frămîntă.

Vremurile sunt grele de sufletul nou ce vrea să nască.

Pe cînd unii se scufundă în umbră, alții răsar, se ridică la lumina soarelui.

Ast-fel e legea, legea eternă, singura pe care nici oamenii nici guvernele nu o pot calca.

Sebastian Moruzi

Gheorghe Lascar

Ori cît s'ar trudi adversarii noștri să ponegrească cinstea și prestigiul candidatului nostru din alegerea de mîne — personalitatea sa corectă și demnă va reeși tot mai sus în fața cetățenilor Iașului.

G. Lascar, are un trecut în viața cetățenească și politică a Iașului, pe care nici inconștiența, nici veninul adversarilor noștri, nu'l poate cu nimic pîngări.

In luptele sale mari, organizația conservatoare locală din ultimul timp, și-a pus în G. Lascar, toată încrederea și dragostea sa.

Lui G. Lascar, i-a încredințat greaua sarcină a conducerei Comunei, cînd ea era chemată să rezolve una din cele mai vitale problemă, aducerea apei, cu sprijinul șefului nostru A. Badareu, care era în guvern.

Cum s'a achitat G. Lascar de această mare sarcină, toată lumea o știe—și nu injuriile nedrepte, ale celor două ziare protivnice din localitate, vor putea întuneca macar o clipă strălucirea operei rămase după urma acestui fruntaș amic al nostru și demn candidat în alegerea de la 10 Ianuarie.

La 9 Martie 1908, cînd partidul conservator, în noua sa organizație democrata a dat primul semnal al luptei pentru afirmarea sa ca partid de guvernămînt, tot persoana lui G. Lascar a fost desemnată pentru începerea atacului.

Și a fost norocos și pentru partidul nostru din Iași ca și pentru celelalte organizații din țară.

La Iași, G. Lascar, grație valoarei sale personale, grație cinstei sale nebănuite, grație serviciilor aduse orașului, a reușit prin concursul devotat al tuturor amicilor noștri, să fie în fruntea celorlalți candidați —asigurînd astfel partidului nostru, primul seu triumf electoral.

După succesul repurtat de noi în persoana lui G. Lascar, au urmat apoi succesele din Vaslui, Craiova, Constanța și în fine la București, cu care și-a încheiat primul an de existență strălucită și glorioasă partidul nostru.

Acum din nou partidul a făcut apel la G. Lascar. pentru a se pune în serviciul marei cauze, care frămîntă această alegere.

Cele două Capitale ale țărei, sunt chemate să-și spună cuvîntul, asupra soartei guvernului și a viitorilor succesori—și ceia ce partidul nostru a reușit prin Prințul Moruzi să obțină la București, trebue să obțină la Iași prin G. Lascar.

Inverșunarea cu care îl combat pe G. Lascar, adversarii noștri din ambele tabere, dovedește și superioritatea sa și însemnătatea politică a alegerei.

Liberalii văd prin această alegere inevitabilul lor sfîrșit, iar junimiștii începutul unei noui ere de opoziție.

Să trăiască dar G. Lascar, alesul colegiului II de Senat. **V. I. Pella**

Hîrtii rătăcite

Nici odată „mijloacele" de luptă, n'au alcătuit partea slabă a conservatorilor „puri" și cu deosebire a d-lui Nicu Filipescu. Căci din tactica asanărei moravurilor, nu lipsește, se vede, cunoscutul principiu machiavelic, că pentru a ajunge la o finalitate nobilă se pot întrebuința mijloace ignobile.

Și de aceea, lumea care e deprinsă cu tot soiul de atacuri, mai mult sau mai puțin violente, mai mult sau mai puțin [illegible], mai mult sau mai puțin emoționat de loc în fața colecției de facsimile apărute în ultimul timp în „Epoca".

Cum au ajuns, toate hîrtiile aceste rătăcite, pînă în mînele d-lui Filipescu, nu se mai întreabă nimeni. Și nici nu vreau să insist asupra acestui lucru, a cărui gravitate e totuși netăgăduită. Căci dacă trec peste împrejurarea că ele n'au putut fi procurate de cît prin acte de tradare sau de înșelăciune și chiar prin delicte de drept comun, și că d. Filipescu plătindu-le, a devenit părtaș la întreaga nemernicie a celor cu cari a făcut tîrgul,—și dacă admit chiar că găsirea lor se datorește unei întîmplări, oarbe, neimputabile nimăru,—mă întreb totuși: E oare îngăduit unu om de cinste să-și apropie ceea ce nu-i aparține?

E îngăduit ori cui, să ceie în vileag, fără scrupul, tainele pe care le deține, cu ori-ce titlu și din ori-ce împrejurări?

Și nu pun chestia *în drept*, unde m'aș putea rîdica pînă la un principiu constituțional, care face din secretul scrisorilor o garanție absolută, și unde mi-ar fi îngăduit să discut și proprietatea—în înțelesul disponibilității—acelui petec de hîrtie în care cine-va își destăinuește ceva din intimitatea lui sufletească.

Iau numai latura morală a lucrului—fiind că e tocmai vorba de oameni cu morala delicatăși cu simțurile afinate.

Ce e o scrisoare? Ce pune cine-va în ceea ce scrie unei rude, unui prieten, unui cunoscut In genere lucruri care fac partea intimă a cugetărei, și a sentimentelor sale aprecieri cari nu sînt menite a eși dincercul intimității, destăinuiri care numai trebue să treacă hotarul, discreției unei, și în multe, foarte multe cazuri, lucruri cari n'au înțăles hotărît de cît între cei ce-și scriu. Cu două rînduri din vașul ori-cui, poți scoate atîtea lucruri cîte sînt de nevoe pentru a compromite o existență întreagă.

Și omul cel mai corect poate rămînea în cea mai complectă încurcătură în fața unui cuvînt pe care l'a rostit în împrejurări anume.

De ași a se sluji de o scrisoare ce ți-a fost adresată ție, e socotit ca un act de acțiune. Și de aceia a-ți însuși o scrisoare ce a fost adresată altuia și o aduce cunoștință prin publicitete conținutul ei, e a săvîrși un act de josnicie [illegible]ntă.

D. Filipescu e specialist în asemenea lucruri. Impulzivitatea naturei sale îl face să uite de moarte pe toți adversarii săi. In această perpetuă stare sufletească el nu dă îndărăt în fața nici unei [illegible]mii,—și lumea îl știe că altă-dată a mers pînă la crimă.

Cu hîrtiuțile culese de pe jos, toate scrisorile furate prin spargeri de saltare, cu toate atentatele la integritatea sufletească și morală a oamenilor pe cari împrejurările îi pun în cale, nu-i vor asigura firește, nici succesele actuale, nici gloria viitoare.

D. Filipescu e un om osîndit. Firea sa are ceva prea din cale afară antisocial pentru a pune în valoare calitățile omului politic.

Și fiind că toată viața lui a urît, de sigur că dragostea semenilor lui nu-i va face aureolă în ceasul suprem.

E. Herovanu.

Discursul înălțător al șefului

Pe cînd fruntașii junimiști, în furia lor nebună contra-ne, spumau la gură în sala Sidoli contra fruntașilor noștri, asvîrlind cu nemiluita injurii și vorbe de ocară la adresa noastră, de-a îngrețoșat publicul strîns în sală, șeful nostru local, d. Alex. Bădareu, în frumoasa-i cuvîntare ținută s'a rădicat la înălțimi de vederi, cari au stors de la asistență tunete de aplause, și a stărnit acel entusiasm cald în zilele mari de sărbătoare.

Clubul era înțesat de lume; toți membrii grăbindu-se să vină pentru a dovedi dragoste și disciplină. Își dădeau samă cu toții că plutește ceva în atmosfera politică și că alegerea de la Iași va însemna un pas decisiv în luptele actuale politice. Nu de geaba s'au deplasat din tihnitele culcușuri toți fruntașii junimiști ca să susțină prin potop de vorbe candidatul pur junimist la Iași. Se vede că adversarii noștri luptă la Iași ca să desbîrne inima cetățenilor ieșeni de personalitatea șefului nostru. Pentru acest sfârșit au pus în căruță și în teleguță tot ce a fost mai fruntaș: Marghiloman, Filipescu, Carp, Delavrancea, ca doar-doar or cîrni ceva din inima alegătorilor. De aceia clubul nostru a fost în zi de serbătoare, căci vedem cu toții că se prepară o luptă crîncenă și la asemenea luptă toți prietenii noștri sunt gata să vină în linie de batae.

Și în adevăr din discursul șefului a reeșit acea adîncă încredere în verdictul luminos al Iașilor. După ce a inferat toate procedeurile adversarilor: șoapta la ureche, ademenirea cu bani, giruri de polițe, aconturi de bani, sconturi comerciale, momeli, împărțiri de slujbe: prefecți, secretari de ministere, șefi de cabinete, etc. etc., în rîsul întregei asistențe a povestit cum cei din loc făgăduind unui luptător de ai lor *cu cupea* o prefectură la Vaslui, cel asigurat a binevoit să ceară de la d. Marghiloman să-l și treacă la Iași, lucru foarte lesne, socoteala fiind numai de acasă, nu și din pădure.

Cînd a fost însă vorba de lucruri serioase, ca regularea situației veteranilor pensionari, d. Bădareu a cetit scrisoarea șefului d. Take Ionescu, pentru a se învedera ce înalt interes poartă șeful nostru pentru nevoile cu caracter general.

Toți membrii clubului s'au împrăștiat harnici la luptă, ducînd fiecare dorul de a contribui, în cercul lui, la izbînda desăvîrșită a candidatului nostru în alegerea de Duminică, *fără balotaj*.

Pășim dar la luptă fățișă cu credința fermă că victoria e a noastră desăvîrșită *fără balotaj*. **Gh. Ghibănescu**

9 Martie 1908—10 Ianuarie 1910

Două date foarte importante pentru politica Iașului și cu putere [illegible] asupra politicei generale a țărei.

9 Martie 1908—cel **dintâi** cuvînt rostit în țară și în chip strălucit de corpul electoral al Capitalei Moldovei, prin care se consacră ca partid de guvernămînt, organizația conservatoare-democrată abea înjghebată cu o lună de zile în urmă.

10 Ianuarie 1910—**cel din urmă** cuvînt chemat să fie rostit tot de către corpul electoral al Iașului, pentru cît mai grabnica utilizare în serviciul Statului a energiilor și valorilor acestui partid, cu ocazia inevitabilei retrageri a liberalilor de la putere.

. . . . . .

Iată pentru ce, am dat acestei lupte electorale, prin obiectivitatea și moderațiunea discuțiunilor noastre, caracterul unei mișcări politice determinate de sentimentul răspunderei ce vom avea în curînd față de țară.

Căci, dacă la 9 Martie 1908, spuneam alegătorilor col. I de Senat: Votați pe G. Lascăr, căci sunteți cei dintâi, cari vă pronunțați în mod legal asupra rațiunei de a fi a partidului conservator-democrat, acum la 10 Ianuarie 1910, limbagiul nostru este cu totul alt-fel. Astă zi le spunem alegătorilor col. II de Senat: Votați pe G. Lascăr, căci cuvîntul vostru este cel din urmă și cel hotărîtor, pentru schimbarea regimului liberal și luarea conducerei treburilor Statului, de către partidul nostru!

Manifestațiile electorale ale Ieșenilor, au mai totdeauna caracterul unor proorociri.

Alegătorii ieșeni au fost adeseori considerați prin modul inteligent, curagios și demn cum s'au pronunțat în diferite alegeri parțiale, ca un fel de prevestito i ai schimbărei situației politice a țărei.

Alegerea generalului Manu la 1899 de către colegiul II de Senat din Iași, a fost o prețioasă indicație asupra retragerei liberalilor din acel timp, retragere care s'a și săvîrșit după foarte scurtă vreme.

Alegerea lui G. Lascar, tot de către colegiul II de Senat al Iașului, va fi de asemeni indicația cea mai sigură a iminentei retrageri a liberalilor de la putere.

Cu această serioasă preocupare am început noi lupta electorală, în toate alegerile din urmă, și în deosebi în cele două capitale, ale căror cuvînt este totdeauna decisiv în politica țărei.

Bucureștii s'au rostit prin glasul col. II de Cameră—al micei burghezii, al tutulor claselor muncitoare o rășănești, micii comercianți, micii patentari, micii proprietari și pătura intelectuală, micii funcționari și tinerii profesioniști. Cu toții, printr'o luptă cu adevărat eroică, au răsturnat coaliția liberalo-junimistă, și au ales pe candidatul partidului conservator-democrat.

Și nici nu se putea alt-fel; căci toate aceste clase sociale, adînc lovite în interesele lor, prin legile negîndite și măsurile nesocotite ale guvernului, și au pus toate speranțele lor numai în partidul conservator-democrat, singurul în stare de a le îmbunătăți situațiunea.

La cuvîntul Bucureștilor, întîmplarea a făcut să se adauge și cuvîntul celei de a doua Capitală a țărei.

Colegiul II de Senat, este compus în mare parte din aceleiași clase sociale, cari alcătuesc colegiul II de Cameră, cu deosebire că la el se adaugă și proprietatea rurală mijlocie, care are nevoe de aceeași solicitudine din partea noastră.

Nu se poate ca acest colegiu care selecționează deci, toate clasele noastre sociale productive, să vadă în alt-fel politica țărei și să aibă o mentalitate deosebită de aceia a Capitalei.

Adversarii noștri, au înțeles caracterul important al acestei alegeri, pentru schimbarea ce este chemată să aducă în guvernarea țărei—și de aceea au căutat, prin discuții personale, prin publicări de scrisori particulare și prin insinuări și înjurii, nu departe de trivialități, să ne sustragă și pe noi și pe alegători de pe terenul serios și demn al luptei.

Dintr'o alegere, care interesează toată țara; asupra căreia sunt îndreptate toate privirile celor ce se îngrijesc de nevoile Statului, de la cel mai de sus și pînă la cel mai de jos—protivnicii noștri—și în deosebi junimiștii, au cercat să facă o simplă răfuială electorală locală, în care persoanele d-lor Meissner și Lascar înseamnă totul, uitînd însă a vedea că tocmai pentru că are alt caracter, de cît local, alegerea aceasta, ei transportă aci, aproape întregul lor stat major cu șef și sub-șef.

Noi—fără a ignora cîtuși de puțin persoana candidatului nostru, care prin capitalul seu de muncă, depus în serviciul acestui oraș, și prin trecutul ireproșabil, ca cinste și prestigiu—reprezintă o puternică valoare politică,—am văzut și vedem încă întrînsul astă-zi, purtătorul steagului partidului, și al cărui succes, înseamnă nimicirea complectă a regimului liberal și triumful deplin al partidului nostru, care îi va succeda la putere.

De aceea, toți cetățenii Iașului, cari

ca şi cei din Capitală, voesc răsturnarea guvernului, să lupte cu ultima energie, pentru reuşita de la primul scrutin a candidatului conservator-democrat, a cărui alegere numai va hotări pe lîngă retragerea liberalilor şi cine vor fi chemaţi să le ia succesiunea la guvern.

Vespasian I. Pella

Către alegătorii ieşeni

— *Nu votaţi coaliţia Meissner-Manicatide* —

Nu daţi nici un vot candidatului liberal sau junimist.

A votă pentru doctorul Manicatide, susţinut de administraţia liberală, înseamnă a dori prelungirea agoniei guvernului, iar a vota pentru d. Meissner, înseamnă a nu voi să se schimbe cu nimic politica actuală.

Liberalii au lovit în toate instituţiile Statului şi în toate clasele sociale ale ţărei, iar junimiştii i-au aprobat în toate actele lor nesocotite.

In potriva legilor guvernului, junimiştii n'au găsit un cuvînt de protestare serioasă şi sinceră; din potrivă d. Carp atît în Cameră cît şi în întruniri publice a declarat, că dacă ar fi fost guvern, ar fi luat măsuri şi mai drastice împotriva cîrciumarilor, meseriaşilor etc.

A vota pentru candidatul liberal, ori pentru eel junimist înseamnă acelaşi lucru: a vă declara mulţumiţi de guvernarea actuală şi de toate nelegiuirile săvîrşite de ea.

Orice vot pentru D rul Manicatide, se poate traduce, în afară de cele ale partizanilor, ca o dovadă de menţinerea acestei ticăloşii guvernamentale—iar un vot aruncat d-lui Meissner, ar însemna schimbarea unei ticăloşii prin alta tot aşa de mare, sau în tot cazul continuarea acestei ticăloşii.

Conservatorii democraţi din potrivă au fost singurii, cari au dus opoziţia cea mai francă şi energică împotriva regimului liberal; ei s'au opus în mod loial la toate actele ilegale ale guvernului şi au combătut cu curagiu şi perseverenţă întreaga guvernare liberală.

Acei cari voesc răsturnarea liberalilor şi încredinţarea frînelor puterei unui guvern, care să îndrepte toate nelegiuirile săvîrşite de liberali, nu pot şi nu trebue să voteze de cît pe candidatul conservator-democrat.

D. G, Lascăr este representantul adevăratei opoziţii şi a partidului căruia i se cuvine de drept şi cît de curînd puterea, după liberali—şi ori ce vot dat lui G. Lascar, înseamnă chiar schimbarea neîntîrziată a regimului liberal şi încreaintarea sarcinei puterei partidului conservator-democrat.

Votaţi dar pe G. Lascar, şi nu stricaţi nici un vot pentru cărdăşia Meissner-Manicatide.

OAMENI ŞI LUCRURI

IAŞUL RECUNOSCĂTOR

Oraşele, în originea lor, sunt producţiuni ale unei opere comune,—a naturii şi a muncii omeneşti. Studiind începuturile, dezvoltarea, viaţa unui oraş, a ori cărui oraş, găsim mereu urmele conlucrării acelor două elemente de căpitenie întru întemeiarea şi menţinerea lui. S'ar părea că, în cé priveşte Iaşul, natura fu cam duşmană şi că mereu a îngreuiat sarcina omenească pentru progresul şi pentru traiul acestui tîrg puţin norocos în decursul vremilor.

A fost, poate, o lipsă de prevedere, a acelora cari l'au întemeiat cu secole, cu multe secold în urmă. Oraşele trebuie aşezate, în primul loc, pe ţărmurile apelor mari, spre a asigura dezvoltarea socială şi spre a uşura traiul populaţiunii. In speranţa Bahluiului milos cine oare putea să expună în această parte a ţării o însemnată populaţiune? Şi cu toate aceste aşa a fost. Tîrgul Iaşilor, răspunzînd tot mai mult, prin poziţiunea sa, unor cerinţi istorice şi geografice mai însemnate, a crescut şi a devenit un centru tot mai important. Soarta i-a hărăzit apoi titlul de Capitală a Moldovei şi după Suceava, el a avut cinstea să adăpostească gloria străluciţilor voevozi moldoveni; el a încunjurat, cu grijă de părinte iubitor, oştirile şi faima unui Ştefan cel Mare şi a unui Vasile Lupu; el a dat azil unui Dimitrie Cantemir, domn şi istoriograf în acelaş timp, de o egală pricepere şi conştiinciozitate.

Avea de toate: avea monumente superbe, zidiri istorice, puncte istorice legate de mari evenimente. Dar n'avea un element esenţial de viaţă: apă de băut. Şi toţi cîţi veniau să-l admire, plecau încîntaţi de frumuseţile văzute,—dar amăriţi de priveliştea tristă a unui mîndru oraş lipsit de o apă curgătoare, plecau dezgustaţi de spectacolul Bahluiului, care şi tîrà mocirloasa existenţă brăzdînd cetatea lui Ştefaa ca o săgeată otrăvitoare.

Năvălirile n'au fost nimic pentru Iaşi, —dar incendiile nestinse şi epidemiile de ciumă şi de holeră au săcerat mii, zeci de mii de vieţi!

Numai primul sfert al veacului trecut a răpit Iaşului vr'o zece mii de locuitori victime ale holerei şi ciumei. Iar primejdia constantă era—lipsa unei ape curgătoare curate şi a unei ape de băut.

Se cunosc luptele, sforţările, studiile, bună voinţele şi energiile cheltuite penr tru tămăduirea acestui rău imens. Iasoarta vru ca numele unui om acel al d-lui G. Lascar—să fie de apururea legat de biruinţa răului după cum numele unui medic se leagă de tămăduirea unei boli grele.

Bolnavul în cazul de faţă era însuşi oraşul.

Aducerea apei din creerii judeţului Neamţ este opera cea mare pe care fostul primar a îndeplinit-o. Atari acte istorice găsesc ecou în suflete şi nu se şterg nici odată din amintirea unei generaţiuni. Gh. Lascar este vrednic de recunoştinţa acestei generaţiuni pentru că a fost cea mai vie energie produsă de ea însăşi, spre binele ei şi spre pildă viitorimei.

Rodion.

Litere-Ştiinţe-Arte

Persistere diabolicum.. — Pentru a doua oară comitetul teatral local a refuzat sala teatrului naţional trupei romîne a d-lui Al. Davilla. Iaşanii îşi amintesc şi multă vreme îşi vor aminti cu drag cele patru seri delicioase, reprezentaţiile excelentului ansamblu bucureştean. Succesul a fost atît de unanim recunoscut, atît de franc, încît nimeni, absolut nimeni dintre cei cari au văzut acele spectacole n'a rămas fără o vie dorinţă, acea de a revedea cît mai curînd acelaşi minunat ansamblu. Directorul trupei bucureştene a promis iaşanilor că va deveni pentru o nouă serie de reprezentaţii, aducînd un repertoriu nou, tot atît de bine ales ca cel din prima seară. Numai o singură favoare n'a putut şi nu poate obţinea în a doua Capitală,—sala teatrului naţional. Comitetul teatral i-a refuzat-o întâi, sub pretext că un articol din legea teatrală se opune a se da trupelor romîne de aiurea, teatrul naţional în stagiune. Iată-ne acum după stagiune: de ce i-o refuză din nou? Care e noul pretext? E pur şi simplu reaua voinţă, e un dor de.... răzbunare în contra însuşi publicului iaşan, care n'a mistuit repertoriul lui Lecca şi a succesorilor lui. Preşedintele comitetului teatral face rău să persiste într'un atare capriciu, provocînd din nou justa amărăciune a publicului. Odată era destul; a doua oară e prea mult. Aducă-şi aminte de dictonul atît de drag fostului şef al liberalilor: *persistere diabolicum*!..

*

Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcţiunea d lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăţi: In amintirea lui Ion Creangă.—Vieaţa muzicală la noi: Concertele simfonice cu d. Enescu.—Concertul societăţ i „Carmen".—Revista Revistelor

Politica: A. D. Xenopol. Schimbarea vieţii politice în România

Chestiuni actuale: Dr. Hurmuzescu. Protest către d-l Ministru al Instrucţiunii Publice şi al Cultelor în chestia catedrei de fizică vacantă la Universitatea din Bucureşti.

Ştiinţe sociale: N. Zaharia. Duşmănia.

Critica literară: Eugen Porn Un poet: P. Cerna.

Note şi discuţiuni: Căpitanul Laurezac. Pentru ce să se vulgarizeze ştiinţa militară?

Artur Gorovei. Un om susceptibil şi foarte irascibil.

*

In urma unor trebuinţe tecnice s'a dărmat zilele aceste casa Ioanei de Arc în oraşul Orléans. S'a putut salva numai faţada caseî, transportîndu-se pe şine la o depărtare oarecare pentru a fi conservată.

*

Intrunirea de la clubul conservator-democrat

— Cuvîntarea d-lui Al. A. Badareu —

Pentru eri la orele 4 şi jumatate se anunţase o consfătuire la clubul conservator-democrat, în vederea alegerei de mîine Duminică.

Saloanele clubului erau archipline, aşa că'ţi făcea impresia unei adevărate întruniri publice.

D. *Al. A. Bădăreu*, preşedintele clubului, a întreţinut în parte pe cei prezenţi, după care a ţinut o cuvîntare.

„V'am convocat,—a spus d sa,—pentru a mă întreţine cu fie-care din dv. în parte, relativ la alegerea de Duminică. De sărbători n'am putut să vă văd pe fie-care în parte, însă acuma vă pot spune aci, aceia ce aveam a vă spune fie căruia în particular; vom avea ocazia să discutăm lucruri mai generale, mîine la orele 4 şi jumătate, cînd vom avea norocul să avem aci între noi pe fruntaşul nostru d. N. Fleva, deputat, pe noul a'es al Capitalei, Prinţul D. P. Moruzzi şi pe d. N. Xenopol senator Dînşii, ca fruntaşi vrednici, au venit în mijlocul nostru să ne încurajeze în luptă.

Trebuie ca Duminică să fim neadormiţi, căci ştiţi cu toţii că adversarii noştri ne-au hotărît sdrobirea şi ei dau o mare importanţă luptei de Duminică. Să nu vă închipuiţi că rezultatele politice strălucite pot fi obţinute prin lucruri nevăzute, prin lucruri miraculoase, şi prin munca numai a unora Dacă am ajuns pînă astă-zi la rezultate strălucite, apoi aceasta se datoreşte numai dvs. tuturora.

Adversarii noştri îşi dau perfect seama de importanţa luptei de Duminică, dovadă: de trei zile s'au instalat împreună cu agenţii lor aci, cu gîndul de a cuceri Iaşul. Ei cred că vor putea convinge acest Iaşi că trebue să se deslipească de sufletele de cari erau uniţi pînă acuma. Ei îşi prăpădesc însă vremea.

D. Carp, care n'a luat parte la întrunirile din Bucureşti, zicînd că acele sunt întruniri electorale şi nu privesc partidul, s'a deranjat acum să vină la Iaşi, spre a prezida întrunirea şi a lua cuvîntul. Ceia ce dovedeşte că e o luptă politică, căreia i se dă o mare importanţă, şi dacă au vre o frică, apoi de tăria dvs, se tem ei; dacă ne atacă pe noi conducătorii, să ştiţi că o fac pentru că vor să vă atace pe dvs. şi pe dvs. umblă să vă distrugă. Cred însă că a venit momentul să le arătaţi că sunteţi absolut conştienţi de acţiunea dvs. şi să arătaţi să sunteţi gata să respingeţi toate acuzaţiile ce vi se aduc.

Vorbind de candidatul partidului conservator democrat, d-sa spune că adversarii cari pînă mai ieri recunoşteau că d, Gh. Lascar a fost un primar model,—cum de exemeplu d. Greceanu declara altă dată, că primar ca Lascar n'am mai avut şi nici vom mai avea în Iaşi,—adversarii astăzi caută să scornească tot felul de acuzaţiuni la adresa d lui Lascar, arătîndu-l ca un primar rău, care n'a făcut nimic, etc.

Aceste acuzaţiuni însă i le aduc lui Lascar numai pentru ca nu mai e cu dînşii. Nimeni însă n'ar putea pune bază pe aceste acuzaţiuni, căci toţi îl cunosc pe Lascar ca o figură distinsă, om care a făcut atîtea opere şi lucrări importante pentru Iaşi.

(In acest moment soseşte d. D. P. Moruzzi, alesul Capitalei, care este primit în aplauzele lungi ale numeroasei

Aţi salutat apariţia prinţului Moruzzi, spune d. Badareu, cu mare entusiasm, dar nu trebue să vă mulţumiţi numai cu această aprobare platonică, ci să vă daţi revanşa faţă de Capitală. Să faceţi aşa ca şi clubul din Capitală să primească cu acelaş entuziasm şi cu aceleaşi aplauze alegerea lui Gheorghe Lascar. (Aplauze lungi).

*

Continuînd d. Badareu, zice că adversarii, între altele, mai spun că Lascar este candidatul unui partid şi a unei prese jidovite. Dar, bine, domnilor. Lascar na mai fost candidatul acestei prese dnd a venit la primărie? Cine l'a susţinut atunci? Aceiaşi presă, care astăzi îi aduce acuzaţiuni, presă la care colaborau pe atunci aceiaşi prieteni, cari corstitue pentru ei acum presa jidovită, colaboratori cu cari am lucrat timp de 15 ani, nu numai eu, dar şi Gr. Kogălniceanu, G. Buţureanu, Dim. Greceanu şi alţii. Aceşti colaboratori erau bini pe atunci, nu constituiau presa jidovită, pentru-că conlucrau şi cu ei; astăzi, d lor, au devenit aşa de-o dată, periculoşi, cu toate că altă dată ei erau apreciaţi şi lăudaţi de a cei ce astăzi îi atacă. Pe adversari însă îi doare presa noastră din altă cauză, domnilor; e netăgăduit că în acţiunea noastră, presa ne-a făct mare serviciu Curentul puternic şi digostea mare de care ne bucurăm, e dorită în mare parte presei.

Ne mai aduc apoi adrsarii acuzaţia că noi nu suntem destul de buni romîni!

Auziţi, d-lor, Gh. Lascar nu e destul de bun romîn. Dar să vem cine sunt candidaţii lor? D. Meissn, d. Manicatide! Aceştia sunt mai uni romîni de cît Lascar? Nu e multă me, de cînd ne găseam la un loc cu ersarii noştri de astă-zi,—acei cari asi il acuză pe Lascar, îl susţineau atunci a fost timpul cînd d. Grecianu însuşerea votul pentru Lascar şi 'l recomanda o cinste exemplară. Astă-zi nu vor i mai re cunoască calităţile,—pentru nu mai e cu ei.

*

D. Bădăreu arată apoi cu dversarii se servesc de fel de fel de ijloace. Au ajuns, zice d-sa, să răspîndească svonul că ei vor forma cît d urînd. viitorul guvern. Ba ce e mai lt că îşi distribuesc şi demnităţile: pariile, prefecturile şi chiar secretariatele generale ale ministerelor!

Curios lucru însă, că d. P. Carp nici nu ştie de aşa ceva. Avînd azia să mă întîlnesc cu d. Carp, d m'a întrebat dacă noi avem sau nu un indiciu de schimbarea regimului şi ci ne ar fi indicat. I-am răspuns că noi n'avem nici o indicaţie şi însuşi d. Carp a recunoscut că nu poate fi vorba de ceea ce prietenii sei de la Iaşi ştiu cu atîta siguranţă!

Eu, ceia-ce pot să afirm, e că, afară doar de împrejurări extra-ordinare, d Carp nu va putea face un guvern numai din elementele pe care le are azi în jurul său.

Dar ei au cutezat să recurgă şi la alte mijloace. Duminică seara însă vor avea cea mai mare pedeapsă, căci socot, d-lor, că aci la Iaşi, nu se găsesc de acei care să'şi vîndă conştiinţa pentru mici satisfacţii momentane.

Au, mai aflat că, între alegătorii colegiului II de senat, sunt mulţi veterani şi au trimes aci pe un veteran din Capitală, care a căutat să convingă pe cei de aci, că ei, junimiştii, ştiu perfect nevoile lor şi că se vor interesa de ei. Veteranii însă sunt conştienţi şi îşi dau seama că nu vor avea nimic de la junimişti. Ca şi intrecut, noi însă ne vom interesa şi de soarta acestora.

Am căutat să aflu părerea şefului nostru asupra cererei ce o fac veteranii, care în timpul campaniei de la 1877 n'au trecut Dunărea, de a se bucura de aceleaşi drepturi, în ce priveste pensia. ca şi cei care au trecut Dunărea.

Şeful nostru recunoaşte că au perfectă dreptate şi că cererea lor este dreaptă.

Mijloacele adversarilor deci nu pot reuşi. Vă rog dar, ca Duminică să vă faceţi cu toţii datoria şi dacă vreţi ca Duminică să zic: Ţara vrea un guvern conservator-democrat, să lucraţi cu tot devotamentul pentru reuşita noastră. (lungi aplauze şi urale).

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea parţială a colegiului II Senat, în ziua de 10 Ianuarie 1910, este

✚ G. LASCAR

fost primar, profesor

STRUNA ZILEI

DENTISTUL ŞI CHIRURGUL

Autorul pamfletului contra profesorului Toma Ionescu s'a dat pe faţă: e dentistul Niculescu...

Ziarele

E povestea cu profanul
Care fura cele sfinte...
Se cunoaşte că dentistul
Are 'n contra lui un... dinte.

Informaţii

❑ Epoca *scuză furtul prin efracţie ce l'a comis patronul ei, care, forţînd sertarul biroului d-lui A. A. Badareu, a furat dinăuntru mai multe scrisori.*

Scuza Epocei *ie delicioasă; scrisorile furate n'au fost cumpărate, ci remise în mod gratuit.*

Sublim suvenir!

Dacă d. Badareu ar fi scris o scrisoare cui va, am mai fi înţeles scuza. Dar cazul special se prezintă alt-fel: scrisori adresate fruntaşului nostru au fost publicate de ziarele junimiste. Deci, furtul ie evident.

Un ziar liberal—Secolul—*vede lucrurile în adevărata lor lumină Ziarul acesta—de şi ne atacă zilnic—constată şi furtul, constată şi urîtele moravuri carpiste, constată şi lipsa de importanţă a conţinutului scrisorilor furate şi adaugă textual:*

„Şi e furt,—pedepsit penalicește — aceea ce a făcut d. Filipescu cu scrisoarea d-lui Take Ionescu. Secretul scrisoarei este garantat de constituţie, este sancţionat de codul penal. Nimeni nu poate fi nepedepsit atunci, cînd îşi insuşeşte o scrisoare ce nu-i aparţine, şi mai vinovat este cînd o publică,—şi vinovat încă şi mai mult este, cînd a plătit pe cei ce au furat-o de la destinator.

In dreptul constituţional se discută chiar ipotesa dacă un magistrat, care instrueşte o crimă sau un delict, este în drept el, în interesul justiţiei, să'şi apropieze o scrisoare care nu îi e adresată, dar priveşte afacerea ce o instrueşte!... Pînă aci se merge cu respectul secretului închis într'un plic şi înaintat unei administraţii publice, ca să-l dea la destinaţie. Dar pentru conservatori, şi în special pentru d. Filipescu, acestea sunt piedici morale prea mici pentru a se împiedica de ele. In morala iesuitică, de alt-fel, era principiul că „scopul scuză mijloacele", şi scopul fiind foarte nobil: distrugerea unui adversar politic periculos, mijloacele pot fi chiar de natură... corecţională!

Curios este, însă, că tocmai asanatorii moravurilor fac politică ce intră în conflict cu codul penal, şi că tocmai caracterele pretinse cinstite se dedau la mijloace puţin corecte cînd sunt în furia cea oarbă aurei politice.

Dacă „documentul" publicat de Epoca *are vr'o valoare, apoi aceea e numai lecţia de morală politică ce o putem scoate de aci".*

❑ *Domnii N. Fleva, deputat şi N. Xenopol, senator, au sosit astă-zi în Iaşi.*

❑ Ministerul instrucţiunii a intervenit la ministerul finanţelor, ca să dea ordin perceptorilor din comunele rurale, ca pe viitor aă achite în mod regulat lefurile învăţătorilor.

❑ Un tînăr şi distins medic, d r Tirs P. Bulău, medic secondar la spitalul din Botoşani, va pleca mîine la Paris, pentru a se specializa în medicina şi chirurgia infantilă.

❑ Casa centrală a Băncilor populare a cerut prefecturei de judeţ să-i trimeată un tablou de moşiile instituţiunilor, spitalelor şi aşezemintelor din judeţ.

Acest tablou va fi necesar la îndeplinirea controlului ce casa are asupra înfiinţări cooperativelor şi asociaţiilor pentru arendarea moşiilor.

❑ In interesul statistic economic, sanitar şi pentru bunul mers al serviciului veterinar al judeţului s'a cerut prefectur ca să dispozeze, ca comunele rurale pendinte de acel serviciu, să trimeată următoarele statistici despre animale şi starea lor sanitară: Statistici anuale, odată pentru totdeauna de catagrafia generală a animalelor pe specii; statistici lunare de animalele moarte, statistici lunare despre starea sanitară a animalelor pe specii şi statistici sanitare bilunare.

❑ Actualminte în spitalul israelit din localitate, au mai rămas 4 bolnavi de febră-tifoidă.

❑ In ziua de 14 Ianuarie se va oficia un Te-Deum la biserica protestantă din str. Păcurari, cu ocazia aniversărei naşterei M. S. Imparatul Wilhelm al Germaniei.

Va urma apoi obicinuita recepţie la consulatul german.

❑ Luni 11 Ianuarie, la orele 3 p. m. va avea loc acasă la d na M. Moruzzi, din strada Coroi No. 4, adunarea generală a societăţei Crucea Roşie, a Doamnelor din România, filiala Iaşi.

Chestiunile la ordinea zilei vor fi: darea de seamă făcută de comitet asupra mersului societăţei, alegerea noului comitet pe periodul 1910—1913.

❑ Consiliul de războiu al corpului IV de armată va judeca următoarele procese:

In ziua de 15 Ianunrie pe soldatul Puşcaşu Pavel, din batalionul 4 vînători pentru furt prin efracţie şi exaladare; la 16 Ianuarie pe soldaţii Macovei Dumitru din regim. 16 Suceava pentru furt, Ignat M, Gheorghe, din reg. 8 Dragoş No. 29 pentru tentativă de tălhărie şi Codrescu Necului; din batalionul 4 vînători, pentru lovirea superiorului.

❑ **Sărbătorirea marelui artist DE SANCTIS.**—La ultima reprezentaţie dată de marele artist De Sanctis—*un foarte mare artist dramatic al timpului*—la Zara, poliţia a trebuit să intervie ca să împrăştie lumea colosală care voia cu tot dinadinsul să părrundă în teatru cu toate că locurile fusese toate ocupate. A fost o înbulzală enormă şi mai multe persoane au fost rănite Regisorul a trebuit să iasă pe terasa teatrului şi să anunţe că De Sanctis va mai da încă cîte-va reprezentaţiuni; numai astfel s'a terminat scandalul. Publicul din sală a făcut celebrului artist o manifestaţie grandioasă; după fie-care act era chemat de zeci de ori la rampă. *Marele artist va juca şi la Teatrul Naţional din Iaşi la 15 şi 16 Ianuarie a. c.*, tot ce-i elită intelectuală în Iaşi dîndu şi întîlnire la aceste 2 grandioase reprezentaţii.

*

De Sanctis va reprenta la Iaşi Vineri 15 Ianuarie: **L'affaire des poisons** (procesul otrăvurilor) ultima lucrare a lui V. Sardou cu toate decorurile aduse din Paris; Sîmbătă 16 Ianuarie: **Strigoii** de Ibsen *în loc de Colonelul Brideau.* In Strigoii—care se dă după cererea publicului ieşan — celebrul artist are o creaţiune extraordinară care electrizează asistenţa. Biletele la „Thalia" (Maximovici).

❑ Mîine se întruneşte la Universitate, comisiunea medico-legală, care va examina pe membrii corpului didactic primar ce urmează a fi şcoşi la pensie din oficiu pe ziua de 1 April a. c.

❑ Revizoratul şcolar al judeţului a întocmit tabloul de învăţătorii ca urmează a se prezenta la examenul de definitivat, care va începe la 1 Martie.

❑ Mîine Duminică 10 Ianuarie Mare Bal mascat în sala Teatrului Pastia, dat de I. L. Ducaten, Muzica militară va cînta bucăţile cele mai noui.

Cum se votează ?

Pentru a putea vota după noua lege, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor cu un semn.

Semnul care distinge pe candidatul conservator democrat este o **o cruce.**

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-l deschis*, buletinul care poartă crucea, semnul conservator-democrat.

III. Alegătorul, după ce a ales acest buletin conservator-democrat, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acel care are semnul **CRUCEI** şi îl ţine în mînă ducîndu-l preşedintelui spre *a l baga în urna albă.*

V. După ce s'a băgat în urna albă buletinul conservator-democrat cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Ultime informaţii

❑ **La orele patru jumătate, astă zi seara, Simbătă, va fi întrunire generală la clubul conservator democrat din Iaşi.**

Domnii N. Fleva, N. Xenopol, D. P. Moruzzi, A. A. Badareu, Lascar Antoniu şi Vespasian Pella şi alţii vor lua cuvîntul.

❑ *D. P. P. Carp a fost ieri să dee o vizită I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei.*

Vizita era o manifestaţie contra ziarului junimist local, care, se ştie, a luat o ţinută ireverinţioasă faţă de înaltul Prelat.

Mitropolitul fiind la Bucureşti, d. Carp i-a lasat carta.

❑ *D. G. Orman, primul preşedinte al Curţei de Apel de Craiova, a demisionat din această înaltă demnitate.*

Se ştie că d. Orman ie foarte suferind de mai multă vreme.

❑ *Pînă şi gazeta franţuzească a colectiviştilor, prostituata* Independenţa, *se crede în drept să atace* Opinia.

„Independenţa" este o prostituată bătrînă. Rînd pe rînd s'a vîndut la toţi cari au înţeles s'o cumpere. Redactorii ei şi-au vîndut şi religia; au vîndut şi testamentul lui G. Em. Lahovari; s'a vîndut prostituata lui Hallier, ba chiar lui Nicou Filipesco, asasinul lui Lahovari.

Ptiu!

❑ *D. Meissner a cercat să injure* Opinia *în semi-discursul pe care l'a debitat în întrunirea de ieri.*

D. Meissner, care este fiul unui evreu din Lemberg, care a trecut la creştinism; d. Meissner, care are doi fraţi neîmpămînteniţi; care este conducătorul unei şcoli în cari sunt înscrise multe evreice—d. Meissner (cu ei şi doi de s), n'are nici fasonul necesar, nici chemarea, să facă pe patriotul.

Şi n'are iarăşi dreptul să se atingă de Opinia, *el, care a profitat, nu odată, de coloanele noastre, pentru a face reclamă şcoalei sale.*

I vom achita poliţa—ridiculizîndu-l.

❑ Ziarul carpist local, ziar românesc publică un articol cu titlul *O inovaţie nouă.*

Asta fiind-că d. Holban ie o vechie vechitură.

❑ D. N. Filipescu a asistat ieri la o reprezentaţie a teatrului de varieteuri de la Bragadiru, care se ştie, ie rudă cu *Evenimentul*, (varieteul, nu Bragadiru).

D. Filipescu a explicat „cum se sparg sartarele".

❑ **Note electorale.**—Pentru mîne Duminică un vînător emerit pregăteşte candidaţilor o mare surpriză. Vînător iscusit cum este a izbutit să prindă 2 epuri vii, 2 şoldanaşi, buni ca de alegere. La orele 6 seara vînătorul nostru se va înfiinţa în faţa primăriei aşteptînd rezultatul votului. Iar la eşirea din sală va prezenta candidatului liberal şi celui carpist cîte un epure făcîndu-se a-i scăpa.

Nu garantăm că lustigii candidaţi vor putea pune mîna pe epuri şi să i prindă, de coadă, însă cred că au să aibă parte să-i apuce, căci nici odată ca acum nu va fi mai nimorită vorba: că cine umblă după 2 epuri nu prinde nici unul.

❑ Dl. Nedelcu, maistru de desen şi caligrafie la gimnazul Alexandru cel Bun are 5 oare în plus la şcoala normală „Vasile Lupu". Cu începutul bim. al 3-a d Nedelcu a fost desărcinat de acest plus de oare, de şi reglementul e expres că odată oarele suplimentare acordate unui profesor titular nu se pot lua în cursul anului, de cît în cazuri de schimbări de programe şi reduceri de clase.

❑ D. inspector şcolar Chiriţescu, venind în inspecţie şcolară la Liceul Naţional din Iaşi a găsit în neregulă condica de prezenţă a profesorilor, căci nu se trecuse obiectul lecţiunilor, decît doar la d. V. Botez, cel mai neamţ în acesta. Ca pedeapsă d. inspector şcolar a socotit lecţiile ca neţinute şi s'a făcut reţineri salariu.

Nu ne miră acest fapt din partea d-lui Chiriţescu, întru cît d-sa pe cînd era profesor în Iaşi la şcoala normală „Vasile Lupul" şi la seminarul Veniamin, mai era şi profesor în Bucureşti la seminarul Nifon şi avea permanent la tren clasa II.

In graba de a veni de la gară la şcoală d-sa nu-şi nota nici o dată lecţiile ce avea să le ţină şi condicile şi azi stau dovadă la cele 2 şcoli din Iaşi de a vedea că neglijentul scoate azi ochii colegilor pentru neglijenţă; curat vorba ceia: rîsul te rîde şi batjocura te batjocureşte.

Cu asemenea inspectori inventaţi pentru un articol scris în revista generală a învăţămîntului ori în omagiul cuiva, nu se impune autoritate în şcoală. Mai trebue ceva de la un inspector şcolar şi d Chiriţescu nu l are.

❑ La 30 Ianuarie a. c şcoala normală îşi va sărbători patronul său, cei 3 Ierarhi: Vasile cel Mare, Ion gură de aur şi Grigore cuvîntătorul de D-zeu. Un program bogat muzical şi literar se va alcătui din vreme. Pentru disertaţie profesorii şcoalei au delegat pe d. profesor Gh. Ghibănescu să ţină cuvîntarea festivă. Pentru acest sfârşit d-sa şa ales ca subiect: *Pa tea noastră în promovarea culturei speciale în ţara românească".*

❑ **Vodă cel prichindel.**—In ceasul al doisprezecelea s'a ivit şi doctorul Mărunţelu cu o scrisoare către alegătorii colegiului II de Senat.

D. doctor Mărunţelu, după ce-şi face datoria să injure partidul conservator democrat ca un rahagiu grec, cere voturile alegătorilor pe baza că guvernul liberal a creiat casa rurală şi cooperativele.

Manifestul prichindelului se isprăveşte cu următorul plural: *„încrezător* în sentimentele D-v, *vă rugăm* să primiţi încredinţarea consideraţiunei *noastre.*

Doctorul Mărunţelu este Vodă a liliputilor.

❑ Abatorul din Burdujeni va fi clădit pe locul viran dintre gară şi orăşel.

Locul acela este proprietatea ţăranilor şi s'a convenit cu ei să li se dee terenuri de pe moşia statului în schimbul acelui loc viran.

❑ In ziua de 17 Ianuarie, serbătoarea sf-tui Antonie cel Mare, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei „Vulpe" din str. Sărărie.

A doua zi, 18 Ianuarie, se va oficia hramul bisericei sf. Atanasie şi Chiril, din str. cu acelaş nume, filiala bisdricei „Vulpe".

❑ „Dresaj sau Educaţie" este titlul unei noi şi foarte interesante lucrări militare, datorită eminentului căpitan Gh. Dabija, şeful de cabinet al ministerului de război.

Aceasta este a 11-a scriere militară a distinsului căpitan.

O recomandăm cu căldură.

❑ Luni, 11 Ienuarie, orele trei p. m., va avea loc, acasă la princessa Maria Moruzi, str. Coroi, adunarea generală a societăţei „Crucea Roşie" a doamnelor din România (filiala Iaşi).

Ordinea zilei: 1) Dare de seamă asupra mersului societăţei; 2) alegerea noului comitet pe periodul 1910—1913.

❑ La 14 (27) Ianuarie, fiind ziua naşteriei M. S Imparatului Germaniei, alianţa germanilor din Iaşi va da un mare banchet, în localul societăţei, ora nouă seara.

❑ **Furt.**—O femee negricioasă, slabă, măruntă ca de 35—40 ani, ce zicea că o cheamă Janeta Popescu, fiind în serviciul d nei Nathalia Enăşescu, din satul Isvoarele Epureni, judeţul Iaşi, între multe lucruri, a furat şi un ceas de aur masiv, cronometru, cu 2 capace de aur, pe una încrustate iniţialele C. E, pe cadran avînd fasele lunei, secundar mare, data, luna şi ziua şi o iconiţă în mărime de 12 c. m. pătraţi toată de argint cu Maica Domnului pe o faţă şi sf. Constantin pe cealaltă; cine va da un indiciu sigur de aflarea lor va primi o recompesă de 200 lei dela d. C. Enăşescu, Isvoarele Epureni gara Larga.

❑ La redeschiderea Parlamentului se va vota un proiect de lege prin care direcţia generală a C F. R. este autorizată să contracteze un împrumut de 45 milioane, pentru îmbunătăţirile urgente la C. F.

❑ Membrii comitetului pentru ridicarea statuei lui M. Kogălniceanu sunt convocaţi în astă-seară, la orele 8 jum. pentru a lua mai multe deciziuni.

❑ Sculptorul D. Pavelescu, care a fost însărcinat cu facerea monumentului Independenţei, s'a oferit să execute statua lui M Kogălniceanu, reminînd a primi costul pe măsură ce se va admite.

D-sa se obligă a termina macheta p'nă într'o lună, iar statua înainte de 20 Septembre.

❑ **Universitare.**—Consiliul facultăţei de litere a respins cererea studenţilor de a li se acorda o seziune de Ianuarie.

— Examenele la facultatea de drept încep în ziua de 15 Ianuarie c.

❑ Astă-noapte a încetat din viaţă, în str. Florilor No. 1, d-na Smaranda Vasiliu născută Păun, bunica d-lui Oliviu Sadoveanu. Decedata împlinise 95 ani. Inmormîntarea are loc mîne la cimitirul Eternitate.

❑ Veteranii militari din Iaşi ţin astă-zi o consfătuire în sala Bragadiru, privioare la situaţia lor.

❑ **De la întrunirea junimistă.**—Publicăm în prima pagină impresiile pe cari le-a cules distinsul nostru fruntaş, d. Sebastian Moruzzi, la întrunirea de ieri a junimiştilor.

In cele ce urmează vom publica alte ecouri de la acea întrunire:

D. P. P. Carp, proclamat preşedinte al întrunirei, a declarat şedinţa deschisă dînd cuvîntul d-lui Matei Cantacuzino şi declaînd: „la sfîrşit, dacă va fi nevoe, poate că vă voi spune şi eu cîte-va cuvinte".

Se va vedea că d. Carp a trebuit să vorbească de nevoe.

*

D. Filipescu, în cursul trivialităţilor debitate fără cea mai mică jenă a făcut cu ocazia unei comparaţiuni, declaraţia, că d. Carp, pe lîngă multe calităţi, *are şi cusururi.*

Imediat d. Carp, stînd pe scaun şi-a luat poza comică particulară d-sale în asemenea situaţiuni, şi a întrerupt pe Filipescu zicîndu-i:

— *Pardon.* **Eu n'am cusururi.**

*

Nu numai împrejurarea aceasta, dar şi nesocotinţa cu cari s'au exprimat domnii Filipescu şi Marghiloman, în timpul cuvîntărilor lor, au obligat pe d. Carp să ia cuvîntul la sfîrşit.

In esenţă, d. Carp a justificat ast fel necesitatea de a vorbi şi d-sa.

„Ca preşedinte al întrunirei, a declarat d. Carp, mă simt obligat să rezum ceea ce trebuie dedus din discursurile rostite astă-zi. **Aceasta ca să fiţi luminaţi, să ştiţi de ce a fost vorba.** *Căci sunt situaţiuni în cari oameni* **cari nu se înţeleg pe sine** vorbesc altora, cari, la rîndul lor, **nu se înţeleg pe ei însuşi.**

Eu nu vreu să vă las cu această dispoziţie de spirit. Trei chestii rezultă din tot ce s'a spus astă-zi: 1) guvernul trebuie să cadă; 2) se discută cine-i va lua succesiunea, 3) partidul conservator va fi acela care va lua această succesiune fără conlucrare cu d. Take Ionescu.

Interesantă a fost discuţia punctului. 2. Takiştii, a zis d. Carp, se pretind a fi mai tari deît noi; noi, la rîndul nostru, ne pretindem destul de tari spre a lua guvernul. Un lucru este sigur: eu ştiu cît sunt de tare acum şi fiind-că *s'a vorbit de cusururile mele* pot să declar un lucru: *n'am cusurul de a fi naiv.*

D. Carp a declarat că o împăcare cu d. Take Ionescu este exclusă.

Din ironiile cu cari au fost presarate ironiile d-lui Carp, reiesă un fel de desaprobare a modului de a vorbi al celor doi calomniatori. S'ar părea că d. Carp a avut aerul să spună asistenţei: „nu vă potriviţi la cé s'a debitat şi la forma în care s'au exprimat oratorii. Noi am ţinut această. întrunire pentru a declara că posibilitatea unei conlucrări cu d. Take Ionescu este exclusă. De aceea mi am şi rezervat dreptul de a vorbi la sfârşit.

❑ D. Vasile Constantinescu a fost numit subşef la administraţia financiară locală.

D sa votează în coleginl II senat.

❑ In vederea alegerei de mîine au fost numiţi: d. A. V. Coroi controlor fiscal cl. III în locul lui T. Panu şi I. Istrate, impiegat cl. II, în locul d-lui C. Panopol, demisionat.

❑ **Astă-seară Sîmbătă se reprezintă la Circul Sidoli Teatrul Pathe Frères celebra scriere „Două Orfeline" de D'Ennery. Această duioasă desfăşurare a făcut încunjurul pămîntului şi poate că nu există un teatru în lume—în cel mai mic oraş chiar—unde să nu se fi reprezentat această dramă.**

Rolurile principale, ale lui Jacques, Petre, Cavalerul de Vaudray, Luisei, Henrietei şi Văduvei Frochard sunt jucate de cei mai de seamă artişti parisiani. Scena duelului cu cuţite între schilodul Petre şi Jaques Frochard este o capo d'operă de interpretare şi înscenare teatrală.

In programul de astă seară s'au mai adaos o mulţime de sujete noui, precum: In jurul lacurilor mari din Africa, Coroana, mare piesă teatrală în care excelează un copil de un talent extra-ordinar, o explicaţie comică-fantastică a unei expediţiuni la Polul-Nordic;—O dramă patriotică franceză este apoi Legiunea de onoare sau „departe de ai sei" a cărei acţiune principală se petrece într'o posesiune colonială a Republicei Franceze.

Programul apoape nou în întregime mai cuprinde scene comice, teatrale, după natură etc.

Mîine Duminică 10 Ianuar matineu la 3 ore ziua şi la 9 seara reprezentaţie obişnuită.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 9 Ianuarie

Sinuciderea lui Teinentzap

Galaţi.—Solomon Teinentzap, fost comerciant în Piatra Neamţ, s'a siuucis aci, aruncîndu-se în Dunărea.

Acesta a fost pe vremuri un comerciant de vază la Piatra, iar în ultimul timp a decăzut. El reprezentase firma A Iuster şi cum afacerile nu'i mergeau, a eşit din serviciul acestuia, intrînd ca voiajor al unei fabrici de cherestea. Se vede că nici aci nu'i mergea, căci, în ultimul timp era foarte disperat.

Alaltă-eri Teinentzap spuse nevestei sale că a primit o telegramă din Botoşani, unde e chemat pentru o afacere. In realitate, el plecă la Galaţi. Aci s'a dus la librăria Abeles, unde a convorbit cît-va timp cu proprietarul librăriei, fără însă a lasa să înţăleagă că are de gînd să se sinucidă.

Peste o oră s'a dus şi s'a aruncat în Dunărea. Cadavrul lui a fost pescuit eri

Teinentzap era unul din cei implicaţi în fraudele silvice de la Neamţ.

Alegerile din Anglia

Londra.—Iată rezultatele alegerilor generale sosite astă-noapte la orele 12.

Au fost aleşi: 184 unionişti, 157 liberali 31 din partidul lucrătorilor, 58 naţionalişti. Prin urmare, unioniştii au cîştigat 82 locuri, liberalii 9 şi lucrătorii un loc.

Prinţul Gheorghe al Serbiei

Belgrad.—In urma propunerei regelui, guvernul sîrbesc a autorizat pe ministrul de rezboi, să permită principelui Gheorghe să facă serviciu pe lîngă trupă. Prinţul Gheorghe va fi înrolat în regimentul 10 infanterie, care are garnizoana la Goruji Milanovak şi în care va servi cu gradul de maior.

Incendiul din Constantinopol

Constantinopol.—Comisiunea de anchetă privitoare la incendiul de la parlamentul otoman, continuă cercetările.

Comisiunea a fost de părere ca întregul personal să fie arestat, ceia-ce s'a şi făcut.

Mari inundaţii

Paris.—In urma ploilor din ultimul timp, au fost inundaţii în toate provinciile franceze. Sunt pagube însemnate. La Paris, apele au pricinuit numeroase stricăciuni. Revarsarea fluviului Rhone, a produs pagube mari în toate oraşele mărginaşe.

Situaţia în Grecia

Atena.—Ministerul finanţelor a publicat prin presă şi în numele guvernului, o declaraţiune prin care protestează în contra ideii convocării unei adunări naţionale, propusă de mai multe ziare. Guvernul grecesc e de părere că convocarea unei adunări generale, ar turbura aplicarea reformelor.

Chestia căilor ferate de la Djebel

Paris.—Camera a început discuţia proectului de convenţie cu societatea de studii din Onenza, pentru concesia căei ferate de la Bone la Djebsl.

Mavevre contramandate

Salonic.—Intre diviziunile armatei din Sofia şi Radomir, care sunt vecine ar trebui să se facă manevre de iarnă, dar aceste exerciţii au fost contramandate de oare ce cîte-va ziare le-au interpretat ca o demonstraţie în contra Turciei.

Principii României la Berlin

Berlin.—Principesa Maria a Romaniei şi principesa Eitel, au vizitat eri grajdiurile imperiale. Aseară a fost un prînz la principele moştenitor al Germaniei, în palatul său din Berlin. Principesa moştenitoare a Germaniei era aşezată între principile Ferdinand al României şi d. Beldman, ministerul României la Berlin; principile moştenitor avea la dreapta pe principesa Maria a Romaniei.

MAGAZINUL
de
Coloniale, delicatese şi băuturi fine
I. ERMACOV
Iaşi,—Piaţa Unirei

Recomandă onor. Public şi numeroasei sale clientele cu ocazia sărbătorilor, complectul său asortiment de mărfuri, toate proaspete şi de cele mai superioare calităţi.

S'a pierdut laltă-eri, între ele 3—5 între străzile Veche, Bărboi şi Cizmărie un portfeuille, în care se aflau 80 lei în bilete de bancă, diferite poliţe şi *un notes* precum şi alte hîrtii.

Rog persoana care l'a găsit să mi le aducă la domiciliu, sau să mi'l trimeată acasă, oprindu-şi banii, ca recompensă, —numai să pot intra în posesiunea hîrtiilor şi a notesului.

I. D. Dulberghor
Str. Veche 10

BUCUREŞTI
Hotel „UNION"
— STRADA REGALA 6 —

Situat în apropiere de toate autorităţile şi centrul comercial.

Camere începînd de la 2 lei.. Hotelul a fost luat sub conducerea d lui **I. Cotnăreanu,** antreprenorul hotelului Trajan din Iaşi şi înzestrat cu tot confortul necesar.

90 camere complect reînoite şi frumos aranjate.

Lumină electrică.—Tramvai în faţa hotelului.—Telefon.

Acest hotel a devenit locul de găzduire a ieşenilor în special precum şi a tuturor pasagerilor din Moldova.

Cafene şi restaurant

Dame française sachant français, anglais, allemand, musique, désire leçons. Visible tous les jours après 4 heures. S'adresser Strada Sf. Teodor 34.

De inchiriet etajul de sus de la casele din str. Sărărie No. 42. A se adresa jos.

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Prima AGENŢIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ŞI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă,
4) Imprumuturi de ori ce natură,
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.
George Farra

Dr. B. Stenner
Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venerice.
de la 1—3 şi 7—8 p. m.
Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

MAGASINUL CENTRAL
GH. ALEXIADIS
STR. GOLIA 48

Aducem la cunoştinţa numeroasei noastre clientete ca pe lîngă **Magasinul nostru de Coloniale şi Dilicatese din str. Golia şi Piaţa Unirei (fost Alexief,)** în vederea sărbătorilor am fabricat: **foi de turte pentru crăciun,** de o calitate excelentă.

Se primesc comenzi, serviciurile gratis la domiciliu de la 10 lei în sus.

Tot odată facem cunoscut că Magasinele noastre de Coloniale sunt asortate cu mărfurile cele mai proaspete de seson,

Avînd în deposit:

Licheuri străine şi indigene şi tot felul de băuturi fine, ca în fie care an.

Exposiţie diferitelor mărci de Sampanie pentru Revelion.

Preţuri Moderate

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţa)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

BROSSE A TAPIS
Prix : 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

1620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia
Antracit englezesc
Sobe originale GODIN şi
SOBE RÜBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa : Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai raspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500
Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi :
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—Strada Bărboi No. 15—
Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la
la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare :

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No. 914 - Luni 11 Ianuarie 1910

D. TAKE IONESCU despre D. CARP

D. Take Ionescu a trimis d-lui A. A. Badareu telegrama ce urmează:

Vă urez izbîndă. Cred în ea cînd văd pe carpiști, sub președinția lui Carp, turbînd până a reveni la neghiobiile, amestecate cu infamie, relative la banii străini.

Trist sfîrșit pentru omul, care se pretinde singurul occidental din România.

(s) TAKE IONESCU

Alegerea de astăzi

Iașii erau deprinși cu lupte politice mai civilizate. Centru intelectual recunoscut în țară, toți fruntașii politici cînd veneau la Iași trebuiau să-și impună o atitudine și un limbaj potrivit mediului de cultură al Iașilor. Alt-fel se vorbește politica la București, la maidanul Dulapului, și alt-fel la Iași, chiar la circul Sidoli.

A fost dat însă, să ne vină clovni de la București, care să scoboare nivelul luptelor noastre politice pline de urbanitate și să ne dee priveliștea unei adunări de bîlciu, și clovnul l'ați ghicit, n'a putut fi altul de cît imundul Nicolae Filipescu.

Junimiștii au dat alegerei de la Iași, caracterul de alegere politică de mîna întâia. Pentru junimiști alegerea de la Iași nu e alegerea parțială provocată prin moartea regretatului dr. C. Botez, ci e procesul ce se pretractează între noi și ei. de mitalate și succesiune la putere.

In acest scop, în loc să îndreptățească titlurile lor pentru revendicarea puterii, au început a împroșca în adversari și în special în contra noastră, tot felul de invective, unele mai grețoase ca altele, și clovnul Nicu Filipescu a întrecut chiar pe d. A. C. Cuza în spasmodicele sale fraze.

Da; alegerea de astă-zi judecă procesul *takismului*. Junimiștii s'au năpustit cu furie canibalică contra șefului nostru să-l răpună. Au întrunit pe toți oratorii, pînă și slujbașul fost a lui Take Ionescu, a aruncat cu noroiu în șeful nostru. Galantul Mr. Mathieu a început atacul pe tema cinstei; N. Filipescu l'a calomniat prin proza-i imundă, iar gentelmenul Marghiloman cu vocea-i stînsă și cu vlaga-i irosită a scontat viitorul, lăsîndu-se d-lui Carp darul profeției; dar ce profeție sarbădă! ce justificare naivă! nu mă unesc cu Take Ionescu, pentru că i-ași da prilej să fie mai mare!

Astă-zi înaintea urnei alegătorii ieșeni au știut să aleagă între cei 3 candidați: *un grec, un neamț* și *un romîn*, și să hotărască definitiv procesul dintre Carpiști și Takiști. Cu fiecare buletin ce s'a depus în urnă pentru Gh. Lascar ei au grăbit hotărîrea așa că acum cînd apărem, orașul Iași, țara întreagă, Regele chiar știe care e verdictul.

Nu ne îndoim nici un singur moment că alegătorii Ieșeni nu vor fi la înălțimea situației. S'au grăbit să vestejească prin marele număr de voturi date lui Gh. Lascar, necinstea ce au făcut Iașilor oratorii Cleoni ai tribunei, ca Nicu Filipescu, care ne-a feștelit obrazul de rușine.

Dacă un fruntaș al partidului rage așa de strident și mușcă așa de înveninat, partidul nu merită nici încrederea alegătorilor nici cinstea de a cărmui țara. Partid de exoflisiți, de rancunoși, de paralitici și de svăpăiați la minte, partidul d-lui Carp e sorocit să fie pus pe veci la carantină. Cei 14 ani de opoziție l'a făcut să turbe; Cu turba lor nu merită puterea.

Prăbușirea Carpismului e astăzi un fapt împlinit. Junimismul moare în însuși orașul, unde a văzut lumina zilei, și să-i zicem veșnica pomenire.

Dar alegătorul ieșan în fața urnei a mai făcut și procesul liberalismului decadent. In Iași liberaliamul e în plină debandadă, în plină decadență. Fără cap și fără soldați, cine se scoa'ă e mai mare, cine latră mai tare capătă ciolan mai bun și așa merg lucrurile halandala.

Dacă ar fi fost lupta de ales între Manicatide și Lascar, alegătorul ieșan era mai ușurat; dădea preferința lui Lascar, și pace. Dar acum s'a făcut procesul liberalismului și alegătorul ieșan a știut bine că votînd pe Lascar grăbește moartea regimului nefast al liberalilor, cari de 34 luni deține frînele puterei cu atîta stîngăcie, că și-a pierdut toată popularitatea. Persoana d-lui Manicatidi e buturuga mică, care va răsturna carul mare și nu e nimic anormal ca pe această buturugă mică de la Iași să cadă partidul liberal de la putere mai degrabă de cît crede el.

De așa importanță fiind votul de azi, toți cei 550 de alegători, conștienți de rolul lor n'au șovăit nici un singur moment în fața urnei și cu mîna pe inimă și cu cugetul împăcat au votat în mare majoritate pe Gh. Lascar salvînd prin aceasta onoarea Iașilor, batjocoriți și batfolitți de saltimbancii de bîlciu și de putregaiul liberal, care nu mai are de ce dăinui la putere.

„OPINIA"

„Discursul" d-lui Filipescu

Pe d. Nicu Filipescu nu-l cunoaște nimeni în tîrgul Iașului. Actele lui desperate, actele lui de banditism, însă, le cunoaște toată lumea aci.

D. Filipescu n'ar putea trăi trei zile în Iași. Oameni politici bandiți, n'au trecere în orașul acesta. Nici acum, nici altă dată, nici în vremuri de mult apuse, Iașul n-a cunoscut oameni politici prea impulsivi, oameni politici insultători publici, bătăuși, miniștri spărgători de sartare.

Chiar dacă este ceva exagerat în legenda că Iașul este un oraș eminamente nobil, dacă exagerarea se datorește unor moravuri, ce au fost introduse de desperați, nu se poate nega că banditismul politic n'are căutare în Iași.

Nouă ni se pare că frunzărim în poveștile despre haiduci, cînd auzim că un barbat de stat nu poate fi de cît trivial, că el n'are alegere în mijloace, cînd este vorba de a lovi în adversari.

De aceea ni s'a părut îndrăzneț că d. Filipescu a venit să vorbească la Iași, să reediteze aci tot ce nu mai are trecere la București.

D. Filipescu mai venise la Iași, prin 1895, ca să inaugureze aci cercul studiilor sociale. Acum a venit iarăși ca să facă silueta d lui Take Ionescu.

D. Take Ionescu, după desemnul ce i l'a făcut d. Filipescu, este un Șloim cu nas pronunțat evreesc, cu glas de Ițik.

Astea, dacă le-ar fi spus d. Filipescu la Capșa, sau în redacția *Epocei*, **ar fi rîs de el chiar d. Pisani. A ținut să le spună la Iași, le-a rezervat orașului intelectualilor.**

A mai spus, firește, că d. Take Ionescu este vîndut evreilor, că trăiește din banii alianței israelite. După concepția d-lui Filipescu, care este concepția tuturor feciorilor de bani gata, d. Take Ionescu n'are cu ce trăi de vreme ce n'a moștenit și n'a capatat foale de zestre.

Unde va în culoarea cutare din București, unde oratorii vorbesc în duhoarea de turburel, asemenea infamii, prind.

Dar să vii la Iași, să convoci nu pe Nae Cocoșatul și pe ai lui, dar pe alegătorii colegiului II de Senat din Iași, și să le spui că Take Ionescu trăiește din mila altora, fiind-că n'are soacră bogată – asta ie o semeață îndrăzneală

Pe limba derbedeilor a vorbit d. Filipescu alegătorilor colegiului II de Senat.

De aceea toată lumea a reprobat felul seu de-a vedea și noi am ieșit cu un cîștig: cu cîștigul că lumea din Iași l'a apreciat pe d. Filpescu ca insultător public, insultător trivial și nimic alta.

Redeclarația d-lui Carp

In rezumatul de concluzii pe care l'a făcut d. P. P. Carp la intrunirea de Vineri, d-sa a subliniat din nou imposibilitatea unei reconciliări cu d. Take Ionescu. Nu că n-ar vrea d. Carp, nici fiind că nu vrea d. Take Ionescu, dar pentru motivul că, a adăugit d. Carp, o asemenea reconciliare l'ar slăbi pe d. Carp.

Dar aceasta nu este o mîngăiere practică, întru cît d. Carp ie foarte slab și fără de d. Take Ionescu și acesta ie foarte tare fără de d. Carp, tocmai fiindcă ie fără d-sa.

Dacă d. Take Ionescu nu s'ar fi lepădat de sub jugul boeresc, partidul conservalor ar fi fost la putere, s'ar fi pregătit chiar să plece de la guvern, căci intrigile, invidia, gelozia ar fi operat rău. D. Carp n'ar fi putut sta la putere din cauza, ar fi zis el, a d-lui Take Ionescu și astă zi nu poate veni la putere tot din cauza d-lui Take Ionescu.

D. Carp poate spune că n'a profitat, nici n'a cîștigat nimic prin crearea partidului conservator. N'are profit și n'are pierdere din punctul de vedere al puterei, dar încearcă o colosală pierdere morală.

Toate succesele d-lui Take Ionescu, enormele succese de aderenți și acele repurtate în alegeri, le datorește escluziv ruvenit în țară; atîtea desidenți liberale, atîția mulți fruntași n'ar fi venit într'un partid conservator pur.

Nu este oare ridicolul să tot repeți cîntecul imposibilității unei reconcilieri? D. Take Ionescu dă el oare semne, cît de mici, că are nostalgia de a fi deconsiderat de d. Carp?

Și nu este oare arhiridicul să mai mai sublinieri imposibilitatea reconciliărei la o intrunire publică, oficial anti-takistă, la o intrunire în care d. Filipescu exhibă siluete de ale d-sale?

Fie pe pace d. Carp. Trăiască încă mulți ani. Dar să nu uite că ruptura conservatoare nu s'a făcut cu gînd de împăcare, ci numai fiind-că, pasul ideal odată făcut, o revenire va fi imposibilă.

Fie care zi arată clar acest lucru.

CATE VA NOTE

Europei i s'ar putea întîmpla un mare cataclism. Inchipuiți vă că un stat oarecare, dînd la lumină o carte verde, galbenă sau albastră, cari se scriu în franțuzește, ar tipări cartea și în coloanele „Opiniei".

Ce ar ieși— maică—din franțuzeasca aceea! Trei săptămîni d'a rîndul, în coloanele *Opiniei*, l'affaire des poisons fusese, cu o regretabilă tenacitate, l'affaire des poissons. Firește, este o legătură între anumiți pești și otrăvuri, dar Sardou a scris afacerea otrăvurilor și nu a peștilor și nu era potrivit cu aspirațiile unui oraș ospitalier, ca să schimbe titlul unei piese.

Eri s's zețuit un cuvînt englezesc în *Opinia*. De acasă cuvîntului aceluia i zice *bobsleigh* (cu o după primul b). E un sport englezesc, care s'a introdus repede ca și foot-bal, lavn-tennis etc.

La *Opinia* i se zice babsleigh (cu a după primul b).

Nu-i drept, dar ie conform. După atîta poisson era natural să vie și o babsleigh.

*

Alta — nemțească — tot din *Opinia*: „Domnul *Carol* von *Lölloffe* Löwensprüng s'a reîntors a seară în localitate".

Iată un nume nemțesc, care și-a romanizat numai numele de botez: „Carol von". Lölhöffe este un nume absolut special al „Opiniei", căci asemenea nume nu există, precum nu există nici Löwensprüng.

Nu cunoaștem persoana cu numele ce-i a dat ziarul nostru. Dar pariem că nu-i zice astfel.

Mai interesant ni se pare însă l'affaire des poissons cu cursele de babsleigh.

OAMENI ȘI LUCRURI

INTER ARMA

Despre ce s'ar putea vorbi oare astăzi în această rubrică a ziarului, ca și in'ori-care alta, în afară de singurul eveniment al zilei: lupta electorală.

A mai urmări pe raza gîndului vr'o iluzie de vis; a mai rătăci cu mintea în o fantastică regiune de inspirații,—ar putea părea absurd în împrejurări de acestea, cînd toată lumea, absolut toată, are mintea încordată asupra unei singure preocupări: politica.

Nici poezia, nici frumusețea nu se cuvin să distragă o cît de mică parte din energia socială, ale cării manifestări și supreme sforțări se îndreaptă către una și aceeași problemă,—acea politică.

„Inter arma silent musae..." In vremea luptelor muzele păstrează tăcerea, zicea vechiul dicton.

Este oare, în mijlocul vastei literaturi scrise și vorbite, vre un loc și pentru elementul estetic? Se găsește oare în abundența de proză care încununa o campanie electorală de intensitatea campaniei de acum, posibil să discernem și factorul pururea necesar,—al frumosului?

Fără îndoială că da.

In afară chiar de faptul însuși atît de interesant al emoțiunii imense care stăpînește atîtea suflete în așteptarea rezultatului, în afară de mult interesanta, psihologie a masselor în aștoptarea sfîrșitului,—nu lipsesc, în atari momente de încordare, nici manifestările intelectuale remarcabile.

Tonul gazetelor devine în genere mai vehement, e drept, dar din punctul de vedere literar el devine mai expresiv, mai colorat, mai bogat în imagini. Fiecare partid găsește, în sprijinul cauzei și convingerilor sale, vocabularul cel mai energic, dar și bogăția de argumente, punînd la contribuțiune logica faptelor întru a sămăna convingeri. Din mijlocul polemicei nu lipsește intelectualismul, mai cu seamă cînd lupta se dă într'un oraș ca al nostru.

Cine n'a admirat, bună oară, în proza ocazională, improvizată a d-lui Sebastian Moruzzi, rînduri inspirate ca aceste, asupra unei întruniri a vechilor „conservatori":

„...Rînd pe rînd în fața noastră au apărut chipuri și suflete de altă dată.

Unele demne și frumoase, strigînd eterna lor credință; altele ducînd cu sine melancolia nesfîrșită a unui falnic trecut; altele violente, sguduite de mînie, impresionate de ură, cu sinul mușcat de șarpe, evocînd pe alocurea măreția eternelor damnațiuni în vultoarea cercurilor dantiane.

Dar cît de departe de noi, cît de departe de grijile, de gîndurile noastre! Ei nu mai cunosc nimic din nevoile vieței de azi. Preocupările patimilor lor ni se par străine, cuvintele fără de înțeles, ca și cum am asista la sfezile deșarte ale luptelor teologale, sau la demonstrația dogmatică a unei scolastice învechite.

Plutea ceva fatasmagoric asupra acestei adunări, o impresie de iluzie, a cărei vrajă o rază de lumină, un sgomot mic ar fi rupt-o și ar fi împrăștiat-o ca o negură ușoară, ca un vis."

...Vor fi tăcînd muzele, în mijlocul luptelor; dar prin frămîntările nebuloase se ivește ici-colo, în zare, cîte o rază de frumusețe, — aurora zilei de mîine, ziua gîndului nou, ziua triumfului visat.

R.

Marea întrunire dela clubul conservator-democrat

— Cuvîntările d-lor Al. A. Badareu, N. Fleva și N. Xenopol.— Manifestația —

Eri la orele 5 p. m., membrii clubului conservator-democrat s'au întrunit în adunare generală. Saloanele clubului erau ticsite de numeroșii membri ai clubului. Au luat parte la acaastă grandioasă întrunire și fruntașii noștri, d-nii N, Fleva, deputat, N. Xenopol, senator și D. P. Moruzzi, deputat, cărora li s'a făcut o frumoasă primire, în aplauze și urale prelungite.

*

D. **Al. A. Bădăreu**, urcîndu se la tribună, pentru a deschide întrunirea, este primit cu urale și tunete de aplauze.

Domnilor,—zice d-sa,—să-mi dați voie în mod excepțional și printr'o intîm

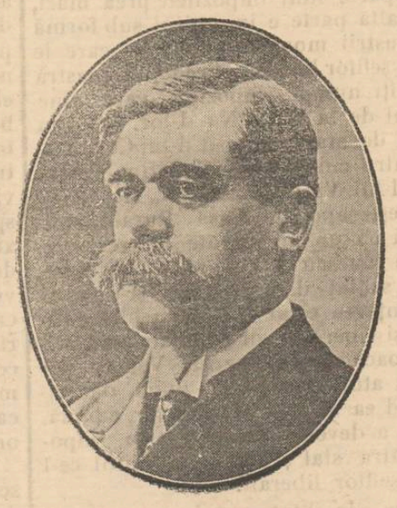

plare fericită, să cedez dreptul de pro istoșie la leturghisirea de azi, unui fruntaș și mai în vrîstă și mai cu autoritate de cît mine, inima partidului conservator-democrat, d Neculai Fleva,— care ia parte pentru întâia oară la clubul nostru din Iași.

Cuvîntarea d-lui Fleva va avea menirea de a sfărîma o legendă, care cîteva luni de zile a fost purtată: că Fleva era b ne cum se afla la Roma; dar, l'a turburat situația din țară și a venit pentru a mă distruge pe mine! (ilaritate). Erau unii chiar care puneau pareuri că eu nici nu pot umbla cu Fleva, cu nu pot să mă văd cu el, că în fine, n'ași putea sta la masă cu el! Apoi d-vs, știți foarte bine, că dacă ar fi ca prietenia noastră să se arăte la preumblări împreună și la mese în comun,— foarte puțin, am putea dovedi această prietenie!

Veți vedea însă, cum se risipesc toate aceste legende.

Venirea d-lui Fleva între noi, este una din dovezile că legendele acestea sunt inventate. Și venirea d-sale între noi, mai însamnă că el a simțit că această citadelă a lașilor, de care adversarii noștri au atît de mare frică, este o citadelă democrată. Fleva a venit între noi, nu atras de dragostea luptei electorale; el a venit aci să ne îmbărbăteze în lupta noastră și cu suflarea sa, să încălzească și mai mult vîntul democrației, care suflă puternic. (aplauze.)

*

Se urcă apoi la tribună d. Fleva, căruia i se fac mari ovațiuni, care par că nu mai luau sfârșit.

D. **N. Fleva**: Negreșit că cel dintâi cuvînt care se impune, și din inimă îl

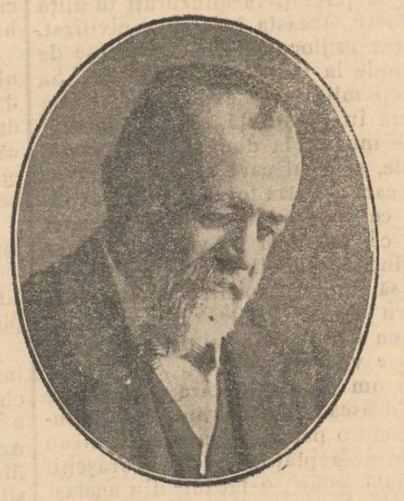

spun, e să arăt recunoștința mea la bunavoința ce mi-o arătați și să vă justific totodată „imcompatibilitatea" dintre mine și amicul meu Bădareu, despre care, vă mărturisesc că abia acum în timpul din urmă am aflat!

Trebue să știți d-lor, că în partidul nostru ura și invidia sunt necunoscute. Vă voi spune îndată care a fost mobilul venirei mele în țară și apoi de ce am venit la Iași.

Să vă spun mai întâi de ce am venit la Iași și apoi vă voi spune de ce am venit în țară.

Am venit la Iaşi ca să revendic onoarea împreună cu d vs şi să ridic sus renumele persoanei celei mai ilustre pe care o avem în ţară, d. Take Ionescu. (Aplauze în lungi).

Am venit aci să revendic onoarea de a protesta în mijlocul acestui oraş de sentimente, de naţionalism, în contra tuturor calomniilor ce se aruncă asupra partidului nostru şi mai ales asupra acelui cetăţean ilustru care stă deasupra tuturor. Am venit la Iaşi şi ca un semn de recunoştinţă, căci nu pot uita Iaşul care odinioară a luptat contra liberalismului.

De ce am venit în ţară? Am venit îndemnat de un sentiment care ar fi fost şi în inimele d-vs a tuturora. Plecasem din ţară, nu cu plăcere, dar pentru că vedeam că toţi voiau ca să plec. Şi nu pot spune că la Roma am stat mulţumit, căci pentru un soldat care a luptat 30 de ani pentru apărarea ţării, nu poate fi o mulţumire, ori cît de mare pensie i s'ar da. dacă e trimes acolo unde nu e mulţumit.

Am văzut apoi că ceia ce am voit să fac acum opt ani cu d. Take Ionescu, s'a făcut acum. Şi cînd am văzut că s'a făcut, m'am întrebat, mai bine e să mor acolo ca o mortăciune, sau să vin acolo unde mă îndemnă inima. Am asistat la Roma, la înmormîntarea unui fost ministru, care în ultimii ani se retrăsese în viaţa privată; cînd a murit am observat în public că omul acela era de mult mort în lumea lui. O doamnă m'a întrebat dacă e adevarat că vrau să mă întorc în ţară. I-am răspuns că plec, pentru ca să nu mor şi eu ca acel ministru. Mi am zis, de cît să stau la îngrăşare la Roma, mai bine să fiu curat şi sarac în ţară, cu toate că mereu să spune că suntem vînduţi streinilor, fără însă a se produce vre-o dovadă.

Mi s'a spus că aseară a fost aci în Iaşi o întrunire şi mi s'a mai spus că şeful conservatorilor ar fi declarat că nu se poate milogi pe lîngă Take Ionescu, căci atunci puţin timp ar mai trece şi Take o să fie mult mai tare de cît el, Eu cred că nici nu trebuia s'o mai spuie aceasta, căci lucrurile să văd şi să ştiu de acuma. Apoi un alt orator a venit şi nu s'a mărginit la aprecieri personale, ci a făcut acuzaţiuni şi calomnii în mod josnic, în mod trivial, că chiar între prietenii sei a stîrnit indignare pentru limbajul său. Eu protestez de aci şi i înferez pe acei oameni care recurg la asemenea acuzaţii şi calomnii.

Cînd era cu mine oratorul de aseară, pornit contra lui Take Ionescu, îi spuneam adeseori: n'ai dreptul să te superi pe el; să te superi pe D-zeu că i-a dat calităţi mai multe de cît altora.

Constat d-lor că luptele noastre politice, în loc să se civilizeze ca în streinătate, devin mai vii chiar dacă e adversar, nu se luptă contra lui cu atîta înverşunare, i se recunosc meritele, căci el nu e numai al partidului, ci şi al ţerii întregi.

Nu e o satisfacţie mai mare de cît să iau asupra mea toate calomniile debitate eri seara, în contra acestui om superior, de şi el se află cu mult deasupra mea.

*

Nu cunosc pe ceilalţi candidaţi şi nu cunoşteam nici pe al nostru; după nume însă văd că unul e romîn, altul are nume nemţesc, iar celălalt grecesc. Nu cunoşteam zic, nici pe al nostru; dar drept să vă spun că de la prima cunoştinţă mi s'a impus.

Suntem acuzaţi că nu suntem naţionalişti; da, nu suntem ca partidul liberal naţional, căci nu vom cădea nici odată ca Sturdza la 1899, pe chestia naţională. Nu suntem naţionali ca junimiştii, care sunt falşi, ca d. Carp, care spune că nu există pentru noi Macedonia.

Eu ştiu că d. Take Ionescu nu se formalizază de astfel de acuzaţiuni; ar trebui însă să le dăm o lecţie; şi nu lecţii de fluerăturile cîtor-va indivizi. Căci e uşor cînd ai bani şi eşti înţeles cu guvernul, să pui cîţi-va spînzuraţi în uliţă şi să fluere. Aceasta însă nu e civilizat. Noi avem mijlocul foarte cetăţenesc de a respunde la toate calomniile lor. Să vă duceţi mîine şi să exprimaţi voturile d-voastră în conştiinţă, şi veţi da sentinţa de moarte la două guverne: unul care este, şi altul care să pretinde.

Ştiţi care e furia lor? E foarte explicabilă: cei care sunt nu pot să mai stea, şi cei care vor să vie, nu pot să vie Vrînd ne vrînd, un guvern format de noi să impune, pentru cinstea ţerii şi pentru buna ordine. Noi vrem să sfîrşim cu banditismul şi poliţienismul. Nu mai e vremea teroarei.

Cine i om politic în ţara asta, trebue să se gîndească că dacă ţaranii s'au rasculat, au făcut-o pentru că nu mai puteau să rabde nedreptăţile. Şi dacă orăşenii să răscoală astăzi, o fac tot din aceiaşi cauză.

Ei îşi închipuie că dacă au pus mîna pe guvern, s'a sfîrşit; nesocotind totul şi pe toţi.

Astă zi însă nu se mai poate guverna cu teroare, ci numai cu simpatia. Ar fi mai patrioţi dacă s'ar retrage, de cît să stea la cîrmă în contra opiniei publice şi în contra voinţei ţărei (aplauze).

Aceasta e situaţia, domnilor, Cei care sunt, nu mai pot sta, iar cei care vreau să vie, nu pot să vie, şi nu pot să vie pentru că ei sunt încarnaţia vie în contra tot ce e democrat. De aceea crapă partidul d-lui Carp şi nu se mai poate cîrpi; căci, de cîrpesc într'o parte, se rupe în alta. La fel sunt şi liberalii. In schimb, partidul nostru creşte, creşte mereu şi ei se surpă. Partidul nostru se bucură numai de simpatii,—nu numai în ţară ci şi în străinătate. Eu cînd eram la Roma, nu mi se vorbea nici—odată, nici de d. Carp, nici de Brătianu toţi mă întrebau şi vorbeau de Take Ionescu.

Cînd te uiţi la junimişti îţi face impresia că au deschis o prăvălie, într'o casă frumoasă, neguţitorul e bine îmbrăcat, dar ce folos, cînd intri înăuntru: rafturile îs goale! La ceilalţi, la liberali e o adevărată stare de faliment! Liberalii au călcat toate legile şi au ajuns să facă altele care nu s'au văzut în nici o ţară, cum e legea contra sindicaliştilor. Astea sunt opere de inchiziţie, care existau acum 300 ani în urmă.

Şi domnilor dacă ei vor vroi să stea cu sila la guvern,—atunci şi lumea îi va goni cu de a sila. Noi n'am vrea însă să se întîmple asta. Noi voim să-i dăm afară cu votul dv. Şi, votul dv. va fi deciziv, el va da indicaţia. (Lungi aplauze acopăr ultimile cuvinte ale distinsului fruntaş.

*

Se urcă apoi la tribună d:

N. Xenopol. Domnilor, ştiu că simpatia cu care mă primiţi, nu se datoreşte mie, ci fratelui mei, care a ilustrat ţara şi în special Iaşul, făcînd şi dr. Toma Ionescu, ţara de rîs! în străinătate!!

Căci, d lor acei cari vor să ridice prin muncă, fala acestei ţări, aceştia d-lor pentru conservatori şi liberali, sunt oameni cari fac ţara de rîs! Acei ce întrebuinţează calomnia, nu fac ţara de rîs ci fac gloria ei!!

Orice mişcare în această ţară nu şi a primit pecetea definitivă, până ce n'a primit şi jertfa Iaşului. A pierdut Iaşul provincii mari, dar nu s'a plîns cînd a văzut că din jerfele lui, poate că cîştige ţara romînească.

De aceea spuneam, că această mişcare n'ar fi deplină, dacă nu s'ar fi dat semnalul la Iaşi.

Domnilor, toate acele declaraţii pe cari le auziţi că după liberali, va veni la putere codiţa lor, adică junimiştii, asta e o batjocură, căci cînd ai mîncat trînteală la fie-care alegere, este sau o nebunie, sau un caraghioslîc să susţii aceasta. Aceste declaraţii nu le puteţi lua de cît ca nişte zeflemele, căci ştiţi că d lui Carp îi plac zeflemelele.

Cît despre noi, partidul nostru împlîntînd adînc plugul în straturile societăţii romîneşti, a prefăcut în ţărînă straturile vechi de pămînt, făcînd straturi noui, pentru opera de regenerare ce ni se impune în epoca în care trăim. Ziua de mîine, impune guvernului care va vine, să găsească echilibrul între ţerani şi proprietari.

La oraşe se impun probleme mari. E scumpetea traiului. Care să fie cauza? Pe deoparte sunt impozitele prea mari, pe de altă parte e impozitul sub formă de industrii monopolizate, pe care le plătim şefilor liberali. Credeţi d-voastră că plătiţi numai impozitul care vine cu rolul de la stat? Nu d-lor. Plătim tot atît de mare impozit d-lui Costinescu, pentru cuiele d-sale; plătim pentru hîrtie d-lui Vintilă Brătianu, etc.

Vorbeşte apoi de Casa Rurală, spunînd că cu un an înainte de rescoale, d. Take Ionescu a voit să o înfiinţeze, dar s'a sculat d. Costinescu şi-a spus că înfiinţarea ei ar fi o primejdie naţională, şi liberalii vor combate prin orice mijloace, înfiinţarea ei. Vedeţi dar d lor că atunci ea nu era bună, dar astăzi cînd ea se află în mîna lor, e bună.

Viaţa a devenit scumpă prin impozitul către stat şi prin impozitul ce-l plătim şefilor liberali.

Loteria de Stat era de asemenea o instituţie antipatriotică. D. Haret a scos chiar o broşură, în care spunea că ea a fost creată de o bandă de escroci. Acuma ea este o instituţie naţională, fiind că doi liberali au intrat în consiliul ei de administraţie.

Suuneam că viaţa a devenit scumpă prin impozitul către stat, şi impozitele multe, pe care le plătim nababilor.

Mai e o problemă: muncitorimea, care să ridică şi se agită. Şi aceasta trebue rezolvită şi să vedem, care le sunt revandicările. Dar cine să le rezolve toate acestea? Barbarii de la guvern, sau cei de la codiţa guvernului? Singurul partid civilizat, e ştiut, că e partidul conservator democrat.

Toate instituţiile noastre sunt amenинţate de aceste două categorii de barbari. Şi nu e oare o acţiune de barbarism ca pentru a ajunge la putere, să rescoale pe cei ignoranţi, pentru ca venind apoi la putere, să împuşte cu miile şi apoi chestia agrară, cu manifest regal cu tot să le legi de gard.

Mai este o acţiune de barbarism. N'am fi crezut că după 40 de ani de civilizaţie. mijloacele de lupte politice nu se vor îndulci. Şi cine le face acestea? Junimiştii prin presa lor, pe care publicul le respinge cu indignare, dovadă sunt verdictele electorale. Ce sunt aceste bande pe stradă, care flueră? Sunt dovada de obiceiuri primitive, du demne de timpul nostru, cînd avem atîtea instituţiuni şcolare.

Continuînd, d-sa arată că singurul element care a căutat să ridice conştiinţa maselor, e partidul conservator democrat, cu acea pleiadă de oameni care şi-au sacrificat interesele pentru ţară, Cum de pildă d. Fleva, care este un martir al luptelor noastre politice, dar care spre onoarea ţărei să ridică tot mai mult, cu cît insultele sporesc.

Terminînd d. Xenopol spune că, crede, că Iaşul va fi la înălţimea lui şi că încă odată va dovedi că Iaşul va fi ceea ce a fost şi ceea ce este.

*

D. Al. **Bădăreu**, urcîndu se din nou la tribună, zice:

Nu putem să încheem această întrunire, fără să nu mai adaog ceva, la cele spuse de fruntaşii noştri.

Ne-am gîndit să punem candidatura lui Gh Lascar, fiul Iaşilor, care în ultimii 10 ani a dat dovadă, prin munca şi vrednicia sa, că e quintesenţa acestui oraş.

Era o datorie a Iaşului de a da acestui om încurajarea, pentru ca să'i crească dragostea şi puterea de muncă, cînd pentru a doua oară ar veni să lucreze în această parte a ţărei. Gîndul nostru, de la început a fost pentru candidatura lui Lascar; adversarii însă au căutat să ne împiedice, căutînd să facă din acea alegere, un proces politic. Ei bine, primim această situaţie. Şi o primim cu atît mai uşor, cu cît cunoaştem trecutul cetăţenilor ieşeni.

Cu cîţi-va ani în urmă, la 1897, ne aflam cam în aceiaşi situaţie. Şi atunci era problema dacă trebuie să se ducă guvernul liberal şi cine să urmeze. Astă-zi lupta e cu puţină schimbare. Guvernul trebuie să plece mai de vreme şi pentru liniştea partidului şi pentru liniştea ţării.

Cine trebuie să urmeze pe liberali? D. Carp şi junimiştii pretind că lor li se cuvine această succesiune. Pentru ce? Pentru că d. Carp are un steag. Dnor. Despre acest steag d. Carp spunea altă dată că a fost murdărit cu noroi şi cu sînge.

Dar, la aceste pretenţii de legitimitate în succesiune, s'a pronunţat ţara. Au putut ei la vre-o alegere, cu propriile lor puteri, să capete vre-un loc în parlament? N'au avut nici odată aprobarea ţării. Sub preşidenţia d lui Carp s'a pus chestia condamnărei partidului conservator-democrat, pentru că ar a vea şefi şi fruntaşi, care trăesc viaţa în mod necinstit! Au afirmat că Take Ionescu e necinstit. Auziţi, domnilor Take Ionescu, unul din cei mai iluştri avocaţi din ţară, care a cîştigat sume fabuloase, prin munca sa, şi astă zi trebue să facă hipoteci şi să sconteze resturi de onorarii,—e necinstit! Despre acest om, care de dimineaţă pînă'n noapte e la muncă, ascultînd pe unii, servind pe alţii şi dînd mîngîeri altora, —acest om, care a despreţuit în totdeauna banul şi l'a întrebuinţat în munca sa pentru binele acestei ţări, să fie acuzat de necinste? Aceasta e o desfidere. O primim şi mîine vor avea răspunsul. (Aplauze.) Să vorbească ei de neromînismul d-lui Take Ionescu, cînd ei n'ar putea prezenta certificatele de botez ale generaţiei lor? Dar cine a fost altul, de cît Take Ionescu, care a trezit sentimentul naţional într'o provincie care se credea pierdută. D. Carp spunea la Viena, că pentru noi nu există Maeedonia. Pentru această Macedonie Take Ionescu a veghiat multă vreme şi d. Haret a scos broşuri în care-l atacă pe Take Ionescu, pentru risipa ce a făcut'o cu Macedonia! Prin colaborarea lui Take Ionescu s'a primit în 1906, iradeaua Sultanului, prin care Romînii erau recunoscuţi ca naţionalitate aparte în Turcia.

Dar în Transilvania? Este nume mai scump şi mai cu sfinţenie pronunţat, de cît acel de Take Ionescu? Existenţa şcoalelor din Braşov, cui se datoreşte? Despre acest om, care altă-dată era acuzat de adversari că face risipă cu banii ţărei pentru neamul nostru,—să se spuie că nu e cinstit şi că e lipsit de sentiment naţional?

Dar, mai fac aceste acuzaţiuni şi altor fruntaşi.

Oratorul arată cum junimiştii au recurs la moravuri ca acele de a sparge sartare şi a fura scrisorile particulare şi cu toate că nu reiese nimic necurat din ele, continuă să acuze şi să calomnieze.

D. *N. Xenopol* (întrerupînd): Imi daţi voe să fac o întrerupere? E adevărat că junimiştii fac acum o înţălegere cu serviciul barometric pentru a continua şi mai departe cu cercetarea şi găsirea de scrisori? (mare ilaritate, aplause).

D. *Bădăreu*, continuînd arată cum şi contra d-sale s'au pornit cu calomnii josnice. Dv. ştiţi, a zis d-sa, că am trăit toată viaţa mea, între păreţi de cristal. Viaţa mea vă e cunoscută îndeaproape Ei ştiu foarte bine, că n'au nimic de spus, cu toate acestea continuă cu calomniile.

Mi-au furat scrisorile şi odată cu ele şi un testament, pe care îl făcusem, ca măsură de prevedere, cînd am fost atacat de d. Filipescu în Cameră. Au testamentul în mînă şi din el ar putea deduce totul. Nu vor însă să o facă, pentru că vîd că n'au nimic de spus.

Să le dăm însă o lecţie. Pe noi toate acestea nu ne descurajează. Am primit chiar acuma de la şeful nostru o telegramă, prin care ne urează isbîndă. (Dă citire telegramei, pe care o publicăm în prima pagină).

Vă rog, să vă faceţi mîine datoria în conştiinţă, aşa ca să venim din nou mîine seară aci, spre a sărbători succesul. (lungi aplauze şi urale).

*

Orele fiind înaintate, ceilalţi oratori înscrişi, d-nii D. P. Moruzzi, deputat, Lascar Antoniu, Vespasian I. Pella şi alţii, au renunţat de a mai lua cuvîntul.

*

După întrunire, d. Fleva şi ceilalţi fruntaşi au fost conduşi în urale şi strigăte de „trăiască"!

STRUNA ZILEI

INFIRMITATE

Nu numai că guvernul nu se retrage, dar nici nu poate să se retragă chiar dac'ar voi—a zis cu drept cuvînt d. C. Stere.

«Mişcarea»—fond.

De guvern vorbeşte Stere
Ca de-o şubredă fiinţă:
Vrea să stee? — Nu i putere,—
Să se mişte? - Neputinţă!

Situaţia guvernului

Generoşii şi Stoicescu.—D. Panu contra generoşilor.—Situaţie gravă

Mîine se redeschid Camerile.

In cercurile liberale se aşteaptă cu nerăbdare atitudinea generoşilor.

Se spune că ei s'ar fi înţeles să răspundă d-lui C. I. Stoicescu, care i-a atacanţei.

Ar fi vorba de o chestie personală privind activitatea ca ministru şi ca avocat a d-lui C. I Stoicescu.

Ceea-ce este sigur, e faptul că toate încercările pentru a se aduce o înţelegere în sînul majorităţei au rămas fără rezultat.

Şi dacă ar fi să credem ceeace spun membrii majorităţei din ambele tabere, trebuie să ne aşteptăm acuma la ciocniri energice între taberele liberale.

Este cert că membrii majorităţei nu se interesează de legile ce se anunţă că vor fi depuse de guvern, dar de atitudinea ministerului faţă de grupurile din Cameră.

Fiecare grup crede că în acest sfîrşit al sesiunei parlamentare trebuie să limpezească situaţia şi să facă tot posibilul ca să-şi asigure preponderenţa.

D. Panu şi Generoşii

In această privinţă este o dovadă ceea-e scrie d. G. Panu, conducător liberal, care face parte din aripa înaintată a partidului.

Ocupîndu-se de acuzaţia adresată socialiştilor intraţi în partidul liberal că au părăsit muncitorimea, d. G. Panu scrie:

„Eu nu acuz socialiştii intraţi în partidul liberal, că au lăsat pe muncitori fără conducători. Să'mi dea voe să-i învinuesc de alt-ceva. Ei ş-au păstrat în sînul partidului liberal, idei incompatibile cu acest partid înaintat, dar burghez, ceea ce aduce tulburări intelectuale. Aşa m'am mirat foarte mult cînd am văzut că o parte din acei fuşti socialişti au fost contra legei de regulamentare a asociaţiilor muncitorilor Statului. De ce au intrat în partidul liberal, dacă nu înţelegem că prima condiţie de ordine socială, este ca funcţionarii Statului să fie înainte de toate funcţionari.

*

Cum se vede nu numai vechile cadre, dar chiar şi liberalii mai înaintaţi cari sprijină cu căldură pe d. I. Brătianu intră în luptă contra generoşilor.

Asta nu poate decît să încurce şi mai mult situaţia şi să dea luptei un caracter şi mai acut.

Atitudinea d-lui Panu este, fireşte foarte comentată în cercurile generoşilor în deosebi.

Concluzie

Cu alte cuvinte a doua jumătate a sesiunei parlamentului se pare că are să fie foarte agitată şi opoziţiei i-ar fi rezervat mai mult un rol de espectativă.

Dar după cît se spune şi în taberele opoziţioniste, şi reprezentanţii opoziţiei, din parlament ar fi decişi să înceapă o acţiune mai energică în potriva guvernului a căruia retragere e considerată ca o necesitate pentru interesele statului.

STROFE

Micul Dr. Manicatide, avînd semn de buletin cercul (covrigul) e candidatul d-lui Stere la Senat.

Un copil e candidatul
Şi covrig copilul are
I l'a dat degrabă şeful
Cînd a pus ceva mai tare.

Dar din nou scînci copilul
„Scaun vreau" şi ne'ntrebat
Un nebun din casă spuse:
„Vrea să meargă la.. Senat".

Au plecat cu toţi în grabă
După voturi prin oraş;
Ce sudori pe şef saracul
Dar ce chin pe copilaş!

Nimenea nu înţelege
Prinsul lui neîmpăcat,
Mititelul cere scaun,
Scaun,.. dar nu la Senat.

X.

Informaţii

❑ Citim în Acţiunea:

D. N. Filipescu duce o politică pe care ori-ce om cu simţul demnităţii nu poate de cît s'o desaprobe.

Această politică se reduce la furarea de scrisori din sertare, ascultarea conversaţiilor la telefon şi alte apucături detestabile de soiul acestora.

Dacă d. Filipescu nu se astîmpără, îl avertizăm că îi vom da o lecţie să nepomenească.

Ii vom face deosebita plăcere de a publica o scrisoare a d-sale, al cărei conţinut odată dat publicităţii, suntem siguri că'i va tăia o dată pentru totdeauna pofta de a publica scrisorile altora!

❑ Comitetul pentru ridicarea unei statui lui M. Kogălniceanu, s'a intrunit ieri seara, la universitate şi a luat cunoştinţă de cele două propuneri ale sculptorilor Pavelescu şi Iordăchescu de a face macheta.

Comitetul se va pronunţa în şedinţa viitoare.

❑ Din Bucureşti ni se comunică, că, în afacerea pamfletului contra d-lui profesor Toma Ionescu, dentistul Niculescu, care s'a declarat autorul acelui pamflet, simţindu se atins de scrisoarea publicată de d. profesor Anghelescu, a timis martori acestuia pe doctorul Lupu, medicul primar al judeţului Ilfov, şi pe doctorul Botescu, ajutor de primar.

Martorii or să se întrunească astă zi, la ora 5.

❑ Un ziar colectivist publică a doua scrisoare deschisă a d-lui Abgaret Ibrăileanu către d. Gherea.

Scrisoarea ie pe trei coloane literă corp 9 şi va avea încă şi o urmare.

N'am cetit scrisoarea d-lui Abgaret.

❑ † **Colonel Lipan.** — D. colonel Lipan a încetat din viaţă astă zi dimineaţă.

Regretatul a luat parte, ieri, la întrunirea veteranilor, ce s'a ţinut sub preşedinţia generalului Botez.

De la întrunire a mers în vizită la d. A. D. Xenopol.

La d. Xenopol s'a vorbit mult despre alegerea de astă-zi. Colonelul, care avea să voteze, a declarat că va da votul seu candidatului junimist, întru cît colonelul este înscris la junimişti.

— De cît l'ai vota pe Meissner, zise cine-va în glumă, mai bine n'ai mai veni la vot.

— Mai bine aşi muri — respunse colonelul.

Abia isprăvise să vorbească astfel şi colonelul căzu jos, lovit de un atac cardiac.

Transportat acasă, cu toate îngrijirele ce-i s'au dat, colonelul încetă din viaţă.

*

Regretatul, în timpul campaniei din 1877—1878, făcea parte, cu gradul de căpitan, din regimentul 5 linie din Iaşi, compania I, sub comanda colonelului Gr. Borănescu şi maior Leonida Iarca.

In timpul campaniei, Lipan a comandat batalionul I. Regimentul 5 linie şi 13 au fost nedespărţite în timpul războiului şi ele au trecut cele dintăiu Dunărea şi tot ele au dat primul atac, la 27 August 1877.

Fratele colonelului Lipan, care a fost şi el căpitan în război şi care a murit anul trecut la Tecuciu, a fost rănit la atacul din 30 August 1877.

La acelaşi atac a fost lovit de un glonte şi defunctul de astă-zi.

In noaptea detronărei lui Cuza, Lipan, fiind sub-locotenent fusese de gardă la Palat.

In politică a fost conservator. A fost ajutor de primar la Iaşi, în 1893, sub primariatul Pogor.

În ceasul al noulea d. Stere își expune activitatea sa politică

D. Const. Stere în chestie personală.—Laude pentru d. Haret.—Apărătorul muncitorilor.—Iarăși chestia pămîntului.—D. Stere rămîne la guvern.

D. Stere a vorbit și a vorbit cum se zice în argoul gazetăresc—e cunoscut și șefului liberalilor — pentru „ultima oră".

A vorbit — și a spus, cum nici nu se putea alt-fel, lucruri foarte interesante.

Interesante, în primul loc, pentru că tradează un caz de conștiință și, în al doilea loc, pentru că în gura d-lui Stere ele nu pot de cît să surprindă.

Mobilul cuvîntărei, nici vorbă că a fost îmbărbătarea puținilor tovarăși, care nu mai aveau decît cîte-va ceasuri de operat.

Pornit să spuie numai cuvinte de ocazie d. Stere n'a putut să se oprească la timp. Din contra, a alunecat — și a spus și lucruri substanțiale.

Ele merită a fi subliniate și comentate.

*

Liberalii n'au venit la putere, a spus d-sa, fiind-că au voit, ci fiind-că slăbiciunea adversarilor amenința să ducă țara la peire.

Lucrul așa este, privit numai în aparență, cînd te mulțumești să observi numai suprafața lucrurilor. Realitatea, însă, ie alta. După ce au propăvăduit și provocat rezboiul civil, după ce au înroșit cerul cu flacările revoluției, liberalii și numai ei erau indicați și aveau autoritatea să facă represiune.

Vorba d-lui Stere, sunt legi fatale, contra cărora nimenea nu poate nimica.

Era fatal ca liberalii, cari au provocat grozăviile din 1907, să fie tot ei aceia care să fie obligați a readuce liniște.

*

Vorbind de direcția și idealurile partidului liberal, d. Stere face, între altele, istoricul casei rarale. Șeful liberalilor a fost însă un istoric părtinitor. Pomenind de refuzul conservatorilor, de a admite casa rurală, d-sa uită să spuie că la epoca acea însă-și d. Sturdza a fost contra ei și a înmormîntat legea în chestiune la Senat; mai tărziu cînd ideea și-a făcut drum, nu numai că conservatorii n'au fost contra acestei idei, ci d. Take Ionescu, cel dintăi, a propus un proiect în acest senz — fără caracter de operație de partid, bineînțeles. Și iarăși este drept că cei care s'au împotrivit la realizarea proiectului d-lui Take Ionescu au fost tovarășii d-lui Stere de astă-zi—et pour cause.

*

Inzestrînd mereu asupra chestiunei pămîntului dat la țărani, d Stere a povestit cele ce a auzit d-sa din gura țeranilor cu ocazia alegerei de la colegiu al III-lea de Iași, acum vr'o șase ani.

N'avem nici un motiv să punem la îndoială spusele d-lui Stere, dar nu putem să nu subliniem faptul, că în sfîrșit s'a lămurit geneza celebrelor afișe: **„Vreți pămînt, votați pentru Const. Stere".**

Țaranii i au dat ideia. Au cerut pămînt și d. Stere le-a respuns: „Votați mă". Sunt atîția ani de atunci: țeranii au capatat oare pămînt? S'a dus de atuncea d. Stere la țară, să asculte păsurile sătenilor? Și ce ți-au spus? E oare prea indiscretă întrebarea?

*

Acolo, însă, unde d. Stere devine extra-ordinar—spre a nu întrebuința un epitet mai aspru—ie cînd vorbește de muncitorimea de la orașe.

„Acești muncitori au în mine, un prietin, a spus d. Stere".

Prietn al muncitorimei de la orașe d. Stere! Știți cum a manifestat d-sa sentimentele calde ce le are pentru muncitori?

Atunci cînd furia guvernamentală, prin nimica justificată, a fost deslănțuită, atunci cînd guvernul a propus o lege care însamnă gîtuirea ori cărei libertăți, cînd s'a făcut o legiferare care împedică jocul normal al mijloacelor, de care pot beneficia în ori-ce țară muncitorii, pentru a îmbunătăți starea lor, d. Stere nu se mișcă, nu spune un cuvînt, nu vine la Cameră, nu vine la București,—poate s'a dus pe la vr'o mănăstire—și lasă pe amicul său George Mîrzescu, să primească a fi raportor la o lege infamă,—rol pe care l'a refuzat pînă și d. Const. Stoicescu—lege de care astă-zi d. Stere se leapădă, prin fraze pe cît de meșteșugite, pe atît de false.

Frazele, însă, nu folosesc. Muncitorimea, ca și toți cetățenii, nu mai pot fi înșelați astăzi prin trucuri, care nici macar înteligente nu sunt.

Pretinsul economist și democrat al partidului liberal al consimțit prin tăcerea sa la o operă pe care astăzi n'o mai susține, o respinge chiar.

In lumea politică asta se chiamă oportunism—în limba muncitorească asta se chiamă o ticăloșie.

*

Cît despre dăinuirea la putere a liberalilor, d. Stere are dreptate. Nimene nu se poate pune de-a curmezișul unui fapt fatal. Liberalii vor pleca și cît de curînd, iar succesiunea va reveni acelora pe care țara i a indicat și-i indică or-cînd ea este consultată în mod legal.

Litere-Științe-Arte

Din Roma se anunță că acolo s'a zărit acum peztru întăia dată cometa Halley, în forma unei stele de întăia mărime.

In acelaș timp „Times" anunță din Londra că în 17 lanuar stil nou s'a descoperit la Iohanesbuke o nouă cometă de mare putere luminoasă.

Trăim în anul cometelor.

*

La Paris s'a format un sindicat artistic al... pudoarei. E o asociație de artiști și artiste, întemeiată pentru o luptă contra reprezentațiilor imorale. Un donator anonim a oferit sindicatului 100 pînă la 500 mii de lei, spre a se funda un adevărat teatru pentru familii.

*

Scriitoarea franceză Marcelle Tinagre a publicat un foarte interesant volum, în urma unui voiaj de studiu în Constantinopol: „Notes d'une voyageuse en turquie. Excelenta scriitoare se ocupă pe larg de moravurile actuale ale Turciei și în special de unele faze prin care trece viața familiară și sentimentală a generației de azi.

*

Zilele aceste se va inaugura cu osebită solemnitate la Berlin expoziția de artă franceză din al 18-lea secol. Suveranii și prinții moștenitori ai Germaniei vor lua parte la deschiderea expoziției.

...Semne de pace?

*

Cometa Halley despre care se vorbește atîta, va fi vizibilă pentru ochiul liber în primele zile ale lunei Aprile. Intre 18 și 25 Mai va avea strălucirea maximă. In lunie ochiul liber n'o va mai distînge.

*

D-rul Leo de Forest a făcut un radiofon pe vîrful celei mai inalte clădiri din New-York (a societății metropolitane de asigurare a vieței), l'a legat cu sîrme cu scena Operei metropolitane și pe scenă a așezat aparate înregistrătoare, cari trimit curenți la radiofon, iar aceste undulații sînt în stare a fi prinse în ori ce aparat de telefonie fără sîrmă pănla 200 de mile engleze depărtare în jurul său. Ori cine deci, zice De Forest, va avee aparate de acestea acordate cu radiofonul, va putea asculta orice operă s'ar cînta. Ast-fel de receptoa e se vor afla în toate orașele mari, etc.

Ultime informații

❑ *D. A. A. Badareu, în discursul ce l'a rostit ieri la clubul nostru din Iași, a făcut declarația, că, între hîrtiile ce i-au fost furate și cari se află în mîinile unui frun'aș carpist, se află și testamentul său.*

D. Badareu, scrisese acel testament și-l încredințase unui prietin, cînd provocase la duel pe d. N. Filipescu. Prietinul, după trecere de timp, remise testamentul d-lui Badareu care-l pusese, între hîrtii, în sertarul biroului.

Testamentul acela vorbește foarte lămurit despre starea materială a d-lui Badareu și este foarte curios, că adversarii fruntașului nostru, cari au etalat de mii de ori milioanele fruntașului nostru, nu publică, în facsimile, testamentul din care, afirmăm noi, reiese evident, la cît se urcă averea d-lui Badareu.

Somăm pe calomniatorul Filipescu să publice testamentul furat.

❑ *Celebrul fost anarchist Moftețet, directorul prefecturei de județ, s'a travestit astăzi în agent electoral.*

Fără de rușine, dar fără pic de succes, numitul operează pe alegători în piața Unirei.

D. Stere face și el pe agentul. El s'a stabilit la prefectura de poliție.

❑ D. Teohari Antonescu, profesor de arheologie la Universitatea din Iași, a fost adus Vineri în Iași, de la Berlin, în stare muribundă.

D. Antonescu, bolnav de cancer, plecase la Berlin să consulte somități medicale.

De astă-zi dimineață savantul profesor luptă cu moartea.

❑ D. N. Fleva venea ieri la clubul nostru local, însoțit de d. Apostolu.

Cînd fruntașul trecu pe trotuarul de peste drum de redacția „Evenimentului", fu fluerat de derbedeii lui Holban.

Am înregistrat.

❑ Furiosul dr. Sion îl face pănă și pe agentul electoral al plăcintarului candidat colectivist.

D. Sion a chemat talegrafic la București pentru astă zi, Duminică, pe un prieten al nostru, medic de plasă.

❑ Acum un an a fost adus în Iași, de la Brăila, un tînăr simpatic, d. Mavrodi, trimes aci de d. Filipescu ca să facă treabă la Moldova.

D. Mavrodi, a făcut declarație în acest senz, cu prilejul unui banchet oferit d lui Filipescu la Brăila.

Trimisul extra-ordinar al insultătorului public a avut mari deziluzii în Iași. I s-a refuzat direcția gazetei locale și acum Vineri, d. Carp a refuzat să-i dee cuvîntul la întrunirea Carpistă.

❑ **Prinderea a cinci din evadați.**—Eri seara la orele 8 au fost prinși cinci din cei șapte deținuți, care au evadat în noaptea de Vineri din penitenciarul local. Nu se cunosc numele celor cinci care au fost prinși, de oare-ce ei își dau alte nume; să știe numai că a fost prins și Neculai Florea, care fusese condamnat la munca silnică pe viață, grațiat cu ocazia serbătorilor crăciunului și care urma să facă acuma o altă pedeapsă din trecut.

Sîmbătă la orele 5 dimineața, cei șapte evadați au venit în pădurea Bîrnova, pe care o ține în arendă d. Dimitrie Bogonos și găsind acolo pe pădurar, pe femeia acestuia și pe doi țarani care veniseră să cumpere uscături, i-au legat pe toți, furînd pădurarului 300 lei, în bani, mai multe arme și mîncare

De acolo au dispărut și la orele 3 jumătate toți șapte s'au ivit în pădurea domeniilor Coroanei de la Dobrovăț.

D. Ilie Niculescu, brigadir silvic la pădurea regală, aflînd despre cele petrecute în Bîrnova, se puse pe urma hoților și urmat de șase pădurari, toți înarmați, plecară în sănii și la oarele 4 și jumătate aflară că cei șapte evadați se află în cîrciuma de lîngă ciușmeaua Repedea.

Cu mare bagare de seamă d. Niculescu urmat de cei șase pădurari, intrară în cărciumă, unde găsiră pe cinci din cei șapte evadați. Toți au fost legați și predați postului de jendarmi din Dobrovăț care-i va transporta astăzi la Vaslui.

In ceea ce privește pe ceilalți doi, s'a canstatat că se aflau ascunși într'o altă odaie sub un pat și că aveau să rămîe acolo în scop de a prada pe cîrciumar. Cînd au auzit cele ce să întîmplă în odaia de alături, au profitat de împrejurarea că ferestrele erau fără gratii și au dispărut.

Meritul se cuvine cu totul d-luil Ilie Niculescu, care și-a expus viața și care a reușit să prindă pe evadați.

Este neîndoelnic că el va fi decorat.

❑ Astă-seară Duminică se reprezintă la Circul Sidoli Teatrul Pathe Frères celebra scriere „Două Orfeline" de D'Ennery. Această duioasă desfășurare a făcut încunjurul pămîntului și poate că nu există un teatru în lume—în cel mai mic oraș chiar—unde să nu se fi reprezentat această dramă.

Rolurile principale, ale lui Jacques, Petre, Cavalerul de Vaudray, Luisei, Henrietei și Văduvei Frochard sunt jucate de cei mai de seamă artiști parisiani. Scena duelului cu cuțite între schilodul Petre și Jaques Frochard este o capo d'operă de interpretare și înscenare teatrală.

In programul de astă seară s'au mai adaos o mulțime de sujete noui, precum: In jurul lacurilor mari din Africa, Coroana, mare piesă teatrală în care excelează un copil de un talent extra-ordinar, o explicație comică-fantastică a unei expedițiuni la Polul-Nordic;—O dramă patriotică franceză este apoi Legiunea de onoare sau „departe de ai sei" a cărei acțiune principală se petrece într'o posesiune colonială a Republicei Franceze.

Programul apoape nou în întregime mai cuprinde scene comice, teatrale, după natură etc.

Telegrame

București 10 Ianuarie

Consiliul de miniștri

București.—Mîine dimineață se va ține un consiliu de miniștri, sub preș dinția d-lui M. Ferekyde, președintele consiliului ad-interim.

Tot mîine va avea loc o consfătuire a majorităților parlamentare.

Intrunirile din Capitală

București.—In vederea întrunirilor meseriașilor și a muncitorilor se observă o mare animație.

Poliția face toate sforțările pentru a împiedica pe muncitori să ia parte la întrunire Ei a organizat o întrunire în sala Eforiei, unde adună lumea cu agenții.

Se fac și d sfășurări de trupe. Aproape toată armata, infanteria, cavaleria și pompierii au fost concentrați în apropierea sălei Dacia.

Nenorocirea de la Nehoiasi

Buzeu.—O nenorocire s'a întîmplat azi dimineață la Nehoiași, nenorocire care a pricinuit, moartea unui lucrător și rănirea grozavă a altora.

In momentul cînd un vagonet al societății forestiere manevra,—din nebăgarea de seamă a unui lucrător, vagonetul a fost scapat pe o pantă și a pornit cu o iuțeală vertiginoasă, răsturnîndu-se.

Un lucrător anume Toader Gieșanu, de loc din Sîngeni județul Prahova, a rămas mort pe loc. Alți cîțiva lucrători cari erau 10 de toți au fost grav răniți și transportați la Spital.

Incendiul din Constantinopol

Constantinopol. — Ancheta interprinsă de comisiunea care să cerceteze în afacerea de la parlamentul turcesc, a stabilit că incendiul a fost pus de servitorii lui Abdul Hamid, fostul sultan.

O circulară

București.—Direcțiunea generală a c. f. r. a trimes o circulară tuturor circumscripțiilor, prin care spune ca să se pună în vederea lucrătorilor că svonul că li se vor reduce salariile e inexact. Din contra salariile lor vor fi ridicate.

Circulara îndeamnă pe toți la lucru și ascultare.

Alegerea de azi

GH. LASCAR

Mișcarea în oraș, care a început de dimineață, orele 8, devine din ceas în ceas mai intensă.

Trenurile de ieri și cele de astă-zi au adus mulți alegători.

Votarea a început la orele opt. Biroul este prezidat de C. Grigoriu, consilier de Curte. Stampilarea buletinelor de vot a fost efectuată de d. judecător V. Bușilă. Ca grefier figurează d. Gheorghiu.

Buletinele au fost stampilate, prin tragere la sorți, cu stampila candidatului G. Lascar.

In sala de vot, în afară de magistrații din birou, sunt presenți delegații și asistenții candidaților: d-nii C. N. Paras hivescu, C. Chirilă, delegați, și d. Alfons Herovanu, asistent, ai candidatului conservator-democrat; domnii Andoniu și Stroja, delegați, d. Biief, asistent, ai candidatului junimist; domnii Gavrilescu și Toma, delegați, și d. Musteață asistent ai candidatului colectivist-naționalist.

*

Pănă la oarele 12 au votat 150 de alegători.

Alegerea pănă la orele patru s'a urmat în perfectă liniște.

S a remarcat următorul fapt, aproape fără pereche: a venit să voteze d. Ștefănescu, administrator de plasă în județul Dorohoi.

Bănuiță va vota cu d. G. Lascar, d. Ștefănescu fu chemat la prefectura de poliție și invitat să voteze cu d. Manicatide sau să nu vie la vot.

— Vă dau răspunsul imediat. Dați îmi voe numai să trec un moment în camera de alături.

D. Stefănescu reveni curînd și presintă demisia sa din postul seu.

Domnii Stere și Pennescu, au rămas surprinși de acest extra-ordinar curaj, au rupt demisia, lăsînd deplină libertate de acțiune d-lui Stefănescu, căruia i trimitem și noi salutul nostru de admirație.

*

La alegerea de astă-zi a votat și un orb El a cerut presidentului să-i citească fie-care buletin, punînd fiecare între alte două degete. Apoi a intrat în gheretă și s'a întors cu buletinele lipite reglementar.

*

Rezultatul alegerei

Alegători inscriși 657
Votanți 528
Anulate 19

Majoritatea absolută 265

Au întrunit:

Gh. Lascar, cons. dem.	216	voturi
Dr. Manicatide, liberal	155	„
C. Meissner, carpist	138	„

Biroul a declarat balotaj care se va efectua la 17 c.

Prima AGENȚIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ȘI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision și Agentura.
2) Vînzare și Arendare de moșii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă,
4) Imprumuturi de ori ce natură,
5) Representanțe din țară.
6) Cereale.
7) Petroleuri și derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocații Agenției.

George Farra

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanto)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

4620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT :

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa : Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigeare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare :

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str. Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 915 Marți 12 Ianuarie 1910

Clubul conservator-democrat, întrunit ieri, după proclamarea rezultatului alegerei, a trimis d-lui Take Ionescu telegrama ce urmează:

TAKE IONESCU

șeful partidului conservator-democrat

BUCURESTI

Colegiul al doilea de Senat din a doua capitală a țărei ne a răsbunat contra campaniei de canibali, pe care cele două partide pretinse istorice, au dus'o, ultimele săptămîni, contra noastră. Bărbăția cetățenească a alegătorilor a dat cîștig cauzei conservator-democrate și contra guvernului de azi și contra celor cari s'au pretins guvernul de mîine.

Rezultatul atît de strălucit pentru D-ta, șeful nostru, contra căruia în special d. Carp și partizanii săi au făcut o campanie nedemnă, nu admite nici o interpretare sofistică.

Victoria noastră nu se mai poate pune tendențios pe socoteala sindicaliștilor.

Te rugăm să vii în mijlocul nostru, ca, cu ocazia luptei pentru balotaj, într'o întrunire publică, să aduci, împreună cu fruntașii partidului nostru, omagiile de stimă pentru virtutea cetățenească, alegătorilor din a doua capitală a țărei.

Trăiască alegătorii ieșeni!

Trăiască șeful partidului conservator-democrat și partidul său!

Președinte, A. A. BADAREU

Mii de cetățeni, adunați aseară în fața localului de vot, pe piața Unirei și la Clubul conservator-democrat, au salutat cu un entusiasm indescriptibil strălucitul rezultat al scrutinului de eri.

Cu aceiași desăvîrșită mulțumire sufletească, Capitala, a primit după o oră știrea fericită a triumfului repurtat de noi, și s'a sărbătorit de către amicii noștri înfrîngerea dezastroasă suferită de sălbatecii adversari cu cari am dus această crîncenă luptă.

Iar azi de dimineață, cînd telegraful și presa au făcut să se cunoască de întreaga țară cît de glorioasă a fost pentru noi această înverșunată bătălie electorală, toată lumea cetățenească cinstită și demnă și toată suflarea conservatoare-democrată de la un capăt la altul al țărei, a tresărit de bucurie văzînd că nu există forță pe ori cît de ticăloase mijloace s'ar rezema, care să doboare viguroasa organizație a partidului nostru din Capitala Moldovei.

In istoria luptelor electorale a Iașului isbînda extra-ordinară ce am repurtat eri, e fără pereche, căci fără pereche sunt și procedeurile de cari s'au servit dușmanii noștri pentru a ne învinge.

Și de aceia, satisfacțiunea ce am simțit'o aseară și pe care o simțim și acum cînd scrim aceste rînduri, este nespus de mare, pentru că pe lîngă dovada unui puternic sentiment de încredere și recunoștință, pe care acest colegiu electoral a aratat-o pentru partidul conservator-democrat, pentru șeful local, atît de iubit și pentru candidatul nostru atît de stimat, dar el ne-a resbunat,—amarnică răsbunare—de toate înjuriile infame și calomniile odioase pe cari cu o zi mai înainte șefii junimiști le au rostit la adresa celui mai sublim romîn: Take Ionescu.

Am prevăzut'o de mult, că cuvîntul Iașului—citadela invincibilă a conservatorismului-democrat—va fi cu mult mai sdrobitor, cu deosebire pentru acei ce se pretind guvernul de mîine, de cît cel dat de cele alte centre politice ale țărei. Prevederea noastră s'a realizat conform așteptărilor tuturor: Junimismul și-a primit tocmai în orașul nașterei sale lovitura de grație, pentru a-și înscrie tot aci rușinosul deces.

Căci cu cît triumful nostru apare mai frumos și mai admirabil, cu atît înfrîngerea carpismului este mai tristă și rușinoasă.

In Iași au crezut nenorociții că'și vor găsi salvarea, evocînd în favoarea lor gloria unui trecut uitat. Isgoniți de pretutindeni, ei s'au refugiat în capitala Moldovei, rescolindu-i toate duurerile, amintindu-i toate suferințele de ieri și de azi, cu o rea credință uimitoare, în speranța de a-i amăgi sufletul, de a-i ameți judecata, de a-i răpi conștiința.

Și aci—unde și'au pus toată nădăjduirea și toată puterea de luptă, ei au căzut învinși, sdrobiți, ca o dreaptă și bine meritată răsplată pentru toate apucăturile canibalice de cari se servesc de la o vreme încoace în potriva noastră.

La ce a servit aducerea la Iași a întregului vicleim junimist și reprezentația ticăloasă de la Circul Sidoli, cînd căderea le-a fost atît de groaznică?

La ce a folosit miile de lei aruncate cu atîta conruptibilă generozitate de invidiosul Marghiloman—dacă ele n'au putut aduna pentru ei de cît cel mai mic număr de glasuri?

La ce au profitat spargerea tîlhărească a sertarilor și furtul și publicarea scrisorilor particulare de către sufletul de fiară și chipul de bandit al celui ce se chiamă Nicu Filipescu—precum și strigătele sale disperate și spasmodice, la adresa șefului nostru adorat, cînd pînă și guvernul hulit și detestat de toată opinia publică, le-a trecut înainte?

Și, în fine, la ce au servit trufașele declarațiuni și asigurările formale ale bătrînului naiv P. Carp că el va forma guvernul de mîine, cînd tot așa de formal, corpul electoral al Iașului, a desemnat alături cu Bucureștii ca succesor al liberalilor pe partidul conservator-democrat?

Infrîngerea junimismului — în starea lui de decadență morală, în care se sbate astăzi—iată prima și cea mai semnificativă urmare a crîncinei lupte electorale de ieri.

Această înfrîngere este o fericire pentru țară, căci ea distruge pentru totd'auna legenda periculoasă, că se poate încredința în timpurile de frămîntări politice și sociale, în care trăim, cîrma conducătoare a Statului, oamenilor atinși de senilitate, sau bandiților iresponsabili, al căror sfîrșit nu poate fi altul de cît în casa de nebuni.

Nu știm, dacă așa cum se află, doborît la pămînt și strivit sub povoara conștiinței nepătate și bărbătești a cetățenilor ieșeni, junimismul va încerca să mai reziste la lupta de Dumineca viitoare.

Il somăm—îl desfidem să resiste pînă la capăt — să scoată la iveală încă altele din scrișorile furate, să-și trimeată din nou smintitul ca să facă la Bragadiru sau aiurea portretul lui Take Ionescu, să speculeze din nou sărăcia cinstită a Iașului, cu milioanele Marghilomaniste, să reiee în fine de la capăt firul tutulor ticăloșiilor, tutulor murdăriilor, tutulor sălbătăciilor de cari acești ridicoli «asanatori ai moravurilor» au uzat în toată campania aceasta electorală.

Noi vom fi la postul nostru, și vom desfășura cu bărbăție și încredere lupta, pentru triumful deplin al sfintei cause ce susținem!

Cît pentru liberali, n'avem de cît să-i privim cu compătimire, și să le spunem: ceea ce era fatal să se întîmple, s'a întîmplat—și că și la Iași, ca pretutindeni ei au cules roadele politicei lor nesocotite.

Corpul electoral—țara reală și legală—s'a rostit și eri, cum se rostește de doi ani de-a rîndul, în potriva guvernărei lor—și credem că a venit timpul să țină seamă de voința țărei și să se retragă în liniște de la putere, pentru a-i face posibilă conducerea de către guvernul pe care îl voește ea.

Sforțările făcute în tot timpul din urmă de guvern, pentru a'și salva situația la Iași—după dezastrul suferit la București—concursul desăvîrșit, pe care l'au dat fruntașilor liberali locali în aprobarea tutulor cererilor făcute pentru satisfacerea alegătorilor interesați; și presiunile, ingerințele și fără de legile comise de administrație pînă în ultimul moment al închiderei scrutinului, n'au putut ajuta nici macar la apropierea cît mai mult a voturilor candidatului lor de cele obținute de partidul nostru.

Căci, de reușită nu mai putem vorbi. Nu mai poate reuși azi guvernul, după atîtea isprăvi săvîrșite în potriva intereselor tutulor claselor noastre sociale — și nu mai poate reuși mai cu seamă într'un centru politic de valoarea intelectuală a Iașilor.

Dacă alegerea ar fi fost liberă, dacă și cei peste 100 alegători înscriși la acest colegiu, dar cari n'au perticipat la vot, ar fi putut veni să-și exprime părerea ce au asupra actualei situații politice a țărei—candidatul nostru G. Lascar, ar fi fost proclamat ales, fără balotagiu, căci i-ar fi fost suficient un surplus de 44 de voturi.

Liberalii au făcut însă tot posibilul să micșoreze numărul participanților la alegere—crezînd că vor micșora și vor pune într'o mare inferioritate numărul alegătorilor, cari vor vota pentru noi. S'au înșelat însă, după cum s'au înșelat crezînd că prin searbădul concurs al falșilor naționaliști și al titlului de președinte al Ligei Culturale, candidatul lor are cele mai bune titluri de a se rîdica d'asupra noastră.

Succesul a fost numai al nostru și va fi numai al nostru, chiar dacă seria abuzurilor și ingerințelor săvîrșite la primul scrutin va fi repetată cu mai multă putere la balotagiu.

Cu cît nelegiuirile liberale vor fi mai revoltătoare, cu atît tenacitatea corpului electoral Ieșan se va afirma și mai mult, în favoarea partidului nostru, după cum, conrupția și infamia întrebuințate de junimiști au mărit cercul simpatiilor noastre.

Noi ne declărăm fericiți de strălucita isbîndă repurtată ieri, atît în potriva guvernului de azi, cît mai ales în potriva pretinsului guvern de mîine și,—din tot sufletul strigăm:

Să trăiască bravii alegători ai colegiului II de Senat, din Iași, cari printr'o luptă atît de bravă au ținut sus de tot falnicul steag al partidului conservator-democrat. Să trăiască neobositul și neînvinsul luptător și scump șef al nostru Al. Badareu, care a dus cu atîta curagiu, perseverență și pricepere lupta la isbîndă. Să trăiască și șeful suprem și adorat, Take Ionescu, pe care prin extraordinara manifestație de ieri l'au răsbunat de toate infamiile dușmanilor săi de moarte și i-au dat cea mai nobilă și sfîntă răsplată pentru sufletul seu nobil și sfînt!

„OPINIA“

Colegii conservative

După o experienţă de 25 de ani de viaţă constituţională, pe baza actualei legi electorale, colegiile electorale au devenit în marea lor majoritate conservative. Atît intelectualitatea cît şi burghezia, trezită la viaţa publică prin partidul liberal au trecut astă zi de partea conservatorilor, indiferent de nuanţa, care ne desparte. E o evoluţie fatală, care a trebuit să se întîmple, prin îmbunătăţirea stării materiale a întreg acestui stoc de oameni cari îşi clădesc viaţa pe baza acestui regim electoral. Incă circulă multe decrete de numiri, de permutări, de deslocări chiar pe baza votului. Şi regimul liberal practică pe o scară foarte întinsă acest lucru, care e spre condemnarea definitivă a regimului actual.

Pentru ţara legală liberalismul românesc e absolut condemnat atît ca doctrină, cît şi ca oameni. După 25 de ani de viaţă constituţională clădită de oportunistul Ion Brăteanu, liberalismul lui a dat faliment şi urmaşii săi constată cu părere de rău înmormîntarea acestui liberalism.

Nu profetisăm, dar credem că tocmai din cauza acestei înmormîntări a liberalismului, de actuala ţară legală, partidul liberal prin partea sa stîngă va grăbi să lărgească cercul vieţii ţării legale; e o cerinţă fundamentală pentru sine ca să trăească, să nu se compromită cu totul.

Ian să ne uităm la Iaşi. Din 514 voturi bune, liberalii au întrunit 155 adică 30% din totalul voturilor, iar conservatorii la un loc au întrunit 70%, din care noi democraţii am capatat 42%, iar Carpiştii 28% Dacă la acest rezultat pui în cîntar că guvernul a uzat de toate infamiile, a oprit de la vot alegători, a silit să dea dimisia din slujbă, a dat decrete în ziua de vot, a intimidat, a împărţit favoruri, scoţînd toate aceste din procentul de 30%, cel puţin 10% rămîn că partidul liberal=fără a fi guvern=n'are în colegiul al 2-a de Senat din Iaşi decît 20% din alegători, exact cît are elemente în club; plus plasaţii în slujbele statului.

Tari pe încrederea unanimă ce această ţară *legală* de azi arată şefului nostru şi partidului conservator-democrat, noi sîntem sorociţi să satisfacem toate nevoile reale ale acestei ţări, vindecîndu i toate lipsurile, atît prin lărgire la bază a vieţii ţării legale spre însănătoşarea cuminte şi înţeleaptă a vieţii politice cît şi prin satisfacerea unei mai largi dreptăţi şi a unui mai larg şi mai mare adevăr în această ţară românească.

Gh Ghibănescu.

OAMENI ŞI LUCRURI

GLOSSA EMOŢIILOR

In anumite puncte oraşul era de nestrăbătut, eri, mai cu seamă în oarele despre seară.

Privit de la oare-care „înălţime",—bună oară din trăsură, ori din tramvay, aspectul era pitoresc, original,—aşa cum iaşanii nu prea au adeseori prilejul să vadă colţuri de ale oraşului lor.

Alături de acei propriu zis şi politiceşte interesaţi în cauză, se putea vedea marea mulţime a celor atraşi de ori-ce privelişte, de ori-ce ocaziune bine venită pentru a da oare cari excitări sentimentului lor de curiozitate. Dar, fără îndoială : şi în rîndurile lor se putea observà pe feţele multora o expresie de emoţiune comunicată de la ceilalţi.

Rar s'a cheltuit în oraşul nostru o cantitate aşa de mare de energie,—dar şi de emoţiuni în acelaşi timp. Sentimentul de curiozitate, pe care poporul în ironie îl tratează drept un sentiment de „gură-cască", are cu toate aceste şi el ceva serios, anume că se poate preface în emoţiune pe cale de suggestiune. Ai venit să priveşti, pe deplin indiferent, şi pe neaşteptate te simţi cuprins de o simţire mult mai inferioară,—emoţiunea.

Cuvînt ciudat, bogat în înţelesuri, obscur în definiţiune. Sentiment plin de farmec, dar uneori plin de primejdii, căci are hotarul între senzaţia fericirii supreme şi acea a dezastrului.

Iată bună oară acea întîmplare nespus de curioasă, produs al unei adînci emoţiuni, în legătură tot cu actualitatea zilei: moartea bătrînului colonel L..

„De cît să nu votez pe X, mai bine aşi muri" !...

Şi odată cu cel din urmă cuvînt al frazei, scoase şi cea din urmă răsuflare, avu cea din urmă licărire a conştiinţei. Căzu ca un copac răzbit de uragan şi-şi dete sufletul, ca şi cum şi l'ar fi dat pe altarul unei convingeri nestrămutate.

Fireşte ; aici intrăm într'un alt capitol de psihologie, mai bogat încă în curiozităţi şi în neînţelesuri,—acel al coincidenţelor.

Cine ar putea pricepe lămurit coincidenţa între momentul rostirii acelor cuvinte şi momentul fatal al încetării din viaţă. ?

Dar netăgăduit este, că ceia ce a grăbit şi poate a hotărît incetarea bătăilor inimei în acel organizm robust dar bătrîn, a fost elementul psihic al emoţiunii. Sub puterea ei—inima îşi bătu cea din urmă bătaie şi amuţi de-apururea.

Naturei îi este indiferent pe altarul cării împrejurări sau credinţe a căzut victima. In marele proces al frămîntărilor sociale, — fenomenul *unei* energii este sinteza energiei celei mari care grăbeşte mersul înainte al societăţii, în mic, al omenirii,— în mare.

Şi aceasta nu se îndeplineşte fără victime, pentru că nu se poate face fără adînci emoţiuni.

Rodion

Despre două documente furate

—*Scrisorile din* **Epoca** *şi* **Evenimentul**—

Pilda bună, dată de foaia junimistă din Capitală a fost urmată de ziarul din Iaşi, condus de d. A. D. Holban.

Primului document furat, dat publicităţii, i-a urmat publicarea unui al doilea document, obţinut prin acelaş mod şi păstrat în aceeaşi archivă, care aparţine la două personagii deosebite şi nu numai la una, cum s'a spus prin ziare. D. N. Filipescu este de data aceasta perfect nedespărţit de d. Al. Marghiloman—ambii au cunoscut au plătit, pe pe cel care a furat scrisorile în chestiune.

De la început trebue să recunoaştem că scrisorile există cu adevărat, că ele nu sunt apocrife.

Mărturisirea aceasta, o întovăraşim, însă, de următoarea problemă a cărei soluţie nu căutăm s'o stabilim pentru moment : acei cari dau astă-zi documentele spre publicare, sunt ei numai tăinuitori a unor lucruri furate, sau sunt agenţii provocatori ai furtului cu efracţie comis ?

Dar să revenim la documentele în sine Primul : scrisoarea d-lui Take Ionescu către d. Badareu. Dar ce cuprinde acea stă scrisoare compromiţător pentru una din cele două persoane vizate ? D. Badareu s'a întreţinut cu d. Mille într'o chestie politică ? Ferească sfîntul. I a comunicat date certe asupra mersului boalei regelui—*date liniştitoare, cum lesne se poate vedea din cuprinsul informaţiei* Adevărului *de atuncea*,—şi aceasta mai cu seamă, cînd circulau versiuni alarmante asupra stărei sănătăţei M. S. Regelui, atunci cînd un personagiu de seamă comunicase d-lui Mille ştiri dezesperante, pe cari le prezenta ca ştiindule de la un medic în măsură de a putea spune ceva precis. Este acesta un act reproşabil ? Dovedeşte el legături de natura acelora pe cari, voeşte să le dovedească *Epoca* ?

Dovedeşte el că d. Bădăreu, ca ministru—*lucru perfect inexact, d. Bădăreu nu mai era ministru atunci*—colabora cu acei cari duceau campanii contra d-lui Gh Gr. Cantacuzino? Dar însuşi faptul în sine, de a da date precise asupra mersului boalei regelui, poate fi considerat ca o greşală ? Chestie de apreciare. Unii cred că tăcerea cea mai desăvîrşită e indicată, alţii cred, însă, că în astfel de împrejurări grave ţara are dreptul de a fi exact informată. Repetăm : chestie de apreciare. Unii sunt de o părere, alţii au o părere opusă. Această diversitate de păreri cuprinde ea oare un motiv de neînţelegeri, şi poate ea fi prezentată în chipul cum a căutat s'o facă *Epoca*? De sigur că nu—dovadă că pînă şi ziarele liberale au nesocotit sau zeflemisit lovitura d-lor Filipescu şi Marghiloman.

Rămîne documentul al doilea, scrisoarea publicată de *Evenimentul*.

Ce dovedeşte această scrisoare ?

In primul loc că la *Opinia* sunt redactori evrei. Dar care ziar de la noi nu numără şi colaboratori evrei, în cîte redacţii nu se găsesc redactori evrei ?

A, directiva ! Să ne înţelegem.

Sunt chestiuni asupra cărora o minte sănătoasă nu poate nici macar concepe discuţie. In cadrul acestora este desigur şi naţionalismul. Poate fi conceput un ziar romînesc care să nu apere interesele romînismului ? Poate fi conceput un romîn fără dragoste de neam şi ţară ? Pot fi diferenţe în priviuţa concepţiunii teoretice a naţionalismului—diferenţe din care rezultă nuanţele variate—dar nu se poate concepe cu mintea sănătoasă un romîn, fără de dragoste pentru semenii săi, de care este legat prin comunitatea de cuget, simţire şi interese.

Din modul concepţiunei şi prezentărei rezultă expansivitatea—cu toate exagerările posibile. Tot din modul de concepţie rezultă şi forma de manifestare a acestui simţămînt : altruistă—cînd cultivă solidaritatea socială între membrii aparţinînd aceleeaşi naţiuni; egoistă—prin răspîndirea urei contra celorlalte naţiuni.

A presupune dar, că un ziar romînesc poate să apere alte interese este o greşală enormă, explicabilă prin faptul că d. A. D. Xenopol, care a trimis de la Paris scrisoarea în chestiune, s'a lăsat influenţat de o sumă de fapte, cari sau i au fost raportate în mod eronat, sau nici n'au existat de loc.

Astfel e cazul cu atacul contra magistraţilor. *Opinia* afirmă că nici odată nu s'a publicat în ziarul ieşan o notiţă supărătoare la adresa magistraturei,—pe cînd d. Xenopol la acest lucru se referă pentru a scoate în evidenţă jidovismul *Opiniei*.

Dar şi aci este o diferenţă de concepţii. Şi d-lui Xenopol îi repugnă antisemitismul barbar al bandei Iorga-Cuza, dar d-sa nu crede că trebue conbătut, ci numai dezaprobat. Alţii cred că e un act d adevărat patriotism să combaţi felul cum numiţii domni înţeleg să practice naţionalismul. Chestie de nuanţă, dar buni romîni sunt şi unii şi alţii, iar faptul nu se pretează la neînţelegeri, dovadă că d. Xenopol a pastrat legăturile sale cu *Opinia*.

Partidul conservator democrat nu aşteaptă de la nimeni certificate de patriotism. El îşi face datoria către ţară, şi crede că îşi îndeplineşte menirea ; şi atunci cînd combate apucăturile anarchice, atît de mult puse în evidenţă, de cei cari pretind a fi monopolizat naţionalismul.

Iată dar ce este cu celebrele documente. Cuprinsul lor nu dovedeşte nimic din ceea ce ar fi dorit unii să se dovedească.

Procedeul rămîne însă, în întregime în picioare—şi, cu siguranţă, el va trebui adoptat, căci lupta serioasă nu se poate da cu mijloace inegale.

Litere-Ştiinţe-Arte

Poetul cel mai nou.—De la apariţia în arena publicităţii a poetului Octavian Goga, nu s'a mai dat nici unui scriitor atîta luare aminte cîtă se dă acum tînărului poet P. Cerna, cu ocazia primului său volum de versuri. Şi de oarece talentatul poet a fost oarecum „descoperit" de criticul M. Dragomirescu, iată un pasagiu dintr'un articol al distinsului critic asupra volumului. Cu atît mai mult cu cît criticul lăudînd opera anunţă că va avea şi rezerve de făcut :

„Pe cît de adîncă, nouă şi sănătoasă este gîndirea din poezia filozofică a lui Cerna, tot pe atît de viu şi puternic este avîntul de viaţă care, avînd acest temeiu sufletesc, se desfăşoară cînd sufletul poetului e cuprins de pasiunea dragostei. Cerna e poetul fericirii, a fericirii puternice, vibrante de viaţă, plină de avînt inconştient, de nebunie Dumnezeiască. Cine vrea să se convingă n'are decît să citească bucata „Noapte" o adevărată capod'operă a literaturii noastre erotice.

Dar şi acum, ca şi în articolul meu de acum trei ani, m'am ocupat numai de originalitatea şi adîncimea concepţiei acestui poet care din acest punct de vedere ne apare, în adevăr, mare. M'am ocupat prea puţin de formă,—şi voi fi nevoit să reviu, cu atît mai mult cu cît, pe lîngă multe laude, va trebui să aduc şi multe rezerve".

Orion, — revista de astronomie pe înţelesul tuturor — No. 5 din anul III, a apărut cu următorul sumar :

Povestea Cometelor : ciocnirea unei comete cu pămîntul de D. Căluşaru. — Dimensiunile universului nostru de C. Pîrvulescu. — Temperatura stelelor, Lunete pentru amatorii astronomi de V. Anestin. — Calendar astronomic, Noua cometă Daniel de V. A.—Noutăţi astronomice : Observarea cometei Halley, Martienii construesc noui canaluri, o victimă a planetei Marte, Luna şi perioada carboniferă etc.

Preţul unui exemplar de 16 pag. 80 bani.

*

Ziarul „Newyork Herald" anunţă că d. Hertz, directorul teatrului Porte St. Martin din Paris a închiriat teatrul Goldoni din Veneţia pentru a juca pe „Chantecler". Premiera va fi dată în 22 April la Veneţia, de unde apoi va trece cu trupa la Bolonia, Roma, Neapole. Florenţa, Genua, Turin şi Milan.

*

„Lokal-Anzeiger" din Berlin e informat că prinţul de Monaco va veni la Berlin ca să invite pe Imparatul Wilhelm la serbările de inaugurare a muzeului de oceanografie, care vor avea loc între 24 Marte şi April. Probabil că va asista şi preşedintele Republicei franceze, Fallières

„Le Temps" afirmă însă că acesta din urmă nu va vizita Monaco în anul acesta.

*

S'a vorbit prin unele ziare despre o proiectată căsătorie a marei tragediane Duse cu un mare artist... croitor din Paris. Eleonora Duse însă e măritată : divorsul nu există în Italia. Prin urmare ziarele în chestiune au... croit o minciună.

*

Se crede că premiera lui „Chantecler" va avea o nouă amînare. Probabil că repetiţiile piesei nu satisfac încă pe pretenţiosul autor.

*

STRUNA ZILEI

NUME PREDESTINAT

D rul Manicatide se trage dintr'o veche familie cu numele de „Mânecatu"
Mişcarea 9 Ianuarie.

„Mînecatu" îl arată
Că-i romîn de vechiu răsad;
Eu găsesc că prin aceasta
Şi-o fi zis el : „Mîne-cad"

F.

ALEGEREA DE ERI

La Primărie.—Rezultatul.— Manifestaţia de aseară.—La clubul conservator-democrat. — Discursul d-lui Badareu.

Votarea a continuat eri până la orele 5, până cînd votaseră 430 de alegători. Votarea s'a prelungit până la orele 7 şi jumatate, cînd urna s'a închis. Au votat în total 528 alegători.

Despoiarea s'a început la orele 8 In faţa primăriei se adunase o lume imensă, care aştepta cu mare nerăbdare, rezultatul alegerei. In piaţa Unirei staţiona de asemeni o mare mulţime.

Cînd s'a adus afară primul tur: Gh. Lascar 20, C. Meissner 15 şi dr. Manicatide 13,—lumea adunată în faţa primăriei l'a primit cu urale, strigînd : „Trăiască Gh. Lascar" !

Despoiarea a durat până la orele 9, cînd s'a cunoscut rezultatul, care a fost comunicat cititorilor printr'o ediţie specială a „*Opiniei*" : D. Gh. Lascar, candidatul nostru a întrunit *216* voturi; d. dr. Manicatide, cand. liberal 155 v. şi d C. Meissner 138 v. Biroul a declarat balotaj

La clubul Conservator-democrat

La cunoaşterea rezultatului, lumea adunată în faţa primăriei, a pornit în urale, spre clubul conservator-democrat, ale cărui saloane erau iluminate şi ticsite de lume. La sosirea candidatului, cei prezenţi au făcut mari ovaţiuni, pentru succesul obţinut. In faţa clubului se adunase o mare mulţime de cetăţeni, pe feţele cărora se citea bucuria şi entuziasmul pentru succesul obţinut de candidatul conservator-democrat.

In saloanele clubului, entuziasmul era de nedescris.

La sosirea d-lui Al. Bădareu a fost salutat cu strigăte de ura! şi Trăiască Al. Bădareu!

D. Al. A. Badareu, *urcîndu-se la tribună zice :*

Iubiţi prieteni,

Votul colegiului al doilea de Senat ne-a răsbunat pe deplin contra adversarilor noştri şi în special în contra d-lui Carp, care au dus o luptă de canibali contra candidatului şi contra şefului nostru (aplause).

Cifrele sunt foarte eloquente. Cu toată presenţa în Iaşi a însăşi şefului lor, care a venit să afirme că ei vor forma guvernul de mîine, împărţind de pe acum slujbele şi demnităţile ;—cu toate că d. N. Filipescu a stat aci 3 zile, aducînd şi împrăştiind în oraş pe cei mai vestiţi ai săi agenţi, totuşi colegiul al doilea de Senat s'a arătat şi a dovedit că e un colegiu independent, un colegiu demn şi cu simpatie pentru partidul conservator-democrat. (Aplause lungi).

Trebuie să vă gîndiţi, domnilor, că nu se puteau face minuni dintr'un colegiu, care de la 1897 nu mai dăduse nici un rezultat în favoarea opoziţiei

Şi chiar atunci, dacă a dat un rezultat favorabil, era că îşi pusese candidatura una din cele mai distinse personaje a ţărei!

Colegiul al doilea de Senat dovedeşte acum că a făcut progrese.

Dacă vom compara cifrele de astăzi cu rezultatul penultimei alegeri, la care a luat parte acelaşi candidat,—atunci abia am fost cu 2 voturi de asupra candidatului liberal constăm că ne-am suit sus de tot deasupra candidatului liberal, şi cu mult mai sus de asupra candidatului junimist. Dar chiar dacă am face o comparaţie cu cifrele de la alegerile generale, vom putea vedea că d. Meissner care atunci avea tot atîtea voturi ca şi Lascar, a rămas acum în urmă faţă de Lascar cu 80 de voturi.

Aceasta dovedeşte că, la lupta de canibali, şi la lupta înverşunată a celor două partide pretinse istorice, dusă în contra noastră, le-a răspuns colegiul II de Senat, arătînd că preferinţa este pentru noi.

Suntem datori, dar, să continuăm lupta înainte, pentru a ajunge la succesul deplin. Dacă ne vom face şi de acum înainte datoria în conştiinţă, nu ne vom mărgini numai la manifestaţia de azi, ci Dumnica viitoare vom avea pe Gh. Lascar ales. (aplause).

Desfidem pe adversarii noştri să părăsească lupta Să continue lupta, fiecare cu puterile lui. Şi sunt obligaţi să facă aceasta, căci ne-au sfidat cu atîta îndrăzneală şi noi am primit desfiderea lor Şi am credinţa că guvernul liberal care a produs în luptele noastre politice, acel fapt ruşinos, retrăgîndu-şi candidatul la alegerea din Bucureşti, nu va face acelaş lucru şi la Iaşi. La Bucureşti ar fi avut cel puţin acuza că candidatul lor era în coadă ; dar dacă şi acum îşi retrag candidatul, atunci însamnă că acest guvern trebuie alungat cu huiduieli. (Aplause şi ovaţiuni)

Dar, mai e ceva. Pe lîngă rezultatul ce 'l vom aduce, trebuie să aducem şi omagiile noastre colegiului al doilea de Senat şi nu se poate mai bine face aceasta, de cît să vie şeful nostru şi fruntaşii aci, într'o întrunire publică, ca ei să prezinte acele omagii.

De aceia, cu autorizarea d v, am fixat această mare întrunire pentru Vineri 15 Ianuarie.

La muncă dar, şi izbînda va fi deplină a noastră.

Trăiască alegătorii colegiului al doilea de Senat! Trăiască partidul conservator democrat! Trăiască şeful nostru iubit d. Take Ionescu! Trăiască candidatul cu care am dus această luptă! (Ultimele cuvinte ale d-lui Bădăreu sunt acoperite de aplause lungi, de urale şi de strigăte de : Trăiască Bădareu!

Informaţii

❑ Partidul conservator-democrat din Iaşi va ţinea o mare întrunire publică, în sala Sidoli, Vineri, 15 Ianuarie c. de la orele 4 înainte

D-nii Take Ionescu, N. Fleva, N. Xenopol, A. A. Badareu şi alţi oratori locali vor lua cuvîntul.

❑ *Eri seara, după proclamarea rezultatului, un imens public staţiona în piaţa Unirei în faţa clubului nostru feric iluminat.*

Colectiviştii şi junimiştii dispărură. Nici tu Meissner, nici tu Manicatide.

Intuneric profund şi la sucursala clubului Carpist şi la clubul carpist. Amuţise eternul contra-bas al artistului Stamatiu, amuţise întreaga calomnie carpisto-grecenistă

Pe la oarele zece într'o serie de trăsuri, treceau la vale funebrii colectivişti ; era, între ei, şi doctorul Colăcel.

Toţi au mers la club să se sfătuiască asupra cartelului cu junimiştii.

❑ *Aducem la cunoştinţa domnilor alegători ai colegiului II Senat, că cărţile de alegători de la primul scrutin sunt valabile şi la ballotajul de Duminica viitoare.*

❑ Ministerul cultelor al Austriei a făcut cunoscut d-lui deputat baron Al. Hurmuzachi, că M. S. Imparatul a dat încuviinţarea că din mijloacele fondului religionar bucovinean sa se dee 8000 cor. pentru instalare şi 5000 cor. pentru susţinerea capelei romîne din Viena.

❑ Astă-zi dimineaţă s'a ţinut la prefectura judeţului licitaţie pentru darea în exploatare a mai multor paduri ale statului.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar a hotărît ca pe viitor ori-ce cereri de agenţi sanitari şi moaşe, să se adreseze medicilor primari de judeţe.

❑ Autorităţile au pus în vedere grănicerilor, că acum cînd Prutul e îngheţat, paza pe frontieră să se facă cu rigorizitate, de oare ce trecerea în mod clandestin s'ar face destul de lesne.

❑ Astă zi la oarele 5 p. m. d, Virgil Arion îşi va continua prelegerile de sociologie în aula univiersităţii.

DIVERSE

— **Un mare bal costumat-mascat, organizat de către societatea de gimnastică** „*Turn Verein*", **va avea loc Sîmbătă 23 Ianuarie.**

Pentru a asigura reuşita balului, comitetul organizator se întruneşte în consfătuire de două ori pe săptămînă, încă de dinainte de Crăciun.

Nimic n'a fost uitat ; ast fel că vom avea un bal ca cele din Germania, sau Nizza, al căror humor e destul de cunoscut acelor ce le-au văzut.

Societatea a comandat la cele mai mari fabrici din străinătate un însemnat număr de costume şi deghizamente.

De remarcat : cotoi încălţaţi şi pintenaţi, maimuţe, broscoi, clovni, portul naţionalităţilor etc. Peruci, mustăţi, barbe, falşe şi toate felurile de măşti

Acestea se vînd în preţul costului la sediul societăţei str. Gîndu 4, cu începere de la 18 Ianuarie, *numai persoanelor şi familiilor invitate*, **neurmărindu-se cîştiguri materiale, se face cunoscut că nu se vor primi de cît persoane bine cunoscute societăţei, cari vor avea invitaţiuni speciale trecute în registrul societăţei şi bilete semnate de emitent.**

Un membru delegat de comitet va controla identitatea persoanelor mascate, care 'şi vor da jos masca într'un cabinet separat.

La ora 1 noaptea, înainte de quadril, se vor ridica toată măştile.

Va cînta orchestra regim. 13 sub conducerea valorosului său şef d. locot. Vlăduţă.

— Soldatul David Zeilic, dezertor din regimentul 14 Roman a fost prins de agenţii poliţiei şi predat comenduirei pieţei.

Ultime informaţii

❑ *Colectiviştii şi junimiştii au rămas literalminte zdrobiţi de rezultatul de ieri.*

Colectiviştii aveau credinţă că d. Manicatide va fi frunte de listă, iar junimiştii dădeau candidatului lor două sute voturi.

Că aceasta nu sunt vorbe, dovedeşte faptul că pariuri au fost angajate în aceste senzuri.

Prefectul judeţului, d. Krupenski, a pariat că d. Manicatide va fi cap de listă.

D. Stere a declarat următorele unui prietin al nostru:

— Eu, personal, nu mă pricep în alegeri. Am, însă, asigurare din partea electorilor noştri că vom fi cap de listă.

D. Tuduri, junimist, a pariat pe 100 lei cu d. N. Cananău, că d. Meissner nu va avea mai puţin de o sută de voturi.

Faptele acestea invederează marele nostru succes.

❑ *Din sorginte guvernamentală aflăm că guvernul a terminat tratativele pentru contractarea unui împrumut de 150 milioane.*

Împrumutul se va face prin consorţiul german, la Berlin, unde s'au făcut toate celelalte împrumuturi de şi capitalul va fi numai francez, procurat de un grup în fruntea căruia se află Comptoir National d'Escompte şi Banque de Paris et des Pays-Bas.

❑ *Ştim că ziarul carpist local va căuta să dee astă-zi cîte-va lovituri stupide.*

Le anunţăm d'inainte, cum am anunţat şi lovitura cu scrisoarea d lui Xenopol: Ziarul ne va acuza că avem vină în moartea colonelului Lipan şi că am fi pus pe un prietin politic să tragă focuri de revolvere în curtea Primăriei.

Ambele aceste pacate le luăm, cu plăcere, pe conştiinţa noastră, fiindcă suntem absolut străini de ele.

❑ **Probabila retragere a d lui Meissner.**—*Intr'o cameră a redacţiei ziarului carpist local s'au întrunit ieri seara, după proclamarea rezultatului alegerei, mai mulţi carpişti şi greceniştii şi au discutat asupra situaţiei.*

S'a insistat mult asupra decepţiilor provenite din voturile cumpărate şi cu sudălmi speciale au fost subliniate defecţiunile suferite de la voturile liberale, cari au fost cumpărate.

In principiu a fost hotărîtă retragerea candidaturei d-lui Meissner, propunere ce-a fost susţinută, în deos bi de d. Grecianu.

S'a hotărît ca d. M. Cantacuzino să convorbească astăzi cu d. Filipescu asupra situaţiei, dar se crede cu siguranţă că d. Meissner nu va mai candida.

De sigur că junimiştii vor da concursul lor, la balotaj, liberalilor.

*

O parte a comitetului executiv liberal s'a consfătuit, tot ieri seara, asupra situaţiei.

Candidatura la balotaj a d-lui Manicatide a fost menţinută. Dorinţa liberalilor este ca şi junimiştii să lupte—pentru scandal.

*

D. G. Lascar şi-a depus astă-zi buletinele la tribunal; de asemenea şi d. dr. Manicatide.

Dreptul depunerei buletinelor expiră astă-zi luni, ora cinci.

❑ Parchetul nostru a cerut parchetului de Vaslui să trimeată la Iaşi pe cei şase deţinuţi cari au evadat din penitenciarul local şi au fost prinşi în condiţiunile cunoscute cetitorilor.

❑ Celebrul Kligher, autorul hilariantului atentat contra d-lui Cuza, a fost din nou depus în arest preventiv.

Kligher a terminat scrierea unei piese teatrale pe care a întitulat-o „Iaşul Nebun".

Credem că persoanele din piesă vor fi extrem de numeroase.

❑ **Prelegeri.**—D. doctor P. Zossin a cerut să i se acorde aula Universităţei spre a ţinea 12 prelegeri, cu începere de la 17 Ianuarie, în fiecare Duminecă.

❑ La serbările ce vor fi organizate în Trg.-Neamţ pentru comemorarea lui I. Creangă, senatul universita din Iaşi va fi reprezintat prin d A. D. Xenopol.

❑ D. M. Bălăşescu, presidentul tribunalului de Tutova, a fost sters din listele electorale ale colegiului I Cameră de Tutova.

❑ Ministerul de interne a trimis un ordin prefecturei judeţului, prin care cere să se pună în vedere comunelor rurale, ca cel mai tîrziu pînă la 1 Martie, să ia măsuri pentru înscrierea în rolurile percepţiilor, a sumelor cuvenite pentru islazuri, iar sumele ce nu ar ajunge, să se înscrie în budgetele comunelor. Ministerul va reţinea din fondul comunal, diferenţa între sumele varsate şi sumele datorite statului pentru islazuri.

❑ La băncile populare din judeţ să lucrează la întocmirea bilanţurilor băncilor pe anul expirat.

❑ D-na Natalia Lateş, institutoare la şcoala „Elena Doamna" şi d-ra Maria Simionescu, institutoare în Tg.-Frumos, au cerut să li se acorde concedii din cauză de boală, prima trei luni, iar a doua două luni.

❑ La societatea de gimnastică, muzică şi sport, a sosit primul transport din străinătate de costume şi măşti. Doritorii se pot adresa intendenţei la sediul societăţei unde s'a aranjat o splendidă expoziţiune.

❑ Primăria comunei Ciurea a ştiinţat eri parchetul, că Gheorghe Dănilă, al şeselea din cei şapte evadaţi, a fost prins acolo.

Numitul a şi fost trimes la Iaşi.

❑ Serviciul sanitar al judeţului a fost în ştiinţat că în comunele Copou şi Viriţi, s'a ivit epidemia de febră tifoidă.

Serviciul sanitar a ordonat a se lua măsurile necesare pentru combatere.

❑ Parchetul de Prahova a cerut autorităţilor noastre, urmărirea şi prinderea lui Ion Lelescu, şeful staţiei Bleagoi, care delapidînd suma de 581 lei a dispărut.

❑ **Şcolare.**—Învăţătorul Vasile Ciubotaru a fost esclus pentru tot-deauna din învăţămînt.

— D-ra Aneta Călin a fost numită suplinitoare la şcoala din Copou, în locul d-nei Alina Văsescu, care a obţinut un concediu până la finele anului.

— Ministerul instrucţiunii a comunicat inspectoratului şcolar, că d-na Aspazie Marinescu, învăţătoare la Cristeşti jud. Suceava, a fost transferată la şcoala din Heci-Lespezi.

❑ **Militare.**—Statul major general al armatei a pus în vedere corpurilor de trupă, şcoalelor şi serviciilor, că prin înfiinţarea şcoalelor pregătitoare de plutonieri reangajaţi în baza legilor şi regulamentelor în vigoare, nu pierd dreptul de a'şi reînoi reangajarea.

De asemenea actualii subofiţeri reangajaţi pe 2—4 ani, nu pierd dreptul de a se reangaja ca plutonieri, conform legii şi regulamentului pentru reangajarea gradelor inferioare în armată din 1906, cu modificările aduse prin legea din 1898, încă la vacanţele de plutonieri ce se vor ivi, se va da preferinţă absolvenţilor şcoalelor pregătitoare de plutonieri.

Pe viitor corpurile de trupă vor putea reangaja subofiţeri pe 2—4 ani, însă nu în vedere de a fi reangajaţi ca plutonieri, cari nu se vor mai recruta decît dintre absolvenţii şcoalelor pregătitoare de plutonieri.

— Ministerul de război a hotărît desfiinţarea depozitelor regionale de arme şi muniţiuni ale corpurilor de armată.

Depozitele au încheiat oparaţiunile lor la 1 Ianuarie. Incheerile depozitelor sunt verificate de către ofiţerul de intendenţă respectiv şi vor servi la bază pentru predările ce şefii acestor depozite vor urma să facă.

Cu începere de la 1 Februarie, depozitele vor începe a împacheta şi expedia materialele avute asupră le după destinaţia lor.

In ceeace priveşte materialul de incendiu de care dispun depozitele pentru serviciul lor, aparţinînd cazarmării, se va preda corpului care va lua în primire şi localurile.

Personalul ofiţeresc şi trupa acestor depozite vor rămîne în garnizoanele respective pînă la 1 Aprilie 1910, cînd vor trece la nouile posturi ce li se vor desina.

Lichidarea depozitelor, predarea clădirilor şi materialelor trebuie să fie terminate complect pînă la 15 Martie 1910.

❑ Trupa De Sanctis, care urma să dee două spectacole în Iaşi, nu va mai veni.

❑ Consiliul general al judeţului va fi convocat de la 2 Februarie, pentru votarea budgetelor speciale ale drumurilor, precum şi alte chestiuni privitoare la drumuri.

❑ **Universitare.** — Senatul universitar, a fost convocat pentru Mercuri, 13 c., ora 5 p. m., spre a se ocupa de mai multe chestiuni.

— Consiliul facultăţei de litere în unire cu senatul universitar se vor întruni mercuri seara, ora 5, spre a se pronunţa asupra următoarelor chestiuni: 1). Citirea raportului comisiei relativ la catedra de Istoria filosofiei antice şi morale de la facultatea de litere din Iaşi. 2). Numirea unei comisiuni pentru cercetarea lucrărilor candidaţilor la catedra de limba şi literatura francesă. 3). Numirea unei comisiuni pentru cercetarea lucrărilor la catedra de Istoria veche şi etnografie de la facultatea din Iaşi.

— In scopul păstrărei egalităţei ce lor două facultăţi de filosofie din ţară, consiliul facultăţei de litere din Iaşi a decis, în vedere că ambele aceste facultăţi au regulamente identice, să ceară ministerului să creeze şi la Iaşi o a patra catedră de psihologie şi logică.

— D. N. Dossios a cerut să i se admită ţinerea unui cnrs de literatură bizantină cu studenţii facultăţei de litere din Iaşi.

❑ **Judiciare.** — H. Goldenberg a cerut declarea în stare de faliment a lui Strul Goldstein, croitor, str. Goliei. Termen la 13 Ianuar c.

— Femeea Lenţa Iosipescu, învinuită de lovituri cauzătoare de moarte, a fost depusă astă zi din nou în vederea procesului ce se va judeca la 23 c., la juraţi.

❑ † **Teohari Antonescu.**—Aflăm cu multă părere de rău despre decesul profesorului Teohari Antonescu, survenit astăzi, la orele 3 după prînz

Bolnav de mai mult timp de rinichi şi de cancer, Teohari Antonescu plecase la Berlin, ca să şi caute de sănătate. El a fost întors de acolo, în stare muribundă, Vineri seara şi astăzi a încetat din viaţă.

Luăm vie parte la doliul familiei şi-i adresăm cele mai simpatice condoleanţe.

*

Teohari Antonescu, profesor de arheologie la facultatea de litere din Iaşi, era născut la Bucureşti la 1 Septembre 1866, avea prin urmare 43 ani.

Studiile secundare le absolvise la liceul Sf. Sava din Bucureşti în 1885, urmînd apoi, pînă la 1888, cursurile universitare din Bucureşti. In acel an fu numit suplinitor de limba franceză la liceul din Ploeşti, la 1889, Octombre îşi dete licenţa în litere şi filosofie, cînd plecă la Paris spre a urma şcoala de înalte studii, fiind bursier din fondul Iosif Niculescu.

La 1893 fu numit conferinţiar de arhiologie la facultatea de litere din Iaşi, la 1895—suplinitor al acelei catedre, la 1896—profesor provizor, iar la 28 Ianuarie 1899 profesor definitiv.

A fost sub-director al şcoalei normale superioare din Iaşi (1895), suplinitor la catedra de istorie antică la Universitatea din Iaşi, membru în consiliul şcolar de la Bele Arte şi membru onorific în comitetul arheologic al Muzeului de antichităţi din Bucureşti.

De la 1 Octombrie 1885—1886 a fost copist la ministerul de interne. A fost decorat cu ordinul „Coroanei României". Autorul mai multor opere apreciate.

❑ Apreciata artistă Blanche Toutain şi ansamblul ei de la teatrul de l'Oeuvre din Paris, vor da două spectacole în Iaşi: Marţi 2 Februarie, *le monde où l'on s'énnuie* şi Mercuri, 3 Februarie *Frou Frou.*

*

Agenţia „Thalia" roagă persoanele, cari au cumpărat bilete pentru reprezentaţiile De Sanctis să le prezinte spre a-şi relua costul, artistul ne mai venind.

❑ *Rezultatul oficial al alegerei de ieri este următorul:*

Alegători înscrişi:	649
Votanţi:	516
Voturi anulate pe faţă:	14
Voturi anulate:	5
Au întrunit:	
G. Lascar	216
Dr. Manicatide	155
C. Meissner	138

❑ *In urma unui aviz primit din Bucureşti, s'a hotărît menţinerea candidaturei d-lui Meissner, nefiind posibilitatea esclusă, că ea va fi retrasă în ziua efectuărei balotajului.*

La orele patru, candidatul junimist, însoţit de trei alegători, şi a depus buletinele la tribunal.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

D. General Gh. Manu despre Gheorghe Lascar

— Declaraţiile d-lui MANU —

(Prin telefonic de la corespondentul nostru)

Bucureşti 11 Ianuarie

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul" apărut astăzi, publică un foarte interesant interview cu d. general Gh. Manu, asupra situaţiunei politice generale a ţării şi asupra situaţiei celor trei partide politice.

D. general Manu s'a pronunţat şi asupra alegerei colegiului II de Senat din Iaşi, cari a avut loc ieri.

Iată ce a declarat d. general Manu, despre această alegere:

— Rezultatul alegerii de la Iaşi, a spus d. general Manu, n'a fost o surpriză pentru mine şi credem chiar în isbînda absolută a lui Gh. Lascar.

Continuînd, d. general Manu spune că toate simpatiile d-sale, sunt pentru d. Gh. Lascar, care a fost cel mai bun primar pe care l'a avut oraşul Iaşi.

— E o greşeală, a zis d-sa, pe care au făcut-o conservatorii carpişti, că n'au susţinut candidatura lui Gheorghe Lascar, care a fost un exemplu de cinste pentru partidul conservator.

— Care ie părerea Dv. asupra balotajului de Duminecă de la Iaşi?

— Eu cred că este o datorie pentru conservatorii ieşeni ca să voteze pe Gh. Lascar, care a fost cel mai model primar al Iaşului şi care trebue să reuşască la balotaj.

Am speranţa că alegătorii colegiului al II-lea de Senat din Iaşi, al cărui ales am fost şi eu odată, cu concursul d-lui Alex. Badareu, vor face ca reuşita în balotajul de Duminecă să fie a lui Gheorghe Lascar.

Incidentul de la Sinod

Bucureşti.—Sf. Sinod a fost convocat pentru astă-zi, după cum se ştie, cu cazul epiccopului de Roman.

Şedinţa s'a deschis dimineaţă la orele 10 şi erau prezenţi toţi membrii Sinodului şi d. Haret, ministrul cultelor. A venit şi episcopul Romanului.

Episcopul Nifon al Dunărei de jos îşi exprimă fericirea de a vedea pe episcopul Romanului participînd la şedinţa Sinodului.

De la început însă episcopul de Roman a stat retras, fără să vorbească cu vre-unul din membrii Sinodului.

Luînd cuvîntul, episcopul Romanului a spus că toate acuzaţiile ce i se aduc, sunt neexacte şi că el n'a urmărit nici odată de cît numai binele bisericei. Că nu a pomenit numele mitropoliţilor în timpul leturghisirei, e drept, şi nici nu i va pomeni cît timp ei vor fi sub afurisenie.

Episcopul Romanului a declarat apoi că nu va schimba nici o iotă din cele aratate prin memoriul seu, precum şi cele ce le-a declarat de două ori înaintea comisiunei trimesă de Sinod pentru a-l rechema la şedinţă.

D. Haret a cercat să facă pe episcopul Romanului să iscălească o declaraţie cum că revine, iar apoi va modifica mai tărziu legea sinodală.

Episcopul Romanului a respuns d-lui Haret că mai întâi d-sa să modifice legea şi apoi P. S. S. va reveni.

S'a produs atunci un violent schimb de vorbe, între episcopul Romanului şi ministrul Haret, Din această cauză episcopul Romanului a vrut să părăsească sala sinodului. Un nou incident luă naştere. D. Haret, care a ascultat la început liniştit pe episcopul de Roman, a sărit de o dată în sus şi cu o voce autoritară a spus că interzice episcopului de Roman ca să părăsească sala, stăruind în acelaş timp pe lîngă ceilalţi membri ai sinodului, ca să nu-l lase să iasă.

Toţi membrii Sinodului au făcut atunci cerc în jurul episcopului de Roman, împedicîndu-l să iasă.

Pe un ton foarte violent, d. Haret a continuat a ataca pe episcopul Romanului, ameninţîndu-l şi spunînd că el a creat toate neajunsurile în detrimentul bisericei.

D. Haret a citit apoi articolele legei consistorului bisericesc, spunînd că mai tărziu poate, această lege se va modifica.

Şedinţa s'a ridicat la orele 12 fără a se lua vre-o hotărîre, anunţîndu-se cea viitoare pentru Mercuri.

Manifestaţia de aseară

Bucureşti.—Aseară, după primirea rezultatului alegerei colegiului II de Senat din Iaşi, o mare mulţime de cetăţeni a venit la clubul conservator-democrat, unde au făcut o frumoasă manifestaţie.

Clubul era iluminat şi a domnit un mare entuziasm.

S'au expediat mai multe telegrame d-lui Al. Badareu, preşedintele clubului din Iaşi.

Lupta la graniţa turco-bulgară

Salonic.—Posturile de la graniţa turco-bulgară, de lîngă punctul Pairgorda, au schimbat jocuri de puşcă, timp de mai multe ore. Turcii au avut doi ucişi şi trei răniţi.

Intrunirile muncitorilor

Bucureşti.—In sala Dacia, a avut loc azi dimineaţă întrunirea muncitorilor şi a meseriaşilor. Nici odată, pînă astă-zi, nu s'a văzut în Bucureşti o întrunire mai mare, de cît cea de azi dimineaţă de la Dacia.

Cu toate presiunile poliţiei şi cu toate vizitele făcute pe la ateliere şi pe la fabrice, în scopul de a se boicota întrunirea, totuşi grupuri, grupuri de muncitori şi de meseriaşi luau drumul spre sala Dacia. Numărul celor adunaţi e peste 8000; sala, curtea şi strada sunt tichsite de lume.

Primul care ia cuvîntal e d. D. Marinescu, redactor la „România Muncitoare", care spune că era de datoria tuturor meseriaşilor şi muncitorilor de a se aduna astă-zi, în ziua deschiderei parlamentului, ca de pe dealul Mitropoliei, să se poată vedea situaţia ce s'a creiat muncitorilor prin noua lege a guvernului.

D. C. Vasilescu spune că demonstraţia de astă-zi a clasei muncitorilor are o mare importanţă, căci ea pune şi mai bine în evidenţă halul în care se găsesc aceştia.

D. Răpeanu, delegatul muncitorilor din Roman, aduce salutul muncitorimei din nordul Moldovei.

D. Constantinescu expune nedreptăţile aduse de guvern prin noua lege, cerînd ca toţi, uniţi, să lupte contra acestei legi.

Muncitorii, după întrunire, s'au despărţit în linişte.

Armata fusese concentrată încă din zorii zilei, în dealul Mitropoliei şi în apropiere de sala Dacia.

La orele 2 delegaţia muncitorilor s'a dus să se prezinte preşedintelui Camerei, spre a'i înmîna un memoriu.

*

Galaţi. — Toţi muncitorii din port şi meseriaşii de diferite bresle, s'au întrunit eri în sala sindicatelor, protestînd contra legei asupra sindicatelor.

Intrunirea a fost prezidată de d. Traian Stoianovici.

A vorbit şi avocatul Zissu Ionescu.

*

Bucureşti.—Tot eri au avut loc întruniri muncitoreşti la Brăila, în sala sindicatelor şi la Ploeşti în sala lui „Grand Hotel".

Furtul din Brăila

Brăila.—Autorităţile continuă cu cercetările în afacerea îndrăzneţului furt, comis acum cîteva zile la angrosistul Ioan Mihalache.

S'a constatat complicitatea mai multor comercianţi şi s'au făcut mai multe arestări.

LOTERIA

Bucureşti.—Astă zi au cîştigat:

20.000 lei No. 52593.
1.000 „ „ *25777*
500 „ „ *39715*
150 lei N-rele 2650, 10436, 12399, 14992, 37322, 37008, 39136, 49278, 44131 1320, 42125, 42975, 51308, 54234, 4806, 23026, 39420, 49158, 49, 332, 274, şi 21292.

CAMERA

Bucureşti.—Camera a validat alegerea d-lui Dim. P. Moruzzi, ca deputat al colegiului II de Ilfov.

D. Toma Stelian a depus proectul de lege pentru reformarea contenciosului administrativ,

Camera ungară

Buda-Pesta.—Camera ungară s'a deschis astă-zi.

S'a provocat un mare scandal, care a dat naştere apoi la o încăierare şi bataie între deputaţi.

Prinderea unei bande

Focşani.—De mai mult timp, mai în fie-care noapte se operau aci numeroase furturi şi spargeri.

Astă-noapte poliţia a reuşit să prindă o bandă întreagă, care operau furturile.

Incendiu

Galaţi.—Azi dimineaţă un mare incendiu a isbucnit la casele d-nei Tudora Ilie, din strada Roşiori.

Focul a distrus mai multe clădiri.

D. Take Ionescu la Viena

Viena.—Ziarul „Neue Freie Presse" se ocupă de vizita ce a făcut'o d. Take Ionescu la Viena, unde a stat 3 zile şi zice că şeful partidului conservator-democrat din România a avut o lungă întrevedere cu baronul d'Aerhenthal, care l'a reţinut la dejun.

D. Carp dezaprobă pe d. Filipescu

Bucureşti.—D. P. P. Carp a fost aseară la Jockey-Club şi într'o convorbire ce a avut'o cu d. Deşliu asupra chestiilor de la ordinea zilei, a dezaprobat limbajul violent pe care l'a avut d. N. Filipescu în întrunirea junimistă de la Iaşi.

D. Carp a zis că nu înţelege să facă asemenea politică.

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT :

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa : Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa IIa Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare :

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 916 Mercuri 13 Ianuarie 1910

UN NAIV POLITIC

Dl. C. Stere este un mare naiv în ale politicei. I s'a afirmat de către electorii partidului: Pekea, Pennescu, Săndulescu, Tănasă și alții, că în fruntea listei va sta candidatul liberal cu cel puțin 220 voturi. Dl. C. Stere a crezut, și impresia aceasta a dat'o și prefectului de județ, care habar n'are de ce-i o alegere, habar n'are de cum îs alegătorii la față și așa de mult îndoctrinase pe dr. Manicatide că se credea deja cap de listă.

Cînd însă i s'a afirmat din partea îmbelor opoziții că nu numai că d. Manicatide nu va fi cap de listă, ci poate fi amenințat să rămînă în coadă, mai jos de cît candidatul junimist, l'a apucat pe d-sa atîta furie, că amenința că se retrage și din club și din partid, dacă va fi expus ridiculului. Și afirmările opoziției erau aproape de adevăr. O deplasare de 17 alegători ar fi majorisat junimiștii pe dr. Manicatide și s'ar fi repetat și la Iași rușinea de la București, unde candidatul guvernului a fost fruntea cozii, întrunind abia o cincime din voturi.

Junimiștii se bizuiau pe ceva, cînd afirmau că ei vor depăși cu o serie de voturi pe candidatul liberal, avînd ambiția mai de a atinge candidatul nostru. Ei se bizuiau pe rostul buzunarelor și a făgăduelilor. Atît de mult împanase alegătorii cu distribuire de bani și de onoruri, că s'au văzut bieții oameni înăbușiți de atenție și trebuia să le răspunză. Și în adevăr că le-a și răspuns 104 alegători fără șovăire, căci de unde au avut 34 voturi de club s'au ridicat la 138 de glasuri. E ceva! un adevarat succes! un colosal succes!... pentru fruntea cozii!

Cum a cîștigat guvernul voturile nu mai este azi un secret. Cînd te uiți la lista celor cari n'au votat și te întrebi de ce n'au votat, nu ne mai mulțumește d. Stere cu afirmările sale. Erau alegători cari au stat toată ziua în piața Unirei și nu s'au dus la vot și la întrebările ce li se făcea îți răspundea *ce vrei să mă dea afară*? Mi s'a spus ritos că dacă votez mă dă afară. Unu, doi, trei, nouă, zece, douăzeci de acești alegători au stărcit la poarta primăriei, că doar le-a da autorizarea să voteze și n'au votat.

Și pe cînd acestea se petreceau în plină piață, în stradă, naivul prezident al clubului liberal afirma în noaptea ajunului alegerilor: „noi am făcut apel la conștiința Iașilor... pentru că în lupta noastră de azi n'am recurs la mijloace cari dezonorează viața politică; n'am terorizat, n'am amenințat, n'am cumpărat conștiințele."

Da d. Stere nu s'a scoborît în stradă, ci abia s'a primblat pe jos; d-sa n'are norocul să se înfunde în echipagiile primăriei, ca iluștrii ajutori de primari, nici chiar ca inginerul comunei; d-sa umblă pe jos, că-i pare bine să-l mai vadă lumea, că a ajuns un fel de moaște în orașul Iași.

„N'am adus moaște nici icoane sfinte din altă parte"; așa grăește d. Stere de junimiști. Ce mai moaște ca însuși d. Stere; care pe ziua de eri a fost văzută ca o aratare rară!

Pentru balotaj operația se va îngreuia; seria opririlor va fi mai mare. Poate de astă dată însuși d. Stere va da ordin să se opereze sechestrări de alegători și opriri de la vot. Pe cît se aude d. M. Ferechide, ministru de interne poartă așa de mare interes alegerii de la Iași că a dat ordin să recurgă la toate infamiile ca dr. Manicatide să fie cap de listă. Și d. C Stere se va executa, desmințindu-se pentru sine chiar de cele afirmate la clubul liberal.

S'a dispus o îndoită lucrare. Guvernul are baza de 155 voturi. Cum va putea cîștiga peste acest număr? Față cu candidatul democrat, dr. Manicatide are 61 voturi mai puțin. Pentru a reduce pe Gh. Lascar va spori numărul opriților. De astă dată s'au oprit zece-cinci-sprezece alegători, pentru Duminică se vor opri treizeci. Dar reducînd pe Lascar nu sue pe Manicatide. Atunci va teroriza și va împărți favoruri vremelnice, bani, decrete etc.

Dar aceiași tactică va pastra-o și către candidatul junimist. Cum pe d. Meissner l'au votat cei 34 clubiști și 104 de rancunoși și cumpărați și supărați, speră guvernul să rupă de aici cele mai multe glasuri.

De cît este o limită; și limita ne-o dă însuși prezidentul clubului liberal: naivitatea lor. Guvernul e pe ducă; alegătorul o simte; o vede, o aude, o înțelege. Același alegător mai vede că guvernul de mîne nu mai poate fi d. P. P. Carp, căci nu se poate; și nu se poate e că nu-l vrea țara și unde nu e țară nu poate fi numai Vodă, căci poporul nu e Hincul, ci vocea lui D-zeu și Regele ascultă de vocea lui D-zeu.

Alegătorii au prilej acum să-și refacă voturile pentru balotaj, saltînd cu mult încă pe Gh. Lascar. Dacă au fost unele supărări ale unora, să se uite; dacă au fost la alții scăderi de conștiință să se înalțe; dacă au fost la alții vînzări pe bani să se pocăiască. Glasul Iașilor vorbește acum prin ei și desmeticiți vă din somnul nepăsării și al propriului interes. Votați pe Lascar, cu toții uniți, strînși și solidari. Ridicați prin aceasta prestigiul Iașilor, vă rădicați numele și fala voastră. Noi vă păstrăm toată încrederea, toată dragostea, căci numai prin aceste însușiri noi sperăm să învingem și pe naivi și pe buzunăroșii partidului.

***

SPRE TRIUMFUL TOTAL

De la constituirea partidului conservator-democrat el luptă continuu contra a două partide unite, unite în ticăloșii, unite în gîndul comun, în idealul comun de a ne distruge.

Noi avem în contra noastră două Plevne interne: avem ticăloșia colectivistă și ticăloșia junimistă. Asta de pe urmă ie și mai ticăloasă de cît cealaltă. Partidul conservator-democrat nu trebue să lupte numai contra adversarilor uniți: ci și contra calomniei lor, contra odiosului lor canibalism și, mai presus de toate, în contra legendelor lor.

Am luptat cu mari succese contra tuturor. Am dovedit că noi singuri suntem mai tari de cît adversarii uniți și am dovedit ceva extra-ordinar: căci nu ie glumă să fii. nu numai mai tare de cît două partide zise istorice, dar inca mai puternic de cît ura bestială a carpizmului și de cît ticăloșia colectivistă întărită cu virisul generos.

Avem convingerea că, din cîte bătălii s'au dat în contra noastră, cea mai clasică, din punct de vedere al desperărei, cea mai animalică și cea mai fără de rușine, a fost aceasta de pe urmă, de la Iași.

Cînd citești despre grozăvii, despre fără de rușini, nu-ți poți face, în mod exact, tabloul realității. Nici n'ajunge să trăești în Iași ca să-ți dai perfect seamă de toate cele petrecute. Ci trebue, ca să știi tot, să fi în politică, în iarmarocul acesta al desperaților, al junimiștilor, setoși de sînge takist, al colectiviștilor cuprinși de epilepsia mofluziei—ca să știi tot și să te întrebi, îngrozit: „poate avea ființă ceva și mai ticălos"?

Pentru un străin a cărui origine rătăcește în cartierele evreești ale Lembergului; pentru un altul, a cărui origine hoinărește în țara țîrilor—s'a dat acea luptă desperată contra noastră, cari am avut curajul să punem candidatura unui romîn în țara romînească

Un fost ministru, care s'a făcut vinovat de furt prin efracție, sau în cazul cel mai bun, de tăinuitor de lucruri furate, fusese cuprins, după ce operase ast-fel, de mustrări de conștiință. Acele obiecte furate, fostul ministru le-ar fi putut etala de mult. Căci el, care n'are scrupule, nici rușine n'are, dar este cuprins de mania distrugerei takismului—el ar fi putut publica de mult acele documente, dar, se pare, că reușise și el să roșească o dată.

Alegerea de la Iași a schimbat situația. Documentele—de o gravitate ridicolă—au fost publicate. Asupra lor, cari erau un fel de lever de rideau al ticăloșiei, venise întrunirea publică: ea a fost un conglomerat de prostituție și de promiscuitate în plin public.

Apoi, tot junimiștii, au rușinat Iașul cu ceva din desagramentele sentimentale ale d-lui Marghiloman.

Ei făceau toate astea și tot ei ne calomniau: ne calomniau prin siluete isterice, prin legende sîngeroase.

Colectivitatea, la rîndul ei, reînviind sisteme vechi, au întrebuințat tot arsenalul cunoscut — și ast-fel s'a dat lupta la Iași.

Insă, judecătorul suprem, a avut să glăsuiască sub presiunea tuturor acestor ticăloșii. Noi am stat între două focuri: între guvernul rușinei și între guvernul care s'a proclamat el singur—și am învins: rușine învinșilor.

Și iarăși mergem la luptă. Mergem noi în primul rînd, lăsînd în urmă pe adversari, ca să facă rușinoase tocmeli.

Noi vom învinge iarăși. Am învins și ieri și azi și mîine iarăși vom învinge.

Generalul Manu și G. Lascar

D. General Manu, prin ținuta politică ce o observă de la fuziunea elementelor conservatoare, este singurul judecător imparțial în procesul d'intre cele două partide: conservator și conservator-democrat.

In această a sa calitate și cu marea pondere ce-o are cuvîntul seu, d. d. general Manu, din propria d-sale inițiativă, impins de spiritul seu drept, de caracterul său franc, s-a pronunțat într'un interview, în chestia luptei ce se dă contra d lui G. Lascar.

D. general Manu n'a fost nici odată prieten personal al fruntașului nostru. Intre ei au existat relațiuni de afaceri administrative și de aceea excelentele păreri pe cari fostul ministru le are despre fostul primar, sunt absolut din convingere.

D. general Manu păstrează încă și astăzi Iașului o neștearsă amintire pentru mandatul de senator, cu care l cinstise în 1898. Această amintire a fost pecetluită prin interesul extra-ordinar al generalului pentru Iași—în special în chestia alimentărei orașului cu apă.

Privitor la această chestie G. Lascar s'a întîlnit adese cu generalul Manu și acesta a putut aprecia excelentele calități, extra-ordinara cinste și marea putere de muncă a fostului primar.

D. general Manu se miră că partidul d-lui Carp n'a sprijinit candidatura lui Lascar.

In aerul curat, în atmosfera ideală în care generalul trăiește, retras, ca observator, el se miră că nu s'a întîmplat ceva extra-ordinar și noi nu ne mai mirăm de neomenîile de aci.

Dar suntem extrem de fericiți, Gh. Lascar este la rîndul seu [illegible] onorat, de bunele amintiri pe cari generalul Manu le-a păstrat despre el, și de recomandația călduroasă ce-i face.

D general Manu candidase, la Iași, la același colegiu la care luptă astăzi G. Lașcar.

Și atunci, ca și astăzi, lupta se da contra infamiei junimiste. Ea este eternă ca și neputința partidului junimist, așa de infamă este, că omul căruia generalul Manu i aduce mari dar meritate laude—este denunțat ca necinstit, ca rău gospodar, ca cel mai rău primar.

Nu știm dacă junimismul va roși de declarațiile d-lui Manu. Sunt bolnavi cărora sîngele li se coboară într'una.

Dar știm că palma este îngrozitoare și că G. Lascar a fost răsbunat de infamiile junimiste.

Avem convingerea că alegătorii colegiului II de Senat nu vor desminți frumoasele speranțe ale fostului lor ales și că, precum a zis generalul, Lascar va fi ales.

Succes, bucurie și speranță

Colectiviștii, cari au întrunit 61 voturi mai puțin la alegerea de Duminică și junimiștii cari au întrunit 78 voturi mai puțin — sunt totuși, radioși de „succesul" lor.

Cu lacrimi de durere, cari se întrezăresc între linii, ziarele lor proclamă acest succes. Ziarul liberal extrem de diplomat. nu atacă de cît pe democrați, Ei au conrupt, au făcut presiuni și au cumpărat cu bani jidovești, cele 216 glasuri. Democrații sunt vehement atacați. Dar nici un cuvînt despre junimiști, căci nu se știe ce ținută vor lua în balotaj.

Cele 155 voturi întrunite de dr. Manicatide, sunt voturi entuziaste, represintă tributul suprem al 165 suflete curate.

Succes, bucurie și speranță!

Ziarul junimist are altă linie de conduită: guvernul a îngerat și conrupt: a amenințat și a torturat; a subscris numiri și destituiri—și prefectul de poliție a fost agentul takiștilor, cari ei, la rîndul lor, au conrupt pe alegători, au cheltuit bani jidovești, au comis chiar și crime.

Cele 138 voturi ale d-lui Meissner sunt voturi curate, expresia alegătorilor independenți.

Deci, înainte la balotaj: cu bucurie și speranță.

Numai candidatul conservator-democrat n'a avut succes. Guvernul a făcut cele mai cumplite îngerinți—spune ziarul junimist—dar prefectul de poliție a lucrat pentru takiști. Din simplă nebăgare de seamă junimiștii au uitat să spună că între d. Badareu și Stere a fost cartel în profitul d-lui Badareu, căci legenda ie invariabilă: prefectul poliției și d. Stere lucrează regulat pentru d. Badareu, dar d. Badareu nu și ia revanșa nici odată.

Și cu toate aceatea, cu tot cartelul, cu toate ingerințele guvernului, cu toți banii jidovești—cu toate cele 216 voturi obținute de G. Lascar — liberalii au avut succes, junimiștii au avut succes—iar Lascar a căzut zdrobit!

Partidul conservator-democrat din Iași invită pe domnii alegători ai colegiului II Senat din Iași, la marea intrunire publică pe care partidul o va ține Vineri, 15 Ianuarie, de la orele 4 p. m., în sala Sidoli.

Șeful partidului și numeroși fruntași din București, din provincie și din Iași, vor vorbi la acea intrunire.

OAMENI ȘI LUCRURI

CE SE ȘTIE...

Mai zilele trecute un însemnat publicist francez, colaborator al ziarului „Le Temps" a vizitat pe Maxim Gorki, în insula Capri, în apele Italiei. Popularul scriitor rus trăește, izolat de lume, în această mică insulă, celebră în felul ei mai mult prin reputația ce-i s'a creat de a fi un feliu de Cytheră modernă, într'un înțeles mai rău încă—dacă se poate —de cît aceasta din urmă.

In primul rînd francezul a fost uimit de contrastul între ceea ce a văzut cu ochii și ceea ce „știa" din cetite și din auzite. Se zicea că Gorki trăiește într'un lux împărătesc, într'o trîndăvie orientală, —un parvenit care și-a uitat trecutul u[illegible] Realitatea e cu totul contrarie. Dar aceasta nu e nimic pe lîngă ceea ce însuși scriitorul rus a avut de suferit pe urma legendelor tipărite despre dînsul și în contra lui. Gorki nu găsea cuvinte pentru a-și exprima indignarea și între altele arătă că în momentul de față duce proces cu.. o revistă americană care i-a atribuit un așa zis interview batjocoritor la adresa Franței și Francezilor pe care el îi prețuiește și-i admiră în gradul cel mai înalt. Dar un proces între Newyork și Capri—zicea Gorki cu amărăciune—nu e o chestiune ușoară și de sigur, vor trece mulți ani, pînă să poată restabili adevărul și pînă să poată obținea pedepsirea minciunei.

In rezumat publicistul francez asigură că tot, absolut tot ce a a apărut în ultimii anii cu privire la Maxim Gorki e falș, e născocit și numai de plicțiseală, acesta din urmă a renunțat de a mai dezminți.

Filosofia constatării acesteia nu e lipsită de interes. Dacă despre un om, despre un contemporan, un scriitor în stare să dezmintă și să înfiereze născocirile, se pot scrie și se pot crede atîtea lucruri extraordinare, ce se întîmplă oare în decursul vremilor despre atîtea sute și mii de întîmplări și de oameni, mai în afară de controlul imediat? Ce rămîne oare să credem despre oameni și lucruri din adîncă vechime, de care ne vorbesc manualele de istorie cu acea siguranță și morgă, ca și cum autorii zi selor manuale le ar fi văzut cu ochii și nu—că le-ar fi luat, la rîndul lor, gata scrise din alte cărți, cristalizate ca niște formule mai presus de control.

N'avem decît să studiem puțin cele ce se petrec împrejurul nostru și să urmărim în ce chip se redau, se povestesc în acea zilnică istorie universală—gazetăria, n'avem decît să controlăm milioanele de noutăți, de știri, de zvonuri și de legende cari se pun în circulație, clipă cu clipă, și să prindem procedeul cum se înfiripează minciuna și cum își iea zborul in univers, cristalizîndu-se sub forma „adevărului".

Tot astfeliu am putea supune unei revizuiri tot absolut tot ce se zice, tot ce se crede, tot ce se scrie, tot ce se știe — mai cu seamă ce se știe, ca să descoperim neînsemnatul sîmbure de adevăr, înăbușit de atîtea înflorituri, de atîtea neadevăruri, de atîtea plăzmuiri și invențiuni,—încît nu se mai recunoaște acel sîmbure mic.

. Și cu toate aceste omenirea merge înainte, crezînd mereu în ce se spune și mai cu seamă în ce se știe,—în ceea ce „știm" unii despre alții; iar din *aceste* micimi se face istoria scrisă în dauna adevărului!...

Rodion

Vorbește Diamandy

In numele tinerimei generoase vorbește, de la o vreme d. Georges Diamandy. Și vorbește zilnic. *Viitorul* se făleește cu colaborarea lui cotidiană. Va să zică, tinerimea generoasă, stă încă destul de bine, căci n'ai dreptul să disperezi de „viitorul" aceluia care știe să lupte. Așa trebue să creadă—ori cine nu-l cunoaște pe d. Diamandy. Dar vai! noi îl cunoaștem și cunoscîndu-l, nu putem avea o clipă de îndoială: d. Diamandy, vorbește în numele generoșilor, —generoșii sunt pierduți. Nu pentru că nu-i va apara bine—de *bine* nici vorbă nu poate fi—dar pentru c'au ajuns să-i apere el.

Și că să se vadă că așa e, ajunge să schițăm pe scurt „personalitatea" și „opera" d-lui Diamandy. Pe scurt fiind-că multe nici nu sunt de spus.

D. Diamandy trece drept generos, adică drept fruntaș socialist trecut la liberali. D-sa își dă cu plăcere titlul acesta și probabil că e sincer, căci în totdeauna a avut comori de bună voință pentru sine însuși. Dar dacă este adevărat că a trecut la liberali, este mai puțin adevărat c'a fost socialist și nu i de loc adevărat că a fost frutaș. In mișcarea socialistă d. Diamandy a fost aceia pe cari „tovarășii" it caracterizau cu zicala: „apar ca ciupercile și dispar ca meteorii". Dar d-sa a dezminșit zicala și—consequent, macar odată în viață—a dispărut așa cum apăruse.

E interesant să notez cum *și a făcut intrarea*. La un congres socialist s-a văzut un domn cu barbă roșie, plete de Hamlet și aplomb de aristrocrat, vorbind o romînească foarte stricată și rostind epitete foarte violente— aceleași care se citesc azi în *Viitorul*, firește, îndreptatc aiurea. La început, cei prezenți se întrebaseră: *cine-i ăsta?*

Cînd [illegible] d. Diamandy și a dat drumul oratoriei de *cămion*, au început să se întrebe *ce-i cu ăsta?* Și întrebarea devenea cu atît mai persistentă, cu cît d. Diamandy nu pierdea nici un prilej ca să repete că e „pui de *șocoiu* afurisit" și că se crede obligat să lupte pentru popor (pronunțat à la française: ambii *o* foarte deschiși și *r* grasseyat).

Soarta d-lui Diamandy a fost însă hotărîtă, cînd s'a remarcat că pronunția d-sale stricată e artificială: nu uitase limba, dar se făcea c'a uitat-o. Și acei cari l-au persecutat mai amarnic au fost intelectualii. El prezinta un interesant caz psihologic: era farsor în tot ce făcea, și nu pentru că voia să fie, ci pentru că fără voia sa, tot ce făcea *era* farsă. Farsă erau protestările sale de *șocoiu*... călugărit, farsă blestemele sale zilnice asupra a două treimi din steagul tricolor, care reprezenta: aurul galben a burghezimei, sîngele *albastru* al *șocoilor* și sîngele *roșu* al *poporului* (nu uitați pronunția!).

Și d. Diamandy a plecat. Se vede că atunci a început să-i fie greață de țară, cum spunea în scrisoarea publicată de d. Mille. Dar s'a întors. S'a întors în momente grele pentru mișcare, cînd mișcarea era pe sfîrșite, cînd toate energiile se vlăguiseră și muncitorii dădeau din colț în colț, în căutarea de „fruntași". Atunci a strălucit și d-sa o clipă. Vorba rusului: cînd n'ai un om și Ivan e om. Dar nici atunci n'a reușit să se impuie și a plecat iar în Franța, unde a cerut împămîntenirea. In scrisoarea de adio, publicată în *Lumea Nouă*, zicea că se stabilește la Paris ca să fie trăsătura de unire dintre proletariatul romîn și cel francez. Cu alte cuvinte, ambasadorul socialismului romîn. Se vede că talentele diplomatice sunt în familie. Se știe însă că guvernul francez, socotind că are destui *oameni*, n'a simțit nevoie de acest Ivan și i-a refuzat naturalizarea. Iar dacă judecăm după declarația lui Lafargue că *nici odată nu l'a luat în serios*, trebuie să spunem că nici proletariatul francez nu simțea nevoia de faimoasa „trăsătură de unire".

Și așa, bietul rătăcitor s'a întors în țară, romîn și.. antropolog. Da, căci a fost și antropolog. Ca să devii antropolog, trebuie să te înscrii în societatea antropologică, plătind 5 lei pe lună— și poți și să rămii în restanță cu plata cotizației. Activitatea „științifică" a d-lui Diamandy a fost de scurtă durată. Imi aduc aminte de pațania unui învățător care avînd niște piese antropologice le a dat d-lui Diamandy să le... studieze. L-am întrebat pe învățător ce s'a făcut cu „piesele"?

— Au ajuns bine. Eu le ţineam în săltar. Diamandy le-a pus în vată—şi stau acolo.

După acest succes, d. Diamandy a trecut la liberali. După propria d-sale declaraţie de altă dată, asta înseamnă că s'a făcut din magar, catîr. Eleganţa expresiei o las pe seama d lui Diamandy.

Se ştie însă că nici în acest ipostas n'a reuşit să însemneze ceva.

Se ştie că într'unul din puţinele sale discursuri „liberale" s'a plîns că nu i se lasă liberă nici „o ferăstruică", probabil pentru ca să vadă măcar cum alţii se lăfăiesc în onorurile la cari el nu poate ajunge. Iată de ce, astăzi, cînd i s'a pus la dispoziţie ferăstruica *Viitorului*, de după care aruncă „săgeţi", trebuie să înţelegem că şi generozismul a ajuns în starea în care, la un moment dat, a fost socialismul, cînd „tovarăşii" dădeau din colţ în colţ, în căutarea de fruntaşi. Lipsesc oamenii, şi cînd n'ai un om, şi Ivan e om.

D. Diamandy nu mai sfîşie tricolorul şi nu-şi mai dă cu pumnii în cap de disperare că e „pui de şocoiu afurisit". Dar e tot acelaşi. Cum scrie, a spus-o singur într'un discurs la Băile Eforiei:

— Noi *mugem* în coloanele „Lumei Nouă"!

Acum *muge* în coloanele *Viitorului*, tot aşa de cacofonic. Şi e de rău augur şi acuma. Dacă socialismul va reînvia sau nu, se poate discuta. Că generozismul e mort de-abinelea nu mai încape îndoială, de vreme ce d. Diamandy e îngăduit să l apere.

Liviu

Guvernul batjocoreşte pe alegătorii colegiului II de Senat din Iaşi

Junimiştii şi liberalii din Iaşi ne învinuesc neîncetat că prin corupţie am obţinut cele 216 voturi la scrutinul de Duminecă.

Toate voturile le-am cumpărat. Colegiul II de Senat din Iaşi, după părerea adversarilor, este un colegiu de traficanţi ordinari: pensionari, funcţionari superiori, magistraţi, învăţători, profesiuni liberale, proprietari — toţi sunt coruptibili, toţi au fost corupţi.

Guvernul, ruşinat de înfrîngerea de la Iaşi, vine să se asocieze la infamiile acestea. Prin organul seu autorizat, prin Independenţa, *care are menirea să fie cetită în străinătate, el face declaraţie, că întreg colegiul II de Senat de Iaşi, este o amestecătură de coruptibili.*

*

Independenţa *începe prin a face o declaraţie foarte dureroasă, care este în complectă contradicţie cu ceea ce spun cealaltă ziare adversare:*

Ar fi inutil să negăm, spune ziarul francez, *că alegerea senatorială de la Iaşi a fost un succes pentru takişti. Dar nu trebue să uităm,* adaugă ziarul, *că este vorba de colegiul II de Senat, din Iaşi,* **un colegiu de amestecături**, *în care găsesc un larg cîmp de acţiune* **toate promisiunile îndrăsneţe, influenţele de tot soiul şi chiar argumentele cele mai puţin permise, cele mai naive şi cele mai înşelătoare**. *Pe asemenea teren, noi n'avem nici pretenţia, nici dorinţa să facem concurenţă takiştilor.*

Alegătorii să ice act de aceste batjocuri.

Generalul Manu şi Gheorghe Lascar

— Textul complect al declaraţiilor generalului —

Protestarea alegătorilor.—Grecianu şi Lascar.—Meissner le străin.—Ce va fi la balotaj?

Publicăm astăzi textul complect al declaraţiilor pe cari d. general Manu le-a făcut, privitor la alegerea din Iaşi şi la persoana d-lui G. Lascar, unui redacter al *Adevărului*.

Iată acele declaraţiuni:

— Rezultatul de la Iaşi nu mă surprinde; *eu credeam că Lascar va fi ales la primul scrutin.* Voturile ce i s'au dat au, după mine, următoarea explicaţie: **voturile acestea au fost ca un fel de protestare a alegătorilor ieşeni, în contra atitudinei pe care o au azi conservatorii ceilalţi din Iaşi faţă de un fost primar sub trecutul regim conservator.**

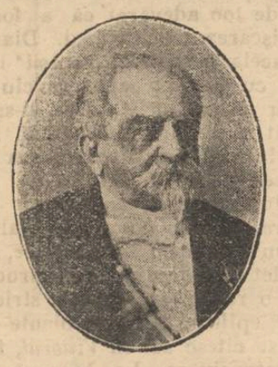

Cînd erau conservatorii la putere şi Lascar funcţiona ca primar, d. Grecianu şi ceilalţi conservatori îl ridicau în slava cerului şi îl prezintau pe Lascar ca pe cel mai bun primar. Acelaşi oameni astăzi îl batjocoresc.

Alegătorii se vor fi întrebat atunci cu drept cuvînt: **dacă Lascar nu e bun azi şi cînd a rămas acelaşi, pentru ce l'aţi lăudat cînd lupta alături cu d-stră?** Aşa fiind, ca condescendenţă pentru fostul lor primar şi ca protestare în contra batjocuriilor ce i se aduc azi, de foştii săi tovarăşi, alegătorii ieşeni i au dat voturile.

Şi apoi alegătorii au mai înţeles să dea voturile lor **unui romîn şi nu unui străin căci, mi se pare, că d. Meissner e străin: german, dacă nu mă înşel.**

Eu cunosc bine alegătorii acestui colegiu ieşean, căci m'au ales în opoziţiune şi le sînt şi azi recunoscător. Bădărău a jucat în alegerea mea un rol foarte important şi am fost ales cu concursul său, avînd şi pe acel al d-lui Greceanu şi celorlalţi conservatori.

— Dacă la alegerea în balotaj s'ar retrage candidatura candidatului carpist, cum credeţi că ar fi cuminte lucru din punct de vedere politic: d. Meissner să se retragă în favoarea candidatului liberal sau în aceia a d-lui Lascar?

— *Ca direcţie politică, date fiind declaraţiile d-lui Carp, de sigur că alegătorii carpişti vor fi sfătuiţi să votez[illegible] liberal. Ei individualităţi, însă, eu cred că mulţi vechi conservatori vor da şi la balotaj voturile lor lui Lascar, după cum cred că le au dat şi eri. Lucrul, însă, nu are importanţă, ori care ar fi atitudinea carpiştilor. Rezultatul balotajului e de mai înainte indicat şi, ori ce ar face carpiştii nu se va schimba cu nimic rezultatul declarat la primul scrutin.*

DIN ADJUD

Duminică, 3 Ianuarie, a fost o mişcare neobişnuită în tîrgul nostru. Primarul, Consilierii Comunali şi notarul umblă prin prăvălii, şi după cum era patronul, aşa întrebuinţau şi ei rugăciuni, promisiuni sau ameninţări ca fie-care din negustori, meseriaşi etc. să atîrne steagul dinaintea prăvăliilor şi caselor unde locuesc. Lumea se întreba ce eveolment s'a întîmplat! Ce personaj are să viziteze tîrgul de se fac aşa pregătiri?

De dimineaţă au sosit perceptori, învăţători, preoţi, primarii coomunelor de pe Valea Trotuşului, cum şi parte din Consierii comunali. Apoi, cu trenul de 9 jum., altă serie din partea de jos a plăşii şi în fine la 1 şi 15 m. din plasa de sus, administratori comunali, primari, consilieri comunali, erau în păr.

Toţi erau chemaţi cu ordin telefonic dar nimeni nu ştia ce este şi pe cine aştepta.

Pe la ora 10 a început a se svoni că vine d nul Săveanu, secretarul general al ministerului de interne; un murmur de reprobare între toţi adunaţii, expresiuni puţin măgulitoare la adresa celor ce-i chemase şi mult mai violente la adresa acelui pentru care îi chemase. [illegible] dispăruse ca prin farmec.

Intre 12 şi 1 nu mai rămăsese de cît slujbaşiii. D l Primar Păcuraru, care provocase cu îndoit scop vizita d-lui Săveanu fiul şi a prefectului, spuindu-le lor că vor închega cu această ocazie partidul ţărănesc; era, în realitate, ca săşi reabilieze influenţa scăzută de tot prin faptul că ameniaţase pe stăpînii săi că demisionează din primărie şi se retrage din partidul liberal; îngrijit de fiascul ce-l ameninţa prin emisarii săi, răspîndeşte vorba între tîrgoveţi că D l Săveanu vine în scop de a facilita răscumpararea tîrgului de embatic, şi că chiar d-l Nădejde va lua parte la această adunătură, aceasta în scop de a complecta cu tîrgoveţi lipsa celor de la sate, dispăruţi. Şiretenia a fost demascată.

D-l Nădejde, din întîmplare, trecînd pe stradă şi întrebîndu-l tîrgoveţii le-a răspuns că nu este adevărat acest svon.

A sosit d. Săveanu cu Berlinul, dar a fost primit de steagurile atîrnate şi funcţionari. N'au îndrăznit să se adune nici la primărie, nici la şcoală, unde sunt încăperi destule, ci în două odăi a d-lui Păcuraru de 3 pe 3 metri, şi-a vorbit dl. Săveanu, şi a vorbit d. Prefect, dar ştiţi cui? Pereţilor şi lefegiilor, care nu sunt de cît nişte pereţi vii. Ba, să fim drepţi, a fost înlăuntru cîţi va curioşi din tîrg şi cîţiva de la ţară. Iftime Petrov, (colectivist) negustor alegător în colegiu I de cameră şi senat, pe cînd perora d. Săveanu spunînd c'a făcut fericirea ţărei în genere şi a judeţului Putna în special, Petrov se ridică şi i spune: „Iţi contest dreptul de-a vorbi, ne-aţi luat pîinea de la gură (făcea aluzie la monopolul cîrciumelor) ca să vă îmbogăţiţi voi,—trăiţi numai din minciuni"! Primarul Păcuraru l'a dat afară zicînd că e indignat, în sensul colectivist.

Un consilier comunal ţaran, al cărui nume îmi scapă, pe cînd d. Săveanu spunea că a făcut aşa fel de legi, că Judecătorul vine la reclamant acasă, ca să judece, şi a scapat pe ţaran de avocaţi, se ridică şi spune: „Da cucoane, vine judecătorul la noi, dar nu mai avem pentru ce ne judeca, înainte dam şi la avocaţi, şi aveam şi noi, acum am ramas cu vînul ne vîndut şi fără para în pungă!" Ar fi auzit multe graţiozităţi de aceste d. Săveanu, dacă cuteza să se întrunească la primărie sau şcoală.

Un lucru e stabilit: că primarul şi-a rebalitat vechea influenţă, că i s'ar fi permis îndepărtarea a cîtorva funcţionari mici şi mutarea unui administrator comunal pe de-o parte, iar pe de alta va scuti cred pe viitor pe gazetarii conservatori democraţi, cu placa de anunciuri că se retrage de la primărie şi din partidul liberal, speriindu-şi stăpînii, că pierd aşa giuvaer.

Iată pentru ce s'a înşirat drapelurile şi care a fost scopul venirei d lui Săveanu aci.

Un conservator democrat din Adjud

Informaţii

❑ *Sectarul Stelian desfiinţase din budget, pe ziua de 1 Aprilie, un post de procuror la Curtea de Casaţie, spre a putea înlătura ast-fel pe d. P. Sadoveanu.*

Tot Stelian reînfiinţează acum acest post, spre a face numirea unui colectivist.

❑ *Viitorul* publică a treia scrisoare a d-lui Abgaret Ibrăileaau. Ea este cuprinsă pe patru coloane jumătate şi fiind că s'a părut prea scurtă autorului i-a adăugit şi un post scriptum.

A treia scrisoare a deviat în înţelesul, că n'a mai fost publicată la loc de cinste, ci la coloana VII.

Noi n'am citit nici această a 3-a scrisoare, nu fiind-că, precum bănueşte *Viitorul*, d. Gherea ar fi trecut „deja la democraţi", dar fiind-că ne lipseşte interpretul, care să ne tălmăcească proza d-lui Abgaret.

❑ Ziarul *Viitorul* comentează astfel rezultatul de la Iaşi: „reuşita takiştilor se datoreşte *influenţei Fischeriştilor* şi faptului că d. G. Lascar este un om politic care se bucură **de o netăgăduită simpatie şi popularitate**."

Vrea, să zică: alegătorii colegiului II de Senat, din Iaşi, au ajuns deci după părerea ziarului liberal, în aşa hal de corupţie, că, chiar cînd candidatul este om de o *netăgăduită* simpatie şi popularitate, el nu poate obţine sufragiile alegătorilor de cît cu banii Fischerilor!

❑ Ministerul de interne a aprobat că d. Mihai Botez, notarul provizor al comunei Erbiceni, să se prezinte ca preparat în particular, la şcoala de notari din Tg.-Neamţ.

❑ Ministerul industriei a comunicat prefecturei judeţului că a aprobat alegerea parţială de la 20 Decembrie, confirmînd ca membri ai camerei de comerţ pe d-nii D. Arghiropol şi Virgil Hălăceanu.

❑ **Consiliul de higienă al oraşului se va întruni Vineri, în şedinţă ordinară.**

❑ **Corpul regretatului profesor Teohary Antonescu a fost transportat şi depus în biserica Sf. Spridon.**

Foarte mulţi colegi şi cunoscuţi ai defunctului au depus coroane pe catafalc.

Inmormîntarea se va face mîine Mercuri 13 Ianuarie după amiază.

❑ Seminarul „Veniamin Costachi" îşi va sărbători, ca în toţi anii, la 30 Ianuarie patronul.

După serviciul divin ce se va oficia la Mitropolie, va urma o recepţie în aula Seminarului, cu care ocazie elevii vor executa diferite bucăţi muzicale. Se vor rosti mai multe cuvîntări ocazionale. Va asista şi I. P. S. S. Mitropolitul.

❑ **De la Consiliul de război.**—In şedinţa de astă-zi, consiliul de război a judecat şi condamnat la pedepse, variind între 6 luni şi 1 an pe următorii soldaţi: Ţarcă Neculai, din regimentul 12 Artilerie, pentru dezertare; Canciu Constantin, Caporal concediat din regimentul 12 Cantemir, pentru înlesnire de scapare de arestanţi; Tanasache Vasile, din regimentul 13 Ştefan cel Mare, pentru dezertare, Bulgaru Vasile, idem, pentru dezertare, Popovici Vasile, idem, pentru calcare şi părăsire de consemn, A. Timoftoaei Costache, idem, pentru părăsire de post; Daltă Ion, din regimentul 14 Roman, pentru dezertare, Răuleţ Ion, idem, pentru scapare de arestanţi şi Castaramă Iorgu, din regimentul 14 Roman, pentru înlesnire de scapare de arestanţi.

❑ **Inmormîntarea col. Lipan.** — Astă-zi s'a făcut la cimitirul Eternitatea, înmormîntarea regretatului col. C. Lipan, unul din veteranii cei mai distinşi

Cît timp era în viaţă, Lipan refuza să dea note biografice, pretextînd că toate ce se scriu din răsboiu, nu sunt complecte, ci de multe ori denaturate. Colonelul Lipan, în răsboiul independenţei, după cum spuneam, era căpitan în reg. 5 de linie, a căruia comandă o avea maiorul Iarca. Acesta se îmbolnăvise, comanda regimentului fu dată lui Lipan. Venind odată Domnitorul să vadă regimentul, aduse laude căp. Lipan, pentru modul cum regimentul îşi făcea datoria. Domnitorul îşi exprimă dorinţa să se urce pe escarpa fortului şi cum îi era greu, căpitan Lipan îi dădu sprijin, aburcîndu-l. El a luat parte şi la luarea Vidinului.

❑ După cum am anunţat, din cei 7 evadaţi 6 au fost prinşi. Urmează a mai fi prins Gh. Anania.

Afacerea a fost repartizată la cabinetul II, al d-lui judecător de instrucţie Gr. Kessim.

❑ Parchetul de R. Sarat a cerut autorităţilor noastre urmărirea şi prinderea lui Iordache Caradonescu, care în calitate de agent la percepţia comunei Coteşti, delapidînd suma de 750 lei a dispărut.

❑ Ministerul de interne primind contestaţia contra alegerii din Tomeşti efectuată în ziua de 20 Decembrie, a cerut prefecturei judeţului să-i trimeată dosarul acelei alegeri.

❑ **Curtea cu jurі.** — Iată procesele care se vor judeca înaintea Curţei cu juri din Iaşi, care se va deschide la 15 Ianuarie c.:

Vineri 15 Ianuarie: M. Vezeteu, pentru tălhărie; 16 Ianuarie: Vasile Goraş şi Gh. I. Colţa, contopire de pedepse; 18 Ianuarie: două procese: profesor L. Cosmovici şi d. Atanasiu pentru calomnie prin presă; şi al doilea: Const. Bodroagă pentru omor; 19 Ianuarie: D. Cazacu şi alţii pentru lovituri cauzatoare de moarte; 20 Ianuarie: Al. Botezatu pentru omor; 21 Ianuarie: procesul tînărului C. Popovici, care în complicitate cu D. Constantinescu, a atentat la viaţa tatălui seu, preotul Popovici; 22 Ianuarie: C. Melinciuc pentru omor şi Lenţa Iosupescu pentru lovituri; 23 Ianuarie: Iordache Perju pentru omor; 25 Ianuarie: D. Balan pentru omor; 26 Ianuarie: M. P. Moraraşu, pentru tălhării. Acesta este unul din cei 7 care evadaseră de la penitenciar şi care a fost prins în pădurea Dobrovăţ. El a mai fost, până acum, de 4 ori condamnat; 28 Ianuarie: M. A. Şaraga, pentru un omor sevîrşit în Bucovina; 29 Ianuarie: I Denghea şi alţii pentru tălhării.

Şedinţele se vor ţinea la primărie, în sala consiliului comunal.

❑ Regulamentul de manevră şi de luptă al infanteriei, a fost aprobat şi semnat de M. S Regele.

Acest regulament va fi trimes tuturor corpurilor de trupă.

❑ De eri a început la Universitate, examinarea învăţătorilor din judeţul Iaşi, care urmează a fi scoşi la pensie din oficiu, pe ziua de 1 April.

Comisiunea de examinare se compune din d-nii Sol. Haliţa, inspector general al învăţămîntului primar şi d-nii d-ri Brăescu şi Popescu.

❑ Serviciul judeţean al prefecturei a înaintat ministerului domeniilor, tabloul statistic al populaţiunei de judeţ, întocmit după registrele stărei civile din comuni.

❑ Prefectura judeţului a trimes ministerului domeniilor, tabloul de persoanele ce au cerut să li se dea seminţă pentru cultura viermilor de mătasă.

❑ **După îndemnul unui mare număr de persoane, care au lipsit astă-vară din oraş, Cinematograful Pathé Frères (Circul Sidoli) reprezintă pentru a doua şi ultima oară, în seara de Joi 14 Ianuarie a. c. Viaţa şi răsboaele marelui Impărat Napoleon Bonaparte. Este reprodusă — în scene însufleţite—întreaga epopee istorică, fidel reconstituită după acte şi documente autentice.—Restul programului cinematografic de Joi 14 Ianuarie a. c. este complect nou şi cuprinde între altele frumoasa scriere a lui Alfred de Musset: On ne badine pas avec l'amour (Să nu te joci cu dragoste). Piesa este jucată de artiştii teatrului „Comédie Française", clasica şcoală teatrală a lumei întregi. Un sujet de o importanţă ştiinţifică este apoi „Pescuitul în largul mării" unde ni se arată—bine înţeles exact după natură—interesante şi exotice specii de peşti şi imensele bogăţii cuprinse în adîncimile oceonelor.—Sermanul clown sau Romanul unui călăreţ de înaltă şcoală ne reprezintă o înscenare admirabilă. Este „curriculum vitae" unei călăreţe şi unui clown care ne arată viaţa sbuciumată şi plină de pericole a acestor artişti. Comedii în mare număr şi foarte reuşite complectează noul program al distractivului şi instructivului Teatru Cinematografic care începe Joi 14 Ianuarie a. c.**

❑ Ministerul comerţului a trimes prefecturei un nou transport de bascule pentru a fi distribuite comunelor rurale.

Litere-Ştiinţe-Arte

Spre adevăr.—Litere „secession" compun titlul original şi cam pretenţios al nouei reviste: „Falanga literară şi artistică". Se cunoaşte că e un simbolist care dă nota şi am paria că tot acest simbolist, d. I. Minulescu, a scris mica şi drastica precuvîntare—Prima verba—în care cetim, drept program, printre altele:

„...Adevărul nu piere şi noi credem întrînsul. Despreţuim pe cei ce, vrînd să-şi facă faimă politică, înhamă literatura la carul politicei şi-o fac să grăiască minciuna. Despreţuim pe cei cari, vrînd să li se dea mai mult de cît merită, îşi proclamă gloria, fără ruşine, în mijlocul unor minţi necoapte şi sulemenindu-şi muza firavă, întronează neadevărul. Despreţuim pe cei ce, prin intrigă, prin drepturi cîştigate fără drept, prin căi lăturalnice se pun în calea talentelor, ameţind publicul cu strălucirea artei lor false. Despreţuim în fine pe toţi cei ce, cu vorbe mari mistifică buna credinţă a tineretului pentru ca să-l împingă pe drumul neadevărului şi să şi potolească o bolnavă sete de glorie."

„...Romînism fără şovinism; dragoste de întregul neam fără deosebire de clasă; iubire de tot ce e ales şi sănătos; amor curat de artă, fără tendinţă de comercializare, iată crezul „Falangei" noastre.

Cine crede ca noi, vină lîngă noi şi lupte pentru ce-i romînesc şi nobil—pentru tot ce e artă—pentru adevăr, care le îmbrăţişează pe toate."

Iată un program vast, nemărginit de vast, despre care vom avea ocaziunea de a mai spune cîte ceva.

*

Piesa lui Rostand „Chantecler" se va juca la 28 Ianuar—stil nou. Aminarea e cauzată de motive de pietate, de oarece la 27 e aniversarea morţii lui Coquelin aînè, marele artist care era destinat să joace rolul principal în piesă.

Edmond Rostand a făcut unui redactor al ziarului „Libertè" oarecari indiscreţiuni asupra simbolurilor piesei sale. Numai de n'ar fi şi acestea inventate. Autorul a „dăruit" ziaristului şi două versuri inedite care însă nu se pot reproduce din cauza convenţiilor literare cu „L' Illustration".

*

La observatoriul astronomic din Breslau s'a văzut acum 2—3 zile o nouă cometă de o intensitate luminioasă egală cu a cometei Halley.

*

La Copenhaga a murit în vîrstă de 88 ani, nestorul pictorilor danezi, Iohann Frederic Nicolau Vermeeren.

Cea mai cunoscută lucrare a lui, „Despărţirea rezerviştilor" a fost cumpărată pentru muzeul de arte al Danemarcei.

*

Pe scena Teatrului Antic din Orange se va reprezenta în August o piesă inedită a lui Emile Zola, pentru care Alfred Bruneau a compus muzica.

Titlul piesei este: „Lazare Ressuscite".

*

O librărie de antichităţi din Berlin va vinde în curînd un text-manuscris al unei opere pînă astă-zi necunoscute de-a lui Richard Wagner. Titlul: „Die Hochzeit" (Nunta).

*

Criticul Vuillemain, scrie în „Comoedia". „D. G. Enescu, printre tinerii compozitori contemporani, ocupă o situaţie preponderantă. Bogăţia talentului său o dovedeşte. Intr'un cuvînt, d Enescu este o personalitate în muzica actuală".

STRUNA ZILEI

MINERALE

D r Meissner, candidatul carpist, ţinînd discursul său asudase.

D. Filipescu îl împedică de a bea apă curată şi-i oferi un pahar cu apă minerală.

Ori ce fel de expediente
Filipescu nu le lasă
Vrea ca Meissnér candidatul
Cum o fi numai să... iasă.

Fiso.

INFAMIA „Evenimentului“

Relativ la infama calomnie, adusă de ziarul „Evenimentul“ d-lui A. D. Xenopol, d-sa a adresat acelui ziar următoarea scrisoare. Dacă nu o vor însera, va face proces de calomnie d-lui A. D. Holban.

Manuscrisul fruntaşului nostru survenindu-ne la ora 12, ne vedem nevoiţi a-l publica la această pagină.

Domnule Director,

Vă rog să aveţi bunătatea a însera în ziarul d voastră următoarea întimpinare la versiunea neexactă şi calomnioasă la adresa mea, strecurată în „Evenimentul din 12 curent, privitoare la moartea colonelului Constantin Lipan, versiune întrodusă în corpul ziarului, poate fără ştirea dv. de un reporter prea zelos.

Faptele exacte şi care se pot dovedi sunt următoarele: Colonelul Lipan, unchiul soţiei mele, şi membru al familiei, foarte iubit de noi, venea foarte des în casa noastră şi lua dejunul aproape zilnic la noi; prin urmare nu aveam nevoie de a l chema, pentru a-i întinde o capcană electorală. Ştiam pe de altă parte că e un om de caracter, care nu-şi schimbă părerea. Cu vre-o 10 zile în urmă îi cerusem votul pentru candidatul conservator-democrat şi Lipan respunse, că l'a promis lui Meissner şi nu-şi poate călca cuvîntul“ şi că „numai dacă ar muri nu ar vota pe Meissner“. Aceste cuvinte le-am raportat generalului Schelety, cu cîte-va zile înaintea accidentului şi ele au fost transportate „pour le besoin de la cauze“, ca rostite de colonelul Lipan în ziua în ziua cînd i-a venit rău în casă la mine.

In acea zi, adică Sîmbătă 9 Ianuarie, venise de două ori pe la noi: dimineaţa, pentru a vedea pe fratele meu Neculai Xenopol pe care nu-l mai văzuse de cînd era copil, a doua oară, pe la 5 sara, pentru a ne aduce vestea agoniei vecinului său şi prietenului nostru Teohari Antonescu.

Eram acasă numai eu cu soţia mea şi fratele meu cu soţia lui, absolut nimeni altul; căci erau la club unde trebuia să ne ducem şi noi.

Colonelul suferea de ameţeli de la moartea fratelui său, şi aceste ameţeli se întăriseră încă, de la acea a vărului seu Petru Buzdugan din Bacău. Iar el spunea ades ori soţiei mele: „Nepoţică, vine acuşi vremea să mă duc şi eu, căci mă apropii de 80 de ani.“ Noi căutam să-i îndepărtăm aceste gînduri negre.

Cum beam ceaiul, deodată colonelul pune mîna pe piciorul drept spunînd că nu ştie ce are, dar i-a amorţit piciorul. Dă să se scoale şi poticneşte. „Nu mi-i bine, mă duc acasă“, spune el. Noi căutăm să-l reţinem şi trimitem după nepotul lui, doctorul Negel. El refuză însă şi esă din odaie îmbrăcîndu-se şi coborînd scările ajutat de fratele meu şi de servitor, căci mergea greu.

Ajuns jos în antret tocmai d-nii Pella şi Jornescu se aratase în geamurile uşii, venind să ne aducă aminte că şedinţa clubului începuse.

Colonelului îi veni de tot rău şi d-nii Pella şi Jornescu ne ajutară să l punem în trăsură iar d. Jornescu îl însoţi pînă acasă unde după trei oare a încetat din viaţă.

Prin urmare aceste fiind faptele rezultă:

1) Că nu aveam nevoie de a întinde colonelului o cursă pentru a-l face să cadă într'o adunare de partizani, care să caute a-i violenta conştiinţa. Persoanele din casa d lui Antonescu, pot, (atesta) că colonelul venea de acolo trimis spre a ne chema.

2) Că toţi acei înşiraţi de „Evenimentul“, ca fiind la noi atunci cînd i s'a făcut rău colonelului Lipan, erau la club în acel moment, cum se poate dovedi cu mărturia lor proprie şi cu acea a d-lor Pella şi Jornescu.

3) Că cuvintele „Numai dacă aşi muri nu aşi vota pe Meissner“ au fost rostite cu mai multe zile înainte cum o poate atesta d. general Scheletty.

4) Că colonelul avea ameţeală chiar cînd se urcase pe scări, la 5 ore sara, poate s'o ateste servitoarea noastră Maria Ionescu, căreia colonelul s'a jeluit luîndu-i braţul spre a se sprijini.

5) Că prin urmare colonelul Lipan a fost lovit de un atac de apoplexie destul de greu la vrîsta lui înaintată şi după loviturile primite prin cele două morţi, a fratelui şi a vărului lui, şi tovarăşi de tinereţe şi că toate combinaţiile Evenimentului pentru a mă arăta pe mine ca autorul unui act quasi criminal sînt o infamă născocire, pe care regretăm mult s'o fi văzut strecurată în Evenimentul.

A. D. Xenopol.

Ultime informaţii

❑ **Domnii membri ai partidului conservator-democrat din Iaşi, sunt convocaţi a se întruni la club, Joi, 14 c., ora 4.**

❑ *Aseară a avut loc o nouă consfătuire la clubul carpist local. S'a discutat asupra menţinerei sau retragerei candidaturei d-lui Meissner. Candidatul, foarte obosit şi plictisit, a propus să-şi retragă candidatura.*

Părerile au fost împărţite. Greceniştii ar fi voit să sprijine pe faţă candidatura candidatului colectivist. La aceasta s'au opus junimiştii.

— Voiţi să puneţi într'un greu impas pe d. Carp—spuneau ei. Şeful a declarat că guvernul trebue să plece şi dv. veniţi să daţi ajutor acelui guvern.

In urmă s'a hotărît ca junimiştii să-şi menţină candidatul, aşa că la balotaj vor fi trei candidaturi.

Surprize, însă, nu sunt escluse.

❑ *D. A. C. Cuza a căzut în disgraţia junimiştilor şi greceniştilor.*

D. Cuza promisese că va susţinea candidatura d-lui Meissner, de şi un deputat liberal remisese d lui Cuza o scrisoare a d-lui Iorga, prin care acesta recomanda ca naţionaliştii să voteze pentru dr. Manicatide.

In urmă, pretind junimiştii, d. Cuza s'a dat şi el de partea d-lui Manicatide şi de aci supărarea pe d. Cuza.

❑ *Cursurile la Universitatea din Iaşi au fost suspendate pentru astă-zi şi mîine, în semn de doliu, pentru moartea regretatului Teohari Antonescu.*

Universitatea a delegat pe d. profesor I. Bărbulescu să ţină cuvîntarea funebră în numele ei, iar facultatea de litere pe d. conferenţiar Petrovici.

❑ **La întrunirea publică pe care partidul conservator-democrat din Iaşi o va ţinea la Iaşi, în ziua de 15 c., vor luà cuvîntul din Bucureşti domnii: Take Ionescu, N. Fleva, C. G. Dissescu, N. Xenopol şi N. Titulescu.**

❑ **Desfiinţarea contenciosului.** — *Cu toate protestările, cu toată energica opunere a ambelor partide de opoziţie, d. Stelian a avut îndrăzneala să depună ieri, pe biroul Camerei, proiectul seu referitor la desfiinţarea contenciosului administrativ.*

Mai are o îndrăzneală d. Stelian: să spună că a ţinut socoteală, în parte, de observaţiile înaltei Curţi de Casaţie.

D. Stelian se pune absolut d'a curmezişul adevărului, cînd face afirmarea aceasta. Căci revista Curierul judiciar, *al cărui director este d. Ciru Oeconomu, consilier la înalta Curte, protestînd contra proiectului de desfiinţarea contenciosului zice:*

De altfel, însăşi Curtea de casaţie, consultată asupra acestui proiect, **a fost pentru menţinerea acestui contencios** *şi a motivat'o prin un aviz,* care îi face onoare.

❑ D. Iamandi, celebrul primar de Tg.-Frumos, este şi preşedintele Băncei populare din acel oraş. In această de pe urmă calitate d. Iamandi crede că face operă sănătoasă făcînd şicane adversarilor politici, cari au daraveri la Bancă.

Aşa a făcut cu d. Neagu Ionescu, membru fondator al Băncei, care venise să-şi ridice depozitele.

Afacerea s'a judecat ieri la tribunalul Iaşi, s. I-a, şi Banca s'a văzut condemnată să elibereze depozitul d-lui N. Ionescu şi să-i plătească şi cheltueli de judecată.

❑ De oare-ce unii primari din comunele rurale, în urma delegaţiei ce li se dă de către judecătorii respectivi nu aplică sigilii pe averea locuitorilor decedaţi, ministerul de interne, în urma intervenţiei ministerului de justiţie, a dat ordin prefecturei judeţului, ca să pună în vedere primarilor ca pe viitor să se conformeze delegaţiilor ce li se dau de către judecători.

❑ La 16 Ianuarie va începe la facultatea de medicină din Iaşi, concursul pentru ocuparea catedrei de igienă, vacantă la facultatea de medicină din Iaşi.

Comisia examinatoare este astfel compusă: d-nii profesor dr. G. Bogdan, preşedinte, dr. Em. Riegler, dr. E. Puşcariu, dr. C. Tiron şi dr. Proca (Bucureşti), membri.

Candidează domnii doctori: Mezincescu, Vasilescu şi Spineanu.

❑ Ziarele colectiviste şi junimiste fac mare zarvă în jurul unui incident ce s'a întîmplat în ziua alegerei: d. Spiridon Caimacan, alegător în colegiul II de Senat a tras sau ar fi tras un foc de revolver în curtea primăriei. Şi cum d Căimacan care neagă că ar fi tras, este în club la noi, de sigur că takismul este vinovat de acest fapt.

Evenimentul afirmă chiar că d. Badareu ar fi intervenit la prefectul poliţiei ca să elibereze pe d. Caimacan. D. Săndulescu, care stă la dispoziţia d-lui Badareu, s'a executat imediat.

Adevărul este că d. Caimacam a fost menţinut la poliţie până la orele 12 noaptea şi că a fost eliberat,—era natural să fie eliberat—nu de prefect, ci de d. preşedinte al biroului electoral, care, potrivit legei a instruit afacerea—comunicînd, a doua zi, cuvenitul proces verbal primului procuror.

Iată adevărul.

❑ Gheliruri electorale.

D. I Misirliu fusese distituit din postul de perceptor al comunei Sineşti.

Cu prilejul zilei de 10 Ianuarie, d. Miserliu, care are rude alegători în col. II Senat, a fost reîntegrat telegrafic.

S'au cum s'ar zice: takismul conrupe.

❑ La 16 c. expiră concediul procurorului general de Iaşi. Concediul va fi prelungit încă cu 15 zile.

❑ In semn de doliu pentru decesul regretatului Teohari Antonescu, şcoala de Bele Arte şi-a suspendat cursurile. Profesorii şi elevii vor participa la în mormîntare.

Antonescu fusese membru în consiliul profesoral al acelei şcoli.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 12 Ianuarie

O General Manu despre situaţie

Despre împăcare.—Un guvern Take Ionescu.— Situaţia liberalilor.—D. Carp şi politica externă.— Chestia sinodală.

Bucureşti.—In interviewul acordat de d. general G. Manu, ziarului *Adevărul*, s'a pronunţat ast-fel asupra situaţiei politice:

— Dar o împăcare între d-nii Carp şi Take Ionescu nu o credeţi cu putinţă?

— „Se pare că nu, date fiind pe de-o parte declaraţiunile d-lui Carp de la Iaşi, care se arată inconciliabil, şi, pe de altă parte condiţiunile pe cari le-ar pune d. Take Ionescu în cazul tratărei unei împăcări. Căci, eu cred că Take Ionescu, care s'a arătat în tot cazul mai conciliant de cît d. Carp, ar pune ca condiţiune a împăcărei să i se asigure succesiunea şefiei partidului conservator după d. Carp. Or, admiterei acestei condiţiuni s'ar opun d-nii Marghiloman sau Filipescu, cari au şi d-lor pretenţiuni la şefie. Vedeţi dar, că o împăcare a elementelor conservatoare, acum cel puţin, nu pare cu putinţă“.

*

— Nu vedeţi, însă o soluţie într'un guvern de concentrare, sub preşedinţia dumnevoastră?

— Mai întăi nu ştiu de ce aş discuta această chestiune, cînd în mod oficial, nu mi s'a făcut nici o propunere nici din partidul d-lui Take Ionescu şi nici din acel a d lui Carp. In ce priveşte factorul celalalt, M. S. Regele, nu mi a dat nici o indicaţie în această privinţă.

De alt-fel regele nostru nici nu are obiceiul să zdruncine guvernul pe care'l are, prin asemenea indicaţiuni. Adevărul mai este că nici nu am văzut pe Suveran de aproape un an de zile, aşa în cît în tot cazul nu mi se putea da această indicaţie, chiar dacă intenţia ar fi existat.

— Atunci care ar fi situaţia în cazul retragerei guvernului liberal?

— Dacă voiţi, să facem o analiză a situaţiei, şi să vedem ce ar face regele în cazul cînd liberalii s'ar retrage de la putere. Să se adreseze d-lui Carp ca să formeze guvernul? Dar d. Carp, care nu reprezintă de cît gruparea junimistă întărită prin elemente conservatoare, ar forma un guvern *care ar însemna pentru ţară un rău mai mare de cît actualul guvern liberal şi aceasta, pe lîngă alte considerţiuni şi din aceia a neputinţei de a guverna,* avînd în contra sa pe takişti, şi pe liberali. Şi nu este de loc exclusă posibilitatea ca aceştia din urmă, odată în opoziţie să recurgă iarăşi la mijloacele lor revoluţionare pentru a răsturna guvernul Carp.

— Dar un guvern Take Ionescu..

— *După părerea mea şi d. Take Ionescu are aceleaşi drepturi ca şi d. Carp ca să reclame puterea, de oare-ce partidul conservator-democrat, pe lîngă că are de partea sa numărul lucrul, dovedit prin alegeri, mai e întărit şi cu elemente vechi conservatoare.*

In tot cazul eu cred că liberalii vor mai rămîne la putere macar pînă ce vor vota budgetele, ceia ce'i va duce pînă prin Martie. Şi, în cazul acesta, poate că vor fi lăsaţi să mai guverneze pînă la toamnă, ca să-şi complecteze toate greşelile pe cari le-au făcut. Căci adevărul este, că guvernul liberal e o nenorocire pentru ţara aceasta. Liberalii au răsculat ţăranii, au produs dezordinea în biserică şi acum, prin legile ce fac, vin să răsvrătească şi pe muncitori. In loc să profite de faptul că nu au opoziţie ca să facă legi bune, d. Ionel Brătianu, deşi eu personal l'am sfătuit să procedeze a'tfel, lucrează tocmai din potrivă. De altfel şi în politica noastră externă d. Brătianu par'că nu ştie ce vrea. Care e linia d-sale de conduită, punctul d sale de vedere, în politica noastră din afară? D-sa a făcut în această privinţă declaraţiuni cari nu sînt permise unui om politic, după cum acum de curînd a făcut gafa să ceară audienţă la Papa, înainte de a fi primit de regele Italiei. S'au poate că regele nu era la Roma? Altfel nu-mi explic această greşeală.

— Şi care credeţi să fi fost rostul audienţei la Papa?

— Eu nu cred să fi fost o vizită fără nici o semnificaţie şi tare mi-e frică să nu aibă vre-o legătură favorabilă propagandei catolice în Romînia. Dacă aceasta s'ar adeveri, nu aş găsi cuvinte ca să înfierez pe d. Brătianu şi să cer plecarea d sale de la guvern cu o oră mai curînd. Eu nu admit de cît o singură religie de stat şi sînt contra ori cărei idei pentru o biserică unită de oare ce aceasta ne-ar slăbi ţara.

*

In legătură cu politica noastră externă d. general Manu revenind iarăşi la d. Carp, ne spunea:

— De altfel şi d. Carp are obiceiul să facă declaraţiuni pe cari, un om cu pretenţii de a guverna, chiar dacă le gîndeşte, nu trebuie să le spună. Ce au însemnat declaraţiunile de la Viena asupra romînilor din Macedonia şi copilăria cu declaraţiunile făcute deunăzi în Cameră asupra romînilor de peste hotare? Punctul acesta de vedere egoist al d-lui Carp nu-l pricep, după cum nu pricep pentru ce d. Carp se războeşte cu slaviamul. Părerea mea e, din potrivă că slavii sînt un element necesar în Ungaria, de oare ce alături cu romînii şi celelalte naţionalităţi, contrabalansează influenţa acţiunei maghiare. Şi ce a mai însemnat, iarăşi, declaraţia d-lui Carp în contra episcopului de Roman? Ce ar fi putut să facă d. Carp episcopului dacă d-sa era la guvern?

Declaraţiuni de felul acestora sînt greşeli pentru un om politic.

— Dar care e părerea d-voastră asupra cazului cu episcopul de Roman?

— Eu cred, că în ce priveşte necanonicitatea legei, episcopul de Romana avut dreptate şi în această parte a memoriului său, îl aprob. Găsesc însă, că merge prea departe, că prea duce lucrurile la extrem; ar putea s'o lase mai moale.

Să i se asigure modificarea legei sinodale în chiar actuala seziune parlamentară şi, pe baza acestei promisiuni, ar trebui să primească împăcarea şi să revină în Sinod. Aceasta ar fi, după părerea mea, soluţia crizei din biserică. Că va fi dat în judecată, aceasta nu o cred.

Dar chestia sinodală, continuă d. general Manu, ca şi toate celelalte provocate de actualul guvern, îi face guvernarea imposibilă. Cum însă, un guvern Carp ar fi, după cum vă spuneam, un un guvern şi mai rău pentru ţară de cît actualul guvern, ce ar fi de făcut, de o camdată, ar fi ca guvernul liberal să intre în legalitate, pînă ce se va limpezi situaţia din partidul conservator. Dintre două rele, aleg pe cel mai puţin rău, iată în rezumat părerea mea asupra situaţiei politicei.

CAMERA

Bucureşti.—Şedinţa s'a deschis la orele 2 şi jum., sub preşedinţia d-lui V. Missir.

Pe banca ministerială sunt d-nii Ferekyde, Haret, Constantinescu şi T. Stelian.

Se remarcă prezenţa d-lui D. P. Moruzzi, alesul colegiului II de Ilfov.

D. M. Ferekyde depune un proiect de lege privitor la transacţia dintre oraşul Roman şi oraşul Iaşi, pentru alimentarea cu apă a celui din conducta Carol I de la Timişeşti.

D. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, depune unui proect de lege pentru creiarea un fond la serviciul zootechnic, destinat înfiinţărei de depozite pentru îmbunătăţirea rasei animalelor.

Se repetă votul rămas nul în şedinţa de eri, prin care Eforia spitalelor civile este autorizată a ceda un teren pentru construirea unui dispensariu, din comuna Roşeni.

Şedinţa continuă.

Noul cabinet ungar

Buda Pesta. — Noul cabinet avînd în frunte pe preşedintele consiliului, îşi face intrarea în cameră în mijlocul unui mare sgomot. D. Khuen remite preşedintelui, scrisoarea autografă privitoare la retragerea cabinetului Wekerle şi numirea cabinetului Khuen.

Preşedintele citeşte scrisoarea şi declară că o va reexpedia Camerei Seniorilor.

Sinuciderea din Bîrlad

Bîrlad.—Astă noapte s'a sinucis aci, împuşcîndu-se, tînărul N. Galeriu. El era în vrîstă de 19 ani.

Cauza, se zice, că ar fi neurastenia, de care suferea.

Gară atacată de hoţi

Bucureşti.—Astă noapte o bandă de hoţi au atacat staţia Dunărea, de lîngă Calaraşi, vrînd să jăfuiască pe şeful staţiei.

S'a cerut, telegrafic, ajutoare din Calaraşi, de unde s'au trimes imediat jandarmi care au reuşit să prindă banda de hoţi.

Aplanarea conflictului sinodal

Bucureşti.—In şedinţa de azi a Senatului, prelaţii au tratat cu Episcopul de Roman pentru aplanarea conflictului sinodal.

După o lungă discuţie, Episcopul Romanului a consimţit să revie mîne la şedinţa Sinodului, cînd va face declaraţia că nu va mai lipsi de la şedinţi, iar în schimb d. Haret şi Sinodul va forma declaraţia, că legea Sinodala se va modifica fără, însă a se preciza data certă a modificărei.

Misiunea belgiană la Bucureşti

Bucureşti.—Cu expresul Orient de la 4 Februarie va sosi în Bucureşti o misiune specială, însărcinată a notifica M. S. Regelui nostru, suirea pe tron a lui Albert al Belgiei. Ea se va compune din Contele Adolf de Limbourg—Strum, deputat, şef al misiunii; locotenentul Van der Straten; sublocotenentul Terlinden şi baronul de Trum, ataşat de legaţiune.

LOTERIA

Bucureşti. — Au cîştigat **1.000 lei** şi premiul de **50,000 lei** No. 19,738.

2000—36,454.

1000—55,083.

500—4,969, 28,832, 27,021.

300—41,529.

200—23,073, 45,451, 1,653, 13,475, 22,214, 41,485.

150—6,866 6,667 13,710 16 605 24,709 24.062, 26,602, 36,697, 52,903, 53,680, 55,437 1,098 1,765 14,326 24,387 25,541 31,790, 41,091, 56,875, 56.141, 15,299, 3,746, 12 396, 14,662, 15 299, 44.008, 45,933, 38,724, 56,223, 638, 3,557.

Inundaţiile din Paris

Paris.—Pivniţile Camerei fiind inundate, camera e lipsită de electricitate. Tribunele presei şi acele publice sunt iluminate cu becuri de gaz.

*

Apele Senei cresc mereu. Subterana căei ferate din Orleans a fost înecată. Cheiurile şi stradele vecine sunt inundate. Metropolitanul şi numeroase tramvaie de la marginile oraşului sunt întrerupte din cauza prăbuşirii care s'a produs la orele 9 30 în faţa palatului de justiţie. Subsolurile palatului Bourbon, conţinînd maşinele pentru iluminat, au fost inundate prin împrejurimi. Locuitorii sunt blocaţi în multe localităţi.

✝

Intristaţii: Eugenia T. Antonescu, soţie; Adriana T. Antonescu, fică; Alexandrina Petrescu, mamă; Maria şi Constantin Oprescu cu copii, soră şi cumnat; Laura Gheorghiu. nepoată; monahele Evghenie şi Olimpiada Virgolici şi familiile Antonescu, Gheorghiu, Bărsescu, căpitan Mareş, Virgolici, Gheorghiade, Alcaz şi Tiron, au durerea a vă încunoştiinţa pierderea prea iubitului lor

Teohari Antonescu

profesor universitar

Incetat din viaţă în etate de 43 ani, Luni 11 Ianuarie 1910, orele 3 jum. p. m. după o lungă şi grea suferinţă.

Şi vă roagă să bine-voiţi a lua parte la ceremonia funebră, care va avea loc Mercuri 13 Ianuar, ora 2 p m. biserica Sf. Spiridon, unde se află depus corpul şi de unde va pleca cortegiul.

Aceasta ţine loc de ori-ce invitaţie.

Iaşi, 12 Ianuarie 1910

Prima AGENŢIE Romînă

de

Intreprinderi comerciale, Industriale

AGRICOLE ŞI MINIERE

IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă,
4) Imprumuturi de ori ce natură,
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.

George Farra

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Fanţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE uşureadă şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT :

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinteria

De vînzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se a dresa :* Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 43|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Cas de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.

e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Directiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— s. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa II a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare :

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se tace imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primăriei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 917 Joi 14 Ianuarie 1910

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea de balotaj pentru colegiul II-lea de Senat de Iași, care se va efectua în ziua de

DUMINICA, 17 IANUARIE 1910 este

G. LASCAR

Un acord explicabil

Nu vrem de loc să polemizăm cu ziarele adversarilor noștri locali în interpretarea mai mult de cît ridicolă, pe care o dau rezultatului scrutinului de Duminecă.

Confrații noștri sunt foarte enervați, mai cu seamă de Duminecă seara încoace, și după toate probabilitățile, enervarea le va ține toată săptămîna, dacă nu chiar și săptămîna viitoare, în cît vă închipuiți că, atîta ar mai trebui să-i mai contrazicem și noi, ca să-și iasă cu totul din minți.

De alt-fel au și dreptate bieții oameni să fie atît de turburați; au cîntat în pustiu săptămîni întregi, fără ca majoritatea alegătorilor de Senat să-i asculte, fie pe unii, fie pe alții; în cît la urma urmei au tot dreptul să se întrebe, la ce a folosit atîta consumare de hîrtie și cerneală, de vorbe și gînduri, mai ales de vorbe de cît de gîndire, dacă tot „mutul" G. Lascar, a obținut prin „mutismul" seu mai multe glasuri, de cît vorbăreții Meissner și Manicatide, cu sprijinul vorbăreților de la „Evenimentul" și „Mișcarea".

Un lucru însă ne place să constatăm la ambele aceste organe de publicitate: perfectul acord — fără ca, Doamne ferește, să fie stabilit a priori —sau în mod contractual—ce există în explicarea ce dînșii dau rezultatului alegerei de alaltăieri, rezultat care i-a supărat atît de mult.

Și pentru „Mișcarea" și pentru „Evenimentul", takismul organizat în „bande" a operat ca în codrul Vlăsiei, pentru a obține cele 216 voturi; „Mișcarea" nici n'a văzut nici n'a auzit de mijloacele convingătoare și „rotunjoare" ale d-lui Marghiloman, de și se știe, că cu ele s'au „eclerat" cîte-va conștiințe de prin clubul liberal. „Evenimentul" nici nu știe, nici n'a simțit, de ingerințele și fără de legile administrației, și de decretele de numiri și avansări în funcțiuni, sosite chiar în ziua de alegere.

Tot ce s'a petrecut, a fost numai banditismul takist, care pînă acolo a mers cu infamiile sale, că a descarcat și focuri de arme în curtea localului de vot, ba încă a omorît și pe bietul colonel Lipan!

Cu asemenea mijloace era natural ca d. Meissner să aibă numai 138 de voturi, căci, cîți porumbei sau voturi junimiste n'au sburat speriate la auzul focurilor de revolver ale fiorosului căpitan Caimacan Spiru, sau barem candidatul junimist ar fi avut pe cel al 139-lea vot, dacă sărmanul colonel Lipan, n'ar fi vizitat pe quasi-criminalul A. D. Xenopol, în ajunul alegerei.

De cît, numai un lucru: Înțelegem ca „Mișcarea" să facă pe șireata și să nu spună un cuvînt la adresa junimiștilor, și să-i curteze prin tăcere —căci se cunoaște și în politică o ast-fel de curte. Avem înaintea noastră scrutinul de balotaj, și cum candidatul liberal este superior în voturi candidatului junimist, este posibil că pînă Duminecă să le dea D-zeu junimiștilor mintea cea bună și cea de după urmă, și să'și retragă candidatul în favoarea d-rului Manicatide.

De un asemenea sprijin, guvernul ar avea mare nevoe, și s'ar vedea încalte cît de sincere sunt declarațiile d-lui Carp despre agonia guvernului, a cărui moarte i-ar grăbi-o cu siguranță reușita candidatului seu de la Iași.

Dar ca „Evenimentul" să curtenească, sau cel puțin să menajeze pe guvernamentali, asta nu o pricepem de loc, și vedeți, o mărturisim în toată francheța, chiar de ni s'ar spune că avem capul greu.

Nu suntem deprinși cu asemenea acte de generozitate ciocoiască.

Dacă guvernul, are nevoe de pomana junimiștilor de la Iași — căci destulă pomană au avut și ei de la liberali, aceasta nu-i împedică pe confrații de la „Evenimentul" să le tragă săpuneala ce o merită, pentru modul ingrat cum s'au purtat cu ei liberalii, Duminecă, mai cu seamă că tocmai liberalii au mare nevoe Duminecă de concursul junimiștilor. de și îi putem asigura că nu le va fi nici unora nici altora de vr'un folos.

Dar în definitiv, ziarele au dreptul să ne întrebe ce ne amestecăm noi în combinațiile electorale ale organizațiilor lor politice, cînd știut e că pericolul, și pentru unii și pentru alții e numai takismul—pentru liberali, căci numai noi îi putem răsturna de la putere, pentru junimiști pentru că numai din cauza noastră nu vor putea veni nici odată la putere.

Iată pentru ce acordul acesta sufletesc, reeșă la iveală fără voința adversarilor noștri, ori de cîte-ori se găsesc într'o luptă serioasă cu noi; interesul propriei lor existențe, îi face să se unească prin instinct—spre a se apăra—mai cu seamă prin instinct—căci multe din actele ambelor categorii de adversari, cu cari soarta blestemată ne-a dat să luptăm, au fost mai totdeauna determinate de instinct în potriva noastră, de cît de o dreaptă judecată.

MARELE PRIMAR

Intr'un articol asupra campaniei desmațate, pe care junimiștii din Iași o duc contra d-lui G. Lascar, ca să nu vorbească despre d. Meissner, noi subliniasem faptul, că recomandarea d-lui Lascar, ca primar al Iașului, o făcuse d. Grecianu.

Și adăugam: d. Grecianu, care nu este, de-a casă, cine știe ce observator fin, nici specialist în cunoscători de oameni nu este, s'ar fi putut înșela. Credea că G. Lascar va fi un bun primar, dar realitatea a dovedit contrarul, precum tot realitarea a dovedit că paranteze trebuesc deschise asupra cinstei lui Lascar.

Dar n'a fost așa. Recomandarea pe care d. Grecianu o făcuse consiliului de miniștri fusese absolut la locul ei, dovadă: în alegerile generale Lascar candidase alături de d. Meissner.

Fuziunea conservatoare, care fusese un fel de castel făcut din hârtie, s'a risipit. A bătut un vîntișor lin și a împrăștiat acea fabulă grotescă, acel vis urît.

G. Lascar a rămas la vatra lui politică; domnii Grecianu și Meissner în partidul lor. Acum Lascar candidează într'o parte și d. Meissner în alta.

De aceea Lascar a devenit un necinstit, un vîndut jidovilor Primariatul lui Lascar a devenit o groaznică panama.

Milioanele lui Lascar dănțuesc o sîrbă strașnică. Tot ce a făcut bine este prefăcut în pulbere, tot ce n'a făcut se inventează că a făcut—de spiritele bolnave, de micii haiduci ai lui Holban.

Se întîmplă ca un om politic de mare vază, cu mare greutate, d. general Manu, să țină minte că partidul a avut în Lascar pe cel mai bun primar; să-și aducă amiute, cum am amintit și noi, că d. Grecianu fusese acela, care recomandase pe Lascar, ca pe cel mai bun primar.

Și d general Manu se întreabă,— cum am Intrebat și noi: „de ce a ajuns Lascar așa de rău, cînd a fost așa de bun".

D. general Manu credea că Lascar va fi ales la primul scrutin.

Omul, care a făcut adevărate minuni în tîrgul Iașului și pentru acest oraș, ar fi meritat, după părerea generalului, această cinste, această satisfacție.

Dar d. Manu șeade departe de Iași. Nu știe că colectiviștii și junimiștii s'au dedat la cele mai nerușinate excese; că marele convingător al partidului junimist, d. Archip, a fost trimis la Iași, în recunoaștere de convingere.

D. general Manu nu știe, iarăși, că gazeta d-lui Grecianu. nu s'a rușinat să acopere cu cele mai murdare insulte, cu cele mai oribile acuzări, pe omul pe care, în vremuri, d. Grecianu îl recomandase cu entuziasm și pe care partidul conservator îl ridicase, precum declară generalul, în slava cerului

D. general Manu nu știe, în sfîrșit, că la Iași, fraternitatea între ticăloșia junimistă și ticăloșia colectivistă, îndreptate contra lui Lascar, și-au atins culmea

Dar d. general Manu știe—a spus o în intereview—că G. Lascar a fost marele primar al Iașului, cel mai mare, cel mai cinstit, cel mai muncitor, cel mai capabil, cel mai sărac!

Cinste junimistă

In alegerea de Duminica trecută junimiștii au încercat o înfrîngere rușinoasă fără pereche.

„Guvernul de mîine"—cum se denumesc ei—a fost doborît, în primul loc, de partidul, care, după cum spun junimiștii, „nu va veni nici odată la putere".

Asta n'ar fi nimica. N'ar fi nimica în senzul că junimiștii nu mai cred nici ei în minciuna lor „guvernul de mîine" și știu că noi suntem mai tari de cît ei.

Dar junimiștii ar fi putut conta pe succes: pe succesul că ei vor fi mai tari, în alegere, de cît guvernul. Forma ar fi fost salvată, dacă d Meissner ar fi întrunit. Căci forma pretinde că guvernul ie mai tare.

Nu, însă, și fondul. In Iași situația partidului liberal este desperată. E un partid fără conducător, fără trecere, fără prestigiu, care a mers la luptă, la luptă grea cu un candidățel anonim.

Dacă d. Meissner ar fi întrunit voturile celuilalt și vice-versa, succesul ar fi fost numai aparent, căci nu e lucru greu să te bați și să dobori pe candidatul necunoscut al unui guvern, impopular.

A văzut, însă, și minunea aceasta: „guvernul de mîine", guvern anunțat oficial de d. Carp, mai slab, mult mai slab, de cît guvernul pe ducă și impopular.

Din rezultatul scutinului de la 10 Ianuarie, ar fi fals dacă s'ar trage numai constatarea că guvernul a reușit să învingă pe o parte a opoziției. Din rezultatul, acela trebue trasă și popularitatea de care se bucură junimiștii și ce crede corpul electoral despre venirea lor la putere, despre cinstea lor, despre campania ce o duc contra democraților.

Și cinstea lor s'a arătat și acum.

Candidatul junimist a fost complectamente învins. Ce avea să devie el, în mod natural, la balotaj?

Să se retragă. Aceasta ar fi fost soluția cea mai rațională. Altfel va juca rolul anex inutrebuitoare, a apendicelui, care încurcă pe degeaba.

Să se retragă serios, cinstit, să ignoreze lupta din care a fost respins.

Ast-fel n'au putut proceda junimiști. In clubul lor s'au și ivit osebiri de păreri: unii fiind pentru retragere și pentru a da concurs colectiviștilor, alții pentru a se menținea candidatura.

Pentru moment s'au oprit la menținerea candidaturei, spre a salva o legendă: legenda că ei vor veni la putere, că guvernul este pe ducă—legende pe care ei singuri le-ar desminți, dacă ar da concurs guvernului.

Dacă n'ar fi fost legendele acestea, junimiștii ar fi sprijinit pe d. Manicatide!

Vai de cinstea condiționată!

Chestii politice

Succes pe toată linia

In fine recunosc și ziarele partidelor adverse că takismul la Iași a repurtat un mare succes. Candidatul nostru a distanțiat pe adversari cu un mare număr de voturi, cari i-au urluit pe toți; la junimiști le-a muiat cerbicia, la liberali le-a descoperit putrezeciunea.

Iar ca ciocan tuturora și deplină inferare și condemnare, avem părerea desinteresată a d-lui general Manu, care nu a uitat strînsa legătură sufletească ce-l ține legat de Iași în genere și de colegiul al 2-lea de Senat. Poate n'au fost pagini mai frumoase în viața d lui general Manu ca victoria sa de la Iași. Combătut furios de aceiași junimiști; asasinat de liberali cu istoria războiului din 1877, pare că vedem pe general viguros inferînd la tribună și povestind în stilul său energic legenda infamiilor debitate.

Și generalul Manu a învins la Iași; iar luptătorul în alegeri era același Bădăreu, care a răpus pe Gh. Mîrzeacu cu toată șapca lui electorală!

Ne facem o datorie de a stîrui asupra părerilor generalului Manu, căci sînt de sinteresate, leale, cavalerești și fac onoare și fostului ales al colegiului al II-lea de Iași, și însuși colegiului al 2-lea de Senat. In loc de a fi înjurat și terfelit în demnitatea sa, că a fost cumpărat cu bani Fișerești, minciuni și infamii grosolane pe cari le respingem cu greață, în loc de a necinsti pe alegătorii luminați, ai acestui colegiu cu specula infamiilor debitate de apelpisiții Carpiști ori prăpădiții liberali că au fost înșelați în simpatiile lor, generalul Manu are încrederea în discernămîntul acestui luminat colegiu, că va păstra și la balotaj toată încrederea în Gh. Lascar, cel mai bun primar ce l'au avut Iașii, recunoscut la vreme și de d. Greceanu și de în și d. general Manu, ca ministru în de aproape atingere cu Iașii.

Toate infamiile adversarilor noștri se spulberă în fața părerii generalului Manu; ori cît ar fi lupta de ferbinte; ori cît ar fi animozitățile de mari; ori cît ar fi interesele de aprinse, este o limită peste care nu se poate trece. Și adversarii noștri au trecut toată limita.

Ce mai au ei de perdut? La ce s'ar rușina? La ce s'ar modera? Scandalul pentru ei e hreanul, în care s'a deprins vermele să stea! Ocara pentru ei e aperitivul înainte de masă! Infamia e haina zilnică ce o îmbracă și o desbracă! Scoate i din haina aceasta și mor de inaniție, se înădușă, se asfixiază.

Noi nu zicem că numai cei 138 de alegători sînt bravi; noi nu aplăudăm că numai cei 155 sînt luminați; noi zicem că mulți s'au rătăcit de s'au amestecat în suma de 138 și 155. Votul dat Carpiștilor a fost un vot stricat, căci organizarea lor clădită pe ură și canibalism, nu poate via, nu poate sluji țării. Stafii politice din alte vremi, lor nu le a rămas decît ura ce clocotește în vine. Votul dat liberalilor, e oxigenul ce să dă în baloane la muribunzi. Cu un rac tot sarac, cu un covrig tot calic, cu un Manicatide, tot Farfuride în Senat; și nu se îngrașă guvernul la Ignat, ca să se mai strice votul pentru guvern!

Cînd toată lumea discută su cesiunea guvernului, cînd pataşca lui Chirilă e deja comandată pentru prohodul guvernului, cînd coliva și colacul de comînd sînt așezate pe tipsii, cînd popii au început să cînte veșnica pomenire; cînd chiar de la Roma vine primul ministru cu blagoslovenia Papei de plecat de la putere, să mai vii tu alegător cunștiincios al Iașilor, tare pe votul tău și să'l mai arunci în urnă pe numele d-lui Manicatide, însamnă că ai asvărlit norocul în baltă!

Guvernul de azi dă decrete cu numere false; cheamă pe oameni cu telegrame, note fără număr, fără dată, fără răspundere, și alegătorii simțesc imbecialitatea regimului.

Mențineți succesul și la balotaj; sporiți voturile pentru Lascar, și turteala este gata; cu o zvîrlită ați făcut două pălite; ați lovit la mir guvernul liberal; ați dat blende Carpismului să nu se mai îndemne ca grecii la temniță cu puterea.

Iar dacă mai e ceva îndoială în cumpăna gîndirii voastre, amintiți-vă că fostul vostru ales, general Manu, care v'a făcut cinste și l'ați cinstit cu votul vostru vă spune ritos: Gh. Lascar a fost cel mai bun primar al Iașilor, recunoscut atunci și de cei ce azi din interes îl bărfesc.

***

Partidul conservator-democrat din Iasi invită pe alegătorii colegiului II Senat, la marea întrunire publică ce va avea loc

Vineri, 15 c, de la orele 4 p. m. înainte

Vor lua cuvîntul: Șeful partidului, d. Take Ionescu și domnii: N. Fleva, dr. Istrati, C. G. Disescu, D. P. Moruzzi, N. Xenopol, N. Titulescu și mai mulți fruntași politici din partidul local.

DE PESTE HOTARE

VII

Școala primară elvețiană.—Țara copiilor. Icoane pedagogice.—Dascali și elevi. „L'armée du Salut."—Femei militare.—Contra viețiului.—Egalitatea sexelor.

In privința învățămîntului primar, Elveția își are un renume bine meritat. Ea e numită și: *țara copiilor.* Și într'adevăr copii sunt fericiți aici. Sunt iubiți, tratați în ființe umane, îngrijiți perfect și în acelaș timp, lasați și în libertate. Care o fi însă, efectul și care cauza? Părinții și lumea toată tratează copiii bine pentru că aceștia sunt buni—sau: copii sunt buni pentru că sunt bine tratați. Elvețienii și cei cari cugetă ca ei zic, că bunătatea copiilor vine de la tratamentul bun de care se bucură ei.

E surprinzător cît sunt de disciplinați copii, de cuviincioși și de binevoitori. Ei se nasc cu toate principiile bune—întocmai după cum zice Gustav Le Bon: copii nu vor fi buni, pînă cînd nu vor avea disciplina internă.

Mici—de 3—4 ani—sunt lasați prin grădini ca să se joace în locurile anumite libere, acoperite cu nisip, fără su[illegible] iarbă și flori fără să le atingă. Și de-i ispitește mirosul unei flori, își pune mînuțele la spate și se pleacă apropindu-și nasul de floare, cu bagare de samă. Dacă vre-un străin nedumerit, îi întreabă de ce nu ating floarea, ei privesc cam lung și cu un ton, nu tocmai mărgulitor pentru cel ce întreabă, răspund: „Mais c'est défendu!"

Copii desculți și sdrențuroși nici odată nu se întîlnesc. Comuna și societățile de bine-facere au multă grijă de copii. Toți sunt bine îmbracați și după trupul lor—și bine încălțați. Deosebirea e numai, că cei saraci au tălpile la încălțări de lemn, făcînd sgomot mare, cînd merg.

In Elveția sunt foarte multe școli infantine la care urmează copii de 5—7 ani, din toate păturile societății.

Cursul primar se face în 7 ani, pentru cei cari nu vor urma mai departe. Ast-fel că la 14—15 ani un copil esă din școală și nu la 11 ca în alte părți. Sunt așa de puțini inalfabeți încît la 800 de recruți, anul trecut, s'au găsit numai 3, ce nu știau carte.

Programul școlii primare nu e încarcat, dar ceia ce se învață, se face bine și solid. In clas copiii nu sunt turbulenți, obiceiul șoaptei nu-l au. Ei sunt foarte curați, cuviincioși și deschiși la suflet în acelaș timp. La recreații, prin antrete trec liniștiți la sala sau terasa de recreație Nu strigă sălbatic, nu se ghiontesc și nu stau în loc să privească pe cel care a venit—doar numai cu intenție de a-l servi.

Aspectul unei săli de clas, e plăcut. Te simți bine, găsești oarecare căldură sufletească. Lîngă catedră, în părete se vede o mică bibliotecă a institutorului respectiv. Alături un calendar cu anul și ziua curentă. Un mic cuer pentru haina institutorului. In locul icoanei, portretul lui Pestalozzi, luat de pe statuia de la Iverdon unde e reprezentat împreună cu doi copii, o fetiță și un băețel desculți, așa cum obicinuia marele pedagog să i adune de pe stradă. In unele clase copii stau pe scaune în fața unor pupitre—așa cum descrie Zola școala lui Marc din romanul Vérité.

Tuturor copiilor li se dă de primărie furniturile trebuitoare pentru învățămînt și școala nu suferă niciodată din pricina lipsei de material didactic.

Copii săraci iau masa la bucătăriile populare ale statului. Pînă la timpul de școală ei sunt ținuți într'o sală mare unde e o supraveghetoare plătită, deci, mamele lucrătoare sunt scutite pînă în sară de grija copiilor.

Școalele primare cuprind în aceiași

clădire şi băeţi şi fete avînd cîte 18—25 de clase—fete într'o parte şi băeţii în alta. Director sau directoară nu este. Portarul, care e un om mai priceput, are grijă de local, de hîrtiile ce vin şi de condica de prezenţă. Institutorii comunică direct cu autoritățile superioare. Conferinţe nu se fac la timp anumit ci numai c'nd se iscă vre o chestie de discutat. Aceasta se face în zilele de lucru cînd se concediază copiii. Pentru excursiune e acelaş lucru. Dumineca se respectă pentru toată lumea.

Ca pregătire didactică, învăţătorii nu sunt cu mult mai presus decît noi, dar tonul general de cultură e mult mai pronunţat... vederile sunt mai largi... şi sentimentele mult mai umane...

Invăţămîntul secundar pare ceva mai slab. In schimb şcoala comercială e foarte bună şi vin mulţi străini ca să urmeze cursurile.

Şcoli de corecţie sunt. Lumea de pe acolo însă, zicea că acest soiu de şcoli sunt bune întru cît dreg conduita copiilor, dar pacatul cel mare al lor e că strică moralul celor ce se văd între camarazii înfieraţi.

Această înaintare în cultură, poporul elveţian o datoreşte oamenilor mari de care a avut parte: Rousseau, Pestalozzi, Fellenberg, Père Gerard..

*

„*La Armée du Salut*" e o societate de binefacere universală pornită din America. Scopul îi este umanitar şi lucrează numai asupra poporului. Şi pentru acesta membrii se servesc de un fel de fanatism religios. Avînd a face numai cu cei mai căzuţi oameni ai societăţii, au fost nevoiţi să se sprijine pe o pîrghie puternică—şi aceasta e *fericirea viitoare*. Solutiştii—cum li se mai zice—glorifică pe Isus, care la rîndul lui comunică cu D-zeu, oamenii păcătoşi nefiind vrednici s'o facă.

Această societate e organizată ca o armată. Şeful e generalul Booth—care e şeful întregei societăţi din lume. Printre gradele celelalte sunt colonei şi colonele, brigadiri şi brigadiere, capitani şi capitane.

Ei sunt răspîndiţi în 49 de ţări şi au 619 instituţii dintre care 16 aziluri, printre prisonierii liberaţi; 120 case de îndreptare morală; 169 asiluri de noapte şi bucătării populare; 24 birouri de plasare gratuit; 58 ateliere de lucru 13 colonii agricole; 35 orfelinate şi leagăne; 56 spitale şi maternităţi.

Şeful secţiunei din Lausanne e o femee cu grad de căpitan. E inteligentă, tînără şi vorbeşte admirabil. De altfel toate femeile din această societate — e vorba de membrele active—sunt fără cultură, dar cînd vorbesc—şi se întîmplă des—expun ceea ce au de spus aşa [illegible] nu au nici o putere convingătoare asupra unuia, care ştie să iee lucrurile pe altă faţă de cît cea sub care se presintă; totuşi sub farmecul vorbelor, al glasului chiar, al meşteşugului de a se exprima, petreci cîteva momente plăcute.

Ele caută să atingă inima prin diferite căi. Pentru aceasta de multe ori se vede desprinzîndu-se din public cîte o fată roşie la faţă sau cîte un biet nenorocit istovit de beţie... ce înaintează cu frica poate şi îndoială.. îşi pleacă genunchii în faţa băncii numită *de penitenţă*, şi fac un jurămînt solemn de a renunţă la pasiunea ce-l stăpîneşte, devotîndu-se lui Isus.

Cel intrat în această societate e ocrotit procurîndu-i-se cele trebuitoare şi supraveghindu-l indirect. In acest chip foarte mulţi se corijă. Fetele căzute sunt primite în casa anumită unde nasc Copilul e crescut de societate, iar femeei i se procură de lucru

Intrunirile lor se ţin într'o sală anumită în care se vede tabloul mare al lui Isus; catedra cu banca penitenţei în faţă, o estradă pentru orchestră cu cari acompaniază cîntecele lor religioase şi bănci pentru public. In pereţi se văd steaguri roşii, albastre şi galbene—culorile acestei armate—pe care se văd scrise cuvinte sugestive ca *zèle, coeur brisé, Jésus causle*...

*

Femeile în Elveţia sunt pe teren de egalitate fundamentală a sexelor cu privire la cultura intelectuală şi la cea ştiinţifică. Se admit femei în şcoala politechnică şi în cea comercială pe aceleaşi bănci cu barbaţii. Astă-zi ele ocupă posturi ce mai înainte nu erau ocupate de cît de barbaţi. Se văd femei în magasii, postă, telegraf, telefon, birouri cantonale şi municipale, în tipografii, ceasornicării şi în legătorii de cărţi. Femeile aici pot fi şi privat docente. Ele sunt şi inspectoare federale.

Confederaţia recunoaşte femeei: libertate de constiinţă, libera manifestare a tuturor opiniilor, invialabilitatea domiciliului şi a proprietăţii, protecţia libertăţiii individuale. Femeile sunt admise a-şi susţine singure interesele în faţa tribunalului, dacă nu are un reprezentant legal cerut de tutela conjugală.

Există separarea bunurilor, care corespunde cerinţelor noi ale timpului, cu condiţie ca femeea să contribue la sarcinile mariajului. Pentru soţii fără avere, produsul muncei şi economiile femeei sunt separate, cei cu avere pun banii pentru exploatarea meseriei sau industriei lor comune. Aici e libertatea contractelor.

Unirea bunurilor face pe femee proprietară şi pe barbat administrator—barbatul neputînd face nimic fără consimţimîntul femeei şi ea neputînd dispune de cît cu autorizarea lui, Femeea însă are dreptul să-şi ceară asigurarea averei sau separarea ei.

Din beneficii femeia poate cere o parte, dacă a probat că şi ea a ajutat la cîştigarea lor.

In 1881 Legislaţia federală proclamă egalitatea celor 2 sexe în materie de capacitate civilă şi tutila fu ridicală. Acum e vorba de capatarea drep'urilor civile. Consimţimîntul la căsătoria copiilor se cere de la ambii părinţi. Capacitatea de a trata se recunoaşte oricui are 18 ani împliniţi.

In ce priveşte fidelitatea conjugală e egalitate, mai ales în Elveţia germană.

Maria C. Buţureanu

Desfiinţarea Contenciosului Administrtiv

— Textul procesului Verbal al înaltei Curţi de casaţie —

Guvernul continuă cu opera sa de sfidare. Dispreţuit de toată ţara, respins cu scîrbă, de întreaga opinia publică, înfrînt în mod necunoscut aproape pînă acum la noi în toate alegerile parţiale, guvernul îndrăzneşte, totuşi, să prezinte Camerei un proect de lege de importanţa aceluia a desfiinţărei Contenciosului administrativ —de şi ştie bine că, prin aceasta, va provoca întreaga opoziţie, care, de acord de as'ă-dată este hotărîtă a împiedica opera nefastă ce se pune la cale.

Lupta opoziţiei va fi vajnică—şi ţara întreagă va secunda această luptă, căci guvernul, prin legea propusă de d. Stelian atentează la una din puţinele garanţii de care dispun cetăţenii în con'ra arbitrarului administrativ.

Autoritatea morală a campaniei opoziţiei este incontestabil sporită prin documentul ce-l publicăm mai jos, textul procesului verbal No. 45, prin care înalta Curte de casaţie se pronunţă în contra proietului d-lui Stelian.

Iată acum textul acelui proces verbal:

Ante-proectul desfiinţează recursul direct la Curtea de casaţie, contra unor acte abătute ale organelor administrative în scop de a obţine anularea, dacă acele acte se vor constata abătute, şi propune a se da părţei jignite prin acel act abătut numai o acţiune pentru repararea daunelor cauzate, acţiune care se va cerceta de tribunal, de Curtea de apel şi Curtea de casaţie, cu termen scurt şi cu precădere.

Prin o acţiune în repararea daunelor intentată şi urmărită înaintea instanţelor judecătereşti ordinare, nu se crează un mijloc satisfăcător şi eficace, de oare-ce în cele mai multe cazuri în care a intervenit din partea unui organ administrativ o decizie sau un act abătut nu sunt daunele ce interesează pe individul jignit, ci ceea ce e neapărat pentru partea jignită, este înlăturarea actului abătut, vrea să zică a-Administraţia are iniţiativa de a face tot ce e necesar pentru utilitatea publică, însă cu o condiţie, ca actele ce săvîrşeşte să nu fie contrarii, legilor, adică să nu fie abătute; şi necesitatea acestei cerinţe, e cu deosebire adevărată în Statul modern constituţional.

Pentru a ocroti pe individ de efectele unor acte abătuţe, nu este mijloc mai eficace decît dreptul ce s'ar recunoaşte celei mai independente, celei mai supreme instanţe judecătoreşti Curţei de casaţie, în urma recursului făcut de partea jignită de a anula actul, întru cît el este abătut. Aceasta e în conformitate nu numai cu cerinţele dreptului în sine, dar şi cu evoluţia produsă în decursul secolului XIX, căci s'a cîştigat convingerea că, acţiunea administrativă trebue să poată fi mărginită prin judecători la cari individul jignit să se poată adresa.

Aceşti judecători pot să fie sau judecători speciali administrativi, sau instanţele judecătoreşti ordinare instituite de Stat, dar acest recurs trebue să fie astfel organizat ca judecătorii chemaţi să aibă dreptul a cerceta cît mai repede şi a anula însuşi actul abătut, urmînd ca autoritatea administrativă să refacă actul conformîndu se legei violate.

Dreptul acesta de a anula actele organelor abătute, săvîrşite cu exces de putere l'a avut consiliul de Stat sub statut prin desfiinţarea consiliului de Stat s'a proclamat că consiliile administrative, cu caracter judecătoresc sau judecătorii administrativi, nu oferă garanţii şi s'a crezut util a se înlocui actele comisiei administrative judecătoreşti cu instanţele judecătoreşti ordinare la cari părţile jignite aveau a recurge, spre a cere reparare de daune cauzate prin actul abătut al organului administrativ.

După aproape 40 de ani, s'a crezut că am ajuns a cunoaşte că nu erau garanţii creiate pentru individul jignit prin actul abătut, prin acea acţiune de reparare şi de aceea cu ocaziunea revizuirei legei Curţei de casaţie, s'a deferit secţiei III a a Curţei de casaţie ca să judece actele abătute ale unor organe administrative putînd a le anula.

Din punct de vedere al raţiunei şi al dreptului nu se poate critica această competinţă recunoscută Curţei de casaţie. Constituţia opreşte într'adevăr existenţa consiliului de Stat întru cît are caracterul unei comisii administrative speciale, putînd judeca conflictele de drept administrativ, dar n'a oprit însă judecarea acestor conflicte de instanţe judecătoreşti ordinare, nici n'a regulat competinţă Curţei de casaţie, nici în ce mod are să se manifeste lucrarea Curţei de casaţie, şi, în deosebi n'a oprit recursul direct la Curtea de casaţie spre a obţine anularea.

In principiu, atribuţiunile extra-ordinare recunoscute Curţei de casaţie prin legea din 1905 sunt legale şi folositoare.

Dar ceeace a făcut legiuitorul nostru la 1905, să nu zică că e unic, căci pentru exces de putere se poate recurge oontra actelor abătute ale organelor administrative, deadreptul, în Franţa la consiliul de Stat, la secţiunea judecătorească a acelui consiliu, ai cărui membri se bucură de aceleaşi garanţii ca membrii Curţei de casaţie, apoi în Austria, în Englitera şi în Statele Unite.

Dar şi independent de aceste precedente legislative, utilitatea recursurilor directe la Curtea de casaţie contra actelor abătute ale organelor administrative se impun prin varii consideraţiuni lesne de înţeles şi de aceea e inutil, a le mai desfăsura.

(ss) G. N. Bagdat, N. Mandrea, G. P. Petrescu, Ciru Oeconomu, Demosten Cuculi, Ioan Prodan, Ioan Duca, C. R. Manolescu, M Iulian, G. C. Şişman, Leonte Leonţeanu, Elefterie G. Economu, I. Cerker, G. Stoicescu, D. Giuvara, Victor Rîmniceanu, C. G. Dîmboviceanu, Al. D. Dobriceanu, Panait Ionescu, C. Marinescu, Scarlat Popescu, Vasile Pretorian. Gr Ştefănescu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Două mari State, cele mai artistice ale lumei, Franţa şi Italia, au trecut în timpul din urmă prin toate peripeţiile unui conflict internaţional, din pricina unui... edificiu. Franţa, amintindu-şi de care Napoleon le a răpit Italiei, vroia de bună seamă să le sporească numărul, cumpărînd una dintre cele mai falnice clădiri ale Cetăţii Eterne, cu toate bogăţiile ei de artă,—vestitul *Palazzo Farnese*. O vie şi războinică discuţie s'a încins în presa celor două ţări; au urmat violente interpelări în Camera italiană şi franceză, şi în urmă graţie tactului diplomatic al rasei latine, conflictul a intrat pe calea aplanărei,

In fruntea ziarelor francrze cari au agitat pasiunile în jurul „Palatului Farnese" era şi liniştitul „Temps".

*

Camille Flammarion, la rîndul lui, dă asigurări muritorilor în legătură cu apropiata apariţiune sau reapariţiune a cometei Halley. Se pare dar că vor fi încă oameni vii în luna Iunie după trecerea cometei.

*

Ministerul de interne al Rusiei a complectat „opera" Sinodului rus interzicînd în toată Rusia „Anathema" lui Andriew care fusese oprită numai în unele provincii.

Piesa a avut 25 reprezentaţii la Petersburg şi 60 la Moscova.

*

Maeterlink se pregăteşte pentru o nouă *lovitură de teatru*. După ce a montat Macbeth în decorurile naturale ale mănăstirei Saint-Wandrille, ne vesteşte pentru primavara viitoare, reprezentarea *Poveştii de iarnă* a lui Shakespeare, în însuşi mediul indicat de autor. Astfel, spectatorii vor fi convocaţi pentru primul act la Sicilia, iar pentru actul II vor fi transportaţi cu un tren special în Bohemia, unde se va continua spectacolul. Intr'adevăr, Shakespeare indică pentru actul al II, că scena se petrece în Bohemia, la *un port de mare*. Un bilet de spectacol va costa 2000 lei.

*

STRUNA ZILEI

CACOFONIE BOEREASCA

„Domnul P. Carp e un om cinstit şi întocmai ca Caton are rolul de a susţine adevărul indiferent dacă combate sau susţine pe Cezar."

D. N. Filipescu la Circul Sidoli.

Nicu'şi ia nas la purtare
I-şi dă aer de bufon.
Cînd răcneşte 'n gura mare:
„Petre Carp e ca Caton"?

F.

Informaţii

❑ **De la Consiliul de resboi.**—In şedinţa de azi consiliul de rezboi a judecat pe următorii soldaţi:

Jigoreanu Vasile, din regimentul 13 Stefan cel Mare, pentru furt de bani şi obiecte de ale militarilor.

Sadagurschi Vasile, din regimentul 7 Artilerie, pentru desertare.

Pahodniceru Mihai, din 17 artilerie, idem.

Neculai Gheorghe, brigadir din regimentul 8 Artilerie, pentru dezertare.

Anescu Dimitrie, din batalionul 4 Vînători, pentru dezertare.

Vicol Chirica, din reg. 8 Dragoş No. 29, pentru dezertare şi

Pascu Vasile, din compania 4 Sanitară, pentru lovirea superiorului.

❑ Prensul Griguţă îşi încearcă norocul cu o antrepriză nouă. Fiind-că s'a întunecat cu „Minerva", caută să se lumineze cu „Seara".

In acest ziar, independent, larg deschis tuturor chestiilor mari, se desbate despre chestia scrisorilor ce au fost furate d-lui Badareu.

Prensul aprobă furtul. Doar ie furnisor de furaje! După ce dă Serenissima sa aprobare, Prensul sfătueşte pe d Bădareu să publice *textul scrisorilor ce-i au fost furate.*

Dacă n'avem copii de pe acele scrisori, Prensule! Sfătueşte-l pe cousenul Nicou să le publice, căci el le-a, ca să z cem aşa, capatat.

Noi, fără să furăm, am putut publica, la vreme, „scrisoarea" pe care prensul o obţinuse de la un vichil al seu şi prin care acesta se obligase să plătească prensului **zece la sută** interese plătit anticipativ, *pe ipotecă*.

Am putut publica acea „scrisoare", fiind-că de pe ea există copie la dosarul notariatului.

Dar d. Bădareu n'a transcris documentele, deci nu poate publica nimic.

Cum am mai zis prensului: copiile să le iee de la „notre cher cousin Nicon" şi să le publice în *Seara*, căci doar d'aia i s'a înserat prensului, ca să se poată agăţa de marile revendicări ale Neamului şi care ie cea mai mare revendicare a Neamului de cît „jos takismul, sub babaca".

❑ Inmormîntarea colonelului Lipan a avut loc abea astăzi.

Colonelul, care a lăsat o frumoasă avere are ca singur moştenitor pe d-na Bacalu din Piatra N.

❑ In *Monitorul oficial* de astă-zi se publică rezultatul alegerei de Duminică In tabloul oficial s'a strecurat o gravă, [illegible] tului junimist s'a publicat *Maisner*.

Dar el se numeşte ei cu doi s. Cerem casarea alegerei.

❑ Ministerul finanţelor a trimes prefecturei judeţului carnetele de declaraţii, care să se distribuie contribuabililor în vederea operaţiunilor de recensămînt general al contribuţiilor directe care vor începe la 1 April.

❑ Ministerul instrucţiunii a aprobat ca terenul şcolar din comuna Copou, să fie arendat d-lui I. A. Nicolaesei pe un period de cinci ani.

❑ Administraţia comunală a înştiinţat prefectura judeţului, că ministerul de interne a aprobat regulamentul interior al oborului de cereale şi produse agricole al Comunei Iaşi.

Acest obor se va instala în piaţa Bădăreu, între străzile Zugravilor şi şoseaua Arcu şi se va deschide la 1 Februarie

Cum acest obor e destinat a aduce reale servicii populaţiei rurale, administraţia comunală cere prefecturei ca să puie în vedere primarilor din comunele rurale ca să atragă atenţiunea locuitorilor asupra avantajelor ce le aduce un astfel de obor, punîndu-i de-a dreptul în relaţiuni cu cumpărătorii fără intermediul telalilor care caută să-i speculeze.

❑ Aseară la *Cercul didactic*, în faţa unui public destul de numeros, d. dr I Guţu şi-a ţinut conferinţa anunţată. D-sa dete cîte-va consideraţiuni generale asupra literaturei ruseşti. Scriitorii ruşi n'au artificii. Nota lor caracteristică e dragostea pentru oameni. Personagiile lor sunt oameni vii.

Pe cei cu instincte rele îi pun numai pentru a-i scoate în relief. Aceşti scriitori caută a răscoli tot ce i bun în sufletul omenesc, pentru că ei sunt convinşi că dreptatea va domni odată printre oameni. Sunt însă şi scriitori ca Lehov, care n'au nici un ideal de viaţă, nici o credinţă.

Totul la ei e melancolie şi realitate Ei n'au putere educativă. Pe cînd Lermontoff, Wagner, cred în scrisul lor, au entuziasm şi dragoste pentru viaţă. Tolstoi în scriirile lui de la 1862—1875 arată cu un talent uimitor o lume bună, aristocrata dar care nu ne zgudue, cum e Ana Karenine, ceea ce azi nu i mai place.

Dostoiewski descrie oameni necăjiţi umiliţi în cît cetitorii devin prietenii lor. Uiţi să mai admiri pe scritor şi te interesezi numai de soarta celor pe care îi descrie.

Venind la Wagner d sa spune că aceasta e un scriitor nervos, agitat. El voeşte ca eroii lui să stîrnească calităţile bune de oameni. Puterea lui educativă e mare. Pune o mulţime de probleme filosofice şi sociale.

Scrierile lui sunt făcute nu numai pentru a distra pe cine-va; ci pentru a-l face să cugete, să sufere...

Wagner nu e mult cunoscut în afară de Rusia, căci pune chestii ce interesează mai mult pe Ruşi.

După aceste observaţii d. dr. Guţu dădu cetire nuvelii „Bunicuţa" traduse de d-sa într'o limbă foarte curată şi frumoasă.

Din nuvelă se vede lipsa de adevarată dragoste din partea celor bogaţi pentru cei saraci şi neputincioşi. Şi într'adevăr această bucată literară te face să cugeţi şi să suferi mult. Trăeşti cu eroina speri cu ea, suferi şi apoi rămîi tot cu ea, ne mai putînd, pare a te despărţi de sufletul ei atît de bun şi încrezător în oameni.

Pentru Marţa viitoare 19 Ianuarie 8 jum. sara d. I. Constantinescu profesor de Geografie va vorbi tot la Cerc despre: Cui se datoreşte prosperitatea Sviţerei?

❑ După îndemnul unui mare număr de persoane, care au lipsit astă-vară din oraş, Cinematograful Pathé Frères (Circul Sidoli) reprezintă pentru a doua şi ultima oară, în seara de Joi 14 Ianuarie a. c. Viaţa şi răsboaele marelui Impărat Napoleon Bonaparte. Este reprodusă — în scene însufleţite—întreaga epopee istorică, fidel reconstituită după acte şi documente autentice.—Restul programului cinematografic de Joi 14 Ianuarie a. c. este complect nou şi cuprinde între altele frumoasa scriere a lui Alfred de Musset: On ne badine pas avec l'amour (Să nu te joci cu dragoste). Piesa este jucată de artiştii teatrului „Comédie Française", clasica şcoală teatrală a lumei întregi. Un sujet de o importanţă ştiinţifică este apoi „Pescuitul în largul mării" unde ni se arată—bine înţeles exact după natură—interesante şi exotice specii de peşti şi imensele bogăţii cuprinse în adîncimile oceonelor.—Sermanul clown sau Romanul unui călăreţ de înaltă şcoală ne reprezintă o înscenare admirabilă. Este „curriculum vitae" unei călăreţe şi unui clown care ne arată viaţa abuciumată şi plină de pericole a acestor artişti. Comedii în mare număr şi foarte reuşite complectează noul program al distractivului şi instructivului Teatru Cinematografic care începe Joi 14 Ianuarie a. c.

❑ In ziua de 30 Ianuarie c. va avea loc la Teatrul Naţional un bal, organizat de societatea Pînea Saracilor.

❑ Mîine va avea loc la biserica protestantă, un Te-Deum, cu ocazia aniversărei naşterei Impăratului Wilhelm al Germaniei.

Va urma apoi o recepţie la consulatul German.

❑ Medicii însărcinaţi cu constatarea stărei mintale a lui Stoenescu zis Stoian, atentatorul la viaţa d-lui I. Brătianu, a stabilit că este responsabil.

DIVERSE

— A fost adusă, spre a fi internată în Ospiciul de la Socola, femeea Stanca Saudu Mîndru, din Bucecşti judeţul Tecuci.

— **Iaşul în carnaval.**—Fără îndoială cheia sezonului va fi grandiosul Bal mascat-costumat aranjat de Societatea de Gimnastică, sport şi Muzică din Iaşi.

Sînt încă în amintirea leşenilor senzaţiunile atît de plăcute încercate la balul din anul trecut şi o dovadă că ceia ce societatea organizează eşă bine, sînt înă'ţătoarele festivităţi naţional religioase şi tradiţionalul revelion organizate anul aceasta.

Comitetul societăţei în urma experienţelor făcute şi cîştigate de la primul bal în acest gen, a pornit mai întăi într'o aprigă fugă pentru a recruta un comitet organizator compus din specialişti în artă humorului, bunului gust, vieţei vesele etc. a tot ce se cere, pentru ca timp de cîte-va ore cît distinşii participanţi vor fi împreună să se simtă în atmosfera unei lumi ferice care, deşi cu patimile ei sufleteşti, cel puţin în dosul unei măşti care te va face să te strîmbi de rîs, să te intrigheze, să te minunezi, să încerci în fine un cortegiu neafîrşit de senzaţiuni plăcute din care să respire veselie, plăcere, fraternitate, comunicativitate, etc. etc, mai presus de ori ce neplăcut din viaţa banal'ă.

Acesta este cuvîntul de ordine pentru comitetul organizator.

Dacă cine-va este curios a şti cam ce va vedea în această fericire serată a paradisului pămîntesc; printr'o abilă cercetare, specială reporterilor meşteri, am putut afla şi cu rizicul indiscreţiunei, putem anunţa splendidele grupuri înjghebate şi conduse de maeştrii speciali precum: Chineji, Trubaduri, Baragladine, Perciunaţi, Damblagii, Saltimbanci, Gimnastici, Zarzavagii, Papugii, Apaşi, Clovni, Animale, Presa, Moda, Aeroplane, etc. etc. apoi tipuri diverse de un humor inrezistibil.

Şi cînd te gîndeşti că toată această fericire o capeţi în schimbul unei modeste sume de lei noi şi numai la Societatea de Gimnastică sport şi muzică.

Aşa dar!

La 30 Ianuarie toată lumea va fi în Paradisul Pămîntesc.

Ultime informaţii

❑ *Administraţia a început să exercite o teroare şi o goană ne mai pomenită pentru alegerea de Duminecă.*

Embrionul Manicatide trebue să se ivească la Senat, acesta este cuvîntul de ordine al colectiviştilor.

Mult cinstitul Pennescu, mai mult cinstitul Tanase, veşnic clătinîndul prefect al poliţiei şi un june deputat, care a fost pălmuit de chelneri, acest oribil cvartet a preluat terorizarea celui mai luminat colegiu electoral al Iaşului.

Cuartetul nu cunoaşte limită infamiilor. Promite, minte, ameninţă, conrupe prin teroare.

La o parte stă d. Stere şi sughiţă după sufragiul universal şi după literatură

Acest misterios democrat are o scuză: nu se pricepe în alegeri şi lasă pe alţii să facă.

*

Goana cea mare se dă pe opririle de la vot. Idealul este ca să fie opriţi cît mai mulţi, căci cei mai mulţi vor vota contra guvernului.

Promisiuni se fac multe, dar nu se implinesc, de oare-ce nimeni din Iaşi n'are nici un fel de trecere la centru.

Guvernul nu dă nici o importanţă alegerei. El a renunţat la ori-ce speranţă şi a şi executat colegiul II de Senat numindu-l „colegiu de strînsuri, coruptibil"!

Ca dovadă că cei din Iaşi n'au nici o trecere, este că numirele anunţate prin ziare acum cîte va zile n'au apărut încă nici astă-zi.

❑ Ziarele liberale fac enorm caz de faptul că preşedintele tribunalului Tutova, d. Bălăşescu, a fost şters din listele electorale ale colegiului I Cameră.

Bucuria ziarelor colectiviste nu va fi de prea lungă durată. D. Bălăşescu, contestat de un domn Lalu nu s'a prezentat la termen şi natural că contestaţia a fost primită.

In apel, la casaţie, apelantul va dovedi că are cuvenitul cenz spre a fi alegător în colegiul I de cameră.

❑ Cetitorule! Opreşte te şi citeşte!

Ziarul carpist a vorbit foarte puţin despre de Meissner. I-a publicat potretul odată, i l'a publicat de două ori, de trei ori, de patru ori.

Lieder ohne Worte a fost transformat în portretul lui domnu Meissner—neamţ romîn, cum îi zicea d. general Manu, în portretul d-lui Meissner fără altă esplicaţie.

Balotajul ne-a adus o surpriză în această privinţă. Ziarul carpist, în vederea luptei pentru balotaj, publică un articol intitulat „Const. Meissner". Articol fără potret, în contra sistemului anterior potret fără articol.

In articolul intitulat „Const. Meissner" autorul tratează cu foarte multă competinţă despre: Lascar vîndut jidanilor; despre doctorul Manicatide, care „abia a ieşit din spital" şi sfîrşeşte vorbind şi despre d. Meissner.

Dar sfîrşeşte aşa de frumos, aşa de duios, aşa de tragi comic, că te doare inima că sfîrşeşte, că regreţi că nu începe...

Ne întrebăm dacă poate fi *vre un singur* alegător cinstit, cu dragoste de neam *care să se gîndească nu numai la ziua lui de mîne, dar şi la soarta care aşteaptă pe copii săi în ţara aceasta, care să nu voteze Duminecă pentru Constantin Meissner*, candidatul partidului Conservator.

❑ Eri la orele 4 p. m. comisiunea pentru examinareamembrilor corpului didactic primar, a început lucrările sale la universitate. Au fost examinaţi 12 învăţători de comisiunea orînduită de ministerul de instrucţie, compusă din d-nii S. Halitza şi d-rii Popescu şi Brăescu. Astăzi acei membri vor fi examinaţi şi de comisiunea orînduită de ministerul de finanţe.

Iar la orele 4 va fi examinată a doua serie de învăţători.

❑ Revizoratul şcolar a fost înştiinţat că ministerul instrucţiunii a desfiinţat pe ziua de 1 Ianuarie, şcoala cu un singur post de învăţător din cătunul Ulmii Noui—Liteni, pendinte de comuna Belceşti.

Plata acestui post pînă la 1 April cînd va trece pe seama statului, se va face de prefectura judeţului.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei judeţului să-i trimeată un tablou de numirile funcţiilor din comuni, precum şi numele funcţionarilor.

Aceasta în vederea ţinerei regulate a registrelor de funcţionari care depind de acel minister.

❑ S'a cerut primarilor din comunele rurale să comunice numele locuitorilor care au nevoie de nutreţ pentru vite.

❑ D profesor dr. C. Tiron va publica în curînd o broşură n care va polemiza cu I. P. S. S. Mitropolitul în chestia liberilor cugetători.

❑ *Mîne, Joi, de la oarele 4, va avea loc adunare generală la clubul nostru din Iaşi.*

❑ Anul acesta ziua de 24 Ianuarie, —aniversarea Unirei Principatelor,—va fi sărbătorită numai de şcoli.

La fie-care şcoală se vor organiza serbări cu bucăţi muzicale şi cuvîntări ocazionale.

❑ Un furt mare s'a comis acum o săptămînă la un mare magazin din Moscova. Hoţii, în număr de trei, s'au întrodus în timpul nopţei, prin spargerea unei uşi şi au furat bijuterii de valoare, precum şi o însemnată sumă de bani.

Autorităţile ruseşti au credinţa că hoţii, care au dispărut, s'ar fi refugiat în Romînia şi cer urmărirea lor. Se presupune că unul din ei este un mecanic de la o uzină din acel oraş.

❑ Mîne seară, Joi 14 Ianuarie, d. Gh. Ghibănescu va ţinea în sala Ateneului din Bucureşti, o conferinţă, tratînd despre *„Rolul etnic al marei proprietăţi"*.

In discuţiile ce s'au încins în timpul din urmă asupra originei formărei şi rolului marei proprietăţi din ţara romînească, d. Gh. Ghibănescu, va desvolta o faţă nouă a chestiunei, arătînd întru cît marea proprietate a sporit fondul sufletesc al neamului nostru şi prin răspîndirea ideii latinităţii prin scriitorii recrutaţi din această clasă socială şi prin romînizarea maselor de jos aduse cu *lude* de peste hotare.

❑ **Universitare.**—D. A D. Xenopol va fi delegat în Senatul Universitar din partea facultăţei de litere, în localul regretatului T. Antonescu.

— D. profesor Tabacovici va examina pe candidaţii la examenul de drept civil în zilele de 15 şi 16 Ianuarie.

— Intrunirea Senatului universitar, anunţată pentru astă-zi, s'a amînat pentru mîine Joi, ora 6 seara.

— D. profesor Virgil Arion va face Luni cursuri de sociologie şi Marţi lucrări de seminar cu studenţii anului I-iu de doctorat.

❑ D. Bucovinaru a fost însărcinat să predee cinci ore de gimnastică la şcoala normală „Vasile Lupu", în locul d-lui Burghelea care va preda ore de caligrafie la gimnaziul „Ştefan cel mare.

❑ La sfîrşitul lunei aceştia starefii şi superiorii mănăstirilor din Eparchia Moldovei şi Sucevei, se vor întruni în palatul Mitropolitan, spre a se consfătui cu I. P. S. S. Mitropolitul asupra reorganizărei mănăstirilor.

In primul rînd se vor ocupa de stabirea unei mai bune administraţii a mănăstirilor şi asupra îmbunătăţirelor ce s'ar putea aduce fie-cărei mănăstiri în parte.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimem, care se află în Capitală, se va reîntoarce în localitate, în cursul săptămînei viitoare.

❑ Imormîntarea regretatului colonel C. Lipan s'a făcut astă-zi după amiază, cu onorurile cuvenite.

A asistat multă lume, între care mulţi veterani.

❑ Sămbătă 16 Ianuarie, va avea loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, o frumoasă serată dansantă, organizată de comitetul societăţei studenţilor în medicină romîni, în scopul mărirei fondului pentru bibliotacă. Inceputul la orele 9 şi jum. seara. Ţinuta de promenadă.

❑ D. Paul I. Teodorescu a fost numit silvicultor al pădurilor casei bisericilor din jud. Iaşi.

❑ Inspecturul tribunalelor va sosi Vineri în Iaşi.

❑ Curtea de Apel, s. I, a respins astă-zi apelul procurorului general, achitînd pe toţi invinuiţii în afacerea de răpire de minori de la Roman

Apararea a fost făcută de d. Lascar Antoniu.

❑ **Sinuciderea unui soldat.**—Azi dimineaţă la orele 11 şi jum., a fost găsit strangulat în casa părinţilor săi din mahalaua Ţicăul de Sus No 36, soldatul Gheorghe Alexandrescu, din regim. 13 Ştefan cel Mare.

Imediat ce se dădu de veste, se înştiinţară comenduirea pieţei şi comisariatul secţiei a III-a.

Sosi la faţa locului subcomisarul Focşa, care începu primele cercetări.

Tatăl soldatului, Ion Alexandrescu, grădinar, întrebat asupra cauzelor care l'ar fi îndemnat pe fiul său să se sinucidă, a declarat că nu ştie nimic. Fiul său Gheorghe avea 15 zile concediu cu ocazia sărbătorilor şi împlinindu-se acele zile trebuia să se întoarcă la regiment.

Tatăl său a mai declarat că azi dimineaţă s'a dus în piaţa halei ca să tîrguiască şi a lasat pe fiul său singur acasă iar cînd s'a reîntors l'a găsit strangulat ntr'o camară.

Sinucisul s'a strangulat de o grindă cu un şiret de la nişte eghilete. Asupra lui nu s'a găsit nici o scrisoare.

Se crede că cauza sinuciderei ar fi o neînţelegere ce ar fi avut-o eri seara cu o fată din acea mahala, pe care ar fi voit să o ea în căsătorie, dar din cauză că era în armată, dînsa n'ar fi convenit să-l aştepte până la eliberare.

❑ Astă-zi a încetat din viaţă d-ra Libertatea Ecaterina Gheorghiu, fiica d-nei Hortansa Vasiliu şi a d lui Ath. Ath. Gheorghiu.

Condoleanţele noastre.

❑ **Inmormîntarea profesorului T. Antonescu.**—Azi după amiazi la orele 2, s'a făcut înmormîntarea regretatului profesor Teohari Antonescu.

Serviciul religios a fost oficiat de preoţii bis. Sf.-lui Spiridon, unde se afla depus corpul.

După terminarea serviciului, au ţinut cuvîntări d nii profesori Ilie Bărbulescu, din partea Universităţii, Petrovici şi Cosmovici şi studentul Petrovanu.

Cosciugul a fost apoi rîdicat de studenţi şi depus pe carul mortuar tras de opt cai.

Au luat parte la înmormîntare, pe lîngă familia defunctului, d-nii: Alex. Badareu, D. A. Greceanu, Matei Cantacuzino, dr. Bogdan, dr. Riegler, dr. Demetriade, profesorii Cuza, Ralet, Burada, Mănescu, dr. Puşcaru; C. Ivăşcu, col. Mustaţă, d. Krupenski, prefectul judeţului, dr. Roşcuţeţ, dr. G. Socor, dr. Culiano, prof. Găvănescu, A. D. Xenopol, dr. Tiron, precum şi un mare număr de studenţi cu drapelul universităţii.

Cortegiul a pornit de la biserică parcurgînd străzile De Sus, Lăpuşneanu, Golia, Eternitate, până la cimitirul Eternitate, unde corpul a fost înhumat.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 13 Ianuarie

Aplanarea conflictului Sinodal

Bucureşti.—După cum se prevedea, în şedinţa de astăzi a Sf-lui Sinod, s'a ajuns la o împacare cu Episcopul Romanului şi conflictul sinodal a fost aplanat.

La deschiderea şedinţei, Episcopul de Roman a luat cuvîntul şi a spus că vrea pacea şi liniştea în biserică, dar nu poate admite legea aşa cum a fost votată.

Au mai vorbit apoi Mitropolitul Primat şi d. Spiru Haret, după care, Episcopul Romanului a făcut ca membrii Sinodului să semneze un angajament că vor cere guvernului modificarea legei sinodale.

Delegaţia muncitorilor

Bucureşti.—Se ştie, că alaltă eri, cînd delegaţia muncitorilor s'a prezentat la preşedintele Camerei, d. Missir le-a declarat că n'are cunoştinţă de circulara către lucrători a direcţiei c. f. r.

Eri delegaţia s'a prezentat din nou la d. Missir, înmînîndu i o circulară a direcţiei c. f r.

Se afirmă că după cîte-va ore, d. Missir a avut o întrevedere cu d, M. Ferekyde.

Poliţaiu revocat

Bucureşti.—Consiliul superior administrativ, judecînd cazul poliţaiului lui Dobjanschi, din Mihăileni l'a revocat.

Ploi torenţiale

Roma.—In cea mai mare parte a Italiei plouă torenţial. Sunt pagube importante la Neapoli, Palermo şi Genua. Comunicoţiile telegrafice şi telefonice sunt întrerupte.

La orele 9 jum. o sguduitură de pămînt a fost simţită la Palermo şi trei alte sguduituri destul de puternice au fost simţite la insula Uştica, unde cîte-va case s'au prăbuşit.

Buletin statistic

Roma.—Institutul internaţional de agricultură a publicat primul său buletin statistic cu data lunei Ianuarie 1910. Acest buletin cuprinde şase paragrafe.

Principii moştenitori

Berlin. — Principii Romîniei s'au reîntors din Erfurt, pentru a lua parte la serbările onomasticei Imparatului Wilhelm.

Camera Ungară

Buda Pesta.—La camera deputaţilor primul ministru Khuen Hedervary a luat iar cuvîntul spre a răspunde unui orator din partea lui lui Kusuth, care în mijlocul aplauzelor partidelor Justh şi al poporului s'a asociat la moţiunea lui Justh, de a vota neîncrederea noului prim ministru.

Explozie într'o uzină

Paris.—Astă noapte s'a întîmplat o explozie la uzina de oţet. S'au produs nişte gazuri care au luat foc în urma contactului apelor Senei cu butoaiele de acid. Oţetul din Quai d'Orsay şi casele vecine au fost evacuate Presa pariziană a deschis o colectă pentru victimile inundaţiei.

Preşedintele Fallières a subscris 20 mii lei şi consiliul de miniştrii 6000. Linia căiei ferate de la Nord a fost în parte oprită, de oare ce s'a prăbuşit un terasament.

Mai multe case de pe Quai de Passy au fost evacuate.

Mai multe localităţi de lîngă Paris şi mai cu samă Nanterre, Sûresnes sunt în parte inundate.

Senatul a votat creditul de 2 milioane spre a se veni în ajutorul inundaţilor.

Expoziţie

Berlin. — La amiază s'a deschis aci, expoziţiunea de artă franceză, fiind de faţă perechea imperială, principile moştenitor, cancelarul Bethman Holweg, ambasadorul francez, Cambow şi alte multe personagii.

CAMERA

Bucureşti.—Şedinţa s'a deschis la ora 2. după ce s'a cetit sumarul şedinţei precedente, deputaţii au trecut în secţiuni.

D. Toma Stelian a umblat şi a stăruit din secţie în secţie, pentru proectul de lege prin care se desfiinţează contenciosul administrativ.

Proectul a trecut prin trei secţiuni.

S'a deschis din nou şedinţa la orele 3, dar nefiind nimic la ordinea zilei, şedinţa s'a ridicat.

SENATUL

Bucureşti.—Şedinţa s'a deschis la orele 2. Pe banca ministerială erau d-nii: M. Ferekyde şi Orleanu, gen. Crăiniceanu, Spiru Haret şi Em. Costinescu.

D. Ferekyde a umblat din senator în senator, silruind ca să se treacă, fără dificultăţi, proectul de lege, pentru înfiinţarea comisiunei istorice.

Atmosfera în general era însă contrară.

D. Em. Costinescu depune proectul de lege pentru modificarea tezaurului.

Se începe apoi discuţia proiectului comisiunei istorice. D. Ghica citeşte raportul.

D. N. Economu, luînd cuvîntul arată că legea a mai fost depusă odată şi respinsă. D-sa continuă, criticînd legea.

Se naşte apoi un incident între d. N. Economu şi Spiru Haret.

In cele din urmă legea se pune la vot. Au fost 60 de senatori prezenţi, din care 47 au votat pentru, iar 13 contra.

Chestia regelui Gheorghe

Belgrad.—Membrii cabinetului vor însoţi în mod oficial pe prinţul Gheorghe, care se va duce Joi la Garmy Milanovac şi vor declara că înrolarea prinţului nu poate fi considerată ca o pedeapsă.

Să svoneşte că ministrul de interne ar demisiona dacă prinţul Gheorghe s'ar prezenta într'o altă garnizoană. Prefectul Alimpici va primi un alt post.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Poarta va transmite în cursul acestei săptămîni răspunsul său, ultimei note a puterilor protectoare ale Cretei.

Poarta va declara că nu mai poate primi status-quo-ul actual în Cretă de de oare-ce ar fi să se menţină o stare nedreaptă. Poarta cere o soluţie apropiată a chestiunei cretane pe o bază largă autonomiei, care ar ocroti drepturile de suveranitate ale Turciei.

Intre patriarchişti şi exarhişti

Salonic.—Din isvor competent să asigură că o apropiere serioasă între patriarhişti şi exarhişti, e absolut imposibilă în urma exceselor bulgarilor, cari în Kazas, Vodena şi Jenidje au deschis prin forţă bisericile închise de autorităţile turceşti, ceia ce a provocat mare suparare a grecilor.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 23 Ianuarie 1910, oara 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru furnitura furajelor necesare Comunei pînă la 1 Septembrie 1910 şi anume:

90,000 kg. fin
95,000 „ ovăs
50,000 „ paie de grîu
7,500 „ orz.

Ofertele se vor face aparte pentru fie-care specie de furaje aratate mai sus. Nu se vor primi ofertele ce se vor presenta în bloc pentru toate speciile de furaje.

Garanţia provizorie cîte 500 lei în numerar sau efecte garantate de Stat pentru fie-care ofertă.

In ziua licitaţiei concurenţii vor depune la serviciul stradelor probe sigilate din furajele ofertate în cantităţi suficiente pentru a putea fi examinate.

Condiţiunile speciale precum şi caetul de sarcini şe pot vedea în fie-care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea asupra Comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

No. 00374.
11 Ianuarie 1910

D-şoară, cultă, presentabilă, de bună familie. pricepută la conducerea unei Case mari, doreşte angajament, în familii de bună condiţie sau şi la persoană singură. Oferte sub. **Blanche Tonta n.** *Post—Restant. Iassy.*

Se caută o domnişoară, ca practicantă la biroul **Leo Geller**, din stradela Albă No. 1

Se preferă o cunoscătoare în ale dactilografiei, posedînd limbile franceză şi romînă.

A se adresa la birou cu oferte scrise.

ROMANIA
Preşedintele Tribunalului Fălciu
AFIPT

D-na Ecaterina Chiper, cerînd restituirea garanţiei dată pentru d. Anton Costăchescu, fost şef de Portărei la acest Tribunal în timpul de la 7 Octombrie 1898 până la 29 Iulie 1900, potrivit art. 14 din regulamentul serviciului Portăreilor, să publică pentru a doua oară aceasta spre cunoştinţa generală, pentru ca cei interesaţi să'şi formuleze pretenţiunile lor, în contra restituirei menţionatei garanţii.

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Prima AGENŢIE Romînă
de
Intreprinderi comerciale, Industriale
AGRICOLE ŞI MINIERE
IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă,
4) Imprumuturi de ori ce natură,
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.
George Farra

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Unt de Peşte** pentru copii şi adulţi
e constatat, numai aceea cu
Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj.**

— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE"*, **IAŞI.** — **Pentru BUCUREŞTI:** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

— Cererile din provincie se execută prompt contra rambars —

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

De închiriet

— O MAGAZIE —

Compuză de odăi. — Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco du Catalogue

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *—cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa IIa Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 11 şi 12 Ianuarie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 70,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare :

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2.50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT :

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — a Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se a dresa : Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inscrţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul VII. No 919 Sîmbătă 16 Ianuarie 1910

2852/1911

A doua scrisoare

către alegătorii colegiului al II-lea de Senat

Este de datoria mea să vă mulțumesc călduros pentru atitudinea demnă ce-ați avut-o în alegerea de Dumineca trecută și pentru cuvîntul hotărîtor ce l'ați spus, cu acel prilej, în lupta dintre cele trei partide.

Înțeleg bine că ori cîtă dragoste și ori cît interes pentru binele public am pus și pun în această luptă, simpatiile și încrederea d-voastră nu se opresc la persoana mea, ele trec mai departe și îmbrățișează partidul însuși din care fac parte, cu tendințele sale progresiste și cu politica sa născută din nevoile reale ale acestei țări.

De aceea mulțumirea mea v'o adresez în numele acelora pe care-i reprezint în luptele ce se dau astăzi, cu încredințarea, că nimic din ceea ce face preocuparea activității lor publice nu este străin durerilor și nevoilor d-voastră.

Pentru a pune numele meu în fruntea candidaților între cari aveați de ales, a trebuit să luptați în condițiuni cum nu se poate mai anevoioase.

Libertatea votului a devenit o minciună. Teroarea administrativă s'a dezlănțuit în toată furia sa. Iar în umbră ați avut de înlăturat armele celor vicleni și lași, cari au încercat să vă schimbe hotărîrea conștiinței, cu toate însinuările și calomniile stoarse din imaginația lor fecundă.

Dar ați trecut peste toate acestea și hotărîrea d-voastră a fost cu atît mai luminoasă, cu cît uneltirile care tindeau s'o înăbușe, exprimau gînduri mai posomorîte.

Și ați răspuns la tot.

Administrației, care a căutat să vă violenteze ca pe niște netrebnici, i-ați arătat că sînteți tari, hotărîți și demni, cum se cuvine să se arate fiii unui popor liber.

Ziarelor oficioase, cari au făcut din d-voastră „un colegiu de adunături, fără voință și fără orientare", le-ați arătat că aveți o voință care nu șovăește și care nu cunoaște întimidarea.

Iar disperaților și inconștienților, cari, într'o duioasă înțelegere, au făcut dintr'un străin simbolul romînismului, ducînd perfidia lor pînă la a-mi pîngări cinstea și a-mi pune la îndoială simțămintele de romîn, le-ați arătat că nici calomnia, nici violențele, nici nimic din arsenalul lor monstruos de arme infame, n'au preț în fața d-voastră, care priviți lucrurile sub aspectul lor cel adevărat.

Din toate aceste, știu bine, că ceea ce a fost mai ușor de înlăturat e presiunea administrativă. In fața violenței, nu este om cu sentimentul demnității, care să nu reacționeze. Nimic însă nu împiedecă mersul normal al dreptei judecăți de cît insinuarea, și de nimic nu s'a făcut mai mare abuz de cît de acest nedemn mijloc de conrupțiune.

Am răspuns în scrisoarea mea trecută la toate învinuirile publice aduse mie și tovarășilor mei. Și am răspuns cu liniște și cu seninătate, de și învinuirele erau tot atît de violente pe cît de nedrepte. Și dacă faptele reale n'ar fi stat dovadă vie de tot ce am spus; încă ați fi putut culege din atitudinea mea, de partea cui stăteau adevărul și dreptatea.

Dar, iată că de atunci și pînă acum un glas nou s'a făcut auzit, și de astă-dată glasul unui om care are întreitul merit de a cunoaște în adîncul lor toate împrejurările care vă interesează, de a putea vorbi cu mare autoritate morală, și de a putea fi ascultat fără bănuială de părtinire.

Dl. general Manu, care nu e nici în rîndul partizanilor d-lor Carp, nici alături de d. Take Ionescu, a relevat cu drept cuvînt o parte însemnată din rostul alegerei de Duminică, și declarînd in public, că voturile d-voastre sunt o energică protestare în potriva atitudinei ce conservatorii carpiști o au în fața fostului primar conservator.

D-sa amintește ce cuvinte de laudă îmi aduceau amicii d-lui Grecianu, pe cînd frînele treburilor publice se găseau în mînele partidului conservator, și relevă cît de urît și de fals sună acum ponegririle pe care o parte a acestui partid de odinioară mi le aruncă astăzi.

Și d. general Manu e în drept să releve aceste lucruri, pentru că în calitatea sa de ministru, în ultimile cabinete conservatoare, a avut prilejul nu numai să audă aprecierele tăcute cu privire la mine de adversarii mei de acum, dar să aprecieze singur stăruința ce am pus în conducerea treburilor acestui oraș, și partea ce am luat în realizarea problemei sale capitale.

Si d. general Manu mai e în drept să spue cu glas tare lucrurile aceste, pentru că are o veche datorie de dragoste și recunoștință pentru cea de a doua capitală, de atunci cînd în timpuri grele, aceasta a primit să-l facă alesul său în parlament.

Firește, asemenea împrejurare nu va împedica pe adversarii noștri să reînceapă lupta împotrivă-ne cu aceleași mijloace și poate cu o violență și înverșunare și mai mari.

Vor izbuti bîrfelele lor să vă tulbure conștiința? Vor izbuti să șteargă din mințile d-voastră impresia hotărîtoare a cuvintelor rostite de ilustrul ales al lașilor de odinioară? Vor izbuti toate aceste să schimbe cumpăna dreptății proclamate acum o săptămînă?

Sînt adînc încredințat că nu.

Si cu această credință, aștept din nou votul d-voastră hotărîtor, votul d-voastră menit înainte de toate să decidă soarta unui guvern, care a încetat de a mai avea o rațiune de existență.

GH. LASCAR

Capul injurătorilor

La importantele declarațiuni ale d-lui general Manu n'a încercat să răspundă pînă acum nici un ziar conservator. O face, însă, ziarul carpist local prin pana omului—stafie, care scrie cu cerneală verde.

Monstrul A. D. Holban, sub a sa verde semnătură, dă lecții generalului Manu și spune punctul seu de vedere în chestia takismului.

Astă vară, pe timpul căldurilor caniculare și groaznicei epidemii de tifos, d. A. D. Holban a fost reînviat. Cum l'au dus junii turci pe Avdul Hamit la Salonic, l'au transportat și cîțiva băieți pe d. A. D. Holban la clubul conservator. Edicul exhumat a fost pus apoi în fruntea gazetei și înjură, înjură și iar înjură.

N'a scris un articol, o notă, un rînd, care să nu fi fost sudalmă trivială, foarte trivială sau extra-trivială. A înjurat pe pe M. S. Regele, pe Mitropolit, pe toți bărbații politici liberali și democrați și cînd n'a mai avut de înjurat d'intre străini, a făcut-o la adresa ai lor sei: d. Cantacuzino, doctorul Leon, doctorul Socor, Petre Sion—toți junimiști—au fost stropiți cu cerneala verde a acestui insultător.

Omul acesta n'are rușine și pace. Nici măcar de propriile sale bătrînețe nu roșește; nici macar cei 73 ani inveninați nu-l determină să fie mai precaut, să vadă că n'a făcut nimic pentru țara aceasta, nimic pentru orașul în care viețuiește în eternă pensie; că nu mai are vreme să facă nimic de seamă și că nu este frumos, nu este drept, nu este demn, chiar dacă, la vrîsta mai sus menționată, ai ajuns să fii șeful terăsei Bragadiru—să înjuri, tu care n'ai făcut nimic, pe oamenii cari au pus temelie României moderne.

A ajuns chiar pînă acolo acest inveninat concentrat, că subscrie certificat de necinste lui G. Lascar și felului cum acest barbat a gospodărit treburile comunei.

Acest semeț act îl face acel A. D. Holban a cărui trecere ca epitrop la Spiridonie însemnase o eră de risipă piramidală; gestiunea căruia fusese examinată timp de șase luni și care Holban, la urmă, fusese zilnic musafirul judecătorului de instrucție!

Nu, zeu! Prea s'a întrecut cu îndrăzneala acest domn Holban și noi i promitem că i vom astîmpăra resturile de venin, cari s'au războit în el.

CELE DOUĂ COMET...URI

Ori-ce vot dat lui *Meissner*, înseamnă a vota pe *Lascar*.

Intr'un ziar oare-care—liberal firește—a apărut ieri seara acest afumat adagio. A apărut exact în aceeași seară în care era anunțată s'apară și cometa.

Așa că toată lumea, ieri seara, se uita în sus: unii căutau cometa, alții cu ochii în sus, se căzneau să deslege stupida șaradă de mai sus.

Nici unii, nici ceilalți n'au găsit nimic. Fiind-că nici cometa lui Halley n'a fost zărită la noi, nici cealaltă cometă n'a putut fi clarificată.

In alegeri se întîmplă minuni mari și se fac multe lucruri extra-ordinare. Nu de mult, cu prilejul unei alegeri în Iași, se jucase un interesant joc de întrebare și răspuns.

Se întreba: „voiți pămînt"? Și cine era prost să asculte și răspunsul, auzea: „votați pe Stere".

Acum se întreabă: „voiți să vină junimiștii la putere"? Răspuns; „votați pe „Meissner".

Farsă fusése pămîntul lui Stere, farsă ie și cîntecul cu puterea. Dar ce înseamnă: „ori-ce vot dat lui Meissner, înseamnă a vota pe Lascar"?

Lovitura este la adresa acelora, cari ar vroi să-l voteze pe d. Meissner. Aceasta ie sigur.

Căci, de-ar fi vroit misteriosul adagio să lovească în d. Lascar ar fi zis: „nu votați pe Lascar, căci votați pentru Meissner".

„Ori ce vot dat lui Meissner, înseamnă a vota pe Lascar" nu poate fi o misterioasă anunțare că între cei doi candidați citați s'a făcut cartel, căci cartelul nu poate merge pînă acolo ca prezidentul biroului să citească Lascar unde va va fi Lascar și tot Lascar unde va sta tipărit Meissner.

Veți zice: ori ce vot dat lui Meissner ie dat lui Lascar, înseamnă: „cetățeni luminați, incoruptibili, nejidoviți: votați pe Manicatide"!

Asta nu se poate, Nu se poate fiindbă prea ar fi lungă. Nu se poate iarăși, fiind-că ziarul liberal, prin misterioasa [illegible] lasă în luptă numai doi candidați: pe d. Meissner și pe d. Lascar.

Nu se poate. Nu se știe. Misterul este foarte misterios

Două cometuri au fost ieri în Iași. Unul sus, pe firmament, altul pe pămînt. Primul n'a fost văzut de nimeni. Secundul, săracul, n'a fost înțeles de nimeni. Cine știe ce infamie cuprindea!

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea de balotaj pentru colegiul II-lea de Senat de Iași, care se va efectua în ziua de DUMINICA, 17 IANUARIE 1910 este

G. LASCAR

OAMENI ȘI LUCRURI

GLOSSA COMETEI

... De-odată, pe platforma dinainte a tramvaiului, unul dădu semnalul:

— Se vede și de aici!

Și cîți putură încăpea în acel colț, a firmară cu toții că au văzut cometa și de acolo, ceea ce însemna că o văzuse și din alte puncte ale orașului.

In adevăr, pe cînd articolul nostru de aseară „Vine Cometa" prevenia publicul despre peripețiile vagabondului luceafăr anunțîndu i curînda sosire și pe cerul nostru,—steaua se ivise și nu aștepta de cît dispariția luminei solare, ca să se arăte ochilor liberi, așa cum s'a aratat, în cursul celor din urmă zile, locuitorilor de pe diferitele puncte ale globului pămîntesc.

Iar după ce o contemplară cîteva secunde, până ce coti vagonul și o pierdură din vedere, unul din cei de față întrebă:

— Și oare ce poate să se întîmple?

Nu se încăpea nici o îndoială asupra înțelesului cuvintelor lui. Era vechea, seculara frică a omenirii, transmisă din generație în generație și care tremura în vorbele naivului călător. Lumea mică a pămîntului are presimțiri funeste de cîte ori își amestecă coada în daraverile cosmice vre-una din cometele rătăcitoare.

...S'ar zice că sunt osîndite la această eternă colindare în căutarea unui rost, în dorul unei clipe de odihnă,—acele imensități luminoase pe cari le vedem și noi din cînd în cînd. Dar nu e numai soarta lor această veșnică mișcare în spațiu, căci însăși existența universului este mișcarea. Ori ce oprire în loc ar însemna moartea cea de-a pururi, după cum încetarea bătăilor inimei într'un organism, însamnă dispariția lui dintre vii.

„Dintre toate curiozitățile cerului—scrie Flammarion—cometele sunt, desigur, astrele cari ne atrag mai mult atențiunea prin aspectul lor misterios și adesea ciudat. Ele ne sosesc din adîncimile spațiului, apar cîtva timp pe cerul nostru și se reîntorc în necunoscut". De oarece nu e rar ca o națiune ori alta să fie victima unei calamități oarecare, fie naturală, fie omenească: războaie, revoluțiuni, epidemii, inundații, secetă, mizerii de tot felul și de oarece, mai ales pe vremile trecute, nenorocirile populare erau mai dese și mai ales că moartea vre-unui Monarh era privită ca o adevărată catastrofă națională, coincidențele erau de neînlăturat și aceste astre cu coadă erau privite ca semne ale mîniei cerești, manifestări ale unui D-zeu supărăcios mîniat și răzbunător.

Intr'o suggestivă vignetă care figura în tratatul de chirurgie al marelui Ambroise Paré—la capitolul „monștrilor"—se ilustrează că imaginația celor vechi vedea în fiecare cometă: un pumnal ținut de o mînă, capete tăiate, iatagane, săbii, un întreg arsenal de răsboiu într'un cuvînt...

Prin atavism aceste temeri exagerate s'au transmis generațiilor următoare. Și ca un ecou al secularei înfricoșări mi s'a părut întrebarea naivă a călătorului care aștepta par'că răspunsul liniștitor de la noi, oameni mai pricepuți:

— Și ce poate oare să se întîmple?

..Avem însă noi înșine oare destulă siguranță ca să gonim temerile altora, în fața cometei?

Rodion

SCRISORI POSTUME

Senzații literare.—Postume și furate.—Exploatarea morților.—Musset și Georges Sand.—O necunoscută foarte cunoscută.—Postumele lui Eminescu.

Franța e în căutarea unor nuoi senzații. Cea din urmă a fost cea a scrisorilor postume, adresate prin 1835—7 mult cunoscutei... Necunoscute, Aimée D'Alton și pe care le-a publicat zilele acestea „Figaro" în schimbul unei sume respectabile.

Lumea e amatoare de indiscrețiuni. Nu numai scrisorile postume, scrise cu intenția ca să fie cînd-va publicate; dar chiar și scrisorile... furate au uneori căutare. De aceea credem nemerit a reproduce următoarele reflecțiuni ale unei reviste cu privire la această mare senzațiune literară.

De cîțiva ani, asistăm la manifestarea unei noui activități a spiritului omenesc—activitatea inutilității. De cîțiva ani, trebuința de a inventa numai lucruri inutile pare a se afirma ca cea mai de seamă caracteristică a timpurilor în care trăim.

Nu vroi să vorbesc nici de imperiul Saharei inventat de Jacques Lebaudy, nici de Polul Nord, cea mai recentă invenție a lui Cook și Peary. Deocamdată, serviciile aduse omenirei de către acești eminenți Prometei, fac parte din domeniul operetei, și după cum se știe, de teatrul modern, opereta nu mai are trecere.

Lucrul acesta este imposibil Și dacă mă veți întreba de ce, vă voi răspunde: Prima serie a scrisorilor lui Musset amantei sale George Sand, au apărut în anul 1904. Ele fuseseră încredințate de către romanciera lui Emile Aucante după ce fuseseră revăzute și aranjate așa cum trebuia să fie prezentate marelui public. George Sand avea tot interesul ca din scrisorile lui Musset, cel puțin pentru generațiile viitoare, să nu reiasă cîtuși de puțin în evidență nemulțumirile poetului față de dînsa. Și iată pentru ce din prima serie a scrisorilor lui Musset, George Sand apare ca o amantă ideală. Sărmanul Musset nu se plînge niciodată și totuși femeia căreia îi erau adresate acele scrisori, avea pe conștiință trei vieți: Musset, Chopin și doctorul Pagello. Unde este scrisoarea în care poetul bolnav în hotelul Danieli din Veneția se plînge că George Sand își oferea grațiile sale femenine, doctorul Pietro Pagello, chiar în camera de alături?... Scrisoarea lipsește bine înțeles. George Sand n'a publicat decît pe acelea carei-au convenit.

Ca Georges Sand însă, trebue să fi făcut şi d-na de Musset, cu atît mai mult, cu cît după încetarea relaţiunilor dintre ei, ea devenea cumnata fostului său amant.

Şi iată pentru ce scrisorile lui Musset care au fost deschise zilele acestea cu atîtea bătăi de tobă mare, nu pot servi nici măcar celor care ar voi să scrie istoria celor doi amanţi.

Voi să vorbesc însă de aşa zisele „scrisori de dragoste" ale diferiţilor mari autori—scrisori pe care executorii testamentari sau alţi amatori de ocazie le descoperă sau chiar le inventează şi apoi le dau publicităţii pentru a îmbogăţi literatura—zic ei, sau pentru a-şi face pur şi simplu reclamă—zicem noi.

Cazul cel mai recent, acela al celor 79 de scrisori ale lui Alfred de Musset ne va arăta cu prisosinţă la ce se reducc aşa zisa contribuţie la monumentul literaturei franceze.

„Scrisorile către o necunoscută"—necunoscută pe care, la drept vorbind, o cunoaştem cu toţii,—scrisorile către d-na Paul de Musset deci, lăsate de ea însăşi a fi deschise după 30 de ani de la moartea lui Musset, vor vedea lumina publicităţii în ziua de 15 Ianuarie. Un mare ziar parizian le-a cumpărat de la d. Troubat însărcinat cu delicata operaţiune a violării cufăraşului în care se găseau.

D. Troubat deci, ştim cum ce anume a putut cîştiga din vînzarea dreptului de publicaţie.

Ce a cîştigat acum literatura franceză?

Mai întîi e nevoe să ne întrebăm dacă suntem siguri că d-na de Musset le-a comunicat aşa cum i-au fost adresate, adică fără să fi omis din ele pasagiile ce nu i-ar fi convenit.

In ceea ce priveşte valoarea lor literară, trebue să mărturisim că e mică, judecîndu-le după cele publicate în 1904 şi dintre care nici una—afară de cea expediată din Baden—nu se rîdică la înălţimea stilului şi gîndirei din celelalte opere ale poetului Nopţilor.

Să le fi schimbat oare Georges Sand într'atît, în cît din ele să nu mai putem recunoaşte pe Musset?.. Cine ştie...

Deocamdată, constatăm cu părere de rău că in zilele noastre se face un adevărat abuz de indiscreţiuni literare. Tot ceeace nu priveşte literatura de cît pe foarte departe, se trece sub etichetă literară şi pe zi ce trece, sertarele poeţilor morţi suut violate cu brutalitate, iar intimităţile lor din vieaţă, afişate prin toate vitrinele librăriilor.

Iată respectul pe care vremea noastră crede a-l datora morţilor iluştri!.

Cînd ne gîndim se găsesc oameni care ne ... şi în ţara noastră, nu putem de cît felicita pe d. Scurtu care, deşi după urma scrisorilor lui Eminescu n'a cîştigat atît ca d. Troubat, în schimb a isbutit să-l compromită deopotrivă.

LA CANOSSA

Conflictul bisericesc a încetat, sau cel puţin s'a aplanat momentan, dar cum?

Guvernul şi Sinodul credeau sau se făceau a crede, că făcuseră o lege bisericească bună şi utilă, de şi cu călcarea Constituţiei Bisericei şi a conştiinţei lor; însă Episcopul de Roman singur arătase necanonicitatea ei şi 'i se opuseră din toate puterile sale, cerînd mereu modificarea, ajungînd în protestarea sa până la afurisenie.

De aici începutul acestui conflict.

După luni de zile de tratative între părţile beligerante, după ce guvernul şi Sinodul crezînd că vor birui până în sfârşit, au recurs la toate armele, la toate mijloacele permise şi nepermise, la rugăminţi, admonestări, avertizări, ameninţări, bruscări şi chiar asalturi, ca la o bătălie în toată regula, — la urmă văzînd că toate acestea nimic nu ajută, s'au dus cu toţii la *Canossa* şi au făcut *nostra culpa*; iar Gherasim Hildebrand s'a înduioşat de umilinţele lor şi i-a ertat.

Dar de acum va urma partea frumoasă şi cea mai serioasă a acestei afaceri.

Invingătorul a pretins umiliţilor sei învinşi, sinod şi guvern, ca preţ al cedărei sale, ca să modifice legea sinodală în senzul vederilor sale canonice şi aceştia s'au legat chiar în scris, că vor face aşa,—după ce până acum declaraseră cu toţii *urbi et orbi* şi mai a'es Ministrul respectiv, că nu se poate modifica legea de gustul unui om, fie acela chiar Episcopul de Roman.

Deci cum rămîne această afacere?

De aici va rezulta o altă soluţie la soluţia de mai sus, şi anume, ca Ministrul respectiv, dacă nu întreg guvernul, să se retragă din demnitatea sa; iar membrii Sinodului, de altfel deprinşi cu tot felul de umilinţi, nu vor vrea sau nu vor putea să se demită din funcţiunile lor, vor trebui cel puţin să-şi pună cenuşă în cap şi să meargă să facă penitenţa la o mănastire, căci mult au păcătuit înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor, şi să cedeze conducerea supremă a Bisericei, omului vrednic, omului de caracter, care nu s'a îndoit ca trestia la bătaea vînturilor, apărătorului ortodoxiei cu toată energia şi căldura sufletului seu, bazat fiind pe principiul atît de simplu, dar ignorat de cei de sus, că: *cauza dreaptă tot-deauna triumfă, cu toate pedicile ce i-ar sta în cale.* Iar noi să zicem cu sf. scriptură: „Aşa Arhierei ne-ar trebui nouă". **Ezechil.**

Litere-Ştiinţe-Arte

D-na Agata Bărsescu Radovici a apărut aseară într'o premieră. „Maman-Colibri", răspunzînd astfeliu unei aşteptări nerăbdătoare a publicului iaşan, doritor de a vedea pe marea artistă într'o creaţiune nouă. E drept că pentru o creaţiune, timpul trebuie să fi fost nespus de scurt, repetiţiile vor fi fost prea puţine şi făcute cam în pripă. E o piesă modernă, burgheză, povestirea unei iubiri pasionate a unei femei „între două vrîste" pentru un tînăr prieten al fiilor ei. D-na Bărsescu e artista eroizmelor, artista personagiilor supra-omeneşti şi nu ne-a obişnuit—poate nici nu ne va obişnui—cu roluri burgheze, ori cîtă corectitudine şi plasticitate ar pune în joc, ori cîte sunete muzicale ne-ar da timbrul plăcut al glasului ei. Iubirea Mamei colibri romîne ceea ce este şi nu se poate rîdica la nivelul eroic, cu atît mai mult cînd distribuţia de roluri între personagiile piesei trădează atîta stîngăcie, încît „eroina" e stingherită în relaţiile cu acele personagii.

A fost o premieră improvizată. Un public destul de numeros a venit să aducă omagii excelentei artiste, dar tot numai repertoriul clasic va reuşi să emoţioneze auditoriul credincios al marei artiste şi-i va da ocaziunea de a se rîdica la înălţimile de artă, spre care o chiamă şi o ajută vigoarea unei interpretări cu totul proprii şi suggestive. Dacă „mama-colibri" nu e dintre aceste piese de artă, negreşit că priemiera „*Vrăjitoarei*" va fi bine venit în acest sens, alături de Sapho Magda, Hero şi celelalte.

*

Astă seară, Vineri, mîne şi poimîne seara au loc primele trei reprezentaţii—adevărate s rate de gală—ale nouei piese a lui Edmond Rostand „Chantecler".

*

Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăţi: Teatrul Naţional: „Prostul" de Ludwig Fulda; Compania dramatică Davila: „Mugurul" de G. Feydeau.—Alfredo de Sanctis.—Revista Revistelor.

Chestiuni actuale: C. Rădulescu Motru. In zilele noastre de anarhie. Scrisori către tineri. IV.

[illegible] litică în Romînia: La stînga!

Chestiuni sociale: Maria C Buţureanu. Acţiunea socială a femeii.

Literatură: Radu D. Rosetti. Issus. Alfred Capus. Fantezii. N. Porn. Cu colinda.

Note şi discuţiuni: V. Haneş. Educaţia literară şi mai ales „naţională".

*

Sackleton a publicat povestirea călătoriei sale şi a tovarăşilor săi spre polul Sudic greografic şi spre cel magnetic. Lucrarea are titlul: „The heart of the Antarcitic", care s'a şi tradus franţuzeşte, dar cu prescurtări supt titlul: „Au coeur de l'Antarcique". E o lucrare în două volume.

*

Un Velasquez faţă (Venera) s'a descoperit în Galeria naţională din Londra. Acum doi ani l'a cumparat direcţia acestui muzeu cu un milion de lei. Sir W. Richmond, specialist în asemenea lucruri, zice că tab'oul e faţă, de oare-ce între colorile lui se află albastru de Prusia, născocit abia de cinci-zeci de ani. Sir Arthur Church, profesor de chimie la Academia din Londra, e de aceeaşi părere. Acum cini ani, Galeria n'a voit să dea pe tab'ou 200,000 de lei, fiind că bănuea direcţia că nu e lucru curat.

*

Henri Bernstein a promis Comediei Franceze manuscrisul noei sale piese pe ziua de 1 Martie. Titlul nu se cunoaşte încă.

*

Teatrul Sarah Bernhard repetă o nouă piesă în versuri, de Jean Richepin „La Beffa", adaptată după piesa italiană de Sem. Benelli „La Cena della Beffe".

*

„Principele Arvanit" este titlul unei drame scrisă de prinţul Nicolai al Muntenegrului şi jucată pe scena teatrului din Cettinge.

*

Paul Schlenther, fostul director al teatrului „Burg" din Viena şi-a reluat postul de redactor literar şi critic teatral la „Berliner Tageblatt".

*

In „Ordinea" de astăzi se relatează sub titlul „Scrisori din Iaşi" următoarele actualităţi iaşane:

Carnavalul care n'a fost.—Tradiţii care pier.—Literatura vremei.—Ce sărbătorea junimea.—Iaşul ftizic.—Parodie politică.—Cine n'a vorbit.—D. T. Maiorescu şi eroarea de tipar.—Tragerea sfori or.—Victimele greşelilor de zaţ.—Stere Ghere. — „Erori inutile". — Cele două stagiuni.—Rusia şi Italia.—Nudul şi goliciunea.

BALOTAGIUL

„Rezultatul de eri nu poate de cît să ne umple inima de bucurie şi să zicem că succesul e al nostru".

«Mişcarea»

„De netăgăduit că succesul obţinut de noi a fost unul din cele mai înălţătoare".

„Rezultatul a fost dezastros pentru partidul Democrat care a eşit şi de data asta strivit de către celelalte 2 partide istorice".

Evenimentul.

Mijlocelul, pe greceşte
Ţipă, zbiară şi rînjeşte:
Că succesul e al lor
Dar şi *coada* bărligată,
Strigă 'ntr'una, îngîmfată:
C'au succes triumfător,

*

Capul, însă, cel strivit,
Se urează, liniştit,
Tot succese de-aşa soi.
Iară el e mulţumit,
De a fi mereu tr'ntit
Cum fusese, *de amîndoi.*

Plic.

Informaţii

❑ *Aseară între orele 5 şi 6 comela Halley a fost zărită în oraşul nostru. In anumite puncte ale Iaşului lumea stoţiona admirînd frumoasa „stea cu coadă" şi comentînd apariţia ei neaşteptată. Lumina cometei avea intensitatea unei stele de întăia mărime, iar coada, de o lumină mai puţin vie, se distingea de asemenea în plenitudinea ei. Asupra prevederilor şi prezicerile pe care le fac astronomii în privinţa cometei cetitorii au putut găsi interesante detalii în articolul din prima pagină a numărului de ieri: „Vine cometa"!*

❑ **Sosirea d-lui Take Ionescu şi a fruntaşilor.**—D. Take Ionescu, şeful partidului conservator democrat, împreună cu distinşii fruntaşi d-nii: N. Fleva, C. Disescu, dr. C. Istrati, N. Xenopol, D. Moruzzi, au sosit azi dimineaţă cu trenul de 8 şi 30 în localitate, în vederea marei întruniri, organizată de partidul conservator democrat pentru astă-zi la orele 4 p. m.

Au mai sosit cu acelaşi tren d-nii: general Geanoglu şi N. R. Căpităneanu.

Peronul gărei era plin de lume,—mii de cetăţeni veniseră să salute sosirea în mijlocul nostru, a şefului iubit şi a distinsului fruntaş, în fruntea cărora se aflau şi d-nii: Al. Bădăreu. A. D. Xenopol, d. dr. Hurmuzescu, profesor Universitar, N. Cananău deputat, Al. Popovici. prof. universitar, Vespasian I. Pella, Emandi (Bîrlad), Gh. Şendrea etc. etc.

La sosirea trenului, urale au isbucnit din toate piepturile. Era un entuziasm de nedescris. Şeful şi fruntaşii din Capitală s'au întreţinut cît-va timp cu cei prezenţi pe peron, iar apoi a pornit, urmaţi de mulţimea de cetăţeni, la hotelul Binder.

Aci, în sala restaurantului, d. Take Ionescu şi fruntaşii au luat ceaiul împreună cu un mare număr de prieteni, cari li-au ieşit întru întîmpinare.

❑ **Intrunirea de aseară.** — Membrii clubnlui conservator democrat s'au întrunit aseară la oarele 5, în adunare generală, în localul clubului.

D. Al. Badareu, care fusese primit cu urale şi aplauze, luînd cuvîntul analizează situaţia pe ziua alegerei de balotaj de Duminică şi spune că până acum se pare, că Duminică vor fi tot trei candidaţi. Se poate însă întîmpla ca junimiştii să recurgă la un truc, anume de a retrage candidatul în ajun, sau chiar în ziua alegerei, pentru a ceda voturile candidatului liberal.

Săptămîna trecută junimiştii cereau voturile cetăţenilor pentru candidatul lor, spunînd că vor contribui la căderea guvernului, contra căruia luptă, şi că ei vor fi cei care vor forma noul guvern Acum însă s'au schimbat, ei spun alegătorilor: nu ne mai daţi voturile nouă, daţi-le candidatului guvernului! Până acum aveau aerul că au tot interesul să lupte pentru răsturnarea guvernului, acum însă ei luptă pentru a întări guvernul! Alegătorii îşi pot da seama dar de politica junimiştilor.

Ei continuă deci să găsească formula pentru a le reuşi trucul. Socot însă că se vor necăji mult până vor găsi acea formulă. Alegătorii col. II de Senat sunt destul de conştienţi ca să judece.

Noi însă, vom continua a lupta cu energie şi ne vom face datoria şi Duminică, în conştiinţă.

Până la ziua mare a luptei a zis d. Badareu, mai avem o zi mare,—ziua de mîine, cînd vă vom găsi într'o adevăvată zi de sărbătoare, cînd şeful nostru, împreună cu fruntaşii vor veni să aducă omagiul lor alegătorilor colegiului II de Senat.

Intr'un mare entuziasm membrii clubului îşi dau întîlnire pentru astă-zi la oarele 4 p. m. la marea întrunire publică ce are loc în sala Sidoli.

❑ Primim mai multe plîngeri de la abonaţii noştri de la ţară şi atragem serioasa atenţiune a celor îndrept asupra modului cum factorii rurali distribuesc ziarele şi chiar corospondenţa.

Unii dintre abonaţi se plîng că factorii nu le predau ziarul de cît odată pe săptămînă şi de multe ori chiar de loc.

❑ Lucrările comisiunei de recesemîntul general, pe periodul 1911—1916 se vor începe de la 1 Aprilie a. c.

❑ E vorba ca biserica de la Frumoasa să fie complect restaurată şi din nou înfrumuseţată.

In acest scop un delegat al comisiunei monumentelor istorice va sosi în localitate pentru a lua măsuri în consecinţă.

❑ **Din Bucovina.**—In ultima şedinţă a diei s'a admis înfiinţarea unei fabrici de vagoane şi maşini, care se va întreprinde cu un capital de 100 mii cor.

— „Societatea Academia ortodoxă" a trimes următoarea adresă d lui profesor dr. Boroianu din Bucureşti:

Cultivarea membrilor săi pe terenul literar, retoric şi muzical bisericesc e unicul scop, ce cu multă încredere urmăreşte societatea noastră. Pururea neabătută de la principiile ei, priveşte cu respect şi admiraţiune la adevăraţii apostoli ai neamului romînesc, ale căror inimi mari şi generoase, ale căror suflete pline de patriotism cald şi înălţător se poţ asămăna ca un templu, pentru care pururea trebue să ardem candela recunoaştinţii. De acest adevăr a fost condusă şi societatea noastră, cînd spre semn de recunoştiinţă la adunarea ei generală ordinară din anul acesta, cu însufleţire şi unanimitate de voturi v'a numit membrul ei de onoare.

Aducîndu-vă aceasta respectuos la cunoştiinţă, vă rugăm să primiţi numirea aceasta cu aceiaşi dragoste, cu care v'o aducem. Primiţi asigurarea deosebitei noastre stime şi veneraţiuni

❑ D. Gh. Vasiliu a fost numit agent regional în judeţul Iaşi

D nii N. Florescu, G. Vasiliu, I. Dimitriu şi G. Vasiliu II, actuali păzitori regionali au fost lasaţi azi în disponibilitate.

❑ Din Bucureşti ni se comunică încetarea din viaţă a colonelului Gh. Teişanu, fost şef al statului major al corpului IV de armată şi fost comandant al regimentului 13 Ştefan cel Mare.

Defunctul era în vrîsta de 52 ani.

❑ O comisiune de medici din Austria, va sosi zilele acestea la noi în ţară, prin punctul Burdujeni, spre a studia metoda întrebuinţată la noi pentru combaterei pelagrei.

❑ In învăţămîntul primar rural se va face o mişcare pe ziua de 1 Februarie.

Pe acea zi se vor complecta cele cîte va locuri cari au mai rămas vacante.

❑ **Consiliul de război.**—Astăzi consiliul de război a judecat următoarele procese:

Soldatul Mote Ion, din compania de pompieri, pentru dezertare.

Grauciuc Gheorghe, caporal din regimentul 16 Suceava, fost jendarm rural în jud. Vaslui, pentru dezertare.

Crăciun Teodor, din regimentul 12 Cantemir, pentru dezertare în străinătate.

Codrescu Neculai, din batalionul 4 Vînători, pentru lovirea superiorului şi dezertare.

Tomiţa Gheorghe, subofiţer Brigada 15 infanterie, pentru lovirea inferiorului.

Mihalache Grigore, regimentul 4 Artilerie, pentru furt,

Dimitriu Gheorghe din batalionul 4 Vînători, pentru furt prin escaladare şi

Puşcariu Pavel din batalionul 4 vînători, pentru furt de efecte şi escaladare.

*

❑ Consiliul a judecat eri procesul lui I. Miron, fost şergent major în regimentul 17 artilerie, pentru lovirea inferiorului, furt şi înşăläciune.

El a fost condamnat la 3 luni închisoare.

❑ D. Vlădescu, inspector al şcoalelor profesionale, a sosit eri, în inspecţie în localitate.

❑ Aflăm cu deosebită plăcere că eri a avut loc căsătoria civilă, iar aseară căsătoria religioasă a distinsei şi drăgălaşei d-şoare Elena Bădăreu, cu d. dr. Alexandru Simionescu.

Nuni au fost d-na Aglae Bădărău şi Jean Bădărău.

Transmitem tinerei perechi urări de fericire deplină.

❑ In vederea mişcărei ce se va face în armată pe ziua de 1 Aprilie a. c., comitetul inspectorilor generali ai armatei se va întruni la sfîrşitul lunei Februarie.

❑ Examenele de capacitate pentru numirea profesoarelor la şcoalele secundare de gr. I şi II de fete şi la şcolile normale primare de fete, pentru specialitatea: literară, fără limbile moderne străine, se vor începe la 1 Februarie; iar la 1 Mai 1910 va începe examenele de capacitate pentru numirea profesoarelor la şcoalele secundare de gr I şi II de fete, şi institutoarele la şcoalele profesionale de fete pentru specialitatea limba franceză.

❑ **Jurisprudenţă.** — Curtea de Apel din Iaşi, s. II, a stabilit jurisprudenţa, că proprietarul unei moşii trebue să dea preutului din sat 8½ fălci pămînt pentru întreţinerea casei sale.

Iată ce a zis Curtea:

Conform dispoziţiunilor Regulamentului organic anexa B, menţinute prin art. 14 din legea rurală dela 1864, există în sarcina fiecărui proprietar de pămînt o obligaţiune legală de a da preotului ce slujeşte la biserica de pe moşia sa 8½ fălci pămînt pentru întreţinerea casei. Dreptul preotului sătesc, conform acestei dispoziţiuni, nu e un drept de proprietate şi nici un alt drept real, ci numai dreptul de a se folosi de roadele acestui pămînt, iar obligaţiunea corespunzătoare a proprietarilor de moşii este numai acea de a procura folosinţa acestui pămînt, deci o obligaţiune personală născută din lege pentru proprietarul moşiei pe care se găseşte construită o biserică.

DIVERSE

— In strada Secola No. 65, a fost găsită o fetiţă de 5 ani numita Anica Curăteanu, de loc din comuna Galbeni jud. Roman.

— La spitalul israelit a fost internat sacagiul Haim Naftule, lovit grav de calul sacalei.

— Un mare bal costumat-mascat, organizat de către societatea de gimnastică „*Turn Verein*", va avea loc Sîmbătă 23 Ianuarie.

Pentru a asigura reuşita balului, comitetul organizator se întruneşte în consfătuire de două ori pe săptămînă, încă de dinainte de Crăciun

Nimic n'a fost uitat; ast-fel că vom avea un bal ca cele din Germania, sau Nizza, al căror humor e destul de cunoscut acelor ce le-au văzut.

Societatea a comandat la cele mai mari fabrici din străinătate un însemnat număr de costume şi deghizamente.

De remarcat: cotoi încălţaţi şi pintenaţi, maimuţe, broscoi, clovni, portul naţionalităţilor etc. Peruci, mustăţi, barbe, faţe şi toate felurile de măşti.

Acestea se vînd în preţul costului la sediul societăţei str. Cîndu 4, cu începere de la 18 Ianuarie, *numai persoanelor şi familiilor invitate*, neurmărindu-se cîştiguri materiale, ce face cunoscut că nu se vor primi de cît persoane bine cunoscute societăţei, cari vor avea invitaţiuni speciale trecute în registrul societăţei şi bilete semnate de emitent.

Un membru delegat de comitet va controla identitatea persoanelor mascate, care 'şi vor da jos masca într'un cabinet separat.

La ora 1 noaptea, înainte de quadril, se vor ridica toate măştile.

Va cînta orchestra regim. 13 sub conducerea valorosului său şef d. locot. Vlăduţă.

CEA MAI RATIONALA DE
CURA Untde Peşte pentru copii şi adulţi
e constatat, numai acesa cu
Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane slăbite prin surmenaj.**
— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE"*, **IAŞI** — **Pentru BUCUREŞTI:** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

Comenzile din provincie se execută prompt contra ramburs —

Ultime informaţii

❑ **Intrunirea noastră de astă zi promite să fie cu totul grandioasă, judecînd după simpatiile cu cari au fost primiţi şeful nostru şi fruntaşii din Capitală.**

Intrunirea va fi prezidată de d. A. D. Xenopol. In afară de oratorii anunţaţi vor lua cuvîntul din Iaşi, domnii: A. D, Xenopol, dr. Hurmuzescu, D. Alexandrescu şi A. A. Badareu.

*

Drojdia junimistă şi colectivistă se agită pentru scandal. Din parte-ne măsuri extra ordinare au fost luate.

❑ *Cartelul între junimişti şi colectivişti a fost încheiat Cei mai mulţi din alegătorii colegiului II de Senat, înregimentaţi în clubul junimist, vor vota pentru candidatul colectivist.*

Peste zi d. Meissner va declara că-şi retrage candidatura, spre a putea explica astfel numărul infim de voturi ce l'a întrunit.

❑ *Alegătorii dependenţi ai colegiului II de Senat au fost siliţi să voteze numerotat.*

Fie-căruia îi s'a dat un număr pe care va avea să-l scrie pe buletin.

❑ *La întrunirea publică pe care colectiviştii o vor ţinea mîine seara în sala balurilor mascate ale servitoarelor, nu vor lua cuvîntul de cît ciţi-va oratori răguşaţi din localitate.*

❑ **Aducem la cunoştinţa acelor alegători ai colegiului II Senat, cari ar fi rătăcit cărţile lor de alegători, că duplicatele se pot lua la grefa tribunalului s. I, numai mîne, Sîmbătă.**

Judecătoria de ocol nu poate elibera asemenea duplicate.

❑ Ziarul carpist local, care, a doua zi după alegere, afirmase că partidul nostru cumpărase cele 216 voturi—revine ieri asupra declaraţiei şi afirmă că d. Lascar n'a întrunit de cît 58 voturi, celelalte fiind din club.

Fără alt comentar.

❑ Au fost amendaţi cu cîte 500 lei în folosul Casei Bisericei, ca contravenienţi la legea luminărilor, următorii comercianţi din Iaşi: B. Strauch din strada Anastase Panu No. 35 şi Liza Zilberberg din strada An. Panu No. 45.

❑ Delegaţia judeţeană e convocată pentru astăzi şi mîne, pentru a se ocupa cu cereri de credite ceruţe de mai multe comuni din judeţ.

❑ Consiliul de rezboi va ţinea ultima şedinţă mîine.

Şedinţele consiliului se vor relua la finele lui Februarie.

❑ Pentru postul de copist la prefectura judeţului, remas vacant prin înaintarea d-lui Voluţă ca şef de biurou, au înaintat cereri vre o cinci candidaţi, între care trei studenţi.

❑ Senatul universitar, întrunit aseară cu consiliul facultăţei de litere, în urma raportului elogios, redactat de d. profesor P. P. Negulescu, în colaborare cu d. Xenopol şi Găvănescul, a recomandat pe d. D. Gusti ca profesor definitiv la catedra de Istoria filosofiei antice şi Morală, rămasă vacantă la facultatea de litere, de la moartea profesorului C. Leonardescu.

Tot în şedinţa de aseară, senatul universitar şi consiliul facultăţei de litere a ales o comisiune compusă din d-nii A. D. Xenopol, Philipide şi Ioan Găvănescul care să cerceteze lucrările d-lui Charles Drouchet, singurul candidat la catedra de limba şi literatura franceză.

❑ Am anunţat eri un furt comis la farmacia Racovitză, din strada de Sus, al cărui autor e un servitor de la acea farmacie.

Din cercetările ce s'au făcut, s'a constatat că servitorul fura de mai mult timp din farmacie şi obiectele furate se urcă la valoarea de 1000 lei.

❑ Mîine seară Sîmbătă va avea loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, frumoasa serată dansantă, organizată de societatea studenţilor în medicină romîni.

Şi-a dat întîlnire multă lume la a această serată, care promite a fi una din cele mai reuşite.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se întruneşte în astă seară, în şedinţă ordinară, sub preşidenţia d-lui dr. Imervohl, locţiitor de medic primar al oraşului.

❑ Consiliul de rezboi a achitat azi pe Gh. Tomiţa elev de administraţie la brigada 15 a infanterie, acuzat de lovirea caporalului Codrescu; pe acesta din urmă care a lovit pe Tomiţă, consiliul l'a condamnat în lipsă la 5 ani închisoare.

❑ La înmormîntarea colonelului Lipan a vorbit, din partea veteranilor, locot-colonelul Renescu.

La gura mormîntului „oratorul" şi-a permis să reediteze calomnia, că Lipan a fost ucis de takişti.

Desaprobat pentru aceasta, colonelul a găsit o scuză: i s'a dat ordin de la clubul carpist să vorbească astfel.

Urîte moravuri!

❑ Din Kişinău ni se scrie că un comitet, în fruntea căruia se află mareşalul nobilimei d. N. Crupenschi, face preparative pentru aniversarea unui secol de cînd Basaracia a fost alipită de Rusia.

Comitetel a început să culeagă diferite date, în vederea întocmirei unei publicaţiuni, care va cuprinde tot ce s'a făcut în Basarabia în timp de o sută de ani şi va conţine portretele tuturora celor care au lucrat pe tărîmul cultural şi administrativ

❑ Cursul d-lui dr. P. Zosin despre **Istoria Ştiinţii** *din vremile străvechi pînă peste pragul veacului al XIX-lea*, se va deschide Duminecă, 24 Ianuar c. ora 4 p. m, probabil în Amfiteatrul Institutului de Anatomie. De altfel publicul va fi avizat la timp

❑ Din Vaslui ni se scrie că un copil al preotului Ulea, în etate de 6 ani, ducîndu-se la o lutărie cu un alt copil Nicu Surugiu, malul s'a surpat peste ei, omorîndu-i.

❑ Astă zi s'a întrunit la Bucureşti, consiliul general al inginerilor inspectori, începînd formarea tabloului de înaintări, ce se vor face în cursul acestui an, în corpul technic.

❑ Autorităţile din Vaslui au cerut prinderea agentului de percepţie Marin Popovici, din Valea Rea, acel judeţ, care a dispărut încă din ziua de 11 Ianuarie, delapidînd suma de 1,812 lei.

El era originar din Iaşi.

❑ Preoţii din comunele rurale din judeţul nostru, au înaintat, autorităţilor, pe cale ierarhică, o petiţiune, prin care cer: să li se rîdice curba de 5 la sută; şi preoţii rurali să primească leafa lunar; chitanţa de leafă să nu mai fie iscălită de întreaga epitropie, ci numai de preot.

❑ Senatul universitar a delegat în şedinţa de aseară pe d. Ioan Găvănescul, să reprezinte universitatea eşană, la serbările jubiliare ale universităţii din Berlin,—care va serba 800 ani de la înfiinţare,—în zilele 10 — 15 Octombrie viitor.

❑ D-nii Paul Bujor şi Ioan Găvănescul au fost însărcinaţi de Senatul universitar să cerceteze statutele şi regulamentul „Uniunei generale a studenţilor, care au cerut aprobarea înfiinţărei acelei societăţi.

Infiinţarea acestei societăţi a fost hotărîtă cu ocazia congresului studenţesc din Septembrie, cînd s'a decis desfiinţarea celorlalte societăţi existente.

❑ Ministerul de interne a trimes prefecturei judeţului o circulară prin care-i face cunoscut că contravenienţii insolvabili şi cu domiciliul cunoscut să nu mai fie trimeşi pe la judecătorii pentru transformarea amenzei în închisoare, ci să facă pedeapsă după ce se va încheia cuvenitele acte, în lipsa lor la judecătorie.

❑ Ministerul instrucţiunii publice a pus în vedere revizoratului şcolar ca să dea ordin diriginţilor şcoalelor rurale să dea o mai mare importanţă cursurilor de adulţi.

❑ **Universitare**. — D. profesor dr. Bogdan şi-a început cursurile de medicină legală şi le va continua Marţie, Joia şi Sîmbăta, orele 4 p. m,

— D. Iulian Teodorescu va începe examinarea candidaţilor la licenţe Luni, 18 Ianuarie. D sa va examina în serii de cîte 6 studenţi, în zilele de 18, 20, 22, 23 şi 24, dela orele 8—10 seara; iar în ziua de Duminică 25 va examina 2 serii, una la 8 dim. alta 3 pm.

— D. Charles Drouhet va ţinea cursul de istoria literaturei franceze, Lunia ora 4—6, iar lucrările seminariale le va începe de mîne 16 Ianuarie.

— Lucrările seminariale, ale cursurilor de Istoria filosofiei vechi, vor începe de Luni. D Triandafil, va face o dare de seamă despre cartea IX din republica lui Platon, la cursul de mîne Sîmbătă.

De luni se va face dela 5—6 analisa lui Emile de J. J. Rousseau, iar Mercurea, Pedagogia.

❑ Din eroare s'a anunţat în umărul de eri că un furt s'ar fi comis la farmacia d-lui dr. N. Racovitza.

Desminţindu-ne aceasta facem cuvenita rectificare.

❑ **De la curtea cu juri.**—Astă zi s'a deschis sesiunea de iarnă a curţei cu juri din localitate.

Curtea era compusă din d nii consilier Grigorovici, ca preşedinte d-nii Demetrescu şi Iulian Teodorescu, ca membri.

Fotoliul ministerului public era ocupat de d. prim procuror Bercea

S'a judecat procesul băetanului Manole Vizitiu, de loc din comuna Ţiganaşi, care a avut până acum peste 12 condamnări pentru furturi şi bătăi; astă-zi e acuzat că acum cît-va timp, pe cînd băetul Marcu Spiegler se reîntorcea din comuna Larga unde distribuise unui cîrciumar nişte pâine şi sticle cu limonadă, i-a eşit înainte în apropiere de gura satului Epureni şi fiind că îl cunoştea pe acesta din Iaşi unde fusese în serviciul tatălui său, l'a rugat să-l i a în căruţă Şpiegler se învoi dar nu făcu de cît ciţi-va metri şi Manole opri trăsura şi intrebă pe Şpiegler dacă are ceva parale. Acesta opunîndu-se, Manole îl luă la batae şi desbrăcîndu-l de haine îi luă şi o sumă de bani, făcîndu-se apoi nevăzut.

Băiatul se duse imediat la primărie şi denunţînd faptul, Manole fun prins a doua zi şi arestat.

Acuzatul era asistat de d. avocat Vasiliu Prut.

❑ Comisiuuile pentru constituirea şi prefacerea contribuţiilor vor lucra în localitate între 1—20 Februarie.

❑ Persoanele sosite din Basarabia spun că acolo de cîte-va zile domnesc geruri mari.

In nordul Basarabiei au fost viscole mari.

❑ Cu începese de la 1 Aprilie, 1910, biroul taxelor militare din ministerul de războiu va fi trecut la ministerul de finanţe şi incorporat la serviciul pensiunilor, prin noul budget.

Se ştie că fondurile realizate prin taxele militare aparţin casei generale de pensiuni.

❑ **După îndemnul unui mare număr de persoane, care au lipsit astă-vară din oraş. Cinematograful Pathé Frères (Circul Sidoli) reprezintă pentru a doua şi ultima oară, astă seară Vineri 15 Ianuarie a. c. Viaţa şi răsboaele marelui Impărat Napoleon Bonaparte. Este reprodusă — în scene însufleţite—întreaga epopee istorică, fidel reconstituită după acte şi documente autentice.—Restul programului cinematografic de Vineri 15 Ianuarie a. c. este complect nou şi cuprinde între altele frumoasa scriere a lui Alfred de Musset: On ne badine pas avec l'amour (Să nu te joci cu dragoste). Piesa este jucată de artiştii teatrului „Comédie Française", clasica şcoală teatrală a lumei întregi. Un sujet de o importanţă ştiinţifică este apoi „Pescuitul în largul mării" unde ni se arată—bine înţeles exact după natură—interesante şi exotice specii de peşti şi imensele bogăţii cuprinse în adîncimile oceonelor.—Sermanul clown sau Romanul unui călăreţ de înaltă şcoală ne reprezintă o înscenare admirabilă. Este „curriculum vitae" unei călăreţe şi unui clown care ne arată viaţa abuciumată şi plină de pericole a acestor artişti. Comedii în mare număr şi foarte reuşite complectează noul program al distractivului şi instructivului Teatru Cinematografic care începe astă seară Vineri 15 Ianuarie a. c.**

Mîne Sîmbătă Matineu la 3 ore ziua cu preţurile mai mici decît cele serale şi mîne seara reprezentaţie filantropică în beneficiul azilului de bătrîni.

Vot de blam guvernului ungar

Buda-Pesta.— Un grup de deputaţi a propus azi un vot de neîncredere noului guvern.

Camera a dat guvernului un vot de blam.

Un alt grup de deputaţi a propus apoi ca în baza acestui vot de blam, ori-ce dispoziţie ar lua actualul guvern în chestia convenţiei cu România să fie considerat ca nul şi neavenit.

CAMERA

Bucureşti.—D, Haret dă citire decretului regal prin care concediul d lui Brăteanu e prelungit pînă la 23 Ianuarie.

D. deputat Iarca depune un proiect de lege, din iniţiativă parlamentară, prin care se modifică actuala lege a monopolului cîrciumelor.

Cere urgenţa, care e respinsă cu 43 voturi, pentru find 18.

SENATUL

La Senat se discută proectul privitor la locuinţele eftine pentru muncitori.

FARMACIA KISIELEVSKI
CAUTA ASISTENT
A se adresa la Fălticeni,

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 15 Ianuarie

Alegerea din R.-Sarat

R.-Sarat.—La alegerile comunale din localitate se vor prezenta două liste, liberalii din localitate fiind divizaţi în două Unii sunt de partea prefectului, iar alţii din partea fraţilor Lupescu.

Deci lupta va fi foarte interesantă.

Respunsul preşedintelui Camerei

Bucureşt.—Eri după amiază delegaţia sindicaliştilor şi muncitorilor s'a prezentat din nou la preşedintele Camerei, pentru a li se da respunsul la memoriul ce l'au prezentat.

D Missir a spus că cea mai mare parte din cerinţele arătate prin memoriu, vor fi satisfăcute Delegaţia a obiectat că proiectul d lui Orleanu nu corespunde dorinţelor lor.

Preşedintele camerei le-a spus că cererea lor în privinţa repausului duminical va fi satisfăcută în întregime; asupra legei asociaţiilor d-sa a declarat că nu poate spune nimica. In ceia ce priveşte circulara direcţiunei c. f. r. d-sa a spus că o găseşte constituţională şi că va fi menţinută.

Delegaţia declarînd că e nemulţumită, d. Missir a rugat-o să prezinte un nou memoriu.

O petrecere

Ploeşti.—Mîine seară Sîmbătă va avea loc acasă la d. Vasiliu fruntaş conservator-democrat din localitate, petrecere la care va lua parte şi d. Take Ionescu.

Sinuciderea din Burdujeni

Burdujeni.— Eri la orele 1 p. m., d-na Otilia Scărlătescu, soţia d-lui Scărlătescu împiegat în gara locală, aflîndu-se singură acasă, s'a sinucis.

D-na Scărlătescu a băut o soluţie de acid fenic concentrat, şi după câte-va ore de chinuri îngrozitoare, a încetat din viaţă.

Cauzele nu se cunosc.

Medicii din Ploeşti şi d. dr. Toma Ionescu

Ploeşti.—Medicii din localitate s'au întrunit aseară sub preşedinţia d-lui dr. Scuria, şi au vestejit campania ce se duce contra savantului dr. Toma Ionescu.

Ei au votat o moţiune, prin care felicitează pe d. dr. Toma Ionescu pentru succesele ce le-a avut în străinătate şi declarând că vor participa la grandioasa primire ce se va face savantului român la întoarcerea în ţară.

Alegerile din Anglia

Londra.—La orele 3 şi 30 s'au cunoscut următoarele rezultate: au fost aleşi 258 unionişti, 249 liberali, 40 din partidul muncitorilor şi 74 naţionalişti.

Intr'un cartier la cunoaşterea rezultatului, a avut loc o încăerare. Un unionist a fost omorît iar doi grav răniţi.

Camera ungară

Buda-Pesta.— Camera continuă discuţiunea asupra rescriptului regal. Deputatal croat Brauer declară că croaţii se vor abţine de la vot şi vor aştepta să vadă ce demers va lua guvernul în privinţa reclamaţiunilor croaţilor cu privire la restabilirea constituţiunii în Croaţia.

Situaţia în Grecia

Atena. — Cabinetul ministerial a fost răsturnat de către liga militară.

*

Atena.—Ziarele asigură că liga militară socoteşte că este necesar a se convoca adunarea naţională şi că a făcut demersuri în acest sens pe lîngă şefii partidelor.

După ziarul „Athena", liga militară ar vota formarea unui cabinet, care să aibă ca misiune de a pregăti convocarea adunării naţionale. Acelaş ziar asigură că acel cabinet ar avea să fie prezidat de d: Dragumis sprijinit de partidul tesotochist şi rallist.

Plecarea prinţului Gheorghe

Belgrad.— Principele Gheorghe a plecat azi dimineaţă la Gornji Milanostoc, pentru a face serviciu într'un regiment de infanterie. La gară a fost primit de autorităţi şi o companie de onoare, cu muzică.

Inundaţiile din Paris

Paris.— Ştirile primite azi dimineaţă din susul Senei, dau speranţă că inundaţia a trecut punctul său culminant şi că este de aşteptat începerea descreşterii

*

Paris.—Podul care leagă Altfortull cu Jvry este barat de numeroase sfărâmături. Inundaţia creşte la Maisons-Alfort. Trenurile companiei de Lyon circulă numai până la Maisons-Alfort.

*

Paris.—Şcoala veterinară din Maisons Alfort este înecată; 500 de sinistraţi care fuseseră transportaţi acolo precum şi trupele au trebuit să părăsească localul. Din Charenton să anunţă că la orele 3 p. m. a avut loc maximul creşterii apelor.

Tunelul căiei ferate din Orleans s'a prăbuşit. La orele 8,45 în strada Lille, trotuarul s a surpat. La orele 3 dimineaţa apa a pătruns la ambasada germană; pivniţile ministerului de externe au fost inundate de apă. Din cauza dezastrului, prima reprezentaţie a pesei Chantecler a fost amînată pentru 1 Februarie.

*

Paris. — La orele 6 seara timpul nu mai era ploios. Ştirile din sus sunt mai bune. Se prevede totuşi pentru mîine o creştere de 30 c. m. Barajul pus lîngă taraşii podului Sully a cedat.

Apa a năvălit pe chei şi a rîdicat tablierul podului.

Cartierul Bercy a fost cu desevîrşire evacuat. Canalul din portul Cowcelles s'a spart. Magazinele Printemps au fost închise din cauza inundaţiei subsolului.

*

Paris.—Astă-seară circulaţia era întreruptă pe puntea Artelor şi Solferino.

Lemnele care pluiesc pe apă, împiedică scurgerea. Se fac încercări de a se impiedica năvălirea apei de pe cheiuri. Pe stradele vecine se semnalează mai multe prăbuşiri şi scufundări.

*

Paris.—Pagubile produse de inundaţii sunt incalculabile. Mii de oameni şi au perdut tot avutul.

Consiliul de miniştri a fost declarat în permanenţă. Peste o sută mii de lucrători au rămas fără lucru Sosesc ajutoare din toate părţile; în 24 ore s'a strîns un milion.

LA MAGAZINUL
FRAŢII POLINGHER
AU SOSIT
Renumiţii ŞOŞONI şi GALOŞI
Adevăraţi Ruseşti—Marca COLUMB
cu noua invenţie contra lunecărei

ION N. MOTAŞ
AVOCAT
Iaşi Str. Strîmbă 8

De vânzare casele din str. Procopie No. 9 situate aproape de Sf. Spiridon.

De inchiriat O cameră mobilată, în str. Albă 27, pe linia tramvaiului.

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă
LEON BINDERER
Iaşi.—Str. Seulescu No 1

Se caută o domnişoară, ca practicantă la biroul **Leo Geller**, din strada Albă No. 1
Se preferă o cunoscătoare în ale dactilografiei, posedînd limbele franceză şi romînă.
A se adresa la birou cu cărţi scrise.

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţa)

De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâia se iau 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie

De vînzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Teonci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

Compuză de odăi. — Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— s. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII. No 920 Duminică 17 Ianuarie 1910

GRANDIOASA MANIFESTATIE DE ERI

Ziua de eri a fost o adevărată zi de sărbătoare. De mult nu s'a văzut în vechea Capitală a Moldovei, o întrunire aşa de grandioasă, aşa de strălucită, ca aceia pe care a organizat'o partidul conservator-democrat, în sala Sidoli.

Ieşenii au ţinut să doveească şi de astă-dată că Iaşul e o citadelă a democraţiei, venind în număr mare, în număr foarte mare, la întrunirea de eri, care însamnă o adevărată sărbătoare pentru Iaşi.

*

Intrunirea era anunţată la orele 4, sala însă era arhiplină încă de la orele 3, de mii de cetăţeni; lojele au fost rezervate d-nelor, care în număr mare au venit să asculte pe distinşii oratori.

La orele 4 sala era aşa de ticsită de lume, că foarte mulţi cetăţeni au rămas în sălile de intrare şi pe trotuarele din faţa sălei.

La apariţia pe scenă a d lui Take Ionescu şi a celorlalţi fruntaşi, publicul a isbucnit în urale şi aplause, care a durat cîte-va minute.

Pe scenă au mai luat loc şi delegaţii veniţi din diferite oraşe.

Din *Bucureşti*, d nii: Gogu Negulescu, Bucur Spirescu, general Geanoglu, Maghieru, I. S. Codreanu, maior Crupenschi, Ionescu, Papadopol, C. Nicolescu.

Din *Botoşani*, d-nii: C. Ghyka-Deleni, Leon Ghyka-Dumbrăveni.

Din *Dorohoiu*,: D. P. Moruzii, G. Stîrcea, Al. Stîrcea, N. Gherghel.

Din *Fălticeni*: Sebastian Moruzzi, Străjescu, Gutter, Nemţanu.

Din *Roman*: C Cantacuzino Paşcanu, Const. Balaiş, Garabet Buicliu, Ştefan Cziuntu, Emilian Flor, Gh. Petrovici, Ştefan Zarifopol, C. N. Roiu, Sacke Buzoianu.

*

Intrunirea s'a deschis sub preşedinţia d-lui C. Cantacuzino-Paşcanu.

D. **C. Cantacuzino Paşcanu**: Este o mare cinste pentru mine, care fac parte dintr'o veche familie ieşană, să prezidez această întrunire, care este foarte importantă.

Simpatia din întreaga ţară este cu noi. căci s'a dovedit că suntem singurul partid de ordine.

Partidul liberal a fost într'o vreme puternic; era atît de puternic, că nu se puteau compara celelalte partide cu el. Reprezenta atunci, în adevăr, voinţa ţărei, căci era compus, în cea mai mare parte din burghezime.

Dar, partidul a pornit pe pantă primejdioasă, căci Ion Brătianu le-a dat mînă liberă pentru a se îmbogăţi şi de a forma un stat major de bogataşi. Această mare greşală, acest calcul meschin şi odios, a dat naştere opoziţiei unite.

De la caderea lui Brătianu a început şi decadenţa partidului liberal. Sistemul odios a mers crescînd, fie-care era stăpînit de pofta de afaceri necorecte, neavînd altă ţintă de cît de a pune stăpînire pe toate isvoarele de bogăţie ale ţărei, lovind ast-fel în toate clasele sociale din ţară.

Văzînd că devin din ce în ce mai slabi, au început să primească la ei fel de fel de categorii: au primit pe aşa zişii generoşii, socialişti şi imediat tovărăşia s'a pus pe treabă: a împins pe ţărani la răscoale, a culcat apoi la pămînt 11 mii de ţarani, fără cea mai mică mustrare de cuget,—aceasta numai pentru a specula venirea la putere (aplause).

Acelaşi procedeu al lui Iuda l'au întrebuinţat acum şi cu muncitorii; cînd erau in opoziţie se serveau de ei, iar acum îi terorizează printr'o lege neconstituţională. Sectarul Haret a întins mîna sacrilegiului, mînjind biserica. De pe banca prelaţilor s'a găsit însă un sfînt: glasul Episcopului de Roman a făcut să se cutremure pămîntul sub picioarele d-lui Haret şi sectnrul se umileşte la picioarele lui.

Singurul partid care poate scapa ţara de starea anarhică, întrodusă în ţară, este partidul conservator-democrat, care

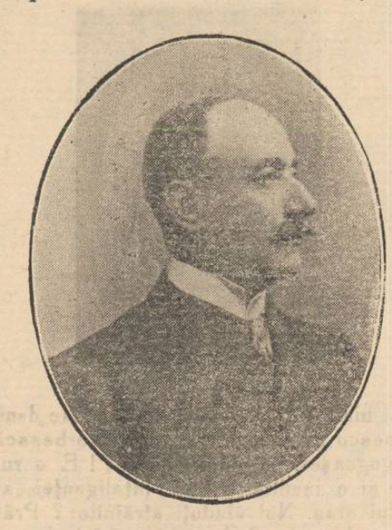

e cel mai tare, cel mai numeros, cel mai popular şi cel mai iubit, căci are în fruntea sa pe cel mai mare barbat de stat, care se bucură de încrederea întregei ţări. Dovada s'a făcut de atîtea ori prin verdictele electorale.

Nu cred dar, că cetăţenii Iaşului vor sta la îndoială pentru fostul primar Gh. Lascar, om de o perfectă stimă, bun romîn, contra căruia candidează 2 străini, abia intraţi în ţară.

Iaşul a fost acela care a dat cea dintăi lovitură liberalilor şi Iaşul va fi acela care va da şi ultima, de graţie.

*

D. A. D. Xenopol

D-lor alegători şi onorată adunare.

Vreau să vă vorbesc mai mult ca istoric de cît ca om politic, căci istoria stă cu politica în cea mai strînsă legătură, întru cît politica are de obiect starea de faţă şi cea viitoare a popoarelor, iar prezentul şi viitorul nu pot fi pătrunşi fără cunoştinţa trecutului.

Se crede de acei ce au interes a o face şi de acei nepricepuţi, că partidul conservator democrat s'a născut din o isbucnire a unui simţimînt personal, din nemulţumirea şefului nostru cu rolul ce voise să i se deie în partidul conservator şi că deci, dezbinarea noastră din acel partid ar fi numai un accident ce ar trebui înlăturat pentru a face să reîntre iarăşi lucrurile in mersul lor cel regulat.

Aceasta este o conceptie din cele mai false asupra rostului vieţei noastre politice. Naşterea partidului couservator democrat a fost o necesitate neînlăturabilă a evoluţiei. El nu a fost creat de d Take Ionescu care s'a pus numai, prin superioritatea însuşirilor lui, în fruntea acestei noi formaţii istorice, pentru a o călăuzi spre o ţintă conştiută, şi d-sa îndeplineşte rolul obişnuit al oamenilor de samă, acela de a deveni conducătorii şi îndreptătorii marelor curente născute din prăbuşirea valurilor evoluţiei peste capetele omeneşti!

Injghebarea partidului conservator democrat nu s'a făcut în ziua cînd s'a produs ruptura între d-nii Take Ionescu şi P. P. Carp. El se urzise încet încet în decursul vremurilor şi ajunsese în sînul partidului conservator a alcătui o formaţie nouă care aştepta momentul coacerei ei, spre a se desprinde de pe ramura pe care crescuse. Origina lui poate fi căutată în înfiltrarea ideilor conservatoare plecate din sinul vechei boerimi în masele poporului. Se înţelege că pentru ca aceste idei conservatoare să se poată alipi de sufletul atraturilor mai de jos era de nevoie ca ele să se modifice şi

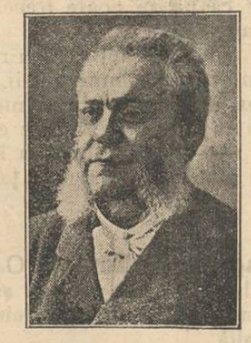

să se apropie de curentul liberal şi egalitar ce cuprinsese de la o vreme viaţa romînească. Partidul conservator cuprindea în el două elemente: acei vechi se gîndeau tot la menţinerea poziţiilor lor privilegiale dacă nu în alt ceva cel puţin în conducerea partidului, eventual al guvernului, şi conservatorii noi, care recrutaţi din masele adînci ale poporului tindeau să pună talentul şi destoinicia în locul sîngelui şi ar tradiţiei

Era deci firesc lucru ca aceste două tendinţi să se ciocnească de la o vreme, lucru ce s'a făcut din întîmplare la începutul anului 1908, dar care s'ar fi putut petrece şi mai înainte şi în orice caz trebuia să se întîmple numai de cît cînd va în desvoltarea partidului conservator.

Intr'adevăr, partidul conservator vechi are şi el o teorie prin care caută să îndreptăţească tendinţa lui de supremaţie în condiţia trebilor. El spune că acei ce-l compun sunt adevăraţii conservatori, pe cînd acei pe care'i recruteazā din straturile poporale, sunt numai cît un adus de puteri, care să-i lărgească baza. Conservatorii vechi reprezentaţi prin odraslele boerimei sau cei urcaţi prin averi şi încuscriri în rîndurile ei sunt conservatorii de *instinct*, iar acei din păturile poporale care se alipesc pe lîngă dinşii, sunt conservatorii de *convingere*.

Conservatorismul de instinct este însă superior acelui de convingere, precum sunt totdeauna mai trainice şi mai puternice aplecările sufleteşti neconştiute de cît acele conştiute. Prin urmare numai odraslelor boiereşti se cuvine să aibă conducerea partidului conservator. De aceia ne aducem aminte de mustrările ce se aduceau d-lui Take Ionescu: că cine fusese copil mai răsfăţat al partidului conservator de cît d-lui; cui *i se dăduse* o poziţie mai însemnată în sinul partidului de cît d-sale; cari lucruri le cerea d-sa să nu-i *fie încuviinţate*. Vra să zică, conservatorii de baştină se considerau ca singurii în drept de *a da*, de *a face*, de *a rîdica* pe cei mici până la dînşii. Ei erau conservatori de mila lui D-zeu pe cînd cei adaşi erau cel mult din voinţa naţională.

Această poziţie de inferioritate a unei formaţii ce creştea necontenit în număr şi'n valoare în sinul partidului conservator, nu putea să fie menţinută la nesfîrşit, mai ales în timpurile noastre cînd a trecut vremea supremaţiei oaselor sfinte.

Apoi să vedem ce fel de instinct, adică ce fel de tradiţii reprezentau conservatorii vechi?

Erau ei reprezentanţii unor mari sentimente patriotice, unor idei seculare referitoare la mărirea şi întărirea ţării, cum bună oară sunt în Anglia reprezentanţii aristocraţiei. Tradiţia sau instinctul conservatorilor noştri vechi este foarte înjosită, ea constă mai ales în tendinţa lor veşnică de a se tîrî la picioarele puterilor streine pentru a'şi pastra poziţia lor privilegiată şi numai acele elemente nobile şi înalte prin sufletele lor în care încolţiseră idei altruiste şi care deci se apropiau de straturile de jos, numai acele, zicem se deosebeau din gramada obişnuită; dar acele îşi constituiau în massa conservatoare cea dintăi îndrumare a partidului conservator-democrat.

O injghebare mai puternică a acestui partid se realizează atunci cînd marele nostru domnitor Alexandru Ion I, desfiinţează prin lovitură de stat 1864, privilegiile politice ale clasei boereşti, ce fuseseră lasate întregi de convenţia de Paris, care cu toate aceste decretase suprimarea privilegiilor sociale. Legea electorală a statului coborî dreptul de vot în sînul poporului şi chemă la viaţa politică, elementele nouă din care pe de oparte se urzi partidul liberal, pe de altă se întări vechiul partid conservator cu elementele nouă care erau menite să-l transforme.

Nu avem deci aface în existenţă partidului conservator democrat cu o formaţie datorită unei imboldiri personale, de aceea şi se constată un fapt foarte straniu şi neaştepta: isbînda tot crescîndă a acestui partid în alegerile reprezentanţilor ţărei. Şi să se observe că el nu se prezintă în faţa alegătorilor cu ademenirea dobîndirei puterei, de oarece până acuma cel puţin, să părea că un guvern Take Ionescu este esclus de'ocamdată din putinţa combinaţilor viitoare.

Ce împrejurare deci împinge colegiile electorale a-şi da voturile lor cu precădere candidaţilor conservatori democraţi. Nu este nici puterea guvernamentală întrupată în liberalii ce deţin cîrma statului, nici corupţia bănească ce stă la îndămîna bogataşilor din rîndul conservatorilor vechi, ci numai o tendinţă după ceva nou, după ceva care pare oamenilor că se înfăţoşează înaintea lumei cu alte idei şi cu alte principii de cît partidele vechi istorice. Este o mişcare idealistă în politică, cum a fost cîteva rari momente în trecutul nostru şi care se repetă acuma în încurajarea partidului consevator-democrat. Această mişcare, atît de urgisită şi de batjocorită de protivnicii noştrii, este unul din simptomele cele mai îmbucurătoare ale vieţei noastre politice: simptomul predomină idei desinteresate a mişcărei altruiste, singura care duce popoarele spre idealurile întrevăzute.

Dar a sosit momentul cînd partidul conservator democrat care, pînă acum şi-a cercat numai aripile, să-şi iee sborul spre falnicul viitor. Triumful de la Iaşi de care suntem siguri ne va da dreptul să cerem noi puterea la retragerea partidului liberal.

*

D. Dim. Alexandrescu, profesor universitar:

Sunt acum taman 8 zile, în această sală, de pe această tribună, adversarii noştri, cari se zic ei conservatori, au proferat insultele cele mai triviale la adresa partidului conservator democrat şi a şefului său iubit.

Ei bine, am venit şi noi astăzi în aceeaş sală, la aceeaşi tribună, însă nu pentru a insulta pe cineva, ci pentru a curăţi aerul şi atmosfera încărcată, lăsată aci prin întrunirea de dăunăzi.

Am venit ca să ne consfătuim în mod cinstit şi leal asupra votului de poimîni. Avem faţă în faţă trei candidaţi, dacă nu cumva va fi o manoperă la mijloc. Candidatul nostru este şi al Dv. Aţi dovedit-o Duminica trecută şi veţi dovedi-o şi mai mult poimîni,—care va fi şi va rămînea o zi mare în istoria noastră, căci va dovedi în mod strălucit că partidul nostru este astăzi cel mai tare şi cel mai bun partid de guvernămînt; născut din popor, el va guverna prin popor! (aplause).

Noi ştim, în adevăr, ce vrem. Noi voim desfiinţarea legilor păcătoase făurite în ultimele timpuri de guvernanţii de astăzi. Noi voim eftinirea traiului, eftinirea peştelui, care este hrana săracului; eftinirea pânei; eftenirea zaharului, pe care Bulgarii îl mănîncă cu 50 bani kil. Tache Ionescu a declarat-o la mai multe întruniri. Noi, voim eftinirea săpunului şi a frînghiei, pentru ca adversarii noştri să aibă cu ce să se spînzure de scîrbă şi de necaz! Noi nu voim nici monopoluri, nici cartelurile pe care le patronează Costinescu et C-ie. Voim impozite aşezate pe o bază solidă, dreaptă şi echitabilă. (aplause).

Noi, cu toate acestea, nu cerem puterea, ci voim ca puterea să vină ea însăşi şi să cadă la picioarele noastre!

Adversarii noştri strigă la întruniri şi prin gazete că nu suntem cinstiţi; că suntem vînduţi străinilor; că nu ne doare inima pentru această ţară, şi că nu voim vindecarea rănelor ei. Dacă cineva ar crede pe adversari, ei au monopolul cinstei şi al patriotizmului. Nu, nu aveţi acest monopol; aveţi însă monopolul banilor moşteniţi, nu munciţi cu sudoarea frunţei, cu care bani vă încercaţi a corupe şi a pata conştiinţele cetăţenilor! La Iaşi, Duminică, s'au vărsat bani. La Bucureşti, în alegerile trecute s'au vărsat sute de mii lei. S'a plălit votul unui frănar de la gara de Nord (v'aş putea spune şi numele lui) 180 lei, şi cîte şi mai multe, pe care mulţi din d-v le cunoaşteţi.

Noi nu avem bani, şi chiar dacă am avea, nu i-am da alegătorilor, pentru că aceasta este o tristă şcoală de depravare şi de corupţie. Noi avem idei; noi avem program; noi voim să rupem o dată cu modul faţarnic de a guverna al pretinselor partide istorice, care astă-zi cad în putrefacţie. Iată ce voim noi, şi ştiţi care este candidatul nostru. L'aţi onorat cu cele mai multe voturi.

Vă aduceţi aminte, vara şi iarna, pe cînd Lascar era primar, îl întîlneaţi dimineaţă la hală sau în alte pieţe publice, pe jos, nu în trăsura primăriei, cum întîlniţi pe funcţionarii comunali de astăzi.

El a pavat şi iluminat străzi impracticabile; o ştiţi prea bine.

El a adus apa. D-voastră ce a-ţi adus, n'aţi adus nici măcar vinul.

Adversarii noştri, pe lîngă că sunt leneşi, boeri de bani gata şi nemuncitori, iar apoi nu au nici măcar logică.

In adevăr, noi suntem taxaţi de străini, şi cu toate acestea, candidatul nostru este getbeget romîn.

Candidatul lor este *botezat*, şi cu toate acestea, ei sunt adevăraţii romîni. Numai la ei se găseşte adevăratul caşcaval de penteleu!

Dar ce să mai vorbesc de acest candidat, care a avut cele mai puţine voturi. Este o vorbă veche, moştenită încă de la Romani: *De minimis non curat pretor*. Pretorul nu se ocupă cu fleacuri!

Celalt, candidat, candidatul liberal, poate să fie bun medic, bun profesor, dar nu este bun politician.

Şi tocmai pentru că este bun medic, trebue să-l lasaţi la căpătăiul bolnavului

Anul acesta d-lor, este multă tusă măgărească, şi d. Manicatide, fiind doctor de copii, să nu faceţi greşala de a-l trimite la Bucureşti, cînd lumea are nevoe de el aici.

Şi apoi, mai este şi o altă consideraţie care trebue să vă facă să nu l votaţi. Nu are talia prescrisă de lege şi regulament. E prea mic de statură. Dacă cum-va îi va plesni prin cap ideea de a vorbi la Senat, va trebui să se sue cu picioarele pe tribună, pentru ca să l vadă lumea.

Candidatul partidului conservator-democrat la alegerea de balotaj pentru colegiul II-lea de Senat de Iaşi, care se va efectua în ziua de DUMINICA, 17 IANUARIE 1910 este

G. LASCAR

Nu vă faceţi deci păcatul de a-l trimete pe podul Mogoşoaei!

Lăsaţi-l la treaba lui; că este mai folositor aci de cît ar putea fi în Parlament.

Votul de poimîni are o însemnătate care nu se mai discută. Ţara întreagă are ochii aţintiţi asupra Iaşului.

De la Iaşi au plecat toate ideile mari, de la Iaşi trebue să plece şi ideia democratică.

Veţi spune poimîni şi celor de sus şi celor de jos că nu aveţi încredere de cît în Take Ionescu,

Votul dv., va arăta ţărei viitorul guvern. Nu veţi sta deci un singur moment la îndoială. Ve veţi face şi de astă dată datoria de cetăţeni buni şi oneşti; şi veţi dovedi încă odată că Iaşul este, a fost şi va fi, capul, creierul şi inima ţărei.

*

D. **dr. C. Istrati**: Iubiţi cetăţeni ieşeni, vă mulţumesc din inimă pentru primirea dv. caldă şi fiind-că sunt cel dintîiu, din cei veniţi din Bucureşti, vin să vă felicitez pentru splendidul succes de Dumineca trecută şi vă urez ca şi poimîne să aveţi un rezultat şi mai desăvîrşit. (Aplauze).

Am ascultat cu multă plăcere pe oratorii care m'au precedat şi cele spuse de ilustrul istoric d. A. D. Xenopol, mă fac să mă întorc cu gîndul în urmă şi constat că de aci din Iaşi au pornit două mişcări mari: acea de acum o jumătate de secol, care a dat naştere Unirei şi Romîniei moderne; şi a doua mişcare, începută de acum doui ani, pentru redeşteptarea conştiinţei alegătorilor din ţara romînească, din care de asemeni va rezulta un bine pentru această ţară.

Alegătorul romîn îşi dă perfect samă acum, de valoarea celor două partide, pretinse istorice, care nu maî înseamnă nimic. Şi are convingere alegătorul că partidul cel nou, partidul conservator-democrat, dacă va triumfa, va realiza tot ceia-ce dorim cu toţii: egalitatea tuturora înaintea legei şi va căuta ca munca meseriaşilor să fie răsplătită şi încurajată.

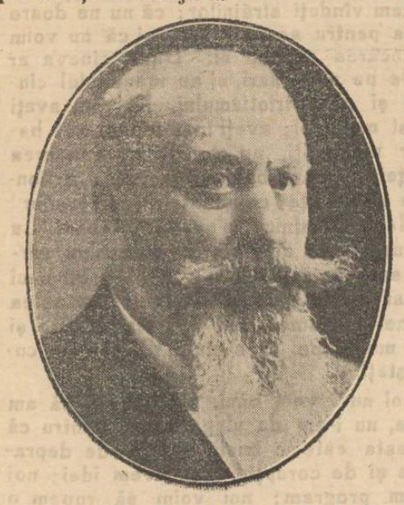

E un lucru cert, domnilor: dacă alegătorul romîn vine cu inima deschisă la partidul nou, o face pentru o necesitate economică şi socială. Acest partid este condus de un om, cum n'am mai avut în ţară de la Kogălniceanu încoace şi cînd te uiţi la celelalte două partide, le vezi în complectă stare de faliment. Procesul acesta durează de mai mult timp, nu e de acuma. Partidul liberal a fost cînd-va partid puternic şi a avut oameni de samă şi elemente puternice, dar prin nechibzuinţa lor au ajuns la rezultatele rele. Insuşi C. Rosetti a murit amărît de cele înzîmplate în partidul liberal.

Partidul conservator, în trecut, afară de eei cîţi-va oameni cu Lascar Catargi, a avut parte numai de acei care au confundat interesele lor de partid cu interesele generale ale ţărei. Singurul Lascar Catargi, care a luptat şi a făcut fapte mari: la 1871 cînd n'a lasat pe Regele să plece şi mai tîrziu apoi cînd a adus pe Take Ionescu, împreună cu gruparea radicală în frunte cu Badareu, în partid. Indată ce a dispărut acest şef iubit, totul s'a rîsipit.

Risipit e şi partidul liberal. (In acest moment un grup de derbedei, plătiţi anume, s'au introdus în balcon şi au cercat să facă scandal. Ei au fost însă îndepărtaţi.)

Vor să producă tulburări,—continuă d. dr. Istrate,—pentru că tocmai vroiam să vorbesc de criminalul lor fapt din 1907: au împins pe ţarani la revolte, pentru a veni la putere, şi odată ajunşi la putere să'i împuşte fără milă. Eu nu fixez numărul acelor împuşcaţi, dar e ştiut că nici în răsboiul pentru independenţă n'au murit atîţea, cîţi au fost împuşcaţi la 1907. (aplause)

Pretextează acum că încurajează industria mare: aceasta numai pentru a acapara toate instituţiile. Li s'a dat însă de atîtea ori lecţii. Capitala, în ultimul timp, le-a dat o nouă lecţie şi dv. acum le veţi da alta şi veţi arata ţărei întregi că ei nu mai au ce căuta la putere şi nici în opoziţie, căci ei nu mai au partid. Voturile dv. vor spala din nou, calomniile ce s'au aruncat asupra noastră. Avem de realizat fapte mari în această ţară şi cu concursul dv. le vom realiza. Noi vom încuraja şi pe sătenii de la ţară şi vom încuraja şi mica şi marea industrie şi vom guverna prin muncă cinstită, ast-fel ca să fim iubiţi şi stimaţi.

*

D. **N. Fleva**. (Este primit la tribună cu mari aplauze. I se face o manifestaţie care durează aproape 5 minute).

Nu ştiu cui să arăt mai întăi recunoştinţa mea,—zice d-sa,—pentru această grandioasă şi nobilă manifestaţie.

Cele petrecute însă sunt deajuns să vă dovedească că, din nenorocire, după 40 de ani de luptă, ne găsim la începutul luptei. (aplauze). Ori-ce ar face însă duşmanii noştri,—nimic nu ne va înlătura de a ne faee datoria. Să înţăleagă ei că dacă suntem capabill să venim de la marginea Europei, pentru a ne face datoria către ţară,—apoi dezordinile lor nu ne vor opri de loc de la împlinirea datoriei.

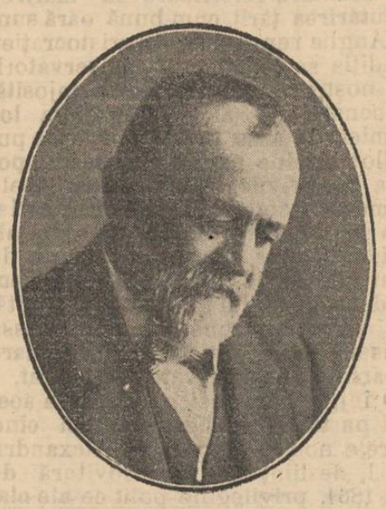

Mahometanii au războiul sfînt al lor; noi avem răsboiul sf nt al democraţiei noastre. Şi vedeţi pînă unde s'a deşteptat în popor acest simţimînt al democraţiei şi libertăţei, că de primejdia care ne ameninţă pe noi, nu le-a fost teamă nici gentilelor d ne din loje. (aplause). Prezenţa lor aci e o dovadă că nu e chestia de cine va veni la guvern, ci e vorba de cine va putea sta la guvern?

Ei bine, numai noi putem răspunde la această întrebare.

Pentru ce s'a făcut al treilea partid? Pentru cauze foarte naturale: Intăi pentru că amîndouă celelalte partide n'au răspuns la aşteptările dv. şi fiindcă n'au răspuns, a trebuit să facă să iasă la lumină o altă combinaţie politică de oameni, care să încerce şi să vă inspire încredere.

Onoratul nostru istoric d. A. D. Xenopol v'a spus lucrurile de la 1847. Eu sunt un fel de istorie vie. Vă pot spune cum am trecut prin toate partidele.

Pentru ce partidul liberal nu mai este ce era şi se laudă nu cu ce face ci cu ceia-ce au făcut cei din trecut? Pentru că mi aduc aminte că a mers prea de parte cu acordarea libertăţilor! Şi-au bătut joc, au fost şarlatani cu acordadarea libertăţilor!

Dv. sunteţi martori, şi ştiţi mai bine ca ori-cine, că programul liberalilor, l'au făcut aci la Iaşi, la 1881. Şi ce au pus în practică din acel program? Nimic, absolut nimic! Astă-zi ne găsim într'o situaţie psihologică a acestui partid de aşa natură, că putem afirma că acest partid nu mai poate spune că mai ştie ce face. De aceia, spun că suntem cu 40 de ani în urmă. Şi ni s'a dat dreptate. Am avut atîtea dovezi. Acum vedeţi ce fac: presiuni, ameninţări, toate mijloacele în fine, pentru a împiedeca pe unii de la vot.

Nu mai au în vedere principiile şi ideile; n'au alt scop d cît afacerile şi interesele lor personale. Şi sunt furioşi pentru-că văd că noi avem mai mult credit! Acesta e microbul care omoară pe liberali şi din pricina acestui microb va pieri partidul liberal.

Să trecem la conservatori, ca să judecaţi mai bine, pe cine trebuie să preferaţi. La aceştia e un microb mai periculos, pentru că e mai vechiu!

E microbul grandomaniei la ei. Au fost şi suflete mari şi generoase, ca Lascar Catargiu, care a înţeles talentul lui Take Ionescu, a văzut că este în el atîta capacitate şi l'a luat în minister, şi în Cameră. In grandomania lor nici nu mai ştiu ce fac şi zic veşnic că ei sunt din coasta lui Jupiter, sunt elita, iar ceilalţi sunt lumea aleasă! Cu această ideie de grandomanie merg pînă şi a forma guvernul şi la rezolvarea tuturor chestiunilor! Ei nu vor să aprecieze şi să recunoască meritele. Cînd eram cu Filipescu şi'mi vorbea de ura ce o are contra lui Take Ionescu, i am spus: n'ai pe cine să fi suparat, de cît doar pe Dumnezeu, pentru că l'a înzestrat cu celităţi mai alese de cît pe alţi oameni.

Trebuie să recunoaştem un lucru: că microbul partidului conservator au fost junimiştii şi acest partid cînd a guvernat, a pierdut de două ori puterea. Ei, acum nu mai merge. Noi vrem să guvernăm cu dragostea, nu cu bastonul

Din aceste tendinţe nenorocite a rezultat deprimarea celor două partide istorice şi afecţiunea dv. pentru partidul conservator-democrat, care s'a rîdicat protestînd în numele luptei dv., luptă pe care eu o numesc resboiul sfînt al democraţiei. Şi ar mai fi încă multe de spus, dacă timpul n'ar fi scurt.

Noi, spunem, prin noi înşine aceia ce vrem să facem şi ce gîndim. Liberalii nu spun nimic, căci nu gîndesc nimic. Boerii—junimiştii, pun pe alţii să spue. D. Carp a ţinut un frumos discurs la Bucureşti. Dar ce a spus? A spus ceva care să intereseze ţara? La Viena spunea că pentru noi nu există Macedonie.

Aicea a spus că romînii din Transilvania un merită ajutor de la noi. Iată un crîmpeiu din politica externă a junimiştilor, care au de candidat pe d. Meissner, al cărui nume corespunde cu ideile lor. Dar în viaţa interioară, ce spune ei? Spun că ţara e invadată de evrei şi trebuie luptat contra lor. Acum 30 ani însă, ei spuneau că dacă e ceva apoi evreii trebuesc încurajaţi în ţara romînească, nu Romînii. Şi acum ne acuză că noi suntem vînduţi străinilor! Dar, să mai pomenesc de legea cărciumelor! Legea făcută de liberali, a dat rezultatul că a omorît viaţa comercială a podgorenilor şi a lovit şi în interesele ţaranului. Ei bine, d. Carp a spus în cameră că el va face mai rău ca liberalii!

Este o diferenţă radicală între aceste ambe partide şi între sentimentele şi tendinţele partidului conservator-democrat. O dovadă că acest partid nu e un partid de aventuri, e că acela pe care dv. îl numiţi tribunul poporului, a găsit de cuviinţă să vie din nou în ţară, cînd s'a ivit evenimentul şi s'a înrolat în acest partid.

Sunt convins, domnilor, că ori ce s'ar întîmpla, tot noi vom ieşi învingători. Dacă veţi îmbărbăta lupta şi îl veţi alege pe Lascar, atunci răsboiul ce s'a pornit între partide, va înceta şi atunci cei chemaţi a conduce destinele ţărei, vor înţălege că nu se poate trece peste această democraţie.

Acum se rîdică cu toţii: s'au rîdicat ţaranii, s'au rîdicat muncitorii, s'au rîdicat negustorii, se rîdică medicii, toată lumea în fine,—şi să ştie ei, că pînă nu se vor supune din nou lumei, nu vor mai putea fi guvern în ţara romînească.

*

D. dr. Dragomir Hurmuzescu. Onorată adunare, în lupta în care suntem şi care se va termina poimîne eu nădăjduiesc să sper în reuşită.

Cei dreptul adversarii au născocit în gazetele lor că ei au avut majoritatea, căci cele 216 voturi date lui Lascar au fost obţinute prin făgăduieli. Dar ce făgăduieli să pot face mai mult de cit acelea pe care le au făcut reprezentanţii partidului liberal aci; spunînd *rămînem la putere*, şi şeful partidului junimist spunînd: *venim la putere*. Ce făgăduială mai mare voiţi? De ce alegătorii nu le-au aratat încrederea la care se aşteptau ei? Pentru că poporul romîn nu mai crede în făgăduieli. Alegătorul, cînd se duce la vot caută alt ceva, de la candidatul său, caută un trecut care să le inspire încredere şi d-lor partidul care este la spatele candidatului contează, dar alegătorii se uită şi la trecutul lui. Şi între candidaţii presenţi, cine putea să inspire mai multă încredere de cît candidatul nostru.

Să ne scoborăm de la luptele politice la chestiile ce interesează Iaşul.

Care au fost partidele care s'au interesat mai mult de Iaşi? Partidul conservator-democrat a guvernat în această ţară că ci fruntaşii noştri de aci au făcut parte din guvernul trecut.

Aveţi dar în faţa dv., un candidat care şi-a făcut probele lui pentru acest oraş, prin munca lui, priu cinstea lui şi prin perseverenţa lui pentru aducerea apei. D. Take Ionescu şi d. Alex. Bădăreu i-au dat tot concursul lor.

Domnilor în chestiile politice şi sociale trebuie mai puţin de cît în alte ştiinţi, trebue procedat cu multă băgare de seamă şi dacă în ştiinţă sunt unii care se rătăcesc în formule, tot aşa şi în politică.

Partidul conservator-democrat, prin reprezentanţii săi a avut ocazia să-şi arăta interesul său pentru Iaşi.

In desvoltarea culturală a acestui oraş, sprijinul şefului nostru a contribuit la aşezemintele noastre culturale. D. Take Ionescu a fondat liceul Internat din Iaşi, una din podoabele ţării şi Iaşului. Universitatea, piatra fundamentală a fost pusă de d. Take Ionescu.

Cînd a fost vorba să încurajeze comerţul, tot Take Ionescu a fost acela, căci el a făcut antrepozitele şi Take Ionescu ca ministru a aratat totdeauna o deosebită consideraţie pentru Iaşi şi de aci d. Take Ionescu şi-a recrutat tot personalul superior.

Tot aci aţi văzut stăruinţa şefului nostru local d. Bădăreu, care n'a încetat un minut de a aduce jertfe oraşului.

Ce au făcut celelalte partide pentru Iaşi? La 1900 cînd se făceau faimoasele economii Universitatea din Iaşi era să fie ştirbită şi noroc că guvernul a căzut.

Guvernul liberal actual, în urma guvernării trecute a conservatorilor, din care a făcut parte şi d. Disescu, care a voit să pună Universitatea din Iaşi pe acelaş picior de egalitate cu cea din Bucureşti, prima lor grijă a fost să suprime ceia ce se dăduse Iaşului. Dar d-lor, pagina cea mai frumoasă pentru Iaşi a fost cînd Disescu luînd reforma învăţămîntului superior, prin un singur articol a pus Universitatea la adăpostul ori cărui atac. Ştiţi ce s'a întîmplat cu resvrătirea politicianilor cînd cu reforma d-lui Disescu cu proectul de reorganizare al facultăţii de drept.

Şi d-lor, acel profesor care se pusese în fruntea rezvrătiţilor, d. Haret,—a venit cu proiectul de lege a d-lui Disescu. D-lor Iaşul trebuie să i fie recunoscător pentru dragostea aratată în această ocazie.

Iată cum stau cadidaţii şi partidele care-i susţin şi d-v îi veţi putea alege pe care veţi voi. Despre junimişti nu putem să le aducem aceleaşi învinovăţiri, pentru că n'au avut ocazia să stea la putere.

Timpul e scurt şi de aceia nu insist, că judecînd lucrurile în conştiinţa d v, veţi vedea care din candidaţi e mai aproape de interesele Iaşului.

*

D. N. Xenopol: La marea victorie de Duminica trecută, la splendida întrunire de astă-zi, la această manifestaţie, grandioasă de valori, şi de talente, adversarii noştri ne au opus astă-zi canalia de uliţă. (aplause) Acea canalie, prin rapiditatea cu care a spart uşele, dovedeşte că era antrenată de acei cari au spart saltarele! Aceştia sunt reprezentanţii autorităţei morale, despre care ne vorbea d. Al. Marghiloman

Autoritate morală? Se vedem de unde se capătă autoritatea morală? Se capătă de la dv. şi la nimeni altul. Ei se vorbească de autoritatea morală, cînd şeful junimist la 1879, cu aceiaşi vervă spunea că nu se poate de o cum dată admite cererea Europei de a se da drepturi evreilor, dar că peste 30 ani, adică astă zi, se va putea? Ce autoritate morală poate avea acest om, cînd vine alături de d-nii Filipescu şi Marghiloman, să ne acuze că noi suntem vînduţi evreilor şi în special lui Moki Fişer! Acestea sunt absurdităţi şi caraghiozlîcuri. La acestea ajungem dacă am examina mijloacele lor de luptă.

D-lor, dacă Iaşul se mîndreşte cu ceva este că de aci nu numai că au pornit toate ideile mari, dar tot de aci a pornit o mare strălucire intelectuală. De aci a plecat cuvîntul pentru îndeplinirea celui mai mare act politic al nostru, de aci a plecat cuvîntul celui mai mare om al României, Kogălniceanu; de aci a plecat şi cuvîntul celui mai mare istoric al ţărei Romăneşti, o spun fără jenă. Iaşul s'a ilustrat prin cunoştinţi intense, talente alese, oameni cărora le-a plăcut tot deauna să analizeze faptele şi din complexul lor să scoată purul adevăr.

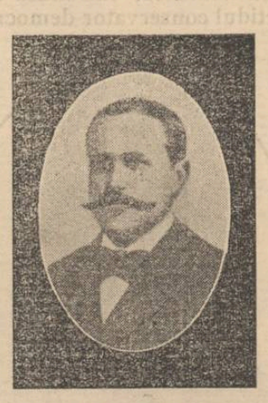

Ei bine, acestui Iaşi îndrăznesc d-nii Filipescu şi Marghiloman să i vorbească de gogoaşele lui Moki Fişer?! E o ruşine şi o insultă adusă inteligenţei acestui oraş. Noi vînduţi străinilor? Prădători de neam? Caraghioasă întrebare! Dar care om politic, care om de stat în România n'a fost acuzat de vîndut străinilor? Al. Lahovary la 1875 era acuzat de liberali că a aruncat cadavrul palpitant al României la picioarele lui Andrassy!..

Acestea prindeau acum 30 de ani în urmă, dar astăzi mai pot prinde asemenea dobitocii? Ce? Vă cred pe dv. gogomanii d-lui Carp? Ţara Romînească nu e redusă numai la caii d. Marghiloman şi la magarii d-lui Carp! (ilaritate).

Intocmai ca un părinte, care ducînd o viaţă modestă, se mîndreşte şi se pare întinerit văzînd copii săi la o viaţă mai înaltă, aşa şi Iaşul se mîndreşte că progresele politice ale ţărei sunt odraslele lui sufleteşti.

Strălucirea lui intelectuală a fost mare; dar mai mare a fost înrîurirea lui în politica ţărei. Şi dacă a mai rămas vre o năzuinţă, apoi este aceia de a ajunge odată şi acest neam, să se guverneze prin el însuşi. Suntem o ţară mică şi trebue să ajungem atît de stăpîni pe conştiinţa şi voinţa noastră, în cît acei 7 milioane, cîţi suntem, să pară şi se poată face cît zece milioane, atunci cînd va fi nevoie.

Dorinţa generală e ca ţara să ajungă şi ea odată stăpînă pe ea însăşi. Grele au fost luptele pentru a ne îndrepta pe această cale; dar, printr'o minune de neînchipuit, s'a pus sfîrşit relelor şi s'a redeşteptat naţiunea. Din ceia-ce 40 de ani a fost nimic, prin munca noastră am reuşit să facem un adevăr.

Cînd mă uit la d. P. P. Carp şi la d. Take Ionescu, îmi fac impresia a doui plugari: unul care plecînd cu plugul pe căi sterpe, plugul a mers cu multă uşurinţă, dar fără nici un rezultat, şi celalt, pornind cu plugul într'un cîmp nedeschis a scos la iveală straturi noui şi rodnice. Care a fost rezultatul pe cararea d-lui Carp? Au crescut cîte-va boabe de grîu, dar care au fost înăbuşite de mohor; pe cîmpul d-lui Take Ionescu însă vedem lanuri imense, un grîu splendid, a căruia recoltă este apreape coaptă.

Liberalii, domnilor, care altă-dată se lăudau că rădică naţiunea, rădică acum numai furie. Nu ne insultă numai pe noi şi pe colegiile electorale. Inainte de alegere lăudau pe alegători, iar a doua zi nu au găsit destule cuvinte insultătoare pentru ei. Aceasta este era nouă liberală. La ce decadenţă au ajuns urmaşii lui Brătianu şi Golescu!

Iaşul nu va putea rămîne indiferent faţă de celelalte oraşe ale ţărei, care şi-au dat deja verdictele lor: Craiova, cu alegerea d-lui N Economu, capitala în primul rînd, prin alegerea d-lor: N. Fleva, Barbu Păltineanu şi I. Th Florescu şi a doua oară prin alegerea d-lui D. P. Moruzzi,—trebuie ca aceste verdicte să fie consfinţite şi de Iaşi, în alegerea de Duminică.

*

D. **Al. A. Bădăreu** (este primit la tribună cu cele mai entuziaste urale şi aplauze, cari păreau că nu mai iau sfîrşit) Domnilor, din cele trei partide în luptă, singurul partid junimist chemase pe cetăţeni la o întrunire publică, Vinerea trecută, spre a'şi spune sentimentele şi ideile, despre nenorocirea ţărei şi despre partidul advers

La spusele lor, corpul electoral li-a răspuns a treia zi şi răspunsul a fost: candidatul partidului care făcuse întrunirea şi care făcuse cunoscut sentimentele şi ideile, a fost pus în coadă. Aceasta înseamnă că sentimentul publicului s'a deşteptat şi acel sentiment public, nu mai judecă pe oameni după vorbe. Noi nu v'am vorbit în public, dar actele noastre de 20 de ani încoace au fost destulă dovadă că ne facem datoria Şi totuşi, v'am chemat, pentru ca în sărbătorirea de astă zi şeful şi fruntaşii să vă exprime recunoştinţa şi felicitări pentru că a'ţi fost conştienţi şi a'ţi ştiut să rezistaţi tuturor infamiilor. Şi mai sunteţi de felicitat şi pentru serviciul ce l'aţi adus acestui oraş şi ţărei, căci, din nefericire, acest oraş şi chiar ţara, nu e aşa de bogata în oameni aleşi, şi dacă oameni ca Gh Lascar, care a dovedit în deajuns meritele sale, ar dispare, atunci şi noi ar trebui să fim diletanţi, ca şi ceilalţi.

Să admitem, domnilor, o hipoteză: dacă Lascar ar fi avut mai puţin simţ politic, s'ar fi dus şi el în cealaltă tabără conservatoare. Ei, în această hipoteză, ce ar fi fost Gh Lascar! Ar fi fost pentru adversarii noştri a-i recunoaşte meritele: primarul care s'a distins atît de mult, profesorul care de 20 de ani s'a relevat prin munca şi activitatea lui, om delicat, de o cinste exemplară, şi cîte laude i-ar mai fi adus ei dacă Lascar ar fi rămas cu dînşii. E de ajuns să spuie cine va, că Gh. Lascar a rezolvit acea chestiune arzătoarea Iaşului, chestia apei, şi ar fi de ajuns a recunoaşte că e un om pe care D-zeu l'a trimes spre binele acestui oraş. Aşa ar fi vorbit adversarii, dacă Lascar ar fi fost cu dînşii. Şi dovadă că Lascar a fost unul din primarii cel mai modeli, e că însăşi d. general Manu, care stă retras de viaţa politică, într'un interview, a recunoscut aceasta şi a spus că se aştepta la izbînda de la început a lui Gh. Lascar,

Dar, adversarii, în loc să recunoască aceste lucruri, discută cinstea lui Gh. Lascar; acei cari au fost în consiliul comunal sub Gh. Lascar, şi care au vorbit de faptele lui, îl vorbesc şi îl calomniază. Pentru ce? Pentru că con-

siliul comunal i a plătit spesele de cheltueli ce le-a făcut în timpul rezolvărei chestiei apei. Auziţi, ar fi vroit ca un profesor, om sarac, să facă facă cheltueli pe propria sa socoteală. Natural că tezaurul public trebuia să'l răsplătească,—nu afaceri necurate. Acest primar a făcut împrumutul de 12 milioane, pentru lucrările apei. Multe împrumuturi oare de felul acesta s'au făcut la noi în ţară?

Căci, ştiţi că chestia apei, era de atîţia ani la ordinea zilei. Odată, guvernul dăduse 6 milioane jumătate, dar nu s-a ajuns la aducerea apei cu aceasta. S'au cheltuit toate pentru studii, pe la Berlin şi prin alte părţi. Ei bine, Lascar n'a făcut comedii de aceste; din contra, a lucrat cu economie şi cînd a eşit de la comună, a lăsat cele 12 milioane jumătate neatinse, pentru ca lucrarea să se poată termina şi cînd aveţi un om care a făcut dovada vredniciei şi a cinstei desevîrşite, credeţi oare că mai trebue să staţi la îndoială pe cine să alegeţi?

A! Dar Lascar are un cusur. Pînă la 1908 nu-l avea, dar de atunci, de cînd s'a dus cu Badareu, îl are. Dacă rămînea cu Greceanu, atunci de sigur nu s'ar fi ezitat a recunoaşte că nu există mulţi ca Gh. Lascar, la noi în ţară. Da, Lascar a devenit de la 1908 primar rău, pentru că a mers cu mine.

Dar eu, pentru ce credeţi că sunt rău? Credeţi oare că dacă n'aşi fi urmat pe Take Ionescu şi aşi fi rămas în tabăra cealaltă, n'aşi fi eu astăzi, omul muncitor, extrem de muncitor, devotat cu totul binelui public, cu ideile conservatoare cele mai curate; un om care nu-şi rezervă pentru el nimic, nici pentru casă, nici pentru familie..., A! dar am făcut greşala să fiu în altă tabără.

Ei bine d lor, nu-mi pare rău de ceia ce am făcut şi să aveţi răbdare, căci zi cu zi, veţi vedea că tot ce s'a spus, este o clădire pe nisip, este o josnică calomnie.

Şi am spus adesea să dea la lumină aceea ce zic ei că ştiu. Ei bine, n'au scos nimic. Auziţi: eu sunt jidovit, pentru că am comunicat o informaţie „Adevărului", despre sănătatea M. S. Regelui. Ca şi cum aceasta e o chestie, care nu intereseasă pe Romîni, e o chestie evreiască.

De ce ai comunicat „Adevărului" informaţia? Pentru că e gazetă evreiască. Dar de ce „Adevărul" e gazetă evreiască? Pentru că a primit informaţii de la mine.

Un alt fapt. La ziarul nostru „Opinia" şi la „Ordinea" din Bucureşti sînt redactori evrei. Dar credeţi că există vre-un ziar mare, unde să fie numai redactori romîni.

La „Opinia" bunăoară, cei doi care există, credeţi că i-am inventat eu? De 15 ani ei lucrează la gazetele conservatoare, au lucrat la prima serie a „Opiniei" unde colaborau alăturea cu Grigore Kogălniceanu, D. Greceanu, Buţureanu, apoi la „Evenimentul".

Ei bine atunci erau buni, acum sînt primejdioşi fiindcă se duc cu mine, şi n'au rămas cu Greceanu. Dar dv. care cunoaşteţi toate aceste, vă veţi lăsa aşa îmbrobodiţi? Şi ştiţi cine distilează mai mult şi exploatează antisemitizmul?

Un om care l-a mai distilat încă o dată, acum 30 ani. Era tot acelaş personaj, numai că campania era îndreptată contra altui partid. Vîndutul străinilor era atunci d. Carp şi campania se ducea contra d lui Maiorescu şi a celorlalţi junimişti. Ei bine, spre ironia soartei am ajuns la 1910 să-l vedem pe d. Carp, cu aceleaşi formule învechite de acum 30 de ani.

Pentru moravurile acestei ţări, doresc să nu se mai repete şi să nu ajungem şi noi partid îmbătrînit ca să aducem şi noi aseminea învinuiri partidului advers.

E uşor de creat legende. Gh. Lascar a fost arătat de dînşii ca un străin. Dar cine sunt ceilalţi doi candidaţi? Unul, care n'a ajuns încă să convingă pe fratele său să se facă romîn, şi cellalt şi-a convins încă pe fratele tatălui său de aceasta.

Eu cred că Duminica vitoare cetăţenii nu'şi vor mai strica voturile, ci le vor da aceluia, care merită şi care e candidatul singurului partid de ordine, a partidului conservator-democrat. De acest partid m'am alipit. Pentru ce? Am găsit într'unul, care vorbea tot timpul de idei conservatoare, dar pe care l-am văzut timp de 40 de ani ducînd la peire partidul conservator.

Care a fost rolul d-lui Carp în tot acest timp? Să paralizeze pe singurul om de stat, care lupta ca să puie piept guveruului de tristă memorie a lui Ioan Brăteanu, să paralizeze pe Lascar Catargiu.

Şi voiţi să mai credem în simţul politic al d-lui Carp.

Dar de atunci încoace ce a mai făcut d. Carp? A avut măcar simţul real să faeă ca partidul conservator să înainteze măcar cu un pas spre progres?

Am văzut însă în lumea conservatoare, care a fost omul, care poate munci, omul de talent, omul care poate conduce ţara, omul care poate face un guvern chiar în timpurile cele mai critice. Nu l'am ales după arta de a vorbi. Am şi eu simţul artistic de a-mi plăcea să aud vorbind frumos, dar în împrejurările în care ne găsim aşi fi trecut alăturea de această calitate.

Am văzut însă, zi cu zi, pe omul care ştie ce vrea, omul de pe urma guvernărei căruia au rămas legi şi adevărate acte de guvernare. Cum să nu cred dar, că va face creaţii şi mai mari în viitor, şi să nu-mi leg viaţa de el, prin actele lui, prin meritele lui neîntrecute a dovedit că va respunde misiunei lui.

Vă veţi pronunţa din nou Duminecă şi veţi judeca, dacă trebuie să alegeţi pe candidatul admînistraţiei care n'a luat nici o măsură contra flagelului de febră tifoidă, că a decimat populaţia opt luni de zile, sau veţi alege pe candidatul administraţiei, care a adus apa de la Timişeşti.

*

D. **Const Dissescu**. D-lor, simt trebuinţa ca î ainte de toate să-mi manifestez bucuria de a constata neputinţa adversarilor noştri. Dacă aşi fi putut să-mi calc pe suflet şi să întreb pe adversarii, care au trimis dălcăuşi ca să ne întrerupă întrunirea, aş fi făcut-o. De aceia vă mărturisesc că cu seninătate am văzut începutul acestei ticăloşii şi mărturisesc că precum floarea ce o am la piept era impasibilă, tot aşa eram şi eu, că ei vor avea laşitatea să fugă fără să spuie pentru ce au venit.

Intrunirea de azi e provocată de împrejurări şi o alegere e o serie de lupte din care trebuie să iasă acel contract politic ce poartă numele de mandat şi acel ce vra să obţie încrederea, e dator să vie în faţa alegătorilor să spuie ce vrea. Adversarii noştri au crezut că trebuie să vie şi ei, şi vă mărturisesc că m'aş fi aşteptat ca ei să nu piardă simţul onoarei. Aceşti oameni vă măgulesc şi atunci cînd văd că sunt respinşi n'au simţimîntul să vadă că să dezic în 24 oare. Dar să aibă îndrăzneala presa liberală să scrie că colegiul al II-lea de Iaşi e un colegiu compus din o adunătură şi care se poate corupe, e o nerusinare în numele căruia protestez. Mai fac o declaraţie. Nu poate să existe societate fără solidaritate, există şi o solidaritate electorală şi dacă eu aş fi fost în partidul conservator sau liberal n'aş vota pe nici unul din ei. Insulta adusă unui cetăţean e adusă tuturor. Şi cînd colegiul al II-lea de senat e

insultat de presa liberală, şi d-lor nu vă mai citesc căci a reprodus *Opinia*, mi se pare că nu e nimeni în colegiul al II-lea, care are sentiment, ca să voteze pentru candidatul liberal sau cel conservator.

Junimiştii aveau până mai ieri pretenţia de a iubi frumosul. Nu ştiam însă că ei vor tolera ca tribuna întrunirilor publice să se transforme într'o tribună de cîrciumă. Cum să-mi exprim această părere? E nenorocirea ce au avut-o uninduse cu Cantacuzino, care confundă insulta cu adevărul.

Partidul conservator-democrat e un partid de eroi, căci l'am format nu cu convingerea că vom lua budgetul, ci cu convingerea că vom reuşi. Vă vorbeam de profesia de credinţă. Guvernului nu i-o voi cere fiindcă nu avem guvern! Avem cîţiva agenţi administrativi, care nu-şi fac datoria, căci altfel nu lasa dălcăuşii să vie să ne turbure. Avem perceptori însărcinaţi cu încasarea dărilor, nu avem însă guvern cu sentiment politic. Guvernul acesta e guvernul tranzacţiei şi pretinsului echilibru. Va să zică profesie de credinţă n'avem aui o cere.

Să vedem ce vrem noi. Noi dorim încetarea anarhiei. Toate actele de anarhie încurajate de guvern pentru a veni la putere le desaprobăm. Şi d-lor, nu poate să existe guvern fără ideia de libertate. Şi adversarii junimişti pretind răsturnarea guvernului. Ipocrizie. Căci cel ce vra răsturnarea guvernului, nu merge la vot să dea voturile guvernului. E minciună cînd au spus că voesc căderea guvernului, căci dacă ar vra ar face o şi s'ar găsi cine să regulezе situaţia. Noi mai voim o morală şi o politică. Noi suntem oameni cu două morale şi două politici şi nu e un act în viaţa noastră care să dovedească echivocul.

Liberalii numai în unire cu conservatorii cînd sunt în opoziţie organizează greve universitare, şi cînd sunt la guvern neagă dreptul de grevă celor mici. Ei fac o distincţie între lucrătorii particulari şi lucrătorii statului. Eu contez dreptul de grevă, tuturor căci nu voesc reziliera de contracte prin voinţa uneia din părţi. Aceasta e situaţia pe care liberalii o fac prin îndoita lor politică. Prin încrederea ce ne veţi da veţi vedea în viitor că nu veţi găsi la noi echivocul.

Liberalii sunt pe cale a împărţi ţara în două părţi. Intre ţarani şi între locuitorii oraşului. Voi alegătorii colegiului al II-lea care n'aveţi dreptate în revendicările voastre dacă veţi vota pentru liberali, să ştiţi că aţi votat pentru regimul privilegiului. Noi voim să guverneze şi să domnească spiritul public, din care am eşit, voim ca aceste conştiinţe să guverneze şi cînd vom simţi că voinţa ne retrage încrederea, ne vom retrage. Mă întreb care e profesia de credinţă pe care o fac bătrînii carpişti sau mai bine junimişti? Dînşii ne-au vorbit că cer încrederea d-vs. în numele autorităţi morale pe care o au. Mai întăi nu o au, pentru că toate colegiile din ţară i-au respins. Ce e autoritatea morală? E acel prestigiu pe care-l dă persoanei o natură dreaptă şi desinteresată. Acum, cîţiva ani ziceau ei nu era om mai imbecil ca Cantacuzino, azi Cantacuzino e cel mai bun om. Şi azi, cînd ei acuză pe Take Ionescu că nu se solidarizează cu ei, aceasta e autoritatea morală! Ştiţi însă pentru ce trebue să-i votaţi! Să-i votaţi au zis ei, pentru că sunt guvernul de mîine. Pentru ce? Cînd în toate alegerile noi batem pe ambele partide, să vie să facă încercări să ia puterea! Pentru ce? Pentru că la 1895 erau în aceiaşi condiţii ca Take Ionescu. De ce Regele a chemat la putere pe Cantacuzino? Pentru că purta steagul lui Lascar Catargiu, pe care acum îl purtăm noi.

La 1899 şi 1905 e adevărat că ei erau o grupare deosebită, dar Cantacuzino avea puterea de la el sau de la Take Ionescu? D. Cantacuzino nu n'a dă semne de viaţă de cînd nu mai are alături pe Take Ionescu.

Să facem statistica electorală. Cine a luat alegerile electorale? Take Ionescu, Romanaţul; Cincu, Tecuciul; Disescu, Teleormanul; Donici, Vasluiul, etc. Vra să zică toate alegerile erau luate de noi. Acum cine le ia? Noi. Atunci cum să-i cheme pe ei la putere? Noi suntem majoritatea şi dacă n'om şti să păstrăm guvernul, n'aşteptăm nimic, ne ducem noi. Avem credinţa că cum ne veţi da puterea, ne veţi da şi aprijinul vostru ca s'o păstrăm.

S'au petrecut lucruri mai grave. D. Carp a făcut declaraţii înaintea dv. ca să nu se creadă că dacă nu reuşeşte, nu i-a puterea! Dar d-lor mă întreb la ce a voit să facă aluzie d. Carp? Noi nu punem chestia de tărie. Am şi eu un rol în acest partid. Nu înţeleg însă că să stau să zic că atunci cînd vine în partidul meu unul mai tare, să zic că mă slăbesc eu. Nu e vorba de tăria şi slăbiciune personală Slăbiciunea să cadă asupra mea, tăria asupra ţărei. Trimet răspuns d-lui Carp, că constat că i-a slăbit puterile de cînd pune chestia politică ca o chestie personală. Altă dată Carp făcea morală ca să ne moralizeze. Acum d. Carp, a încetat a face morală dar face un curs pe care-l intitulează politica pozitivă. Sunt sigur că toţi alegătorii colegiului II de Senat din Iaşi îi vor da o lecţie, cu ocazia alegerii, spunîndu-i că cursul d-sale să-l facă la Jockey Club, nu la Iaşi. Guvernul de mîini nu poate fi de cît noi. care vom pune tăria în serviciul ţerii.

Fac aceste afirmări, căci partidul nostru însumează toate forţele ţării.

Şi cînd văd alăturea de noi pe Cantacuzino Paşcanu, Const. Ghika, Leon Ghika, oameni cu nume istoric în ţară, mă întreb dacă pot să le conteste forţele.

Forţele unei ţări sunt jurisconsulţii. Şi întreb dacă ei au jurisconsulţi ca Alexandrescu şi ca mine, oameni de concepţii politice, nu aberaţiuni din bibliotecă. Unde e facultatea de litere cea mai puternică. Acea care are pe Xenopol, cel mai mare istoric al neamului. Ce e colegiul al II-lea de Senat din Iaşi pe care presa liberală îl insultă? Un colegiu luminat, compus din toate straturile sociale. Noi avem două elemente de putere. Avem numărul şi inteligenţa. Avem numărul, inteligenţa şi energia cea mai supremă, pe care le tragem de la voi, care sunteţi naţiunea.

D-lor, ora fiind înaintată, trebue să las cuvîntul d-lui Take Ionescu. E un lucru. O alegere e un act politic dar şi un act de interes local. Pentru mine Iaşul n'are interes local, interesul Iaşului e interesul general al ţării. De la Iaşi au plecat toate ideile mari. Crierul Iaşului la un moment dat se poate anemia. Această stare de anemie trebue să înceteze. Voesc ca apelul meu să treacă dincolo de zidul acestui local şi să-l audă toţi. Astăzi la ceaiul de dimineaţă am văzut eşind în grabă un preot, ce poate era chemat la o rugăciune, şi mi-am zis, uite puterea noastră.

Vă rog să plecaţi cu impresia că candidatul junimist e un bun profesor, o fi şi Manicatide un bun doctor, însă am credinţa că în urma celor petrecute la întrunirea de aci, acei doi candidaţi sunt cîini; adevăratul candidat e fiul vostru Lascar.

*

D. **Take Ionescu**: Nu este o banalitate obicinuită în discursurile mele, cînd vă spun că n'am luat nici odată cuvîntul la Iaşi, fără a nu fi stăpînit de emoţii. Pe mine istoria mă stăpîneşte şi nu-mi este cu putinţă să examinez prezentul fără să nu stau cu gîndul la trecut. Din toată oraşele ţerii, nu e nici unul ca Iaşii, care să poată sta în faţa atitor veacuri de viaţă românească care s'au strecurat aci.

Intăia oară am venit aci, cu fostul şi iubitul meu şef reposatul Lascar Catargi, de la care am învăţat adevarata artă politică. Venisem cu el cînd era în joc pacea şi liniştea bisericei. Pe cînd noi vorbeam la întrunire, pe cînd eram cu Lascar Catargi, sufletul mişcării, junimiştii aveau indicaţia de la Bucureşti să vie în sală, dar să nu vie pe scenă; aceasta în scopul că, dacă acţiunea va reuşi să zică că şi ei au luat parte, iar dacă nu să conteste participarea lor.

Am venit tot cu Lascar Catargi cînd era vorba de chestia şcoalelor din Braşov, despre care nu se poate spune că n'am luat parte la ea. Am venit apoi mai tărziu, cînd s'a format întăiul minister Cantacuzino şi cînd s'a format al doilea minister Cantacuzino, şi cînd s'a citit programul partidului conservator de atunci.

Astă-zi iar este un ceas foarte însemnat: este vorba să ştim dacă şi conştiinţa d-vs a ieşenilor va veni să dea consfinţirea, dată de cele zece judeţe: că partidul liberal şi-a isprăvit până acum menirea lui şi în locul lui trebuie să vie partidul conservator-democrat.

Să nu vă aşteptaţi acum, de la mine, la declaraţii asupra situaţiei generale. Pentru mine situaţia e foarte simplă. De doi ani să consultă colegiile electorale de Cameră şi Senat şi ce se întîmplă? De cele mai multe ori eşim noi şi cîte odată liberalii.

Nici odată însă junimiştii. Cum să nu fie atunci situaţia limpede? Corpul electoral al ţării a spus cine trebue să plecă şi cine trebuie să vie.

D. Carp a spus—d. Carp merită un răspuns, căci a răspunde celorlalţi, ar însemna să le fac o onoare pe care n'o merită—d. Carp a spus că guvernul liberal şi-a isprăvit misiunea, şi dacă mai stă la putere, atunci va face numai răle. Şi a mai spus d. Carp, că nu vra să se împace cu mine.

Respund d-lui Carp! Il ştiu om bine crescut şi oamenii bine creăcuţi nu spun nici odată că vor să se împace cu aceia care nu şi-au manifestat nici odată dorinţa de a se împaca. Şi nu vei avea ocazia nici odată, pentru că nu vei primi oferta mea.

D. Carp a mai adăugit că partidul conservator-democrat nu va putea veni singur la putere. Pentru ce? Intr'un stat constituţional un partid politic care s'a manifestat în toate felurile, care şi în Universitate e mai bine reprezentat ca în toate, nu poate veni la putere ori cît cît l'ar vra ţara? Ştiţi ce aceasta? Nu e de cît o încercare de ameţeală şi ei o fac în speranţa că vor putea pescui voturile acelora care trag cu urechea la uşă să vadă cu cine va fi puterea mîine.

Dacă d. Carp îmi cere şi mie o profeţie, o foc: eu nu ştiu ce va face Coroana. Dar ceia ce ştiu, e că dacă d. Carp va veni la putere, nu va putea guverna.

D. Carp îşi mai afirmă superioritatea asupra noastră pe două idei: d sa zice că are tradiţia cu el şi deci dreptul de a guverna, chiar dacă nu vrea ţara. Despre care tradiţie vorbeşte? Despre cea conservatoare? Şi tăgăduiesc acest drept. Vreţi dovada? D. Carp la 73 de ani a spus în Cameră că a făcut trei fapte mari fără concursul vre unui partid politic. Cum să vorbeşti acum în numele tradiţiei unui partid, cînd spui că ai lucrat singur. Eu am trăit mai puţin ca d. Carp şi nu pot spune de cît că tot ceia ce am făcut, am făcut cu puterea, cu viaţa şi cu sufletul partidului conservator. Unde e dar tradiţia conservatoare? La d. Marghiloman? Nu l'au văzut nici odată în partidul conservator. In guvernul conservator da. Care au fost oamenii care întrupau tradiţia conservatoare? Lascar Catargi, general Manu şi Alex. Lahovari. Dar cine au fost mai amăriţi de cît ei de către d. Carp? Unul sigur dintre aceştia mai trăeşte, d. general Manu şi el spune că noi avem tot atîta drept la putere ca şi d. Carp. Dar în Oltenia d. Carp nici nu are partid. Deci să nu mai vorbească în numele tradiţiei.

Mai invoacă altă superioritate: moravuri şi concepţii politice superioare.

Auziţi: guvernul prezintă o lege necanonică pentru reorganizarea bisericei. Şeful guvernului cere ajutor d lui Carp. Acesta îl promite. Pe mine cînd m'a întrebat i-am spus că va da de bucluc. Un episcop, un sfînt să rîdică şi protestează. D. Carp zice că trebue să-l vadă. Evenimentele însă au făcut, aşa cum am prevăzut eu, că legea trebuie modificată. Moravuri politice superioare? Noi luptăm de doi ani ca să cîştigăm dreptul la viaţă şi n'am făcut nici odată campanie de calomnii, nici campanie de insulte. Am fost stăpîni şi pe mintea şi pe patimile noastre. Priviţi însă la partidul d lui Carp: ştiu că la Jokei-Club îl critică, dar în altă parte îl prezidează.

Nu ne vom schimba atitudinea. Avem morală şi concepţii politice mult mai superioare.

Inchei cu un ultim cuvînt pentru junimişti, Ştiţi care e buba voastră?

In nimic n'aţi reuşit, pentru că aţi fost totdeauna numai logiciani reci. Nu se mişcă nimic în această ţară de cît prin sentimentul unanim al naţiunii.

Grandioasă a fost manifestaţia de eri a Iaşului pentru partidul conservator-democrat şi ilustrul seu şef Take Ionescu.

De multă vreme—cei bătrîni spun—că nici odată nu s'a văzut în Iaşi o întrunire politică mai impozantă şi o manifestaţie mai măreaţă.

Măreaţă prin imensul public care a participat la dînsa, măreaţă prin însufleţirea şi entusiasmul ce a domnit în tot timpul întrunirei şi a manifestaţiei ce a avut loc după întrunire, măreaţă prin cuvîntările înălţătoare rostite de toţi oratorii.

Marea sală a circului Sidoli gemea de lume. Lojile erau ocupate de doamne din elita societăţei, scena ocupată de statul major al partidului conservator-democrat local, de fruntaşii şi delegaţii sosiţi din Bucureşti şi alte oraşe ale ţărei, iar sala arhi plină de cetăţeni-alegători.

Intrunirea a ţinut de la orele 4 pînă la 8 seara în mijlocul unui entusiasm indiscriptibil.

Oratorii au fost primiţi la tribună cu ovaţiuni nesfîrşite iar discursurile întrerupte de aplauze frenetice.

Pe cînd vorbea marele romîn şi înfocatul naţionalist d-rul Istrati, o ceată de vr'o 20 bătăuşi organizaţi de coaliţia grecenistă—colectivistă—cuzistă, au căutat să pătrundă în sală pentru a turbura întrunirea înarmaţi cu ciomege, purtînd la ei fluere şi goarne mici împrumutate de la vînzătorii ziarului „Minerva"; ei au urcat scările cari duc la balcoanele interioare ale sălei, şi au începue să strige foc! foc!

O mică panică se produce în sală, la auzul acestor strigăte desperate.

Lumea credea cu adevărat că este foc.

Dar la moment s'a observat că totul este o manoperă murdară a acestui conglomerat infam de politiciani decăzuţi, în scopul de a ne strica întrunirea, de ciudă că era atît de grandioasă.

Insă pompierii cari de obicei se află în această sală cînd e public adunat s'au repezit în goană spre balcoanele unde pătrunsese scandalagii. Şi că prin farmec, fără nici un zgomot, şi pe nesimţite i-au scos rînd pe rînd din sală, în timp ce sala indignată, acoperea cu urale nesfîrşite şi într'un extraordinar elan ultimele cuvinte pline de însufleţire ale d-rului Istrati.

Fapta această, a avut de efect se suriscideze peste măsură miile de cetăţeni aflaţi în sală, şi datorită intervenţiei fruntaşilor noştri mulţimea a putut fi liniştită.

Totuşi unii din fruntaşii noştri, văzînd cît de înfuriată e lumea, şi temîndu-se ca la sfîrşitul întrunirei, mulţimea să nu se întîlnească în stradă cu scandalagii isgoniţi din sală şi să-i linşeze au intervenit la prefectura poliţiei pentru a lua măsurile cele mai severe spre a menţine ordinea şi a preveni cine ştie ce nenorociri ce s'ar putea întîmpla,

Intervenţia fruntaşilor noştri a produs tot efectul.

In afară de forţele poliţeneşti, un semi pluton de jandarmi pedeştri a fost adus în grabă pentru a apara banda de derbedei, drojdie a societăţei eşene, cu care redactorii ziarelor Mişcarea şi Evenimentul într'un frăţesc acord au băut cîteva ore înainte de întrunire în cîrciuma „la Tunel" pentru a căpăta curagiu.

*

Cu toate acestea, o mică încăerare a avut loc la eşirea publicului din sală.

Derbedeii, deşi aflaţi la spatele cordonului de jandarmi, în număr de vr'o 50, într'o stare de ebrietate complectă simţindu-se suficient apăraţi de poliţie, au început să fluere pe cetăţeni cari eşeau din sală.

Mulţimea iritată, nu s'a mai putut stăpâni, şi s'a repezit spre ceata desmăţată, care a luat-o la goană spre Sf. Spiridon, aparaţi de jandarmi, datorită cărora numai au putut scapa de furia mulţimei.

Dacă fruntaşii noştri n'ar fi făcut atentă poliţia de surecitarea cetăţenilor şi nu i-ar fi cerut să iea măsurile necesare pentru apărarea scandalagiilor, cu siguranţă că aceştia ar fi primit o sdravănă corecţiune.

***

In acel moment, au eşit din sală

— Urmează în pag. IV —

fruntaşii noştri în cap cu d. Take Ionescu. Strigăte de ura! Trăiască Take Ionescu es din piepturile a mii de cetăţeni. Cu mare greutate şeful nostru întovărăşit de ceilalţi fruntaşi vor să-şi facă loc prin mulţime pentru a se urca în trăsurile ce-i aşteptau în stradă.

Dar mulţimea, nu-i lasa să se urce, şi îi rădica pe braţe în sus pentru a-i conduce în ovaţiuni, până la Hotel Binder. Aclamaţiunile iau caracterul unei adevărate manifestaţiuni naţionale. Inaintea şefului iubit stau mii de oameni şi tot aşa la spatele seu. Un grandios convoiu se formează şi d. Take, Ionescu, având la braţ pe d-nul Badareu şi Dr. Istrati, pornesc pe jos spre piaţia Unirei şi de acolo sunt duşi în triumf spre Hotel Binder.

***

Insufleţirea şi entusiasmmul mulţimei e un adevărat de'ir. Strigătele de trăiască partidul conservator-democrat, trăiască Take Ionescu, trăiască Bădăreu! se aud în toate părţile.

Convoiul nesfîrşit trece prin piaţa Unirei—şi în faţa Clubului d mocrat se fac mari manifestaţiuni.

De aci se îndreaptă spre strada Lăpuşneanu, iar de prin balcoanele caselor se salută cu respect fruntaşii noştri.

In faţa Evenimentului toate luminile s'au stins într'o clipă şi toţi bravii scandalagii intrase ca în mormînt.

Cînd capătul cortegiului ajunsese în dreptul localului Bragadiru, sfârşitul lui era în piaţa Traian.

In urale şi ovaţiuni şoşii noştri au ajuns în faţa otelului Binder, unde a descins d. Take Ionescu. Mulţimea pătrunde în curtea hotelului.

D. Take Ionescu şi Bădăreu mulţumesc în termeni călduroşi mulţimei pentru strălucita manifestaţie ce le-au făcut—şi seretrag în hotel, iar miile de cetăţeni se îndreaptă în cântece entusiaste spre gară.

***

La ora 8 şi 45 minute, toţi fruntaşii sosesc în gară şi sunt primiţi cu urale de marea mulţime care ocupă curtea gărei şi tot peronul interior al gărei. Pasagerii abea îşi pot face loc pentru a se urca în tren.

La sosirea d-'ui Take Ionescu şi a d-lui Bădăreu, mulţimea isbucneşte cu strigăte de ura! trăiască partidul conservator-democrat.

Şeful se urcă în tren împreună cu fruntaşii veniţi din Bucureşti şi dela uşa vagonului salută cu admiraţiune imensa mulţime care ocupă peronul gărei.

Aşa de mare era mulţimea, că dela locomotiva trenului din afară de peron şi până la sfîrşitul gărei era o mare de capete.

Uralele nu se mai sfîrşesc. D-l Take Ionescu mulţumeşte cetăţenilor de această extra-ordinară dovadă de iubire ce-i arată şi le urează isbîndă desevîrşită la balotagiul de mâine. D. Take Ionescu era vădit emoţionat şi fericirea stăpînea figura sa plină de bunătate.

Strigăte de ura, cari nu se mai sfîrşesc, acopăr ultimele cuvinte ale şefului.

— Nici odată n'am văzut o manifestaţie mai caldă şi mai sinceră ca a voastră spune şeful.

Un ura! formidabil ese din nou din piepturile miilor de cetăţeni din gară şi trenul se pune în mişcare şi esă din gară urmat de ovaţiunile mulţimei.

***

Şi astfel s'a terminat această grandioasă intrunire şi manifestaţiune a ieşenilor pentru partidul Conservator-Democrat şi şeful seu adorat Take Ionescu.

El a fost astfel resbunat de toate calomniile odioase pe cari cu o săptămână înainte în aceeaş sală, veninoasa grupare junimistă le-a proferat la adresa sa.

Toată ţara va afla acum că în Iaşi Take Ionescu este atât de iubit şi stimat, că prezenţa sa în mijlocul ieşenilor constitue zile de sărbători naţionale.

GRATIS

ORI CE PROBA

LA

Fotografia Artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

LEI 5—12 FOTOGRAFII MIGNION — 5 LEI

Informaţii

Drojdia colectivistă şi junimistă a operat ieri, înainte de întrunire, pentru zădărnicirea ei.

Mai mulţi golani de stradă au fost duşi la cârciuma din tunelul otelului Traian şi îmbă'aţi de numiţii Găinariu şi Bantăş, reporteri la ziarul liberal şi Crăciun, pseudo-redactor la pamfletul carpist din localitate.

Iată cine reprezintă „revolta Iaşului contra takismului".

*

După întrunire, domnii C. G. Dissescu dr. Istrati şi C. Cantacuzino-Paşcanu luau masa la Traian.

Cîţi-va elevi de la liceul Naţional, avînd numerile de ordine acoperite, ca să nu poată fi recunoscuţi, au deschis uşa restaurantului şi au fluerat.

La o masă de alături şedea, picior peste picior, scobindu-se în dinţi, procurorul de curte M. Ghinea-Ionescu.

Comunicîndu-se d-lui Dissescu, în mod greşit, că magistratul, care privea aşa de impasibil, ar fi primul-procuror, fruntaşul nostru, indignat de atîta nepăsare, se adresă d-lui Ghinea Ionescu:

— D v sunteţi prim-procuror?

— Nu, fu răspunsul, sunt procuror de secţie.

— Ori cum, reflică d. Dissescu, sunteţi procuror .....

— Nu pot face nimic. Cît am fost prim procuror, voiam să iau severe măsuri contra unor asemenea sălbătăcii, dar m'am isbit totdeauna **de opunerea prefectului Săndulescu, care mă împiedica să iau măsuri,** din care cauză eu nici nu mai am relaţii personale cu prefectul.

Vrea să zică: avem dovada oficială că, ceea ce am spus de atîtea ori este riguros exact: **prefectul Săndulescu a patronat toate neleguirile, toate scandalurile provocate de naţionalişti.**

*

Golănitul junimisto colectivist, care reuşise, un moment, să invadeze în balcoane, a strigat „foc."

Nimeni n'a dat atenţie acestui strigăt criminal. Numai o doamnă din lojă, nedeprinsă cu asemenea sălbătăcii, a leşinat.

Veteranii.—Veteranii de grade inferioare s'au întrunit ieri, în adunare generală, la Bucureşti şi au desbătut asupra importantelor declaraţiuni, pe cari d. A. A. Badareu, într'o întrunire a clubului nostru din localitate, le-a făcut privitor la pensiile ofiţerilor veterani.

In consfătuirea de ieri, luîndu-se act cu mulţumire de punctul de vedere al partidului nostru, s'a cerut ca partidul să aibă aceeaşi condescendenţă şi pentru gradele inferioare şi s'a expediat următoarea telegramă fruntaşului nostru la Iaşi:

D lui A. A. Badareu, fost ministru

Iaşi

Referitor la cauza veteranilor ofiţeri aţi ţinut la Iaşi un patriotic discurs. Credem, că o îmbrăţisare asemănătoare se impune, mai ales, faţă de veteranii de grade inferioare a căror stare este deplorabilă şi intolerabilă.

Adunarea noastră generală de azi, înflăcărată de discursul dv. patriotic, şi, în nădejdea că, la timpul oportun, veţi îmbrăţişa cu toată căldura cauza veteranilor, fără deosebire de grad. vă trimete, prin mine, respectuoase salutări.

(ss.) Preşedinte, **I. Luţescu**

Pentru a dovedi complicitatea poliţiei la scandalurile organizate fără efect, de junimişti în acord cu liberalii şi dezmaţaţii cuzişti, vom spune că aseară în faţa otelului Binder, bruta poliţienească care răspunde la numele de Bonciu şi care se spune că ar figura în statele poliţiei ca sub comisar, într'o stare de ebrietate complectă a încercat să bruscheze pe unul din reporterii noştri, în poarta otetului Binder.

La intervenţia energică şi autoritară a amicului nostru N. Cananău, bestia poliţienească s'a retras ruşinată îngînînd cîte-va cuvinte ne'nţelese şi fără şir, care miroseau a alcool.

In jurul morţii Colonelului C. Lipan.—*La moartea col. C. Lipan, un moment s'a petrecut un incident regretabil şi chiar senzoţional; denunţări anonime au alarmat pe moştenitori informîndu i cum că s'ar fi sustras lucruri şi bani din averea defunctului. Parchetul sezisat imediat de această afacere a constatat că asemenea urâtări erau nefondate. Moştenitorii defunctului colonel Lipan, d-nii Al. T. Brăescu, Ioan Bacalu, Alex. Pandeli, Casuca Ghelţ şi Elena Caranda chemaţi la parchet au recunoscut, că asemene denunţări erau neîntemeiate şi au făcut formale declaraţii că nu au nici o pretenţie în această privinţă.*

Judiciare.—Curtea s. II urma să se judece astă-zi afacerea fraudelor de la recrutările militare din Bacău.

Domnii avocaţi Stoienescu şi Stavăr au ridicat un incident de amînare, procedura nefiind complectă pentru acuzatul Calmanovici, care fiind încazarmat, trebuia cilat la cazarmă, nu la domiciliul părintesc.

Curtea primind incidentul, a amînat judecarea la 25 Februarie.

— Importantului proces Al. Şoarec, pentru delict silvic. i s'a pus termen pentru ziua de 13 Februar.

Eri a venit la parchet şi s'a predat singur numitul Gheorghe Anania, care evadase din penitenciarul local împreună cu ceilalţi şase, cari au fost prinşi Sîmbăta trecută.

Evadatul Anania se preumblase prin Iaşi şi cu toate acestea, n'a fost prins de poliţia d lui Sădulescu, cea mai imbecilă din toate poliţiile din ţară.

Dacă Anania nu s'ar fi predat singur, el ar fi avut prilej să aplaudeze astă-seară pe oratorii colectivişti.

Cu toate stăruinţele ce-au fost puse pe lîngă d. Stelian, ca să vie la întrunirea liberală de astă-zi, el a refuzat declarînd, sectarul, că nu mai are nimic comun cu Iaşul.

Ministrul justiţiei a prelungit congediul procurorului general, de astă-zi până la 4 Februarie.

Anunţăm în altă parte, că fruntaşii noştri C. G. Disescu, dr. Istrate şi Cantacuzino-Paşcanu pe cînd se aflau ieri seara, după întrunire, în restaurantul otelului Taian, au fost flueraţi de cîţi-va derbedei.

In fruntea lor se afla numitul Crăciun, pseudo-gazetar. Nenorocitul a fost pălmuit de un poliţist.

Execrabil junimizm!

Astă seară Sîmbătă, are loc la Circul Sidoli o reprezentaţie cinematografică în folosul azilului de bătrîni din oraşul nostru. Programul cuprinde:

Viaţa şi răsboaele marelui Impărat Napoleon Bonaparte. Este reprodusă — în scene însufleţite—întreaga epopee istorică, fidel reconstituită după acte şi documente autentice.—Restul programului cinematografic de astă-zi Sîmbătă a. c. este complect nou şi cuprinde între altele frumoasa scriere a lui Alfred de Musset: On ne badine pas avec l'amour (Să nu te joci cu dragoste). Piesa este jucată de artiştii teatrului „Comédie Française", clasica şcoală teatrală a lumei întregi. Un sujet de o importanţă ştiinţifică este apoi „Pescuitul în largul mării" unde ni se arată—bine înţeles exact după natură—interesante şi exotice specii de peşti şi imensele bogăţii cuprinse în adîncimile oceonelor.—Sermanul clown sau Romanul unui călăreţ de înaltă şcoală ne reprezintă o inscenare admirabilă. Este „curriculum vitae" unei călăreţe şi unui clown care ne arată viaţa sbuciumată şi plină de pericole a acestor artişti. Comedii în mare număr şi foarte reuşite complectează noul program al distractivului şi instructivului Teatru Cinematografic.

Mîne Duminică Matineu la 3 ore ziua cu preţurile mai mici decît cele serale şi mîne seara reprezentaţie obişnuită. La ambele spectacole s'a adaos: o călătorie la Bruxela. — Nunta originală şi alte sujete nouă.

Miine seară, Duminecă 17 Ianuarie, va avea loc în sala Teatrului Pastia, un mare bal-mascat, organizat de d I. Dukaten.

TEATRUL NAŢIONAL

Sîmbătă 6 Februarie 1910

Ora 9 seara

Un singur concert

— DAT DE —

JAN KUBELIK

PROGRAMUL CONCERTULUI

1). Vieuxtemps Concertul D. moll. (Introduction-Adagio religioso Finale Marciale J. Kubelik.

2). a) Bach Aria „
b) Bach Fuga „
c) Saint Saens Rondo Capriccioso „

— PAUSĂ —

3). a) Wagner-Wilhelm,y—Preislied aus den Meistersingern .... I. Kubelik
b) Sarasate Zabateado „
c) Sarasate Zigeunerweisen „

4). Paganini: Fantasie, Nel cor prin non mi sento J. Kubelik.

Acompaniamentul la pian îl va ţinea apreciatul pianist d. Ludovic Schwab.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 16 Ianuarie

CAMERA

Bucureşti.—D. N. Iorga întreabă din nou pe ministrul Haret de ce tolerează ca un străin, d. Porn, să fie asistentul la Universitate a profesorului Rădulescu-Motru.

D. Haret răspunde că d. Porn a fost numit în urma recomandaţiei decanului facultăţei de litere şi consiliului profesoral.

Camera trece apoi în secţiuni şi revine apoi la orele 3 şi jum., cînd ministrul Al. Constantinescu răspunde la interpelarea d-lui I. Lahovary, în chestia crescătorilor de vite.

SENATUL

Bucureşti.—Se discută proectul de lege privitor la accidentele muncitorilor.

La art. 8 se naşte o vie discuţie între d-nii P. Missir şi dr. Rîmniceanu pe de o parte şi ministrul Orleanu pe de altă parte.

D-rul Rîmniceanu profită de prilej spre a ataca guvernul în chestia sanitară.

Demisia guvernului ungar

Buda-Pesta.—In urma votului de blam de ieri, primul ministru K. Hedervary, a prezentat Imparatului demisia cabinetului.

Imparatul a respins demisia şi a semnat decretul pentru disolvarea Camerei.

Intre liberali

Craiova. In ultimele zile lupta dintre deputatul Romanescu şi primarul Ciocazan a atins culmea. Felul cum d. Ciocazan administrează, este denunţat de d. Romanescu, care numeşte acea administraţie necinstită.

Un aderent al primarului, d-l Petrache Militărescu, este acuzat că ar fi deturnat fondul comunal destinat seracilor.

Intrunirea dela Iaşi

Bucureşti. Declaraţiile pe cari domnii Take Ionescu şi Disescu le-au făcut ieri la Iaşi, au produs mare senzaţie şi excelentă impresie în cercurile politice de aci.

Incident senzaţional

Bucureşti. La consiliul de rezboi din Bucureşti se judecă astă-zi procesul unui soldat din artilerie, Dumitru Tudor, acuzat de dezertare.

In timpul procesului, soldatul ceru cuvîntul şi zise, adresîndu-se juraţilor: «domnilor membri, toţi sunteţi nişte hoţi».

Consiliul trecu imediat în deliberare şi condamnă pe soldat la cinci ani închisoare, maximul pedepsei.

*

Piatra-N.—Un violent incident a avut loc aci între avocatul D. Vicol, decanul baroului, şi d. Gr. Goilav, agricultor.

Acesta de pe urmă a fost bătut.

Inundaţiile din Franţa

Paris.—Un moment apele Senei erau astă-zi în descreştere.

Pe urmă au crescut din nou, inundînd din nou cartierul latin.

Palatul justiţiei este ameninţat.

Rezultatul general al alegerilor din Anglia

Londra.—Alegerile s'au terminat. Rezultatul general este următorul: liberali 264; unionişti 263; muncitori 40 şi naţionalişti 72.

D. Brătianu la Viena

Viena.—Imparatul a primit în audienţă pe primul ministru al Romîniei şi s'a interesat în deaproape de starea sănătăţei M S. Regelui Carol.

D. Brătianu a asigurat că sanatatea Regelui este perfectă.

Primul ministru a conferit apoi timp de o oră, cu ministrul de externe, baronul d'Aehrenthal.

Moştenitorul tronului Austriei, Archiducele Frantz Ferdinand Este, a vizitat pe d. Brătianu la hotel şi negăsindu-l i-a lasat carta.

Prima AGENŢIE Romînă

de

Intreprinderi comerciale, Industriale

AGRICOLE ŞI MINIERE

IASI, STRADA UNIREI 9

1) Comision şi Agentura.
2) Vînzare şi Arendare de moşii, Pădure, etc.
3) Plasamente de bani, ori ce sumă,
4) Imprumuturi de ori ce natură,
5) Representanţe din ţară.
6) Cereale.
7) Petroluri şi derivatele petrolului
8) Acte de notariat, Urmărire, Sechestre.

Executări prin Avocaţii Agenţiei.

George Farra

Const. Jornescu

AVOCAT

Str. Carp 5—Iaşi

D-şoară, cultă, presentabilă, de bună familie, pricepută la conducerea unei Case mari, doreşte angajament, în familii de bună condiţie sau şi la persoană singură. Oferte sub. **Blanche Toutain.** *Post—Restant. Iassy.*

FARMACIA KISIELEVSKI

CAUTA ASISTENT

A se adresa la Fălticeni,

ION N. MOTAŞ

AVOCAT

Iaşi Str. Strîmbă 8

De vânzare casele din str. Procopie No. 9 situate aproape de Sf. Spiridon.

De inchiriat O cameră mobilată, în str. Albă 27, pe linia tramvaiului.

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă

LEON BINDERER

Iaşi.—Str. Seulescu No 1

Se caută o domnişoară, ca practicantă la biroul **Leo Geller**, din stradela Albă No. 1

Se preferă o cunoscătoare în ale dactilografiei, posedînd limbile franceză şi romînă.

A se adresa la birou cu oferte scrise.

Casa de Scont şi Imprumut

— DIN IAŞI —

SOCIETATE ANONIMA

— Strada Primăriei 17 —

Face tot felul de operaţiuni de bancă

Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Dame française sachant français, anglais, allemand, musique, désire leçons. Visible tous les jours après 4 heures. S'adresser Strada Sf. Teodor 34.

De inchiriet etajul de sus de la casele din str. Sărărie No. 42. A se adresa jos.

Dr. B. Stenner

Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venice.

de la 1—3 şi 7—8 p. m.

Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

V. Constantinescu

Licenţiat în Drept—Avocat

Strada Rafael 2

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. - No 921 Marți 19 Ianuarie 1910

Rezultatul balotajului. — Triumful nostru

Triumful repurtat de noi în alegerea de eri, este cel mai mare triumf pe care l'a avut partidul conservator-democrat de la constituirea sa.

Cu 225 voturi, contra 191 obținute de candidatul guvernului, și 88 obținute de candidatul junimist, colegiul II-lea de Senat de Iași a trimes în maturul corp pe Gheorghe Lascar unul din cei mai valoroși representanți ai organizației conservatoare-democrate locale.

Țara întreagă a salutat cu bucurie, această strălucită isbîndă repurtată de partidul nostru din a doua sa Capitală, și numeroasele telegrame ce publicăm în corpul ziarului, explică în deajuns marea semnificație politică a acestei alegeri.

Cu drept cuvînt șeful nostru Al. Badareu, bravul conducător al acestei strașnice bătălii, în entusiasmul indescriptibil al miilor cetățeni adunați la club și pe piața Unirei, a zis: „D. Carp a pus lupta de la Iași pe terenul guvernului de mîine—rezultatul ei indicând cui i se cuvine puterea. Noi am primit această luptă așa cum a pus'o șeful junimiștilor, și rezultatul ei, indică acum cu i se cuvine puterea!"

Cuvîntul rostit de Iași, intr'un mod atît de strălucit pentru partidul nostru, este decisiv și pentru guvern și pentru miluita opoziție carpistă, care are absurda pretenție de a guverna vr'odată țara

Cînd cele trei capitale, prin trei deosebite colegii, dar cari la un loc represintă în mod complect sentimentele reale ale tuturor claselor noastre sociale, s'au pronunțat în decurs de 2 ani, pentru partidul nostru, guvernul liberal nu mai poate sta la putere, și șeful nostru, d. Take Ionescu, are și dreptul și datoria să formeze guvernul de mâine.

La Craiova, colegiul I de Senat, compus din cei mai mari proprietari, din Dolj representanții cei mai autorizați ai mareluicens, au ales cu majoritate sdrobitoare pe șeful organizației conservatoare democrate din capitala Olteniei; la București, în două rînduri colegiul II-lea de Cameră, compus din alegători representînd mica burghezie orășănească, mici proprietari urbani, micii comercianți, meseriași, industriași, pensionari și profesiunile libere, au ales de asemeni cu mare majoritate și impotriva adversarilor coalizați pe cei 4 fruntași ai partidului nostru din Capitala țărei.

La Iași, colegiul II de Senat, compus din alegători reprezentând in mare parte proprietatea rurală mijlocie, și bună parte din pătura intelectuală, au ales in fine pe vrednicul fost primar al Capitalei Moldovei.

Față cu aceste rezultate, cine mai poate spune ca țara legală și reală nu este cu noi și că liberalii mai pot deține de azi inainte frânele puterei?

Junimismul a primit ieri la Iași lovitura de moarte. D. Carp, a voit'o, și alegătorii ieșeni i-au indeplinit voința.

Țara pînă acum i-a tratat de ridicoli, de ticăloși chiar; - de azi în colo, nici în batjocură nu se mai poate ocupa de ei.

In capitala Olteniei au avut naivitatea să-și măsoare forțele cu noi - și nici nu s'au putut rîdica la o pătrime din glasurile marilor proprietari funciari—de și șeful lor a luat asupra-i sarcina de a salva marea proprietate.

In Capitala țărei, cu toată retragerea candidatului guvernului și cu tot sprijinul liberalilor, clasele muncitoare îi resping cu desgust de și fruntașii junimiști, prin conferințele sociale dela Dacia și-au luat sarcina de a rezolva grelele probleme, cu caracter economic și social, de care muncitorimea e adînc frămîntată.

In Iași, capitala Moldovei, unde rezidă aproape toată puterea intelectuală a țărei, cu tot sprijinul ce în mod fățarnic au dat guvernului, pentru a se salva pe dînșii, totuși, nu pot înfrînge pe valoroșii noștri luptători—de și d. Carp, cu o săptămînă inainte, cu tot statul seu major și-a pus toate speranțele sale pe inteligența Iașului!

Conștiința cinstită și viguroasă a națiunei a răsplătit precum merită pe șeful nostru Take Ionescu și pe toți vrednicii săi tovarăși de luptă, de toate infamiile de cari aceste două partide politice „dușmane", nu „adversare" se servesc de 2 ani.

La 18 Ianuarie 1908 toată forța conservatoare din toată țara, care a dat putere de viață celor două guverne conservatoare ce au guvernat țara de la moartea marelui Catargi, întrunită în casele d-lui Take Ionescu, declară prin glasurile tuturor căpeteniilor venite din toate județele, că vor urma cu devotament pe sef, pentru a injgheba marele partid politic, intitulat apoi conservator-democrat.

După 2 ani—la 17 Ianuarie 1910, Iașul, marele și gloriosul Iași—antemergătorul tuturor faptelor strălucite, cari au format și ridicat România Modernă, încheie în mod desăvîrsit pagina de constituire a acestei splendide organizații politice, ca partid de guvernămînt, în care toată națiunea și-a pus încrederea ei si pe care 'l reclamă la putere, ca o salvare a intereselor ei scumpe, atât de nesocotite de liberali și junimiști.

De aceia, din toată inima, să salutăm cu admirațiune verdictul pronunțat de Capitala Moldovei, prin glasul curagiosilor alegători ai colegiului II de Senat si să le mulțumim cu recunostință pentru înfrângerea bine meritată a dusmanilor nostri.

Să strigăm cu toată țara, care în chip atît de entuziast a sărbătorit aseară triumful ce am repurtat:

Să trăiască partidul conservator-democrat și șeful său.

Să trăiască bravii alegători Ieșeni!

Să trăiască vrednicul și mult în erca'ul în lupte politice frumoase, Al. Badareu,

Să trăiască Gheorghe Lascar, alesul Iașului. și care este al 20-lea reprezentant al partidului conservator democrat în Parlamentul țărei! ales prin propriile noastre forțe și în luptă crîncenă cu cele două partide învinse.

Rostul politic al succesului de eri

Gh. Lascar este astă-zi Senator. Colegiul al 2-lea de Iaşi în marea lui majoritate s'a pronunţat prin Gh Lascar pentru politica partidului conservator-democrat şi pentru şeful nostru d. Take Ionescu In oraşul nostru, unde spre ruşinea Iaşilor oameni ca Nicu Filipescu au venit să ne terfelească, vărsîndu-şi veninul şi pungile lor pentru a ne înjosorî prin balele urei lor şi prin banul lor sunător; în acest oraş unde d. P. P. Carp a declarat că nu l vrea pe Take Ionescu, pentru că se teme să nu devie mai mare prin el; în acest oraş, centru cultural şi luminat al ţării, alegătorii celui mai interesant colegiu, al 2-lea de Senat, compus din tot ce are ţara mai luminat şi mai cu experienţă de viaţă şi oameni, s'au pronunţat pentru Take Ionescu, pentru politica conservator-democrată, pentru Gh. Lascar. O mai mare lecţie pentru aventurierii politici pentru sămănătorii de ură şi infamii, nici că se poate!

Şi i-am învins; şi încă i-am învins aşa de straşnic, că în pămînt au intrat prin neputinţa lor. Colegiul al 2-lea de Senat a înfrînt cerbicia Don Chişoţilor junimişti, şi i-a arătat în adevărata lor valoare: partid de găunoşi politiciani, mari de patimi, mici de suflet, inimi bătrîne, urite!

Prin votul lor alegătorii de Iaşi au grăbit tăerea nodului gordian politic actual. Guvernul s'a dezvălit în totul; e slab, e nepopular, e putred, e gata de retras. Şi Bucureşti şi Craiova şi Constanţa şi Iaşii l'au condemnat. El nu mai are pentru ce dăinui la putere. Venind prin răzmeriţă şi sînge, s'a făcut vinovat de sînge şi cade sub dispreţul general al ţării. Rare dăţi s'a văzut guvern mai descompus şi mai urgisit ca cel actual de sub preşidenţia d-lui Ionel Brăteanu şi cel mai bun cadou de bună venire după tinichelele căpătate de la Viena, la Roma şi la Papa nu e de cît trimeterea lui Gh. Lascar în Senat. Va avea de ce să se bucure chiar de la hotar.

Guvernul liberal se va retrage mai de grabă de cît crede el;

Dar şi răfuiala cu Carpiştii e făcută. Insuşi d. Carp a dat alegerei de la Iaşi această semnificare. Cine învinge la Bucureşti, cine învinge la Iaşi, a zis d. P. P. Carp acela vine la putere. Şi i-am învins la Bucureşti! Şi i-am înfrînt la Iaşi, înfrîngere de aceia care nu se cîntăreşte; nu se socoteşte, ci se primeşte cu resignare, ca o hotărîre fără trimetere.

Şi carpismul e înmormîntat la Iaşi, cuibul său, locul său de plecare, în acest Iaşi, care a fost pentru junimişti pururi un sport politic şi literar. Şi carpismul e zdruncinat în ţară, căci ce le mai rămîne exoflisiţilor conducători ai acestui partid, de cît să primească jugul robiei politice, ori... al pribegiei la liberali.

Răsunetul alegerii de la Iaşi va fi aşa de colosal în ţară; stîrni-va el atîtea chemări la viaţa politică, atîtea convertiri, atîtea reveniri la matca democraţiei, că tot ce e tînăr cu vlagă, tot ce e bătrîn cu experienţă, tot ce e conservator cu dor de întărirea conservatorismului luminat şi dornic de progres va veni la noi în cete dese şi compacte, pentru a pune pe temelii mai bune şi mai prielnice nouă tuturor însuşi organismul statului nostru.

Dar mai are un rost alegerea de la Iaşi! De la 1898 Iaşii n'au văzut un succes electoral ca cel de eri. Pe numele generalului Gh. Manu la 9 Maiu 1898 Ieşenii au dat o luptă energică contra liberalilor lui Gh. Mârzescu şi contra junimiştilor — aceiaşi cu cei de astăzi. Cel care conducea lupta la 1898 este acelaşi care a condus-o şi în 1910. E şeful nostru local A. A. Badareu. Dar în răstîmp de 11 ani de zile s'a plămădit contra lui Badareu atîta ură, atîta venin, atîta infamie, că n'ar încă pea în albia Dunării puhoiul infamiilor şi a legendelor făurite de faurii veninoşi politici. Iar Iaşii în căldura lor, în dragostea lor l'au răzbunat pe şeful nostru de toată această genune de infamii şi l'a consacrat.

Şi mîne cînd Gh. Lascar va sui treptele Senatului, va şti să spuie ţării că a intrat pe poarta cea mare a războiului victorios, singura poartă care duce la putere, căci nu merită puterea acei cari nu rîvnesc de cît să umble pe portiţa de din dos a slugilor boereşti... de la liberali.

* * *

Bestia de la Iaşi

— Se impune o ligă pentru distrugerea bestiei —

Ziarele liberale protestează contra încercărei avortate de a zădărnici întrunirea noastră de Vineri. Cele mai multe ziare liberale protestează prin tăcere: ca şi cum nimic nu s'ar fi petrecut Vineri în oraşul nostru, ziarele liberale nu spun un cuvint.

Singură *Independenţa* **protestează.**

Ziarul francez al guvernului spune vinovaţilor pe nume: conservatori şi naţionalişti. Pe vinovaţii liberali îi iartă.

Să reproducem articolul special, care pare a fi scris în afară de redacţie de oare ce poartă o iscălitură neobişnuită în acel ziar *(js.)*

*

Intrunirea takistă, **spune ziarul citat** *a fost turburată prin invadarea în sală a unei bande, pe care nu voim s'o calificăm.*

Nu avem cuvinte destul de tari spre a vesteji purtarea autorilor scandalului, autorilor acelei atingeri îndrăzneţe şi brutale la una din libertăţile constituţionale: libertatea întrunirei.

Cine sunt aceşti autori? Nu este nevoe să-i căutăm. Ei singuri se denunţă prin coloanele Epocei, *care priveşte, cu plăcere, cum „cetăţenii Iaşului au huiduit takismul", înjurînd autorităţile, caci au intervenit să pună capăt desordinelor* (sic!)

Studenţii ar fi jucat rol activ, după spusele Epocei, *în acest incident, ceea ce ar indica, zicem noi, că acţiunea bolnăvicioasă a d-lor Jorga şi Cuza n'ar fi străină de scannal.*

Nu este, însă mai puţin evident, că lovitura a fost ticluită şi dirijată de politicianii conservatori, cari se arată foarte satisfăcuţi.

Vorbim foarte sincer: ac astă atitudine de desordine a unei părţi a partidului conservator nu poate de cît să ne mîhnească...

Şefii conservatori ar trebui să se gîndească serios să pună botniţe la anumiţi politicieni ai lor, veşnic agitaţi şi care nu fac alta de cît compromit cauza conservatoare.

*

Aprecierele acestea ale ziarului guvernamental sunt foarte preţioase. Au, însă, un mare cusur: ele sunt departe de a fi complecte.

Foarte adevărat este, că inima tuturor scandalurilor, din present şi din trecut, sunt banditii locali ai d-lui Filipescu şi acei nenorociţi, cari se pretează la acţiunea bolnavă a lui Iorga şi Cuza.

Dar prefectul poliţiei? Dar procurorul general? Dar parchetul?

Dacă ar fi să declarăm prescrise toate fără de legile din trecut şi să nu ne oprim de cît asupra scandalului recent, am vedea că scandalurile au fost patronate de poliţie, care a lasat pe scandalagii să facă după placul lor, intervenind numai atunci cînd i s'a dat de ştire ca, noi am perdut răbdarea şi că vom masacra, fără milă, canalia poliţienească.

Şi chiar atunci ce a făcut pretinsul prefect?

A lasat canalia să fluere şi să vociferere şi a pus înaintea ei un cordon de gardişti, ca s'o apere de bataie.

Un procuror de curte, fost mult timp prim-procuror la Iaşi, a declarat, de altmintreli, d-lui Dissescu, că patronul turburătorilor este prefectul Săndulescu, după cum, vom adăugi noi, un alt patron ilustru al lor, este rectorul Universităţii, junimist în politică — care, cu o englezească nepasare, tolerează, patronează şi, la zile grele, se face apărătorul scandalagiilor.

Dar mult ilustrul procuror general? N'a pus el la dosar toate petiţiunele noastre, naivi cari ne încredeam în dreptate? Dar d. prim procuror? El fluera pe piaţa Unirei cînd se ardea ziarul nostru, acel ziar, care, la vremuri foarte grele, a fost apărătorul cinstit al justiţiei murdărite de un ministru fără ruşine.

Iar *Independenţa* dă toată vina asupra „unei părţi a conservatorilor" şi aceasta cu multă durere în suflet.

Adevărul este că, la ridicarea acţiunilor Bestiei în Iaşi au conlucrat conservatori şi antisemiţi, liberali şi administraţie.

Este de datoria noastră să distrugem Bestia. Şi o vom face cu puterea noastră, cu imensa popularitate de care partidul nostru se bucură.

Litere-Ştiinţe-Arte

Falanga excelenta revistă literară şi artistică a apărut eri—No. 2—şi continuă să ducă aceeaşi luptă pentru frumos şi adevăr. Iată sumarul acestui număr:

E. Lovinescu.—Insemnările lui Glykyon. Cincinat Pavelescu—Cîntec. Em. Gîrleanu—Un moldovan. Z. Bîrsan—Sonet. Mihail Dragomirescu—Mozaic critic. A. Mîndru—Sonet. Em. G.—Ianuarie: A doua Duminică.

— Două scrisori. Cincinat—Cornuri cu sare. I. Minulescu—Pastel de toamnă. — Informaţii literare şi artistice.

Bibliografie. Numărul 15 bani. Abonamentul anual 10 lei. Ad-ţia Str. Şelari 10, Bucureşti.

Grandioasa manifestaţie de aseară

După cunoaşterea rezultatului.—La clubul Conservator-democrat.—Entuziasmul.—Cuvîntările.—Pe străzi.—Manifestaţia pentru d. Badareu.

Incă pe la oarele 5 şi jumătate, în piaţa Unirea şi în faţa primăriei se adunase lume imensă, care aştepta cu nerăbdare rezultatul alegerei de eri.

Pe la oarele 6 şi jumătate, cînd rezultatul a fost cunoscut, publicul adunat în faţa primăriei şi pe str. Golia, stăpînit de un mare entusiasm, a plecat spre piaţa Unirea, manifestînd, în urale, în faţa clubului conservator democrat.

Clubul era iluminat şi saloanele lui era înţesate de mulţime. Cînd d. Al. Badareu şi noul ales Gh. Lascar îşi fac apariţia, într'un entusiasm de nedescris cei prezenţi îi primesc cu ovaţiuni şi urale, care păreau că nu mai luau sfîrşit.

Noul ales este viu felicitat, şi urcat pe braţe. Uralele, strigătele de ura şi ovaţiunile au durat mai bine de 10 minunte.

D. Al. Badareu, urcîndu-se la tribună zice:

Sunt foarte fericit cînd constat că munca mea şi a dv. a tuturora, a dat rezultate fericite la alegerea de astă-zi şi să mi daţi voe să trag toate concluziile din acest mare eveniment politic.

In ultima săptămînă, a-ţi văzut condiţiile în care s'a dus lupta şi noi am primit lupta aşa cum a fost pusă.

Şi acum cînd am învins să vedem care este consecinţa acestei victorii, în ce priveşte politica generală a ţărei, situaţia partidului nostru şi situaţia oraşului Iaşi?

In ce priveşte situaţia generală a ţărei,—constatarea s'a făcut: cele trei capitale: Craiova, Bucureştii şi Iaşul, de cîte ori au avut ocazia să se manifeste politiceşte, s'au manifestat pentru partidul conservator-democrat! Prin urmare, nu e o chestie de întîmplare, o chestie de meridian, ci e o dovadă vie că oraşele şi judeţele cele mai mari ale ţărei, prin toate colegiile, s'au pronunţat pentru partidul conservator democrat. Ce briliant mai pot pretinde adversarii noştri, că mai lipseşte de la cununa conservator-democrată? Dv. ştiţi că ori-cît de superficial ar fi regimul nostru constituţional, totuşi schimbarea guvernului, formarea guvernului, succesiunea la putere, se face după anumite indicaţiuni şi putem spune că guvernul care trebuie să urmeze este guvernul, d-lui Take Ionescu, pentru-că ţara întreagă îl vrea.

D. Carp a venit la Iaşi, pentru a face declaraţii şi pentru a spune ţărei întregi ca d-sa nu poate face guvern cu Take Ionescu.

Iaşul însă, prin colegiul cel mai inteligent i-a răspuns, că noi ca şi restul ţărei, vroim pe Take Ionescu.

Triumfăm astă-zi, d-lor, absolut numai cu propriile noastre forţe, cu tot numărul de voturi care s'a mutat de la junimişti la guvern. Aceasta e dovadă că acest guvern e în agonie şi că nu mai poate fi înviat cu toate... forţele de care dispun junimiştii. Pentru noi şi întrunirea de dimineaţă şi victoria de astă-zi, au dovedit că şeful nostru şi partidul conservator democrat poate conta pe organizaţia de la Iaşi.

D-sa vorbeşte apoi de rezultatul alegerilor generale, cînd a candidat alături de d. Grecianu şi cînd alegătorii col. I Senat au aratat preferinţa pentru d-sa,—n'a fost alt ceva de cît apreciarea meritelor reale. Anul trecut la alegerea de Senat a candidat tot d. Lascar alături de d. Grecianu. De şi d. Lascar n'a fost de cît primar, totuşi a întrunit mai multe voturi de cît d. Grecianu, fost ministru. De atunci încă s'a manifestat numele lui Lascar. A venit şi această alegere şi aţi văzut că am învins. Nu putem trage deci alte concluzii, de cît acelea că spiritul public se manifestă în toate ocaziile pentru partidul conservator democrat şi pentru purtătorul steagului acestui partid.

Dar, pentru Iaşi ce rezultă din alegerea de Iaşi?—Rezultă o extra-ordinară încurajare pentru cei ce muncesc cu dragoste şi abnegaţie şi sunt credincioşi acestui oraş şi judeţ.

D sa relevă apoi că toată campania şi lupta dusă de adversari contra sa,—a rămas zadarnică şi că cu toată lupta, omul care rămîne cu energia şi puterea sa de muncă, va rezista şi de acum înainte.

Vorbeşte apoi de mijloacele de care s'au servit adversarii în luptă, cum a fost bună oară invenţia că Lascar a încheiat contractul pentru împrumutul apei la Berlin,—cînd el a fost încheiat la Bucureşti. Şi o ştiau foarte bine aceasta, căci cei care au făcut contractul erau d-nii avocat Cristofor, membru marcant în clubul junimist şi V. Missir, actualul preşedinte al Camerei. Noi însă nu ne am servit de asemenea mijloace; din contra am dat dovada de asanarea moravurilor.

Terminînd, d. Badareu mulţumeşte tuturora pentru activitatea ce au desfăşurat şi mulţumeşte în acelaş timp şi d-lui Cananău, tovarăşului său de luptă, care şi-a depus toată activitatea pentru victoria de astă-zi.

Să trăiască alegătorii colegiului II Senat; să trăiască partidul conservator democrat; să trăiască şeful nostru, şi viitorul său găvern.

D. *căpit. Cerchez*, într'o caldă cuvîntare, relevă simpatiile de care se bucură partidul conservator-democrat, în care s'au adunat elementele cele mai de samă. Relevă însemnătatea alegerei de astăzi şi citeşte o poesie ocazională, care a stîrnit mult haz.

D. *Fillotti* din Buzeu, salută în numele buzoenilor succesul alegerei de astăzi şi zice că faţă de meritele lui Gh. Lascar şi munca depusă de el pentru binele acestui oraş, nici nu se putea ca alegătorii ieşeni să se pronunţe altfel.

D. *G. Beldiman*, constată că în clubul de astăzi se găsesc tot atît de numeroşi membri ca şi atunci cînd ne găseam uniţi cu cei care astăzi ne sunt adversari.

Protestează contra calomniilor nerusinate duse contra şefului nostru d. Al. Badareu, relevînd că acei oameni care trîmbiţau că voesc asanarea moravurilor, au ajuns să spargă saltarele

Din partea tineretului conservator-democrat, salută succesul de azi.

D. *Pandele* (profesor din Bacău) spune că a admirat în totdeauna talentul şi capacitatea şefului nostru d. Take Ionescu şi a distinsului fruntaş d. Al. Badareu, precum şi a celorlalţi fruntaşi, cum e d. dr. Istrati, cu care am fost coleg.

Spune că simte o deosebită satisfacţie că se află aci, cu prilejul unui eveniment aşa de însemnat! Aduce salutări şi elogii din partea băcăoanilor.

D. *dr. Hurmuzescu*, zice că victoria a venit pentru că soldaţii au luptat curajos, dar că victoria se datoreşte în mare parte iscusinţei cu care generalul a dus lupta.

Aduce mulţumiri, din partea clubului, d. Al. A. Bădăreu, iubitul şef.

D. *Vespasian Pella*, chemat cu căldură de membrii clubului, să vorbească,—spune că prin alegerea de azi, partidul conservator-democrat îşi inchee în chip strălucit seria succeselor sale electorale, ca partid de opoziţie, şi că singuri aceşti 2 ani, ce s'au scurs de la constituirea lui, i-au fost suficienţi, prin luptele electorale desfăşurate, să'l consacre ca partid de guvernămînt. Anul 1910 îi va da ocazia de a face alegerile ca partid la guvern.

D-sa termină, constatînd că tăria acestui partid stă în mare parte în perfecta comunitate de sentimente dintre d-nii Take Ionescu şi Al. Bădăreu,—aceste două suflete gemene, cari, atît timp cît vor fi strîns unite între ele, vor duce partidul nostru din victorie în victorie şi'i vor desemna un rol strălucit în istoria contemporană a ţărei.

D. *Al. A. Badareu* încheie, mulţumind încă odată şi sfătuind pe cei prezenţi să se despartă în linişte, în convingerea că toţi şi-au făcut datoria pe deplin.

*

După întrunirea de la club, a urmat o grandioasă manifestaţie, făcută d-lui Al. Bădăreu, manifestaţie cum nu s'a mai văzut la noi la Iaşi.

Cînd d. Bădăreu şi ceilalţi fruntaşi s'au scoborît în stradă, miile de cetăţeni care erau adunaţi în piaţă au isbucnit în urale şi în strigăte de trăiască!

S'a format apoi un impunător cortegiu, care a luat drumul pe strada Lăpuşneanu, spre a conduce pe d. Bădăreu până acasă. Era ceva cum nu s'a mai văzut în Iaşi. Din piaţa Unirea, toată strada Lăpuşneanu până la Tei, era numai o mare de capete. Manifestanţii, care după cum spuneam erau în număr de cîte-va mii, în urale şi strigăte de trăiască, au condus pe d. Bădăreu până la locuinţa sa.

Aci au manifestat din nou, cîntînd „Deşteaptă-te Romîne" şi strigăte de trăiască Bădăreu, trăiască Cananău, trăiască Gh. Lascar.

D. *N. Cananău* care a întovărăşit pe d. Bădăreu până la locuinţa sa, a eşit la balcon şi a mulţumit pentru grandioasa manifestaţie. D-sa a adus elogii alegătorilor coleg. II de Senat, care în mod conştient au luptat şi au învins.

Mulţumeşte de asemeni pentru simpatiile ce i s'au aratat.

D. *Al. Bădăreu* eşind în balcon, mulţumeşte încă odată cetăţenilor pentru manifestaţia grandioasă şi spune că e a doua manifestaţie ce i se face la locuinţa sa. Intăia a fost atunci cînd a fost insultat de d. Filipescu în cameră şi la venirea la Iaşi cetăţenii i-au arătat încrederea şi dragostea lor,—şi a doua acea de astăzi. Spune că se simte mulţumit că în lo ul muzicei sgomoto se a fost condus cu bătăile sincere ale inimelor cetăţenilor.

Termină, mulţumind încă odată, strigînd: trăiască partidul conservator-democrat, trăiască cetăţenii Iaşului.

Lumea s'a reîntors apoi spre piaţa Unirei, de unde s'a împrăştiat. Entuziasmul a domnit în toate părţile.

Ţara întreagă sărbătoreşte triumful nostru

Indată ce s'a aflat în ţară strălucitul rezultat al alegerei, numeroase telegrame ou început să sosească scumpului nostru şef local Al. Badareu, din toate oraşele de la toate organizaţiile noastre politice, precum şi de la numeroşi fruntaşi conservatori democraţi, pe cari le publicăm după cum urmează:

Sinaia.—**Vă felicit pe toţi pentru marea izbîndă. Iaşii au dovedit că ştie să spulbere ticăloşiile Cele trei capitale Bucureşti, Iaşi şi Craiova s'au întrunit să ne dea încrederea lor. Să trăiască Lascar. Să trăeşti. Să trăiţi.**

TAKE IONESCU

*

Bucureşti.—**Clubul conservator-democrat întrunit astă-seară şi asediat de cetăţenii entuziaşti ai Capitalei pentru succesul obţinut, vă, felicită călduros, strigînd trăiască alegătorii Ieşeni, trăiască partidul conservator democrat şi representantul seu neobosit, Badareu.**

Clubul conservator-democrat

*

Bucureşti.—Să trăiască Iaşii şi alesul Iaşilor. Ura! ţie pentru aşa strălucită victorie. NICOLAE XENOPOL

*

Bucureşti.—**Numele de vultur l'ai preschimbat în renume. Să trăeşti. Eşti fala partidului.** *Nicu Economu*

*

Ploeşti.—Valoroşii alegători ieşeni prin voturile lor acordate candidatului partidului conservator-democrat, au dat cel mai strălucit răspuns infamelor calomnii aduse ilustrului nostru şef şi partidului seu. Felicitîndu-vă călduros, strigăm: trăiască alesul, trăiască bravii alegători, trăiască neîntrecutul luptător Al. Badareu.

In numele partidului conservator-democrat din Prahova

Gogu Negulescu, Bucur Spirescu

*

Bucureşti.—Trăiască Iaşii, trăiască electorul, trăiască alesul.

Cămărăşescu.

*

Roman.—Felicitări pentru strălucita victorie dobîndită, care de altfel era prevăzută. Clubul conservator-democrat din Roman

Cantacuzino Paşcanu

*

Bucureşti.—Judecata cetăţenilor a spulberat calomniile pătimaşilor. Onoare cetăţenilor ieşeni, trăiască Alexandru Bădăreu. *Th. D. Speranţă.*

*

Focşani.—Strălucita reuşita a lui Lascar ne umple inima de admiraţie pentru virtutea cetăţenească a ieşenilor trăiască Alexandru Badareu sufletul partidului conservator democrat, trăiască Lascar alesul Iaşilor, trăiască ilustrul nostru şef Take Ionescu.

Comitetul partidului conservator democrat din Putna.

*

Bărlad.—Partidul conservator-democr. din Bărlad şi judeţul Tutova, entusiasmat de succesul strălucit de la Iaşi datorit luptei Domniei-voastre hotărîtoare vă transmite cele mai călduroase felicitări şi vă exprimă sincera şi întreaga sa admiraţie.

Preşedinte *Teodor G. Emandi.*

*

Turnu-Severin.—Bucuria strălucitului succes ce aţi repurtat, pătrunzînd toată suflarea conservatorilor-democraţi de la Iaşi până la T. Severin, ne grăbim a exprima toată admiraţia noastră, pentru colegiul inteligenţei Ieşene şi cu deosebire pentru Dv. valorosul fruntaş al partidului nostru. Trăiască alegătorii şi alesul lor.

C. T. Georgescu, şeful partidului, Teodor Costescu, preşedintele clubului, Eduard Giroveanu, Al. Resmeriţă, I. Giurescu, Ioan Anastasescu, V. Varcol, Iancu Retezeanu, Gh. Balteanu şi D. Florescu.

*

Vaslui.—Isbînda glorioasă ce aţi repurtat astă zi în a doua capitală confirmă în ultima instanţă tăria partidului nostru şi drepturile necontestabile ce le are de a veni cît mai curînd la cîrma ţărei. Trăiască presidentul nostru, trăiască noul ales al Iaşului. Trăiască bravii alegători Ieşeni.

Membrii clubului conservator-democrat din Vaslui.

*

Botoşani.—Reuşita de la Iaşi este răsplata muncei ce o depuneţi în serviciul partidului pentru care vă exprimăm toată admiraţiunea noastre.

In numele partidului conservator democrat. *Silion.*

*

Huşi.—**Cu dragoste şi devotament salutăm pe marele învingător. Trăiască partidul conservator-democrat.**

In numele partidului conservator-democrat. *Th. Cerquez.*

*

R.-Sarat. — **Conservatorii democraţi din R., Sarat vă felicită pentru victoria de astăzi. Vă urează să trăiţi mulţi ani pentru gloria partidului conservator democrat.**

Dr, G. Dobreanu, vice preşedinte.

*

Tg.-Jiu.—**Să trăieşti vultur al moldovei. Să trăiască valoroşii alegători ai Iaşului. Să trăiască partidul conservator-democrat.**

Comitetul clubului conservator-democrat.

*

Tecuci.—Primiţi sincerile noastre felicitări, pentru frumosul triumf. Victoria revine bravilor luptători ieşeni, conduşi de vulturul lor neîntrecut.

Angelescu, Arbiziani, Stilpeanu, dr. Petrescu, dr. Serea.

*

Brăila.—In numele conservatorilor-democraţi Brăileni, vă felicit de reuşită. Onoare cetăţenilor ieşeni.

Dr. Demetrescu-Brăila

*

Calăraşi.—**Aţi desăvîrşit opera începută la Iaşi. Onoare vouă, onoare alegătorilor ieşeni. Singur contra tuturor aţi dobîndit cea mai deplină satisfacţie contra calomniilor şi insultelor.**

Partidul conservator-democrat din Ialomiţa vă transmite cele mai sincere şi entusiaste felicitări.

Alex. Bădulescu
Preşedintele comitetului

*

Bucureşti.—Vă felicit pentru frumosul succes, la mulţi ani să trăiţi. Salutare amicală. *Constantin Ghica*

*

Giurgiu.—**Conservatorii democraţi din Vlaşca salută cu bucurie pe alegătorii eşeni şi pe şeful lor iubit. Trăiască alesul, să trăiască alegătorii.**

In numele conservatorilor democraţi de Vlaşca, Parisianu.

*

Bucureşti.—Lupta a fost mare, de aceia şi reuşita e mai de preţ. Să trăeşti. *Teodor Crivăţ*

*

Constanţa. — **Conservatorii democraţi din Constanţa felicită pe energicul luptător, fala partidului pentru strălucitul succes al candidatului nostru. Să trăiţi împreună cu noul ales şi alegătorii lui.**

Preşedinte, *Dr. Zissu*

*

Peatra. — **Primiţi felicitările noastre pentru marea isbîndă. Să trăiască alegătorii colegiului de senat împreună cu alesul lor. Trăiască şeful iubit a partidului conservator-democrat.**

Const. Isăcescu, Ion Bacalu, Constantin Andrieş, N. Cugler, Iwlew căpitan Giovani, Oancea, Victor Isăcescu, I. Neagoe, Scutărescu Timoteiu, Teodoru Frăsinescu, Tomida N. Cugler, I. N. Corbu, I. Bălănescu, I. Filip, C. Dimitriu, Gh. Isecescu, V. Manoliu, P. Chihaia, C. Vicol, Gh. Lazariu, I. Gheorghiţă, V. Cretzu, I. Radu, Gh. Dăscălescu, N. Teofăneacu, Căpitan Grinţescu, căpitan Vişinat, Gh Criveţ, Gr. Ionescu, C. C. Ivlev.

*

Piteşti.—Vă felicităm pe d-vs falnicul şi neîntrecutul apărător al democraţiei şi pe bravii alegători ieşeni. Să trăiţi, să trăiască şi alesul. Trăiască şi iubitul nostru şef.

Preşedintele clubului conservator democrat, Argeş

Comăneanu.

*

Medjidia.— **In numele conservatorilor-democraţi din Medjidia vă felicităm. Trăiască alesul, trăiască bravii alegători ieşeni.**

Gheorghe Popescu ciocănel, Ion Voiculescu. etc.

*

Bucureşti. — **Să trăieşti cncoane Alecule.**

Culoarea de Alb. *Diamantescu.*

*

Brăila.—**Generoasele sforţări v'au fost încununate de isbîndă, întreaga noastră admiraţiune victorioşilor şi şefului lor destoinc.** *Alex. Rişcanu.*
fost deputat

*

Caracal.—**Vă felicit pentru marele succes repurtat în condiţiuni aşa de grele Să trăeşti vultur al Moldovei.**

Vasile Orovianu.

*

Corabia.—**Onoare alegătorilor ieşeni Trăiască noul ales, trăiţi dv. fala Moldovei care aţi ştiut a deştepta toate conştiinţele îndrumîndu i spre partidul democrat pentru fericirea ţărei.**

Ştefan Popp.

*

Ploeşti,—**Să traiască alegătorii colegiului al doilea de Senat din Iaşi, cari au făcut şi de data astă zid împrejurul domniei tale valorosului lor conducător şi iubitul nostru fruntaş.**

Romulus Bolintineanu

*

Botoşani.—**Felicitări entuziaste. Trăiască alegătorii cu alesul lor.**

Trăiască şeful lor.

Gică Nicolau.

Constanţa.—**Primiţi călduroase felicitări pentru succesul ce l'aţi avut trăiască ieşenii şi noul ales.** *A. Tanta.*

*

Bucureşti.—**Felicitări entuziaste, pentru strălucita victorie.** *Dr. Valerian.*
Avocat

*

Bîrlad.—**Primeşte felicitările mele pentru victoria avută Să trăieşti ani mulţi pentru fericirea partidului.**

Jean Lupu.

*

Huşi.—**Să trăiţi.**

Gh. Vesbianu.

*

Piatra.—In numele meu şi al amicilor te felicit pentru victoria ce ai repurtat. Onoare celor 225 alegători ai colegiului, 2 conştienţi de drepturile lor. Să trăiască dl. Al. Badareu şeful democraţilor Ieşeni, să trăiască iubitul şef al partidului d. Take Ionescu.

C. V. Andrieş

*

Piatra.—Felicitări. Trăiască alegătorii împreună cu conducătorii.

Constantin Isacescu.

*

Bucureşti.—Să trăieşti. Ne ai dat cea mai semnificativă victorie electorală.

Vasile Dincescu.

*

Constanţa.— Sînt mîndru de oraşul meu natal; meritul ca în tot deauna a reuşit. In curînd sperăm că şi Constanţa va şti să-şi facă datoria. Trăiască alegătorii Ieşeni. *Constantsn Irimescu.*

*

Galaţi.—Alegătorii colegiului 2 Senat v'au răsbunat contra adversarilor, răsplătind în parte munca ce o depuneţi spre binele obştesc.

Vă felicităm pe Domnia-Voastră şi partizanii ieşeni pentru pagina glorioasă ce o înscriţi in istoria partidului conservator democrat. Să trăiască iubitul nostru şef Take Ionescu.

Neculai Ionescu avocat, Tg. Ocna

*

Tg.-Neamţ—Ieşenii au dovedit cu prisosinţă că faceţi parte din partidul viitorului şi că sunteţi devotaţi ai ţărei şi Iaşului. *Ion Gheorghiţă*

*

T. Măgurele.—**Trăiască alegătorii ieşeni, alesul lor şi dvs ilustre şi invincibil luptător.**

D. Stanculescu, avocat.

*

Bucureşti.—**Primiţi viile mele felicitări dorind viaţă lungă pentru glorie partidului conservator democrat.**

Alexandru Iuraşcu, fost deputat.

*

Bucureşti.—**Cu inima plină de bucurie vă urăm toate fericirile.**

Gică Karacaş.

*

P. Ilonie.—**Alegerea d-tale este triumful cinstei, iubirei de ordine şi muncă. Trăiască alegătorii iaşeni cu alesul lor.**

Ferderber.

*

Bucureşti.—**Ţara s'a manifestat pentru partidul conservator democrat şi în a doua capitală prin alesul de astăzi Trăiască vulturul moldovei Alexandru Badareu, trăiască alegătorii Iaşului.**

Sandu Răşcanu.

*

Piteşti.—**Vă felicit şi vă admir pentru vitejeasca isbîndă Ea vă dă dreptul la recunoştinţa tutulor conservatorilor democraţi. Să trăiţi, să trăiască alegătorii ieşeni şi alesul lor.** *Mihail Caprescu.*
fost deputat de Argeş.

*

Piteşti.—**Să trăeşti iubite şefule Trăiască alesul şi domnii alegători.**

Ioanid.

*

Iaşi.—Felicitez călduros pe învingător pentru triumful partidului conservator-democrat. *Ştefan Drăghici*

(Va urma)

Informaţii

❑ După proclamarea rezultatului de ieri, următoarea telegramă a fost expediată d-lui

General Gheorghe Manu
fost prim-ministru
Bucureşti

Dreapta Domniei-voastră judecată a ajutat călăuzirea alegătorilor Iaşeni şi i a îmbărbătat pe drumul virtuţii cetăţeneşti. Cu drag ne aducem aminte de anul 1898, cînd numele D voastră şi fapt le D-voastră de om de guvern ne-au ajutat să formăm conştiinţa colegiului al 2 lea de Senat din Iaşi.

Vă rugăm să primiţi pe lîngă recunoştinţa noastră, exprimarea omagiilor noastre de stimă şi respect.

Gh. Lascar, Al. A. Bădăreu,
Nicu Cananău.

*

La telegrama de mai sus, d. general Manu a bine voit a răspunde următoarele:

Bucureşti.—**Mulţumesc domni'or semnatari. Vă felicitez şi sunt încredinţat, că veţi sprijini, în Senat, ideile conservatoare, cum am făcut-o şi eu, la 1898, tot ca expresiune a aceluiaşi colegiu.**

General MANU

❑ **Noul procuror general.**— *Absolut pe neaşteptate a venit astă-zi veştea, că ministrul justiţiei va retrage, începînd de mîine, delegaţia de procuror general d-lui N. Leonescu şi o va încredinţa d-lui consilier de curte Suciu.*

D. Leonescu, care a fost victima unui grav accident, în ziua de 16 Decembrie, obţinuse un congediu de o lună şi ceruse acum prelungirea încă cu 20 zile a congediului.

In ziua în care petiţia de prelungirea congediului sosi la Bucureşti, d. Suciu fu chemat de ministru, care-l convinse să primească delegaţia.

D. Stelian s'a purtat cu d. Leonescu cum s'a purtat şi cu d. Ciru Oeconomu, unul ca şi celalalt au fost umiliţi de ministru şi pe urmă sacrificaţi.

Decretul pentru delegaţia dată d-lui Suciu va fi semnat astă zi şi va sosi mîne în Iaşi.

*

D. Suciu este un excelent magistrat de carieră. A intrat în magistratură la 16 Mai 1876, ca supleant la trib. Vlaşca; la 18 Oct. 1876, judecător de instrucţie la Neamţu, apoi la Iaşi până la Martie 1879; la 2 Aprilie 1880 preşedinte al trib. Iaşi; la 12 Decembre 1883 supleant la Curtea din Focşani, apoi la Iaşi până la 1 Septembrie 1890. In 1902 procuror general la Iaşi, în Decembre, acelaşi an, consilier la Curte.

A fost şi prefect de Neamţ şi de Olt.

❑ **Pentru d. Rector al Universităţii.** *Printr'o neglijenţă condemnabilă d rector a încuviinţat d-lui N. Iorga închirierea Aulei Universităţii pentru a-şi ţinea aşa zisele sale prelegeri cu excursuri asupra literaturei romîne contimporane. Aceste prelegeri sunt un permanent prilej de agitări politice. D. A. C. Cuza agită pe studenţi la cursurile sale de drept prin excursurile sale, d. N. Iorga agită studenţimea prin prelegerile sale din aulă, scoborînd aula la luptele politice de zi dintre partide.*

Atragem atenţiunea d-lui rector al Universităţii că această stare de anarhie nu o vom mai îngădui, şi dacă d-sa nu ştie să păstreze demnitatea înaltului aşezămînt de cultură, noi vom face zid de apărare pentru ca veninul unor nevropaţi politicani ca N. Iorga să nu mai înrăiască atmosfera politică a Iaşilor.

❑ *D. C. Stere a fost Vineri la d. Matei Cantacuzino, căruia i a cerut concursul junimiştilor, pentru liberali, la balotaj.*

D. Cantacuzino a promis că va sprijini oferta liberală, dacă d. Stere i va adresa o scrisoare în acest senz.

D. Stere s'a executat. In scrisoare cere concursul junimiştilor, obligîndu-se să dee şi concurs la ori ce altă împrejurare.

Vineri seara a fost întrunire la d. Grecianu acasă. D Cantacuzino a dat citire scrisoarei d-lui Stere. Domnii Grecianu şi I. Praja au combătut propunerea; singur d. G. Baltă s'a pus de partea d-lor Cantacuzino şi Stere.

— Recunosc a spus d. Cantacuzino, că nu sunt de cît un prezident de carton.

De altmintreli, în timpul perioadei electorale, relaţiile d'intre greceniştii şi junimişti s'au înăsprit foarte mult.

❑ *D. Iorga a ţinut ieri „cursul" său la Universitatea din Iaşi.*

D. Iorga şi-a permis să batjocorească opera şi activitatea literară a d-lui Maiorescu.

Apoi a trecut la politică cerînd ca naţionaliştii să nu voteze nici pentru doctorul Manicatide, care, de şi naţionalist, a vorbit într'o întrunire liberală.

❑ *Dosarul alegerei de eri va fi expediat astă-seară la Bucureşti.*

Rezultatul oficial este următorul: G. Lascar, 225 voturi; dr. Manicatide 191 voturi şi C. Meissner 88 voturi, 14 voturi considerate nevotate şi 4 voturi anulate.

In procesul verbal s'a remarcat, că din al optulea pachet, buletinul 47, al d-lui C. Meissner, s'au dat unui alegător două buletine Meissner în loc de unul, buletinele fiind lipite din cauza tuciului.

Prezidentul, observînd aceasta, a oprit votarea, a intrat în gheretă, luînd buletinul în plus pe care l'a trecut votantului următor.

❑ **De la Curtea cu juri.**—Astă-zi s'a judecat la curtea cu juri, procesul lui Costache Bodoagă, acuzat că în ziua de 14 August 1909, prin lovitură a omorît pe Arhip Lamban, de la via d-lui Naiman Paraschivescu, din comuna Buciumi în următoarele împrejurări: în ziua mai sus arătată, Bodoagă care era şi el în serviciul acelei vii, s'a luat la ceartă cu Lamban, pe care-l bănuia că ar fi avut relaţii cu femeea sa. In aceiaşi zi Bodoagă ceru lui Lamban să-i dea bani pentru un băţ ce i l'ar fi vîndut. Acesta nevoind, Bodoagă luă un ciomag şi lovi în cap pe Lamban, lăsîndu-l în nesimţire apoi îl călcă cu picioarele. La ţipetele desperate ale victimei sări în ajutor Herman Iosupovici, fiul arendaşului viei, dar Lamban era deja mort.

Sosind jandarmii au arestat pe Bodoagă, care dus la parchet mărturisi crima.

Acuzatul a fost aparat de d. avocat Andrei Kirilovici junior.

❑ **In numărul de mîine vom continua cu publicarea telegramelor care s'au primit în număr aşa de mare cu prilejul succesului nostru de eri.**

❑ Mîne la orele 4 d. Garabet Ibrăileanu îşi va reîncepe cursurile publice de istoria literaturei romîne moderne. Iar la 5 şi jum., în Aulă, d. Virgil Arion, îşi va continua pe cele de sociologie.

❑ Comisia de judecată a învăţătorilor şi institutorilor, circumscripţia II, Iaşi, a fost convocată pentru ziua de 31 Ianuarie spre a judeca pe institutorul At. Betunia, de la şcoala primară din Tulcea, învinuit de abateri grave.

❑ Consiliul facultăţei litere se va întruni mîine, ora 5 jum, spre a proceda la alegerea unui delegat în Senatul universitar, în localul regretatului Teohari Autonescu.

❑ **Examenul de capacitate.**—La examenul de capacitate al profesoarelor (secţia literară) au fost numiţi: d. I. Bianu, prezident; domnii Onciul, Bogdan Duică, St. Popescu (Iaşi), Marin Demetrescu şi doamna Ana Conta-Kernbach (Iaşi).

Examenul va începe la 1 Februarie.

❑ D. Otto Hahn, şeful de atelier al şcoalei tecnice din localitate, a fost numit definitiv la postul său.

❑ In „Ordinea" de eri 17 Ianuarie sub titlul „Scrisori din Iaşi" se vorbeşte despre: „Unica preocupare—Campania electorală—Iaşul pasionat—In aşteptarea verdictului—Oraşul recunoscător—Rezolvarea problemei seculare—Elocvenţă ori acţiune?—Interview laconic—Dofunctul senator—Intre vorbe şi fapte—Candidatul apei—Politica şi sexul frumos—Cele două teate.

❑ *D. M. B. Cantacuzino a felicitat astă zi ironic pe mulţi greceniştii, cari s'au opus la un cartel cu guvernul:*

— Eu n'am putut reuşi cu propunerea mea, a declarat prezidentul clubului carpist, fiind-că Holban ie mai tare de cît mine.

Junimiştii şi greceniştii acuză acum pe d. Stere, că... a făcut cartel cu d. Badareu, ca să cadă doctorul Manicatide.

Eri, la orele 4, domnii Pennescu şi Gheorghiu au intervenit la d. Grecianu ca să dee 20 voturi liberalilor.

Iată dovada cartelului Stere-Badareu.

Serbătorirea de aseară.—Aseară mai mulţi prieteni au ţinut să sărbătorească pe d. A. A. Bădareu, şeful nostru, luînd împreună masa. După împrăştiarea publicului, care a manifestat şi dus în triumf pe ales şi pe fruntaşii noştri până la d. Badareu acasă, s'a învitat pe şeful nostru la o masă intimă. In tot timpul mesei a domnit cel mai viu entusiasm. O mînă de tineri au aratat dragostea lor pentru şef şi partid şi au dat adesiunea lor partid, arătînd prin aceasta vitalitatea partidului conservator democrat, care numără în rîndurile sale pe cei mai experimentaţi oameni ca viaţă publică şi pe cei mai entusiaşti ca tineret.

Seria tuasturilor a deschis'o d. Gh. Ghibănescu, care a băut pentru şeful partidului conservator-democrat din Iaşi, d. A. A. Bădăreu, legînd victoria aceluiaşi colegiu din 1898 pe numele generalului Gh. Manu, dată contra aceloraşi duşmani: liberalii şi junimiştii.

S'a expediat d-lui general Gh. Manu o telegramă în numele asistenţii.

Au mai tuastat d-nii Em. Buznea, Alex. Bădăreu pentru organizarea partidului şi luptătorii colegiului al 2 a, Nicu Cananău, Vespasian Pella, Osvald Teodoreanu, Alfons Herovanu, Dr. Stefănescu Galaţi, Cesar Simionescu, C. Chirilă, Stefan Georgescu, Gh. Mogîldea, care a cerut înscrierea în partid. Anton Filote (Buzeu), C. Jornescu, căp. C. Mihailescu.

❑ Anunţăm că mîne, Marţi, la 8 jum. seara, dl. I. Constantinescu, profesor la liceul Naţional, va vorbi la Cercul didactic despre *Cauzele stării înfloritoare a Şviţerii.*

❑ Rusul Vasile Sabachi, voind să treacă graniţa în apropiere de Ungheni, a fost prins de către auioritătţi şi arestat.

❑ De două zile se află în localitate maistrul C. Manea, representantul casei Dumitrescu şi Anghel din Bucureşti, care a venit în localitate în vederea confecţionărei aparatelor de gimnastică Suedeză, la şcoalele din localitate.

Acest maistru a construit asemenea aparate la toate şcoalele secondare din ţară.

❑ Eri Duminică s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Vulpe din str. Sărărie (Sf. Antonie), iar astă-zi s'a oficiat hramul bisericei Sf. Atanasie şi Chirilă, filiala bisericei Vulpe.

❑ Astă zi s'au plătit la administraţia financiară pensiile civile şi militare, pe luna Ianuarie c.

❑ Revizoratul şcolar al judeţului a trimes o circulară diriguiţilor şcolilor primare din judeţ, prin care le pune în vedere că ziua de 24 Ianuarie să se serbeze ca şi în anul trecut, în chip solemn.

❑ *Societatea de chirurgie din Paris a ales pe d. profesor dr. E. Juvara, excelentul nostru chirurg, membru corespondent al celebrei societăţi.*

Actualminte numai cinci chirurgi romîni au fost cinstiţi cu asemenea distincţiune.

Este o foarte mare, dar prea meritată cinste, pe care societatea parisiană a făcut'o ilustrului chirurg al Iaşului.

Il felicităm călduros.

Telegrame

Bucureşti 18 Ianuarie

ALEGEREA DE ERI ŞI MANIFESTAŢIA din ŢARĂ

(Prin telefon şi telegraf de la corespondenţii noştri)

Bucureşti. — Pe calea Victoriei s'a observat o mare mişcare de lume, de la orele 5 p. m. seara. Succesul de la Iaşi a fost anunţat către orele 8 prin o ediţie specială a „Adevărului". Lumea se îndreptă imediat spre clubul conservator-democrat, care fu iluminat şi atît din năuntrul clubului, cît şi din afară, răsunau urale entusiaste.

D-nii N Fleva şi C. Disescu apărură pe balcon şi fură salutaţi de mulţime cu strigăte: trăiască ieşenii, trăiască Gh. Lascar, trăiască partidul conservator-democrat!

D. Fleva ţinu de pe balcon următoarea cuvîntare:

Veţi fi auzit de inundaţiile de la Paris. La noi partidul conservator s'a inundat şi el şi să află actualmente la trei metri sub apă. Este vreme să se întoarcă la matcă.

Cu alegerea de astă-zi partidul conservator democrat a terminat titlul luptelor legale, învingînd de la Severin la Iaşi.

D. C. Disescu mulţumeşte cetăţenilor pentru grandioasa manifestaţie şi spune că dacă a mai fost nevoie şi de glasul ieşenilor, el a resunat tot pentru partidul conservator democrat.

* *

Giurgiu. Conservatorii democraţi se aflau adunaţi la clubul din str. Alex. Lahovari, cînd veni vestea despre marele succes de la Iaşi. Atît clubul cît şi stradele erau înţesate de lume şi urale entusiaste se auzeau de pretutindeni.

D. Al. Parisianu ţinu o entusiastă cuvîntare şi apoi cetăţenii cu muzica în frunte străbătură stradele oraşului.

O agapă fu servită la berăria „Gambrinus".

*

Calaraşi.—Eri a avut loc aci o întrunire carpistă şi cum ea a fost foarte slab vizitată, a fost nevoe să se tocmească săteni, plătiţi cu 2 lei 50 care să populeze sala.

La clubul conservator democrat, foarte multă lume aştepta rezultatul de la Iaşi. El fu anunţat de fostul prefect Al. Bădulescu, care a spus că alegerea lui Lascar este apoteozarea partidului conservator democrat ca partid de guvernămînt.

*

Ploeşti.—Un entuziasm indescriptibil a domnit aci. Clubul conservator democrat, splendit iluminat, a fost cercetat de mii de cetăţeni. Două banchete aur fost oferite: unul la restaurantul „Bebec", celelalt la restaurantul „Europa". S'a remarcat că la primul restaurant a tuastat şi d. T. Ionescu, care este înscris în partidul liberal. Entuziasmul a durat pînă noaptea tărziu.

*

Galaţi — Clubul conservator-democrat de aci a fost iluminat à giorno. Foarte multe telegrame au fost expediate la Iaşi şi la Bucureşti.

Cînd membrii clubului împreună cu cetăţenii care se aflau în stradă voiau să parcurgă stradele oraşului, poliţia îi opri, baricadînd clubul. Telgerame de protestare au fost trimese ministerului de interne.

Manifestaţiuni entusiaste la fel, au avut loc la Roman, Botoşani, Dorohoi şi chiar în tîrguri mici ca la Paşcani şi Burdujeni.

Mişcarea podgorenilor

Bucureşti—Să comunică din Odobeşti că un număr de 500 podgoreni s'au întrunit eri acolo, votînd o energică moţiune pentru modificarea legei circiumilor şi trimiţînd o telegramă de mulţumire deputatului Iarca.

Guvernul vra să se remanieze

Bucureşti.—Astăzi a avut loc un consiliu de miniştri, în care urma să se discute asupra remanierei ministeriale. D. Djuvara urma să demisioneze, d. I. Brătianu să ia externele şi d. Ferechide să rămîe la interne.

Guvernul constatînd că este prăpădit, chestia nici n'a mai fost desbătută.

Alegerea din R.-Sărat

R.-Sarat.—Ca şi la Iaşi, guvernul a fost biruit eri şi la R.-Sarat: la alegerea comunală a colegiului I, lista guvernamentală în frunte cu d. Tataranu, senator şi şeful partidului liberal local, a întrunit 115 voturi, iar lista liberală dissidentă, în frunte cu d. C. Lupescu, a fost declarată aleasă cu 122 voturi.

BYRRH — CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. — **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (Thuir Fanţa) — De vînzare La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

De închiriet

— O MAGAZIE —

Compuză de odăi. — Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare :

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

4620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *durerose* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi : 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere : LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT :

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile : Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa : Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări :

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi :

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 922 Mercuri 20 Ianuarie

Cuvîntul d-lui general Manu

Alegerea de Senator de la Iași a scos pe d. General Manu din rezerva sa politică.

Ce l'a făcut pe d. General Manu să-și iasă din rezerva sa voită? Noi îl cunoaștem pe d. General Manu că nu e un om de reclamă, ci foarte închis. Pivot al conservatorismului, d-sa nu și-a făcut partid; cel mult și-a legat de sine un județ și o grupă de admiratori personali. Lunga sa carieră politică, și statornicia sa în conservatorism l'a făcut să fie purtătorul ideii conservatoare, pe care însă evenimentele de la 1907 Aprilie, l'au silit să stea în rezervă. De și fără partid, d. general Manu pare a fi un întreg partid în rezervă, și d-sa mai mult ca ori care altul își dă samă acum, că dacă n'ar fi înclinat spre Cantacuzinism, nu s'ar fi forțat nota politică dată partidului conservator din 1904, cu biserică și fanioane Cantacuziniste, că ar fi dat loc în mod lent evoluției lăuntrice a partidului spre șefia d-lui Take Ionescu, fără apel la puterile slăbănogite ale d-lui P. P. Carp.

Aceste zise, să ne întoarcem la întrebarea ce l'a făcut pe d. General Manu să iasă din rezerva sa voită cu prilejul alegerii de Senat de la Iași?

Tot noi cei de la *Opinia*, și în special eu, în urma unui articol de vară asupra concentrării conservatoare, am dat prilej d-lui General Manu să-și spună cuvîntul asupra situației. E un punct cîștigat astă-zi, că însuși d. General Manu nu mai consideră actul de la 3 Februarie 1908 ca un act de răzvrătire internă, ci ca un fapt politic decisiv, care a legitimat șefia d-lui Take Ionescu, a legitimat partidul conservator-democrat și prin forța sa și trecerea la țară legală cu dreptul de a cere puterea.

Dreptul la putere îl are și d. Take Ionescu ca și d. Carp, zice d. general Manu, mai ales în urma succeselor repurtate. Implicit deci, d. General Manu pare a confirma că succesiunea puterii la conservatori nu mai poate presupune o a treia persoană. *Tertium non datur.*

Dar iată că un nou fapt se produce.

Alegerea lui Gh. Lascar de la Iași a pus pe d. General Manu să facă unele aprecieri asupra caracterului luptei electorale, cum și asupra felului armelor de luptă. Frăția liberală-junimistă turba asupra partidului și candidatului nostru. In turba lor vedeau negru în loc de alb și scoteau din cinstita și vrednica primărie a lui Gh. Lascar o spelincă de afaceri, de calibrul celui mai odios regim colectivist. Ba s'au inventat și calomnii, ca cu plata lui Gh. Dobias avocat să încheie contractul cu apa la Berlin, cu suma de 15000 lei, de și ziarul știa că contractul se încheiase la București și că fusese făcut de d. Gh. Cristofor, membru în clubul carpist și d. V. Missir, președintele Camerei liberale, cari au încasat și onorariul de avocat.

Ei bine, toată această campanie de invective și minciuni grosolane a scos din țițini pe d. General Manu și a înfierat-o cu ultima energie. D. General Manu a constatat că de cînd d. D. Grecianu s'a făcut ciracul d-lui Nicu Filipescu, a alunecat pe povîrnișul insultelor și invențiunilor calomnioase, care nu-i fac cinste, nici măcar patronîndu-le în murdara și infama lui foae zilnică.

Cuvîntul d-lui General Manu a fost un duș rece zvăpăiaților Filipescani de la Iași; și dacă ne-am întreba ce s'a făcut cu zburatul celor 50 de voturi de la balotaj pe numele d-lui C. Meissner, nu știm dacă pentru puțin a contribuit tocmai acest cuvînt al generalului Manu.

Dar mai vorbea ceva în sufletul și inima d-lui General Manu. D-sa fusese ales în opoziție la 9 Maiu 1898 de acest colegiu al 2-lea de Iași. N'a fost calomnie, care să nu se desmormînteze pe sama d-lui General Manu. Iașii cuminți, Iașii conservatori se contopise *atunci* cu persoana d-lui General Manu și noi nu uităm cît a vibrat în sufletele noastre succesul cules pe numele său.

D. General Manu vorbind de Lascar vorbește de sine; vorbind de alegerea lui Lascar, vorbește de alegerea sa; dorind izbîndă lui Lascar, dorește izbînda lui; recomandînd pe Lascar se recomanda pe sine. Calomnia și ura adversarilor l'au apropiat pe Generalul Manu din 1898 de Lascar din 1910, că tot ce s'a petrecut în cei 12 ani de interval par a nu fi nimic pentru sine.

Iar în elanul nostru de izbîndă din 17 Ianuarie 1910 nu se putea să nu circule ca scumpă și dragă amintire elanul de izbîndă de la 9 Mai 1898; și subsemnatul s'a făcut de a doua oară vinovat, că la masa intimă de sărbătorire a șefului nostru local să-i reamintească o pagină de luptă glorioasă din viața lui, reușita Generalului Manu de la 1898 Tot tineretul, care acum 12 ani în urmă era pe băncile școalei, s'a asociat la elanul nostru; pentru ei era o pagină de istorie, pentru noi era o pagină vie, trăită, simțită cu toată emotivitatea sa. Și fără a știrbi ceva din caracterul conservator-democrat al izbîndei de la 1910 am sărbătorit prin șeful nostru de la Iași izbînda *pur* conservatoare de la 1898, aceiași luptători fiind în scenă, nu noi fiind dezertorii, căci prin războaie cu învingeri și scăderi se leagă tradiția politică a unui partid. Și tradiția e cu noi, nu cu d. P. P. Carp!!

S'a atras cu ceva d. general Manu spre noi? Măgulitu-i-am cu ceva susceptibilitatea? Nu; i-am răscolit în suflet o pagină prețioasă din viața sa de om de stat. I-am înțeles situația, ne-a înțeles gîndul. Și în răspunsul scurt, frumos, d. General Manu multumește celor *3 semnatari*: Lascar, Badareu și Cananău, *uitînd cu intenție substratul politic al semnatarilor.* Cum însă știe, că colegiul al 2-lea de Senat din Iași a dat lupta și a învins pe numele Gh. Lascar, *primarele corect conservator*, părintele cu drag de Iași, omul de energie și de acțiune, d. General Manu felicitîndu-ne urează ca noul ales să sprijine în Senat *ideile conservatoare tot așa cum a făcut și dînsul în 1898, și tot în numele aceluiași colegiu.*

Nu greșim dar, cînd scrutînd intenția ascunsă a d-lui general Manu, spunem că tradiția ideii conservatoare e cu noi, că alesul nostru o va reprezenta cu demnitate în Senatul Romîniei, tot așa ca și d-sa.

Gh. Lascar succesorul lui Gh. Manu în scaunul de senator al colegiului al 2-lea de Iași; iată ce se desprinde din răspunsul d-lui Manu la telegrama semnată de fruntașii noștri.

Iașii conservatori nu uită cu cîtă demnitate l'a reprezentat d. general Manu; Iașii conservatori nu uită sprijinul ce l'a găsit totdeauna în persoana d-lui General Manu; Iașii conservatori i-au decernut deja titlul de cetățean onorific al său, și astă zi cu toate vicisitudinile vremurilor Iașii conservatori tot aceia crede și zice de d. General Manu.

Gh Ghibănescu.

DUPĂ VICTORIE

Partidul conservator-democrat din Iași n'a repurtat o mare victorie într'o alegere: a ieșit victorios dintr'un război. Steagul partidului nostru a fost înălțat ieri seara la proclamarea rezultatului.

Cînd citești ce a fost în întreaga țară, cînd citești telegramele entuziaste—îți dai seama că țara a știut foarte bine ce s'a petrecut la Iași, cu prilejul luptei electoral; îți dai seama în ce împrejurări a fost dată lupta și te lămurești că n'a mai fost luptă electorală ci războiu.

Acum că ne-am recules, ne dăm seama cum am luptat și cum au luptat; ne dăm seama de lupta civilizată ce am dat-o noi și de opera lor de canibali.

Invazia junimistă dela București, în cap cu vestitul spărgător, avusese un îndoit scop: d. Petre Carp venise să vîndă și ieșenilor visul seu cu „guvernul de mîine"; de-al de Filipescu venise să stropească ulițele Iașului cu venin de epileptic.

Noi, partid de ordine, un moment n'am turburat pe acești adversari necinstiți. Intrunirea lor se decursese în acea perfectă liniște, care garantează libertatea întrunirei publice.

Mai tîrziu am provocat și noi o întrunire publică Bețivi și declasați au fost angajați să ne-o zădărnicească; să-l fluere pe Take Ionescu, munteanul orbește devotat Moldovei, care a dat Iașului splendidul palat al universității, liceul internat, vama și antrepozitele; pe Take Ionescu, care, ca ministru al finanțelor, a ușurat inscrierea în budget a sumelor necesare restaurărei palatului de justiție, a ușurat grabnica realizare a împrumutului pentru apă.

Și, mai la urmă, dacă l'ar fi fluerat? Ce le, mă rog, cînd, trecînd pe stradă un bețiv oare-care te scuipă?

Nici întrunirea liberală n'a fost supărată de noi. Podarii și ipistații au putut aplauda liniștiți crema oratorică a partidului liberal local.

Infamia cu banii jidovești a fost reeditată; candidatul nostru, cel mai demn reprezentant al cinstei, cel mai mare primar al Iașului, a fost acoperit cu cele mai grave insulte și acuzări, de indivizi cari trăiesc din ghešefturi și din ce le dau nevestele.

La primul scrutin au fost presiuni din partea colectiviștilor și parale din partea asanatorilor de moravuri.

La balotaj administrația a devenit sălbatecă. Oamenii au fost supuși la jurămînte, presiuni, amenințări, opriri de la vot și apeluri la junimiști.

D. Stere a trebuit să facă o umilitoare ofertă scrisă pe care i-a sprijinit'o d. Baltă.

Și cu toate acestea am cîștigat 9 voturi peste cele 216 și am fi avut, dacă lupta ar fi fost leală, încă 60.

Ne am bătut cu doi adversari. Ne am cinstit cu doi adversari foarte necinstiți. Am invins toate presiunile, toate amenințările, toate corupțiunile.

Am redus la zero celebrul guvern de mîine și am umilit pînă la sînge guvernul de astăzi.

In inima Moldovei am implintat, după victorie, stindardul partidului conservator-democrat

EROILOR DE DUMINICA

Din adîncul inimei, vă trimit mulțumirile și recunoștința mea.

Nu este o exagerare dacă spun că acțiunea d-voastră, în această memorabilă luptă electorală, are o însemnătate istorică. Pentru că nu se poate trece cu vederea și nu se poate ascunde nimănui că ea notează în viața noastră contimporană o eră nouă a cărei caracteristică este emanciparea de sub jugul politicei vechi și distrugerea uneia din minciunile noastre constituționale.

După Craiova și după București, Iașii nu puteau, nu trebuiau să rămîe mai pre jos. Și marelui curent format în favoarea partidului conservator democrat, vechea capitală a Moldovei nu putea să nu dee, odată mai mult, în chip solemn și strălucitor, adeziunea și asentimentul său.

Cuvîntul d-voastră este hotărîtor. El a arătat lămurit că puterile regimului sînt sleite, că veleitățile partidului d-lui Carp sînt nejustificate și că singurul partid cu autoritate și cu vigoare e numai marele partid caoservator-democrat.

Dar pentru a spune aceasta, în condițiile în care se dădea lupta, sub presiunile de conrupție și de violență, pe care a trebuit să le îndurați, a trebuit sa faceți adevărate acte de eroism, care dovedesc nu numai simțul perfect al realității și al situației, nu numai o complectă maturitate în viața publică, dar un patriotism cald, luminat și hotărît, care nu știe a șovăi în fața nici unei greutăți.

Căci e eroism a-și pune în primejdie situația modestă pe care sălbătăcia moravurilor administrative ți-o poate distruge dintr'o singură mișcare, și e patriotism curat a lupta împotriva unui regim, care a devenit o nenorocire socială, și a unui „sistem de moralizare" care a ajuns a fi o primejdie publică.

Acum, cînd semnelé aceste de renaștere politică se înmulțesc, cînd tot mai mult se pune în evidență că viața politică devine o viață reală, nu doresc de cît ca lucrurile să meargă fără șovăire pe calea apucată, și timpurile nouă să distrugă toate minciunile convenționale, care ne-au otrăvit traiul de pînă acum.

Cei care nu doresc acest lucru, cei pe care i-ați înfierat cu votul d-voastră, bîrfesc ca babele și ca neputincioșii. După ce, rînd pe rînd v'au măgulit și v'au amenințat, acum vă insultă. Ei spun că voturile care au asigurat alegerea mea sunt voturi smulse prin acte de conrupție. Și v'o spun d-voastră, care mai bine de cît ori cine, știți cîtă infamie se cuprinde în învinuirea aceasta.

In acelaș timp însă, din țara întreagă vin cuvintele de omagiu și de mulțumire, care preaslăvesc actul de încredere ce l'ați făcut la adresa candidatului conservator-democrat. Așa că, dacă sentimentul conștiinț i împăcate și al datoriei împlinite nu v'a mulțumi cu prisos sufletul, protestările aceste calde ar fi în deajuns pentru a vă da răsplata satisfacției ce vi se cuvine.

Să trăiți dar iubiți fii ai Iașilor! Să trăiți pentru a lupta încă, pentru a lupta mereu. Prin voi s'a făurit Romînia de astăzi, prin voi se va închega Romînia de mîine.

GH. LAȘCAR

Caragiale și alegerea din Iași

De la Berlin-Wilmersdorf unde se află, maistrul Caragiale a urmărit cu viu interes lupta de la Iași. Și în ziua de 10 Ianuarie și acum Duminecă, Caragiale a telegrafiat *Opiniei* — plătind răspunsal—ca să-i comunice rezultatele.

Ne-a cam umilit cu bonurile de respuns plătit. Prietin politic al nostru și colaborator al *Opiniei*, Caragiale știe prea bine că ne tipărim cu banii Alianței israelite—și cine zice Alianță israelită știe că nu francii joacă rol.

La telegrama noastră plătită de maistru, prin care i anunțam victoria desăvîrșită, Caragiale răspunde *Opiniei*:

Onoare Iașilor! Trăiască Lascar! Trăiască Badareu! Trăiască *Opinia!*

(s) *Caragiale*

Această telegramă entusiastă a marelui dramaturg ne mai fiind cu răspuns plătit, i răspundem scumpului și ilustrului prietin pe această cale: „să trăiești, maistre! Trăiască Take Ionescu!

Opinia.

D. STERE SCRIE

D. N. Filipescu este un adversar hotărît al d-lui C. Stere. D. N Filipescu, mai este încă ceva: este un abil procurator al scrisorilor altora. Și mai este ceva: este cuscrul d lui Matei Cantacuzino. Cu aceste trei calități, d. Filipescu ar putea da două lovituri: să-și procure scrisoarea pe care d. Stere a adresat-o, drept în ajunul balotajului, cuscrului său. Firește, documentul ar fi facsimilat și publicat în Epoca.

Și atunci se va vedea cine este d. Stere, care, în politică, face pe domnișoara nevinovată; se va vedea ce este poporanizmul romîn.

Șeful partidului liberal-național din Iași ar fi voit ca la alegerea de la Iași să triumfe doctorul Manicatide Și cu toate că d. Stere habar n'are nici de politică, nici de alegători, a știut că situația ie grea pentru liberali. Și s'a dus la d. Cantacuzino să-i implore voturile junimiste.

Drept la Canossa a mers d. Stere. A mers să ceară concursul detractorilor sei, cari i adusese, astă-vară, cele mai grave acuzări. Știa foarte bine d. Stere, că d. Matei Cantacuzino, cu care așa se află în stare de bezele politice, nu este persoana indicată să tranșeze asemenea chestie. Dar s'a dus la el, fiindcă la poarta d lui Grecianu se afla postat un agent polițienesc, care ar fi denunțat evenimentul d-lui Săndulescu.

D. Cantacuzino nu l'a refuzat pe d. Stere. Pe d. Cantacuzino în politică, îl convinge cine vine mai dimineață, mai ales cînd, ca în cazul special, acel care vine întîi, ie jucător de bridge.

Nu l'a refuzat dar i-a cerut patalama. D. Stere, care are scrisul lesne, i-a dat o. A scris o obligație civilă. Șeful poporanizmului romîn, s'a obligat să dee tot concursul junimiștilor, ori cînd, numai să fie ajutat acum partidul liberal.

Scrisoarea a fost citită în prezența multor greceniști. Autorul campaniei junimiste contra d-lui Stere. D. Holban, era de față.

Dureroasă și penibilă situație pentru d. Stere. Dureroasă dar bine meritată! Nu trebuia să facă pe politicianul, nici, mai ales, să scrie.

Dar a făcut-o. Și a fost tratat cu refuz.

In aceeași seară, la întrunirea publică liberală, autorul scrisoarei de dimineață a înjurat pe junimiști.

D. Stere scrie. D. Stere vorbește. Regretabil.

Anarhia dela Universitate

Eri numai am jalonat părerea noastră despre modul cum înțelege ilustrisimul d. rector Gh. Bogdan a dirigui Universitatea noastră de Iași. Măgulit peste fire de rangul de Rector, plăcîndu-i a se cuprinde pururi în sine, enist peste margini, d-sa uită bunul mers al lucrurilor, măsura întrebi, cînd e ca din lucruri să curgă ceva foloase pentru a-și pune în evidență înalta sa personalitate

D-sa întrupează prin înalta sa situație icoana vie a situațiunei politice, adică a unei cărdășii tacite între Haretismul cel mai umil și servil, între naționalismul cel mai găunos și vorbăreț și între junimistul cel mai arivist Naționalismul inaugurat de predecesorul său d. Xenopol a trecut prin d. Climescu la d. Bogdan spre un anarhism naționalist. Cei doi naționaliști bolnavi ai Iașilor lucrează sub egida de rectorat a d lui Bogdan ca în codrul Vlasiei. Actele de indisciplină ale studenților față de profesorii lor găsesc în rectorul Bogdan nu solidaritate de corp, ci motiv de discordie. Pro esorul smulge de la rectorat menținerea autorității și a disciplinei, nu o capătă, căci rectoratul nu i-o dă, nu o crede, nu o are.

A închiriat d lui N. Iorga, aula Universității pentru așa zisele prelegeri de istoria literaturei, de și acum avem profesor de literatură pe Gr. Ibrăileanu.

Ce vorbește d. Iorga la lecțiile sale? Cine știe! Vorbește de toate cu șir și fără șir, cu rost și fără rost. Dar un lucru știe d. Bogdan; d-sa nu poate nici controla, nici dirigui pe d. Iorga; pentru că se teme de studenții lui. Ca să-și mențină autoritatea de formă lasă să se calce ori-ce. Nicăiri aiurea ca la Iași studențimea căptușită și cu elevi de liceu nu organizeară manifestări de stradă, fluerături, agresiuni de persoane, huidueli, tușituri, vociferări, plecînd de la Universitate în corpore cu retevee ca la un război. Iar în destrabalarea lor cea mare inundă piețele arzînd ziare, șuerind lumea, ghiontind oameni și scoborînd intr'atita numele și demnitatea de student că la mahala acum se zice: „dăi, măi la cap *că-i student!*

După cum mai eri la Sidoli, d. N. Filipescu a stîrnit indignare generală cînd s'a scoborît la platitudini Cuziste zugrăvind pe un stîlp al țării, ca și cum ar sugrăvi Cuza cu ticul lui special pe un jidan din Tîrgul-Cucului, asemenea același Iași este astă si indignat, că se permite ca în Aula Universității, omul mare și deșirat la hoit, dar pătimaș la suflet să murdărească seninătatea locului prin excursurile sale politice de cea mai ordinară stradă Eri Iașii au sărbătorit pe Maiorescu, care și-a legat numele de Iași și l'a proslăvit Universitatea, azi vine și'l terfelește Iorga; și pe cînd corpul electoral al Iașilor dădea cîștig de cauză candidatului nostru, același d N. Iorga profera din Aulă invective asupra aceluiași Iași, în numele unui pretins naționalism de exploatare, iar nu de convingere. In numele acestui naționalism de paradă și de tarabă, d-sa a strîns fonduri de tipografie, trăește la Văleni, încasează venituri și necinstește Iașii noștri cei buni și ospitalieri.

In numele libertății științei, în numele literilor romîne nu se poate îngădui ca Universitatea să devie cuib de anarhie și de răzvrătire. Dacă d. Cuza pentru furcile caudine ale examenului său mlădoae și înșală conștiințele tinere și neexperimentate, e trist; dar e mai trist că Aula Universității să fie focar de insulte și politicianism murdar.

Presa şi alegerea din Iaşi

In cele ce urmează reproducem aprecierile presei, de toate culorile politice, asupra alegerei senatoriale din Iaşi:

Adevărul: Rezultatul? O teribilă înfrîngere la balotaj.

De unde la primul scrutin candidatul carpist, d. C. Meissner, a avut 138 voturi, la balotaj s'a scoborît la 88 voturi. Au dispărut dar 50 de voturi carpiste. Şi la cine s'au dus aceste voturi? Aproape toate la candidatul guvernului.

Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că partidul carpist n'are la colegiul al II lea de senat din Iaşi, care numără 610 alegători, de cît acest contingent.... statornic de maximum 88 voturi.

De această forţă electorală dispun carpiştii în colegiul intelectualilor din Iaşi!

*

Care este acum situaţia guvernamentalilor ieşeni?

Cum nu se poate mai lamentabilă.

Cum iese însă din această luptă într'adevăr memorabilă, partidul conservator-democrat din Iaşi condus de d. Bădărău?

Nu se poate o răsbunare politică mai strălucită de cît acea dobîndită de takiştii ieşeni, în special de d. Bădărău.

N'a fost luptă mai pătimaşă la noi de cît acea dusă de liberali şi carpişti în potriva d lui Bădărău. Ajunsese o luptă cu adevărat sălbatică.

Iaşul a răspuns însă înc'odată în favoarea d-lui Bădărău, a condamnat ambele partide istorice şi a răsbunat pe takişti.

*

Conservatorul: nu ştie că la Iaşi a avut loc alegere.

*

Epoca: La Iaşi, centrul takist, d. Lascar a reuşit să se strecoare cu cîteva voturi.

*

Independenţa: Rezultatul de la Iaşi nici nu ne suprinde nici nu ne descurajează, faţă cu propaganda furioasă şi fără de scupule pe care a desfăşurat-o d. Badareu, rezultatul era de prevăzut. Acest rezultat nu va schimba întru nimic mersul politicei generale.

Partidul conservator pur are să tragă, însă, un învăţămînt din acest rezultat: candidatul seu a perdut 50 voturi la balotaj, pe cînd ceilalţi au cîştigat.

Sfăşierea aceasta a conservatorilor nu se poate atribui de cît atitudinei desordonate a politicianilor lor, cari au provocat cunoscutul scandal cu prilejul întrunirei takiste.

De multe ori turburarea şi lipsa de sînge rece produc asemenea efecte.

* * *

Ordinea: Inţelesul adînc al scrutinului de la Iaşi e să înlăture neputinţa care ne guvernează şi să aşeze la loc sigur pe Neronele sinistru care simte că nu s'ar potoli de cît dacă toţi Romînii ar avea un singur cap, ca să-l poată tăia el.

Căci urgia ce s'a deslănţuit în jurul acestei alegeri n'are pildă în istoria ruşinoasă a moravurilor electorale introduse de partidele istorice. Că nu s'au respectat legile — fie!; că nu s'a ţinut seamă de omenie—treacă!; că s'a siluit banditeşte conştiinţa alegătorului — să iertăm. Dar s'a făcut altceva, mai odios, mai fără nume — o înjosire pe care nu o cunoscuse Iaşul până acuma. A fost dus, în centrul acesta cultural, antreprenorul partidei junimiste, şi pus, pentru a stărni curiozitatea publicului, să-şi deschidă abcesele, din cari a ţîşnit asupra auditorului ceeace de atîta vreme colcăe putrezit şi infect în firea aceasta, căreia nu i prieşte de cît otrava.

De acum, cel puţin până azi, campania de alegeri parţiale s'a sfîrşit cu distrugerea definitivă a celor două categorii de nevolnici pe cari opinia publică îi îmbrînceşte sistematic.

* * *

Acţiunea: Ţara legală, de la un capăt pînă la cellalt a condamnat regimul odios de la guvern şi a proclamat încrederea sa în partidul conservator-democrat şi în şeful acestui partid, d. Take Ionescu.

Cît despre junimişti, să i plîngem, căci pier după cum au trăit, ca nişte nemernici, fiind fugăriţi de opinia publică, isgoniţi ca nişte vicleni şi otrăvitori ai neamului, după ce au trăit din calomnie din minciună, din miluire politică şi din bîrfeală, după ce au pîngărit cele curate şi neprihănite.

Să nu turburăm măreţia acestei zile de sărbătoare, pronunţînd numele acestor nefericiţi.

Triumful nostru de eri este mare, este imens, şi de el trebue să ne simţim mîndri, împreună cu alegătorii Ieşeni.

Să trăiască partidul conservator-democrat! Să trăiască ilustrul său şef, d. Take Ionescu! Să trăiască cetăţenii Iaşilor!

*

La Roumanie: Opinia publică se pronunţă contra unui ansamblu de legi rău concepute şi rău aplicate, pe cari tîrgoveţii şi sătenii le detestă; şi dacă liberalii au făurit un monstru care nu va avea zile să trăiască, partidul carpist este el singur un monstru care nu va trăi.

S'a lărgit calea în faţa marelui partid conservator democrat, care, însufleţit de dreptate pentru toţi şi închinînd toată solicitudinea sa pentru îmbunătăţirea soartei săracilor, va pune capăt luptelor d'intre clase şi va realiza armonia naţională şi pacea socială.

Cinste Iaşului!

*

Ziarele liberale *Secolul* şi *Viitorul* nu amintesc o vorbă despre alegerea de la Iaşi.

Litere-Ştiinţe-Arte

Drama italiană.—Ziarele din Capitală continuă a se ocupa de reprezentaţiile trupei dramatice a lui Alfredo de Sanctis. La Iaşi trupa fusese de asemenea anunţată şi nu pentru întâia, ci pentru a doua oară s'a întîmplat ca publicul iaşan să aibă decepţia de a aştepta în zădar această companie dramatică. E drept că mai curînd directorul trupei s'ar putea plînge de o decepţie, de oarece n'a putut veni la Iaşi din cauza prea puţinei grabe ce a arătat publicul nostru întru întîmpinarea excelenţilor artişti sosiţi dintr'o ţeară latină, jucînd într'o limbă aşa de accesibilă. Ori-cum nevenirea trupei e un certificat de paupertate pentru oraşul nostru care n'a putut asigura două seri unei trupe superioare de care ne apropie atîtea elemente. E poate prea pesimist directorul trupei care nu s'a încrezut în iaşani. Ne gîndim că e poate întru cîtva amestecat pessimizmul bonhomului Borelli, socrul lui de Sanctis şi unul din artiştii trupei Fostul director de scenă la Iaşi a păstrat probabil oarecari impresiuni defavorabile din oraşul nostru.

Ori cum ne pare rău că nu ne a fost dat să admirăm o bună trupă dramatică italiană.

La Berlin se va deschide în 1913 o nouă operă care se va numi „Wagner-Wolkstheater" şi care va reprezenta dramele muzicale ale lui Wagner. Preţurile locurilor vor fi cît de mici pentru ca astfel să se răspîndească muzica wagneriană în cercurile c le mai largi.

*

Naţionaliştii francezi au avut o mare decepţie politico-artistică prin faptul că sculptorul Mercié, autorul monumentelor în amintirea anului 1870,—„Gloria Victis" şi „Quand même", s'a dus la Berlin ca să participe la deschiderea expoziţiei de artă franceză. Chiar zilele aceste patriotul Déroulède îl serbătorise într'un discurs pentru că ştia că n'a primit invitaţia de a merge la Berlin. Decepţia însă n'a întîrziat şi Déroulède îşi varsă necazul într'un interview cu „Echo de Paris".

*

In colecţia de tablouri a familiei Knoll din Bozen (Tyrol s'a descoperit un tablou al pictorului Iacopo Palma fiul, E vorba de o operă din tinereţa a nemuritorului artist. Tabloul, care e lucrat în gustul şcoalei rafaeliste, închipueşte ur mătorul vers din evanghelia lui Matei: „Şi ei îl legară, îl biciuiră şi-l duseră înaintea lui Pilat din Pont"

*

Edmon Rostand, recreindu-se de munca pe care a avut-o timp de cîţi-va ani cu Chantecler, a prelucrat vechea piesă romantică „La princesse lointaine" scrisă acum optsprezece ani. Indată ce Sarah Bernhard va fi literară, poetul va oferi prelucrarea ca s'o monteze. De sigur însă că nu se va putea în carna aceasta,

*

August Bebel, şeful socialdemocraţilor germani împlineşte la 22 Februarie vrîsta de 70 de ani. Zilele acestea a apărut mult interesantul lui volum: „Din viaţa mea". In această operă Bebel povesteşte pe larg cele mai interesante epizode din viaţa şi activitatea sa.

*

Marea artistă Duze dezminte legenda că ar fi vorba de o împacare a ei cu Gabriele D'Anunzio.

*

Ţara întreagă sărbătoreşte triumful nostru

Continuăm azi cu publicarea telegramelor primite de amicii noştri Al. Badareu şi Gheorghe Lascar, îndată după cunoaşterea strălucitului rezultat al alegerei de Duminică.

Bucureşti.—Meritul strălucitului succes aparţine în primul loc generalului şi candidatului. Trăiască Bădăreu şi Lascar. Amicul N. Fleva.

*

Bucureşti. — *S'a făcut dovada că şi modeştii, dar cinstiţii muncitori sunt iubiţi şi ajutaţi pentru a putea să'şi aducă serviciile lor iubitei noastre ţări. Să trăeşti împreună cu iubiţii alegători.*

D-r Istrati, *fost ministru.*

*

Galaţi. — *In numele partidului conservator-democrat din Galaţi, vă felicitez pentru strălucita victorie ce a-ţi repurtat.*

Filipide.

*

Tărgovişte.—Iţi trimet cele mai sincere felicitări şi salutări cordiale, atît în numele meu, cît şi ale amicilor noştri din Dîmboviţa. *Vasile Dimitropolu*

preşedintele comitetului

*

Calaraşi.—**Vă felicit de isbînda repurtată. Trăiască alegătorii ieşeni. Trăiască partidul conservator democrat.**

Alex. Bădulescu

preşedintele comitetului

*

Craiova. — *Să trăeşti; prin dumneta triumful partidului.* *N. Economu.*

*

Bucureşti.—**Voturile conştiente ale aleşilor cetăţeni ai Iaşului au infierat cum se cuvine pe cei din stînga şi din dreapta, cari au abuzat şi de vorba pătimaşă şi cu fapta rea. Trăiască Iaşul! Să trăeşti! Cinste şi mulţumită tuturor.**

Istrati.

*

Bucureşti. **Călduroasele mele felicitări.**

Comşa.

*

Bărlad.—**Primeşte felicitările mele.**

Jean Lupu.

*

Vaslui. — **Cele mai sincere felicitări pentru reuşita d-tale. Trăiască alegătorii Iaşului.** *Sandu Răşcanu*

*

Bucureşti. — **Să trăeşti.**

Teodor Criveţ.

*

Constanţa. — **Iau parte cu multă bucurie la strălucitul d-v succes; să trăiţi mulţi ani.** *Abdulachim Bekir.*

*

Tulcea. — **Cele mai sincere felicitări.**

Georgiade.

*

Mihaileni. — **Felicitările mele pentru marele succes.** *Alexandru Stîrcea.*

Săveni. — **Rog primiţi respectuoasele mele felicitări.** *Borş.*

*

Drăguşeni, (Săveni). — **Să trăeşti, să tot învingi. Trăiască şeful nostru. Onoare alegătorilor eşeni.**

C. Ananiescu, Gh. Ananiescu.

*

Rugineşti.—**Trăiască alegătorii judeţului Iaşi, care au probat emanciparea politică. Să trăiţi mulţi ani spre fericirea poporului nostru, după cum ai dat dovezi.**

Filitti, Adjud.

*

Bucureşti.—**In numele culoarei de negru te felicit. Iaşul a imitat şi întrecut Bucureştiul.**

N. Cosăcescu.

*

Bucureşti. — **Aşa luptă şi aşa succes se potriveşte cu amicul Bădăreu. Să trăieşti.** *Comşa.*

*

Bucureşti.—**Să trăieşti şi D-zeu să ne ajute să scăpăm ţara, de aceia care în numele moralei sînt imoralitatea vie a acestei ţări.** *Aurel Iliescu.*

*

Bucureşti. —**Isbînda lui Lascar va încheia definitiv triumful nostru. Să trăieşti, să trăiască Lascar şi alegătorii lui.** *Victor Filotti-Căpităneanu.*

*

Galaţi.—**A-ţi repurtat o victorie strălucită. A-ţi justificat increderea şi dragostea de care vă bucuraţi în toată ţara. Primiţi vă rog felicitările partidului conservator-democrat din Galaţi.**

Filipide.

*

Tg.-Neamţ.—**Te felicit pentru succes Să Trăiască partidul cons.-democrat.**

Vasile Creţu.

*

Botoşani.—**Graţie muncei d tale neobosită ai dat o lecţie bine meritată adversarilor noştri de toate nuanţele, roşi şi franasaţi, îţi exprim tot entuziasmul meu.** *G. Cananău.*

*

Iaşi.—**Felicitări sincere pentru isbînda repurtată.** *Justin Teodorescu.*

*

Crasna.—**Felicitări pentru strălucitul succes.** *George Constantin.*

*

Tulcea.—**Isbînda de la Iaşi a dovedit triumful desăvîrşit al partidului conservator-democrat. Trăiască bravii cetăţeni şi prietenii noştri, care înlăturînd toate insinuările calomnioase au spus cuvîntul hotărîtor între partide. Să trăiţi.**

Preşedintele conserv.-democraţi.

Mateescu-Buzeu

*

Galaţi.—**Este un succes admirabil. Să Trăiţi.** *G. Fortunescu.*

*

Bărlad.—**Partidul conservator-democr. din Bărlad şi judeţul Tutova, vă felicită călduros pentru strălucita domniei Voastre isbîndă şi transmite bravilor alegători ieşeni admiraţia sa pentru nestrămutata lor încredere dată causei noastre.**

Preşedinte *Teodor G. Emandi.*

*

Tulcea.—**Vă felicit pentru alegerea dv. Trăiască alegătorii din a doua Capitală înlăturînd care toate insinuările calomnioase au ales pe omul de bine al Iaşilor.**

Preşedinte Mateescu Buzeu.

*

P. Iloaie.—**Prin neobosita-ţi muncă aţi triumfat. Inzileasca-te D zeu pentru a culege roadele muncei.** *Ferderber.*

*

R.-Vilcea.—**Vii recunoscătoare mulţumiri pentru bunele urări şi pentru vestea strălucitei victorii să Trăeşti d-ta iubitul şi marele nostru fruntaş, căruia se datoreşte în cea mri mare parte că partidul conservator-democrat a fost condus aşa de curînd şi aşa de multe ori la glorie.**

Bottea.

*

P.-Neamţ.— **Felicitări frumoase. Trăiască şeful iubit conducînd partidul mulţi ani, Trăiască luptătorul neobosit şi ieşenii.** *Ion Gheorghiţa, Ion Onu*

aflător în Tg.-Neamţ.

*

Dorohoi—**Ura! Trăiască alegătorii independenţi noul Senator, partidul şi şeful Iaşan.** *Miluţă Manoliu.*

*

Bacău.— **Trăiască Vulturul Moldovei ce stă cu ghiara adînc înfiptă în taraba cartelistă.**

Avocatul Doicescu-Roman.

*

Sascut.—**Cu Take Ionescu şi dv. ca şefi succesul trebue să fie strălucit în tot-deauna. Să trăiţi.** *C. Galeriu.*

*

Băiceni—**Mulţumiţi în suflet de frumoasa isbîndă a partidului conservator democrat primeşte luptătorule desăvîrşit viile mele felicitări.**

Constantin Gheorghiu.

*

Bacău.—**Partidul conservator-democrat Bacău te felicită, să trăeşti puternic stîlp al partidului Să trăiască alegătorii cari au răsbunat partidul şi pe d-ta de infamiile adversarilor. Să trăiască alesul.**

G. Poltzer.

*

Craiova.—**Să trăeşti harnic luptător pentru podoaba şi indemnul nostru să Trăiască noul ales.** *Ghiltzu.*

*

Sascut.—**Entuziaste felicitări; onoare Iaşilor.** *G. Galeriu.*

*

Argeş.—**Onoare ieşenilor Trăiască alegătorii colegiului 2 senat Trăiască alesul. Trăiască şeful partidului conservator democrat. Preşedintele clubului conservator democrat curtea de Argeş.**

Nanu Gheorghiu.

*

Bucureşti.—**Inbitului meu profesor trimit o caldă salutare pentru succesul obţinut ura! ura să Trăeşti!**

Diamant Carol.

*

Gara Iaşi.—**Călduroase felicitări pentru frumoasa izbîndă Trăiască partidul conservator democrat.**

An. Gusti.

*

Constanţa.—**Votul ieşenilor este quintesenţa voinţei ţărei şi a tutulor celor ce te cunosc. Trăiască partidul conservator demecrat.**

Constantin Irimescu.

*

T.-Severin.—**Admirăm de aici răspunsul ieşenilor la toate insu'tele şi calomniile adversarilor liberali şi junimişti. Trăiască alegătorii ieşeni şi neobositul lor conducător. Trăiască iubitul nostru şef Take Ionescu.**

Gr. Constantinescu.

*

Brăila.—Trăiască bravii noştri ieşeni. Trăiască alesul. Trăiască Bădăreu.

Livianu

*

Tg. Jiu.—Entusiasmat. Să trăeşti! Să trăiască bravii alegători ieşeni!

Dr. Cruceanu

*

Botoşani. — Iaşul, centrul mişcărilor mari prin alegerea D voastră a apreciat munca cinstită ce aţi depus pentru el. Să trăiască alegătorii colegiului 2 senat. Să trăiţi Domnia-voastră alesul lor.

In numele partidului conservator democrat. *Silion*

*

R.-Sarat.—Să trăiască alegătorii ieşeni. Recunoscîndu-ţi meritele te au răsplătit.

Pentru partidul conservator-democrat din R.-Sarat. *Dr. Dobreanu*

*

Galaţi.—Sărbătorim împreună cu ieşenii victoria domniei-voastre şi a principiilor conservator - democrate. Iaşul v'a aratat prin această alegere gratitudinea ce vă păstrează. Să trăiţi.

Neculai Ionescu, avocat

*

Piteşti.—Să trăeşti. Trăiască alegătorii Iaşului, cari prin votul lor au încununat astă-zi munca şi cinstea.

Mihail Căprescu, fost deputat de Argeş.

Huşi—Isbînda domniei-voastre e ultima lovitură dată reacţiunei. Trăiască alesul Iaşului. Onoare alegătorilor.

In numele partidului conservator democrat. *Th. Cerquez*

*

Bucureşti.—Ura! Să trăiţi! Vă felicit de frumosul succes. Amiciţii.

Constantin Ghyka

*

Roman.—Alegătorii iaşului au ştiut bine cui să dea preferinţa. Te felicit.

Cantacuzino Paşcanu

Informaţii

❑ *Bietul dr. Manicatidi a vrut să vorbească la întrunirea liberală de Sîmbătă.*

La mijlocul vorbei a fost prins de boala copilărească, aşa că a ţinut un „discurs" cu „va urma.

Tot d. dr. Manicatide a fost exofisit din „partidul" d lui Iorga.

❑ *La Craiova a murit subit Vasile Roman, fost consilier la curtea de Apel de acolo.*

Roman fusese consilier şi la Curtea din Iaşi şi transferat de aci, în 1906, la Craiova

❑ D-na dr. Puşcariu, candidată la examenul de docenţă pentru oftalmologie va depune proba practică astă-zi, orele 4, la spitalul Spiridoniei.

❑ **Societatea „Mîna Saracilor".**—Această societate de bine-facere din Iaşi, pusă sub preşedinţia neobositei şi distinsei d-ne Marie A. Hinna, face progrese enorme şi este o mare ajutătoare a saracilor din Iaşi, mai numeroşi de cît în ori care alt oraş cu populaţie identică cu a Iaşului.

La peste **16,000** se urcă anual numărul prînzurilor ce se servesc nevoiaşilor; li se dă şi lemne şi, în timpul verei, peste 2000 kgr. pîine albă.

Ar fi de dorit ca publicul în stare de a ajuta să-şi îndrepte simpatia către vrednica societate, care face adevărate minuni — de şi foarte modestă, fără zarvă, fără reclamă.

Inregistrăm cu plăcere, că d. de Hertza a hrănit timp de trei zile pe toţi bieţii nenorociţi, în număr de peste *200*, cari zilnic vizitează cantina societăţei din str. Palatului 12.

D. locot.-colonel Langa, cunoscut iaşenilor prin darurile sale pentru saraci, ca şi pentru frumos şi util, a donat societăţei o sută lei.

La 30 Ianuarie va avea loc, în saloanele clubului Jockey, balul dat de această umanitară societate, în profitul frumosului scop ce ea urmăreşte.

❑ D ra Maria Codrescu a fost numită învăţătoare suplinitoare la postul al II-lea de la şcoala din Andrieşeni, în locul d-rei Natalia Petrovici, demisionată şi d-ra Eliza Vasiliu, la postul al II-lea de la şcoala din Horleşti, în locul d-rei Lucreţia Maxim, demisionată.

❑ Ministerul instrucţiunei a trimes revizoratului şcolar o adresă prin care îi cere ca în unire cu medicu primar al judeţului să constate dacă mărimea sălilor de clasă ale şcoalei profesionale „Tereza general Miclescu", din str. Albineţi, corespund numărului de eleve ce frecventează acea şcoală.

❑ **Şcolare.**—Ministerul Instrucţiunei, aduce la cunoştinţa elevilor notaţi mai jos, ce au dat examen la Liceul Naţional din Iaşi, să se grăbească cît mai neîntîrziat a-şi scoate certificatele de examen căci la din contra se vor anula:

Bărsean Procopia, Buţureanu Valeriu, Malaxa Elena, Polichron Constantin, Silberman Iţic, Balaban Eftalia, Barotz Strul, Bălănescu Maria, Borcea Mihai, Bulancea Elena, Comaniţă Natalia, Ferderber Const, Ioanovici Filotea, Isăcescu Margareta, Lazăr Const. Manoliu Eugenia, Mitru Maria, Prapurgescu Eugenia, Rădulescu Sever, Tutunariu Ioan şi Ţaicu Dimitrie.

— In Buletinul Oficial al Ministerului Instrucţiunei No. 321 din 1 Ianuar 1910, sunt publicaţi toţi candidaţii de profesori de curs secondar cu două sau mai multe specialităţi.

— Tot în acel buletin e publicat şi tabloul normaliştilor numiţi cu titlul provizoriu pe ziua de 1 Decembrie 1909 după alegerea fie-căruia conform regulamentului de aplicarea legei.

❑ D. Gh. Ibănescu a fost numit învăţător provizor la şcoala din satul Piciorul Lupului, comuna Ciurea.

❑ Corespondentul local al ziarelor „Dimineaţa" şi „Adevărul", d. Max Kaufman, a fost crud încercat prin moartea fratelui său S. Kaufman, expeditor la vamă.

Inmormîntarea are loc mîine, Mercuri, la orele 2 p m.

DIVERSE

— Eri Duminică 17 Ianuar D-na Sofia Rosin, directoarea şcoalei primare de fete „Carmen Sylva" şi soţul seu dl. Constantin Rosin, comptabil din Iaşi au serbat nunta de argint, pentru 25 ani de căsătorie.

— S'a ivit epidemia de scarlatină şi tusă convulsivă în comuna Erbiceni.

❑ **Greva de la fabrica de scaune.** —Eri lucrătorii de la fabrica de scaune din str. Uzinelor, s'au pus în grevă, nevoind să reia lucru până ce nu vor fi satisfăcute cererile lor, de a nu se aplica noul regulament, care le atinge mult interesele. Ei cer asemeni îndepărtarea unui observator al lor. Spre seară s'a încercat o împacare între ei şi patron, ca astă zi să reia lucru, dar nu s'a izbutit.

❑ Eri Curtea cu juri a condemnat la 5 ani recluziune, pe Constantin Bodroagă pentru lovituri căuzătoare de moarte.

❑ Procesul de calomnie prin presă intentat de profesorul universitar din Bucureşti d-lui Leon Cosmovici, profesor universitar din Iaşi, care trebuia să se judece eri s'a amînat din cauză că procedura nu era îndeplinită.

❑ Blanche Toutain şi excelentul ansamblu de la teatrul „Oeuvre" din Paris, vor da două spactacole în Iaşi: la 2 Februarie *le monde où l'on sennuie* şi la 3 Februarie *Frou-Frou*.

Locaţia deschisă la „Thalia".

❑ Comisia de examinare a candidaţilor la catedra de igienă de la facultatea de medicină din Iaşi a delegat pe d. profesor Tiron cu facerea raportului asupra titlurilor şi lucrărilor celor trei candidaţi, domnii doctori; Vasilescu, Mesincescu şi Spineanu.

D. Tiron îşi va depune rapotul la 26 c.

❑ Ministerul Industriei şi comerţului a permis funcţionarilor să se înscrie în societatea de bine facere „Jubileul Carol I" din Iaşi.

Dacă societatea se va abate de la statutele în vigoare, autorizaţia i va fi retrasă.

❑ Ministerul instrucţiunei a trimes o circulară revizoratului şcolar, prin care cere să pună în vedere părinţilor ce nu-şi trimet copii regulat la şcoală, să nu mai ceară ministerului scutirea de amenzi, de oarece cererile lor nu vor fi ţinute în samă.

❑ Ministerul instrucţiunii a revocat transferarea d nei Closs din Hîrlău, d-sa rămânînd la postul său.

❑ Duminică s'a ţinut şedinţă la cercul cultural din Prisacani. Şedinţele au avut loc la şcoala din Costuleni. Au vorbit d-nele Maria Petrescu şi Tarsiţa Chitaru, iar apoi d. Gh. C. Sachelarie.

❑ De asemeni cercul cultural Bucium a ţinut şedinţă la şcoala din Socola.

❑ Duminică 24 Ianuarie orele 2 p. m. va avea loc în sala conservatorului de muzică, o producţiune dată de elevii şi elevele şcoalei, pentru sărbătorirea zilei de 24 Ianuarie.

Venitul net al acestei producţiuni se va împărţi elevilor saraci ai şcoalei.

❑ Judecătoria ocolului Fălciu a judecat eri pe fostul învăţător Ionaşcu, care după cum se ştie a delapidat suma de 24.000 lei şi a fugit apoi în Rusia unde a fost prins şi apoi extradat autorităţilor noastre.

El a fost condemnat la 3 ani şi 6 luni închisoare şi la 24000 lei despăgubiri.

❑ D. Al Ionescu, comisar cl. II, şef al poliţiei gărei Burdujeni, a fost avansat poliţai la Fălticeni; d. Ion Negoescu, director cl. III al poliţiei Constanţa a fost numit comisar şef al poliţei Burdujeni.

Ultime informaţii

❑ *D. M. B. Cantacuzino, prezidentul clubului carpist din localitate, a demisionat astăzi din această demnitate.*

D. Cantacuzino a scris d-lui Carp, că propunerea ce-o făcuse privitoare la o alianţă cu liberalii din Iaşi la alegerea de delegaţi, a fost nesocotită şi ca atare d. Cantacuzino consideră misiunea sa terminată.

*

D. Cantacuzino este foarte amărît contra greceniştilor şi aceştia îl atacă subţire în numărul de ieri al ziarului lor local.

Atacul este foarte străveziu: d nii Stere şi Săndulescu sunt invinuiţi că ar fi dat concurs candidatului takist şi ambii sunt viu atacaţi.

Adevărul este, că se atacă astfel pe d. Cantacuzino, care ceruse oficiul ca junimiştii să voteze pentru d-rul Manicatide.

*

Un grecenist, întrebat astăzi asupra demisiei d-lui Cantacuzino, a răspuns:

— Nu ştim dacă a demisionat sau nu din preşedinţia clubului. Ceea ce ştim este că a mai demisionat de vre-o patru ori şi că, tot de atîtea ori, a revenit.

*

In celelalte cercuri politice nu se atribue nici o importanţă demisiei de care ne ocupăm. Părerea generală este, că supărarea şefului junimist este pasageră.

❑ *D. A. A. Bulgreu, care a plecat ieri seara la Bucureşti, se va întoarce mîine la Iaşi.*

Joi dimineaţă ilustrul nostru fruntaş va pleca pentru zece zile la Paris—la copii săi.

❑ *Delegaţia de procuror general va fi dată d lui Suciu cu începere de la 1 Februarie.*

❑ *Ziarele carpiste, de comun acord cînd este vorba de o infamie, atacă cu vehemenţă pe d. consilier de curte C. Grigoriu, care fusese tras la sorţi să prezideze biroul electoral.*

Dacă n'ar fi prezident d. Grigoriu, care este, fără doar şi poate, takist, ar fi fost proclamat reuşit, de şi n'a putut întruni de cît biete 88 voturi—d. C. Meissner.

D. C Grigoriu, care a păzit litera legei cu o rară scrupulozitate, este invinuit că a fost părtinitor şi nu-i se iartă că a fost avansat consilier de curte sub ministeriatul d-lui Badareu.

Invinşii junimişti caută alinare în infamii. Mai rău se fac de rîs, nenorociţii!

❑ *Ziarul junimist* Semnalul *de la R.-Sarat, publică un articol prin care declară, că guvernul a cerut concursul junimiştilor la alegerea comunală de la Rîmnic şi că junimiştii, întruniţi la d. dr. Blasianu, au consimţit să dee acel concurs liberalilor.*

La Rîmnic au luptat deci, liberalii uniţi cu junimiştii, dar a fost aleasă lista liberală d sidentă.

Pretutindeni promiscuitate şi pretutindeni înfrîngere pentru alianţa junimistă-colectivistă.

Marele incendiu din strada Cucu

La orele 4 dimineaţă—De unde a luat naştere focul.—Un mare număr de case distruse.—Intinderea focului.—Ajutoarele.—Cercetarile.— Cauza.— Pagubele.

Azi dimineaţă pe la orele 4 şi un sfert un incendiu a isbucnit la casa cu No. 57 din strada Cucu, incendiu care a luat proporţii mari, întinzîndu-se şi în strada Albă, distrugînd un mare număr de case.

Focul după cît să ştie a luat naştere de la fabrica de perii şi bidinele a lui Tobias S. Fall. Curios lucru că acolo nu locuia nimeni aşa că nu se poate stabili provenienţa focului.

După ce focul a ars înăbuşit înăuntru fără ca cine-va să prindă de veste, s'a întins la apartamentul din dreapta ocupat de lăptăria lui M. Goleştain. De şi s'a prins de veste, totuşi era prea tîrziu căci focul cuprinsese întreaga clădire şi începuse să se propage chiar şi mai departe.

O mare panică să născu, locatarii vecini cari se vedeau ameninţaţi, alergau care încotro, pentru a-şi putea salvu avutul.

Poliţia a dat de ştire pompierilor precum şi autorităţilor.

Ajutoarele date de vecini pentru a împedica laţirea focului au rămas zadarzădarnice; flăcările se întindeau mereu, ameninţînd să cuprindă tot rîndul clădirei pînă în strada Albă.

D. comisar Ştiubei care era de rond, a sosit cel întâi la faţa locului şi-a făcut primele cercetări.

Au mai sosit apoi domnii Argintoianu, comisarul secţiei a III-a, Dan comandantul sergenţilor, Costescu şeful siguranţei, Gh. Ştefăniu, ajutor etc.

In acest timp au sosit şi posturile de pompieri, sub comanda căpitanului Sturza şi a d-lui loc. Manolescu, care începură să dea ajutoarele de salvare.

La faţa locului s'a adunat o mare mulţime. Circulaţia pe străzile Cucu şi Albă era împedicată. In toate părţile se auzeau ţipete de femei şi copii înspăimîntaţi, care au rămas pe drumuri.

Cu toate ajutoarele care le dădeau pompierii şi oamenii serviciului comunal, totuşi focul continua să se întindă atît în spre strada Albă, cît şi în dos, spre strada Labirint.

In această parte focul a distrus mai multe clădiri lăsînd pe drumuri multe familii.

Proprietarii magazinelor de vechituri, care nu locuesc aci, au sosit la faţa locului, şi cu mare gţeutate au reuşit să salveze parte din mărfuri.

Focul a continuat pînă azi la amiază, şi din cauza lipsei de apă, ajutoarele date erau insuficiente pentru a potoli focul.

*

A fost distrus întregul corp de case, care începe din colţul stradelei Labirint şi ţine până în colţul străzei Albe, şi care era ocupat în partea dreaptă de: Tobias S. Fall, fabrică de perii şi bidinele; lăptăria M. Goldştain; bărbieria C. Rozen; cofetăria Michel Berinştein; băcănia Michel Strulovici; Mărunţuşeria lui M. Bercovici; drogueria M. Polingher; manufacturistul Zanft, iar în partea stîngă de mararul Iţic I. Iancu şi cărciumarul Strul Gratz.

Iar în strada Labirint au fost distruse casele ocupate de Baba Grossman, haine vechi; Avram Şfartz; Haia Vadana; Sima Vadana; Iosub Kaufman; Lupu Grimberg; Şmil Grimberg; Şulem Brauer; Haim Beer; Manase Liberman; Manase sin Moise; Aron Riven, Leizer Scheinfeld, în total au remas pe drumuri aproape 80 de chiriaşi.

Casele din str. Cucu erau proprietatea creditului Urban din Iaşi, şi erau asigurate la societatea „Dacia".

Acum cît-va timp administraţia comunală a voit să expropieze acele case; creditul însă cerînd suma de 350 mii lei, comuna a renunţat la expropiere.

Cercetările făcute n'au putut descoperi nimic. Tobias S. Fall, proprietarul fabricei de perii, de unde a luat naştere focul, a fost citat la siguranţă, unde după ce a fost interogat, a fost pus în libertate.

Totuşi există bănueli că focul a fost pus, de oare ce cu atît mai mult că apartamentul de unde a luat naştere focul nu era locuit. Cercetările continuă.

❑ De oare-ce d. Grigorovici, prezidentul curţei cu juraţi din Iaşi, făcuse parte din camera de punere sub acuzare cu prilej 1 crimei ce a fost comisă de A. Şaraga, şedinţa de la 28 Ianuarie, cînd se va judeca acest proces va fi prezidată de d. consilier Suciu.

❑ Domnii avocaţi C. M. Miclescu şi I. I. Motăş au fost numiţi experţi pentru evaluarea mărfurilor falitului M. S. Rabinovici.

❑ D. I. P. Gherasim s'a înscris în baroul local al avocaţilor.

❑ Administratorul plăşii Copou comunică prefecturei judeţului că astănoapte un incendiu a distrus casa fraţilor Ion şi Gh. Munteanu din Satul Găureni.

❑ Ministerul cultelor e confrmat ca epitropi la parohiile sf. Voivozi şi sf. Neculae din Belceşti pe d-nii Theodor Chiriac şi Irimia Rusu.

❑ **Sinucidere.**—Azi dimineaţă la orele 6 a fost găsit ştrangulat în curtea uzinei Tramvaiului, într'o cameră, lucrătorul Alois Kriegmayer, în etate de 45 ani.

Numitul s'a strangulat cu o batistă de un cuer din părete. Dîndu se de ştire autorităţilor, sosi la faţa locului d. procuror Skarlet, care ancheta cazul.

Asupra cauzei sinuciderii nu s'a putut afla nimic, de oare asupra sinucisului nu s'a găsit nici o scrisoare.

Ceilalţi lucrători fiind întrebaţi, au declarat că de cîtva timp numitul era bolnav.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

❑ **Examene universitare.**— D. I. Th. Burada va începe examenul de drept Roman la 21 Ianuarie 1910; d. profesor D. Alexandrescu va examina de la 20 Ianuarie, ora 8 seara.

*

Cursul d-lui Virgil Arion, anunţat pentru astă-zi, nu va avea loc. D. Tabacovici va începe cursul său Joi 21 Ianuarie.

Mercuri, 20 Ianuarie, ora 4, d. Trian dafil va vorbi despre „Cooperaţia" la cursul de seminar al d-lui Cuza.

❑ **Curtea cu juri.**—Astă zi s'a judecat procesul privitor pe Lupu Popescu, Vasile Cazacu, Dumitru şi Neculai Cazacu, acuzaţi de loviri cauzătoare de moarte.

Faptul s'a petrecut astfel: Duminica de 19 Iulie 1909 Gheorghe Barbu din din str. Oilor No. 1 avu o ceartă cu nevasta lui; aceasta s'a dus atunci şi a chemet pe tatăl seu Lupu Popescu care venind însoţit de cei de mai sus luară la batae pe Barbu pe care l schingiuiră în mod barbar.

Văzînd fapta ce au comis, criminalii îşi dădură seama de consecinţe şi după sfatul soţiei lui Barbu, criminalii după ce spalară victima de sînge, l'au îmbracat cu alte haine curate şi l'au pus apoi în pat. După ce au ras pămîntul din ogradă de sînge, l'au pus într'o legătură şi l'au aruncat în pod.

Apoi criminalii, împreună cu soţia victimei au plecat la o cumătrie. A doua zi de Sf. Ilie, Barbu încetă din viaţă. Un vecin care a observat faptul şi care de frică n'a intervenit la timp, a dat de ştire poliţiei, care începînd cercetările, reuşi să descopere pe criminali.

In momentul cînd să făceau cercetările şi pe cînd criminnlii căutau să tăgăduiască fapta lor, o femeie mută, din apropiere, care de asemenea a observat acest fapt, veni la faţa locului şi arătă că criminalii au aruncat în pod, pămîntul plin de sînge şi dînd prin semne şi alte amăuunte.

Faptul fiind apoi dovedit, criminalii fură arestaţi şi daţi judecăţii.

Acuzaţii sunt aparaţi de d-nii avocaţi Alex Dabija şi Teodor Stoenescu.

❑ Nebun cînta pe malul mărei, după basmul francez „La legénde du violoneux" este unul din multele sujete ale noului program cinematografic din sala Circului Sidoli, care începe Joi 21 Ianuarie a. c. Frumoasa alegorie este inscenată de actori superiori pariziani. Se vor succeda apoi interesante scene după natură, cum se extrage aurul dintr'o mină. Cinematograful ne va transporta în micul continent Australia şi ne va arata cu cea mai mare fidelitate după natură, colosalele lucrări şi instalalaţii pentru extragerea scumpului metal din pămînt.—Dimitri Donsky, o aventură din luptele religioase ale Ruşilor cu Tatarii, O aventură a d-lui Comisar, comedie, Noul joc sportiv „Alla"—Funcţionara poştala, o desfăşurare teatrală dramatică cu cele mai interesante scene, Suferinţele Copilului, a doua piesă din ciclul pieselor circ Teatrale şi un mare număr de comedii complectează noul program, foarte interesant şi excepţional de bogat, care începe Joi 21 Iannarie în vasta sală a Teatrului Circ-Sidoli.

❑ **Convocare.**—Membrii Comitetului organizator al balului costumat-mascat dat de societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică, de la 30 Ianuar, sunt rugaţi a participa la întrunirea care va avea loc în localul Societăţii, Joi 21 curent ora 9 seara.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 19 Ianuarie

Chestia modificărei legei monopolului cărciumelor

Bucureşti. — Un grup de deputaţi şi senatori au cerut, printr'un memoriu, d-lui Costinescu ministru de finanţe, să modifice legea asupra monopolului cîrciumelor.

D. Costinescu a făcut cunoscut grupului de parlamentari că e dispus să întroducă următoarele modificări:

1). Reducerea impozitului pe vin, de la 60 la 40 bani; 2). majorarea taxelor pe bere şi băuturi spirtoase; 3) se vor uşura condiţiile de acordarea autorizaţilor de deschiderea cîrciumelor. Se va reduce de la 25 la 21 ani etatea cerută pentru cel ce cere autorizaţie să deschidă o cîrciumă; petiţionarul nu va trebui să fie numai de cît însurat; în primii 10 ani nu va trebui numai décît se ştie carte.

Delegaţia deputaţilor şi senatori a luat cunoştinţă de modificările acestea şi s'au întrunit astă-zi la orele 12. Ei au ramas însă nemulţumiţi de cele expuse de d. Costinescu. In cele din urmă au ales o delegaţie, compusă din d nii: Iarca, dr. Mălădărescu şi Mareş, care să se prezinte d-lui Ionel Brăteanu, căruia să'i ceară ca să intervie d-sa direct la d Costinescu şi să'i ceară modificările cerute de reprezentanţii parlamentului, iar în caz cînd n'ci atunci nu vor fi satisfăcuţi, să provoace greva parlamentară.

Pentru comisia de judecată

Bucureşti. — Senatul universitar, s'a întrunit aseară, sub preşedenţia d-lui Dumitrescu-Iaşi şi a ales pe trei d-ni profesori: dr. Cantacuzino, Onciul şi Chiriţescu, din care ministrul instrucţiunei publice va alege unul ca membru în comisiunea de judecată a învăţămîntului superior, în locul d-lui Titu Maiorescu, demisionat.

Boala d-lui Panu

Bucureşti.—D. G. Panu se află de cîte-va zile greu bolnav.

Convocarea majorităţilor

Bucureşti.—Majorităţile parlamentare au fost convocate la o consfătuire, pentru Vineri seara la Senat.

Consfătuire politică

Bucureşti.—Toţi deputaţii şi senatorii conservatori democraţi au fost convocaţi pentru Vineri seara, la orele 9, la o consfătuire, acasă la d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat.

SENATUL

Bucureşti. — In şedinţa de azi Senatul a validat alegerea d-lui Gh. Lascar de la Iaşi.

Pentru catedra de istorie

Bucureşti.—Senatul universitar, împreună cu consiliul facultăţei de litere a ales o comisiune compusă din d-nii: Onciul, N. Iorga şi Evolceanu, care să cerceteze titlurile şi lucrările d lui Pîrvan, candidat la catedra de istoria veche, remasă vacantă prin moartea lui Gr. Tocilescu.

Situaţia guvernului

Bucureşti.—De oare-ce guvernul a simţit că nu mai are multe zile, s'a hotărît să nu se mai facă nici o remaniare.

D. Brătianu va relua preşedenţia guvernului şi ministerul de interne, iar d. Ferekyde va eşi din guvern şi va rămînea făr nici o demnitate.

Noul cabinet grec

Atena.—D. Dragoumis a constituit noul cabinet.

*

Atena.—Ministerul s'a constituit astfel: d. Dragoumis, preşedenţia şi internele; d. Callergi, externele; d. Fikiors, justiţia; col. Zarbas, resboiul; d Maiulis, marina; Panyakopulos, instrucţia; finanţele vor fi date probabil lui Valaoritis, guvernator la banca naţională.

Pregătiri militare

Sofia.—Recruţii chemaţi pentru finele lunei Martie, au fost convocaţi pentru finele lui Februarie. In cercurile competinte se asigură că acest ordin nu are nici o importanţă politică.

Totuşi Opinia publică vede în această măsură, o urmare a chemării celor 20 mii de redifi turceşti.

Conferenţă interzisă

Petersburg. — Prefectul poliţiei a interzis conferinţa slavo-filă a profesorului Pogodin, despre situaţia internaţională şi datoriile Rusiei. Poliţia a făcut o percheziţie în locuinţa lui Manuloff, fost şef al poliţiei secrete ruse la Paris şi la Roma, şi actualmente colaborator al ziarului „Nevoie Vremia".

Noul local pentru parlamentul otoman

Constantinopol.—Guvernul otoman a hotărît să aranjeze pentru parlamentul turcesc, vechiul palat stricat lîngă Top Hane, de oare-ce palatul pus la dispoziţia Porţei de principesa Nazime e prea departe.

Condoleanţe pentru victimile din Paris

Viena.—Impăratul Franz Iosef a trimes preşedintelui Fallières, condoleanţele sale cu prilejul catastrofei din Paris, şi a dăruit victimilor inundaţiilor suma de 25 mii lei.

Pentru victimile din Paris

Constantinopol.—Guvernul otoman a dăruit pentru victimile inundaţiilor din Franţa, 50 mii lei.

*

Viena.—Consiliul municipal din Viena a votat 50 mii lei, pentru victimile inundaţiei din Paris.

Scrisoarea imparatului Frantz Iosef

Buda-Pesta. — „Monitorul Oficial" va publica mîine scrisoarea autografă a Imparatului către primul ministru Khuen, în care declară că nu primeşte demisiunea consiliului, în urma votului de neîncredere dat de Cameră, şi prin care Suveranul mai declară că aşteaptă propunerile guvernului pentru disolvarea Camerei.

Inundaţiile din Paris

Paris.—Vremea e geroasă. Apele Senei au scăzut cu 15 centimetri; de la miezul nopţei pînă la 11 dimineaţă scăderea totală a apelor e de 65 centimetri. O parte din şoseaua din faţa gării Saint-Lazare s'a scufundat. Pe la toate şantierele căei ferate metropolitane scăderea apelor e simţitoare, mai cu samă în mahalalele Roquette, Austerlitz, Invalides şi Champs Elysées. O trecătoare a fost instalată pentru ca deputaţii să poată ajunge la palatul Bourbon. In mai multe locuri se lucrează a se destace zagazuri şi trecătoare. Pompierii golesc de apă subsolurile. In împrejurimile gărei Saint Lazare, situaţia s'a îmbunătăţit mult. In această parte a capitalei, apele au dispărut aproape cu totul pe la miezul nopţii.

Avocatul Andrei Kirilovici
(Junior)
Iaşi Str. Golia 53

ION I. MOTAŞ
AVOCAT
Iaşi Str. Strîmbă 8

De vânzare casele din str. Procopie No. 9 situate aproape de Sf. Spiridon.

De inchiriat O cameră mobilată, în str. Albă 27, pe linia tramvaiului.

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă
LEON BINDERER
Iaşi.—Str. Seulescu No 1

FARMACIA KISIELEVSKI
CAUTA ASISTENT
A se adresa la Fălticeni,

BYRRH CEL MAI BUN VIN TONIC ŞI APERITIF

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (Thuir Fanţ.)
De vînzare
La toate magazinele de consum din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ sa se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vînzare la principalele magazine de consum, drogueriĭ şi farmaciĭ din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

Compuză de odăi. — Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ
AVOCAT
— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu
AVOCAT
—Strada Bărboi No. 15—
Consult. 7— s. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No. 923 Joi 21 Ianuarie

Asupra scrutinului de Duminică

Nu vom discuta cu adversarii locali interpretările ridicole pe care le dau scrutinului de Duminecă. Și pentru liberali și pentru junimiști rezultatul alegerei e atît de dureros, în cît nu pot să recunoască înfrîngerea ce au suferit.

După primul scrutin, ne așteptam să zică cel puțin atîta: „Cu rezultatul acesta nu se poate mîndri nici un partid. Pentru nimeni voturile obținute nu constitue o victorie“!

Raționamentul acesta de și n'ar fi fost drept, însă în nici un caz ridicol.

N'ar fi fost drept, pentru că prea mare a fost deosebirea de voturi dintre guvern și noi — fără a mai vorbi de junimiști, cari au rămas în coadă.

N'ar fi fost însă ridicol, pentru că nici unul din partide n'au putut cuceri scaunul de la primul scrutin.

Dar, dacă înainte de balotaj judecata adversarilor noștri a fost atît de pătimașă, cum voiți ca după balotaj să fie alt-fel? Succesul nostru i-a orbit cu totul. Și unii și alții se trudesc să ni'l micșoreze.

Ast-fel liberalii ne aruncă în spate conrupția alegătorilor cu bani. Lucrul acesta, domnii de la putere nu l'au văzut unde trebuia să'l vadă, adică la junimiști—și'l văd unde nu a fost și nu va fi nici-odată!

Dar nu l'au văzut la junimiști—pentru că avesu interes să se facă orbi; sperau că doar îi vor convinge să-și retragă candidatul și să lupte pe față împreună împotriva noastră, după cum au luptat de alt-fel pe sub ascuns.

Fățărnicia este o mare calitate a junimismului, după cum îndrăzneala este calitate esențială a liberalilor! Pînă a nu se cunoaște rezultatul alegerei, alegătorii ieșeni, erau după liberali, oameni cinstiți, cetățeni inteligenți, buni romîni, cari vor ști să voteze pentru guvern, pentru toate binefacerile liberalilor!

Acum însă sunt niște oameni vînduți, cetățeni conruptibili, și romîni ingrați, cari pentru un blid de linte au nesocotit toate legile bune ale liberalilor și s'au dat pentru parale voturile pentru conservatori-democrați.

Lăsăm pe cetitori să judece ei această bruscă schimbare de apreciare a liberalilor asupra caracterelor alegătorilor ieșeni.

Noi credem, că dacă i'ar fi tratat ast-fel și înainte de alegeri, d-rului Manicatide i-ar fi lipsit multe din cele 191 de voturi obținute la balotaj.

Junimiștii sunt însă mai nostimi, mai originali în ridicolul lor.

Ei, ne acuză de un cartel cu liberalii, datorită cărora am reușit.

Au dreptate: Dacă d. Stere, prin scrisoare scrisă și semnată, le-a cerut concursul la balotaj, ca să scoată pe d-rul Manicatide, de ce adică, cel puțin verbal față de noi, nu s'ar fi rugat să-i primim concursul, pentru a scoate pe Gh. Lascar!

Dar în definitiv, ia să facem puțină socoteală,—și să vedem dacă și la gogomănia junimistă se poate răspunde tot așa de bine ca și la infamia de corupțiune a liberalilor. Junimiștii la primul scrutin au avut 138 de voturi, iar la balotaj 88—deci cu 50 mai puțin; liberalii din contra la primul scrutin au avut 155, iar la balotaj 191—deci cu 44 mai mult.

Mă rog, unde au sburat acele 50 de voturi junimiste, dacă nu la liberali?

Dar să zicem, că din cele 50, trecînd la liberali 44, șase rămânînd disponibile, au venit la noi—preferind mai bine să voteze cu opoziția de cît cu guvernul!

Apoi în cazul acesta, junimiștii ne-au dat concursul — inconștient dacă voiți—dar ni l'au dat!

Din nenorocire, nu putem să le fim nici lor recunoscători, căci și fără aceste 6 voturi, amicul nostru G. Lascar tot era ales—distanța dintre noi și guvern fiind 34 de voturi!

Sau poate aceste 34 de voturi ni le-a dat d. Iorga? Dat fiind, că la Universitate a spus la ora 5, după închiderea urnei, ca să nu voteze pe Manicatide, iar la junimiști nu s'au dus, de vreme ce au avut numai 88. Să ne spună și lucrul acesta domnii junimiști — și atunci le vom recunoaște și noi că sunt cei mai deștepți barbați din Romînia.

Dar să ne spună însă și cîte voturi are d. Iorga—la acest colegiu—ca să facem socoteală exactă, ca nu cum-va să se fi rătăcit vre-unul și pe la liberali sau junimiști.

A șesea demisie

D. M. B. Cantacuzino este un președinte de club politic care—demisionează. Cînd nu demisionează nu se știe că este președinte și cînd se afirmă în asemenea demnitate o face ca demisionat.

De la imperecherea cotilionului grecenist cu gruparea ieșeană a d-lui Carp, d. Cantacuzino a demisionat de șase ori —y compris și demisia de ieri.

D-lui Cantacuzino nu-i prieește clima grecenistă. Deprins să trăiască în atmosferă junimistă, deprins să fie ascultat și redutat, să-i se rîdă, cînd d-sa va bine voi a zîmbi și să arboreze stindard de doliu, cînd o floare din grădinuța sa, din Edenul din str. Carol s'ar deranja, d. Cantacuzino, s'a văzut, într'o zi, prizonierul greceniștilor, în fruntea cărora s'a instalat d. Holban.

Și de atunci, macar la două luni o dată, șeful junimist demisionează. Atîta putere are. Atît se poate răzbuna: să demisioneze și, după 48 ore, să-și retragă demisia.

D. Cantacuzino a demisionat totdeauna motivat. Istoria politică n'a vroit să dee prea mare importanță demisiilor acestui bărbat politic. De aceea n'am putea aminti cele șease cauze, cari au determinat cele șase demisii ale șefului junimist, dar știm că ele au fost motivate și știm iarăsi că, pînă acum, de cinci ori a revenit asupra demisiilor, fără de nici o satisfacție.

De hazlie memorie regretatul deputat Nucșoreanu, dădea sfat prietenilor să nu se joace cu demisiile, fiind-că ele pot fi primite. D. Cantacuzino se joacă cu demisiile fiind-că știe—o lungă experiență i-a dovedit-o—că d. Carp nu i le primește.

Dacă d. Cantacuzino și-ar depune mandatul de președinte în mîinile d-lui Greceanu, de sigur lucrul s'ar schimba. Peste patru zile cel mult, d. Cantacuzino va fi din nou în stare să demisioneze. Pentru motive de sănătate: nu se poate imprieteni cu clima grecenistă.

D. Cantacuzino ar trebui trimis într'un sanatoriu junimist, unde s'ar găsi numai visători, Flamarioniști, supuși și umili, cari ar primi fără discuție chiar și o ofertă a la Stere.

Dacă nu va face așa, d. Cantacuzino va repeta la infinit jocul cu demisia. Joc foarte periculos pentru prestigiul d-sale politic. Căci demisionînd și revenind, fără satisfacție, va da prea des prilej d-lui Holban să și rîdă de el. Și, ori cum fie, zeu că ie pacat!

Cartelul Stere-Badareu

Partidul conservator-democrat din Iași, cu prilejul victoriei ce a repurtat-o d. G Lascar, a fost din partea adversarilor, obiectul celor mai varii acuzațiuni: D. Lascar a triumfat prin conrupere; prin fondurile evreilor, prin impopularitate și, *pour la bonne bouche*, **grație concursului ce i-a fost dat de d. Stere, sau cum vine vorba prin cartelul Stere-Badareu.**

Pe cine voia să învingă d. Stere prin acel cartel? D. Stere voia să se învingă pe el personal! Aci am ajuns cu farsa acestui cartel.

Și cine o spune? Liberalii, cari credeau în fabula aceasta, nu i-au mai dat crezare în alegerea specială, întru cît candidatul Manicatide este sterist cu accese antisemite.

Liberalii nici n'au spus o, nici n'au gîndit'o macar. Acuzarea vine direct din lagărul grecenist. Acei greceniști, cari, în preziua alegerei, asistase la citirea ofertei desperate a d-lui Stere, prin care cerea voturile junimiste pentru candidatul liberal, deci în defavoarea candidatului nostru, acei greceniști ca să lovească în prezidentul clubului junimist, care a jucat rolul solului d-lui Stere și ca să lămurească, cu argumente fără temelie, rușinoasa cădere a d-lui Meissner—aceiași greceniști ne spun că am triumfat grație d-lui Stere!

Fără a mai insista asupra moralității ofertei șefului liberalilor locali, ne întrebăm: cum am putut noi fi în cartel cu d. Stere?

D. Stere s'a crezut aproape de înnec, cînd a apelat la șeful junimist. Candidatura liberală fusese declarată dezolată în momentul în care electorii liberali, poate ca să-și bată și joc de d. Stere, l'au trimis pe acesta la d. Cantacuzino.

Și doar nu l'au trimis ca să impiedice reușita d-lui Meissner! L'au trimis fiind că d. Manicatide avea prea puțină șansă de reușită și tot una ar fi fost pentru d. Meissner dacă ar fi candidat sau nu, dacă ar fi avut 88 sau 48 de voturi.

Oferta d lui Stere insemna o colaborare a liberalilor cu junimiștii pentru zdrobirea takismului, iar gazeta grecenistă vorbește de concursul pe care d. Stere l'a dat d-lui Badareu!!

D. Badareu poate avea părere bună despre d. Stere ca profesor, ca om de litere. D. Badareu poate fi de părerea că ziarul său nu trebue să terfelească numele d lui Stere.

Dar de aci până la cartel mai avem de umblat. D Badareu este foarte departe de a avea cu d. Stere relațiunile pe care le are cu el șeful junimiștilor locali.

N'avem să readucem probele. In politică d. Stere poate avea nevoe de d. Cantacuzino și vice versa. Amîndoi trăiesc în ceruri.

D. Badareu trăiește pe pămînt El nu este șeful partidului seu nici prin întîmplare, nici ales la noroc. Și dacă la fie-care eveniment politic, la fie care întîmplare mai de seamă, d. Badareu ar avea nevoe de concursul d-lui Stere—de sigur, d. Badareu n'ar fi ajuns o putere extra-ordinară, inima partidului seu.

Cartelul Badareu-Stere, stafia greceniștilor și a anti-steriștilor liberali, este, pur și simplu, o zeflemea hidoasă.

Chestii politice

CĂINĂRI PREFĂCUTE

Organul fraților Brătianu, *L'Indépendance Roumaine* poartă un deosebit interes cauzei conservatoare. E în tradiție la liberali să poarte interes conservatorismului specific. Cît d. Sturdza a fost șef de guvern, a ținut ca cumnatul său d. P. P. Carp să fie succesorul său la guvern. Și n'a reușit. Trei ani și jumătate guvernul liberal al d-lui Sturdza a sprijinit și fățiș, prin lupta din parlament și prin stăruințe și vorbe bune la palat, că numai d. Carp e șeful conservatorilor și că nu se poate ca guvernul căzut la 11 Februarie 1901 să nu revină după cel liberal.

Țara însă care e stăpînă pe voia ei a dat cîștig de cauză luptei celei drepte dusă de stegarul partidului, șeful nostru de azi d. Take Ionescu. După succesele din cameră, după izbînzile de la județ, M. S. Regele nici n'a ținut socoteală de d. P. P. Carp și a dat puterea partidului ce aducea țării ramura de maslin.

Așa și astăzi dinastia Brătenilor a moștenit de la d. Sturdza preferința tot pentru d. P. P. Carp. Ce n'a făcut d. Brătianu pentru a da ochi și sprincene în fața țării d-lui Carp și acoliților săi!

Carteluri electorale, susțineri pe față de candidaturi carpiste, atac comun în contra noastră, totul: presă, parlament, partid l'a pus în slujba d lui Carp.

Acțiunea d-lui Brăteanu a fost încununată de succes. Țara, singurul factor real n'a ținut samă de aceste compromisuri și în 2 ani și jumătate a trimes în parlament 20 reprezentanți conservatori-democrați, toți aleși prin lupte cu sînge, prin sacrificii colosale, dar singurile care valorifică în fața țării un partid de guvern.

Iată că junimiștii recunoscîndu-și slăbăciunea lor au început a fi gălăgioși, și lăsați la împunitatea d-lui N. Filipescu, pururi gălăgiosul d. Filipescu au ajuns să-și piarză sărita... După investirile din presă și întruniri, la Iași au asmuțit strada pentru a provoca scandal. Se știu scenele de la întrunirea noastră de Vineri 15 Ianuarie. Toți zurbagii au fost puși la locul lor, dați afară ca niște mișei.

Nici că se putea că după ce d. Filipescu, înjură ca la ușa cortului în sala Sidoli pe șeful nostru, să nu vină plebea afumată și să ne șuere tot în acea sală. Capul de bandă al plebei afumate nu era nici Stroja nici Stamatiu nici Crăciun, ci însuși Nicu Filipescu, cu a cărui autorizare se preparase scandalul.

Dacă N. Filipescu a indignat lumea ieșană și țara cu balivernele sale, plebea afumată a pus'o în stare de veghe.

Ei bine, în concertul indignaților intră și *L'Indépendance*, care după ce desaprobă pe studenții d-lui Iorga și Cuza trage o soponeală și carpiștilor d-lui N. Filipescu.

E nostimă încheerea: „Șeful conservatorilor ar trebui să se gîndească serios ca să pună botniță la ciți-va din politicianii lor (celor de la *Evenimentul*) totdeauna răsculați *și cari nu fac de cît compromit cauza conservatoare*“.

Adică pe înțelesul Brătenilor: Noi ținem foarte mult la Carp și Carpiști, ne plac culisele de intrigi, țesute prin Filipescu. Dar e prea de oae de tot! Nouă nu ne plac tulburările de stradă cît suntem la putere, de și nu s'ndreptate în contra noastră. Indemnul la răscoală și turburări 'i un drept al nostru în opoziție, să l facem în contra lui Take Ionescu. Așa dar ne-am înțeles. In ziua cînd Regele va chema pe Take, eu Ionel și cu Petrake facem cartel înscris că vom uza de toate mijloacele pentru a-l răsturna, chiar cu strada. Dar cît sunt eu la putere lăsați-o mai dămol, că nu de alta, dar compromiteți cauza conservatoare, care nouă ni e așa de scumpă, căci știm că prin voi, noi venim mai degrabă la putere.

Ce ți-e și cu admonestările acestea prefăcute! Strașnic îi doare pe Brătenești periclitarea cauzei conservatoare. Așa zice *L'Indépendance Roumaine!*

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

SATURN

Că bătrînul Titu Maiorescu s'a văzut, rînd pe rînd, sfidat și atacat în aula universității ieșane de d-nii A. C. Cuza și N. Iorga, nu e din cale afară surprinzător. Pentru ambii acești apostoli în miniatură, dl. Maiorescu—tămîiat de ei odinioară, după cum au tămîiat pe Gherea și pe atîția alții—rămîne neîmpacatul adversar al lui Barnuțiu, profesorul de economie politică la Iași, xenofob la exces și combătut la 1868 prin acel memorabil capitol filosofic și polemic: „In contra școalei Barnuțiu“.

Apoi istoria și literatura ne arată în multe parabole că fiii—chiar cei intelectuali—nu sunt totdeauna recunoscători progenitorilor lor.

Unde însă mirarea începe mai mult, e că d. N. Iorga în cel mai nou ex-curs din aula universității ieșane, ar fi atacat pe propriul său... copil intelectual, pe candidatul liberal în alegerea senatorială. Că l'a combătut și renegat nu afirmă numai informat a—din sorginte sigură—a „Opiniei“, dar ne face dovada un articol de acum cîteva săptămîni din „Neamul Romînesc“ — No. 137 — unde sub pretext de „a da la cap“ poporaniștilor, d Iorga aplică în acelaș timp o drastică lecțiune și admonestare propriului său candidat:

„Deci (d. Stere) a ales pe unul dintre naționaliștii cari în lipsa noastră momentană de organizație, datorită unor motive care vor dispărea în curînd de la sine, *au comis greșala de a ceda unor stăruințe prea obsedante* și de a se „înscrie“ la vre-un partid organizat știind bine că n'au de părăsit credința lor, pentru că cei ce au solicitat înscrierea n'au nici-o credință...“ Și după ce reproduce textul recomandărei făcute la clubul liberal de d. Stere, urmează:

„Da, așa e: Iașul e „democratic și naționalist“ și *fiind-că nu putem bănui oameni inteligenți și onorabili de confuzii intenționate care se numesc de obicei cu un cuvînt tare*, ne bucurăm că adversarii noștri, poporaniștii socialiști, umanitari, filosemiți, insultătorii grosolani ai naționalismului, pamfletarii nedrepți și neloiali de la „Viața Romînească“, își calcă în picioare semeția și invidia recomandînd pe un prieten statornic al nostru și care în viața lui n'a scris un rînd pentru un jidan, care nu se vinde la taraba lui Sanieleibici și nu vine din întunecoasele depozite de haine vechi...“

Așa dar: d-rul candidat după ce a comis greșala de a se „înscrie“ (între ghilimele!) la un club „adversar“, e bănuit de confuzii intenționate care se numesc cu un „cuvînt tare“ și se află în tovărășia unor grosolani, invidioși, neloiali și așa mai departe Iar imaculatul care n'a scris nici un rînd (dar rețete?) pentru un jidan, va fi alesul... filosemiților—poporaniști—socialiști etc.

E clar ca lumina zilei. Bănuind că va fi ales, d. N. Iorga îl dă gata cu o oară înainte, aplicîndu-i ghionturi și insinuări. Iar în ziua alegerei, cu cîteva oare înaintea verdictului, îl mînîncă iar, fript, de pe înălțimea tribunei universitare.

Saturn, mitologicul, își înghiția copiii săi proprii. Apostolul de la Vălenii de Munte nu se lasă întru nimic mai prejos prin cruzimea lui.

Rodion

DE PESTE HOTARE

Coeducația sexelor în Elveția.—O inferioritate.—Studiul legilor.—Unirea femeilor.—Obiceiuri originale.—In lumea mare.—Luptele femeniste.—Viața practică.

Punerea pe picior de egalitate a celor 2 sexe în Elveția, vine de la faptul ca coeducația se practică mai în toate cantoanele. In Zurich fetele urmează la gimnaziile băeților. Prin urmare bărbații de mici încep a vedea în femee pe o egală a lor, pe o tovarășă și nici decum pe o curtesană sau o servitoare.

Este însă o mare nedreptate și în această țară: femeile plătesc imposite—și aceasta ar fi just căci și femeia e membră a societății—și mai cu seamă cînd e salariată—și nu sunt plătite de cît cu 3/4 din salarul ce se dă pentru același serviciu, barbatului—după cum e în corpul didactic. In schimb concediile de boală sunt plătite de stat, afară de concediile pentru leuzie.

*

Asociații femeești sînt foarte multe. Alianța lor numără peste 9.500 societăți. O mare activitate predomină printre femeile Elvețiene. Mișcarea pentru temperanța și abolitianism este preocuparea lor. Lipsa absintului din cantonul de Vand lor se datorește.

Pentru multele asociațiuniuni e și una pentru *îndreptarea morală* făcînd și lucrări legislative preparatoare. Căci ori-ce s'ar zice. cîtă vreme femeea va avea ochii închiși neștiind de ce drepturi se bucură, ce datorii are și ce rol îi este de dat în societate, femeea nu se va putea îndrepta și nici nu va putea deveni cu adevărat educătoarea omenirei, după cum se așteaptă de la ea.

Femeile din Lausanne convinse de acest adevăr cerură unui avocat cu nume să le ție un curs pentru îndrumarea în ale vieței publice, cunoașterea guvernămîntului țării lor, legile, drepturile și datoriile de cetățean. Cu 5 lei se putea asista la 3 lecții de *Instrucție civică și noțiuni de drept constituțional modern.* Concluzia cea mai ușor de făcut era, că la Elvețieni ca și în alte părți cei cari nu votează sunt: minorii, vagabonzii, nebunii și femeile. In materie eclesiastică au însă votul, păstorul fiind ales.

La una din lecțiile cursului de mai sus. Avocatul face o greșală; una din femei îi atrase atenția. El mulțumi, devenind încurcat și roș; dar ori de cîte ori avea o mică îndoială i se citea pe față grija de a nu mai fi corijat. Aceasta dădu perfect imagina Parlamentului viitor, cînd barbații vor mai fi controlați.

Sub numele *Unirea femeilor* se înțelege societatea femeilor din Lausanne. Ea are de scop a se ocupa de interesele femeești desvoltîndu-le spiritul de solidarisare, statuînd o legătură între femei și între operele femeești existente cît și de a fi un centru de legătură pentru tot ce se face în favoarea femeilor.

Această societate își are condițiile ei de admitere pentru membre. Acum 3 ani fusese înscrisă și o filandeză care venise să petreacă o iarnă în Lausanne.

Membrele au o întrunire familiară odată pe lună, la un ceaiu intim. Au concerte, cursuri, de: literatură, istoria artei, dactilografie, stenografie, ramuri comerciale, limba italiană, engleză, germană, igienă, curs asupra Crucii Roșii, puericultura, drept comercial, femeia în menaj, drept matrimonial, chipul de a și administra averea, se face femenism creștin, educarea casnică, cheatie așa de importantă și de actualitate și care a dat loc la discuțiile cele mai interesante, și mai animate. Azi în toate părțile este tendința de a se pune învățămîntul menajer pe lîngă clasele superioare ale școalelor primare de fete.

Iarna trecută elita intelectuală a societății angajase pe profesorul Bridel ca să le învețe a duce o discuție, a expune un subiect și în sfîrșit a face puțină ora-

torie. Mai avură un alt curs asupra igienei ochiului, ţinut de d rul Gouin. La sfîrşitul unui curs mai însemnat, eleve şi profesori petrec o vară de adio. Persoanele care frecventează aceste cursuri erau între vrîsta de 13 ani şi între cea de bunică.

„Uniunex femeilor din Lausanne“ a instituit un birou de consilii juridice şi informaţii, deschis în toate Mercurile de la 9—12 ceia ce face pe membre să cunoască o mulţime de drame familiare —alcoolismul şi moralitatea fac şi acolo mari ravagii încă.

Tot la sediul acestei societăţi mai e încă şi un birou de „adrese“ deschis în fiecare zi de la 9—12. Aci se cer bucătărese, femei la toate, dame de companie, institutoare private, gardience şi în sfârşit orice activitate femeească. Inscripţia e de 50 bani de cerere ca şi de ofertă.

Tot aici, mai e şi biblioteca societăţii ce are o eşire cam de 460 volume pe an, ceea ce arată că-i destul de apreciată. Cărţile se dăruesc de membre, se trimit de autor şi se cumpără. Toate membrele se rînduesc şi fac de la 2—6 rîndul schimbîndu-se din 2 în 2 ore. Acestea — *les dames receveuses* dau cărţi din bibliotecă, primesc pe mambrele care vin să citească sau să stee la sfat. Devisa lor e: *„toate discuţiile să fie curtenitoare şi respectuoase pentru opinia altora“*.

Sala de primire e un salon mobilat bine cu piano, portrete, statui, covoare, biblioteca şi tot confortul pentru cetit sau sfătuit. Totul respîndeşte o căldură binefăcătoare ce te învită să stai cu drag cîteva ore în acea atmosferă plăcută. Femeile ce se întălnesc acolo, ştiu atîtea lucruri, judecă aşa de frumos şi întemeiat, în acelş timp atrăgător şi cald şi fără pretenţie... încît orice pornire a sufletului, orice dorinţă a inimei se poate exprima liber şi fără nici o sfială...

Preocupările actuale ale femeilor din Elveţia sunt chestiunile de interes general despre şcoala primară, care cu igiena oferă un cîmp vast deschis solicitudinii şi activităţei oricărei femei de inimă. Ele luptă mult contra alcoolui.

Cînd se face mişcarea antiabsintecă la Lausanne şi prin împrejurimi se culese 1999 iscălituri de barbaţi şi 3543 de femei.

Femeile din lumea mare lucrează mult în diferite societăţi. Ele fac visite prin spitale unde citesc bolnavilor corespondenţa şi li-o fac. Unele din femeile bogate sunt aşa de ocupate încît n'au nici o după masa liberă în săptămîna.

Pare neexplicabil cum de acest mănunchiu de femei au putut realisa atîta progres, cum de sunt aşa de conştiente făcînd onoare ţării lor.

Intr'adevăr începutul culturei femeilor de aici datează de mult. Incă din 1721 se găsiră femei care cerură dreptul de a li se da şi lor ca şi barbaţilor aceiaşi instrucţie primară şi superioară. Ele pricepură curînd că egalitatea sexelor trebue să fie o resultantă a instituţiilor poporului. Situaţia femeei însă nu se schimbă până în secolul al 19 lea, cînd barbaţi distinşi luptară alături cu ele pentru desrobirea lor.

Secretan, filosoful cu care se fălesc elveţienii n'a crezut nici odată cu putinţă desrobirea barbatului, fără emanciparea paralelă a femeei. El propagă aceste idei şi femei de elită intelectuală începură a lucra la Geneva, Berna, Zurich şi Lausanne. Se organizară grupe şi societăţi cu scop de a îmbunătăţi soarta femeei, avîndu-se în vedere desvoltarea ei intelectuală şi morală.

In 1880 se face primul congres al intereselor femenine. In 1896 al doilea. Atunci se iviră femei de mare erudiţie. Intre ele era şi profesorul de la facultatea de drept din Geneva, Louis Bridel —om de valoare. Se tratară toate chestiile interesînd soarta femeei.

Mai tărziu cînd se puse în studiul proectul pentru înfiinţarea Codului elveţian, femeile îşi concentrară toate puterile în vederea sufragiului lui.

In 1900 formară consiliul Naţional. Şi cînd se făcu comisiunea pentru revisuirea Codului, femeile cerură să se admită şi una din ele cel puţin.

Pentru aceasta se făcu un mare meeting la Berna. Veniră deputaţi să asculte pe oratoare şi rămaseră surprinşi. Insă totul se reduse numai în a le primi au delegat bărbat care să le apere interesele.

Ele nu se descurajară şi speră ca acum la redactarea noului Cod Elveţian *desiderata* lor să fie luată în samă.

In aşteptare femeile s'au pus pe muncă cu o activitate şi o metodă admirabilă. Ele formează grupuri de propagandă în toate clasele societăţii. De altfel femenismul Elveţiancelor nu sparie pe barbaţi, căci e un femenism raţional, înţelept şi foarte cîntărit. Iar rezultatele activităţii femenine, în Elveţia sunt din cele mai fericite. Populaţia întreagă se resimte pe urmele solicitudinii ce pun femeile pentru toată societatea în general.

Femeea elveţiană e o excelentă stăpînă a casei şi intelegenţa ei e îndreptată numai spre viaţa practică. Ele se nutresc bine, fac lux puţin şi duc o viaţă foarte bună. Poate că elveţianca e lipsită de graţie la prima vedere, dar îndată ce intri in vorbă cu ea, te găseşti captivat numai decît.

Soţia Sindicului, a primarului, din Lausanne e o femeie nebagată în samă după aparenţă, dar ea e poetă şi a fost premiata concursului de poezii de la Geneva. Acum de curînd, e preşidenţa *„Uniunei femeilor din Cantonul de Vand“*.

Maria C. Buţureanu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Traduceri din Heine. — Ultimul număr al „Vieţii Romîneşti“ publică trei traduceri din Heine, făcute de regretatul poet Gh. Kernbach. Traducerile sunt departe de înălţimea şi eleganţa originalelor germane, departe chiar de forma corectă şi uşoară a unora din liricele lui Gh. din Moldova.

Insă-şi revista pare a simţi aceste neajunsuri şi de aceea face rezerve.

„Gh. din Moldova mai avea de făcut cîteva schimbări în aceste traduceri. Avea de gînd să le facă astă-vară. Probabil că boala nu i-a îngăduit să facă schimbările ce le credea necesare.

Am stat mult la îndoială dacă avem dreptul să publicăm aceste traduceri. Dar ni s'a părut că ele merită să vadă lumina tiparului şi—în urma celor mărturisite aici, vina noastră, dacă este, se împuţinează“,

Suntem însă de părere că redacţia „Vieţei Româneşti“ avea datoria să lase deoparte acele traduceri, cari sunt dintre cele mai slabe şi nu vor adăuga nimic la faima poetică a lui Gheorghe din Moldova.

*

Pentru vina de a fi scris o critică vehementă şi prea personală în contra romanului d-nei Aurel: „Pour eu finir avec l'amant“, criticul francez Joran a fost condamnat de tribunalul din Paris la o amendă şi la daune.

*

Din cauza marei catastrofe a inundaţiilor, repetiţia generală a lui „Chantecler“ a avut loc abia aseară, 1 Februarie stil nou. Tantiema primei reprezentaţii—pentru care s'au vîndut locurile cu cîte 100 de franci—autorul a cedat o în folosul victimelor inundaţiei. O sumă echivalentă a fost donată şi de directorii teatrului Porte-St.-Martin, d-nii Coquelin şi Herz. In afară de aceasta vor dărui şi produsul unui matineu, aşa că sumele donate de acest teatru parizian vor atinge cifra de 50.000 de lei.

*

Cunoscutul romancier Eduard Rod a murit. Născut în 1857 la Nyon lîngă lacul Genevei, s'a alipit de tînăr la şcoala literară a lui Emile Zola, de care însă s'a emancipat mai tîrziu. A ocupat postul de profesor de literatura franceză la universitatea din Geneva.

Scriitor foarte fecund, lasă pe urma sa o lungă serie de romane şi de studii. In vremea din urmă scria mai ales în „Revue des Deux Mondres„.

*

Un amator de antichităţi a descoperit la Paris un portret necunoscut şi foarte interesant a lui Heinrich Heine lucrat de Laynaud, în 1836. Asemănarea e frapantă, dar numele marelui poet nu e indicat. Tabloul e reprodus în suplimentul ziarului „Berliner Tageblatt“.

*

STRUNA ZILEI

Cu 30,000 lei colegiul II de Senat al Iaşilor, alegea şi pe Moralescu.
Mişcarea 19 Ianuarie, fond

Din această bătălie
Constatăm că s'a ales cu
Mari dovesi de simpatie
Scriitorul Moralescu.

MORALA:

La gazetă 'n Săulescu
Foastă a lui G. Mîrzescu,—
—Astăzi a lui C. Pennescu—
Fonduri scrie... Moralescu.

Informaţii

❑ *Am avut semeaţa îndrăzneală să atragem luarea aminte a ilustrului rector al Universităţei, asupra fap'ului că, la „cursul“ său de Duminică, în mijlocul indignărei auditorului, d. Iorga, într'o greţoasă digresiune, şi a permis să insulte trivial pe d. Maiorescu.*

Noi am fi avut dreptul să sperăm, că în vedere că d. Maiorescu este coreligionar politic cu ilustrul şi magnificul rector, d-sa pentru acest motiv, macar pentru acesta, va spune la ureche d-lui Iorga ca să nu abuzeze de ospitalitate şi să facă curs de istorie, nu curs de sudalmă.

Magnificul rector s'a supărat pe noi şi într'un ziar local, ne înjură, sau a dat procură să fim înjuraţi à la Iorga-Cuza.

Care va să zică: noi suntem înjuraţi de junimişti, fiind că n'am îngăduit să fie înjurat d. Maiorescu.

Curat lumea pe dos!

❑ Eri curtea cu juraţi găsind pe deplin stabilită vinovăţia lui Lupu Popescu, l'a condamnat la 7 luni închisoare, iar pe Dumitru Cazacu, Neculai şi Vasile Cazacu, i-a achitat.

❑ **Alegerea din Iaşi.**—D. Gh. Lascar a mai primit următoarele felicitări cu prilejul triumfului său de Duminică:

Iaşi. — Să trăiţi! După meritele Dv. aţi fost ales senator al colegiului II Iaşi. E o răsplată a muncei Dv. Vă felicit pentru înalta demnitate cu care v'au onorat alegătorii. *Toma A. Săvescu.*

*

Beaulieu s | Mer.— Ura! Să trăieşti *Teodor Bădăreu*

*

Roman. — Felicitez pe cel mai bun primar al Iaşului! *Broşteanu.*

*

Brăila.—Fostul Dv. elev, este fericit de prilejul ce i se prezintă spre a vă remite cele mai sincere felicitări pentru succesul Dv. *Al I. Sabovici.*

*

Alexandria.—Conservatorii democraţi din Telorman felicită pe alesul colegiului II Senat, în persoana dv., pentru bărbăţia ce a-ţi arătat, făcînd să triumfe ideile pe care cu atîta demnitate, le reprezentaţi.

Trăiască şeful şi alesul.

Andrei Noica.

*

Nissa.— Primiţi toată admiraţia mea pentru noul triumf care se leagă de numele dv. *Titulescu.*

*

❑ **Militare.**— Comandamentul corpului IV de armată a trimes comandanţilor de trupe, un ordin circular prin care pune în vedere că pentru ca prescripţiile deciziei ministeriale să se aplice în mod uniform, se vor avea în vedere următoarele:

1) Nici o înaintare după cerere nu se va face fără consimţimîntul ambilor şefi de corpuri.

2) Puntrua nu se eluda principiul stabilit la Art. 33 din legea pentru organizarea armatei se va atrage atenţiunea comandanţilor de corpuri că mutările nu se vor aproba de cît numai peutru motive puternice, bine constatate şi sub răspunderea personală a comandatului de corp, care înaintează cererea

3) Se va recomanda comandanţilor de companie, excadron, baterie să se conformeze ordinului general No. 16679 (907) ca chiar din primele zile ale sosirei recruţilor să-i cerceteze pe fie-care aparte, asupra stărei civile, greutăţilor familiare, condiţiunile de recrutare etc., pentru ca ast fel să fie în măsură de a cunoaşte dacă cererile de mutare sunt bine justificate cum şi dacă prin mutarea ce solicită i-ar putea uşura greutăţile familiare, fără însă a se aduce vre un prejudiciu militar.

4) Nu se dă curs cererilor de înaintare, care nu vor fi făcute pe cale erarhică şi în conformitate cu ordinul circular No. 37 din 10 | 902 şi înaltul dicret No. 3240 din 1 | 902—909.

Pentru aceasta se va pune în vedere oamenilor de trupă că ori-ce cerere făcută de părinţi sau mijlocitori de meserie, nu va fi satisfăcută.

5) Spre a se înlătura pe de o parte una din cauzele, cari aduc împedicarea bunului mers al instrucţiunei, iar pe de altă parte a nu da loc la variaţiuni de efective, care ar face ca unele corpuri să rămînă sub efectivul bugetar pe cînd altele să-l depăşască mutările după cerere nu se vor aproba în principiu de cît în prima luna a încorporărei contigentului.

6) In mod cu totul excepţional se pot aproba mutări şi în cursul anului, însă numai pentru motive puternice survenite mai tîrziu, precum şi pentru cazurile prevăzute la punctele 5, 6 şi 7 din menţionata divizie.

7). Mutările oamenilor cu purtări rele şi incorijibile ca măsură de disciplină, se vor face într'un corp cît mai depărtat de reşedinţa celui în care compteazǎ.

8). Mutările disciplinare pentru cazurile prevăzute de Art. 408 şi 424 din Serviciul Interior, Art. 35, 40 din Regulamentul Călăraşilor şi Inaltul Decret No. 223 | 903, se vor aproba de fiecare comandament respectiv, observîndu-se în cea ce priveşte subofiţerii, plutonieri, dispoziţiunile ordinului circular al acestui comandament No. 4 din 23 Iunie 1903.

9). Din momentul primirei acestor instrucţiuni nu se vor mai da curs cererilor de mutare făcute de familiile gradelor inferioare.

Acele care sunt primite se vor trimite autorităţilor competinte spre a le rezolva conform Diviziei Ministeriale şi instrucţiunilor de faţă.

— La regimentul Ştefan-cel-Mare No. 13 se ţine examenul pentru sergenţii majori reangaţi.

Comisiunea examinatoare se compune din d-nii: maior C. Petala preşedinte; căp. Oprescu Mincu şi Ad tor cl. I Claos Petru membri.

— Mai mulţi plutonieri din regimentul Stefan cel Mare 13, organizează un frumos bal, care va avea loc în seara zilei de 1 Februarie, în saloanele societăţei de gimnastică, aport şi muzică.

❑ D. locot. Anastasiu Alexandru, de la liceul militar din Iaşi, a fost mutat, ca măsură disciplinară în regimentul Suceava No. 16, d. locot. N. Negrei, din regimentul Ştefan cel Mare, No. 13, a fost mutat în interes de serviciu la liceul militar din Iaşi; d. locot Voinescu Alex., din regimentul Suceava No. 16 a fost mutat în regim. Ştefan cel Mare 13.

❑ In ziua de 15 Februarie se va ţinea la prefectura de judeţ licitaţie publică pentru vînzarea spre exploatare a mai multor păduri ale statului.

❑ Greva de la fabrica de scane continuă. Lucrătorii de şi au ajuns la o înţelegere cu patonul, totuşi refuză să reia lucrul. O comisiune compusă din zece lucrători au tratat ieri cu patronul, modificînd parte din regulament după voia lor. Ei cerînd însă plata şi pentru zilele cît n'au lucrat şi patronul refuzînd aceasta ei au refuzat reluarea lucrului.

❑ Focul care s'a declarat eri în str. Cucu No. 57, a continuat să ardă eri toată siua şi astă-noapte, distrugînd cu desăvîrşire întreaga clădire compusă din mai multe apartamente, lăsînd pe drumuri mai bine de opt-zeci de familii.

Pentru ca să nu se întîmple vre un accident, s'a luat măsuri ca un pichet de soldaţi să stea în permanenţă pînă la terminarea complectă a focului.

Cercetările făcute de autorităţi pentru a dovedi provenienţa focului, au remas infructuoase pînă acum. Tobias Fall, proprietarul fabricei de perii şi bidinele, de unde a isbucnit incendiul chemat pentru a doua oară la siguranţă n'a dat nici o lămurire din care să se poată stabili asupra cui cad responsabilităţile.

Că focul a fost pus de o mînă criminală nu pare dovedit, căci nimeni n'ar fi avut interesul să o facă. Este mai mult ca sigur că lucrătorii din fabrica lui Fall au lasat vre o canforcă aprinsă, de la care focul propagîndu se la smoala ce se află acelo în mare cantitate, a aprins de odată întreaga clădire, întinzîndu se apoi la celelalte apartamente.

Casele, după cum se ştie erau proprietatea creditului urban din Iaşi şi erau şi asigurate la societatea „Dacia“, pentru suma de 200 mii lei, afară de mărfurile chiriaşilor care erau asigurate la alte socîetăţi, pentru diferite sume de bani.

Comuna Iaşi a voit să expropieze acele case pentru utilitate publică, n'a putut face aceasta din cauză că creditul ceruse fabuloasa sumă de 350 mii lei. Acuma comuna nu va mai trebui să plătească această sumă, de oare ce nu va mai permite recládirea caselor, de cît la o oare-care distanţă de strada Cucu.

❑ La societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică, au sosit din Paris, Berlin şi Geneva ultimul şi cel mai bogat ştoc de costume, măşti, surprize, pentru balul costumat mascat ce va avea loc la 30 Ianuarie c.

Doritorii se pot adresa intendenţei societăţei unde e aranjată o splendidă expoziţiune, cum şi la marele magazine a D-nelor Saly Porjes şi Debora unde s'au aranjat vitrine speciale cu obiectele comandate de societate.

❑ **Examenele de capacitate pentru fete.**—Pe ziua de 1 Februarie se va ţinea în Bucureşti examenul de capacitate pentru candidatele la profesorat al Externatelor şi şc. profesionale partea literară. Comisia s'a compus din d-nii: I. Biaun, D. Onciul, Gh. Popescu, Bogdan Duică, Marin Dumitrescu şi Ana Conta Kernbach.

Ne facem ecoul celor mai multe din candidate asupra unei vădite nadreptăţi ce se face. Pentru 7 materii cît cuprinde acest examen s'a pus termen la 1 Febr. iar numai pentru o materie limba franceză s'a amînat examenul 1 Maiu, dînd şi înlesniri materiale candidatelor cu dusul la Paris. Cerem în numele a peste 100 de candidate ca examenul de 1 Februarie să se amîe la 1 Maiu, să înceapă o dată şu cel de limba franceză, ca aşa să aibă toate acelaşi timp de preperare, alt fel candidatele sînt sigure că se duc la cădere.

Vom mai reveni.

❑ S'a intervenit la comitetul central pentru ajuturarea inundaţilor ca să să vină în ajutorul cîtor-va locuitori din judeţ, care au avut de suferit pagube de pe urma incendiilor.

❑ De şi comisiunea de examinare a învăţătorilor, care urmează să fie scoşi la pensie, şi-a terminat lucrările, totuşi nu s'a dat publicităţei numele celor scoşi la pensie. Cînd te duci la revizor să-i ceri, te trimete la inspectorat, de aci la serviciul sanitar şi aşa mai departe, fără ca să poţi obţine lista lor.

Halal administraţie şcolară!

❑ Ni se spune că după intervenţia I. P. S. S. Mitropolitului, corul ceremonial al Mitropoliei va fi trecut pe sama casei aisericeşti şi în acest caz subvenţia îi va fi micşorată. In cazul acesta corul ar fi ameninţat.

Mai mulţi cetăţeni însă, care au luat cunoştinţă de schimbarea ce vrea să se facă, au hotărît să ceară Mitropolitului ca şi de acum înainte corul să depindă numai de ministerul cultelor, spre a nu se ştirbi renumele acestei podoabe a Iaşului.

❑ D. I. Bianu, care fusese numit preşedinte al comisiei examinatoare a candidatelor la examenul de capacitate, a demisionat.

In loc a fost numit d. I. Bogdan, decanul facultăţei de litere.

❑ Nebun cînta pe malul mărei, după basmul francez „La legénde du violoneux“ este unul din multele sujete ale noului program cinematografic din sala Circului Sidoli, care începe Joi 21 Ianuarie a. c. Frumoasa alegorie este inscenată de actori superiori pariziani. Se vor succeda apoi interesante scene după natură, cum se extrage aurul dintr'o mină. Cinematograful ne va transporta în micul continent Australia şi ne va arata cu cea mai mare fidelitate după natură, colosalele lucrări şi instalalaţii pentru extragerea scumpului metal din pămînt.—Dimitri Donsky, o aventură din luptele religioase ale Ruşilor cu Tatarii, O aventură a d-lui Comisar, comedie, Noul joc sportiv „Alla“—Funcţionara poştala, o desfăşurare teatrală dramatică cu cele mai interesante scene, Suferinţele Copilului, a doua piesă din ciclul pieselor circ-Teatrale şi un mare număr de comedii complectează noul program, foarte interesant şi excepţional de bogat, care începe Joi 21 Iannarie în vasta sală a Teatrului Circ-Sidoli.

❑ Ministerul de interne comunică prefecturei judeţului că ministerul de finanţe i-a făcut cunoscut că din examinarea actelor ce-i sunt înaintate pentru eliberarea de brevete comercianţilor care au luat în arendă cîrciumi comunale, a constatat că în majoritate contractele de arendă nu cuprind toate elementele esenţiale spre a se complecta brevetele.

Ministerul cere prefecturei să dea ordin ca pe viitor la încheierea contractelor să nu se mai omită a se trece toate elementele esenţiale.

❑ Ministerul de interne comunică prefecturei judeţului că unii judecători, bazaţi pe art. 36 din legea monopolului vînzării băuturilor spirtoase în comunele rurale, refuză a transforma în caz de insolvabilitate, în închisoare, amenzile, a cerut avizul ministerului de justiţie, care a răspuns că toate amenzile prevăzute în legea monopolului cîrciumarilor, vor fi transformate în închisoare de insolvabilitate. In consecinţă ministerul cere prefecturei să pună în vedere primarilor din comunele rurale să aibă în vedere această interpretare pe viitor.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei judeţului că pe viitor ori-ce corespondenţă între prefectură şi vre-o misiune străină, să nu se mai facă direct, de oare-ce misiunile ce au vre un interes oare-care să se adreseze direct departamentului care singur e competinte a aprecia urmarea ce va trebui să dea afacerii cerute.

❑ Cu o vie şi explicabilă nerabdare publicul select ieşan aşteaptă cele 2 reprezentaţii de la 2 şi 3 Februarie ale celebrei artiste **Blanche Toutain** care a lasat cele mai frumoase amintiri ieşanilor, cu ocazia primului turneu de acum 2 ani ce l'a făcut în Europa şi c'nd a jucat şi la Iaşi în faţa unei săli archi pline. Blanche Toutain vine încunjurată de o trupă superioară din care fac parte artiste excelente şi de o rară frumuseţă. Trupa mai dispune şi de o garderobă luxoasă lucru care a fost relevat şi de ziarele străine pe unde joacă acum acest excelent ansamblu.

Blanche Toutain va atrage la Teatrul Naţional din Iaşi pentru 2 şi 3 Februarie toată elita noastră.

Se va reprezenta **Le monde ou l'on s'ennuie** şi **Fron fron**, două superbe creaţiuni ale marei artiste.

Biletele sunt luate cu asalt la agenţia teatrală *„Thalia“*, *(Maximovici).*

DIVERSE

— Locuitorul Constantin Macovei din comuna Cozmeşti jud. Vaslui, aducînd un copil al său de 7 ani la spitalul „Caritate“, fiind bolnav de crup, pe drum a încetat din viaţă. Cadavrul a fost transportat la morgă.

— S'a acordat dreptul de a vinde pcodusele monopolului statului lui Ion Tataru din comuna Copou, Gh. Bulancea din Podul-Iloaia şi Mariei I. Stanciu din comuna Golăeşti.

— In darea de samă a marei întruniri, ţinută de partidul conservator democrat Vinerea trecută, în localitate, s'a omis din eroare, dintre delegaţii din Fălticeni, pe d. prof. dr. D. Boroianu, fost senator.

— Balul costumat şi mascat al societăţei de gimnastică *„Turn-Verein“* va avea loc Sîmbătă 23 Ianuarie.

Au sosit din străinătate toate costumele comandate, printre cari sunt de remarcat clovni, burateci îmbrăcaţi în frac verde, Urangutani, cotoi încălţaţi şi pintenaţi, chineji, englezi etc. Toate acestea se pot vedea la sediul societăţei str. Gîndu 4 şi se vînd în preţul costului numai d-lor membri şi invitaţi.

Spre a se evita incidente şi neînţelegeri, comitetul roagă pe persoanele, cari vor veni mascate, să bine-voiască a se legitima la intrare cu invitaţia şi biletul nominal, după care se vor demasca într'un cabinet separat, înaintea unui membru delegat de comitet; la familii se va demasca numai şeful.

La ora 1 toată lumea va ridica măştile, ast-fel că quadrilul şi cotillionul vor vedea faţa tuturor.

A fost angajată orchestra Reg. 13, sub conducerea d-lui Lt. Vlăduţi.

Ultime informaţii

❑ *Astă-zi a fost comunicată decisia ministrului justiţiei prin care d. consilier de Curte Leonescu este desărcinat din delegaţia de procuror general, pe ziua de astă-zi, 20 Ianuarie, şi delegaţia dată d-lui consilier Anton Suciu.*

*

Informaţiunile noastre, că d. Leonescu a fost pur şi simplu înlocuit, se adevăresc pe deplin. In decisia ministerială, după cîte aflăm, se spune că d. Leonescu a fost desărcinat din cauză de boală, nu că a cerut să fie desărcinat.

Noul procuror general a şi luat postul în primire.

*

In cercuri judecătoreşti se crede că d. consilier Leonescu, la expirarea congediului seu, va cere un al treilea congediu, pînă la 1 Martie, cînd va demisiona.

D. Stelian a fost excesiv de ingrat cu fostul procuror general, care l'a servit cu devotament, chiar după ce îi dăduse cunoscutul avertisment.

D Leonescu. însă, a fost pedepsit pe unde a păcătuit şi înlocuirea d-sale este regretată doar de d. Costişeanu, credinciosul secretar al d lui Leonescu.

*

In delegaţia de procuror general ce a fost dată d-lui Anton Suciu. nouă ne place să vedem începutul unei ere nouă pentru parchetul general.

In această speranţă, felicităm pe d. Suciu. pentru demnitatea la care a fost chemat.

❑ *Ministrul justiţiei a cerut să i se trimeată copie de pe decizia electorală a Curţei s. II, prin care s'a admis contestaţia făcută de d. Lalu, pentru ştergerea d-lui preşident Bălăşescu din listele electorale ale col. I de deputaţi de Tutova.*

Cu acest document ministrul vrea să dovedească că d. Bălăşescu face politică şi să obţie, de la consiliul superior al magistraturei, permutarea preşedintului.

❑ Ziarul carpist local continuă să-l atace pe d. M. B. Cantacuzino, cu toate că acesta a dat deplină satisfacţie greceniştilor: a demisionat din preşedinţia clubului.

Evenimentul atacă pe d. Cantacuzino prin persoane interpuse. Dar localizarea prea ie străvezie, ca să nu se ştie imediat despre cine e vorba.

Iată unele mostre.

In general, conducerea unei organizaţii politice, afiliate centrului, este încredinţată unei persoane, care se bucură de toată încrederea direcţiunei partidului, persoană care formează, oare cum, legătura d'intre centru şi organizaţia locală.

D. Cantacuzino n'a prea dat dovadă că se bucură de asemenea încredere, nici măcar pe de departe, de vreme ce în propunerea sa de cartel cu liberalii, a rămas în minoritate cu bietul domn Baltă.

Mai departe:

In Iaşi lucrul ie pe dos. Dictatura în partidul liberal local o are o persoană, care, actualminte, *nu numai că n'are încrederea,* dar ie în conflict cu ideile şi tendinţele etc.

Am subliniat *actualminte*, fiind-că el dovedeşte că nu la d. Stere se poate referi „neîncrederea" şi „conflictul cu tendintele".

D. Stere n'a lucrat din propriu impuls cînd a prezintat oferta cerşetoare d-lui Cantacuzino. Dovadă că, înspre isprăvitul alegerei de Duminecă, ofertă la fel fusese făcută d-lui Grecianu de alţi fruntaşi liberali.

Rău îl masacrează pe preşedinte holbaniştii d-lui Grecianu.

❑ D. Take Ionescu a trimes telegrafic o mie de lei ziarului *Débats* pentru victimile inundaţiilor din Paris.

❑ D. consilier D. Porfiriu a fost tras la sorţ să presideze şedinţa de la 21 Ianuarie a Curţei cu juri din Iaşi, în locul d-lui Anton Suciu, care a fost delegat procuror general.

❑ D. Dr, Zossin îşi va ţinea cele 12 prelegeri în amfiteatrul institutului de Anatomie.

Prima va fi desvoltată în ziua de 24 Ianuarie, ora 4 p. m. şi va trata despre „ştiinţa actuală şi clasificarea diverselor sale ramuri."

❑ In şedinţa de eri, consiliul profesoral al facultăţii de drept în urma citirei raportului d-lui D. Alexandrescu, a recomandat pe d agregat definitiv George Tabacobici, ca să fie ridicat la rangul de profesor.

Raportul a fost înaintat apoi rectoratului.

Pentru Vineri, 22 Ianuarie ora 5 p. m. a fost convocat Senatul universitar şi consiliul facultăţii de drept, pentru a se pronunţa asupra ridicărei d-lui Tabacovici la rangul de profesor.

Tot în şedinţa de Vineri, Senatul universitar va decide asupra cererilor de burse şi a uniunei generale a studenţilor, de a li se da cuvenita autorizare conform regulamentului.

❑ Membrii Camerei de comerţ au fost convocaţi în adunare generală pentru mîni, Joi 21 Ianuarie.

❑ *Moartea fostului Mitropolit al Moldovei, Parthenie Clinceni, n'a fost anunţată în Iaşi în mod oficial.*

E o lipsă de delicateţă asupra căreia nu voim să insistăm.

❑ Aflăm cu părere de rău, că d. profesor universitar I. Stravolca, directorul seminarului pedagogic universitar se află greu suferind.

❑ **Universitare.**—Examenele de drept internaţional, vor avea loc în zilele de 25, 27, 29 şi 30. Candidaţii vor fi examinaţi dimineaţa, în serii de cîte 9.

— Examenele de drept comercial, la d. V. Iamandi, se vor ţinea de la 22–27 Ianuarie, iar cele de economie politică, în zilele de 26, 28 şi 30 Ianuarie şi 2 şi 4 Februarie.

❑ **Crima din piaţa Sf. Spiridon.**—Azi dimineaţă la orele 11 o crimă s'a sevîrşit în piaţa Sf. Spiridon, în următoarele împrejurări: individul Zaharia Ciobanu pe cînd eşia din circiuma „La Raiu", văzînd pe bucovineanul Ştefan Melţer pe care avea o ură veche încă din seara zilei de 26 Octombrie, cînd ambii s'au bătut la tunelul Traian, l'a chemat spre el. N'a apucat însă să se apropie bine de el şi Ciobanu scoţînd un revolver, trase un foc asupra lui Melţer, de la o distanţă de opt paşi, rînindu l în tssticule. Văzînd însă că Melţer se ţ.ne încă pe picioare, Ciobanu mai încercă să tragă al doilea foc; serjentul Ştefăniu observînd aceasta, puse mîna pe revolver şi-l smunci din mîna lui Ciobanu, pe care apoi îl conduse la secţia III a. Victima a fost dusă la spitalul Sf. Spiridon unde a fost pansat, iar apoi trimes la parchet, unde fu examinat de d. medic legist dr. Bogdan. In urmă ambii fură trimeşi la secţia III a, unde d. subcomisar Alexandrescu în urma delegaţiei date de d. procuror Skarlet, anchetează cazul şi dresează actele cuvenite.

❑ In ziua de 24 Ianuarie d. A. D. Xenopol va ţinea în sala teatrului Papadopol din Galaţi, o conferinţă despre „Rezultatele domniei lui Cuza Vodă."

❑ **Judiciare.**—La secţia I-a a Curţei se judecă astă-zi mai multe contestaţii electorale de la Bîrlad.

— Importantul proces d'intre comuna Iaşi cu uzina de electricitate se va judeca la 25 Februarie, la secţia a II-a a tribunalului.

— D. H. B. Stein a cerut declararea în stare de faliment a lui Moritz Abramovici.

Termen la 26 Ianuarie.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Moartea fostului Mitropolit Partenie Clinceni

Boala fostului Mitropolit.—Viaţa retrasă.—In ultimul timp.—Cum a murit Partenie.—La biserica Antim.—Date biografice.—Cum a fost ales Mitropolit.—După 7 ani —Demisia.—Retragerea la Bucureşti.— Cum i se va face înmormîntarea.

— Amănunte prin telefon de la corespondentul nostru din Capitală —

Bucureşti 20 Ianuarie

Aseară după apariţia ziarului, corespondentul nostru din Capitală, ne-a înştiinţat telegrafic, despre moartea fostului Mitropolit al Moldovei şi Sucevei Partenie Clinceni.

Fostul Mitropolit, care locuia, după cum se ştie, într'o modestă căsuţă din ograda bisericei Antim, a încetat din viaţă, eri Marţi, pe la orele 4 p. m.

El suferea de mai mult timp de o boaţă de stomah. Cînd era încă Mitropolit al Moldovei, şi-a luat într'o vară, concediu şi s'a dus la Karlsbad, spre a-şi căuta de sanatate.

De cum s'a retras însă din scaunul Archipăstorial, boala părea că se agravase.

La 1908, pe la începutul lui Decembrie, Partenie se duse la Bucureşti şi de atunci nu se mai reîntoarse, căci se începuse atunci odioasa campanie contra lui.

La 20 Decembrie, acel an, Partenie îşi înaintă demisia din demnitatea de Mitropolit, pe care o trimise M. S. Regelui, şi care avea conţinutul următor:

Sire,

Rîvna mea pentru casa Domnului şi pentru împlinirea cu sfinţenie a datoriilor mele pastorale, m'au făcut să nu cruţ un singur moment, sănătatea mea cea slabă şi slăbănogită.

Munca aceasta încordată, timp de 22 de ani şi insomnia cea de 10 ani; m'au istovit şi mi au ars ca focul puterile mele, îndrumîndu-mă de vre o cinci ani către obştescul sfîrşit al vieţei mele.

De aceea, eu zmeritul şi nevrednicul robul lui Dumnezeu şi al Majestăţei Voastre, slugă supusă şi credincioasă, ne mai putînd purta, după datorie, sarcina cea peste măsură de grea a păstorului de suflete din eparhia sfintei Mitropolii a Moldovei şi Sucevei, am gîndit şi am dorit să întrebuinţez rămăşiţa vieţei mele, întrn a mă îngriji mai cu dinadinsul şi în deosebi de mîntuirea sufletului. D-zeu fie lăudat în veci!

Pentru accia am şi început, mai din vreme, să mă pregătesc cu cele de înmormîntare; iar acuma mă demisionez din sarcina aceasta de Mitropolit al sus numitei eparhii, pe ziua de 31 Decembrie, anul curent 1908, rugîndu vă cu stăruinţă, Sire, să fiu îngăduit a sta în casele din curtea Bisericii Antim, pănă la sfîrşitul lunei Martie 1908, pentru că nu am unde să duc numeroasa mea bibliotecă de 10,000 de volume, pinacoteca cu peste 300 icoane şi tablouri; multe obiecte casnice, precum şi divanul cu racla şi luminările pentru înmormîntare.

Cu această rugăciune călduroasă şi umilă las lui Dumnezeu, Sire, să facă dreptate şi judecată între mine robul său şi între cei ce au şoptit la urechi, au vorbit cu glas şi au vorbit bîrfeli îngrozitoare contra mea, ca să-mi necinstească bătrîneţele şi să-mi amărască puţinii ani ai vieţei mele.

Dumnezeu A tot puternicul să vă dăruească, Sire, deplină sănătate şi putere indestulă, ca să conduceţi, spre mărire mulţi şi fericiţi ani scumpa Noastră Ţară.

Vă rog, Sire, şi vă rog cu căldură să bine-voiţi a erta pe sluga voastră zmerită dacă vre-o dată din nepricepere, vă va fi suparat cu ceva.

Fieţi-vă milă Sire, de arhieria mea şi de bătrîneţele mele care sunt şi rămîn cît voi trăi.

Al Majestăţei Voastre
Umilit şi călduros rugător
Către Dumnezeul milelor şi îndurărilor
† **Partenie S. Clinceni**
Mitropolit al Moldovei şi Sucevei

Bucureşti 1908, Decembrie 20.

*

Eri după amiazi, pe la orele 2, fostul Mitropolit Partenie se simţi mai reu ca ori cînd. Imediat a venit la patul seu, d. I. Clinceni procuror de Curte fratele seu şi d. Drag Dumitrescu, prof. Universitar.

Slăbăciunea fostului Mitropolit devenea din ce în ce mai mare. S'a înştiinţat Mitropolia şi I. P. S. S. Mitropolitul Primat delegă pe P. S. S. Archiereul Teodosie Ploeşteanu, Arhimandritul Evghenie şi preotul Paunescu, să îngrijească de cele sufleteşti ale muribundului fost Mitropolit.

La orele 3 şi jumătate Partenie întră în agonie, iar la orele 4 îşi dădu obştescul sfîrşit. Imediat, conform datinelor, preotul Păunescu l'a miruit şi l'a îmbrăcat în odăjdiile de Mitropolit. După aceia a fost aşezat într'un sicriu şi cu un deosebit ceremonial a fost transportat în biserica Antim, şi de puspe un catafalc.

E de notat, că sicriul în care a fost depus defunctul Mitropolit, era făcut de el încă pe cînd era în viaţă şi pe care'l ţinea în apartamentele sale de la biserica Antim.

In afară de bogata bibliotecă ce o avea defunctul Mitropolit, nu s'a mai găsit de cît mai multe engolpioane, precum şi potcapul şi antereul, pe care l'a purtat cînd a fost hirotonisit preot.

*

I. P. S. S. Mitropolitul Partenie, s'a născut în satul Clinceni, plasa Sabar, jud. Ilfov, la 10 Octombrie 1847, era fiul preotului Stancu Nicolae Economu, fostul slujitor al acelei biserici. Numele său din botez a fost Petru. Familia I. P. S. S. e originară din Dorohoi.

Primele noţiuni de citire, I. P. S. S. Partenie, le-a dobîndit de la tatăl său, cu litere cirilice; rugăciunile la dascalul Călin de la biserica Ghencea din Capitală, iar începutul învăţămîntului primar la şcoala din satul său natal, unde învăţător era fratele său Alexandru.

La 1859 a fost adus în Capitală şi înscris în şcoala primară din Culoarea de Verde, unde a terminat clasele primare.

Tatăl său destinîndu-l carierei preuţeşti, pentru care copilul Petre arată fericite dispoziţiuni, a fost înscris la Seminarul Central, pe care l'a terminat în 1868. In acelaşi an s'a căsătorit şi hirotonisit la 30 Noembrie diacon la biserica Mihai Vodă din Capitală. De la 1870—1872, a urmat cursurile facultăţii de litere. Rămas văduv s'a prezentat în 1873 la concursul pentru o bursă de teologie şi obţinînd'o s'a dus la facultatea din Atena, de unde s'a reîntors în 1877, după 4 ani, licenţiat în teologie.

Tot în acelaş an, după cîte-va luni de la reîntoarcerea sa în ţară, a fost tuns rasofor, la 22 Decembrie, în biserica mitropolitană; în ziua de Crăciun a fost hirotonisit preot de decedatul Mitropolit Primat Calinic, iar la 31 Decembrie, hirotonisit protosinghel al Mitropoliei Bucureşti. La Mai 1878, hirotonisit duhovnic şi arhimandrit, a fost numit superior al capelei romîne din Lipsca, unde urmă timp de doi ani, cursurile teologice de la facultatea din acel oraş.

In 1880 a fost transferat superior al Capelei romîne din Paris, unde a stat pînă la 1885 Decembrie, cînd a fost ales Arhiereu şi confirmat cu titlul de Băcăuanul. Investitura s'a făcut cu mare pompă la 2 Februarie 1886 de către Mitropolitul Calinic, asistat de Episcopul Dunării de Jos, defunctul Iosif Ghiorghian. La 10 Decembrie acelaş an a fost ales Episcop al Dunării de Jos.

In Februarie 1902 a fost ales Mitropolit al Moldovei, în locul defunctului Mitropolit Iosif Naniescu; la 24 Februrie 1902 i s'a făcut instalarea.

*

La biserica Antim a fost astă-noapte, ca şi azi dimineaţă, un adevărat pelerinaj.

Se zice că după dorinţa familiei, înmormîntarea se va face, cu totul simplă, la cimitirul Bellu. Cu toate acestea d. Ionel Brăteanu, care a fost la biserica Antim, a declarat că se vor face defunctului Mitropolit funerariile naţionale.

Inmormîntarea va avea loc mîine, Joui 21 Ianuarie.

Se afirmă că d. Brăteanu ar fi cerut, în schimb, familiei, să'i predea hărtiile care le posedă defunctul fost mitropolit. Se crede că între acestea s'ar afla şi un act important al chestiei Mitropolitului Ghenadie.

Pe urma fostului Mitropolit. după cum am spus, nu rămîne nimic de cît biblioteca şi o vie lîngă Cernavoda, care însă va fi probabil vîndută la mezat, de oare-ce defunctul Mitropolit avea multe datorii.

*

Consiliul de miniştri

Bucureşti.—Un consiliu de miniştri s'a ţinut azi după amiazi, sub preşedinţia d-lui Ionel Brătianu, ocupîndu-se cu modul cum se va face înmormîntarea fostului mitropolit Partenie.

Alegerea de la R. Sarat

R.-Sarat.—La alegerea coleg. II de comună, care a avut loc eri, guvernul şi-a retras lista, aşa că lista susţinută de liberalii dezidenţi a fost aleasă.

Delegaţia podgorenilor

Bucureşti.—Azi dimineaţă delegaţia podgorienilor s'a prezentat la d. Em. Costinescu şi apoi la primulministru.

Noua acţiune a unor deputaţi

Bucureşti. — Un grup de deputaţi a hotărît să întreprindă o acţiune parlamentară, separată de aceia a foştilor socialişti.

S'a hotărît şi scoaterea unui ziar. pentru care s'ar fi subscris deja 250000 lei. Din comitetul diriguitor fac parte d-nii: Vintilă Brătianu, Saita, dr. Angelescu, Stavri Brătianu, Cernescu şi Victor Antonescu.

CAMERA

Bucureşti. — D. Em. Costinescu a depus proectul pentru monificarea legei monopolului circiumelor.

D. Misir a rugat pe d-nii deputaţi să treacă în secţiuni. D. Costinescu s'a suparat de acest fapt şi a spus că preşedintele Camerei a trimes intenţionat pe deputaţi, pentru a nu discuta proectul. D. Costinescu a adăugat că se petrec mari nereguli la Cameră.

Un alt incident a avut loc între d. Iarca şi P. P. Carp. Cel dintăi vorbea de capitularea d-lui Costinescu, în ceia ce priveşte modificarea legei monopolului circiumelor, adăogînd că are credinţa că în viitoarea seziune va capitula din nou.

D. Carp i-a spus:

— In seziunea viitoare voiu fi eu la guvern şi d-ta deci, nu vei mai fi aci.

— Mai sigur e, că eu voiu fi în seziunea viitoare tot aci, şi d-ta tot în opoziţie.

SENATUL

Bucureşti.—Se discută proectul de lege pentru modificarcarea soldelor ofiţerilor.

Decoraţii

Berlin —Imparatul Vilhelm a conferit ordinul „Vulturului Roşu" clasa treia, maiorului Niculcea şi inspectorului general al muzicelor militare Mărgăritescu, din Bucureşti, ordinul „Coroanei" cl. 2-a cu placa directorului general al cfr. Cotescu şi prefectului poliţiei Capitalei Petrescu, ordinnl „Coroanei" cl. II-a locotentului Colonel Dragalnia, comandantul şcoalei de infanterie şi maiorului Stratilescu, comandentul batalionului 2 Vînători.

Prinţul Japoniei la Berlin

Berlin.—Suveranii au primit astăzi pe principile Japonez Fusumi cu soţia sa, care au remis Suveranului darurl preţioase, precum şi principilor moştenitori. Impăratul Vilhelm a conferit prinţului Fusumi ordinul „Vulturul roş" cu lanţ.

Situaţia în Grecia

Atena.—Data fixării adunării naţionale nu s'a fixat încă în mod sigur. Guvernul îşi propune de accord cu o mare comisiune parlamentară, să fixeze articolele din constituţiune care trebuiesc revizuite.

*

Constantinopol. — Poarta a însărcinat pe ambasadori turci, să atragă atenţiunea puterilor protectoare ale Cretei, asupra consecinţelor ce le-ar putea avea participarea cretanilor la lucrările adunării naţionale greceşti şi le-a cerut să întrebe ce măsuri au de gînd puterile să iee spre a împedica o atare eventualitate.

Inundaţiile din Paris

Paris.—Serviciul hidrometric a constatat azi la amiază, o scădere generală a Senei. Scăderea a fost de 1 m. şi 02 cm. la podul Austerlitz. Se prevede că apele vor mai scădea cu 30 centimetri în 24 ore şi că va scădea apoi foarte repede pănă Vineri. O stradă din Courbevoie s'a prăbuşit în mai multe puncte. Două case s'au dărmat. Accidente de persoane n'au fost.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 1 Februarie a. c. ora 11 a. m. se va ţinea în camera acestei Primării, licitaţie prin oferte închise pentru închirierea următoarelor proprietăţi ale Comunei cu începere de la 23 April 1910.

1). Apartamentul în ograda Bisericei Bărboi, ocupat de Doamna Elena M. Nedelcu.—Garanţie provizorie de 80 lei.

2). Apartamentul ocupat de Societatea „Jubileul Carol I".—Garanţie provizorie 50 lei.

3). Apartament în ograda Bisericei Sf. Lazăr, ocupat de Domnul Dimitrie Andriescu.—Garanţie provizorie 75 lei.

4). Bufetul din Grădina Publică de la Copou cu începere de la 1 Mai a. c. Garanţie provizorie 200 lei.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţei Publice sunt aplicate acestei licitaţiuni.

Condiţiunile generale pentru închirierea bunurilor comunale se pot vedea în fiecare zi la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 00682 din 18 Ianuarie 1910.

TEATRUL NAŢIONAL

Sîmbătă 6 Februarie 1910

Ora 9 seara

Un singur concert

— DAT DE —

JAN KUBELIK

PROGRAMUL CONCERTULUI

1). Vieuxtemps Concertul D. moll. (Introduction-Adagio religioso Finale Marciale J. Kubelik.

2). a) Bach Aria „
b) Bach Fuga „
c) Saint Saens Rondo Capriccioso „

— PAUSĂ —

3). a) Wagner-Wilhelm,y—Preislied aus den Meistersingern .... I. Kubelik
b) Sarasate Zabateado „
c) Sarasate Zigeunerweisen „

4). Paganini: Fantasie, Nel cor prin non mi sento J. Kubelik.

Acompaniamentul la pian îl va ţinea apreciatul pianist d. Ludovic Schwab.

V. Constantinescu

Licenţiat în Drept—Avocat

Strada Rafael 2

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

---

1430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN și

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi și Desinterie**

De vînzare la principalele magazine de consum, droguerii și farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuci**

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ștefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ns quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco de Catalogue

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă și Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă și Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile și anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou și Boboteaza vor avea loc Matineuri și reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1879.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureștipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invalidtate precum și

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branșa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iași:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

TITUS LAPTEȘ

AVOCAT

— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—*Strada Bărboi No. 15*—

Cerceti. 7- a. m. și 4— 1.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete num i de

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului celé mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 și 4 Februarie 1910

Se poate cîștiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Șapte Milioane Trei sute două-zeci și două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua și Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iași

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAȘTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iași Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iași.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No. 924 Vineri 22 Ianuarie 1910

Dezorganizarea Casației

— Suprimarea Contenciosului —

Proectul de dezorganizare a Casației, a trecut prin toate secțiunile Casației. Ministrul de justiție a nesocotit toate obiecțiunile protivnice proectului, aduse de însăși Curtea de Casație și sfidînd partidele de opoziție și opiniunile celor mai de seamă jurisconsulți ai țărei, cari s'au pronunțat contra reformei, a reușit să-și vadă proectul deocamdată trecut prin secțiunile Camerei.

Este un mare act de curagiu, am putea zice de îndrăzneală din partea d-lui Stelian, de a-și impune cu orice preț reforma sa, cînd guvernul își numără zilele, iar ambele partide de opoziție în acord deplin cu Inalta Curte, au condamnat de plano reforma ca dăunătoare bunului mers al justiției și intereselor justițiabililor.

Avem credința însă, că pînă în ultimul moment proectul d-lui Stelian, se va potmoli; că cel mult, dacă va isbuti să treacă prin Cameră, se va înmormînta fără nici un ceremonial la Senat, și că de acolo nici viitoarea guvernarea liberală nu îl va mai putea desgropa.

De alt-fel situația precară a guvernului impune miniștrilor de a renunța la toate proectele de reforme mai importante, anunțate prin mesagiu și prin presa oficioasă, și să se mărginească la alcătuirea și votarea budgetelor pe noul an financiar 1910—1911, pentru a se putea închide parlamentul la sfîrșitul sesiunei.

Guvernul și-a perdut cu desăvîrșire creditul moral și politic în fața țărei; legile pe cari le-a făcut cunoscut prin ziarele sale, nu le mai ia nimeni în serios; toată lumea vede azi că nepriceperea și slăbiciunea sunt însușirile de căpitenie ale acestor guvernanți și că chestia duratei lor la putere—este o chestie de foarte scurtă vreme.

Cu toate acestea, fiind-că d. Stelian, cu perseverența-i diabolică a făcut să-i se aprobe de secțiunile Camerei, reforma sa, și are îndrăzneala să o aducă și în ședință publică, cu toată lupta parlamentară și extra-parlamentară ce se va duce de opoziție în potriva-i, fapt care constitue o impertinentă provocațiune față de suprema noastră instanță judecătorească și de opiniunile luminate a atîtor barbați de stat, — ne vom ocupa în articolul acesta și cel următor de cele ce cuprinde proectul în chestiune, pentru ca cetitorii noștri să cunoască în ce consistă pretinsa reformă de organizare a Casației, și de ce toată lumea politică și judecătorească s'a rîdicat în potriva ei.

Ministrul de justiție vrea să apară înaintea țărei drept un mare reformator. D-sa nădăjduește că posteritatea îi va fi foarte recunoascătoare și ii va rîdica după moarte un monument neperitor.

După ce a terminat cu organizarea instanțelor judecătorești, ca judecătorii de ocoale, Tribunale și Curți de Apel, acum a luat în primire Curtea de Casație; și după ce a aranjat soarta judecătorilor de la aceste instanțe, a venit rîndul și consilierilor de Casație, ca să le reguleze situația de judecători și înalți magistrați.

In primul rînd, proectul se ocupă de chestiunea contenciosului administrativ, înființat prin legea din 1 Iulie 1906 cu ocaziunea creerei secțiunei a III-a a Curței de Casație.

Desființarea Contenciosului este o meschină operă de răzbunare politică, meschină și pătimașă, care înjosește întregul guvern liberal. Și este cu atît mai meschină, cu cît actualul ministru de justiție are conștiința deplină că satisface o urîtă ambițiune a sa și a cîtor-va fruntași liberali, cari s'au pronunțat pe timpul cînd erau în opoziție în contra contenciosului și consideră acum o datorie de ridicolă onoare, de a se ține de cuvînt.

Dar să vedem ce obiecțiuni se aduc în potriva contenciosului pentru a se obținea suprimarea lui.

In primul rînd se susține inconstituționalitatea instituțiunei. Contenciosul lovește în principiul constituțional al separațiunei puterilor, căci creiază drepturi puterei judecătorești a intra în actele puterei executive și a-i indica reguli sau a-i da ordine cum să precedeze.

Teoria este absurdă și cu cît se caută a se argumenta în favoarea ei, cu atît pare mai absurdă.

Curtea de Casație judecînd actele arbitrare ale administrației, nu făcea prin aceasta acte de administrație, pentru a i se putea aduce învinuirea că atinge cu ceva atribuțiunile puterei executive.

Cetățenii atinși de puterea arbitrară a guvernelor ticăloase și a miniștrilor despoți, n'au cui să se plîngă pentru actele ilegale ale acestor puternici, cari loveau în interesele lor materiale și situația lor de funcționari publici, garantați prin legi.

Era deci o lacună adîncă în organizarea noastră judecătorească, cînd o bună parte de cetățeni, atinși în drepturile și interesele lor, prin calcarea legilor, nu aveau nici un drum deschis pentru a li se face dreptate.

In conflictul acesta dintre funcționarul lovit de ministru prin călcarea flagrantă a legei—numai Casația era singură indicată să pună capăt arbitrariului, cînd prin legea ei organică are tocmai în cădere, observarea cu stricteță a dreptei aplicări a legilor,

Și astfel s'a creat Contenciosul, care a dovedit în curs de 5 ani, că corespundea unei reale nevoi, și care în tot acest interval de timp, n'a putut atinge cu nimic drepturile puterei executive, ea rămănînd deplin stăpînă în exercitarea atribuțiunilor ei de putere constituțională în Stat, afară numai de anularea diferitelor decrete, cari fiind date prin calcarea flagrantă a legilor, trebuia ca într'un stat liberal și democrat ca al nostru să fie cineva care să le îndrepte — spre a nu duce de aci la anarhie și despotism.

Să plece guvernul

Să plece guvernul!—acesta este strigătul țărei, de la un capăt la altul, și factorul constituțional și cel mai important al Statului trebue să țină seamă de acest strigăt.

De trei ani de zile, statul este teribil agitat de un grav spirit de anarhie, care amenință să-l zdruncine în toate instituțiunile sale. Și din nenorocire, guvernul liberal, este propagatorul cel mai fervent al acestei anarhii periculoase.

N'a fost instituțiune în stat, care să nu se resimtă adînc; și n'a fost clasă sau pătură socială, care să nu fi suferit de dezordinea morală în care se sbate țara.

Anarhie în administrație, în armată, în școală, în justiție, în biserică, peste tot și pretutideni, încît, dacă ar fi să mai dăinuiască această stare de lucruri, se alege pulberea de toată organizația politică a statului nostru.

Avem în fruntea treburilor publice, un guvern, el însuși dominat de spiritul anarhiei—în afară de faptul că este lipsit de ori ce autoritate morală, și pricepere în conducerea statului.

In potriva acestui guvern, țara se rostește de trei ani, ori de cîte ori i s'a prezentat ocazia.

Cu deosebire în alegerile parțiale, cari s'au efectuat în ultimii doi ani, guvernul a fost invins pe toată linia—și dacă ar fi să scoatem din voturile obținute, așa zisa zestre guvernamentală, vom vedea că nici un glas nu s'a mai pronunțat pentru guvern.

Intr'altă țară, unde simțimîntul datoriei și al răspunderei nu este așa de atrofiat, cum din nenorocire constatăm azi la guvernul liberal—guvernul care s'ar fi găsit în fața unor rezultate atît de defavorabile, s'ar fi retras în 24 de ore de la cârma statului.

La noi, însă liberalii au obrazul așa de gros și insensibil, în cît continuă să desfidă sentimentul real al opiniei publice, stînd nepăsători la putere—și continuîndu-și opera de nimicire a tot ce e bun în această țară.

Să nu se creadă însă, că răbdarea atît de încercată a țărei nu are și ea o margine.

Alegerea de la Iași, a fost ultimul strigăt al țărei, ca să plece guvernul. Dacă nici de acest strigăt nu va asculta, atunci el va fi alungat de la putere, și aceasta cît de curînd.

SOCOTEALA „VOINȚEI"

Oficioasa „Voința Națională", după 48 de ore de matură gîndire, a ajuns să dea o interpretare rezultatului alegerei de la Iași.

Dar ce spune Voința?

Să nu vă așteptați la oare cari constatări drepte și adevarate. Adevărul și dreptatea nu se pot împaca cu oamenii de rea credință.

„Voința" s'apucă și face socoteală și spune că din 11 colegii electorale, cari au fost chemate în acești 2 ani. să se rostească asupra politicei guvernului, prin alegerile parțiale efectuate, 9 au fost favorabile liberalilor, trei conservatorilor-democrați și unul junimiștilor.

De aci conclusia că țara continuă să dee încrederea sa guvernului liberal—și că toate pretinsele noastre triumfuri sunt reclame americane.

Or fi laudele noastre prea mari, dar și socoteala organului oficios este prea colectivistă!

Trei colegii? Trei scaune? Dar de ce nu le menționează „Voința" ca cel puțin să le numărăm cu toții și să vedem cine știe mai bine adunarea.

Numai la București, am obținut 4 locuri—deci cu unul mai mult de cît spune Voința, că am obținut în toată țara, dar la Craiova cu Economu, dar la Tecuci, cu Xenopol, dar la Iași cu Lascăr, pe aceste nu le știe, nu le cunoaște cumătra liberală?

Dar mai nostimă e „Voința", cînd spune că la Iași, unde e centrul takismului, nu se putea să nu triumfe dl. Badareu.

Apoi asta pretindem și noi, că Iașii este citadela noastră, cum este și Bucureștii, cum este și Craiova și cum sunt atîtea alte orașe ale țărei, — și că deci cînd din toate părțile ni se dau dovezi că țara este cu noi—liberalii trebue să se convingă că nu mai e nici o rațiune de a sta la putere și trebue să facă loc partidului pe care 'l vrea țara.

Chestii școlare

Intre Seminariști și normaliști

Haretismul își culege roadele. Ciracii subalterni ai lui Haret au ajuns să samene vrajba între aceste două clase de luminători ai neamului, de și amîndouă recrutate din fii de săteni.

Iată faptele:

Seminariștii de la Seminarul central neavînd în interiorul școalei lor o școală primară de pedagogie fac practica pedagogică la școala primară de aplicație a societății. Director la acea școală e d. P. Gărboviceanu, directorul casei Bisericei, și profesorul la Seminar, cît și la școala normală a Societății.

Un conflict intervine între normaliști și seminariști; aceștia neavînd pentru moment cuvinte de insultă la adresa normaliștilor, s'au văzut într'o bună zi asediați de normaliști cu epitetele de *colivari, popi, veșnica pomenire.*

Elevii văzîndu-se insultați s'au tînguit arh. Iulius Scriban, directorul Seminarului. Cum a curs ancheta, cum a fost pedepsit elevul vinovat, cum s'a dat satisfacere, cum s'a purtat d. Gărboviceanu, duplicitatea purtării lui ni le spun frumos un elev seminarist, *Zaharia*, în revista teologică „Păstorul ortodox" ce apare în Pitești.

Un elev de școală scrie în o foae periodică contra unui pedagog ca Gărboviceanu, și nu se sfiește de a arunca în față criticile și vorbele la adresa directorului, care mai e și director al casei bisericei, care va hotărî de soarta clasicului Zaharia, cînd se va hirotonisi. Aceasta e partea gravă a situației. Așa s'au înrăit raporturile între elevii Seminariști și normaliști; așa i-au asmuțit Gărbovic anu pe unii contra altora; așa s'a purtat cu unii și cu alții, că Zaharia își permite a scrie la ziar contra unui director ca Gărboviceanu! E ceva putred acolo, și ministrul aude, vede, citește, e membru în consiliul de admninistrație al școalei și tace, tace, tace, iar Gărboviceanu își face de cap; curat bataé de joc!

„Dar nu ne putem stăpîni de astă dată plîngerea ce avem de făcut, chiar în contra d-lui P. Gărboviceanu, profesorul nostru până mai eri.. Aici (la Seminar) îl auzim cum regretă cele întîmplate, și cît îl doare inima pe dînsul profesor la amîndouă școlile; iar noi ca elevi cuminți îl credem...

„La ziua cuvenită ne-am dus la școala normală. Dar ce desamăgire! In poarta școalei ne întîmpină d. Gărboviceanu cu înfățișarea năcăjită și aproape o jumătate de ceas ne-a mustrat și ne-a umilit de ne dogorea obrazul! Pentru respectul său n'am voit să răspundem și am răbdat în tăcere toată umilirea. Căutam să-l zărim pe d. Gărboviceanu cel blînd de la Seminar și nu-l zăriam nicăiri In fața noastră sta acum un om supărat...

In sfîrșit are bunătatea să ne lese să mergem în clasă. Aerul părea acum și mai rece și privirile multora se coborau la pămînt ostenite. De atunci ne-am dus mereu, dar atmosfera prietenoasă nu mai vine. Și ne înăbușă aierul acela plin de pulbere dușmană!

Mare destrăbalare trebue să fie în școala d-lui Gărboviceanu de au ajuns lucrurile aici. D-sa posează în burghezul îmbogățit, care se uită cu milă la bieții băeți de țară, pe care îi tratează de paria al statului.

Și d. Haret lasă să se petreacă asemenea anomalii de cel mai aproape al său sfetnic, ciracul său în buclucuri bisericești.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

Când îndrăznești...

Inaintea tribunalului orașului Louisville din Statele-Unite, apăru în una din aceste din urmă zile tînărul Lord Bedford, pentru a răspunde justiției la invinuirea de a fi răpit o sărutare tinerei domnișoare Esthela Scoggins din același oraș.

Ar fi „răpit" o sărutare e numai un mod de a zice, pentru ca să traducem fidel informația ziarului străin. Faptul e însă că i-a „dat" fetei un sărut și iată cum s'au petrecut lucrurile după însăși povestirea eroinei.

„In una din seri, acum nu de mult,— zise ea judecătorului,—ne-am întîlnit. A tunci el s'a repezit la mine, mi-a înlănțuit brațele amîndouă în jurul gîtului și m'a sărutat pe buze. A fost cea dintâiu sărutare primită de la vre-un bărbat și ea mi-a lăsat o impresiune penibilă de groază".

—„Și este tot așa de penibilă amintirea pînă în ziua de astăzi"? întreabă magistratul.

—„Nu, domnule președinte", răspunse, înroșindu-se, mica eroină a procesului.

—„In cazul acesta presupunem că n'a fost așa de amar sărutatul tînărului Lord și o amendă de cinci dolari va fi de a juns

Cu atît mai mult că se cuvine să ne gîndim că încercarea lui Bedford a fost, în felul ei. o încercare destul de riscată". zise agerul și insinuantul președinte.

Amenda fu fixată la cinci dolari. E un preț mult mai mic de cît acel pe care, obișnuit, îl plătesc tinerii galanți—chiar dacă nu sunt lorzi—la bazarele de bine facere, în licitațiile frivole organizate cu ocaziunea balurilor filantropice.

Fără a mai vorbi că în aceste din urmă condițiuni lucrul e atît de artificial, în cît plăcerea sărutărei... cumpărate e cu totul redusă și numai un act de vanitate fără spontaneitate, lipsit tocmai de farmecul mare al îndrăznelei, lipsit de ispita pe care o dă numai lucrul oprit. De aceea ne pare mult mai interesantă acea eroină de 16 ani, americana Scoggins, care vine pînă în sanctuarul justiției să-și apere comoara de grație inocentă și care are sinceritatea de a mărturisi că impreziunea de „groază" a fost într'adevăr cea dintâiu impresiune, dar nu cea mai durabilă.. lar însăși acea dorință de „răzbunare" pe calea judecății, —cine știe!—n'a fost poate de cît dorința de a vedea, încă odată, la lumina zilei, ochii pe cari în acea seară, i-a văzut un moment arzînd de înflăcărările dorinței, arzînd de ispită și pasiune. Și în fața lui a recunoscut că nu mai simte acum groaza primei impresiuni, pentru că nu poate fi, sufletește, un sentiment de repulsiune senzația de a-și fi simțit buzele atinse de acea caldă mușcătură a altor buze tinere.

E dimpotrivă, o senzație de care multă vreme și fără voia ei, eroina își va aduce aminte cu plăcere și cu mîndrie, ca de un triumf al tinereței și nu ca de o cădere.

Rodion

ANIMALELE PE SCENE

Cu ocazia reprezentărei mult așteptatei și mult trîmbițatei piese a lui Rostand — *Chantecler* — pe scena teatrului parizian: Porte-Saint-Martin, și în jurul sgomotelor ce se respîndesc în lumea teatrală, o chestiune devenită de actualitate, e exploatată în toate direcțiile de matadorii frumoaselor acte. E vorba negreșit de cocoșul galic și întreaga legiune de paseri și animale care se vor prezent publicului francez. pe scena teatrului care a apoteozat bravura și morga spiritualului erou gascon din secolul lui Ludovig al XIV.

Acest cocoș, după ce a cauzat o serie de neajunsuri, autorului pe de o parte —prin moartea lui Coquelin, care avea să întrupeze bipedul înaripat—directorilor teatrului pe de altă parte, prin cunoscutul proces intentat de croitorul englez care făurise costumul cocoșului, încercat în fața autorului și... aplaudat de el, vine acum să aducă o compensație în lumea gazetărească, furnizînd coloane nenumărate de materie beletristică acolo, unde spiritul epuizat pare îndărătnic noilor investigații, unde sufletul vestejit, așteaptă adierea primăverii pentru a înverzi din nou.

Cocoșul ridică azi o chestiune, a animalelor în teatru. Chestiunea e exploatată cum ziceam de furnizorii de coloane, cercetată de oamenii de litere, cari puși la contribuție își dau obolul lor instituțiilor... cum să zic, de S. P. A. dramatică, însumată în foile zilnice sau septămînale și citită cu aviditate de bunul public, care sprijină cu banu-i generos toate întreprinderile intelectuale.

Cocoșul sau alte... animale?

Dacă mîne-poimîne, sub lumina orbitoare a rampei parisiane, cocoșul va apare, înconjurat de tot .. cotețul și alte... specialități, în fața unui public select și doritor de senzații noui și rafinate, e neaparat trebuincios să aducem la cunoștința publică un fapt destul de important în mersul istoriei dramatice dealungul secolelor. Cercetăm deci, antichitatea, presentul și viitorul, colecționăm date și le servim curiozității publice.

In acest scop d. Adolphe Aderer, publicist parisian adresează o scrisoare decanului fașultății de litere din Paris, cu rugămintea de a-i arăta „cum erau „îmbrăcate personagiile comediei antice?". La care savantul cercetător răspunde: „...sîntem destul de prost lu„minați cu privire la costumele come„diei antice... ceia ce știm mai precis, „e rezultatul unor indicațiuni ale lui „Aristofanes. E probabil că oare-cari „costume semănau unor enorme carica„turi, cari provocau rîsul și dădeau „a înțelege cam ce personaj reprezen„tau... etc."

Citează „broaștele" lui Aristofanes, care nu se vedeau, ci se auzeau numai, vorbește apoi de „nourii" cari își aveau costumul lor specific și în fine, de „Paseri". Aci d. Maurice Croiset, fratele decanului extrage un pasagiu din care resultă că vrăbiile de pe atunci aveau costumul lor „național".

Foarte interesant pentru arta dramatică modernă!

Avui ocazia, în vara anului trecut să interpelez pe reprezentantul „societății oamenilor de litere" din Paris, cu privire la soarta lui Chantecler.

Condus de un optimism excesiv, și natural poate, bravul autor își exprimă toată încrederea în reușita acelei „încercări", cu toată starea critică în care „afacerea" stagna pe atunci. Se pare că d. Herz, directorul teatrului, refuzase bagatela de 30 000 lei, plată a costumului confecționat de croitorul englez, pentru cocoșul din Chantecler.

Imi spunea reprezentul, că în Buda-Pesta i se oferise o sumă enormă pentru dreptul de punere în scenă a piesei și că în scurt timp, opera va face încunjurul Europei. Pare că avea dreptate. Se anunță pentra luna lui April, un turneu în toată Italia; asta până acum, dar probabil va merge mai departe.

La noi nu credea literatul francez să încaseze tantiema lui Chanteclair, aceasta de sigur în vederea, umilelor tantieme luate de pe urma celor lalte opere;—și, cu toate aceste i ziceam eu— ar fi bine să vedem și cocoș, pe scena teatrului, pentru a ne complecta cunoștințele de zoologie... dramatică.

Boi, am avut în piesele lui Alexandri; cai, iarăși în „Pirații din America" sau așa ceva; măgar, apare în opereta

numită „cursarul“ Elefantul, în „Inconjurul lumii“ iar „cînii“, cine n'a văzut cînii d lui H. Lecca ?

Ne rămînea deci coteţul cu paseri, pentru a se complecta regnul animal pe scena teatrului nostru.

Dar, pentru noi care nu ne putem permite barem luxul de a plăti garderoba cotidiană a bieţilor artişti, va fi desigur greu, foarte greu. să economisim din budgetul destinat artei, sau artelor de trei ori zece mii de lei, pentru a realiza îmbrăcămintea protagonistului, cînd desbrăcaţi de orice consideraţii trebue să ne amintim că teatrul nostru, cel din Iaşi în special, merge spre peire.

„Rămîne numai să luăm parte împreuna cu acel pubţic darnic şi doritor de curiosităţi scenice, la celebrarea istorică a costumaţiei personajelor unei piese, care n'ar ajunge până la noi, de cît frîntă şi îmbucăţită. **Alby**

IN JURUL STOVAINEI

— Un raport interesant —

In articolul „O campanie odioasă“, semnat de prof. E. Juvara şi publicat în „revista 1907“, se punea în evidenţă că printre colaboratorii prof. Ionescu, se găsesc, în prima linie, un mare număr dintre medicii, cari conduc, în centrele mai mici, spitale, în care administraţiunea anestizicilor prin inhalaţie este dificilă sau imposibilă.

Uşurinţa aplicărei metodei lui Ionescu, rezultatele bune ce dă, chiar în mîna medicilor, cari nu şi-au făcut o specialitate din chirurgie, este unul din cele mai importante avantaje ale procedeului Ionescu.

Darea de seamă pe care o face doctorul D. Ierinici, medicul şef al spitalului mixt din Piatra-Neamţ, dovedeşte, pînă la evidenţă, avantajele metodei prin stovaïnă stricnină şi arată din cîtă ură şi gelozie a pornit campania dusă contra prof. Ionescu.

La sfîrşitul importantei dări de seamă a d rului Ierinici găsim :

„Pe un total de 183 de operaţiuni, cloroformul a fost întrebuinţat de 57 de ori, cocaïna locală de 4 ori, stovaïna locală de 67 de ori şi rachi-stovăïnizarea de 57 de ori.

Asupra metodei întrebuinţate în ultimul mijloc anestezic, dr. Iernici spune :

„Rachi-stoavînizarea s'a făcut totdeauna, stovaïna fiind asociată cu stricnină după indicaţia şi modul operator al prof. Toma Ionescu.

„Anestezia a fost în totdeauna perfectă şi fără nici un accident. La 4 Ianuarie 1910 s'a făcut pentru prima oară o rachi-stovaïnizare superioară între ultima vertebră cervicală şi prima dorsală.

Anestezia şi urmările au fost perfecte“.

Dacă se analizează puţin lucrarea d-lui dr. Ierinici, se vede că, în cursul anului 1909 întrebuinţează cloroformul mai cu seamă în primele operaţiuni şi de îndată ce se convinge de avantajele stovaïno-stricninei cloroformizările devin din ce în ce mai rari.

De altfel aceaşi a fost procedeul tuturor chirurgilor cînd au început se împartă în serviciile lor anesteziile între cloroform şi stovaïnă.

Lucrarea d-lui dr. Iernici, are valoarea unui important document pentru metoda prof. Ionescu şi contribue a spulbera discreditul pe care invidioşii cată să-l arunce asupra metodei maestrului romîn.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Moniste“.—Sub acest titlu d. profesor dr. N. Leon de la Universitatea din Iaşi s tipărit în „Biblioteca „Lumen“ din Bucureşti o serie de articole, publicate în cursul anilor, dar mai cu seamă în vremea din urmă în „Noua Revistă Romînă“. Se ştie că în această din urmă publicaţiune d. dr. Leon a polemizat cu d. A. C. Cuza în mult disputata chestiune a liberei cugetări. Cunoscut ca fecund publicist în chestiuni ştiinţifice, profesorul Leon s'a relevat şi ca un viguros polemist iar articolele de actualitate—în chestiunea sus amîntită—se cetesc nu numai uşor, dar cu plăcere şi cu folos. E o adevărată operă—de vulgarizare.

Iată titlurile articolelor cuprinse în broşura editată de „Lumen“ :

„Duşmanul liberei gîndiri—Minuni false—Ereditatea—Ştiinţa oficială şi libera gîndire.—Fluxul şi Refluxul intelectualităţii omeneşti—Răspuns d lui A. C. Cuza Lamark, Darwin, Haeckel—Primele tendinţi ale medicinei.“

La seria aceasta credem, s'ar fi putut adăoga şi articolul d-lui dr. N. Leon din numărul jubilar al „Archivei“ : „Grigore Cobăleescu şi teoria descendenţei“.

*

In „Ordinea“ de astă-zi 21 Ianuarie sub titlul „Scriseri din Iaşi“ se relatează în toată amănunţimea şi psihologia lor întîmplările recente ale Iaşului electoral şi anume : „Post Festum—despre ce se vorbeşte la Iaşi—Fluiere şi şuiere—Poporul indignat—Psihologia îndrăzneală—Pictorul ghinionist—Deciziile unui congres—Studenţimea şi Arta—Un nou Statut—După succes—Iaşul entuziast—Ce a înghiţit d. Stere—Un document de meditat“.

*

In afară de noua prelucrare a „Princesei îndepărtate“, poetul Edmond Rostand plănueşte acum o pantomimă întreruptă ici-colo de cîte o strofă şi al cărei rol principal va fi ţinut de artistul Gutry.

*

Parlamentul grecesc a înfiinţat o taxă de 1 leu pentru fiecare vizitator în toate muzeele din Grecia. Pînă acum era intrarea liberă preste tot.

*

Administraţia comunală din Cleveland a rezolvat chestiunea sosirii tîrzie la teatru a publicului S'a instituit o pedeapsă în bani pe care o va plăti directorul teatrului de cîte ori va p rmite întrarea în sală a unui vizitator întîrziat, pedeapsă pentru neplăcerea cauzată publicului din sală.

*

La 30 Ianuarie va avea loc beneficiul artiştilor C. Ionescu şi Petroni cu celebra piesă „Deborah“ de Moşenthal. Rolul titular va fi jucat de marea artistă Agata Bărsescu.

*

STRUNA ZILEI

DOI DUŞMANI

Acum cînd Parisul se află sub apă, locuitori au de suferit mai mult ca ori cînd de cruzimea apaşilor.

Ziarele.

Unde-s morţi apar şi corbii
Pe ruini triumfă laşii..
Biet Paris ! Te 'nneacă apa
Şi te gîtue.. apaşii.

Informaţii

❑ Reprezentanţii în parlament ai partidului conservator-democrat au fost convocaţi la o consfătuire, la d. Take Ionescu acasă, pentru Vineri 22 Ianuarie, ora 9 seara.

Asupra celor ce se vor discuta în această consfătuire, suntem în măsură a cunoaşte următoarele :

Două vor fi chestiunile care vor forma obiectul discuţiunei : chestiunea complectărei programului şi agitaţia ce urmează a fi întreprinsă de partidul conservator-democrat, în chestia contenciosului administrativ.

In ce priveşte chestiunea ultimă, partidul nostru va ţine în prima Duminecă, după Duminecea viitoare, cinci mari întruniri publice, una în Capitală şi restul în patru oraşe ale ţărei. Dumineca viitoare se va ţine în Capitală o mare întrunire cu delegaţiuni din întreagă ţară

Tot în vederea proiectului pentru desfiinţarea contenciosului administrativ, atît şeful cît şi fruntaşii partidului, vor merge în audienţă la Rege pentru ca să comunice Suveranilor cum este privită de opinia publică tendinţa liberalilor de a desfiinţa singura pavăză contra arbitrarului administrativ.

*

In ce priveşte programul partidului, consfătuirea va avea să ia în discuţie propunerile care tind a complecta programul în părţile cu caracter social şi politic, puse în evidenţă în acesti din urmă doi ani, de cînd s'a alcătuit partidul şi de cînd şeful a făcut cunoscuta declaraţie de principii.

Intre altele se va pune în discuţie şi reforma clectorală.

După cît se pare, ideea îmbrăţişată de unii, ar fi de a împreuna primele două colegii, iar colegiului al III-lea să i se dea o extensiune mai mare ; reprezentanţii lui să fie ridicaţi la numărul de 60 ; să se ia toate garanţiile pentru o sinceră funcţionare a acestui colegiu.

❑ **Camera de Comerţ a lansat pe piaţă diferiţilor comercianţi invitaţiuni de a vizita expoziţia plutitoare a companiei de navigaţie rusă, care să ştie că va sosi în portul Constanţa în ziua de 12 Februarie şi va sta pînă în ziua de 18 Februarie.**

❑ **Membrii societăţei viticole din judeţul nostru sunt convocaţi în adunare generală pentru ziua de Duminică 24 Ianuarie, orele 2 p. m.**

La ordinea zilei se vor discuta următoarele chestiuni :

1) Darea de seamă a activităţei şi gestiunii anului trecut ; 2) demisiunea din demnitatea de preşedinte a d-lui Pandele Zamfirescu, a d-lor Gh. Şerban, Th. Jellea din demnitatea de vice-preşedinţi ; a d-lor N. Stratan din demnitatea de casier şi a d-lui Gall, membri. 3) Alegerea membrilor căzuţi la sorţi pentru a reînoi consiliul de administraţie conform art 10 şi 23 din statute ; 4) alegerea a trei membri în comisiunea de verificare a compturilor de gestiune financiară pe 1909 conform art. 24 din statute.

Tot în această şedinţă se va discuta proiectul de modificare a legei monopolului cîrciumelor, propus de deputatul C. Iarca.

❑ *Guvernul are în studiu un proiect pentru monopolizarea fabricilor de zahar.*

❑ *Noua lege comunală va fi modificată în senzul, că numărul administratorilor de plăşi va fi redus la jumătate.*

❑ *Comisiunile pentru prefacerea rolurilor vor începe să funcţioneze, în toată ţara, de la 1 Februarie.*

❑ Partidul conservator-democrat va ţinea Duminecă, 24 Ianuarie, o mare întrunire publică la Focşani.

Şeful partidului şi alţi fruntaşi ai partidului vor lua cuvîntul la acea întrunire.

❑ Intre cei şapte evadaţi din penitenciarul Iaşi, cari au fost prinşi, se afla şi numitul N. Florea, despre care s'a zis că ar fi identic cu criminalul, care, în 1886, fusese condemnat, de juriul din Iaşi, la munca silnică pe viaţă şi graţiat în 1909, cu prilejul sărbătorilor Crăciunului.

Adevărul este, că acel N. Florea, de fel din Bacău, fuse condemnat la 18 ani muncă silnică, graţiat şi el şi care, acum în urmă, se făcuse vinovat de un furt la via d-lui Dimitriu.

❑ Casa rurală a cumpărat moşia Leordeni (Ilfov), proprietatea d-lui D. Hernia, pentra 656,000 lei.

❑ *Evenimentul* a descoperit un ziar, care este şi mai imund de cît *Opinia*.

Noi, însă, n'am descoperit un ziar, care să fie mai imund de cît elucubraţia urîtului Holban.

❑ Marele incendiu de alaltăieri din Iaşi a lasat pe drumuri 87 familii, compuse din peste 500 oameni.

Cum în Iaşi nu s'a luat nici o măsură pentru ajutorarea lor, liste de subscripţii au fost lansate în Bucureşti, din iniţiativa d-lui I. Pasmantirer, procuristul casei Marmorosch Blanc.

❑ Doamna dr. Puşcariu, născută Densuşianu, a fost abilitată docentă la catedra de oftalmologie de la facultatea de medicină din Iaşi.

Doamna dr. Puşcariu este prima femee docentă în Romînia.

❑ Luni 1 Februarie a. c. se va juca la Teatrul Naţional *Sapho* în folosul Cantinei şcolare din oraşul şi judeţul Iaşi. Piesa va fi jucată de artiştii Teatrului Naţional cu binevoitorul concurs al d-nei Agata Bîrsescu Radovici.

Intre acte va cînta orchestra Regimentului Ştefan-cel Mare No. 13.

Biletele se găsesc de pe acum la d. C. Andriescu, institutor, casierul cantinei şcolare, iar în sara spectocolului la cassa Teatrului.

❑ Se zice că zilele acestea va veni în Iaşi d. C. Ionescu în inspecţie şcolară. D sa vine pentru a regula în persoană buclucul care l'a provocat iscusitul inspector şcolar Chiriţescu, pentru netrecerea în registru de zi a obiectului lecţiunilor, fapt pentru care ministerul a amendat pe toţi profesorii, între care directorul Gr. Bîrsan a fost amendat pentru a 15-a oară cel puţin.

E o mare ferbere între profesorii liceului Naţionalist, care nu se sfiesc a critica în gura mare actul nesocotit al ministrului Haret.

❑ Azi la orele 3 p. m. a avut loc adunarea generală, sesiunea de lanuarie, a membrilor camerei de comerţ din circumscripţia camerei.

La ordinea zilei au fost următoarele chestiuni : 1). Votarea budgetului pe exerciţiul 1910—911 ; 2). Darea de samă asupra activităţei camerei în cursul anului 1909 ; 3). Limitaréa creditului în operaţiuni comerciale şi alte chestiuni privitoare la administraţie ; 4). Cererea comerciantului Irimescu din com. Prisecani, jud. Iaşi, în chestia repauzului duminical ; 5). Referatul secretarului inspector al camerei de meserii, relativ la urmărirea debitorului camerei, defunctul Ed. Briese ; 6). Referatul secretarului casier al camerei, relativ la imprimarea Buletinului Camerei ; 7) Referatul secretarului casier, relativ la instalaţia de apă şi canal, în curtea camerei ; 8). Adresa d-lui Romulus St Popovici, relativ la acordarea unui ajutor, pentru absolvirea studiilor ce le face la Paris, la şcoala specială de lucrări publice ; 9) Scrisoarea d-lui Otto Rusch, relativă la nevoile micei industrii naţionale şi aderarea comercianţilor mici la formarea unei uniuni comerciale ; 10). Adresa d-lui Arthur Gobriet, relativă la concursul ce solicită, pentru reuşita unei expoziţii ce voeşte a organiza în oraşul nostru, din iniţiativa proprie şi al 11). Referatul secretarului camerei, relativ la aprobarea unor virimente de fonduri.

❑ Cu o vie şi explicabilă nerabdare publicul select ieşan aşteaptă cele 2 reprezentaţii de la 2 şi 3 Februarie ale celebrei artiste **Blanche Toutain** care a lasat cele mai frumoase amintiri ieşanilor, cu ocazia primului turneu de acum 2 ani ce l'a făcut în Europa şi cînd a jucat şi la Iaşi în faţa unei săli archi pline. Blanche Toutain vine în cunjurată de o trupă superioară din care fac parte artiste excelente şi de o rară frumuseţă. Trupa mai dispune şi de o garderobă luxoasă lucru care a fost relevat şi de ziarele străine pe unde joacă acum acest excelent ansamblu.

Blanche Toutain va atrage la Teatrul Naţional din Iaşi pentru 2 şi 3 Februarie toată elita noastră.

Se va reprezenta **Le monde ou l'on s'ennuie** şi **Frou frou**, două superbe creaţiuni ale marei artiste.

Biletele sunt luate cu asalt la agenţia teatrală „*Thalia*“, *(Moximovici)*.

❑ Marţi sara de la oarele 9 înainte d. Iancu Constantinescu profesor la Liceul Naţional din Iaşi a dezvoltat în faţa unui numeros auditoriu conferinţa sa tratînd despre *Elveţia*. Bogăţia de date, justeţa aprecierilor unite cu claritatea expunerei au făcut ca conferinţa d-lui Constantinescu să prezinte tot interesul, şi auditorul să subţinieze în dese rînduri spusele oratorului.

❑ Fiind dată greşit, informaţia asupra acordării de oare la gimnastică d-lui maestru I. Bucovineanu, revenim azi cu date precise. Direcţia şcoalei normale dorind ca să aibă unul şi acelaşi maestru de desen şi caligrafie pentru întreg cursul normal a rugat pe d. Ilie Burghelea să primească cele 5 oare, ce se acordase d-lui Nedelcu (4 la clasele I-a şi 6 şi 1 la clasa V), lăsînd unui alt maestru 5 oare de gimnastică. Ministerul a dat acele 5 oare d-lui I. Bucovineanu maestru de gimnastică la seminarul „Veniamin“, şi acuma socotindu-i 2 oare drept complectare de oare până la 12, de oare ce la Seminar are numai 10, iar restul de 3 oare vor fi plătite. Dl. I. Bucovineanu a făcut întîmpinare că nu poate ţinea decît 2 oare, iar restul nu poate fi obligat.

❑ **O expoziţie plutitoare.**—Compania Rusească de vapoare şi de comerţ a inaugurat de cît-va timp o expoziţie de mărfuri, foarte originală ; ea a expediat în Orient un imens vapor oceanian numit *Imparatul Nicolae II* în care sunt expuse tot felul de produse industriale miniere şi agricole ale imperiului, de la cărbunele de pămînt până la giuvaerele cele mai fine.

Vaporul-expoziţie a vizitat deja porturile, Varna, Burgas, Trepizonda, Constantinopole, Pireu, Salonic, Smirna, Alexandria şi Port Said etc.—şi are să viziteze acum şi portul Constanţa, unde va sosi în dimineaţa zilei de 9 Februarie şi va sta acolo la dispoziţia romînilor pînă la 11 Februarie inclusiv.

Această interesantă expoziţie plutitoare este împărţită în colosalul său vapor, în două etaje care coprind peste 200 de vitrine unde sunt aşezate mărfurile de tot soiul—şi vitrinele aceste sunt frumos împodobite cu decoraţii în stil Rusesc de mult gust.

Pe ori unde a trecut uriaşul vas cu expoziţia sa plutitoare a deşteptat un foarte viu interes atît prin originalitatea expoziţiei cît şi prin reala valoare a mărfurilor şi credem că ea va fi tot atît de bine apreciată şi de publicul ţărei romîneşti.

❑ S'a stins epidemia de febră tifoidă în comuoa Ciurea şi s'a declarat scarlatina în comuna Cucuteni.

❑ Examenile de capacitate la şcoalele de notari, a candidaţilor preparaţi în particular, vor începe la 25 Ianuarie.

Ministerul de interne a trimes o circulară prefecturei j deţului, prin care cere să pună în vedere candidaţilor din judeţ, sa fie prezenţi la şcoală în ziua sus arătată.

❑ D. N. N. Georgescu, a fost numit impiegat cl. II la administraţia financiară în locul decedatului C. Scriban.

❑ D. Aurel Bontăş a fost numit infirmier la şcoala normală „Vasile Lupu“.

❑ Un accident s'a întîmplat aseară la casele incendiate, din Strada Cucu.

Sergentul Ilie Cazacu, din secţia de pompieri din Păcurari, a căzut de pe o grindă fracturîndu şi piciorul.

El a fost transportat la spitalul militar, unde a fost internat.

❑ Recensemîntul general al contribuţiunilor directe pe periodul 1911—1912 va începe la 1 April viitor.

❑ **Unul din cei mai fără de scrupule agenţi electorali ai bandei colectiviste din localitate, a fost, pe timpul ultimei campanii electorale, cunoscutul farsor de prost gust Dimitriu-Păuşeşti, inspector al Camerei de meserii din localitate.**

Fostul istrion îşi permite şi acum să persecute pe funcţionarii, cari n'au voit să fie agenţi electorali, sau nu voesc să-i servească de telal de avocat, căci pretinsul comic este şi avocat.

Astfel ie cazul cu d. Atanasiu, care, ales inspector al confecţiilor, nu găseşte înalta aprobare a d-lui Păuşeşti.

Noi sfătuim pe zisul Păuşeşti să se astîmpere.

❑ Viile de pe teritoriul comunei Podul-Iloaei au fost declarate filoxerate.

Proprietarii au fost declaraţi liberi să şi le replanteze cu viţă americană.

❑ Prefectura judeţului a trimes ministerului de interne, programul lucrărilor cu care se va ocupa consiliul general al judeţului, în sesiunea extraordinară de la 2 Februarie.

❑ Eri dimineaţă la gimnaziul Ştefan cel Mare, a fost o mare panică, pricinuită de surparea unei platforme. Din fericire cazul n'a fost tocmai grav. Platforma de la clasa I-a s'a dărîmat şi 4 elevi au fost uşor răniţi.

❑ Ziua de 24 Ianuarie, Unirea principatelor, va fi sărbătorită de fie care şcoală aparte.

Elevii vor organiza în localurile respective sărbări.

❑ Nebun cînta pe malul mărei, după basmul francez „La legénde du violoneux“ este unul din multele -sujete ale noului program cinematografic din sala Circului Sidoli, care începe astă-seară Joi 21 Ianuarie a. c. Frumoasa alegorie este inscenată de actori superiori pariziani. Se vor succeda apoi interesante scene după natură, cum se extrage aurul dintr'o mină. Cinematograful ne va transporta în micul continent Australia şi ne va arata cu cea mai mare fidelitate după natură, colosalele lucrări şi instalalaţii pentru extragerea scumpului metal din pămînt.—Dimitri Donsky, o aventură din luptele religioase ale Ruşilor cu Tatarii, O aventură a d-lui Comisar, comedie, Noul joc sportiv „Alla“—Funcţionara poştala, o desfăşurare teatrală dramatică cu cele mai interesante scene, Suferinţele Copilului, a doua piesă din ciclul pieselor circ-Teatrale şi un mare număr de comedii complectează noul program, foarte interesant şi excepţional de bogat, care începe Joi 21 Iannarie în vasta sală a Teatrului Circ-Sidoli.

DIVERSE

— Şeful cantonist din Tomeşti, Ion Leonida, care fiind bolnav, era adus în oraş spre a fi internat la spital, pe drum fiind apucat de o hemoptizie, a încetat din viaţă.

— **Balul costumat şi mascat al societăţei de gimnastică „*Turn-Verein*“ va avea loc Sîmbătă 23 Ianuarie.**

Au sosit din străinătate toate costumele comandate, printre cari sunt de remarcat clovni, burateci îmbrăcaţi în frac verde, Urangutani, cotoi încălţaţi şi pintenaţi, chineji, englezi etc. Toate acestea se pot vedea la sediul societăţei str. Cîndu 4 şi se vînd în preţul costului numai d-lor membri şi invitaţi.

Spre a se evita incidente şi neînţelegeri, comitetul roagă pe persoanele, cari vor veni mascate, să bine-voiască a se legitima la intrare cu invitaţia şi biletul nominal, după care se vor demasca într'un cabinet separat, înaintea unui membru delegat de comitet ; la familii se va demasca numai şeful.

La ora 1 toată lumea va ridica măştile, ast fel că quadrilul şi cotillionul vor vedea faţa tuturor.

A fost angajată orchestra Reg. 13, sub conducerea d lui Lt. Vlăduţi.

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Unt de Peşte** pentru copii şi adulţi

e constatat, numai aceea cu

Unt de Peşte Iodoferat simplu şi
Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra : **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj**

— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE“*, **IAŞI — Pentru BUCUREŞTI :** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

Comandele din provincie se execută prompt contra ramburs —

Ultime informaţii

❑ *Informaţia noastră, că, Vineri înainte de balotaj, d. Stere ceruse în scris sprijinul junimiştilor pentru candidatura junimistă, n'a fost desminţită, nici putea fi desminţită.*

Organul oficios al carpiştilor, Conservatorul, *confirmă astă-zi ştirea noastră şi zice:*

Un partid, care a ajuns—ca cel liberal—*să cerşească, cum s'a întîmplat la Iaşi, sprijinul acelora pe cari îi calomniază,* a făcut dovada complectei sale neputinţi politice. El a pierdut, odată cu dreptul de a da învăţăminte altora, stima şi încrederea publică, iar înainte de a vedea paiul din ochiul altuia, are datoria să vadă bîrna din ochiul său.

❑ *D. M. B. Cantacuzino continuă să fie furios pe grecenişti, cari au zădărnicit propunerea sa privitoare la oferta d-lui Stere.*

De partea d-lui Cantacuzino, în afară de d. Baltă, sunt şi domnii: C. Meissner, I. Ralet şi G. Cristofor.

❑ *D. Cantacuzino are dese convorbiri cu d. V. Sculi, care, precum se ştie, a demisionat din gruparea carpistă locală.*

— D-ta nu faci parte din comitetul nostru executiv—i-a spus d. Cantacuzino d-lui Sculi—te felicit pentru aceasta.

❑ *D. A. A. Badareu, va pleca la Paris, mîine, Vineri, cu trenul de dimineaţă.*

❑ *Autorităţile financiare din Iaşi au fost înştiinţate telegrafic, că, începînd de ieri, taxa pe vin a fost redusă de la 60 la 30 bani pe decalitru şi taxa pe spirt a fost sporită de la 6 la 10 bani pe decalitru.*

Aceste dispoziţiuni au fost luate pe cale de decizie ministerială şi vor fi întărite prin lege.

❑ Epoca, *într'o polemică cu ziarul francez al liberalilor, spune că d. Stere s'a cartelat cu d. Badareu ca să rupă voturi d-lui Meissner şi să le dea d-rului Manicatide.*

Asta înseamnă că Epoca *este în deplin desacord cu* Evenimentul, *care ţipă de trei zile: candidatul takist s'a ales cu bani jidovşti şi cu concursul poliţiei.*

Haram junimism!

❑ *Cu vre-o şase săptămîni în urmă, apropos de ce nu se ştia, consiliul comunal, după propunerea deliciosului Eraclide, votase înscrierea în viitorul budget al unui post de inspector poliţienesc pentru Iaşi.*

Eri a fost înştiinţată administraţia, că ministrul de interne n'a aprobat crearea acelui post.

Pacat! Importantul şi utilul post fusese creat poate, în onoarea unui student, care a avut onoarea să fluere takismul!

❑ **Protectorii anarhiei.**—*Independance Roumaine* a acuzat pe conservatorii din Iaşi de autori ai scandalurilor de la întrunirea noastră şi ziarul francez al Brătienilor s'a arătat foarte indignat de procedeul conservatorilor.

Nu ştim dacă a fost sinceră sau nu dama franceză de la Bucureşti cînd, *de but en blanc,* i-a sărit ţandura contra sistemului Nicou Filipesco. Nu ştim dacă ziarul francez a protestat sincer contra unui sistem nevolnic, sau dacă a făcut-o de durere, că „une partie des conservateurs" refuzase să primească oferta Stere.

Fapt este, însă, că un ziar liberal a protestat contra încercărei de a se zădărnici o întrunire zisă takistă, că a protestat de două ori, fără ca d. Filipescu să fi tratat acel ziar a la prefectul Petrescu.

A trebuit să se mire *Adevărul* de calmul d-lui Filipescu, pentru ca astfel să provoace un răspuns din partea *Epocei.*

Epoca răspunde: „nici macar *Adevărul* şi *Opinia* n'au zis că scandalul a fost provocat de conservatori şi mai spune: „a fost cartel între domnii Badareu, Stere şi prefectul poliţiei".

Rămîne, deci, stabilit, adăugăm noi, că scandalul l'au provocat takiştii, că ei voiau să-şi zădărnicească întrunirea, că ei s'au huiduit etc.

In adevăr: dacă conservatorii din Iaşi habar n'aveau şi dacă takiştii se aflau cartelaţi cu poliţia, cine mai rămăsese să fluere de cît takiştii ei singuri?

Dar ceea ce afirmă *Epoca* ie curată bazaconie. Noi am arătat, că sirenele au fost cumpărate de conservatori; că golănitul a fost îmbatat, în tunelul Traian, de conservatori, că poliţia n'a intervenit şi atunci spre a apăra pe „manifestanţi"—de cît cînd i s'a dat de ştire, din partea noastră, că vom masacra canalia; zeci de elevi se aflau între „manifestanţi" şi nici o măsură n'a fost luată contra lor.

Ziarul junimist vorbeşte de „tineritul" de la Iaşi, de furia acestui tinerit, care ar dori să-l ducă pe d. Take Ionescu pe calea cea bună.

Aceasta este o cutezanţă şi noi ştim cam din cine se compune acel tinerit şi mai ştim că faptele sale reprobabile sunt sprijinite, în senatul universitar: de magnificul rector—junimist; de d. decan al facultăţei de medicină—junimist; de d. profesor Puşcariu liberal şi de alţi junimişti şi alţi liberali.

Tineretul ideal, care munceşte, care studiază, n'a fost nici măcar redactorul ziarului junimist, nici al acelui liberal, nici sirene nu primeşte, nici studenţime veterană nu devine, dar nici pedagogi la liceul internat.

Am restabilit responsabilităţile, căci ie bine să se ştie cine prin cine „combate" takismul la Iaşi.

❑ **Curtea cu juri.** — Astă-zi a venit înaintea Curţei cu juri, judecarea procesului tinerilor Neculai Constantinescu şi Nicolai Popovici, cari au atentat la viaţa preotului Ath. Popovici de la Galata.

Faptul s'a petrecut astfel: în seara zilei de 27 August 1909 pe cînd preotul mergea spre Hlincea a fost atacat de un individ care descă că asupra lui 5 focuri de revolver, iar apoi l'a maltratat cu un iatagan. Bietul preot începu să ţipe, strigînd ajutor. Nişte locuitori atraşi de ţipete, au alergat la faţa locului, găsind pe preotul Popovici scaldat în sînge. Locuitorii au luat pe preot şi l'au transportat acasă unde i s'au dat primele ajutoare.

Preotul a declarat că a fost maltratat şi nu era mult să fie chiar ucis, de propriul său fiu. Sosind la faţa locului jendarmii, au început cercetările, dar n'au putut descoperi pe criminali. In acelaş timp victima a fost adusă la Iaşi şi internată în spitalul sf. Spiridon, unde a fost pansat.

Preotul At. Popovici, fiind interogat, a declarat că a recunoscut pe fiul său, Nec. Popovici, care a atentat la viaţa sa.

Neculai Popovici a fost imediat arestat şi dus la siguranţă. Aci el a negat zicînd că e strein de fapt şi că el în momentul crimei se afla la tînărul Constantinescu.

Abia după cîteva zile, în ziua 29 August, tînărul Constantinescu fiind arestat şi el, bănuit că ar şti ceva despre fapta lui Popovici, neştiind ce declarase Popovici la siguranţă, începu să mărturisească faptul.

Tînărul Popovici stăpînit oare cum de remuşcare începu să povestească că luînd un iatagan dela Constantinescu, s'a dus de l-a ascuns într'o gaură de lîngă biserica Galata. A doua zi adică în ziua de 27 August, el ceru lui Constantinescu să i dea şi un revolver, rugîndu-l în acelaş timp să-l însoţească seara la comiterea crimei. Acesta consimţi rugămintei lui Popovici, încredinţîndu-i revolverul care era încarcat cu 6 gloanţe.

Mercuri 27 August spre seară, pe la orele 7 jumatate, Popovici se duse de luă iataganul de unde îl ascunsese cu o zi înainte şi se reîntoarse apoi la Constantinescu pe care-l luă de acasă şi ambii porniră spre Galata, pentru a aştepta pe preotul Popovici, ştiind că trebuie să treacă pe acolo. Erau orele 8 seara cînd preotul eşea din nişte popuşoaie.

Fiul său Neculai, spune că atunci a tras din depărtare un glonte de revolver asupra preotului care începu să ţipe.

Constantinescu care avea în mînă iataganul, văzînd că preotul alerga să dea alarma, se repezi pe din dos şi aplică preotului o zdravănă lovitură în cap cu iataganul şi o altă lovitură peste mînă. Crezut că de data asta preotul a fost doborît, cei doi voiră să ia fuga. Cum însă preotul continua să alerge şi să strige ajutor, Popovici mai descărcă încă trei focuri de revolver, fără însă a-l nimeri.

După comiterea crimei, tînărul Popovici s'a dus împreună cu Constuntinescu spre atelierile Frumoasa.

Constantinescu ajuns aci, se duse la o baltă, unde spălă iataganul care era plin de sînge, după care s'au dus apoi la Constantinescu acasă.

Aci se afla o bătrînă îngrijitoare a preotului Constantinescu. Aceasta le dădu să mănînce nişte lapte, după care cei doi s'au retras pentru a se consfătui.

In cele din urmă Popovici remase şi dormi acasă la Constantinescu, iar acesta se duse la amanta sa Maria Codreanu.

Tînărul Popovici a povestit că de mic copil era urît şi persecutat de tatăl său. Cu două săptămîni înainte de comiterea crimei declară el a venit acasă să vadă ce face mama lui, că tatăl său îl alungase de acasă, şi observă că mama sa se afla în ogradă şi era batjocorită de o femeie care era mama unei amante a preotului Popovici. Văzînd că mama sa e insultată, tînărul Popovici interveni, dar în acel moment sosi tatăl său, care luînd un topor îl alungă din nou de acasă.

Complicele lui, tînărul Constantinescu a declarat că a însoţit pe acesta la comiterea crimei, ca fiind cel mai bun prieten al său.

*

Acuzatul N. Constantinescu a fost aparat de d. Alex. Badareu, iar Nec. Popovici de d-nii Vespasian Pella, Th. Stoenescu şi I. Petrovici.

Partea civilă a fost aparată de d. Osvald Teodoreanu.

După ce s'a procedat la constituirea juraţilor, s'a luat interogatorul acuzaţilor, după care şedinţa a fost suspendată pentru cîteva minunte.

La redeschidere s'a procedat la ascultarea martorilor, iar apoi s'a susţinut rechizitorul, reprezentantul ministerului public.

Şedinţa continuă.

❑ D. Paul St. Eraclide a fost numit copist în grefa parchetului curţei de Iaşi, în locul d-lui A. A. Chirlovici demisionat.

Această numire, care îmbracă forma banalităţei, are, totuşi, un cintec, care se referă la fostul procuror general Leonescu.

Sunt vre o şase septămîni de cînd fostul procuror general făcuse raport pentru numirea, în acel post de copist a unui alt petiţionar.

Numirea a fost ţinută în loc şi, în ziua sacrificărei d-lui Leonescu, fu numit copist altul de cît acel prevăzut în raportul special al fostului procuror general.

❑ D. G. Lascar, noul senator de Iaşi, pleacă astă seară la Bucureşti spre a lua parte la lucrările maturului corp.

La catedra sa de matematică de la liceul „C. Negruzzi" d. Lascar va fi susuplinit de d. Patriciu.

❑ Eri după amiază, ca şi astă-noapte, a plouat în mai multe părţi din judeţ. Bahluiul prin unele părţi a crescut.

❑ D. Eugen Ernescu, absolvent a 4 clase liceale, a fost numit învăţător în postul al II-lea, de la şcoala din comuna Galu, judeţul Neamţ.

❑ Din cauza ploaei de eri care a durat toată ziua, slăbindu-se terasamentul în unele părţi, trenurile de 6 şi de 9 au sosit cu o întîrziere de 25 minute.

❑ Droghistul Mihai Cugler din Piatra-N, fusese dat judecăţei pentru contravenţie la legea sanitară, care ar consta în faptul, că numitul droghist ar expedia reţete în drogheria sa.

Tribunalul Neamţ îşi declinase competinţa. Dosarul cauzei a sosit astă zi la curtea de Iaşi, prin apelul părţilor civile—d. farmacist Valori şi încă unul din Piatra.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 21 Ianuarie

Proectul pentru desfiinţarea contenciosului

Bucureşti —Discuţia la proectul prin care se desfiinţează contenciosul administrativ, nu va începe de cît peste 10 zile.

In comitetul delegaţilor, discuţia a început abia eri. Comitetul s'a întrunit din nou astă-zi la Cameră şi va mai ţinea însă vre-o 3 şedinţe.

Inmormîntarea fostului Mitropolit Partenie

Bucureşti.—Incă de pe la orele 1 s'a adunat la biserica Antim o lume imensă.

Prohodul e oficiat de Mitropolitul Primat şi de o mare mulţime de preoţi. Sunt de faţă de asemeni, reprezentanţii autorităţilor şi membrii sf tului Sinod.

Imormîntarea se face cu funeralii naţionale.

Cercetări curioase

Bucureşti.—De două zile poliţia a început din nou să facă cercetări şi percheziţii, precum şi numeroase arestări.

Astă-zi au fost citaţi la parchet d-nii: Frimu, Marinescu, Bujor şi Cristescu.

Representaţie pentru inundaţii din Franţa

Bucureşti.—Compania dramatică, de sub direcţia d lui Al. Davilla, dă în astă-seară o reprezenţie în folosul victimelor inundaţiilor din Franţa.

Vor asista şi A. A. L. L. Principele Ferdinand şi Principesa Maria.

Incidentul Antonescu-Rîmniceanu

Bucureşti —Se ştie că eri a avut loc în culoarile Camerei, o vie altercaţie între d-nii deputaţi Victor Antonescu şi I. Simionescu-Rîmniceanu.

Aseară se vorbea de schimb de martori şi de ieşire pe teren.

Astăzi însă conflictul a fost aplanat.

Situaţia liberalilor din R.-Sarat

Bucureşti.—D Iliescu, prefectul judeţului R. Sarat, a sosit în Bucureşti în scop de a încerca aici împăcarea din acel judeţ. D-sa a avut azi o întrevedere cu d-nii Ghica şi Tătăranu, senatori ai R.-Sarat şi apoi va vedea şi pe d. Lupescu, care a eşit în fruntea listei liberale disidente la alegerile comunale din R.-Sarat.

CAMERA

Bucureşti.—Se pune la vot proectul de lege pentru înfiinţarea unui fond zootechnic şi legea se votează.

De asemeni, se votează proectul pentru vînzarea lemnelor de foc din pădurile statului.

Şedinţa continuă.

Björnson pe moarte

Paris.—Veştile ultime cu privire la starea lui Björnson, spun că marele scriitor se află pe moarte.

Furtuni pe mare

Cristiania.—Se semnalează violente furtuni pe coasta norvegiană. Nouă bărci de pescari au pierit cu 40 de oameni în apropiere de Lofonden. Zece cadavre de pescari au fost scoase de valuri pe coastă.

Greva din Esperaza

Paris.—La Esperaza, unde acum cîte-va zile a isbucnit o grevă la o fabrică de pălării, cîţi-va fabricanţi au fost maltrataţi de lucrătorii greviştii. Greviştii au mai încercat a face să deraeze un tren de marfă. Atentatul a fost însă zădărnicit la vreme. Din cauză că jendermeria era slabă, s'au trimes trupe.

Descreşterea Senei

Paris.—Azi dimineaţă descreşterea constatată a apelor Senei era de 1 m. 45. Uscarea cartierelor urmează.

Incendiu într'o mină

Breslau.—Un incendiu a isbucnit în mina de cărbuni de la Goettes Begen, în puţul Hildebrand, din cauze necunoscute. După ziare, minerii n'au putut fi scoşi la timp.

Soldaţi răzvrătiţi

Salonic.—Un număr de soldaţi albanezi din batalionul 17 vînători, au refuzat de a se supune ofiţerului lor, crezîndu-se insultaţi de către dînsul.

De asemenea cîţi-va soldaţi turci s'au asociat cu albanezii.

Soldaţii neprezentîndu-se la apel pînă eri seara, au fost desarmaţi şi s'a deschis contra lor acţiune criminală.

Concentrarea redifilor

Salonic.—Un număr de 25 mii de redifi au fost concentraţi azi pentru exerciţii de patru săptămîni, care vor avea loc de mîine.

Camera franceză

Paris.—D. Brisson citeşte o telegramă din partea preşedintelui Scupcinei din Belgrad, prin care transmite simpatiile poporului sîrb pentru inundaţi, precum şi trimeterea sumei de 30 mii lei pentru ajutorarea victimilor.

Modificarea regimului electoral în Germania

Berlin. — Ziarul „Norddeutche" spune că împaratul Wilhelm a autorizat pe primul ministru şi pe miniştrii competenţi, a supune dietei parisiene, un proect de lege pentru modificarea regimului electoral.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 20 Februarie a. c. se va ţine în camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea comptabilităţei publice pentru vinderea parcelelor ramase nevîndute şi anume:

1) Parcelele situate în Mahalaua Frumoasa între vechiul şanţ al oraşului şi şoseaua Comunală Socola Ciurea.

2) Parcelele de pe lîngă şoseaua Ţuţora şi mahalaua Arapu din blocurile A. E. F. şi I.

3) Parcelele situate între viile de la Copou şi şoseaua Iaşi-Botoşani.

Garanţia provizorie pentru fie care parcelă 40 lei.

Condiţiunile de licitaţie şi planurile de parcelare se pot vedea în fie care zi de lucru la Serv. Administrativ.

No. 00770 Ianuar 1910

LICITAŢIE

Se face cunoscut că în strada Goliei No. 33 în fundul ogrăzei Duminică 31 Ianuar ora 11 a. m. se vinde prin licitaţie, mobile bune, din 4 camere, Doritoriii sunt rugaţi a se prezenta la locul indicat.

EPITROPIA GENERALĂ
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sf. Spiridon IAŞI

BĂILE SLĂNIC MOLDOVA

Epitropia Generală aduce la cunoştinţa doritorilor de a reţinea camere la băile Slănic pe sezonul 1910, că scrisorile, cereri de prospecte şi cererile pentru reţineri de camere şi ori ce altă corespondenţă să le adreseze direct D-lui Gh. V. Mihailescu, sub şeful serviciului Administrativ al Epitropiei, în Iaşi pănă la 1 Iunie 1910 şi de la acea dată la băile Slănic.—Tot pe numele d-lui Mihailescu se vor trimete şi aconturile din chirie.

1910 Ianuarie 19
No. 444

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă
LEON BINDERER
Iaşi.—Str. Sculescu No 1

ION I. MOTAŞ
AVOCAT
Iaşi Str. Strîmbă 8

Const. Jornescu
AVOCAT
Str. Carp 5—Iaşi

D-şoară, cultă, presentabilă, de bună familie. pricepută la conducerea unei Case mari, doreşte angajament, în familii de bună condiţie sau şi la persoană singură. Oferte sub. **Blanche Touta p.** *Post—Restant. Iassy.*

Avocatul Andrei Kirilovici
(Junior)
Iaşi Str. Goliei 53

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Dame française sachant français, anglais, allemand, musique, désire leçons. Visible tous les jours après 4 heures. S'adresser Strada Sf. Teodor 34.

D-na Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—facori.
Strada Anastasie Panu 43

LA MAGAZINUL FRAŢII POLINGHER
AU SOSIT
Renumiţii ŞOŞONI şi GALOŞI
Adevăraţi Ruseşti—Marca COLUMB
cu noua invenţie contra lunecărei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

NEVRALGIELE

1420

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerice de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Iavorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —

De vînzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se adresa:* Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1284 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rente.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. - No 925 Sămbătă 23 Ianuarie 1910

Puncte de program

In astă-sară fruntașii noștri reprezentanți în parlament se vor întruni acasă la șef, la d. Take Ionescu, spre a discuta asupra mijloacelor de luptă parlamentară și extra-parlamentară, cum și asupra întregirilor de adus în program.

Și partid și țara așteaptă cuvîntul hotărîtor de la șeful nostru. Netăgăduit că acțiunea de răsturnare trebue începută. Regimul liberal e așa de putred, situația internă așa de zdruncinată, lipsa de orientare așa de vădită, că s'a început terorizarea guvernului prin Cameră și dezicerea tuturor principiilor ce au călăuzit la facerea atîtor legi.

Desorientarea e așa de mare, că în adunarea majorităților primul-ministru nu s'a sfiit să admonesteze deputații pentru puțina armonie și hărnicie la lucru; iar la întrebarea pusă de un membru din majoritate asupra armoniei din guvern, primul ministru a răspuns evasiv.

In această stare de descompunere politică guvernul liberal nu poate legifera de cît rău; și e o datorie patriotică de a împedeca toată această legiferare. In primul loc desființarea contenciosului e o măsură de anarhie, care trebue impedecată pe ori-ce cale și ori și cum. Dacă e vre-un corp organizat în țară care să protoste ca un singur om contra acestei tendinți de desființare apoi acela e corpul didactic. Contenciosul administrativ a reușit să asigure o mai normală funcționare a legilor la Ministerul Instrucțiunei Publice. Dacă 9 profesori și-au recăpătat catedrele prin contencios, alți 20 profesori au fost feriți de lovituri tocmai prin teama de contencios. Și oameni pătimași ca Haret, cazaci călcători de lege ca ciracii săi, au găsit și vor găsi totdeauna stavilă în contencios.

Iar cînd șeful nostru și partidul nostru ia chestia pe mînecă și nu numai că luptă pentru menținerea principiului și a organelor legale, dar tinde să asigure în legea organică a țării funcționarea principiului, nu trebue să rămînă profesor, care să nu se fericească că s'a găsit un partid politic care să ne garanteze ființa.

Și izbînda ne va fi ușoară; cum prin contenciosul electoral i-am slăbit și redus la neputință pe liberali, căci țara i-a destinat de la putere, tot așa și în contenciosul administrativ opera nefastă le va fi împedecată.

Dar pe lîngă acțiunea negativă partidul nostru are și un rol mare positiv. Și aici e locul de-a aștepta de la înțelepciunea și cumințenia șefului, cum și de la statul cel cuminte și înțelept al fruntașilor.

O problemă se pune de la început. In îndrumarea viitoare a țării ce trebue să precumpănească: problemele economice ori cele politice? Adică, să se înceapă întâi prin reforme politice cu caracter electoral, ori cu reforme economice de consolidare ale actualelor elemente politice fără a mai spori baza vieții politice?

In tradiția conservatoare ar fi să începem cu problemele economice, adică să legiferăm toate acele mijloace prin care am putea spori cu mult puterea de producțiune a țării, valorificarea muncii brațelor, circulația averilor, în fine, ori-ce măsură de sporire în bună stare materială. Odată țara întărită economicește, îi poți da exercițiul vieții de vot, lărgindu-i baza.

De cît, este și aici o măsură. A te gîndi numai la măsuri economice fără să atingi și pe cele politice, asta ar conveni și unui regim absolutist. Intr'o țară însă constituțională, cu guvernarea națiunei, nu poți separa la infinit chestiile economice de cele politice, întru cît e un adevăr evident: exercițiul vieții politice e un prilej sigur și eficace de sporirea vieții economice în clasa care face acel exercițiu.

Proprietarul în atingere cu puterea caută și găsește atîtea prilejuri de a-și spori și rotunzi proprietatea:

Avocatul, medicul, inginerul în atingere cu puterea caută și găsesc atîtea și atîtea prilejuri de a-și spori afacerile, trăind chiar prin putere;

Comerciantul și industriașul în atingere cu puterea caută și găsesc atîtea prilejuri de a-și spori afacerile lor spre binele lor.

Țărănimea zicem noi, în atingere cu puterea, va căuta și va găsi atîtea și atîtea prilejuri de a-și înmulți mijloacele de producțiune și cîștig.

A da numai prilej de muncă fără atingere cu puterea statului, însamnă a face opera pe jumătate. Iată de ce fruntașii noștri au crezut că e momentul a atinge și chestia politică, întru cît e un factor economic de mîna întîia. Și atît șeful cît și fruntașii au opinat că constituția a îmbătrînit, că trebue o reformă constituțională, că bazele vieții politice trebuesc lărgite. Cum însă? E treabă de chibzuință și de socoteală.

Să se îndrepte anomaliile actuale; să se scoboare baza cenzului electoral pentru a da loc la mai mulți cetățeni la viața politică; să se reducă colegiile la două, dacă nu la unul; să se înlesnească prin legi formarea unei proprietăți mijlocii mai eficace, să se asigure soarta funcționarilor publici, să se întindă siguranța vieții și a bătrînețelor la ori ce fel de muncitor, nu numai la slujbașii statului, și atîtea și atîtea puncte de reformă.

Dacă prin luptele electorale partidul conservator s'a impus la atenția țării și a Coroanei, prin programul său de reforme, are dreptul de a guverna, spre a da țării tot ce se așteaptă de țară, dela un partid nou, cu un șef așa de destoinic ca șeful nostru.

Iată de ce așteptăm cu nerăbdare și sîntem siguri că în adunarea de astă seară la șeful nostru se vor lua hotărîri importante, cari privesc mersul mai departe al țării și al partidului.

Gh Ghibănescu.

PREA MULT EGOIZM

Sunt și incendii filantropice. Sunt incendii pentru localizarea și stîngerea cărora pompierii au ordin să nu intervie—căci acele incendii urmăresc nu despăgubiri de la societățile de asigurare, ci dispariția unor focare de infecții.

Alaltăeri noaptea, asemenea foc filantropic a consumat un întreg cartier al Iașului, o serie de case străvechi, insalubre, ruinate, fără apă, fără latrine; case cu odăi jilave, în care stăteau îngrămădiți zeci de oameni.

Nevoia, mizeria și boala formează, în deobștie, caracteristica unor asemenea case. Cine a avut prilej să le vadă, le cunoaște în toată oroarea lor. Sunt multe, foarte multe în Iași.

Infecția găsește acolo teren foarte prielnic. Odăi mici, prost luminate, neaerisite, care formează, cîte una, locuința unei familii întregi: ie și odae de stat și cuhnie și odaie de dormit.

In timp de vară nenorociții se mai culcă și pe afară. Iarna, însă, stau grămădiți la un loc și, de multe ori, grămădeala ceea ține loc de foc în sobă.

La fel a fost și cartierul, care a fost lasat să ardă alaltăeri noapte. A fost lasat în interesul sănătății publice, așa cum se obișnuește pretutindeni. Căci acolo unde mîna omului nu mai este în stare să fie de ajutor, vine focul să consume și să prefacă în cenușe ceea ce era infecție și periculos pentru sănătatea publică.

Aiurea se dă foc pentru înfrumusețarea orașului. La noi se lasă să ardă—pentru sănătate.

Dar ce-au devenit oamenii, cari au avut curajul și nenorocul să locuiască în acel cartier? Numărul lor trece de cinci sute. In toi de iarnă ei au rămas fără adăpost, fără îmbrăcăminte și fără de micul lor avut, care și el a fost consumat de flacări.

Cartierul insalubru a dispărut. Focul a consumat în interesul igienei și al salubrității publice. Dar focul acela filantropic, incendiul cu intențiuni pur omenești a făcut sute de victime, de care nimeni, absolut nimeni, nu se interesează în orașul acesta.

N'am putea tălmăci acest caz sinistru.

Aci, în Iași, au bătut inimele pentru desastrul de la Messina, pentru incendiații de aiurea, pentru inundații de la Paris—și nimeni nu se gîndește la nenorociții din localitate.

Nenorociții aceia, cari îngheață astăzi în interes de igienă, sunt oameni foarte folositori societății, sunt d'intre oamenii cei mai folositori societății: sunt muncitori.

Nu este oare rușinos ca din Iași să nu se rîdice glas pentru ei și să fie nevoie de intervenția bucureștenilor și gălățenilor, ca să-i ajute?

Noi am zis că administrația trebuia să tolereze incendiul. Dar de ce nu trebuie să intervie ea pentru victime?

Am scris aceste rînduri spre a învedera culpabila nepăsare a administrației comunale, care ar fi putut ajutora victimile și nepăsarea inițiativei private, care, nu o dată, s'a aratat a fi simțitoare.

Ambele aceste nepăsări au făcut pe alții, din alte orașe, să ne dee lecții de omenie.

Frumos din partea lor—urît din partea localnicilor.

DOI ANTIPOZI

Numitul Peter Lehnhuber, de 67 ani, s'a sinucis astă-zi, prin strangulare.

Misterul faptului este, că sinucisul a fost pus la o foncieră prea rădicată.

(Știre din Viena)

Circonscripția din Galben, a pus proprire pe pensia d-lui Ferekide, ministrul de interne, care datorește fiscului foncieră pe trei ani, în sumă de șase mii lei.

(Adevărul)

Bietul Lehnhuber—cine o fi fost el—D-zeu să-l ierte—ministru austriac, de sigur, n'a fost. Austria nu-i datorește nimic lui Lehnhuber, doar faptul de a fi înscris un motiv nou în cartea desperaților, în cartea acelora, cari sunt, sau se cred, învinși în lupta pentru existență.

Fiscul austriac, care ie rău ca o femee urîtă, fusese rău și cu acel biet Lehnhuber. El, proprietarul unui mic imobil oare-care, de pe o „Brücke“ sau un „Gürtel“ d'intro mahala a Vienei, atita avere avusese și cînd se văzu pus la o foncieră prea mare, care, și în mod normal, sunt exagerate în Austria—văzuse, tot-de odată și mizeria și se sinucise de groaza ei.

D. Mișu Ferechide nu e Lehnhuber. D-sa e mult mai practic chiar: nici nu plătește foncieră, nici nu se sinucide.

Ne arată *Adevărul* că de trei ani de zile actualul ministru al internelor se află, ca să zicem așa, în cont curent cu fiscul și că acesta, convins, în fine, că d. Ferechide e rău platnic, i-a pus proprire pe pensia sa de 450 lei, i-a pus proprire pe ceea ce n'are; căci de vreme ce d. Ferechide ia leafă ca ministru, nu mai poate lua și pensie.

D Ferechide, care este fruntaș între fruntașii liberalilor, nu-și achită datoriile către fisc. Asta ar fi floare la ureche. D. Ferechide care obișnuește să ia de la stat, nu-i poate și da: asta ar fi ceea ce, în popor, se numește cinste țigănească.

Dar d. Ferechide este un vehement barbat de stat, care poruncește să se mitraileze muncitorimea, care ea, nu se poate juca cu fiscul, nici fiscul nu se joacă cu dînsa.

Dovadă bietul Lehnhuber de la Viena—antipodul energicului Ferechide.

Chestii școlare

Examenele de capacitate pentru fete

La 1 Februarie se începe în București examenul de capacitate pentru partea literară la școlile secundare de fete. Comisiunea s'a format, ba unii membri au demisionat și în locu-le s'a numit alții, ca inevitabilul Ion Bogdan, slovenistul, și dr. Bogdan Duică, pedagogul Haretist; vor mai urma și alte demisii și înlocuiri; dar pînă la 1 Februarie ne facem o datorie de a protesta contra termenului în care s'a pus ținerea acestui examen.

Să facem puțin istoric.

Atît examenul de limba franceză, cît și cel de partea literară fusese fixate la început pentru luna Octombrie 1909. In urma mai multor proteste că termenul e prea scurt, ministerul a ținut samă de acestea și a prelungit termenul, punînd la 1 Februarie 1910 examenul de partea literară și la 15 Aprile examenul de limba franceză.

De ce s'a făcut aceasta deosebire? Intru cît s'a simțit nevoia ca examenul pentru 7 materii să se țină după 4 luni, iar cel pentru o materie numai tocmai după 6 luni jum.? Ori trebuiau puse toate la 15 Aprilie, ori toate la 1 Februarie!

Dar ministerul mai schimbase în Septembrie condițiile examenului. In loc să l considere ca un examen pe bază de liceu, îl sue și-l consideră ca un examen pe bază de licență. Altă trudă, altă cetire pe specialități și s'au încurcat candidatele, căci nici azi nu sînt toate lămurite cum vor merge lucrurile.

Dar a mai făcut în timpul acesta ministrul ceva, care arată o vădită părtinire unora și nedreptate altora. Pentru motiv de o mai solidă pregătire institue comisia de examinare la limba franceză și alege candidatele pe sprinceană Le mai dă cîte 300 lei și le trimete la Paris să audieze 3—4 luni cursuri de l. franceză. Iar mai la urmă Paștele căzînd la 18 Aprilie, i-a prelungit termenul examenului 1 Maiu.

Iată dar o vădită nedreptate. Pentru cel mai greu examen, pentru care se cere enciclopedia literară ministerul dă răgaz candidatelor 4 luni numai, prea puțin timp, cînd se rîdică examenul să se dea pe bază de licență, multe licențiate fiind vechi, și fără seminar pedagogic. La toate aceste candidate li se mai cere 5 probe pedagogice, din care o teză de doctrină pedagogică, 2 schițe de lecțiuni cu discuția metodelor și 2 lecțiuni model cu planurile lor, de și de fapt nici o studentă n'a ținut nici o lecție la nici un Seminar pedagogic căci nu li se dă voe; și pentru toate aceste 5 probe tu Stat nu le dai nici o înlesnire și pentru o singură disciplină limba franceză tu ministru dai burse, dai răgaz de preparat încă 3 luni și cum să nu se nască în sufletul zecilor de candidate de la 1 Februarie, ideia că se duc la cădere sigură, de oare-ce ministerul le lasă în voia soartei!

Protestăm energic contra nedreptății făcute. Să se amîe termenul la 1 Maiu, candidatele să ceară acum de urgențe; să fie egalate cu cele de la franceză. Trei luni încă de cetire este ceva; și nu se poate ca dreptatea să nu triumfe. Am fi în drept atunci a bănui toate celea că anume ministerul a luat asemenea măsuri pentru a protegul pe unele membre, din familia liberală mai mult de cît pe totalitatea candidatelor.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

SÂNGE RECE

Incet-încet știrile alarmante se împuținează. Marile inundații din Franța se potolesc, iar Parisul își recapătă zi cu zi viața dinainte, acea viață plină de vigoare, de originalitate, de capricii și de frumuseți, cum nu se mai găsește nicăiri.

Lucrurile ajunsese într'adevăr extraordinar de îngrijitoare. Dar alarma ziarelor și mai cu seamă a celor străine era excesivă și menită să inspire milă, — milă pentru acel uriaș cu care nimeni nu se poate măsura pe pămînt, milă pentru capitala lumei,—pentru Paris!

Lipsit de lumină, de comunicații, de alimente, formidabilul oraș făcea încercări supreme de a și conserva înfățișarea tradițională. La Comedia Franceză apa vuia în sub-soluri, dar se relua o piesă de succes: „Banii“ lui Mirbeau; teatre mai mici își urmau reprezentațiile, — acele teatre bine înțeles pe care apa nu le izolase cu totul. In lista „încasărilor“ serale am găsit teatre cu rețetă de 40 și de 75 de franci, — adecă la feliu cu ale teatrului iașan car, se știe, ține recordul universului în această privință Și cu toate aceste Parisul trăia, Parisul își păzia prestigiul și își păstra, mai cu seamă, sîngele rece în manifestările sale, în activitatea sa, conștient de misiunea sa, acea de capitală a lumei, de centru suprem al culturei și al civilizației, —pe care încerca să le distrugă Natura într'un acces de neînțeleasă cruzime.

„In momenta acesta,—scria directorul unui ziar, d. Henry Berenger—subsolurile casei mele sunt inundate, gazul și electricitatea nu funcționează, băcanii nu vor să mi vîndă petrol; casa mea stă pe o înfundătură provenită din prostia unui antreprenor. Dar toate răspunderile le voiu căuta pe urmă. De o camdată astăzi să-mi scriu articolul la lumina unui muc de luminane și să îndemn pe concetățenii mei să păstreze tot calmul față de primejdia ce ne pîndește...“

Același lucru l'au făcut toste ziarele mari și parizianii nu și-au perdut cumpătul, nu și-au perdut sîngele-rece, au păstrat toată încrederea în minunata putere de viață și nu puteau crede, mai ales, că buna și ospitaliera lor Senă nu-și va reveni în fire, înainte de a fi distrus acele neprețuite comori de civilizație ale marei cetăți.

Cine nu cunoaște pașnicul mers al fluviului ce împarte Parisul în două și cine nu și-a visat pe malurile Senei visul tinereței de avînturi și de dorinți, legănîndu și închipuirea în imnul ușoarei vibrări a celui mai pașnic fluviu european? Marele poet Verlaine, poet rătăcitor, a cîntat această liniște măreață a Senei:

Toi, Seine, tu n'as rien. Deux quais et voilà tout,
Deux quais crasseux, armés de l'un à l'autre bout
D'affreux bouquins moisis et d'une foule insigne
Qui fait dans l'eau des ronds et qui pêche à la ligne.
Oui, mais quand vient le soir, reréfiant enfin
Les passants alourdis de sommeil et de faim,
Et que le couchant met au ciel des taches rouges,
Qu'il fait bon aux rêveurs de descendre de leurs bouges
Et s'accoudant au pont de la Cité devant
Notre-Dame, songer, coeur et cheveux au vent!

Și cheiurile aceste liniștite, cheiurile ocupate de vînzătorii de buchinuri rare, au devenit de odată spumegătoare bulboane de apă, înnecate de potopul imens al fluviului sălbătăcit, cotropitor, nemilos. El părea că vrea să distrugă toată lumina Parisului, — dar Parisul, încrezător, s'a aparat cu optimism, cu credință și cu sînge rece—și a triumfat!

Rodion

TRADUCERI din HEINE

Intr'o notiță literară a ziarului observam, mai eri, că „Viața Romînească“ n'a adăogat nimic la faima poetică a defunctului Gheorghe Kernbach, publicînd cele trei poezioare, traduse din Heine. Cu atît mai mult că redacția revistei, simțind ea însă-și insuficiența traducerilor, le-a însoțit de o notă atît de rezervată, încît a atras luarea aminte asupra slăbiciunii ziselor traduceri.

Gheorge din Moldova avea prea mult simțul frumosului poetic și instinctul corectitudinei poetice ca să nu-și fi dat seamă cît de palide apar strofele față cu textul lui Heine. De aceea, de sigur, a hezitat a le da publicității. Postumele însă au în totdeauna o soartă mai grea: editorii au mai puține scrupule față de lucrările poeților, decît aveau aceștia în timpul vieței.

Dar să cităm exemple:

Poveste veche

Un băiat iubește-o fată
Care pe-altu'l îndrăgește,
Și acestălalt iubește-o alta
Și cu ea se însoțește.

De necaz se duce fata
După cel dintăi venit
Ce 'ntîlnește 'n drumul vieței...
Și-i băiatul prăpădit.

E-o poveste veche asta,
Dar rămîne veșnic nouă:
Cui taman așa se'ntîmplă,
Inima-i se rupe'n două.

E una din cele mai populare poezii lirice ale marelui cîntăreț. Strofa care închee poezia e una din cele mai scînteitoare și dintre cele mai des citate în toată literatura:

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt sie immer neu,
Doch wem sie just passieret,
Dem bricht das Herz entzwei.

E drept că-i din cale afară greu de redat vigoarea unei asemenea strofe, „Taman“ al lui Gheorge din Moldova, e foarte departe de drasticul „just“ al lui Heine. Lucrul e atît de adevărat, încît într'o altă traducere, mai bună decît a lui Kernbach, acea monosilabă plină de înțelesuri nu e de loc redată. Vorbim de traducerea lui St. O. Iosif:

Un tînăr iubește o copilă:
Copila pe altul l'ar vrea,
Acesta iubește pe alta
Și chiar se cunună cu ea.

Copila at nci se mărită
Din ciudă, cu'ntăiul venit,
Ce grabnic o'ntîmpină'n cale
Iar tînărul umblă mîhnit!

Povestea e veche și totuși
Rămîne de-apururea nouă:
Și-aceluia cui i se'ntîmplă
Îi sfîșie inima'n două...

KALODONT
PASTĂ DE DINȚI indispensabilă
TUBUL 75 bani
de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:
F.A. SARG's Sohn & Co, Viena-Paris.

Schimbarea ritmului dă textului traducerei lui Iosif mai multă putere sugestivă, dar și scade din melancolia originalului.

*

Să vedem a doua traducere postumă:

Sînt otrăvite-a 'mele versuri...
Dar cum să fie altfel oare,
Cînd ai turnat mereu otravă
Pe tinerețea mea în floare!

Sunt otrăvite a 'mele versuri
Să fie alt-fel s'ar putea?
Imi stau în suflet mii de viperi,
Și tu, o prea iubita mea!

Aceiași poezioară o găsim și în volumul „Tălmăciri" a d-lui St. O Iosif.

Mi-s cînturile otrăvite
Și 'n veci eu n'am tăgăduit-o:
Pe primăvara vieței mele
Otravă revarsași, iubito

Mi-s cînturile otrăvite
Și 'n veci eu n'am tăgăduit-o:
Eu port atîția șerpi în suflet,
Te port pe tine chiar iubit o!

Amîndouă traducerile sufăr față de textul original, de marele neajuns, oarecum fatal legat de asemenea întreprinderi: abaterea de la text. Cînd e vorba de cîntece, de bucăți lirice și subiective cum sunt ale lui Heinè, cele mai mici abateri constitue neajunsuri grave. Dar, evident, traducerea lui Iosif e și de astă dată mai viguroasă. Afară de ultimul vers care sufere de prea multă... vigoare pe cînd Gh. de Moldova îi păstrează duioșia,—moliciunea și feminitatea lirică.

Iată, în sfîrșit, a treia bucată tradusă și publicată între postume:

In prea frumoasa lună Mai,
Cînd toată creanga înmugurea,
Atunci amorul a 'ncolțit
In biata inimoara mea.

In prea frumoasa lună Mai
Cînd păsărica ciripea,
Atunci am spus amorul meu
Și doru ce mă chinuia.

In treacăt o observație ortografică. De ce se scrie la „Viața Românească" luna Mai cu u la sfîrșit? E cea mai nepoetică ortografie posibilă pentru poeticul cuvînt primăvăratic, luna Mai.

Celebrul „Lied" al lui Heine.

Im wunderschönen Monat Mai...

e nu numai un mărgăritar al literaturei germane, dar una din producțiunile lirismului universal fără pareche în toate timpurile; de aceea nu există poet liric în vr-o limbă care să nu fi încercat să redee muzica superbă a acelei bucăți inimitabile. La noi în țeară chiar s'au încins adevărate rivalități întru redarea ei și unul dintre cei mai fervenți apărători ai splendidului cîntec, în țeară la noi, este d-l.., A. C. Cuza, el însuși unul din traducătorii poezioarei în romînește.

Dar despre aceasta și despre altele, relative tot la traducerile din Heinè vom vorbi în articolul următor. **As.**

Noile școale de plutonieri

M. S. Regele a semnat decretul prin care se desființează școalele pregătitoare de plutonieri de infanterie, de cavalerie, de artilerie de cîmp, de artilerie de cetate, de pioneri și geniu, alipite fie-care pe lîngă școalele de tragere ale infanteriei, școala militară de cavalerie, școala militară de artilerie, geniu și marină, pe lîngă regimentele de cetate, pe lîngă unul din batalioanele de pioneri, pe lîngă batalionul de căi ferate și pe lîngă batalionul de pontonieri.

Școalele acestea sunt menite să formeze buni plutonieri, dotați cu toată educațiunea necesară pentru pregătirea soldaților.

Comisiunile de învățămînt sunt formate din toți profesorii școalelor pe lîngă cari sunt atașate școalele de plutonieri.

Elevii se recrutează dintre sub ofițerii armelor respective, aflători în ultimul an de serviciu, și care au 2 clase gimnaziale. Ca condiții de admisibilitate în școale sunt și acelea ca sub ofițerii candidați să fie necăsătoriți, să dea declarație că se obligă a se reangaja ca plutonieri după terminarea școalei, să aibă minimum 6 luni de vechime ca sub-ofițeri și un serviciu efectiv la front de 1 an și 5 luni pentru trupele cu serviciu obligator de 2 ani, și de 2 ani și cinci luni pentru cele obligator cu serviciu de 3 ani.

Durata învățămîntului în școalele pregătitoare de plutonieri, va fi de șeapte luni și anume de la 1 Aprilie pînă la 1 Noembrie. In mod excepțional anul acesta cursurile școalelor acestora vor dura de la 1 Decembrie 1909 pînă la 1 Iulie 1910.

Invățămîntul în școale are de obiecte educația militară și profesională, regulamentele și manualele armatei, tactica, noțiuni de artilerie și arme portative, istoria militară a României, exerciții militare și trageri la țintă, călărie, etc.

Examenele de absolvire vor consista dintr'o probă orală și una de aptitudini militare pe teren.

Școalele de plutonieri se vor administra de școalele sau corpurile pe lîngă cari sunt alipite.

Elevii vor purta uniforma corpului în care compteazā, cu un galon alb, cu dungă roșie la mijloc, adaptat pe mîneca stîngă la manta și la tunică și pe ambele contra-epolete la bluză.

Litere-Științe-Arte

Conferințe.—Era într'adevăr un fenomen straniu și neobișnuit în orașul nostru—cel mai intelectual al țării—să trecem o iarnă întreagă fără să se anunțe o singură conferință publică.

Iașul era cîndva orașul prin excelență al dizertațiilor publice, literare și științifice. Odinioară „Junimea" cucerise intelectualitatea Iașului prin istoricele prelegeri inaugurate în sala „Băncei Naționale". Cu ani mai tîrziu cercul „Arhivei" a imitat inițiativa organizînd cicluri de conferințe în Aula universitară. Se poate zice că iașanii n'au avut, timp de decenii, o singură iarnă fără un număr de conferinți. Auditoriul n'a lipsit nici odată. Cu toate aceste în vremea din urmă bunul obicei a fost aproape părăsit. Cu osebire în anul acesta publicul n'a fost chemat la nici o prelegere extra-școlară, ceea ce putea să ne surprindă cu drept cuvînt.

Iată însă un început bun și promițător. D l dr. P. Zosin, agregat la universitate, anunță o serie de două spre-zece prelegeri publice, despre „Istoria Științei", în amfiteatrul institutului anatomic. Nu ne îndoim că publicul iașan, atît de doritor de a se instrui va urmări acele prelegeri cu toată luarea aminte, dată fiind reputația de care se bucură conferențiarul în lumea științifică și literară a Iașului.

*

Din Dresda se anunță moartea spiritualului și veselului poet Otto Iulius Bierbaum.

*

Presa europeană urmărește cu un viu interes adînca neînțelegere ce s'a ivit în sinul școalei secesioniste germane. Unii proclamă de pe acum sfîrșitul secesiunii. Se poate zice în tot cazul că seccesiunea a devenit o... sciziune.

*

„Luminișuri" se intituleaza un elegant volum de versuri ale poetului deputat Artur Stavri, și apărut în editura revistei „Viața Romînească". Vom vorbi într'un număr viitor de această carte bogată în frumuseți și elegant tipărită în atelierele „Socec" din București.

*

Sumarul numărului de mîine din *Noua Revistă Romînă* de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu Motru este:

Noutăți: „Eroii" lui Thomas Carlyle în romînește.—Revista revistelor.

Chestiuni sociale: N. Em. Theohari. Criza disciplinei sociale.

Folklor: Th. D. Speranția. Lăutarii și poezia populară. Ion Chiru-Nanov: Nunta la țară.

Literatură: G. Giacosa. Prologul la o partidă de șah.

Note și discuțiuni: C. Rădulescu-Motru. Lămuriri pentru „Falanga".

N Ștefănescu Iacint. Politica Romînilor din Ardeal.

*

❑ Cu o vie și explicabilă nerabdare publicul select ieșan așteaptă cele 2 reprezentații de la 2 și 3 Februarie ale celebrei artiste **Blanche Toutain** care a lasat cele mai frumoase amintiri ieșanilor, cu ocazia primului turneu de acum 2 ani ce l'a făcut în Europa și cînd a jucat și la Iași în fața unei săli archi pline. Blanche Toutain vine încunjurată de o trupă superioară din care fac parte artiste excelente și de o rară frumusețe. Trupa mai dispune și de o garderobă luxoasă lucru care a fost relevat și de ziarele străine pe unde joacă acum acest excelent ansamblu.

Blanche Toutain va atrage la Teatrul Național din Iași pentru 2 și 3 Februarie toată elita noastră.

Se va reprezenta **Le monde ou l'on s'ennuie** și **Frou frou**, două superbe creațiuni ale marei artiste.

Biletele sunt luate cu asalt la agenția teatrală *„Thalia"*, *(Maximovici)*.

Informații

❑ **Incidentul Sinodal**—Un ziar bisericesc se crede în măsură a da următoarele amănunte privitoare la tranșarea incidentului sinodal:

Față cu diferitele versiuni ce au circulat în privința ultimelor două ședințe ale Sinodului, am ținut să verificăm lucrurile, și putem da cititorilor noștri știri exacte în privința lor.

La 11 Ianuarie, Episcopul Romanului a venit la Sinod și a depus un act prin care anulează avertismentul ce i se dăduse, de oare ce P. S. Sa, conform canoanelor, nu poate pomeni la slujbe pe Mitropoliții cari au propovăduit erezii. Membrii Sinodului și Ministrul a cerut Episcopului de Roman, să arate în scris, cum se poate restabili pacea în Biserică. Ședința s'a amînat pentru 13 Ianuarie.

La 13 Ianuarie, Episcopul a prezentat o propunere prin care cere Sinodului să reclame *acum* modificarea legei, întru cît are părți anticanonice și antidogmatice, iar P. S. S. cu această condiție, se obligă a rîdica afurisenia ce aruncase la 12 Octombrie. La început propunerea a fost respinsă. Atunci Episcopul Romanului a depus pe masa Sf. Sinod, un act de acuzare pentru erezie, împotriva Primatului, Mitropolitului Moldovei și Episcopului de Huși.

Primatul, la început, a voit să nu ia în discuție actul, pe motiv că nu era iscălit de 3 persoane. Episcopul Romanului, i-a respuns cu drept cuvînt că întru cît actul său de acuzație e o pîră și de oare-ce, în acel act, P. S. Sa declară că primește a fi osîndit în locul celor pe care îi reclamă, dacă acuzația sa se va dovedi neîntemiată, a cerut fixarea unui termen de judecată și a voit să iese.

Această fermă atitudine a Episcopului de Roman a consternat pe membrii Sinodului, cari au început să l încon joare și să-l roage a și retrage actul de acuzare, căci Sinodul în unanimitate primește propunerea ce la început crezuse că o poate respinge. Așa s'au petrecut lucrurile și nimeni nu va putea desminți că nu s'au petrecut așa.

❑ Serviciul veterinar al județului a înaintat un raport prefecturei județului cerînd imediata închidere pentru totdeauna, a căsăpiei lui Marcu Iacob din tîrgușorul Copou, de unde se debita carne nu numai acolo, dar și în oraș și chiar la regimentele locale, ne fiind conformă cu regulamentul și legea veterinară.

❑ La București s'a celebrat ieri cununia civilă a d-rei Maria Voiculescu, apreciata artistă cu d. deputat Ionescu-Quintus.

D. V. G. Morțun a fost martorul mirelui și d. Al. Davilla, martorul miresei.

❑ Zilele acestea se va depune la Cameră, proiectul pentru modificarea legei repauzului duminical.

Proiectul prevede repauzul complect în zilele de Duminecă. Numărul sărbătorilor legale se reduc la nouă și anume: Anul Nou, Boboteaza, prima și a doua zi de Paști, Sf. Gheorghe, Sf. Dumitru, 10 Mai, prima și a doua zi de Crăciun.

❑ D. Ilie Ghibănescu, a fost numit director al gimnaziului din Dorohoi, în locul preotului Ciocoiu.

❑ Aseară elevul Siriteanu Mihail, de la școala comercială superioară, pe cînd executa o figură grea la un trapez de la societatea de gimnastică, a căzut cu capul în jos rămînînd în nesimțire. Imediat a fost pus pe o targă și transportat la spitalul sf. Spiridon.

❑ Camera de meserii a cerut ministerului industrii, numirea unei noui comisiuni de examinare pe lîngă corporația din Tg.-Frumos, în locul actualei comisiuni, al cărui mandat a expirat.

❑ Camera de meserii a intervenit la ministerul industriei spre a se acorda un însemnat ajutor bănesc, nouei școale de croitorie „Renașterea" din Iași.

❑ Camera de meserii în ședința trecută a luat hotărîrea de a exclude pe d. Gh Nicolau, membru al camerei de meserii, din această demnitate din cauza fraudelor săvîrșite la corporația „Progresul" din Iași.

Decizia a fost înaintată ministerului spre confirmare.

❑ Ministerul de industrie a confirmat noua comisiune de examinare de pe lîngă corporația confecțiilor din Iași.

Această comisiune va examina pe meseriașii cărora urmează a li se elibera brevete și carnete.

❑ D, Alexandru Moruzan a fost numit ca agent încasator al corporației progresul din localitate.

❑ Ministerul industriei a confirmat noul comitet de administrație de pe lîngă corporația „Progresul" disolvînd comitetul de sub președinția d-lui I. Breabăn.

❑ D. Elena D. Stefănescu a fost numită maestră cu titu provisor la școala profesională de fete din Galați, în locul d-nei Zoe Păun rămasă liberă.

❑ In comuna gropnița, din județul nostru, s'a înființat o infirmerie pentru bolnavii de scaraltină.

❑ Miine se împlinesc 8 ani de la moartea fericitului întru pomenire Mitropolit Iosif Naniescu.

Cu această ocazie se va oficia la Mitropolie un parastas pentru pomenirea defunctului Mitropolit.

❑ Din Vaslui ni se comunică încetarea din viață a lui Dimitre Antoniu, funcționar la prefectură.

❑ In ședința de eri a adunării generale a membrilor camerei de comerț, care a avut loc la orele 3 p. m. sub președenția d-lui Gh. D. Șerban, președintele camerei luîndu-se în discuție chestiunile la ordinea zilei s'au decis următoarele: 1) s'a votat budgetul camerei pe exercițiul 1910—11; 2) S's aprobat a se face instalație de Canal și apă în curtea și localul Camerei; 3) s'a acordat un ajutor d-lui Romulus St. Popovici, pentru terminarea studiilor în străinătate; 4) Pentru studiarea raportului general și darea de samă a activității camerei pe anul 1909, s'a numit o comisiune compusă din d nii membri Virgil Hălăceanu și Th. Lupescu; 5) S'a aprobat referatul secretarului camerei, relativ la facerea mai multor verimente în budgetul exercițiului 1909—1910; 6) Relativ la cererea d-lui Arthur Gabriel, de a i se da concurs pentru organizarea unei expoziții în Iași, camera a găsit că nu e necesară o asemenea expoziție în localitate, pentru care i se va face cunoscut aceasta.

❑ **Reforma curților cu juri.**—O comisiune compusă din d-nii Corneliu Manolescu Rîmniceanu, procuror general la Curtea de Casație; Scarlat Popescu și Ștefănescu, consilieri la înalta curte, Oscar Niculescu, primul președinte al Curței de apel din București, și Zamfirescu, procuror general,—lucrează sub președenția ministrului de justiție, la reforma legei curței cu juri.

Crimele de infanticid și de dare de foc și tălhăriile la drumul mare, vor fi corecționalizate și trecute în competința tribunalelor, iar listele juraților, care se întocmesc actualmente de prefecturile de județ, vor fi întocmite, după noul proiect de tribunale.

❑ **Alimentarea cu apă a orașului Roman.**—S'a depus la Cameră următorul proiect de lege:

Art. 1.—Comuna urbană Roman este autorizată a încheia o convențiune cu comuna urbană Iași pentru alimentarea celei dîntăiu cu apă din conducta de aducțiune dela Timișești, în condițiunile anume stabilite prin procesul verbal încheiat în ziua de 21 Septembri 1909, de delegații ambelor primării, așa cum s'a aprobat și de consiliul comunal al orașului Roman prin votul emis în ședința de la 17 Octombrie 1900.

Art. II.—In virtutea menționatei convențiuni, primăria orașului Roman este ținută să înscrie regulat în budgetul său timp de 40 de ani, o anuitate de 35,000 lei, pe care urmează a o răspunde primăriei orașului Iași, drept cost al cedărei unei cantități zilnice de 4000 m. c. apă din conducta de aducțiune dela Timișești.

❑ **24 Ianuarie.**—După cum am anunțat, ziua de 24 Ianuarie, aniversarea Unirei Principatelor, va fi sărbătorită la fie-care școală, unde se vor organiza producțiuni muzicale și literare și se vor pronunța discursuri naționale

La școala profesională de fete St. Sava. serbarea va avea loc, la orele 2 p. m., cu următorul program:

1) A. Hübsch: Imnul Regal, aranjat p. 4 voci egale de C. Mihailescu; discursul ocazional.

2). A. Flechtenmacher: Hora Unirei aranj. de E. Mezzetti (cor); V. Alexandri: Unirea; Gh. Sion: Unirea; Gh Coșbuc: Cuza-Vodă.

3). Ed. Caudella: Marșul din Olteanca (cor); V. Alexandri: Romînașul; Gh Coșbuc: Regele și țara; C. Scrob: Principele Carol.

4). T. Popovici: Foaie verde de trifoi, cîntat de elevele din cl. II a (cor); Nenițescu; Anecdotă: V. Alexandri: Neagoe Vodă.

5). Gh Dima: Hai în horă (cor); Gh. Coșbuc: Romînește așa a fost; Nenițescu: Dorobanțul; Gh. Coșbuc: Drapelul.

6) Mehul: La arme, aranj. p. 4 voci egale de P. Mihailescu (cor); Th. Speranță: Bogatul și Cerșitorul; E. Eminescu: Coroana Romîniei; Beldiceanu: Sorin.

7). C. Porumbescu: Steagul nostru, aranj. 4 voci egale de C. Mihailescu; Th. Speranță: Găinele și Cînele, Pantalonii și Curcanii.

8). G. Muzicescu: Deșteaptă te Romîne (cor).

Direcțiunea școalei roagă pe onor. părinți, corespondenți și iubitori de muzică, să onoreze cu prezența lor această serbare.

❑ Suntem rugați să atragem atențiunea celor interesați, că invenția tracțiunii plugului, pe care un oarecare Hurmuzi se pretinde că ar fi inventat'o e inexată.

Această invenție a fost brevetată la Berlin de Chiprioti. administratorul general al moșiei Drăgănești (Tecuci), în unire cu d. maior Kopetki.

❑ D. A. A. Badareu care a plecat astă-zi dimineață la Paris, se va întoarce în Iași în seara de trei februarie.

❑ Camera de comerț a lansat pe piață invitații tuturor comercianților, de a vizita expoziția plutitoare a companiei de navigeție rusă, care se știe că va sosi la Constanța în ziua de 9 Februarie și va a sta acolo pănă în ziua de 11 Februarie.

❑ In adunarea generală de eri a Camerei de comerț, s'a discutat între altele, cum in fie-care lună aproape se aduc la noi în țară, diferite articole farmaceutice și care nu sunt prevăzute în tabloul tarifelor vamale în vigoare. Funcționarii însărcinați cu taxarea le asimilează cu alte diferite articole farmaceutice, fie că le taxează greșit și trebuie să plătească diferența sau că este urmărit introducătorul lor de a plăti diferența.

S'a decis ca să se intervină la cei în drept pentru a se lua măsuri ca și acele articole farmaceutice să fie supuse taxelor tarifului vamal, întocmit de comisiunea specială, ca și la alte mărfuri. pentru a nu se mai aduce nemulțumiri farmaciștilor.

❑ D. Ioan N. Ionescu, diplomat al școalei comerciale din Anvers, domiciliat în Piatra N., a fost admis ca membru corespodent al camerei de comerț circ. 8-a Iași.

O SCRISOARE.—Primim din partea d-lui Toma Săvescu următoarele, cu rugăminte de a le da publicității:

Vă rog a publica următoarele cugetări ale subsemnatului Toma A. Săvescu din Iași, strada Ghica Vodă 24.

Omul ce scrie și publică ceva în scopul de a și arăta sentimentele de iubire, de stimă și amiciție către un amic sau cunoscut al său, e imposibil să nu stîrnească ura lumei, deprinsă a lua toate în rău, cît privește la altul, și nu la sine care a fost lăudat după meritele sale personale.

Presupun, că unii din cei ce mă știu că sunt liberal indipendent, de cînd m'am retras la pensie, cetind în ziarul „Opinia" de la 21 Ianuarie, a. c, felicitările adresate ex-primarului de Iași, d. Lascar Gheorghe, pentru înalta demnitate de senator ales la 17 ale c. l. de alegătorii colegiului al II lea de Iași în locul vacant prin moartea dr Botez: acelor domni le răspund prin același ziar, că tocmai că sunt adevărat liberal, îmi place a aprecia cu dragoste amicală și a stima sentimental virtuțile; dreptatea și munca neobosită în ori-ce persoană le întîlnesc, fie liberal, fie conservator; căci cunosc că tot romînul învățat și cu moravuri nobile este meritoriu pentru binele public al țării și al neamului de demnități politice, cît de superioare ar fi; căci chemat fiind la dînsele de încrederea publică, va săvîrși cu tragere de inimă numai fapte corecte și folositoare societății in genere.

Mai pe scurt le pot spune, că șefii sau capii partidelor politice de la noi, pentru sigura reușită la alegerea de senator la coleg. II de Iași, deja trecută, se pare că pe întrecute au lucrat și cu adîncă înțelepciune au propus dintre membrii cluburilor lor de candidați la demnitatea de senator ca eligibili în locul răposatului dr. Botez dintre cetățenii cei mai capabili, onești, cultivați și neîntrecuți muncitori pentru utilitatea publică fie care în ramura sa, spre exemplu: Domnul dr. Manicatide, profesor universitar și dr. distins în medicină; d. Meisner bun profesor secundar și prea ager și luminat pedagog; în fine și d. Gheorghe Lascar, lăudabil profesor secundar, foarte demn educator de elevi studioși la instrucțiune și rar model de director al Liceului Internat „Negruți", din Iași în privința disciplinei, a curățeniei igienice din lăuntru și afară de școală, precum și sub raportul moral al ținerii de ordine, armonie și pace cu colegii săi profesori; mai de parte zic, că însăși meritele sale personale îl făcură primar al comunei Iași, purtîndu-se frumos cu subalternii săi și cu cetățenii în mod amical și modest. D. Lascar fu ajutat de noroc fiind primar, căci mai marii partidelor din regatul României îl ajutară în camera deputaților și la Senat cu votarea ajutorului bănesc de 13 milioane, conces com. Iași în scop fericit pentru aducerea de apă potabilă de la Timișești pentru com. Iași, fapt gigantic și lăudat de toată suflarea omenească din Iași și din țară.

Din cele arătate pînă aici se constată că toate persoanele numite mai sus și declarate de eligibile la demnitatea de senator al col. II din Iași au avut merite sprijinite pe titluri academice, pe muncă cinstită și onestitate de bune moravuri. Toate însă nu puteau simultaneu să fie alese pentru o demnitate ce legea o oferă numai unuia. In fine, șansa de ales senator o avu d. G. Lascar, ex primarul Iașilor și mai mult iubit al cetățenilor alegători in col. II din com. Iași. La atare caz ultim, eu nu pot zice alt ceva, de cît a termina cu un vechiu proverb: „Fie care om, căruia 'i zimbește soarta fericii, este meșterul înțelept al norocului său".

Iași la 21 Ianuarie. an. 1910.

Toma A. Săvescu.

Ultime informaţii

❑ *Ziarul liberal local, continuă să atribuie amicului nostru d. Lascar Antoniu, o intenţionată rezervă în politica partidului conservator-democrat şi aceasta din împrejurarea că colaborarea sa la „Opinia“ e mai puţin frequentă ca altă dată.*

Este adevărat că iubitul nostru prieten, din motive cu totul particulare, şi care motive nu au nici o legătură cu politica, şi-a suspendat de cît-va timp activitatea sa gazetărească, activitate de care sunt legate frumoasele succese ziaristice ale „Opiniei“.

Din aceasta însă, ziarul liberal, deduce, cu o vădită rea credinţă, că amicul nostru Lascar Antoniu este supărat; ceva mai mult, că supararea sa ar fi motivată şi de un fapt oare-care al d-lui Badareu.

Dăm cea mai formală desminţire acestei tendenţioase născociri. Sunt prea bine cunoscute calităţile prietenului Lascar Antoniu, temperamentul lui politic, sentimentele lui puternice şi în totdeauna constante, de care e animat pentru d. Al. A. Badareu, pentru ca să mai creadă cineva legendele ziarului liberal local.

Relaţiunile personale şi politice dintre Lascar Antoniu şi d. Al. A. Badareu, nu vor ajunge nici odată *la falsitatea sentimentelor şi la duplicitatea politică a fostului director al ziarului liberal faţă de şeful său local d. C. Stere.*

Aceasta să se ştie odată şi pentru totdeauna.

❑ *Din cauza ploilor ce nu mai contenesc de vre-o trei zile, apele Bahluiului cresc mereu.*

Suntem ameninţaţi de o inundaţie, care va fi foarte periculoasă, întru cît se fac lucrări pentru rectificarea Bahluiului şi albia nouă nu este deschisă încă.

Elevii, cari locuiesc prin centrele străbătute de Bahlui, nu mai pot veni la şcoli.

❑ **Desfiinţarea Contenciosului.**— *In cercurile carpiste se afirmă că, în discursul pe care îl va pronunţa la Cameră, cu ocazia discuţiunei proectului de lege a d-lui Stelian, prin care se desfiinţează Contenciosul administrativ, d. Ioan Lahovari va face declaraţia categorică că nu numai că că conservatorii vor restabili Contenciosul, dar că vor da un caracter retroactiv legei, în senzul ca toate măsurile luate pe baza legei d-lui Stelian să fie anulate.*

*

Comitetul delegaţilor la proiectul pentru desfiinţarea contenciosului, s'a întrunit aseară la d. Stelian acasă şi a adus numeroase şi însemnate modificări proiectului propus de ministrul justiţiei.

❑ *De azi dimineaţă s'a răspîndit svonul în oraş, cum că Impăratul Frantz Iosef al Austro Ungariei, ar fi încetat din viaţă.*

Svonul este fals şi probabil, că a fost pus în circulaţie de vre-un farsor.

❑ *D. procuror general Suciu, a plecat aseară în Capitală, fiind chemat telegrafic în Bucureşti de ministrul justiţiei.*

❑ Ministrul justiţiei a cerut să-i se trimeată numele funcţionarilor, cari sunt înscrişi în diferite societăţi locale.

❑ Administraţia comunală va proceda zilele acestea la autentificarea actului, prin care rescumpără imobilul d-lui Rosetti-Solescu, pe locul căruia se va rîdica statuia lui Cuza-Vodă.

❑ *Mai multe cazuri de scarlatină s'au declarat printre elevii şcoalei primare de băieţi „Trei Erarhi“.*

❑ D. Alexandru Philippide a fost ales delegat al facultăţei de litere în senatul universitar, în locul regretatului Teohari Antonescu.

❑ **De la cercul didactic.**—Marţi, 19 a. c. înaintea unui public numeros, d-l I. Constantinescu, profesor, şi-a desvoltat conferinţa anunţată: *Cui se datoreşte prosperitatea Elveţiei.* D-sa a fost rugat să mai vorbească odată aşa că în curînd membrii Cercului vor putea auzi încă o interesantă conferinţă al cărui subiect şi dată se vor anunţa la timp.

Marţi, 26 a. c. ora 8 jum. seara va vorbi dl. Gh Ghibănescu.

❑ Comandamentul corpului IV de armată a trimes o adresă prefecturii judeţului, prin care cere ca în conformitate cu decizia ministerului de rezboi, că pe viitor lemnele necesare trupelor să se aprovizioneze direct de la proprietari sau arendaşi, cere ca să pună în vedere celor de mai sus ca să prezinte ofertele lor chiar de pe acum comandamentului.

❑ La juraţi s'a judecat astă-zi procesul lui C. Mălăncinc, acuzat de omor.

Acuzatul, care a fost aparat de d. avocat Leopold Hax, a fost achitat de curte, în urma verdictului negativ al juriului.

Tot astă-zi se judecă procesul femeei Lenţa Iosipescu, acuzată de lovituri cauzătoare de moarte.

❑ Agentul de urmărire Alex. Tomescu a fost destituit din funcţia sa.

❑ Verificatorul de măsuri şi greutăţi din Iaşi, d. D. Marinescu, a fost avansat şi mutat la Bucureşti, iar în loc, la Iaşi, a fost numit, pe ziua de 26 Ianuarie, d. Vasile Simionescu, actualminte la Dorohoi.

❑ In ultimul moment ni se comunică că un incendiu a izbucnit în strada Socola la casa cu No. 137.

Fiind avizate autorităţile, au sosit la faţa locului comisarul secţiei respective, Dan comandantul serjenţilor, Costescu şeful siguranţei, etc.

In acelaş timp dîndu se de ştire pompierilor, au sosit ambele posturi care au dat ajutoare.

Din cercetările făcute, nu s'a putut stabili cauza izbucnirei incendiului.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei judeţului, că prin Inalt decret Regal, s'a aprobat modificarea regulamentului pentru înfiinţarea şi funcţionarea şcoalelor de notari, adăugîndu se la al 2 al art. 3 următorul subliniat:

„Actualii notari vor putea fi admişi la concurs, dacă nu au trecut vrîstă de 40 de ani şi dacă au servit în această calitate, sau în aceia de secretar comunal cel puţin 3 ani, fiind şi bine notaţi sub raportul aptitudinei.

❑ Iu astă sară profesorii şcoalei normale „Vasile Lupu“ se adună în conferinţă didactică în localul cercului didactic spre a întocmi programul serbărei patronului şcoalei la 30 Ianuarie.

Se crede că această serbare va fi onorată cu vizita I. P. S. S. Mitropolitului Pimen. Se vor cînta bucăţi corale, orchestră, jocuri gimnastice şi de ordine, dansuri naţionale. Iar d. profesor Gh. Ghibănescu va vorbi despre: „Partea noastră în promovarea culturei secundare speciale (seminar, inginerie hotarnică şi şcoli normale)

CURTEA CU JURI

Procesul Popovici Constantinescu.— Am vorbit eri de procesul crimei de la Galata, în care Nicolae Popovici, împreună cu amicul său N. Constantinescu, au fost aduşi înaintea curţei cu juri, pentru că prin focuri de arme şi lovituri cu iataganul au atentat la viaţa preotului Anastasie Popovici, tatăl primului acuzat.

Procesul a ţinut pînă la ora 1 jum. noaptea, în mijlocul unei mari emoţiuni, produsă de descrierea diferitelor împrejurări, cari au conlucrat la sevîrşirea crimei.

In şedinţa de după amiază, s'au interogat acuzaţii, s'au ascultat martorii ministerului public şi ai apărărei şi s'a dat cuvîntul părţei civile, asistată de d. Osvald Teodoreanu şi reprezentatul ministerului public, reprezentat prin d. prim procuror Bercea.

D. O. Teodoreanu, în accente pline de căldură, a cerut în numele preutului, constituit parte civilă pentru suma de 1 leu, condamnarea ambilor acuzaţi, întru cît ori cît de severă ar fi fost purtarea preotului faţă de copilul său, acesta nu era cu nimic îndrituit a rîdica mîna asupra vieţei tatălui său.

Societatea, termină d-sa, are interesul să reprime asemenea fapte, cari pot constitui un exemplu şi îndemn pericu os şi care pot nimici autoritatea părintească, care e temelia familiei şi a societăţei, căci şi legile morale cît şi cele civile impun respect, ascultare şi dragoste copiilor faţă de părinţi.

D. prim procuror Bercea de acord în partea civilă, cere asemeni un verdict de condemnare, întru cît odioasa faptă a ocuzaţilor a fost determinată de sentimentul josnic al răsbunărei, şi ce e mai grav a fost pregătită şi premeditată, iar atacul îndreptat în mod laş, pe la spate şi în timpul nopţii, pentru a îndepărta ori ce urmă de descoperire a criminalior.

Acuzaţia termină prezentînd pe criminali, ca nişte suflete perverse şi rele, care trebuesc scoase din rîndurile oamenilor de bine, ca periculoase societăţii.

Fiind orele 6 jum. d. preşedinte dă cuvîntul apărărei.

D. Stoenescu, în timp de o jumătate de oră analizează toate motivele care au împins pe acuzaţi la săvîrşirea faptului şi spune că ori cît de grav ar părea, tot mai grave sunt faptele preotului, care prin conduita sa în familie şi societate apare ca un om imoral.

Intrînd în calificarea juridică a faptului, d-sa susţine că nu ne găsim în faţa unei tentative de omor, de oarece neisbutirea pretinsei crime, nu se datoreşte unor cauze independente de voinţa acuzaţilor, ci propriei lor voinţi, care după ce au lovit pe preot s'au oprit de a-l mai maltrata, fără nici o intervenţie alta, ceia ce denotă că n'au avut intenţiunea de a-l omorî.

D-sa cere juraţilor să nu trimeată la ocnă pe aceşti tineri a căror faptă este cel mult o greşală în de ajuns pedepsită prin prevenţiunea de 5 luni ce au îndurat.

*

La orele 7 preşedintele ridică şedinţa anunţînd continuarea pentru ora 9.

Importanţa acestui proces a făcut ca un public foarte numeros să asiste la desbateri şi să urmărească cu un viu interes procesul.

Şedinţa să deschide la orele 9 şi să dă cuvîntul d-lui avocat Vesp. Pella.

D-sa, din partea acuzatului Popovici, susţine că toată acuzarea să sprijină numai pe arătările acuzaţilor, cari tocmai dovedesc multă francheţă. Apoi sentimentele de care Popovici a fost călăuzit în dragostea şi mila sa nesfărşită pentru suferinţele mamei, îl prezintă nu ca un suflet pervers, ci foarte delicat.

D. Pella examinează diferitele dovezi din dosar, din care rezultă exasperarea fiului faţă de brutalităţile părintelui său, faţă de fraţii sei şi în deosebi faţă de nenorocita mamă a cărei căsnicie de 26 de ani, a fost un adevarat martiraşiu.

Fapta comisă de el trebuie redusă la adevarata ei proporţie, nefiind vorba de o crimă aşa de monstruoasă cum o prezintă partea civilă şi acuzarea, ci de o uşoară maltratare a unui suflet desesperat şi a cărui pornire irascibilă să datoreşte şi temperamentului nervos moştenit tocmai de la părintele său şi lipsei de educaţiune şi exemplelor de brutalitate care le-a văzut în casa tatălui său, în tot timpul copilăriei sale.

D. Pella în cuvinte emoţionante cere juraţilor ertarea pe care legea le dă dreptul să o acorde, ei fiind judecătorii faptului şi ne avînd a şi da samă de verdictul lor, de cît înaintea conştiinţelor.

Sala isbucneşte în aplause la terminarea frumoasei pleduarii.

D. Petrovici apărătorul lui Constantinescu într'o foarte substanţială şi distinsă pleduarie, explică legătura de prietenie desăvîrşită care lega pe aceşti doi acuzaţi, datorită căreia Constantinescu a dat sprijinul său lui Popovici pentru a maltrata pe preot. Constantinescu spune d Petrovici e un suflet mare şi generos, care a hrănit şi îmbrăcat pe nenorocitul său amic, ori de cîte ori era isgonit de acasă de preot, flămînd şi gol, şi într'o peroraţie splendidă cere juraţilor să nu răspundă printr'o condemnare la actele împinse de un sentiment aşa de frumos care au făcut din Constantinescu nzi o victimă. Pleduaria d-lui Petrovici a produs o puternică impresiune.

Şedinţa se suspendă pentru un sfert de oră.

La orele 11 d. Alex. Badareu ia cuvîntul pentru a apara pe ambii acuzaţi.

D sa timp de o oră şi jumătate ţine încordată atenţiunea juraţilor, examinînd punct cu punct fapta acuzaţilor atît din punct de vedere al calificării juridice cît şi din punctul de vedere psihologic şi social.

D. Badareu spune că nu acuzatul Popovici e un monstru, ci tatăl său, care a lipsit de la cele mai esenţiale îndatoriri părinteşti şi omeneşti şi că juraţii nu pot condamna pe acest părinte denaturat, pe acest monstru îmbracat în haine preoteşti, de cît achitînd pe fiul său

Din punct de vedere social, fapta lui Popovici nu pare atît de anormală cît pare acea a părintelui său.

Societatea nu se poate înjgheba şi dăinui pe familii de felul acelora a preotului Popovici.

Din punct de vedere psihologic, d. Bădăreu explică cum zi cu zi în sufletul acestui copil fără tată şi cu o mamă martiră, s'a adunat ura legitimă în potriva tatălui denaturat, care adeseori îl renega că ar fi copilul său, aşa că la un moment dat nu s'a mai putut stăpîni pentru a-şi descarca sufletul de povara suferinţelor îndurate.

Din punct de vedere juridic, d. Bădăreu învederează că acuzaţii din propria lor voinţă s'au oprit de a mai maltrata pe preot, ceia ce este încă o probă că departe de a fi voit să-i răpească viaţa, n'au gîndit şi urmărit altceva, de cît a-l lovi.

D sa termină, cerînd juraţilor să nu comită greşala de a fi severi cu acuzaţii, cînd sentimentul public, cel drept şi desinteresat este cu ei, căci condamnarea lor n'ar satisface cu nimic interesele societăţii.

Aplauze sgomotoase acoper ultimile cuvinte ale călduroasei pleduarii a d-lui Badareu.

La orele 12 şi jumătate d. Grigorovici, preşedintele curţii, după ce declară desbaterile închise, face rezumatul procesului şi dă juraţilor chestiunile la care trebuesc să respundă.

După o deliberare de o oră, juraţii aduc verdictul.

D. inginer Protopopescu, primul jurat, în mijlocul unei tăceri şi emoţiuni de nedescris, dă citire verdictului.

Juraţii respund în mod negativ la toate chestiunile şi pentru ambii acuzaţi.

Mulţimea izbucneşte în strigăte de „trăiască juraţii“.

Curtea pe baza verdictului juraţilor, declară achitaţi pe ambii acuzaţi şi ordonă punerea lor în libertate.

Rep.

❑ Persecuţiile în contra funcţionarilor bănuiţi că au votat pentru candidatul conservator-democrat, la alegerea senatorială din Iaşi—au început.

Astă-zi a fost înlocuit, prin un oarecare Papadopol, vechiul contabil de percepţie Dobrovici, care funcţionează de vre o trei-zeci ani.

❑ Ministrul de interne a primit demisia d-lui N. Ştefănescu, inspectorul plăşei Vîrful-Cîmpului.

❑ *Duminecă 7 Februarie, vom avea un mare festival artistic la Teatrul Naţional din Iaşi: doamna Agatha Bîrsescu-Radovici, marea noastră tragediană, va debuta pentru prima oră în Hamlet, în rolul titlului.*

In seara de 12 Februarie va fi ultima reprezentaţie de adio a marei tragediane, care şi-a propus să nu mai debuteze în Iaşi.

Suntem convinşi, că publicul local, va asista în număr imens la ultimile reprezentaţii ale Agathei Bîrsescu-Radovici.

❑ Nebun cînta pe malul mărei, după basmul francez „La legénde du violoneux“ este unul din multele sujete ale noului program cinematografic din sala Circului Sidoli, care începe astă-seară Vineri 22 Ianuarie a. c. Frumoasa alegorie este inscenată de actori superiori pariziani. Se vor succeda apoi interesante scene după natură, cum se extrage aurul dintr'o mină. Cinematograful ne va transporta în micul continent Australia şi ne va arata cu cea mai mare fidelitate după natură, colosalele lucrări şi instalalaţii pentru extragerea scumpului metal din pămînt.—Dimitri Donsky, o aventură din luptele religioase ale Ruşilor cu Tatarii, O aventură a d-lui Comisar, comedie, Noul joc sportiv „Alla“—Funcţionara poştala, o desfăşurare teatrală dramatică cu cele mai interesante scene, Suferinţele Copilului, a doua piesă din ciclul pieselor circ-Teatrale şi un mare număr de comedii complectează noul program, foarte interesant şi excepţional de bogat, care începe Vineri 22 Iannarie în vasta sală a Teatrului Circ-Sidoli.

Mîine Sămbătă la 3 ore ziua matineu, iar seara reprezentaţie obişnuită.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Bucureşti 22 Ianuarie

Starea d-lui Panu

Bucureşti.—Starea sănătăţei d-lui Gh. Panu s'a mai îmbunătăţit.

Procesul sindicaliştilor

Bucureşti.—Inaintea Curţei de Apel, a venit astă zi apelul lui I. Frimu, D. Marinescu, Gh, Cristescu şi Matac, cari au fost condamnaţi la cîte 5 zile închisoare, pentru cele întîmplate la 19 Oct. anul trecut.

Procesul s'a amînat pentru 5 Martie.

Congresul social-democrat

Bucureşti.—Ziarul „Adevărul“ publică ordinea de zi a congresului partidului social-democrat.

Ordinea de zi prevede: constituirea biroului şi validarea mandatelor; darea de samă a uniunei socialiste din Romînia şi transformarea într'un partid politic; starea generală a sindicatelor din Romînia; alegerea comitetului.

CAMERA

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu spune că d. N. Fleva a cerut să i se puie la dispoziţie dosarele privitoare la o moşie ce se chiamă Răteşti. Probabil avînd intenţia de a face o interpelare.

D. N. Fleva zice că în adevăr a cerut dosarele, pentru a vedea dacă este sau nu locul de a face o interpelare şi că în ori-ce caz dacă ar face o interpelare aceasta îl priveşte pe d-sa şi e dreptul d-sale. Nimeni n'are deci dreptul să'i indice dacă trebuie sau nu să o ţie.

D. Brătianu zice că un ziar s'a ocupat de această chestie şi că i-a făcut o situaţie puţin delicată, de aceia ar fi bine ca d. Fleva să rezolve chestia.

D. Chirculescu spune că şi d sa a anunţat o interpelare în această chestie, însă din alt punct de vedere de cît al d-lui Fleva şi că dacă acesta nu îşi va dezvolta interpelarea, o va desvolta d-sa.

D. Ferekide intervine în discuţie şi zice că d. Fleva, care a cerut dosarele trebuie acum să se pronunţe.

D. Fleva întreabă pe d. Ferechyde că în ce calitate intervine.

D. Missir, preşedintele Camerei, zice că d. Ferekyde are dreptul să intervină, întru cît în momentul cînd d. Fleva a cerut dosarele, d. Ferekyde era preşedinte al Camerei.

In cele din urmă, d. Fleva îşi anunţă interpelarea pentru Marţi.

SENATUL

Bucureşti.—Şedinţa se deschide la orele 2. Pe banca ministerială sunt d nii: Al. Constantinescu şi gen. Crăiniceanu.

D. Constantinescu depune proectele, votate la cameră, cu privire la ieftinirea lemnelor de foc şi cu privire la creiarea unui fond zootechnic.

Se intră apoi în discuţia generală a legei cu privire la soldele ofiţerilor.

Se votează până la art. 10.

Şedinţa continuă.

Ciocnire de vapoare

Hamburg. — Aseară, vaporul suedez „Annie“ şi vaporul „Sussasa“ s'au ciocnit în apropiere de Bielenberg. Vaporul „Annie“ s'a înecat.

Excluderea lui Sandansky

Salonic.—Partidul federalist bulgar a hotărît să excludă din acest partid, pe cunoscutul Sandansky, în urma atitudinei sale afară din programul partidului. Sandansky se sileşte să înfiinţeze alt partid.

Deputaţi ruşi transportaţi în Siberia

Petersburg.—Deputaţii socialişti din a doua Dumă, care au fost condamnaţi la munca silnică în Siberia, au fost transportaţi la gară, însoţiţi de o puternică escortă.

Inundaţiile din Paris

Paris.—Scăderea apelor Senei a fost pînă acum de doi metri, se crede că scăderea în ziua de azi va fi de 50 c. m. Cea mai mare parte din străzile inundate au fost redate circulaţiei. Pămîntul se mai scufundă, mai cu samă în apropiere de ministerul marinei. Situaţia în împrejurimile Capitalei s'a îmbunătăţit foarte mult, dar în fie-care localitate se văd stricăciuni considerabile.

Dr. B. Stenner

Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venice.

de la 1—3 şi 7—8 p. m.

Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

FARMACIA KISIELEVSKI

CAUTA ASISTENT

A se adresa la Fălticeni,

TEATRUL NAŢIONAL

Sîmbătă 6 Februarie 1910

Ora 9 seara

Un singur concert

— DAT DE —

JAN KUBELIK

PROGRAMUL CONCERTULUI

1). Vieuxtemps Concertul D. moll. (Introduction-Adagio religioso Finale Marciale J. Kubelik.

2). a) Bach Aria „

b) Bach Fuga „

c) Saint Saens Rondo Capriccioso „

— PAUSĂ —

3). a) Wagner-Wilhelmy—Preislied aus den Meistersingern .... I. Kubelik

b) Sarasate Zabateado „

c) Sarasate Zigeunerweisen „

4). Paganini: Fantasie, Nel cor prin non mi sento J. Kubelik.

Acompaniamentul la pian îl va ţinea apreciatul pianist d. Ludovic Schwab.

V. Constantinescu

Licenţiat în Drept—Avocat

Strada Rafael 2

Casa de Scont şi Imprumut

— **DIN IAŞI** —

SOCIETATE ANONIMA

— **Strada Primăriei 17** —

Face tot felul de operaţiuni de bancă

Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'intâia se se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacist i.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Besinterie

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se a dresa: Domnului **I. DAVIDESCU** Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Cu garanţă pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consu lt. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 926 Duminică 24 Ianuarie 1910

Inconsciența politică

Fiul calcă pe urmele părintelui său. Bătrînii liberali își aduc aminte cu mare sfială de figura lui Ion Brătianu, care cînd vedea că e greu în lăuntru, apoi o lua cu laudele că a mîncat cu Bismark, a fost învitat la curte la Frantz Iosef, la Wilhelm, și că are spînzurate de gît atîtea și atîtea decorații mari. Toți cei prezenți rămăneau cu gura cascată și în uimirea lor se lăsau fascinați de vorbele lăudăroase ale șefului lor.

Partea aceasta din viața politică a lui Ion Brătianu e cea mai proprie anecdotei politice; și Ion Brătianu are multe la activul său.

Cu ceea ce a sfîrșit bătrînul tată, începe fiul.

Țara întreagă știe, că în urma atentatului nenorocit, săvîrșit de un nebun iresponsabil asupra persoanei primului-ministru, d. Ionel Brătianu, a dat prilej la acea lovitură de operetă schimbînd într'o noapte și interimatele și președinția Camerii.

Ridiculele lovituri de teatru făcute fără știrea colegiilor, ruperea de decrete regale pentru interimatele d-lor Haret la președinția și Costinescu la interne, venirea în minister a d-lui Ferechide, toate acestea făcute într'o noapte au arătat pe deplin, că partidul sufere de lipsă de șefi și că harababura, care e la baza partidului e și la cîrmă, căci toate o fi avînd d. Ionel Brătianu, dar calități active de șef nu le are. D-sa are calități *native* nu *active*.

Ei bine; d. Ionel Brătianu a plecat în străinătate; s'a recreat și s'a înfățișat în persoană marelui pontif roman. Nu știu să fi fost pînă acum barbat politic în misiune trimes la papă, de cînd cu ambasadorii lui Stefan Vodă de veche amintire. Și s'a dus la papă; și s'a dus la Regi, și s'a dus la Impărați.

De aici încolo începe ridicolul. Acest Ionel Brătianu este mare, nu prin el, ci prin autoritatea ce i-a dat-o și i-o dă țara, prin încrederea ce i-o arată Regele, capul Statului. Ca particular un oriental mai mult, un oriental mai puțin; ca prim-ministru al țării el ia misiunea sa în străinătate ca un lustru politic al partidului său.

Și ascultați.

Cum se întoarce în țară, cheamă în consfătuire la Senat membrii majorității, pentru a discuta asupra situației interne a partidului. Și ce credeți că spune membrilor din majoritate?

Era tocmai a doua zi după alegerea de la Iași și o lună după alegerea de la București. Și la Iași și la București guvernul a mîncat trănteala.

Primul-ministru departe de a pune punctul pe *i* în scăderea de autoritate în fața țării, departe de a face apel la unirea tuturor, ia la refec pe deputați că nu lucrează, laudă străveziu pe senatori că-s mai viguroși ca deputații, mai ordonați, mai muncitori; și începe apoi a se lăuda cu străinătatea.

Și o dată începînd vorba pe tema aceasta, nu s'a gîndit că străinătatea a văzut în Ionel Brătianu pe primul ministru *al țării*, ci pe șeful partidului liberal, singurul partid mare și de autoritate în străinătate, și singurul în stare de a face față situațiunei actuale.

„D-sa s'a încredințat, că în străinătate se prețuește foarte drept rostul partidului liberal național și pe acesta îl socot în stare a da un guvern tare, precum împrejurările îl cer".

După *Secolul!?!*

Probabil că această părere și-a exprimat'o Papa, infailibilul Papă, căci alți dimplomați străini, ori au vrut să-și rîdă de d. Ionel Brătianu, ori i-au dat o diplomă bună *pour l'orient*.

Da; chiar așa să fi fost mersul unei conversații cu un anumit mare diplomat străin; chiar așa să fi fost curtenirea față de primul ministru al țării; dar ce șef de partid și de guvern vine să se laude în țară cu ce crede străinătatea de el, și nu voește să vază ce încredere arată țara față de dînsul!

Oare, d. Ionel Brătianu va guverna țara Romînească cu părerile străinilor, ori cu părerile țării, arătate și exprimate prin voturi la alegeri.

Dar e ne mai pomenit lucrul acesta! Ințelegem poate, să fim foarte măguliți ca Romîni, că străinătatea cunoaște și apreciază bine mulți din fruntașii noștri; dar atîta! Circulația unui om de stat romîn, în mediul politicei internaționale, e o necesitate chiar națională; dar a scoate de aici cuvînt de slăvire a partidului, e de oae de tot. Numai d. Ionel Brătianu a erijat'o în doctrina politică!

Și de ce mă rog?

Aici e aici!

D. Ionel Brăteanu vede că în țară partidul liberal e în descompunere și desagregare.

Nu e județ unde să nu fie tabere. Chiar zilele acestea au dat lupta taberile liberale la Rîmnicu-Sărat. In alegeri guvernul e bătut țol. La București își retrage candidatul. La Iași solicită cartel de la junimiști și e respins și bătut. Guvernul n'are chip să se prezinte înaintea țării ca să nu fie bătut, trîntit, nimicit.

Ei bine: cînd un partid la putere a ajuns să fie huiduit de țară, bătut în alegeri, crede că poate speria pe naivi cu străinătatea.

Aceasta se chiamă ori servilism ori inconstiență politică. Noi credem pe cea din urmă.

Noi nu credem un singur moment că străinătatea să se înșele asupra aprecierilor sale, asupra valorii specifice a d-lui I. Brătianu. Fiul babacăi nu poate fi altfel trecînd hotarul.—

„Iar pe cînd primul ministru prerora asupra bunului renume al partidului liberal în străinătate, și asupra putinței de a da un guvern tare, d. senator Nicorescu îl întreabă: „cum stau miniștrii ei în de ei cu armonia?"

Ai cetit *Adevărul*, fu riposta d-lui Ferechide. Da!

Cînd primul ministru al țării se laudă cu străinizmul, nu mai poate nici sta în capul unui partid *național* liberal, nici dirigui interesele „noastre *interne* românești, căci noi știm că în țară guvernul d-lui Brătianu nu mai reprezintă de cît provizoratul expediției afacerilor curente.

Si cu toate acestea primul-ministra zice „Situația e bună pentru partidul liberal."

E liniște la Varșovia.

Și peste trei zile guvernul liberal.. a căzut.

Gh. Ghibănescu.

ORATORII LIBERALI

In timpul perioadei electorale se publicau, în ziarele adversarilor noștri din localitate, tot soiul de infamii la adresa d-lui Gh. Lascar Glasul urnei a arătat ce preț au pus alegătorii pe acele infamii și invențiuni.

Acum, că d. Lascar a fost ales, o nouă campanie se duce de acele ziare: că d. Gh. Lascar nu este orator. Nu înțelegem rostul acelei campanii, care, de-altmintrelea, ne este perfect indiferentă. D. Lascar n'a zis că este orator și n'a fost trimis în Senat în baza discursurilor sale.

Dar cine vorbește, mă rog? In primul rînd gazeta d-lui Grecianu n'ar trebui să sublinieze o asemenea chestie.

D. Greceanu n'a obosit pe stenografi în cariera sa politică. In parlament, cît timp fusese simplu deputat, glasul d-sale resunase doar între culise.

Mai tîrziu, cînd perturbarea politică de pe vremuri, îl așează pe d. Greceanu pe banca ministerială—d. Greceanu lasase pe urma sa **unsprezece** cuvinte, ce le rostise cu prilejul discuției legei avocaților și—încă ceva—celebra apostrofă „instituția juraților este înscrisă în constituție".

Dar domnii oratori liberali? Care este deputatul sau senatorul liberal din Iași, al cărui discurs, sau înterpelare, să fi onorat coloanele „Monitorului"?

Sunt oameni, cari, prin profesia lor, au vorba ușoară: avocații, spre pildă. Senatorul Pandele Zamfirescu este avocat, a fost, în vremuri, o podoabă a baroului local. Dar n'a deschis gura în Parlament.

Senatorul Climescu este vice-presidentul maturului corp. D-sa, de multe ori, prezidează ședințele Senatului—dar cu semne.

Senatorul Buicliu este și el avocat—dar gura n'a deschis o în Senat. Nici deputații Pennescu și Gheorghiu, cari și ei sunt avocați. Nici junele generos Botez, care se află la debutul vieței parlamentare.

De ce, mă rog, n'ar vorbi nici unul din mai sus citații parlamentari, de ce n'au vorbit nimic în trei ani — iar d. Gh Lascar, unul singur, care are o zi de viață parlamentară—să și fi vorbit în Senat?

S'au cred ziarele liberale, că Senatul Romîniei a fost păgubit de un puternic vorbitor, prin fericita nealegere a d-lui dr. Manicatide?

D. G. Lascar, n'a vorbit în întrunirea noastră publică. Pentru el au vorbit faptele sale și gigantica sa operă.

D-rul Manicatide ne-avînd de cît rețete la activul său, avea să vorbească în memorabila întrunire a liberalilor. Bietul om a fost apucat de frigurile infantile și a ramas dator selectului auditor cu peste trei șferturi din discursul său.

Acum ziarul liberal și ziarul oratorului Greceanu, pot continua „campania" lor.

Noi nu vom mai răspunde.

Chestii actuale

ZIUA DE 24 IANUARIE

Din an în an generațiunile tinere, cari se ridică au a ceti în sărbătorirea zilei de 24 Ianuarie realizarea unui vis al Romînilor: *Unirea*.

Cîți factori conștienți și oculți, interni și externi, buni și răi, priincioși și dușmănoși neamului n'au contribuit la îndrumarea spre Unire și la înfăptuirea ei! In fața tuturor acestor factori istoricul are a-și tălmăci rostul politic al vremilor, explicindu-și legăturile faptelor și apreciind că chiar răul ne-a fost spre bine.

Rupte 2 țărișoare din trunchiul Ardealui, din văi deosebite și din dinastii deosebite, ele s'au întîlnit adesea ca dușmane războindu-se ele în ue ele. Dar și încuscriri s'au făcut între casele domnitoare și între marii boeri, prilejuri singuratice de apropieri de interese.

Dar pe cînd abia se închegau țărișoarele noastre un vînt rău le bate: Turcii. Muntenia în 1396; Moldova în 1511 s'au închinat puterii Turcilor și amestecul din ce în ce mai direct al Turcilor în rostul politic al țărilor a adus tot răul în țările romîne, dar le-a exercitat în drumul de apropiere al intereselor, Făcînd parte din imperiul Turcesc, grecismul mai ușor și-a făcut cale, izgonind slavonismul. Iar trecerea de la o domnie la alta, de la București la Iași și deandoasele nu s'a putut face de cît numai supt Turci.

De aici acel paralelism în toate acțiunile noastre culturale, sociale, economice, și politice rod nu al unei apropieri de rasă, limbă și credință, ci mai mult al unei stări comune de suferință.

Domnii greci au continuat paralelismul mai departe, unificînd anii de domnie cei de la Moldova cu cei din Muntenia și organizînd statul pe o bază unitară cu foarte mici variante locale.

Cînd a venit sec. al XIX ne-a găsit copți pentru Unire nu atît prin temeinicia ideei dogmatice de unire cît prin durerile comune ale trecutului.

Generațiunea lui 1831 a înscris Unirea; legiuirile reglementului au preparat terenul; generațiunea lui 1859 au votat'o în persoana lui Cuza Vodă; iar Cuza Vodă *personal* a desăvîrșit'o în 1862 Ianuarie 24.

Iată de ce în ziua de 24 Ianuarie tineritul nu trebue să vadă un vot al unor corpuri legiuitoare, sau voința unui domn fie el chiar Cuza; ci în 24 Ianuarie trebue să vază firul nevăzut al faptelor istorice, legate în ceia ce au ele mai abstract, mai idealist.

24 Ianuarie are și doi *dacă*.

Dacă toți Romîni ar fi fost supt Austriaci la 1699 după pacea de la Carlovitz; soarta noastră ar fi fost în formă poate mai rea astăzi, căci continuam a fi încorporați la o monarhie mare austriacă, care încă viază, dar am fi fost toți la un loc, nerupți și cu Basarabia chiar a noastră, căci Rusia mai greu ar fi rupt de la Austria ca de la Turcia.

24 Ianuarie este numai un început de Unire și o pilduire pentru viitor. Harta politică a Europei pentru noi Romînii nu e cea definitivă și mai degrabă de cît credem *trebue* să fim noi centrul de gravitațiune a tot ce e element romînesc la Dunărea pentru a spori acțiunea latină în Orient. In măsura în care Cucoșul Europei va fi tot Frața nu se poate ca rasa latină să nu ia înainte mergînd în fruntea altor ginți și atunci al doilea *dacă* va fi întruparea a tot ce e mai înalt, mai ideal, mai nobil pentru noi: *Unirea tuturor Romînilor*.

***

Un sfat la opt zile

Inființăm această rubrică pentru acei ce ar avea de dat cîte un sfat, chiar și mai multe sfaturi, gospodarilor noștri de la comună.

Sperăm că, cu mijlocul acesta, vom isbuti să îndemnăm la muncă pe pretinșii edili ai Iașului; sperăm că i vom putea lumina, căci de prin fire, ei nu sunt tocmai înzestrați cu darul priceperei.

*

Iașul este astă-zi fără îndoială, orașul cel mai rău întreținut, cel mai murdar din țara romînească. Această stare este datorită, nu lipsei de mijloace, s'au lipsei de apă, ci unei nepăsări condamnabile din partea tuturora.

In primul rînd, vina e din partea administrațiunei orășenești, care din nepricepere, neștiință sau indiferență nu face nimic, absolut nimic pentru oraș.

Dar și cetățenii au o bună parte de răspundere, căci privesc cu nepăsare la starea aceasta și chiar contribuie la această situație, foarte adeseori, prin ne respectarea regulamentelor.

Cei nepricepuți își justifică inactivitatea prin lipsa de apă și promit că, în ziua în care orașul va avea apă, lucrurile se vor schimba cu desăvîrșire.

Aceasta este absolut greșit. Suntem chiar îngrijați că, și cu apă orașul va fi tot așa de murdar, dacă nepăsarea și nepriceperea va rămînea aceiași.

Iată dovezi:

De cîte-va zile o ploae mănoasă cade abundentă asupra orașului, topind omătul, și adevărate rîuri se rostogolesc cu furie în rigolele stradelor și o enormă cantitate de apă, cum nici odată nu va curge pe conducte de la Timișești, se pierde spre Bahlui.

Pentru ce administrația nu întrebuințează această apă pentru curățirea murdăriilor adunate în lunele de iarnă, pe străzi?

Pentru ce nu procedează, ca ori-ce bun gospodar, care își spală ograda casei cu apa de la uluce.

Cu puțin simț gospodăresc, cel puțin pe unele strade, cîte-va echipe de mătURători, lucrînd sub curentul apei, ar fi putut spăla pavajul, și trotuarele, curăți murdăriile adunate în unele părți în straturi groase și infecte, imagină a sălbăticiei în care trăim.

Ar fi putnt chiar scoate noroiul dintre crăpăturile caldarîmului, din unghiurile dintre case și trotuare și cel puțin pentru cît-va timp, pînă la o nouă bună ploae, unele strade ar fi fost ideal curate.

In toate orașele, lipsite de apă, se utilizează apa din ploi, cu concursul căreia orașul spălat din cînd în cînd, se întreține curat, foarte curat chiar.

Natural, că această spălare sub acțiunea apei ploilor s'ar face cu o deosebită ușurință, dacă orașul ar poseda cîte-va mașini de măturat.

Aceste mașine, foarte eftine, trase de un singur cal, conduse de un singur om, produc într'un timp foarte scurt un efect extra-ordinar.

Acesta este primul nostru sfat din care gospodarii orășenești s'ar putea folosi.

O AMINTIRE

La 8 Decembre 1903, un îndrumător, un artist, un om întreg, Gavriil Muzicescu, plecă dintre noi pe drumul de pe care nici un călător nu s'a mai întors. Acest om ilustrase catedrala Metropolitană a Iașului, de pe al căruia amvon, făcuse să se reverse mîngîierea divină a muzicei în sufletele nefericiților, și prin puterea artei lui minunate readusese în sinul bisericei și la respectul iei, suflete pe care necredința veacului începuse să le cucerească.

Mitropolit al Moldovei și al Sucevei în acel moment, iera defunctul de ieri, Vlădica Parthenie, fost exarh al Plaiurilor, Dumnezeu să-i odihnească rămășița lui omenească și să-i îndrepteze sufletul pe calea drepților, îndurîndu se de iel. Ministru de Instrucție publică și de Culte iera tot d-l Spiru Haret. Același d n Haret, care în anul 1902 prezidase întronarea P. S. Parthenie în scaunul mitropolitan și care în 1908 avea să prezideze la retragerea prelatului din același scaun.

Cînd s'a bucurat mai mult și cînd s'a simțit mai fericit d. Haret nu o putem ști. Astă-zi însă în fața co pului neînsuflețit al fostului Mitropolit al Moldovei, d. Haret, s'a decis a-i face funerarii naționale. I-a fost naș la înălțare, naș i-a fost la pogorîre, și acum la sărutarea cea de pe urmă, îi face o cinstire vrednică de cei mai vrednici fii ai țării Cine știe cîte taine nu se înmormîntează cu Vlădica Parthenie și cîte ființi nu răsuflă ușurate de grija viețuirii lui. Ona-giul ultim se aduce omului? Se aduce iel prelatului? Ori ie o ușurare a conștiinței celor ce supraviețuiesc?

„Dumnezeu să-i ierte pe toți greșiții noștri."

Dar cînd mă gîndesc cît de puțin și-a cinstit statul pe cei mai vrednici fii ai lui, cînd mă gîndesc cît de rece a fost cînd a pierdut un servitor de talentul și puterea lui Musicescu și cît de binevoitor ie același stat, reprezentat prin aceiași oameni, cînd ie vorba, despre un om, pe care l'au redus tot iei la ceia ce iera în momentul morții, din ceia ce a fost în timpul vieții, îmi vin în minte celebrele cuvinte:

„Vanitas, vanitatum et omnia vanitas." Și nu pot uita că un om cu minte și suflet înalt, a spus cîndva vorbind despre toți cei de mai sus: „despre mulți miniștri, și despre mulți oameni puternici, istoria nepărtinitoare nu va pomeni nimic, dar despre un Musicescu, nu va putea tăcea istoricul viitorului, care va vorbi despre renașterea vieții, și artei culturei Romînești, ca despre acel, care pătruns de priceperea sufletului poporului Romîn, l'a înțeles, l'a cules și l'a redat în forma minunată și eternă a cîntărilor lui."

Ost.

Contenciosul Administrativ

Contenciosul administrativ este la ordinea zilei. I se discută utilitatea și constituționalitatea și ambele reeșind perfect din discuțiile ce s'au urmat în Cameră, în 1905, vom reproduce discuțiunile acelea.

Incepem cu importantul discurs al fostului deputat de Iași Lascar I. Antoniu.

D. raportor a dat citire proiectului de lege pentru modificarea organizației înaltei Curți de casație și justiție, proiect care încă din prima zi a venirei guvernului conservator la cîrma Statului a fost anunțat ca puncte de program de șeful partidului conservator.

Se cunoaște entusiasmul spontaneu și plin de o comunicativă căldură, ce s'a manifestat la Iași, cu ocazia marei întruniri conservatoare și în care a vorbit reprezentanții cei mai de elită ai partidului.

Cu acea ocazie, s'a dat citire substanțialului program conservator, care cuprinde în el resolvirea celor mai palpitante cestiuni de ordine politică, socială, economică și juridică, adaptate concepției conservatoare.

Unul din cele mai importante puncte ale programului, e proiectul de modificarea legei de organizare a înaltei Curți de casație și justiție, ce vine astă-zi în discuțiunea d-voastră.

Alcătuirea ei era de alt-fel atît de viu simțită, încît ea răspunde la o adevărată nevoie socială și unui sfînt sentiment de înaltă justiție.

Ea are de scop înlăturarea revoltatorului arbitrar administrativ, contra căruia, pînă astă-zi, nu aveam la cine recurge, la cine cere dreptate. In drept erau controverse, instanțele judecătorești ordinare variau asupra competenței, iar arbitrarul administrativ trona în toată îndrăzneața sa impudicitate.

Și să nu credeți că voiesc să reproșez numai unui partid, acest arbitrar. Cînd lipsesc legile cari să'l stavilească, arbitrarul domină, încurajat de lipsa lor.

A fost dat partidului conservator onoarea ca sentimentul de revoltă contra arbitrariului administrativ, să'l facă a înscrie în programul său politic și să aducă imediat înaintea Parlamentului, prețioasa lege de modificare a organizației înaltei Curți de casație și justiție, care cu siguranță că va pune capăt stărei intolerabile de pînă azi, dată fiind importanța magistraților care vor fi chemați de a judeca în materie. Aceasta e o garanție mai mult, pentru că se știe, nu'i de ajuns legi și reguli fixe, ci măsurile ce se iau pentru respectarea lor.

Această importantă lege va forma dar o pagină frumoasă în analele partidului conservator, căruia i se va datori de azi înainte disparițiunea revoltătorului arbitrar administrativ.

S'a dat în competența înaltei Curți de casație și justiție judecarea contestațiunilor dintre particulari și puterea executivă, de oare-ce membrii corpului judecătoresc depind cel mai puțin de această putere, adică de puterea executivă.

Ce s'ar fi întîmplat cînd acestor con-

flicte s'ar fi dat resolvarea lor unui tribunal administrativ aparte ? Două sunt condiţiile unei bune judecăţi: complecta destoinicie a magistraţilor şi independenţa lor. Or, ambele aceste calităţi, care dau cea mai complectă garanţie dreptăţei, unde se pot găsi mai cu prisos de cît tocmai la înalta noastră Curte.

Cari sunt afacerile sau mai bine zis racursurile, asupra cărora cetăţenii se vor adresa în viitor, cînd această lege se va pune în aplicaţie?

E de ajuns enumeraţia de sub articolul din proiectul de lege ce vi s'a citit de către d. raportor, pentru a se vedea utilitatea enormă a acestei legi, în care fie-care punct corrspunde unei vădite necesităţi sociale. Şi atunci mă întreb, de ce atîta opoziţie în contra unui proiect, care n'are cea mai mică urmă de interes de partid, şi care nu poartă cea mai redusă influenţă politică ?

De sigur că patima se pune mai presus de interesele generale.

Dar de ce sistemul acesta învechit? De ce s'ar continua vechiul obicei, vechiul politicianism, ca această lege să fie combătută de minoritate ?

Oare un partid politic aflat la putere, ori cît de opus ar fi el celuialt partid aflat în opoziţie, ca concepţie, ca tendinţe şi ca ideal politic, nu poate aduce el în cursul unei legislaţiuni o lege bună, o lege de interes general, o lege universal recunoscută ca absolut necesară, fără ca minoritatea să nu ia o posiţie de luptă, combătînd cu ori-ce preţ deşi în fundul conştiinţei sale vede că legea e bună, că legea e necesară, că poate chiar ea însă-şi ar fi propus-o la timp în Parlament.

Eu drept să vă spun, d-le Brătianu, nu pot înţelege politica d-voastră negativă şi distrugătoare.

Dacă eu conservator aşi fi pe banca minorităţei, într'un Parlament în care guvernul ar aduce în discuţiune votarea unei legi de asemenea natură, bună, necesară şi lipsită de caracter politic, vă declar în toată sinceritatea mea, că n'aşi esita un moment să o votez, Căci eu nu înţeleg, d-le Brătianu, această politică sălbatică a partidului liberal de a combate tot ce vine de la adversari, chiar atunci cînd adversarii vă vin în parlament cu legi bune şi folositoare. (Aplauze).

In principiu, eu am credinţă nestrămutată, că atît partidul conservator, cît şi partidul liberal, partide istorice şi cu baze solide în straturile noastre sociale, cînd vin la putere nu pot fi însufleţite de cît de ideile cele mai bune şi frumoase, nu vin de cît animaţi de dorinţele cele mai sincere de a face un pas mai departe pentru propăşirea şi înflorirea ţărei.

Părerea mea este că ar fi o aberaţie morală de a crede că un partid politic cînd vine la guvern, vine cu intenţiuni de a face rău ţărei

Guvernele cari reprezintă quintesenţa elitei intelectuale a partidelor noastre politice, guvernele cari cuprind în ele pe barbaţii cei mai de valoare a unui partid politic, acele guverne, fie conservatoare, fie liberale, nu pot să vină la putere cu idei şi legi cari să adncă dezastrul sau nenorocirea ţărei

Trebue părăsită odată acea concepţie nenorocită, de a crede şi a susţine că toate bunurile şi fericirile acestei ţări vin de la un partid, după cum toate relele şi nenorocirile vin de la celalt. O asemenea concepţie politică, din nefericire adoptată de mulţi ca armă de luptă, trebue să o părăsiţi, d-le Brătianu, fiind o concepţie sălbatică şi care nu poate onora pe un partid politic modern. (Aplause).

Şi din nefericire, e un fel de tradiţie nenorocită care o face să continue mereu. Nu tot ce face şi legiferează liberalii, cînd sunt la putere, este rău şi defavorabil intereselor ţărei, după cum acelaş lucru se poate spune şi despre conservatori. Nu voesc să spun prin aceasta că partidele noastre politice sunt nişte partide ideale, cari nu aduc în discuţiunea Parlamentului de cît numai legi perfecte, legi universal recunoscute ca folositoare ţărei.

Fie care partid politic, ori cît ar fi de animat de tendinţele şi dorinţele cele mai bune şi mai frumoase, poate greşi.

Dar greşelile se combat, greşelile se discută şi aci înţeleg eu lupta politică, aci înţeleg eu adevărata opoziţie.

Să mă reîntorc însă la legea despre care vorbeam la început.

E netăgăduit că ne găsim în faţa unei legi de interes general.

Ca şi noi conservatorii, tot aşa de bine şi liberalii puteau să o ducă înaintea Parlamentului.

Merită această lege să fie combătută ?

Sunt fondate argumentele ce se aduc în potriva ei?

Este buna credinţă, la basa opoziţiei ce se face? Să judecăm puţin.

In starea noastră actuală de organizare judiciară şi administrativă, avem un contencios administrativ sau nu?

Evident că da. Contenciosul administrativ există în materie fiscală, în materie vamală şi în diferite alte materii prevăzute de legi speciale.

Aci e punctul de plecare.

Se discută constituţionalitatea unei legi, şi legea în chestiune nu face decît coordonează, perfecţionează o organizaţie preexistentă, care nu era supusă aceleaşi critici.

Se vedem dar, dacă actualul contencios administrativ existent e compatibil cu legea noastră fundamentală şi apoi dacă legea pentru modificarea organizaţiei Curţei de casaţie, se menţine în cercul aceloraş principii constituţionale.

Consiliul de Stat înfiinţat de Vodă Cuza la 11 Februarie 1864, a fost desfiinţat prin Constituanta de la 1866

Era un vînt de liberalism venit de departe, din apus, care sufla peste instituţiile devenite odioase.

Aveam sau nu motivele belgienilor sau era numai o măsură de prevedere scoasă din experienţa altora? Ce ne pasă?

Am crezut să desfiinţăm o instituţie înaltă, care putea în certe casuri să devie cel puţin tot atît de primejdioasă pe cît era de folositoare.

Căci repet, în Belgia, Consiliul de Stat se făcuse odios, din causa absolutismului lui Napoleon.

Deschid o parantesă. Ideia Consiliului de Stat îşi are isvorul în acele vremuri cînd domina credinţa că toată justiţia emană de la suveran. Consiliul de Stat era de fapt Consiliul Monarchului.

Incă nu se lămurise distincţia puterilor cu care se desmembrează azi puterea suverană. Era centralizarea politică absolută, sau mai bine zis era perioada haosului puterilor.

Trei erau principalele atribuţiuni ale Consiliului de Stat.

Consiliul lucra pe lîngă puterea executivă preparînd sau dîndu-şi avisul asupra legilor şi regulamentelor.

OAMENI ŞI LUCRURI

OTHELLO

Adormită sub farmecul unui cîntec, — al unui cîntec de iubire, Desdemona adoarme, tristă, în prada unui vis, a celui din urmă vis. Căci nu va mai avea vremea să se smulgă din dezmierdările lui! Maurul, groaznic de mînie, turbat de îndelungi bănuieli, chinuit şi dînsul de torturile îndoielii, o străpunge,—nimicindu-şi pentru totdeauna norocul însuşi al vieţei sale, ucigînd inocenţa cea de a pururea jertfită pe altarul egoismului bărbătesc.

Toată lumea ştie, toată lumea repetă: Othello e un gelos, e gelozia însăşi. Ca un simbol etern al acestui sentiment pe jumătate omenesc, pe jumătate animalic, aşa trece înaintea tuturor, aşa rămîne peste veacuri, figura cruntă a maurului, cu ochii zgîiţi de pofte, halucinaţi de temeri, — cu sufletul înnecat de otrava dorinţelor şi de deliciile plăcerilor în acelaş timp, — el însuşi distrus şi ucis pînă să ucidă idolul său de odinioară, pe resignata Desdemona.

„Iubirea Juliettei, scrie Heine,—este activă; acea a Desdemonei e pasivă. Ea este floarea soarelui care nu ştie nici ea singură că-şi întoarce fruntea mereu către astrul zilei. E adevarata fiică a sudului. gingaşă, simţitoare, răbdătoare, întocmai ca acele femei—lumini, graţioase, mlădioase şi cu ochii mari, care scînteia surizînd din strofe sanscrite, fermecătoare şi visătoare. Ea mi aminteşte pe Sacontala lui Kalidasa,—Shakespeare al Indiei...“

Şi pe *această* încîntătoare tovarăşă a Ofeliei, o omoară „din iubire“ sîngerosul Maur, pentru a o pedepsi!

..Gelozie! Manifestare egoistă a soţului care vede în celalalt—obiectul posesiunei sale; o manifestare a urei care e nedespărţită de sentimentul complex al iubirii. O literatură imensă, veche de mii de ani, ne zugrăveşte acest straniu fenomen al simţirii omeneşti şi numai omeneşti: căci omul s'a ridicat în dragoste mai presus de instinctul animalic dar în acelaşi timp s'a scoborît mai jos prin rafinamentul ciudat, prin formele profund egoiste ce a dat senzualităţe! S'a zis că gelozia e umbra care însoţeşte lumina iubirii. Dar ea izvorăşte negreşit, din concepţiunea pe care o are bărbatul despre starea socială a femeei căci e de opotrivă „gelos“ orientalul stăpîn al haremului ca şi occidentalul monogam. Gelozia a ajuns, în cele mai multe cazuri, cea mai elementară expresie a iubirii însăşi, aşa că cine nu e gelos trece drept un indiferent. Iar femeile înşi-le înţeleg că trebuie să provoace... gelozia, ca să aibă *dovada* dragostei! Dar nu sunt şi *ele* geloase? Fireşte că da! Insă de cele de mai multe ori pentru a-şi apara o situaţie socială—inferioară prin ea însăşi şi a nu cădea victima unei alte concepţiuni, după care barbatului i-ar fi îngăduit a săvîrşi abaterile care ei nu-i sunt permise—sub pedeapsă de moarte.

Nespus de complex şi de interesant—pentru studii — e sufletul barbatului în materie de gelozie. Egoizmul lui merge pînă a-şi pune femeea proprie în condiţiile de a plăcea tuturor, — dar impunîndu-i în acelaş timp de a nu răsplăti a această mulţumire prin cel mai inofensiv surîs măcar. Barbatul pune credinţa mai presus decît iubirea, — credinţa către *el* care cere în acelaşi timp pentru sine libertatea de a provoca necredinta sau cel puţin gîndul frivol în cît mai multe suflete femeeşti, turburate prin eterna „misiune“ ce i s'a dat de-a plăcea, de-a încînta, de a fermeca...

Dar nu avem intenţia de a adînci greaua problemă prin lungi analize. Sunt numai cîteva reflecţii inspirate de afişul teatral care anunţă pentru astăseară tragedia Shakespeareană „Othello“ cu Leonescu în rolul titular.

Rodion

Litere-Ştiinţe-Arte

Travesti! — Ştirea se adevereşte dară. Vom avea foarte curînd un „Hamlet“ pe scena teatrului iaşan, interpretat de d-na Agatha Bărsescu. Marea artistă nu numai că a introdus piese nuoi în repertoriul ei din această stagiune, dar ne rezervă, precum se vede, adevărate surprinderi, adevărate „lovituri de teatru“, între cari un „travesti“ ca acel anunţat nu va lipsi de a forma cea mai vie atracţie pentru publicul iaşan.

„Hamlet“ prin complexul său, prin bogăţia sa de gîndire şi de simţire, a ispitit, rînd pe rînd, pretutindeni, toate firile artistice. In Franţa el a fost interpretat şi de impetuosul Mounet Sully şi de mlădioasa Sarah Bernhard. Nu e dar de mirat că şi compatrioata noastră Agatha Bărsescu ţine să facă această încercare, în care nu ne îndoim că va izbuti, mulţumită temperamentului său, mulţumită mijloacelor artistice infinite de care dispune. De aceea aşteptăm cu nespus de mare interes spectacolul anunţat un adevărat „clou“ al ciclului de reprezentaţii date de marea noastră artistă.

*

„Valse Blanche“ şi „Ciocărlia“ se intitulează două excelente compoziţii muzicale ale profesorului I. Sibeanu, apărute în editura A. Veinstein din strada Lăpuşneanu. „Ciocîrclia“ face parte din minunata „Rapsodie romînă“ a d lui Sibianu şi despre care a vorbit la timp în ziar colaboratorul nostru d. E. Herovanu.

*

Din cauza inundaţiilor pariziane dacă nu cumva din alte cauze—„Chantecler“ a suferit naufragiu, amînîndu-se din nou

*

Se discută de pe acum angajamentele şi repertoriul nouei Opere Mari ce se va deschide la Berlin în 1911.

*

Din Roma se anunţă că splendidul „Palazzo Ducale“ din Gublio, provincia Perugia, unul din cele mai superbe palate „Cinquecento“ ale Italiei a fost complect ruinat din cauza unor stînci prăvălite din înălţimea unui munte învecinat.

*

A apărut No. 12. anul 4, al revistei lunare, „Viaţa Romînească“ sub direcţia d-lor C. Stere şi dr. I. Cantacuzino, cu următorul sumar:

M. Sadoveanu, Apa morţilor. A. Stavri, Frumoasa satului (versuri). A. Philipide, Un specialist romîn la Lipsca. Jean Bart, Din al doilea jurnal de bord (De la Rodos la Kalimno). M. Codreanu, Sonete (Nostalgii medievale.—Noaptea sonetelor). I. Al. Brătescu-Voineşti, Scrisorile lui Mişu Gerescu. Gh. din Moldova, Postume, traduceri din Heine (Poveste veche).- Sunt otrăvite... In Mai) Dr. C. C. Georgescu Severin, Aplicarea legei învoelilor agricole (Comisiunile regionale). I. I. Mironescu, Vechilul. Izabeela Sadoveanu, Cronica literară (Profiluri femenine: Judith Gautier). Dr. N. Leon, Cronica ştiinţifică (Insemnătatea şi desvoltarea parazitologiei). P. N Panaitescu, Cronica şcolară (Expoziţia şcoalelor de meserii). Gh. Topîrceanu, Cronica veselă (Sobei mele), Gh. Bucovineanu. Scrisori din Bucovina (Situaţia politică. — Chestiuni culturale). Lucian Bolcaş, Scrisori din Ardeal (Focuri.—„Piatra libertăţii“.—Temniţi.—Gherasim Domide.—Arestarea poetului O. Goga). Odvoşanul, Scrisori din Ardeal (Un mucenic al condeiului.—† Ioan Russu-Şirianu. P. Nicanor & C. Miscellanea (Iarăşi „poporanismul“ în literatură.—P. Cerna.—Alegerile din Anglia. Scrierile lui Gheorghe din Moldova.—„Schiţe şi amintiri“ de d. Pătrăşcanu. Inştiinţare.

*

STRUNA ZILEI

INDULCIRE..

Se atribuie guvernului intenţia de a legifera monopolul fabricilor de zahar din ţară. *Ziarele*

Vrea să monopolizeze
Zahărul cît este în ţeară?
O, să ştiţi că şi pregăteşte
Opoziţia... amară.

Informaţii

❑ *D. G. Lascar, noul senator de Iaşi, venind ieri, pentru prima oră, la Senat, a fost viu felicitat de prietenii sei şi chiar de mulţi domni senatori din majoritate.*

❑ Ordinea *află, că instrucţia în afacerea atentatului contra d-lui Brătianu, ar fi descoperit fapte senzaţionale.*

Stoenescu—Jellea nu este singurul autor al odiosului atentat.

❑ *Defunctul fost Mitropolit Partenie a lasat biblioteca sa, cea mai bogată din ţară, facultăţei de teologie, iar pinacoteca religioasă a lăsat'o în scopul infiinţărei unui muzeu de artă religioasă.*

❑ Chantecler, *celebrul poem al lui Edmond Rostand, va fi reprezentat în Iaşi în seara de 10 Martie, de un excelent ansamblu francez, în fruntea căruia se află Aragon, intrepretul cunoscut al lui Cyrano.*

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a cerut ieri, în Seaat, ca tărgul săptămînal ce se ţine Duminecile, în Romăneşti, jud. Iaşi, să se ţie într'o zi lucrătoare.

❑ **Societatea „Pîinea Saracilor“.**— Această societate de bine-facere din Iaşi, pusă sub preşedenţia neobositei şi distinsei doamne Maria Hinna, face progrese enorme şi este o mare ajutătoare a săracilor din Iaşi, mai numeroşi de cît în ori-care alt oraş cu populaţia identică cu a Iaşului.

La peste **16,000** se urcă anual numărul prănzurilor ce se serveso nevoiaşilor; li se dă şi lemne şi, în timpul verei, peste 2,000 k. pîine albă.

Ar fi de dorit ca publicul în stare de a ajuta să-şi îndrepte simpatia către vrednica societate, care face adevărate minuni—de şi foarte modestă, fără zarvă, fără reclamă.

Inregistrăm cu plăcere, că d. de Hertza a hrănit timp de trei zile pe toţi bieţii nenorociţi, în număr de peste *200*, cari zilnic visitează cantina societăţei din str. Palatului 12.

D. loot.-colonel Langa, cunoscut iaşenilor prin daniile sale pentru săraci, ca şi pentru frumos şi util, a donat societăţei o sută lei.

La 30 Ianuarie va avea loc, în saloanele clubului Jockey, balul dat de această umanitară societate, în profitul frumosului scop ce ea urmăreşte.

❑ D-na Elena Closs, institutoare la la şcoala de fete din Hîrlău, a fost transferată la şcoala No. 2 de fete din P. Neamţ.

❑ In curînd I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va convoca pe toţi protoereii din Eparchia sa, spre a se consfătui asupra conferenţelor pastorale din anu acesta.

E probabil că viitoarele conferenţe vor avea loc în cursul lunei Maiu.

❑ Se ştie că prin moartea Arhiereului Melchisedec, care a încetat subit din viaţă în toamna anului trecut, a rămas vacant un loc de Arhiereu.

Alegerea în locul vacant se va face în sesiunea din Maiu a Sf-lui Sinod.

❑ Azi dimineaţă s'a oficiat la Mitropolie şi la toate bisericele din localitate, parstase pentru odihna sufletului fericitului întru pomenirea Mitropolit Iosif Naniescu de la a cărui moarte se implinesc 8 ani.

❑ Consistoriul spiritual al mitropoliei a ţinut şedinţă în tot cursul acestei săptămîni.

S'au judecat mai multe procese; în cea mai mare parte au fost aparate de păr. C. Stamate.

❑ Din cercetările făcute pentru a se stabili cauza izbucnirei incendiului care a distrus casa cu No. 173 din strada Socola, a lui Leiba Grossu, s'a aflat că o femee ce spala într'o magazie a lasat într'o camforcă nişte cărbuni aprinşi, de la care a luat naştere focul care a distrus întreaga clădire.

Casele erau asigurate pentru 10 mii lei la societatea „Victoria“.

❑ Epitropia casei sf. Spiridon a fost autorizată a ceda comunei Lunca, un teren spre a servi la construirea unui local de şcoală, în satul Molniţa.

❑ Aseară cu trenal de 9 a fost adus din Vaslui cu o targă la spitalul militar, soldatul Căuşanu Vasile, din regimentul Rahova 25, care s'a împuşcat în abdomen.

❑ Studentul Mircea Cicherschi, pe cînd se afla într'o şură, i-a căzut în cap o grindă, făcîndu-i o rană adîncă.

A fost dus la spridonie şi internat în secţia d lui dr. Sculy.

❑ Elevii cursului de seară de la şcoala comercială s'au pus în grevă şi nu vor să mai vie, să urmeze cursurile.

Aceasta din cauză că nu li s'a admis şi lor, ca după ce absolvesc aceste cursuri să facă armata cu termenul redus.

❑ Duminică 24 Ianuarie, va avea loc în sala Conservatorului, o producţiune, dată de elevele şi elevii conservatorului pentru sărbătorirea zilei, d. St. Dragomir va ţinea o cuvîntare ocazională.

Iată programul producţiunei:

1) P. Elinescu; Scenă pastorală romînă pentru flaut executată de elevul M. Dobreanu. 2) E. Caudella; Fantezie Naţională pentru violină exec. de eleva M. Dimitrovici la Piano eleva M. Pompilian 3) Lubicz: Rapsodie romînească executată de eleva J. Tarnoschi clasa d-rei A. Sion. 4) a) Flechtenmacher: Cîntecul lui Graur din Cinel-Cinel. b) Take Popescu: Foaie verde peliniţă, Cîntate de elevul G. Slavnicu. 5) I. Sibianu; Preludiu Naţional. b) Ciocîrlia (Transcripţiune de Concert) pentru Piano exec, de D-ra S. Apostolescu clasa d-lui I. Sibianu. 6) a) Gr. Scorpan: Doina Dorului. b) Gh. Dima: Vai mîndruţo cîntate de eleva C. Caţichi. 7) a) Louis Wiest: Elegie pastorală romînă b) C. Dimitrescu: Serenadă romînă pentru violină exec. de elevul J. Bobescu, la piano eleva I. Tarnoschi. 8) V. Alexandri: Deşteptarea României zisă de eleva O. Botez. *** Tablouri vii. G. Coşbuc. Rugămintea din urmă (înscenare).

Venitul net ce va rămînea, se va împărţi elevilor lipsiţi de mijloace.

❑ Procesul privitor pe Lenţa Iosipescu care trebuia să se judece eri de curtea cu juri, s'a amînat din lipsa de marturi.

❑ **Şcolare.**—Elevii şcoalelor primare, împreună cu institutorii, vor asista Duminecă dimineaţă la Te-Deum-ul, ce se va oficia la bisericile respective.

După ieşirea de la biserică, elevii se vor duce la şcoală, unde vor avea loc serbări.

— D. Ioan Toma, dirigintele şcoalei din Osoiu, a obţinut un concediu de o lună de zile.

— Revizoratul şcolar al judeţului, printr'o circulară, a făcut cunoscut învăţătorilor, că la Buftea, pe proprietatea prinţului B. Ştirbey, s'a înfiinţat un curs, unde un număr de 20 de învăţători, însoţiţi fie-care de un sătean din comuna sa, vor învăţa în mod practic, cultura leguminoaselor şi a zarzavaturilor. La această şcoală vor fi admişi învăţătorii care de bună-voie, din propria lor chibzuială vor cere aceasta.

Ei se vor bucura de următoarele drepturi: plata suplinitorului pe tot timpul cît vor ţine cursurile; hrana şi locuinţă; patru zile pe lună concediu spre a se duce în familie; beneficiu de 30 la sută din produsul terenului de 5 hect. pe care se va face practica grădinăriei.

❑ **Şcolare.**—D. Anghel Teodor a fost numit învăţător la şcoala din Hadîmbu, în locul d lui C. Chiriţescu, destituit pentru fapte incorecte.

— Direcţia generală a închisorilor a intervenit la ministerul instrucţiunii, ca inspecturii şcolari ai circumscripţiilor să facă inspecţii şi la şcolile de adulţi de la închisori.

— Ministerul industriei a intervenit la ministerul instrucţiei spre a se cerceta prin învăţători, dacă prin comuni se găsesc obiecte de ceramică, spre a fi trimese la expoziţia internaţională de la Facozz (Italia).

— D rei Lucreţia Dimachi, institutoare la şcoala „Principesa Maria“, i s'a aprobat un concediu de 25 de zile.

❑ **Importanta expoziţie flotantă.**— După cum am anunţat, campania de navigaţie rusă a expediat în părţile Levantului şi în ţările balcanice, unul din cele mai bune vapoare oceanice ruse, pe care se găseşte instalată o expoziţie foarte variată şi extrem de complectă de produse ruseşti, în genere puţin cunoscute în străinătate.

In dimineaţa zilei de 9 Februarie, ora şapte, vaporul „Impăratul Nicolae II“ va ancora în portul Constanţa, unde grandiosul bastiment şi expoziţia vor fi vizibile două zile: pînă la 11 Februarie, ora 4 p. m.

Pretutindeni unde această interesantă şi originală expoziţie a fost expusă, ea a produs mare admiraţie.

❑ Vineri 29 Ianuarie 1910 va avea loc la Teatrul Naţional concertul D-rei Margareta Protopopescu violonistă, elevă a marelui Maestru Şevck, cu concursul d-lui Profesor Ilie I. Sibianu.

❑ **O circulară.**—Ministerul instrucţiei a adresat şcolilor secundare cu curs superior, din ţară, o circulară prin care le aduce la cunoştinţă măsurile recomandate d-lor medici ai oraşelor de către ministerul de interne, în cazurile cînd se iveşte o boală contagioasă în şcoală. Ele sunt:

1) Dacă se va fi ivit vreun caz de boală contagioasă în o familie cu copii de şcoală, bolnavul va fi izolat, copii de şcoală din acea casă vor fi opriţi de a mai veni în contact cu alţii, pînă ce medicul va crede că ei nu pot răspîndi contagiul.

2) Dacă un copil de şcoală se va fi îmbolnăvit de acea afecţiune contagioasă el va fi izolat şi nu va reîncepe frecuentarea şcoalei de cît în urma unui aviz formal al medicului.

Şcoala nu va fi închisă căci prin aceasta se îngreuiază controlul celor care s'ar fi infectat şi se dă pas tăinuirii cazurilor noui ivite.

Copiii vor fi zilnic controlaţi.

3) Cînd o boală contagioasă a luat extensiune aşa de mare că învăţămîntul e dezorganizat prin numeroşii copii bolnavi, sau contactul lor ar putea înlesni răspîndirea contagiului, se va cere avizul consiliului de higienă local, dacă şcoala sau şcoalele trebuiesc închise, iar acest aviz va fi comunicat ministerului instrucţiunei precum şi direcţiunei serviciului sanitar.

Vă rugăm dar să staruiţi şi dv. în aplicarea întocmai a acestor dispoziţii.

DIVERSE

— Miine Duminică mare Bal-Mascat în sala teatrului Regal (fost Pastia), dat de d. I. L. Dukaten.

Muzica Reg. 13 va cînta bucăţile cele mai noui de muzică.

— Locuitorul Vasile Ţurcanu din comuna Prisacani Moreni, pe cînd trecea prin str. Albă, în dreptul spitalului israelit venindu-i rău, a căzut jos mort.

Atrag atenţia...

D. G. Panu se arată foarte alarmat—şi cu drept cuvînt—contra acţiunei nefaste, extrem de periculoase ce-o exercită în Iaşi dualitatea Iorga-Cuza.

In numărul apăruţ astăzi al Săptămînei, *deputatul de Iaşi, într'un articol intitulat „Atrag atenţiunea", chiamă luarea aminte a guvernului asupra pericolului dela Iaşi —cînd „bandele patriotice", cum le numeşte d. Panu, sunt protejate de autorităţi.*

Reproducem cu plăcere articolul d-lui Panu. E un articol judicios, patriotic, plin de logică. Poate că el va avea darul să deschidă ochii celor în'drept şi să vadă, că, la Iaşi, „bandele patriotice", patronate de prefectul poliţiei, de parchet şi de rectorul Universităţei — că „bandele" ne-au adus la momentul cel mai critic.

Acum să vorbească d. Panu:

In mijlocul frămîntări'or noastre politice şi a luptelor noastre violente, se petrece un fapt, la Iaşi, care, în mare parte, sau e neobservat, sau e *chiar încurajat, dacă nu în mod făţiş, dar tacit.*

Este vorba de mişcarea aşa numită naţionalistă a d-lor Iorga şi Cuza şi care, în fond, nu e de cît o mişcare ce ură de rasă şi religie în contra Evreilor, mai cu seamă din acea localitate.

*

Iaşul, din împrejurări de prisos a le reaminti, a avut şi are o situaţie deosebită; ori ce fel de idei cît de extreme şi chiar violente, prind uşor. In Iaşi s'a zămislit întâiaşi dată socialismul revoluţionar; în Iaşi, mai 'nainte se încercase o revoluţie de desfiinţarea unirei. In Iaşi a existat acea fracţiune liberă şi independentă, duşmană de moarte a Evreilor. In fine în Iaşi, omul cu capul de găină, d. Iorga, şi-a găsit cuibarul pentru naţionalismul lui, adică pentru a propaga ideea de ură şi destrugere a Evreilor. Să nu uităm, că, din păcate, *Universitatea de acolo are un profesor, pe d. Cuza, care 'şi a transformat catedra în un loc de propagandă contra Evreilor, ca rasă, şi care, de cînd a căzut în mania religioasă, începe a propaga şi ura de religie.*

*

Aceşti oameni, dacă s'ar mărgini a propaga idei şi doctrine, încă ar fi periculoşi, căci pot, într'un moment, dat să vîre în capul tinerĕtului idei, care riscă a turbura ordinea socială.

Dar ei nu se mulţumesc la propagarea de idei, ei fac politică de fapt, politică de violenţă şi de brutalitate. Contra ori-cărui duşman al lor, ei asmuţă pe studenţi şi pe un număr de derbedei, ca să comită violenţe. Aşa d. Fleva a fost huiduit. In trunirea takiştilor a căutat să fie turburată. In sala restaurantului Traian s'au întrodus elevi de liceu, care au fluerat pe d-nii Disescu, Istrati şi ceilalţi. Iar în ceea-ce priveşte pe Evrei, aceştia sunt în veşnică stare de alarmă, sunt înjuraţi pe stradă, huiduiţi şi se asmuţă lumea contra lor.

Se înţelega că asemenea mişcare de violenţă intră în mentalitatea şi temperamentul d-lui Iorga. Un om care s'a tîrîit de barbă cu un alt profesor, în cancelaria Universităţei din Bucureşti, nu poate să fie de cît un om, care să propage desordinea şi turburarea. D. Iorga e un inconştient, în stare de a împinge la crimă la revoltă. Predominat numai de o idee, el nu-şi dă seamă de consecvenţe şi mă îngrijesc ca într'o zi să nu văd pe acest inconştient că face o turburare în Iaşi cu caracter antisemit.

*

Evreii de acolo sunt foarte îngrijaţi. Mi se spune,—nu ştiu cît lucrul e adevărat—că ei încep a lua mijloace de apărare, pentru ca la o eventualitate oare care, să nu fie cu desăvîrşire surprinşi. Dacă faptul acesta ar fi adevărat, el ar fi de o extremă gravitate, căci ar dovedi că d-nii Iorga şi Cuza cu laudele lor, sunt în ajun de a comite o turburare, a cărei consecvenţe ar fi incalculabile.

Iată unde ne poate aduce inconştienţa acestor turbaţi. Intr'o bună dimineaţă ne-am trezi cu scene ca cele din Rusia, care degradează omenirea şi arată pe făptuitori puşi în ultima scară de cultură socială.

Ceea ce e surprinzător şi trist, e că autorităţile locale nu dau atenţie acestei mişcări. Ba din contra, hrăniţi de cine ştie ce fel de prejudiţii locale, oamenii care represintă autoritatea, dacă nu încurajează, dar cel puţin tolerează o asemenea mişcare. Acest lucru s'ar părea că l'a spus însăşi d. Ghinea, procuror de Curte, declărînd că, cît a fost prim-procuror a cercat ca să reprime o asemenea pornire, dar că s'a lovit de reaua-voinţă sau cel puţin de pasivitatea autorităţilor administrative.

Chestia prin urmare nu mai e locală. Prin gravitatea ei, ia un caracter general. Guvernul, care dacă ar avea autorităţi însufleţite de spiritul de ordine, n'ar trebui să se preocupe; guvernul central este ţinut în împrejurările de mai sus, ca să se ocupe de ceea ce se petrece la Iaşi şi de mişcarea d-lor Iorga şi Cuza.

Nu voim cu orice preţ ca să se desonoreze ţara din cauza a doi furioşi. Studenţii au altceva de făcut de cît a se înjgheba în bande naţionaliste şi a cutreera străzile, ameninţând pe evrei.

Căci mai la urmă, Evreii dacă nu sunt cetăţeni Români, dar sunt locuitori şi foarte de mult timp, ai acestei ţări. Chestia evreiască incumbă guvernelor şi partidelor ca s'o rezolvească, iar nu d-lor Iorga, Cuza şi studenţilor de la Iaşi, organizaţi în bande patriotice.

Dacă ţara crede că sunt prea mulţi Evrei, caute mijloace legale ca sa împuţineze numărul. Dacă la Iaşi ar fi un evreu sau doi, sau mai mulţi chiar, periculoşi ordinei noastre naţionale, guvernul are mijloace ca să se debaraseze de ei, n'are de cît să-i expulzeze.

Dar nu putem admite cu orice preţ ca patrioţi de speţa d-lor Iorga şi Cuza, să aducă turburare în stradă şi să silească pe cetăţenii liniştiţi ca să ia lumea în cap, numai ca să scape de persecuţia bandelor de la Iaşi.

***

Atrag atenţia serioasă guvernului în această chestie. Mă tem ca într o zi să nu ne trezim cu un dezastru şi să fie prea tîrziu.

Ştii vorba Rominului: „Un nebun aruncă o piatră în baltă şi 20 de cuminţi nu o pot scoate."

Dar cînd nu e numai un nebun, ci doi?

Ultime informaţii

❑ *Sunt unele strade în Iaşi, cari, din cauza ultimelor ploi, au ajuns cu desăvîrşire impracticabile.*

Oamenii nu mai pot ieşi din casele lor: alţii nu mai pot întra—glodul fiind de un metru.

Administraţia comunală, în crasa şi legendara ei incapacitate, n'a luat nici o măsură de aparare.

Din această cauză spiritele, la mahăli, sunt extrem de agitate.

❑ *Ministrul justiţiei a chemat la Bucureşti pe preşedintele tribunalului Tutova, pe care d. Stelian îl păsueşte de trei ani—şi l'a rugat să se lase mutat.*

Fireşte, prezidentul a refuzat. Acum ministrul a hotărît definitiv să-şi încerce norocul la consiliul superior al magistraturei, care, se zice, va fi chemat curînd să-l judece pe d. Bălăşescu.

❑ *In urma unui raport al primului preşedinte al tribunalului Iaşi, prin care arată că un magistrat şi funcţionarii unei grefe a tribunalului local au venit, într'o zi, tîrziu la slujbă, ministrul a pedepsit pe toţi cu oprirea salariilor pe timp de o zi.*

❑ Ministerul de interne a trimis prefecturei judeţului următorul aviz al consiliului administrativ superior: în cazul cînd contravenienţilor la legea monopolului băuturilor spirtoase, li se va transforma, din cauza insolvabilităţei, amenda în închisoare, dînşii vor trebui să-şi execute pedeapsa în arestul secţiei de jendarmi de la reşedinţa judecătoriei de ocoale.

❑ Direcţia generală a serviciului sanitar a cerut prefecturei judeţului ca să-i comunice lunar, permisiile acordate medicilor veterinari, aceasta pentru ca direcţia să cunoască întreaga lor activitate.

❑ Consiliul de higienă al judeţului a aprobat următoarele cereri: d-nei Natalia Vlădoianu, de a deschide o fabrică de rachiu în comuna Cîrjoaia; d lui C. Rusovici, de a instala o moară în comuna Popeşti; d lui Gutman, o moară în Dumeşti şi d-lui D. T. Filipescu, o moară la Movileni.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei de judeţ, ca în viitorul budget să prevadă o sumă pentru fondul comitetului central al ajutorării incendiaţilor şi inundaţilor, în comparaţie cu venitul judeţului.

❑ Pentru astă-zi. la orele 5, e convocat senatul Universitar împreună cu consiliul profesoral al facultăţei juridice, pentru a se pronunţa asupra ridicărei d-lui George Tabacovici, la rangul de profesor definitiv.

❑ Epitropia bisericei parohiale Buhalniţa, datorind cassei parohiale suma de 800 lei şi nedispunînd de fonduri, ministerul cultelor a cerut prefecturei judeţului ca în anul 1910 să se dea această sumă epitropiei, din fondul circiumelor.

❑ Comisiunea care a examinat pe institutorii şi învăţătorii, ce urmează a fi scoşi la pensie pe ziua de 1 Aprilie, şi-a înaintat raportul ministerului instrucţiunei publice.

Numirile în locurile celor ce vor fi scoşi la pensie, se vor face în Martie.

❑ Greva de la fabrica de scaune încă nu e terminată.

Alaltă-eri patronul a chemat pe lucrători şi le-a declarat că le satisface cerinţele. Lucrătorii însă n'au vrut să cedeze.

Eri, lucrătorii au tratat din nou cu patronul. N'au putut ajunge însă la o înţelegere, din cauză că patronul a refuzat să reprimească pe toţi lucrătorii, întru cît în lipsa lor, a angajat pe cîţi-va, cu contract, aşa că nu'i poate acum licenţia.

❑ In intervalul de la 15 la 21 Ianuarie au fost în oraş trei cazuri de febră tifoidă, din care două mortale; 6 cazuri morbili din care 2 mortale, 3 tusă convulsivă şi 6 cazuri de difterie, din care 2 mortale.

Tot în acest interval au fost 2 cazuri mortale de tifos şi la spitalul militar.

❑ Vineri 29 Ianuarie, asociaţia medico-farmaceutică va da o reprezentaţie cinematografică la Circul Sidoli, în folosul sporirei fondului pentru înfiinţarea unei societăţi de salvare din Iaşi, la fel cu cea din Bucureşti.

Pînă în present s'a adunat un fond de 100 lei.

❑ Ministerul industriei a cerut prefecturei judeţului ca în locul sumei de 11 mii lei cerută a se înscrie în budget pentru serviciul de maşini şi greutăţi al comunelor, să se înscrie numai suma de 2980 lei pentru comunele P. Iloae, Bivolari, Ţiganaşi, Buciumi, Copou şi Sculeni.

In celelalte comuni rurale, serviciul de măsuri şi greutăţi se va îndeplini de către administratorii de plăşi.

❑ La celebra întrunire publică din Iaşi a liberalilor, un „orator" a crezut că va putea determina pe alegători să voteze pe d rul Manicatide, reeditînd cunoscuta campanie contra d-lui prof. dr. Toma Ionescu.

Se anunţă acum din Roman că fratele „oratorului", doctorul Mîrzescu, a operat ieri pe un bolnav de hernie, anesteziindu-l cu stovaină şi că rezultatul a fost aşa de bun, că doctorul Mîrzescu va mai întrebuinţa stovaina şi la alţi trei zeci de bolnavi, cari se află în spitalul din Roman şi urmează a fi operaţi.

❑ Procesul de ieri, de la juraţi, privitor la femeea Lenţa Iosupescu, a fost amînat pentru seziunea viitoare, procedura nefiind îndeplinită pentru doi martori.

❑ La Liceul Naţional a sosit ordinul Ministerial No. 85700, prin care se face cunoscut direcţiunei a se pune în vedere d-lui A. D. Atanasiu, ca în urma inspecţiei făcută la Liceul Naţional se rîdică observaţiile ce i se făcuse de Minister, bazate pe raportul veninosului Clubist I. F. însărcinat a vizita ca şi alţii expoziţiile şcolare. Ministerul cu acest prilej constată că *„a remarcat hărnicia şi destoinicia d lui A. D. Atanasiu, care 'l pun* între cei mai buni maeştri *de desemn liniar din ţară"*. Ordinul e semnat de însuşi d. Ministru Haret, care s'a convins de valoarea d-lui Atanasiu şi de nedreptăţile ce i s'au făcut.

❑ **Judiciare.**— Fata Catinca Strugariu, de 19 ani, de fel dintr'o comună din judeţul Bacău, născînd un copil nelegitim, l'a ucis. Apoi a pus cadavrul într'o cutie şi l'a dus la dascălul din sat ca să-l prohodească şi la primarul din sat ca să-i elibereze actul de deces.

Aflîndu-se apoi, că copilul a fost ucis, Catinca fu dată judecăţei, pentru omor prin imprudenţă şi condamnată la o lună închisoare.

Cu apelul procurorului afacerea s'a judecat astă-zi la s. II-a a Curţei. Instanţa apelativă, calificînd fapta de pruncucidere, a admis apelul procurorului şi a condamnat pe pruncucigaşă la patru luni închisoare corecţională.

— Procurorul de Tutova a făcut opoziţie la camera de punere sub acuzare, contra eliberărei lui Scarlat Popovici, acuzat de falşuri în acte publice.

— La s. I a a Curţei urma să se judece astă-zi apelul d-lui C. Galeriu, care a fost înlocuit din consiliul judiciar al interdictei Ecaterina Lupaşcu.

— Procesul falitului Hascalovici se va judeca la 27 Februarie, la secţia II a a Curţei.

— D. Simion, fost maistru de gimnastică la gimnaziul din Roman, fiind scos la pensie din oficiu şi nemulţumit cu pensia ce i-a fost acordată, a făcut apel la Iaşi.

❑ A doua operă dramatică a cîntăreţului durerei, Alfred de Musset, întitulată Simone sau Florile cari omoară, este reprezentată la teatrul cinematografic din sala Sidoli. E un sujet nou intercalat în programul matineului şi seral de mîne Duminecă 24 Ianuarie. Afară de aceasta vor mai fi introduse în program: Poliţista, o desfăşurare comică-dramatică, a cărei acţiune se petrece la Paris, Ornicul adăpost, comedie, Inghiţit de crocodil, comedie — un hoţ pişicher şi altele.

Vor urma apoi Dimitri Donsky, o aventură din luptele religioase ale Ruşilor cu Tatarii, O aventură a d-lui Comisar, comedie, Noul joc sportiv „Alla"—Funcţionara poştală, o desfăşurare teatrală dramatică cu cele mai interesante scene, Suferinţele Copilului, a doua piesă din ciclul pieselor circteatrale şi un mare număr de comedii complectează interesantul şi bogatul program de mîine Duminecă 24 Ianuarie atît la matineu cît şi seara.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 23 Ianuarie

Costătuirea de la d. Take Ionescu

Bucureşti.—Deputaţii şi senatorii conservatori democraţi s'au întrunit eri la orele 6 şi jum, la o consfătuire, acasă la d. Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat.

S'a discutat asupra diferitelor proecte de legi la ordineă zilei şi s'a hotărît oratorii, cari le vor combate în Cameră şi în Senat.

S'a discutat de asemeni asupra unor măsuri legislative, în ce priveşte pe meseriaşi şi în fine, s'a hotărît ţinerea unei serii de întruniri publice, începînd cu Capitala, pentru a protesta contra proectului privitor la desfiinţarea Contenciosului administrativ.

*

La Cameră vor lua cuvîntul pentru a combate proectul d-lui Stelian, cu privire la contencios, d nii: Take Ionescu, N. Fleva şi B. Păltineanu; la Senat, d-nii: Al. A. Badareu, C. Dissescu şi N. Xenopol.

Asupra întrunirei publice din Capitală, nu s'a fixat încă data.

A fost de asemenea şi discuţia cu privire la ceia-ce s'ar putea întroduce în programul partidului în favoarea meseriaşilor.

Neînţălegerile carpiste

Bucureşti.—Carpiştii sunt veşnic în neînţălegere.

Se ştie că d. Mişu Cantacuzino, la întrunirea de la Calaraşi a anunţat un congres carpist.

D. P. P. Carp a declarat aseară că d-sa este contra unui asemenea congres şi că el nu va avea loc.

Constătuirea de la d. Cantacuzino

Bucureşti.—O altă consfătuire a avut loc aseară, acasă la d. Gh. Gr. Cantacuzino, la care au luat parte mai mulţi fruntaşi junimişti.

S'a discutat asupra proectului d-lui Toma Stelian cu privire la contenciosul administrativ şi s'a hotărît să se combată proectul ministrului de justiţie.

Moartă de foame

Bucureşti.—La Feteşti a fost găsit cadavrul unei femei, care era mîncat, aproape în intregime de şobolani.

S'a constatat că cadavrul e al unei femei,—soţia unui alcoolic, care o părăsise şi—că a murit de foame.

Intrunire politică

Odobeşti.—Eri a avut loc aci o mare întrunire a partidului conservator democrat.

S'a hotărît că la marea întrunire ce are loc mîne la Focşani, să ia parte un număr cît mai mare de cetăţeni.

O declaraţie a d-lui Brătianu

Bucureşti,—In cercurile guvernamentale se comentează faptul că eri la Cameră, d. Ionel Brătianu, pe cînd avea incidentul cu d. N. Fleva în chestia Răteşti, a făcut aluzie la „oare cari amici ai săi, care lucrează contra sa".

Unii afirmă că d. Brătianu a făcut aluzie la d. Em. Costinescu.

Parlamentul francez

Paris.—Sanatul a votat cu 167 voturi contra 116, dispoziţiunea hotărînd că micii fermieri vor fi liberi a se supune sau nu, legei la care guvernul voia să-i supuie în mod obligator.

Ploale de meteorite

„Roma.—„Giornale D'Italia" află din Florenţa că eri sara a avut loc o ploaie de meteorite care au adus pagube cîmpiei Mugello.

O interpelare

Petersburg.—Democraţii socialişti au interpelat pe ministrul de interne cu privire la urmărirea organizaţiunilor de lucrători, care au participat la pregătirile în vederea congresului antialcoolic şi cu privire la arestarea delegaţilor acestor organizaţiuni chiar la congres.

CAMERA

Bucureşti.—D. general Crăiniceanu, ministerul de războiu, depune proectul de lege relativ la soldele ofiţerilor, aşa cum a tost modificat la Senat.

Se votează apoi mai multe indigenate şi recunoaşteri.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Ziarele spun că consiliul de miniştri a luat cunoştinţă de respunsurile asigurătoare ale puterilor şi de afirmarea lor că sunt hotărîte a salvgarda drepturile Turciei şi a reocupa Creta în cazul cînd cretanii ar trimete deputaţi la Atena. Ziarul „Jeni Tain" declară: atîta vreme cît Grecia va observa o atitudine dreaptă, turcii vor fi buni vecini cu dînşii.

Consiliul de miniştri a hotărît să primească demisia amiralului englez Gamble, reformatorul marinei otomane şi să cheme în locul său un alt ofiţer al marinei engleze.

Graţierea unor condamnaţi

Salonic.—Doi dintre bulgarii condamnaţi la moarte de tribunalul militar, au fost graţiaţi de sultan, care le-a schimbat pedeapsa în alta mai uşoară.

Situaţia în Serbia

Belgrad.—Contrar atitudinei cîtor va ziare care continuă a aţiţa la războiu, presa serioasă şi cea de partid păstrează o atitudine absolut corectă. In sinul populaţiei nu se observă nici o tendinţă războinică, dar mai ales în cercurile guvernamentale arată sentimemente absolut pacinice. Cercurile diplomatice de aci au ferma convingere că nu se urmăreşte de guvernul bulgar vre-un plan agresiv contra Turciei şi că s'ar menţinea pacea chiar în eventualitatea unui rezboi turco-grec.

TEATRUL NAŢIONAL

Sîmbătă 6 Februarie 1910

Ora 9 seara

Un singur concert

— DAT DE —

JAN KUBELIK

PROGRAMUL CONCERTULUI

1). Vieuxtemps Concertul D. moll. (Introduction-Adagio religioso Finale Marciale J. Kubelik.

2). a) Bach Aria „

b) Bach Fuga „

c) Saint Saens Rondo Capriccioso „

— PAUSĂ —

3). a) Wagner-Wilhelmy—Preislied aus den Meistersingern .... I. Kubelik

b) Sarasate Zabateado „

c) Sarasate Zigeunerweisen „

4). Paganini: Fantasie, Nel cor prin non mi sento J. Kubelik.

Acompaniamentul la pian îl va ţinea apreciatul pianist d. Ludovic Schwab.

Infermieră DE INCREDERE RĂBDATOARE, caută să îngrijească persoană bolnavă. Adresaţi carte postală la administraţia ziarului. D-nei CLEO.

Se caută o domnişoară ca practicantă la biuroul Leo Geller, din stradela Albă No. 1.

Se preferă o cunoscătoare în ale dactilografiei, posedînd limbele franceză şi romînă.

A se adresa la birou cu oferte scrise.

Avocatul Andrei Kirilovici

(Junior)

Iaşi Str. Golia 35

D-na Dr. Susana Wexler-Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

ION I. MOTA

AVOCAT

Iaşi Str

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magázinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se a dresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie

PARIS

Envoi franco du Catalogue

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică MATINEU la 3 ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*

Con sesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228. 0 rente.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—*Strada Bărboi No. 15*—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII. No 927 Marţi 26 Ianuarie 1910

Guvern de exploatatori

Mîine se va desbate în Cameră una din cele mai urîte feţe ale partidului liberal, adică, tendinţa de exploatare a ţării şi de nesocotire a legilor şi a bunului simţ. Iar tonul îl dă şeful dinastiei Brătenilor, îl dă întreaga dinastie a Brătenilor. Născuţi şi crescuţi în bănci şi credite, au crezut şi cred că ţara Romînească e un vast cîmp de exploatare şi de uzură. Legile? măgulitor prilej pentru a svării praf în ochii ţării! Omenia? marfă ce nu se prinde de ori-cine; Mila?—vorbă seacă, bună pentru bicisnici. Dreptatea?—totul pentru mine şi ai mei, nimic pentru cei mici şi mulţi. Naţionalism?—prilej de exploatare a nevoii şi mizeriei celor de jos!

Pretutindene contrast, deziceri, exploatare.

S'a făcut de guvernul d-lui Ionel Brătianu legea ca anumite comisii agricole, puse supt controlul inspectorului să fixeze preţuri regionale pentru izlazuri. Ei bine, cei cari le a călcat, cerînd preţuri îndoite şi întreite au fost tocmai membrii dinastiei. Intrebaţi de ce au făcut tocmai ei aşa, călcînd legea lor: au răspuns: legea ofertei şi a cererii. Socialismul de stat e pentru alţii nu pentru ei.

S'a făcut de guvernul liberal o lege, prin care se fixa un minimum de salariu şi un maximum de redevenţă, aceasta în scopul de a apăra pe sătean de concurenţa străinilor şi a mai înduleci traiul oropsiţilor de săteni. Ei bine; cei cari au călcat această lege de proteguire a ţăranilor, nu asigurîndu-le un minimum de salariu, dar lăsîndu-i pe de-antregul cu dinţii la stele, au fost tocmai membrii dinastiei Brătianu, aducînd un regiment de soldaţi să secere grîul şi satul întreg, barbaţi şi femei, tineri şi bătrîni, stînd şi uitîndu-se de-a mirarea cum se seceră ogorul boerului cu flăcăii de la cazarmă pe preţuri de nimic.

Amîndouă aceste fapte s'au fost adus în presă, în parlament chiar; Ce au răspuns membrii dinastiei Brătianu? In aplauzele mamelucilor din parlament au spus: da, am cerut un preţ îndoit şi întreit, căci aşa umblă preţurile pe acolo, nu era să ne luăm noi după preţurile caraghioase ale imbecililor din comisiile regionale. Da, am secerat lanurile noastre de grîu cu soldaţii, căci nu eram noi nebuni să ne lăsăm la cherimul mogîrlanilor de săteni să ni se scuture grîul şi să ne ia un preţ îndoit.

Scurt, precis, dar obraznici şi cu tupeu.

Parlamentarii au aplaudat; dar ţara ce zice? Cum le rămîne obrazul? Acum vine alta şi mai groasă. E chestia arendării moşiei *Răteşti*. D. Brătianu, pe cînd era simplu ministru de externe în 1902 a luat în arendă prin omul său de tejghea moşia Răteşti. Toată administrarea o făcea el prin oamenii săi; dosarele sunt pline de asemenea rapoarte. Dese conflicte s'au iscat între organele statului şi oamenii interpuşi ai primului ministru. Ei bine, 6 ani de-a rîndul d. Ionel Brătianu a exploatat pe ţărani şi moşia Răteşti, de şi d-sa, în calitate de ministru nu putea face acest lucru, fiind abuz de putere.

Marţi fruntaşul nostru va înfiera în protestările generale ale Camerei servile şi de mameluci contra faptului ne mai obişnuit de abuziv, că un prim ministru al ţării, fiind în slujba ţării s'a folosit de acest drept al puterii, pentru a alunga de la concurenţă pe ori-cine, a exploata sate întregi de pe moşie cu oameni de ai săi, care ori-ce abuz ar face să fii acoperit şi păsuit, pentru că în dosul contractului e însuşi persoana d-lui prim ministru în joc.

Iar cînd a fost vorba de a face transacţie cu sătenii pentru trecerea de arendă să i jupoae luîndu-le pe acaretele făcute de d-sa cu 6 ani în urmă preţul integral al construcţiei la nişte acarete deja uzate şi stricate.

Şi aceşti fraţi, care s putrezi de păcate, cari înoată în abuz, în risipă, în exploatare, vin şi vorbesc de la tribuna ţării de sacrificiu pentru patrie, de iubire de neam, de corectitudine.

Va fi frumos Marţi la Cameră! Tot ce va fi de asmuţit se va asmuţi contra tribunului. Larmă, întreruperi, apostrofe, trivialitate chiar. Dar sfînta dreptate va eşi la lumină. Se va şti de ţară că moştenitorii milionului dat de partid, pentru că tatăl a tolerat crime şi asasinate şi n'a lăsat ca talharii să se ducă la puşcărie; aceşti urmaşi au sporit averea lor prin risipa neamului şi uzura ţăranului.

Răteştii închee bilanţul nefastului regim, căci ori cît de măgulitoare vor fi fost spusele papei şi ale Regelui Italiei, ori cît vor fi lăudat cei de la Viena pe autorul convenţiei comerciale cu Austria, că e şeful unui partid mare şi singurul tare în ţară, noi ceşti de aici ştim cu cine avem a face şi tramvaele comunei Bucureşti, exploatarea băilor Statului, secarea bălţilor Dunării, secератul cu soldaţi, vinderea cu preţuri fabuloase a islazurilor, în fine, moşia Răteşti sunt atîtea testimonii publice de rapacitatea acestei familii de ciocoi, mai de hai de cît beizadelele nababului, cari şi-au bătut şi ei joc de ţară şi de partid cu felul lor de a fi.

Dacă regimul nu cade, se îngloadă însă aşa de tare, că cu şase perechi de boi fălcieneşti n'avem să-l putem scoate la liman.

Gh Ghibănescu.

RĂTEŞTI

Restabilit de consecinţele odiosului atentat, de fapta nebună a unui detracat, primul ministru plecă să caute, în străinătate, reculegere şi odihnă.

Avea nevoe, fireşte, de o călătorie de recunoştinţă. Asemenea călătorii particularii le fac fără să-şi ieé ziua bună de la prietenii lor, ca să scăpe de obositoarele forme de rigoare. Iar barbaţii de stat, cînd pleacă în interes de sănătate, pleacă strict incognito şi pentru destinaţiuni necunoscute.

D. Ionel Brătianu avea, incontestabil, nevoe de linişte. Ar fi fost şi necesar şi conform cu protocolul oamenilor de stat, dacă d-sa ar fi păstrat, în acel voiaj de reculegere, un incognito oare-care.

Nu te poţi reculege cum se cade, dacă sosirea ta este anunţată şi dacă, implicit, „domnii de la legaţiune“ te intimpină la gară; dacă un redactor dela „Presse“ sau de la „Abendblatt“, anunţat de portarul de la Bristol despre evenimentul fericit al descinderei d-lui Brătianu în acel hotel—vine să te interviewéze—pe tine biet reconvalescent—ce mai ie nou în bătrîna chestie ovreiască din România?

Dar reconvalescentul nostru a călătorit altfel: cu pompă, cu zarvă şi cu reclamă. Ba chiar şi cu trageri de mînecă. Căci neşterse vor rămînea în amintire rîndurile apărute, sub formă de comunicat, în ajunul lui sf. Vasile, în ziarele liberale: „felicitările de Anul nou pentru d. I I. C. Brătianu se vor trimite la Roma, palatul legaţiunei romîne.“

Tinerele perechi, cînd călătoresc în voiaj de nuntă, obicinuesc să iee cu ele telegramele de felicitări, sosite în ziua nunţei. Şi, în ore de odihnă, ca banală variaţie, citesc acea lectură uniformă, puţin amuzantă.

Dar ie nou de tot să te laşi felicitat de anul nou, cînd te afli, în zile de reculegere şi să citeşti toate „la mulţi ani“, ca mere ca pere“—în loc să faci cură de soare la Corso.

D. Brătianu, ca să se reculeagă, a mers şi la Piu X. Poate ca să-i ceară scuze postume dar sincere, pentru fapta de acum vre a şase ani a d lui Haret, care încercase să inchidă şcoalele catolice din România.

Poate, iarăşi, ca să capete binecuvîntarea Papei şi ceva nafură pentru faptele sale strict religioase: chestia Ghenadie, chestia Clinceni şi divorţul în biserică.

D. Brătianu, dacă ar fi voit, în adevăr, să se repauzeze, s'ar fi repezit la Abbazia. Dar a mers la Roma, unde n'a mai mers nimeni să se odihnească—pentru reclamă, căci nu sunt mulţi bărbaţi de stat romîni, cari au fost primiţi de Papa, fiind că—n'au cerut'o.

A revenit la Viena. Şi iarăşi a venit să-l vadă unul de la „Nachrichten“. A fost şi la Impărat, care, lucru curios, în loc să se fi interesat de sănătatea d lui Brătianu, s'a interesat de acea a Regelui.

Bolnavul s'a întors în Bucureşti. Incărcat de telegramele de Anul Nou, de la noi şi de aghezmuirea Papei pentru partidul liberal.

Toate aceste fapte i-au dat curaj. D. Brătianu vrea să fie interpelat în delicată afacere răteşti, vrea scandal, vrea să fie violent cu d. Fleva.

D. Fleva nu se dă îndărăt. Fruntaşul nostru, d'intr'un sentiment de delicateţă, nu s'a gîndit să readucă pe tapet o chestie urîtă. Căci ori cît de tare va urla majoritatea în ziua desvoltărei interpelărei, se va vedea că Răteştii sunt o chestie urîtă.

Iar d. Brătianu va fi dovedit că s'a recules abia cînd a revenit în ţară.

Pericolul de la Iaşi

— Cu prilejul unui articol al d-lui G. Panu —

S'a reprodus în ziar articolul d-lui deputat G. Panu, privitor la acţiunea nefastă şi periculoasă ce o exercită în Iaşi acţiunea d-lor Iorga-Cuza.

D. Panu—de şi departe de Iaşi—vede foarte bine lucrurile, de şi nu vrea să le vadă de cît în părţile ce-i convin. D. Panu ştie foarte bine, dar nu vrea să recunoască, că acţiunea celor doi profesori universitari este călduros protejată şi de liberali şi de junimişti şi aceasta explică de ce nefasta acţiune are de protectori şi administraţia comunală şi poliţia şi autoritatea universitară.

D. A. C. Cuza nu este antisemit de dată recentă. Sunt peste două-zeci ani de cînd acest domn are mania antisemitismului. Dar pînă acum trei-patru ani, d. Cuza nu degenera în anarhist, nici cursuri incendiare la Universitate nu făcea—fiind-că terenul, în Iaşi, nu era poprice.

Takismul a fost de mare folos d-lui Cuza Pentru combaterea takismului d. Cuza a găsit protectori în junimizmul local, în colectivism, în gazetele lor în poliţia colectivistă şi înaltul Senat universitar colectivisto junimist.

Iar, d. Iorga, care de mult nu mai avuse nici o legătură cu Iaşii, găsise şi el prilej să servească la noi, chiar cu mult mai mult succes de cît d. Cuza —căci d. Iorga fu ales în Iaşi—şi dacă n'ar fi fost protejat aci, nici un alt oraş din ţară nu i-ar fi dat mandat de deputat

Lupta oficială se dă, precum recunoaşte şi d. Panu, contra evreilor. Dar de fapt se luptă, de şi fără succes, contra partidului conservator-democrat.

De ce s'ar da lupta contra evreilor? Poliţia n'are nimic cu evreii. Ea trăieşte din bacşişuri evreşti. Parchetul n'are a se teme de concurenţa evreiască, nici Senatul universitar nu este în drept să se ocupe de art. 7 din constituţie.

D Panu, în enumerarea sălbătăciilor mai recente, citează manifestaţiile ostile contra d-lui Fleva; încercarea brutală de a zădărnici întrunirea noastră publică şi manifestaţa contra d-lor Istrati, Dissescu şi Cantacuzino

In care din aceste trei acte brutale s'a putut face antisemitism? Ce legături are sau a avut vre o dată d. Fleva cu chestia evreiască? Or luat-au masa, ceilalţi trei fruntaşi, la o locantă evreiască?

Dar contra întrunirei publice? La nici o întrunire publică a partidului conservator-democrat nu s'a atins chestia evreiască, necum la o întrunire cu caracter pur electoral nu era să se întîmple lucrul acesta.

Sălbăciile au, deci, un caracter pur anti-takist şi fiind-că oamenii serioşi sunt jenaţi să se pună în fruntea pretinsei mişcări, împing pe Iorga, pe Cuza, cu „bandele lor patriotice“ — şi astfel laşul, nenorocitul, este veşnic în fierbere.

Fireşte, pericolul este evident. Un oraş, nedeprins să fie promotorul unor idei ticăloase—a căzut pradă a doi oameni fără busolă, a cîtor va studenţi şi mici patrioţi dela două focare periculoase: liceul naţional şi nu ştim care şcoală de comerţ.

Pericolul, în primul rînd, este că, în centrul cultural al ţărei nu se mai învaţă carte. Trebue foarte puţină cultură şi oboseală, ca să strigi: jos jidanii, jos takismul.

Ce va fi mîine? Ziua de mîine ne îngrijeşte ca şi pe d. Panu.

Dar ziua de mîine va fi responsabilă numai ticăloşia junimistă-colectivistă, protectoarea vandalilor şi vandalizmelor, înscenătoare vărsărilor de sînge—cari vor îneca uliţele Iaşului, dacă măsuri severe şi urgente nu vor fi luate.

Incă n'a scapat de foc, cine s'a jucat cu el.

Tot examenul de capacitate pentru fete

Ne apropiem de termenul fatal de 1 Februarie, cînd se va începe examenul de capacitate al candidatelor la catedrele de partea literară la şcolile profesionale, cum şi la externate. Fazele prin care a trecut anunţarea acestui examen arată încurcătura şi lipsa de orientare, ce stăpîneşte astă-zi ministerul de instrucţie. Din această lipsă de orientare reiesă un vădit rău, o vădită nedreptate făcută la foarte multe din licenţiatele noastre.

In primul loc statul, adică d. Haret cu cazacii lui, cere de la candidatele licenţiate ceia ce nu le-a dat. In 9 Septembrie, ministerul de instrucţie publică din nou condiţiile de admitere, şi cere ca examenul să se dea pe bază de licenţa, adică pe *specialităţi*. Cum la litere se dau astă-zi 4 licenţe: *filologia clasică*, *filologia modernă*, *istoria* şi *filosofia* se primesc la acest examen licenţiate cu una din aceste specialităţi.

In mare parte licenţiatele de la filologia modernă s'au înscris pentru franceză, căci se cere numai o materie: istoria limbei şi literaturei franceze, şi metodica acestei limbi. Pentru această singură specialitate de licenţă ministerul a acordat toate înlesnirile: 7 luni de repetare, un drum la Paris, audiarea şi ţinerea de lecţiuni metodice în şcolile franceze, o asigurare mai mult de isbîndă, întru cît li s'a dat putinţa unei mai solide pregătiri *metodice*, pe lîngă cea de fond

In filologia clasică sunt prea puţine licenţiate; cele mai multe fiind în filosofie şi istorie. De şi romînul n'are cap pentru filosofie, la universităţile noastre s'au creat atîtea filosoafe şi istorice, de avem azi pletoră. De mai bine de 15 ani avem licenţiate, cari vin acum la examen. Lor li se cere pe lîngă pregătirea teoretică de licenţă, ceia ce e o împovorare pentru licenţiatele de demult, căci au neglijat materia de licenţă, dar trimese ca suplinitoare în învăţămînt au fost lasate la voia soartei de a se îndruma *metodiceşte* după propria lor inspiraţie, fără călăuze.

Pentru toate aceste licenţiate ce au peste 16 ani examenul actual e o povară îndoită: repetarea ca din nou a materiei de licenţă, avînd a ceti alţi autori, alte sisteme, altă literatură, totul modificîndu-se de 10 ani în urmă; iar ca practică pedagogică bătîndu se cu capul de părete, căci n'au audiat nici odată un curs la Seminarul pedagogic.

Dar în aceiaşi situaţie se găsesc şi licenţiatele mai nouă de 10 ani încoace. La Seminarile pedagogice nici o studentă n'a ţinut nici odată vre-o lecţie practică. Cele mai multe nici n'au asistat; nici una n'a luat parte nici la discuţiile metodice, la critica lecţiilor Şi d. Haret le cere astă-zi 5 probe scrise la pedagogie !!!

Trebue să fii optuz la cap ca Haret şi cazacii lui pentru a scorni o asemenea năzdrăvănie! Şi iată pe bietele candidate, unele femei măritate cu copii, cu greutăţi de familie, mutate din tîrg în tîrg cu catedra, uitîndu şi materiile de licenţă, şi memorizîndu-le acum în pripă, chemate să dea o teză de licenţă; iar la practica pedagogică, pe care n'au avut de la cine s'o înveţe, s'o vadă, s'o discute, silite să treacă 5 probe scrise: una de doctrină pedagogică, 2 schiţe de lecţiuni din materii date cu discuţia metoadelor, şi 2 lecţii model ţinute în clasă.

Iată o vădită nedreptate. Ministerul le cheamă la cădere sigură. Şi pentru toate aceste încurcături, încărcături, îngreueri li se dă 4 luni numai de preparare şi la l. franceză se dă pentru un singur obiect 7 luni şi prilejul de a face practică pedagogică chiar în Franţa.

Să se amîe iar termenul de 1 Februarie, dacă mai are simţul dreptăţei şi al milei pentru cei nenorociţi. Cel puţin la 1 Mai să se amîie odată cu examenul de franceză. Ne facem ecoul a zeci de candidate sfrizite, prăpădite, neurastenizate, istovite, cari se duc sigur la junghere, căci văd cu ochii că d. Haret şi cu cazacii săi sunt pentru unele mumă, iar pentru altele ciumă.

La 1 Februarie e examenul—ciumă; la 1 Mai va fi examenul—mumă.

***

Contenciosul Administrativ

II

El mai lucra ca consiliu auxiliar şi consultativ al guvernului desbătînd chestiunile ce se supuneau discuţiei de către Domn sau miniştri, cu privire la regulamentele de interes public şi general, ca de pildă cele de poliţie administrativă şi sanitară, de asemenea chestiunile privitoare la extradări, conflicte între autorităţi etc

Era tribunal administrativ, judecînd în cazurile de exces de putere şi violare de lege, toate actele de executare ale agenţilor administrativi şi hotărîrilor miniştrilor.

Iată în puţine cuvinte ce era Consiliul de Stat.

N'am făcută această scurtă expunere pentru d-voastră, d-lor deputaţi, cari de sigur, cunoaşteţi aceste lucruri, dar am făcut-o mai mult pentru precisarea punctelor şi sistematisarea discuţiei.

Să vedem acum ce este contenciosul administrativ.

In Franţa există o justiţie administrativă distinctă de cea ordinară, tribunale bine organizate cu misiune specială de judecată administrativă. In Italia şi Austria e cam acelaşi lucru, cu deosebirea că în acest din urmă Stat separaţiunea puterilor nu e aşa de deconsiderată ca în Franţa.

La noi, chiar sub imperiul Consiliului de Stat, nu exista asemenea organizaţie. Legi speciale determinau în anumite casuri, chipul cum trebuia să se rezolve conflictele administrative, stabilind tribunale vremelnice cum sunt comisiunile comunale şi de apel în materie de imposite, sau dînd rezolvirea afacerilor însuşi înalţilor funcţionari, ca prefecţi, miniştri, etc.

In acelaşi timp, tot prin legi speciale se dădea în anumite casuri şi tribunalelor ordinare competinţa unora din afacerile administrative.

Sistemul contenciosului nostru administrativ e deci mixt.

Tribunale ordinare, lucrînd alături cu cele speciale, fără să fi existat sau să existe propriu zis un contencios cu organizaţie judiciară bine determinată ca în Franţa.

Consiliul de Stat s'a desfiinţat şi trebuie să adăugăm că bine s'a făcut. Căci după cum am aţi putut vedea el întrunea în sine însuşi atribuţiile celor trei puteri ale Statului şi viola principiul separaţiunei lor, căci în aceiaşi afacere administraţia prin Consiliul de Stat era şi judecător şi parte.

Rămînea însă de împărţit atribuţiile consiliului desfiinţat şi aceasta a făcut-o într'un chip mai mult sau mai puţin complect, legea specială din 12 lunie 1866, care cum zice reposatul jurisconsult Alexandre Degré face trup cu Constituţia.

Această lege, prin articolul 8 se exprimă: „Toate afacerile de natură contencioasă, ce Consiliul de Stat judecă, sau pe temeiul legei sale constitutive, sau în temeiul unei legi speciale, se vor judeca de instanţele judecătoreşti, după regulele ordinare“.

E un principiu important care se stabileşte prin acest text: Plenitudinea complectă a tribunalelor ordinare; e o lămurire preţioasă a chipului cum am admis noi separaţiunea puterilor: competinţa tribunalelor în ordinea de drept privat întinsă şi în domeniul dreptului public.

Contenciosul administrativ e deci admis, în mod excepţional, dar admis Dovadă? Desbaterile din Constituanta de la 1884.

D-nii Dimitrie Sturdza şi Petre Grădişteanu luînd cuvîntul asupra redacţiunei articolului care urma să înlocuiască art. 131 din Constituţiunea de la 1866 (adică asupra noului art. 130) redacţiune care se propunea în modul următor: „Consiliul de Stat şi contenciosul administrativ nu se vor putea înfiinţa“, au combătut această redacţiune zicînd d. Sturdza următoarele: „Dacă Consiliul de Stat nu se va putea înfiinţa, contenciosul administrativ, însă, care există şi care nu poate să nu existe afară de Consiliul de Stat, acela nu se poate desfiinţa, căci contenciosul administrativ există la ministerul de finance, cînd se judecă contravenţiile la monopolul tutunurilor“.

Iar d. Petre Grădişteanu declară:

„Ceea-ce se propune nu este ceea ce s'a gîndit legiuitorul, căci contenciosul administrativ urmează să existe şi în viitor, în materie financiară, în materie

vamală etc., în virtutea unor legi speciale cari urmează să rămînă în vigoare".

In consecinţă, d-lor au propus modificarea redacţiunei care s'a admis a fi următoarea: Consiliul de Stat cu contencios administrativ să nu se mai poată în fiinţa.

Deosebit de acesta art. 131 atît din Constituţia de la 1866, cît şi art. 130 din cea de 1884, cuprinde şi următorul aliniat.

„Curtea de casaţie se va pronunţa ca şi în trecut, asupra conflictelor de atribuţiuni".

Conflicte de atribuţiuni! De ce? De unde? Bine înţeles, conflicte între tribunalele ordinare şi cele administrative.

Iată cum se lămureşte principiul Constituţional: tribunalele ordinare, destoinice de a judeca afacerile de drept privat ca şi pe cele de drept public: *regula generală.*

Tribunalele administrative, instituite în cazuri speciale, de legi speciale, judecînd unele pricină dintre Stat şi particulari: *excepţia.*

In Constituţia belgiană, pe care am copiat-o aproape în întregime, aceste lucruri sunt expres lămurite în două texte, al căror cuprins e următorul:

Art. 92. Contestaţiile cari au de obiect drepturi civile sunt exclusiv de resortul tribunalelor.

Art. 93. Contestaţiile cari au de obiect drepturi politice (lato sensu, adică şi drepturi derivate din raporturi administrative) sunt de resortul tribunalelor, afară de excepţiile stabilite de legi.

S'a cîntat mult, d lor deputaţi, de către presa liberală pe aria aceasta: lipsa în Constituţia noastră a celor două texte din Constituţia belgiană!

Ei şi? Nici nu sunt necesare textele acele; Constituţia noastră e clară, şi legile cari o însoţesc şi toate lucrările ambelor Constituante sunt îndestulătoare pentru a vedea ce trebue să vedem, dacă voim să vedem şi dacă nu închidem anume ochii.

Mă repet deci. Tribunalele noastre au înlocuit, în regula generală, vechiul consiliu de Stat; în acelaş timp contenciosul administrativ există. Constituţia nu opreşte această împărţire de atribuţiuni, din potrivă, o fixează în principiu.

Ni se obiectează insă, d lor deputaţi, că Constituanta de la 1884 ar fi abolit dispoziţia cuprinsă în art. 8 din legea de la 12 Iulie 1866.

Aceasta nu este exact. Căci ordinea creată prin acea lege, care complecta art. 131 din Constituţia veche, a fost tocmai consfinţită de Constituanta de la 1884, şi pe baza principiului separaţiunei puterilor, tribunalele ordinare au rămas competinte în toate materiile în mod regulat, iar administraţia cu organele şi tribunalele sale vremelnice, în mod excepţional, dar legal.

Dar existenţa simultană a contenciosului judiciar şi administrativ nu e numai constituţională, ea e încă fundată şi în drept şi în raţiune. E la basa sa un principiu de largă utilitate publică.

OAMENI ŞI LUCRURI

PE ACEEAŞI TEMĂ...

Am atins numai în treacăt, cu prilejul afişării lui „Othello" o temă pe cît se poate de gingaşă, pe atît de complicată ca psihologie—tema „geloziei"—şi iată că din diverse părţi curg observaţiile, imputările, intregirile, contrazicerile detaliile şi exemplele. Nu exemple din citiri, nu detalii culese în literatura unor analişti rafinaţica Stendhal, ci observaţii din viaţa cea de toate zilele. In special insistenţele tind să probeze că gelozia e o manifestare a sexului bărbătesc în primul rînd şi nu a celui femeesc.

Inclinăm a crede că acesta e adevărul. In genere se confundă „invidia"—care e mai mult un atribut femeesc cu „gelozia", care e în primul rînd un produs al iubirei, aşa cum o înţelege şi o practica genul bărbătesc. E drept că literatura insistă mai mult asupra geloziei femeeşti şi începînd cu naivele eroine ale idilelor coşbuciane pînă la dramele întunecoase ale unui Shakespeare ori Tolstoi, găsim manifestări ale femeei geloase şi numai arareori—ca în „Othello" ori în „Sonata lui Kreuzer" gelozia bărbătească luînd forme semi-bestiale.

Explicaţia psihologică stă în educaţia seculară dată barbatului cum şi propria, îndelunga lui experenţă în materie de amor şi de aventuri, în lipsa *lui* de credinţă şi statornicie. De fapt femeea e mult mai naivă, mult mai credulă, în timp ce barbatul, cunoscînd nu numai manifestările instinctive, dar şi nuanţele de rafinameni risipit întru aventuri şi cuceriri, iea de multe ori uşurinţa sa proprie drept uşurinţă a ei şi tremură în preajma „proprietăţii" sale, pedepsindu şi astfeliu pacatele săvîrşite. Intregului sex bărbătesc îi spune balada nemţască:

Wenn Deine Frau hässlich ist
So weisst Du, dass sie Keiner küsst;
Doch ist sie schön, so merkst Du bald
Dass sie auch Anderen gefallt.

Din moment ce femeea corespunde dorinţei tale însăşi, şi ţi-a putut plăcea,—treci prin pericolul că va plăcea şi altora şi de aci chinul sufletesc. Credinţa fiind distrusă prin felul însuşi de a fi al soţului, noţiunea de „drept" şi „datorie" fiind nimicite de modul *lui* de a trăi în soeietate, e lesne de înţeles de ce sufletul barbatului e mai mult torturat de îndoieli, de bănueli, de gelozii într'un cuvînt,—o răsplată morală a unei imorale deşertăciuni şi a lipsei de virtute pe care *el* a rîdicat-o la înălţimea unei practice sociale: e o luptă între datoria impusă femeei, de a plăcea şi între dreptul—ce-i se neagă,—de a plăcea... ori cui.

Literatura e a barbatului şi e în genere antifemenistă. Un cunoscător extraordinar de suflete, cum e poetul Heine, crează figuri duioase, victime ale nestatorniciei... femeeşti—ca „Der arme Peter" sau „Der arme Ulrich", iar necredinţa femeei îl supără pînă şi dincolo de mormînt! El o vede rîzînd şi bînd vin roşu îndată după înmormîntarea lui:

Sie aber schon um Achte
Trank roten Wein und lachte.

Cine însă a rezbunat pe femee în contra nestatorniciei şi necredinţei bărbăteşti? Cine a analizat-o? Cine a înfierat-o? Cine a pedepsit-o? Analele curţilor cu juraţi sunt o literatură uriaşă ale dramelor de gelozie, dramele vitriolului şi ale pumnalului. Acolo s'ar putea studia fapte cu şi fără urmări şi s'ar putea reclădi întreaga filosofie a problemei, ale actelor şi consecinţelor ei.

Aceasta însă o face literatura, nu gazetăria care poate înregistra şi comenta cîte un moment fugitiv. **Rodion**

P.S.—In articolul «Othelo» s'a tipărit «adoarme» în loc de «doarme».

Cursul d-lui dr. P. Zosin

Prietenul nostru d. dr. P. Zosin a inaugurat eri în faţa unui auditor numeros prima lecţie din cursul liber (12 lecţiuni) ce a anunţat că va face asupra *„Istoriei Ştiinţelor"*. Cursul îl ţine în amfiteatrul institutului anatomic, sala prea mică pentru numerosul public ce s'a grăbit să vină să asculte pe conferenţiar, prea cunoscut tuturor prin talentul său oratoric şi prin claritatea expunerei. Sala era arhiplină, şi lumea împluse şi antretul. Şi ne-am întrebat atunci; pentru ce aula Universităţii s'a refuzat d lui Zosin! Nu merită prietenul nostru, atît de cunoscut cercurilor universitare să ţină cu demnitate tribuna aulei Universităţii? Ce, oare această aulă e închirietă d-lui Iorga pentru a-şi varsa balele sale asupra tot ce e mai de samă în ţara noastră şi să facă politică de iarmaroc? Ca leşeni protestăm contra samavolniciei d-lui rector şi cerem ca popularele cursuri de Istoria ştiinţei să se ţină în Aula Universităţii, unde pot încăpea mai mulţi şi deci folosi mai multora, nu în o sală îngustă ca cea a institutului anatomic.

In lecţia introductivă d. dr. Zosin a atins starea actuală a ştiinţei, cum omenirea întreagă datoreşte totul ştiinţelor aplicate, iar nu ştiinţelor abstracte şi religiei, cu care am fi rămas mult înapoiaţi. Enumeră cîteva cuceriri ale minţei omului, şi a pildait una: *steela,* cu care s'a revoluţionat lumea şi lărgit cercul cunoştinţelor şi în *microcosm* şi în *macrocosm.* Stăruе asupra piedecilor suferite de ştiinţă, plecate toate din o falşă concepţie a adevărului, şi din îndărătnicia adevărului rău şi unilateral înţeles. Face un escurs lung asupra acestui fapt şi citează pe filosoful romîn V. Conta.

Apoi arată diferitele sisteme de împărţeli şi clasificat ştiinţele. Incepe cu sintemul lui Bacon din Anglia (1623), admis în parte cu mici modificări de enciclopediştii francezi, Diderôt şi d'Alambert (1751). Trece apoi la sistemul de clasificare a ilustrului fizician francez *Ampère* (1830); arată ingenuositatea acestui sistem Trece apoi la sistemul filosofului positivist *Auguste-Comte* (1830) cu cunoscuta sa clasificare. Analizază sistema clasificării ştiinţelor a filosofului Englez H. Spencer (1864) Şi ca închegare a sistemului său de lecţiuni propune o clasificare proprie a sa, care o dăm spre cunoştinţa publicului cetitor. Luînd de bază triunghiul pitagorian, un fel de ochiu al providenţei, conferenţiarul împarte cunoştinţele omeneşti în *statice, dinamice* şi *logice,* adică cunoştinţi cari ne spun *cum sîntem*; cunoştinţi cari ne spun *cum funcţionăm* şi cunoştinţi care ne spun *pentru ce* sîntem şi funcţionăm:

Iar ca distribuire de materii o face aceasta:

A) Ştiinţi *statice,* mineralogia, botanica, zoologia, bacteriologia, geologia, paleografia, geografia, arheologia, etnografia, istoria. cronologia, etc.

B). Ştiinţi *dinamice,* cristalografia, mecanica, fizica, chimia, biologia, embriologia, fiziologia, psihologia, linguistica, sociologia, Astronomia, etc.

C). Ştiinţi *logice*: logica, aritmetica, geometria, trigonometria, calculul diferenţial, integral, al probabilităţilor, etc.

Apoi mai împarte cunoştinţele din punct de vedere al cercului de viaţă la care se referă: familie şi trib: societate şi stat. Iar la urmă scoate o serie de ştiinţi moarte, care nu se mai pot reînvia decît pentru a fi ca monştrii în natură. Intre aceste ştiinţi moarte socotim: magia, cabalistica, astrologia, oracolul, augurii, alchimia, magnetismul, etc.

Dl. dr. Zosin e un orator de forţă, un vulgarizator al ştiinţei. Cursurile sale fac cinste universităţii noastre, fac cinste laşilor. Felicitîndu-l de frumoasa idee, ne felicităm şi noi de ridicarea de nivel, care-l ţine în tineretul şi societatea leşană prin ţinerea unor asemenea cursuri de înaltă cultură ştiinţifică. **Gug.**

Serbările de eri

Eri s'a serbătorit a 51-a aniversare a celui mai mare act din istoria noastră: a unirei principatelor.

Dimineaţă, la orele 10 şi jumatate, s'a oficiat la Mitropolie un Te-Deum, la care au luat parte elevii şcoalelor secondare şi primare, împreună cu profesorii.

După Te-Deum, şcoalele au pornit în piaţa Unirei, în ordinea următoare: Liceul internat în frunte cu fanfara, intonînd „Deşteaptă-te Romîne", şcoala comercială superioară, gimnasiile, liceul naţional, şcoala normală „Vasile Lupu" cu fanfara.

Aci s'au ţinut cuvîntări ocazionale, după care, în sunetul fanfarelor, care cîntau hora Unirei, elevii au încins o horă.

La şcoalele primare, ca şi la cîte-va şcoale secondare au avut loc după amiazi producţiuni muzicale.

O frumoasă serbare a avut loc la şcoala profesională de fete Sf. Sava, la care a asistat o mare mulţime, care a rămas încîntată de progresele ce le fac elevele acelei şcoli.

La conservator a avut loc, după amiază la ora 2, o frumoasă şi bine reuşită producţiune, organizată de elevii şi elevele conservatorului. Programul producţiunei, potrivit sărbărei naţionale de eri, era alcătuit numai din bucăţi naţionale.

Producţiunea a fost precedată de o cuvîntare a d-lui State Dragomir, profesor al clasei de declamaţie, care în frumoase cuvinte, a expus, rolul şcoalelor noastre în cultura limbei naţionale.

Elevii de la diferitele clase au executat apoi bucăţile anunţate în program: elevul M. Dobreanu, de la clasa de flaut a d-lui Roşca, a executat cu mult simţ scena pastorală romînă a lui P. Elinescu; d-ra Dimitrovici Maria, a executat la vioară, acompaniată la piano, de d-ra Pompilian, o fantezie naţională a d-lui Ed. Caudella, după care d-şoara I. Tarnoschi, o talentată elevă a clasei de piano a d-nei Sion, a executat cu o siguranţă şi cu o tactică pricepută a talentului seu, frumoasa rapsodie românească a lui Lubicz. Am mai avut ocazia să mai ascultăm pe d-ra Tarnoschi şi constatăm că d-sa a făcut progrese şi a dat şi de data aceasta dovada că e stăpînă pe clapele clavirului. Elevul Slavincu, din clasa de canto a d-lui Mezetti, a cîntat „Cîntecul lui Graur" din Cinel-Cinel şi apoi Foie verde peliniţă. D. Slavincu are o frumoasă voce de bariton, plină şi sonoră.

A plăcut foarte mult, de tot „Ciocîrlia", parafrazată pentru piano de d. profesor Ilie I. Sibianu. Noua compoziţie a d lui Sibianu, e în adevăr splendidă, şi aşa cum a fost executată de eleva sa d-ra S. Apostolescu, o pianistă de talent,—a făcut ca publicul să o bizeze şi şi cheme pe autor, pentru a-i face ovaţiuni. Unii cunoscători în ale muzicei, spuneau că compoziţia d-lui Sibianu ar păreа mult mai drăguţă şi ar rămînea cu efectul mult mai plăcut, dacă finalul ar lipsi.

A urmat apoi d-ra Caţichi, care cu vocea-i dulce şi melodioasă ne-a cîntat Doina Dorului, de Gr. Scorpan şi, Vai mîndruţo de Dima, apoi elevul I. Bobescu, un bun mînuitor al arcuşului, care cu un remarcabil talent, a executat la vioară cîte-va splendide bucăţi.

Producţiunea s'a sfîrşit cu recitări de către elevii clasei de Declamaţie şi tablouri vii.

A asistat lume multă şi aleasă, iubitoare de muzici, care a rămas pe deplin mulţumită de buna reuşită a producţiunei şi care a recunoscut că la Conservator sunt elevi de talent şi profesori buni, care'şi dau toată silinţa pentru rîdicarea prestigiului instituţiei.

Litere-Ştiinţe-Arte

Polemici înţepătoare.—Că în sinul universităţii ieşene s'a încins, în vremea din urmă mai ales, o vehementă polemică în jurul „liberei gîndiri" e lucru cunoscut. Două tabere adverse, bine distincte stau faţă în faţă. Zilele acestea au apărut de sub presă: „Cuvîntarea" d-lui prof. Riegler, ţinută cu ocazia sărbării d lui Maiorescu; de asemenea broşura „Moniste" a d lui prof. Leon din partea adversă, polemica e dusă aproape exclusiv de d. Cuza care răspunde cu... epigrame prea puţin izbutite. Sub presă se mai află o altă broşură anti cuzistă, a d-lui prof. Tiron, directorul „bibliotecei Raţiunea". Imitînd genul favorit al economistului Cuza, d dr. Tiron introduce şi epigrama în noua lucrare polemică şi, ca probă, dăm următoarele extrase inedite:

Pentru A. C. Cuza
Cel cu pantahuza
Totul e Cahal
Chiar şi marele Pascal.

Pentru A. C. Cuza
Cel cu evlavia-i lăuză
Noul sau vechiul său epitaf
Nu e decît un pseudo-pilaf.

Pentru A. C. Cuza
Cel ce-şi strîmbă muza
Naţionalismul său clerical
Nu e decît un pios... caşcaval.

Epigramele fiind absolut universitare, adecă la nivelul celor publicate de d. Cuza, se poate zice că d-sa va fi pedepsit pe unde a păcătuit mai greu.

*

Exploratorul Peary va veni în luna Mai la Berlin pentru a ţinea o conferinţă cu proiecţiuni electrice. In aşteptare însă norocosul învingător a lui Cook nu-şi pierde munca. El îşi publică memoriile „în Hampton's" „Magazine" luînd cîte 6 franci de fiece cuvînt!

*

Ultinul număr al revistei „Femina" publică portretul artistei; d-na Simone în costumul fazanei pe care-l va juca în Chanteclaire Ilustraţia e interesantă pentru cine vrea să-şi dee seamă în ce chip se vor confecţiona şi utiliza costumele de păseri şi animale în senzaţionalul spectacol născocit de Edmond Rostand.

*

Hugo von Hofmannsthal, celebrul autor al cunoscutei tragegii *Electra* a scris o comedie cu titlul „Cristine" care se va juca pe scena lui Deutsches Teater din Berlin.

*

La Montecarlo s'a reprezentat zilele trecute opera „Antar" de scriitorul arab Ghekri Ganem.

*

In „Ordinea" de eri 24 Ianuar sub titlul „Scrisori din Iaşi se relatează despre actualităţile săptămînii şi anume: Dispariţia unui cartier istoric.—Un focar şi un foc.—Economie de apă.—*Pompierii dispăruţi.—Ruinele Iaşului.—Două şcoli.—Vechea Curte Domnească.—Istoria jertfită progresului".*

*

Lord Walsingham a dăruit pentru Bristich Museum din Londra o colecţie de fluturi cea mai bogată din toată lumea, conţinînd 200.000 de bucăţi.

*

A apărut No, doi din revista Falanga literară şi artistică (pacat că ultimul număr face şi politică... parlamentară!) cu următorul sumar:

Em. Gîrleanu, Arhiva plăşii Turia.—I. Minulescu, Intr'un bazar sentimental—Z. Bîrsan, Un om şi-o floare.—A. Stavri, Sonet.—M. Dragomirescu, Mozaic Critic.—M. Săulescu, Excelsior.—Em. G. Ianuarie: A treia Duminică.—I M. Serpentine şi arabescuri: Pe trotuar în timp de ploaie.—V. Lascar, O rosă.—[illegible] breanu, Cronica Dramatică: Prostul.—*** Informaţii literare şi artistice.

Informaţii

❑ **De la societatea viticolă** — Eri după amiază, la orele 3 jum. a avut loc adunarea generală a membrilor soc. viticole din jud. Iaşi.

A prezidat d. dr. Leon Cosmovici, ca preşedinte de onoare al societăţii.

La ordinea zilei fiind: demisiile d-lor Gh. D. Şerban, Pandele Zamfirescu, Th. Jellea, din calitatea de vice-preşedinţi, a d lui Stratan din acea de casier şi a d-lor Gall, Manolescu Mladian, membri.

D. inginer Ene luînd cuvîntul spune că lipsa celor de mai sus din capul societăţei este stîngerea acestei societăţi. D-sa cere ca cei puţin unul din domniile lor să rămîie la post.

D. Th. Jellea arată că ar fi o pierdere de timp a se face alegerea în persoana sa şi a d lui Gh. D. Şerban, care se retrag pentru a face loc şi altor persoane destoinice ce se găsesc în activitate.

Să procede la tragerea la sorţi a 7 membri din consiliu, care după art. 10 şi 23 au a fi înlocuiţi prin alţii sau realeşi.

Sunt traşi la sorţi d-nii Gustav Ulrich, Radu Dumitescu, M. Viorescu, D. Cădere, dr. L. Cosmovici, Th. Rîşcanu şi M. Stratan.

Neflind nimeni contra votului prin aclamaţie, sunt aleşi prin aclamaţiune, din nou, în consiliul de administraţie.

D. dr. L. Cosmovici luînd cuvîntul spune despre rîvna ce d-sa pune ca starea economică să fie îndreptată. In sala camerei acum 6 ani s'au înfiinţat alte două societăţi: Renaşterea Nicolina. Dacă una din ele s'a stins, şi alta nu merge prosperînd, cauza este mai ales a romînilor, la mijloc fiind vorba de politică. Relevă meritele d-lor Gh. D. Şerban ca întemeitor şi sprijinitor comerţului romîn. Ca adversar politic au fost indignat citind în „Mişcarea", scrisoarea deschisă, adresată d lui Gh. D. Şerban „făclier". D-sa spune că este spre mîndria sa şi a Iaşului, a neamului că posedă oameni făclieri de valoarea d-lui Şerban. Face apel la sentimentele lor de patriotism, rugîndu-i să nu cruţe nimic pentru a asigura propăşirea acestei societăţi, care fără concursul domniilor lor, este sigur că s'ar disolva.

Să pune la vot demisia d-lui P. Zamfirescu şi se respinge cu unanimitate prin aclamaţiuni. De asemenea şi a d-lor Gh. D. Şerban, Th. Jelea, N. Stratan. Se primeşte demisia d-lui Manolescu Mladian, nemai avînd calitatea de a fi membru prin vînzarea viei d sale.

Societatea ia act de asemenea de încetarea ca membru a d lui Al. Aurescu, prin faptul vînzărei viei sale.

Se alege comisiunea de verificare a scriptelor de gestiune financiară şi sunt aleşi d nii: maior Radu Dumitrescu, căpit. M. Protopopescu şi C. Dafinescu.

Se pune la vot descarcarea casierului de gestiunea anului 1909—910 pînă la 31 Decembrie a. c. şi se aprobă.

D. M. Viorescu cere ca în sînul acestei frumoase şi complecte adunări, să se alcătuiască o comisiune care să organizeze o a doua expoziţie viticolă în toamna anului acesta şi care să elaboreze şi să publice programul din timp.

Se alege o comisiune compusă din d-nii: inginer Ene, maior Radu Dumitrescu, C. D. Buznea, Th. Jellea şi Gustav Ulrich, cari la timp, dacă va fi nevoie vor reprezenta interesele societăţei noastre într'un eventual congres viticol, ce ar fi să aibă loc în cazul cînd proiectul deputatului C. Iarca n'ar putea fi votat în sesiunea actuală a camerei.

D C. Dafinescu arată că chestia embaticurilor comportă un interes principal pentru populaţia de la ţară în special. Cere ca să se intervină din nou pentru reducerea anilor de la 40 la 15 ani.

D. Gh D. Şerban luînd cuvîntul, arată care este origina dijmei şt a embaticului, prin ce se deosebesc şi conchide că în timpurile noastre se impune o modificare a acestui regim cu caracter feodal.

Se decide în urma discuţiilor avute asupra chestiilor la ordinea zilei, următoarele: 1). Prin o telegramă, d. Pandele Zamfirescu va fi rugat a depune proiectul său pe biroul camerei, pentru rescumpararea embaticurilor; 2). Societăţei viticole din Piteşti, că se aderă la proiectul deputatului Iarca; 3). Telegramă de îmbarbatare d-lui deputat Iarca; 4). O adresă circulară societăţilor viticole din ţară să nu uite şi chestiunea delimitării la şes şi 5). Societăţei viticole „Odobeşti", i se va comunica numele comisiunei ce va pleca la timp la un probabil congres

Şedinţa s'a ridicat la orele 6 jum.

❑ La 2 Februarie a. c., Intîmpinarea Domnului, se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul Mitropoliei.

Slujba religioasă va fi oficiată de I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de doi Episcopi: cel de Huşi şi cel al Dunărei de jos şi de un mare număr de preoţi din localitate. Corul ceremonial al catedralei va intona un frumos concert ocazional.

Vor asista autorităţile locale şi delegaţii mănăstirilor din Eparchia Moldovei şi Sucevei.

❑ D. Gr. Simionescu, inspector financiar, va sosi în cursul săptămînei aceştia, în inspecţie în localitate.

❑ Se ştie că acum cîte va zile un grav incident militar s'a petrecut la Piatra: un d-n Colonel a bătut pe un maior.

Pentru anchetarea cazului au fost însărcinaţi d-nii: lt-col. Popovici din Vaslui şi colonel Iarca.

E probabil că acest caz va veni înaintea consiliului de război.

❑ Sculptorul Arhip Roşca, profesor la gimnaziul din Suceava (Bucovina), a terminat un bust al lui M. Eminescu. Bustul genialului poet a fost lucrat după o fotografie din 1883.

❑ De oare-ce membrii societăţei agrare din Bucureşti, nu s'au întrunit în număr suficient în ziua de 15 Ianuarie, s'a fixat ziua de 31 Ianuarie pentru adunarea generală, cînd se va ţinea cu ori care număr de membri.

❑ Practicantul de telegraf Barbu Nicolae, din staţia Iaşi, a fost numit aspirant de telegraf la staţia Inoteşti.

❑ Şeful de tren Duţescu Petre a fost destituit pentru totdeauna din serviciile cfr. pentru că la revizia făcută de un domn inspector, s'au găsit cinci călători fără vre-o legitimaţie de călătorie.

❑ Camera de meserii a trimes ministerului industriei, memoriul ce lucrătorii fabricei „Fortuna" l'au înaintat camerei.

❑ Autorităţile militare au fost înştiinţate că soldatul Vasile Cansan din reg. Rachova 25 din Vaslui, s'a sinucis împuşcîndu-se.

S'a orînduit o anchetă.

❑ Sîmbătă seara a avut loc la Cercul militar, balul dat de d. general Tătărescu şi Colonel Musteaţă.

❑ Eri s'au afişat listele de recesemînt ale tinerilor care vor forma contigentul 1911.

DIVERSE

— La spitalul evreesc a fost internat Toader Stoenescu, grav maltratat de indivizii Manole Ştefan şi Gh. Enache.

— La 1 Februar va avea loc un frumos bal intim în sala Turn-Verein organizat de un comitet de Plutonieri; în timpul balului va cînta orchestra Regimentului 13 Infanterie.

— Eri s'a celebrat căsătoria d-şoarei Virginia Podhaischi cu d nu Neculai Cosma.

Ultime informaţii

❑ **D. Matei Cantacuzino a autorizat pe prietenii săi să declare în public, că d-sa s'a demis din şefia grupărei carpiste local şi că nu va reveni nici odată, ori ce s'ar întîmpla, asupra demisiunei aceleia.**

*

Un grecenist, rîzînd cu poftă, a comentat ast-fel declaraţia d-lui Cantacuzino:

— Ştim că d. Cantacuzino a rugat pe d. I. Raletă să anunţe demisia sa. Dar aceasta nu se întîmplă nici pentru prima dată, dar nici pentru ultima.

D. Cantacuzino s'a supărat pe noi, grecenişti, cum ne numesc adversarii, lorzii, şi nu bine voeşte să ne poreclească d. Cantacuzino, fiind-că noi n'am admis ca d-sa să ne impue prieteniile d-sale personale. Fiind-că d. Cantacuzino se înţelege în vorbă şi este bun prietin cu d. Stere, ar urma ca şi noi să facem servicii şefului liberal local.

D. Cantacuzino s'a demis din şefia locală asta ie perfect exact. Dar vă asigur, că va reveni, că iarăşi va demisiona şi iarăşi va reveni.

Dumnealui se joacă.

❑ *Senatul universitar, întrunit Sîmbătă seara, după ce a ascultat raportul d-lui profesor D. Alexandrescu, a admis, în unanimitate, rădicarea d-lui agregat definitiv G. Tabacovici, la gradul de profesor.*

❑ *In unele cercuri politice se afirmă astă-zi, că împrumutul de 1,500,000 lei proiectat de comuna Iaşi, pentru fondul apei, n'ar găsi aprobarea ministrului de interne, care ar voi ca împrumutul să se facă încetul cu încetul, nu de-o dată.*

Oficial se desminte aceasta. Se asigură, că ministerul nici n'a fost instiinţat încă despre votul consiliului şi că abia Mercuri primarul îl va supune personal ministrului de interne.

❑ *Partidul conservator-democrat din Focşani a ţinut ieri o mare întrunire publică în acel oraş.*

D. Take Ionescu şi mulţi fruntaşi din Bucureşti au venit să iee parte la acea întrunire.

Şeful şi fruntaşii noştri au fost obiectul unei primiri extrem de cordială. După ce cupeul în care se afla şeful partidului nostru porni în oraş, degenerata Tiţa Pavelescu şi un bătăuş aruncară cu ouă clocite în cupeu, ale cărui geamuri fiind închise, nimeni n'a fost lovit.

Apoi o bandă, în fruntea căreia se afla aceeaşi damă degenerată şi iorgalistă, întonă un marş funebru—dar fu bătută măr, cu damă cu tot.

Poliţia, la rîndul ei, făcuse tot posibilul să zădărnicească întrunirea, dar ca şi la Iaşi, succesul ei a fost enorm.

Prefectura de judeţ voia să oprească intrarea ţăranilor în oraş, dar n'a reuşit.

La sfîrşitul întrunirei, Tiţa Pavelescu se afla din nou în fruntea unei bande. Degenerata a scos chiar revolverul ca să tragă, dar a fost oprită şi apoi potolită de jandarmi.

❑ La meetingul comercianţilor din toată ţara, ce s'a ţinut eri în capitală, în sala băilor Eforiei, guvernul a fost executat fără cruţare, chiar de mulţi comercianţi liberali, consilieri comunali în diferite oraşe. Aceştia au declarat că: de şi vechi liberali, ei se unesc în totul cu cele arătate de delegaţia comercianţilor, adunaţi din toate unghiurile ţărei, şi nu vor înceta acţiunea începută în contra guvernului liberal, de oare-ce acesta a deviat de la datoria sa şi s'a departat de numele de liberal-naţional.

❑ Ministerul de interne a trimes prefecturii judeţului, instrucţiuni privitoare la punerea în aplicare a legei care reglementează dreptul de asociaţie, funcţionarilor, meseriaşilor şi muncitorilor din serviciul Statului, judeţului, comunelor şi stabilimentele publice.

❑ Ministerul agriculturei a confirmat pe d. A. Spiru Paul, ca regisor al moşiei statului Andrieşeni, încredinţîndu-i tot odată şi administraţia moşiilor şi împunjurătoarea mănăstirei Zagavia.

Deasemenea pe d. C. S. Trifu, ca administrator al moşiilor Sineşti, Aroneanu Şapte Oameni, Moreni, Tomeşti Buciuni, Rediul Tatar, încunjurătoarea Mănăstirei Socola şi a mănăstirei Cetăţuiei.

❑ La 7 Februar a. c. va avea loc adunarea generală a societăţii cooperative de brutărie a treime din Podul Iloaie în localul primăriei respective.

❑ **Astă-seară la orele 5 jum. şi mîne la aceeaşi oră, D. Virgil Arion îşi va continua prelegerile de sociologie, în aula universităţii.**

❑ Direcţia generală a cfr a trimes o circulară tuturor staţiunilor, prin care le comunică următoarele: ajutoarele poştale ataşate prin unele staţiuni, sunt destinate numai pentru executarea serviciului de poştă uşoară; adică: scrisori simple francate şi nefrancate; scrisori recomandate; ziare şi probe de mărfuri; iar serviciul de mesageri, mandate poştale, colete postale cu şi fără ramburs şi scrisori de valoare, să manipulează numai de şeful staţ.

❑ *Academia Romînă a editat spre imprimare discursurile, întreruperile şi apostrofările parlamentare ale subtilului orator C. B. Pennescu.*

Ele vor apare în trei volume a cîte 1/4 de pagină fie care volum.

❑ Cercul de Recrutare Iaşi aduce la cunoştinţa foştilor militari, care au făcut serviciul în permanenţă sau cu schimbul, auxiliarilor şi dispensaţilor, începînd cu contingentul 1892—1908 că sunt obligaţi a se prezenta în persoană cu libretul sau certificatul spre a i se viza. Acei care nu se vor prezenta pînă în seara de 28 Februar vor fi urmăriţi şi supuşi judecăţei.

Pentru a se evita aglomeraţia se va face la dispărţirile de poliţie în ordinea următoare:

In ziuaa de 1, 2, 3, 4 Februar. In localul Disp. I-a pentru acei cari locuesc pe teritoriul acelei Dispărţiri.

La 8, 9, 10 şi 11 Februarie idem la Disp. II a.

La 16, 16, 17, 18 şi 19 Febr. idem la Disp. III-a.

La 21, 22, 21, 23 şi 24 Febr. idem la Disp. IV-a.

La 25, 26 şi 27 Februarie idem la Disp. V-a.

❑ **Universitare.**—La 7 Februarie va începa examenul pentru abilitarea ca docent, în specilitatea limbei germane, a d-lui Traian Bratu.

— D-nii Octav Erbiceanu şi C. Moisil au cerut să fie admişi a suplini catedra de arheologie de la facultatea de de litere din Iaşi.

— Cuvenita autorizaţie de funcţionare a fost acordată de senatul universitar societăţei „Centrul studenţesc — Iaşi?

— Consiliul facultăţei de litere se va întruni Marţi seara, spre a se pronunţa asupra regulamentărei bibliotecei şi cererei d-lui Dossios de-a ţinea un curs liber de literatură bizantină.

❑ Sîmbătă se va serba hramul monumentalei bisericei Trei-Erarchi.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, acompaniat de corul mitropolitan.

❑ Societatea de ajutor reciproc a cîntăreţilor bisericeşti, ce'şi are sediul în str. Trei-Erarchi, a ţinut eri, în localul şcoalei primare Trei-Erarchi, adunare generală.

S'a votat statutul şi s'a ales următorul comitet:

Preşedinte: D. Popescu Ialomiţa; vice-preşedinţi: C. C. Scorţanu şi Gh. Brutu; membri: Gh. Ţancu, Ioan Zaharia, D. T. Ştefănescu, Cristofor, Busuioc, Munteanu, Caşcaval, Andronic, Răutz; casier: preotul econom I. Popescu, de la biserica Sf. Andrei.

❑ Primăria a mai angajat de avocat în procesul ce-l are cu uzina de electricitate şi pe d. avocat Vasile Missir din Bucureşti.

❑ D-nii prof. Bacaloglu şi Bălăcescu medicii curanţi ai d-lui N. Leonescu, consilier de curte, vor încerca astăzi să coboare din pat pe pacient, care merge spre tămăduire.

In cercuri judiciare se dezminte ştirea, că d. Leonescu ar fi hotărît să demisioneze din magistratură.

❑ **Judiciare.**—Doamna Eugenia Teohari Antonescu a declarat deschisă succesiunea regretatului ei soţ şi a cerut instituirea unui sfat de familie pentru minora ei copilă.

— I. Fondianer a fost condamnat de tribunalul Neamţ, pentru falşuri, faliment şi delict silvic, la şase luni închisoare, iar complicele lui Grimicescu a fost achitat, el fiind învinuit numai la delictul silvic.

Afacerea a venit astă-zi la Iaşi. Dosarul s'a repartizat la s. II a.

❑ Cu o vie şi explicabilă nerabdare publicul select ieşan aşteaptă cele 2 reprezentaţii de la 2 şi 3 Februarie ale celebrei artiste **Blanche Toutain** care a lasat cele mai frumoase amintiri ieşanilor, cu ocazia primului turneu de acum 2 ani ce l'a făcut în Europa şi cînd a jucat şi la Iaşi în faţa unei săli archi pline. Blanche Toutain vine încunjurată de o trupă superioară din care fac parte artiste excelente şi de o rară frumuseţă. Trupa mai dispune şi de o garderobă luxoasă lucru care a fost relevat şi de ziarele străine pe unde joacă acum acest excelent ansamblu.

Blanche Toutain va atrage la Teatrul Naţional din Iaşi pentru 2 şi 3 Februarie toată elita noastră.

Se va reprezenta **Le monde ou l'on s'ennuie** şi **Frou frou**, două superbe creaţiuni ale marei artiste.

Biletele sunt luate cu asalt la agenţia teatrală *„Thalia“, (Maximovici).*

❑ *Duminecă 7 Februarie, vom avea un mare festival artistic la Teatrul Naţional din Iaşi: doamna Agatha Bîrsescu-Radovici, marea noastră tragediană, va debuta pentru prima oră în Hamlet, în rolul titlului.*

In seara de 12 Februarie va fi ultima reprezentaţie de adio a marei tragediane, care şi-a propus să nu mai debuteze în Iaşi.

Suntem convinşi, că publicul local, va asista în număr imens la ultimile reprezentaţii ale Agathei Bîrsescu-Radovici.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei“

Asupra situaţiei politice

Interview cu d. A. A. BADAREU

(Prin fir telefonic)

Bucureşti, 25 Ianuarie.—D. A. A. Badareu a fost interviewat de un redactor politic al Adevărului *asupra situaţiei politice, mai ales asupra situaţiei partidului conservator-democrat.*

Vă comunic, în întregul lor importantele declaraţiuni ce le-a făcut d. Badareu.

— Cu rezultatul alegerei de la Iaşi, s'au împlinit doui ani de activitate politică a partidului conservator-democrat. Vă rugăm să ne spuneţi dacă partidul a progresat aşa cum v'aţi aşteptat d-voastră?

— Mersul partidului conservator democrat a întrecut aşteptările mele. Eu nu luasem în serios afirmaţia ce o făcuse d. Marghiloman, cîte-va zile după constituirea partidului, că el se va reîntoarce curînd la d. Carp. Dar nici nu mă aşteptam la un succes atît de desevîrşit.

— Cîte-va zile după constituirea partidului, într'un interview ce l'aţi acordat ziarului „Adevărul“, arătaţi mai multă încredere în steaua d-lui Take Ionescu, de cît în acea a partidului. Aţi modificat întru cît-va acea părere?

— Am aratat atunci că nu ştiu dacă vom eşi curînd din minciuna constituţională, spre a intra într'o viaţă constituţională reală. Şi adăogam: că dacă spiritul publicului va dovedi că am ajuns la maturitate, atunci d. Take Ionescu, va izbuti să-şi formeze un partid mai puternic, de cît fusese pe vremuri partidul lui Ion Brăteanu. Şi mai spuneam: chiar dacă nu vom ajunge la o viaţă politică serioasă de partide, totuşi steaua d-lui Take Ionescu nu va păli, căci un om ca Take Ionescu este indispensabil vieţei noastre politice, chiar dacă n'ar avea partid.

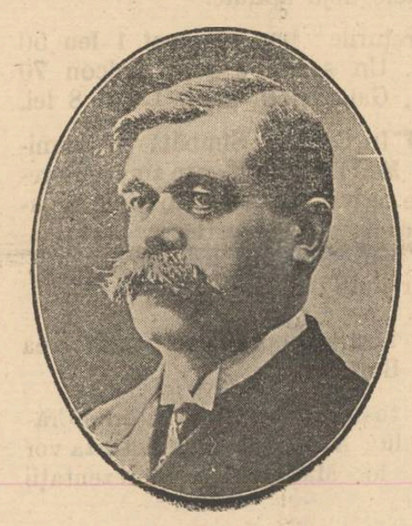

Evenimentele din aceşti doui ani din urmă, mi-au modificat părerea în sensul, că ne-am apropiat de maturitate şi că partidele, nu numai cîţi-va oameni, vor stăpîni de acum înainte viaţa noastră politică.

Nu ştiu dacă această viaţă va fi mai bună sau mai rea; ştiu însă că va fi în spiritul constituţiei.

— Ce vă face să credeţi că pînă acum n'a existat viaţă constituţională în Romînia?

— Fiind-că n'a existat spirit public, nici partide politice n'au existat.

— Dar înaintea constituirei partidului dv., n'au existat un partid conservator şi unul liberal?

— De fapt n'a existat de cît partidul liberal. Căci partidul conservator era aşa de artificial organizat, în cît îşi sleia puterile după o scurtă guvernare.

El n'avea rezistenţă, fiind-că substratul de clasă, pe care se baza era prea străveziu:

Clasa boerească era prea puţin numeroasă şi chiar o mare parte dintr'însa n'avea cunoştiinţă de misiunea ei socială şi politică.

Pentru alcătuirea partidului boerimea nu putea da de cît cadrele: fie-care boer se considera, dacă nu şef, cel puţin fruntaş, în partid. Alt grad nu exista.

Din această cauză partidul ducea lipsă de unitate de direcţiune. Lascar Catargi nu fu recunoscut şef, de cît după o trecere de 30 de ani de la primul său guvern. Şi această recunoaştere nu venise de cît din partea unei părţi a boerimei, căci cealaltă nu l'a recunoscut nici odată.

Din aceste împrejurări a isvorît şi concepţiunea greşită, atît la d. Carp, cît şi la ceilalţi fruntaşi conservatori, că oameniii de guvern n'au nevoe de organizaţiuni de partid.

Ca să guvernezi îţi ajunge decretul de primul ministru şi atmosferă politică creiată, fie de ideile omului de guvern, fie de gesturile ce el le-ar face la zile mari.

Abia în anul 1891 Lascar Catargi şi Al. Lahovary simţiră nevoia şi importanţa unei organizări a partidului şi în acest scop ei se adresară lui Take Ionescu în 1891 şi lui Gheorghe Panu în 1897.

— Dar cum explicaţi dv. slaba rezistenţă la guvern ce a avut'o partidul conservator, chiar după intrarea elementelor nouă?

— Din cauza greşelei d-lui Gh. Cantacuzino, succesorul lui Lascar Catargi, care nu înţelese rostul lucrurilor şi, de acord cu cîţi va boeri, tratase acele elemente nouă şi chiar pe d. Take Ionescu ca simplă clientelă.

— Nu găsiţi că şi d. Carp a imitat exemplul d-lui Take Ionescu şi şi-a constituit un partid?

— Partidul d-lui Carp este numai o aparenţă. D. Carp n'a crezut nici-o dată în utilitatea partidului şi nici acum nu crede. De aceia d-sa tolerează ca ideile cele mai disparate să'şi facă drum în partidul său şi nu'şi dă samă că atmosfera pe care o creiază partidului şi propaganda unora din fruntaşi, vor lăsa urme adînci.

— Credeţi d-v, că tăria de care a dat dovadă partidul conservator democrat ar legitima venirea lui la putere? Un asemenea guvern ar puteu rezista unei coaliţii liberalo-junimiste?

— Sunt convins că da. D. Take Ionescu, care pînă acum era un adversar al programelor detailate, pentru a'şi putea păstra libertatea cînd va veni la guvern, a recunoscut acum utilitatea programelor şi foarte curînd şeful nostru îşi va complecta programul cu soluţiuni de ordin economic, social şi chiar politic. Cu aceasta îşi va lega burghezia de soarta sa, care burghezie, acum şi cel puţin pentru o generaţie încă, va fi hotărîtoare în mersul lucrurilor.

Nu credeţi totuşi că o coaliţie junimisto-liberală va fi mai tare de cît partidul d-lui Take Ionescu?

— Nu cred. Partidul junimist nu există de cît în cîte-va judeţe; iar partidul liberal este într'o epocă de transformare. Acest partid şi-a perdut vechea asietă şi ca s'o regăsească îi va trebui cel puţin 10 ani.

In opoziţie partidul liberal va fi slab şi va fi divizat. In alegerile viitoare, numai o parte din liberali vor merge cu junimiştii, iar restul vor merge mai degrabă cu noi. O coaliţie junimisto-liberală va mai fi slabă şi din punctul de vedere, că junimiştii au foarte puţini, candidaţi cu suprafaţă electorală; iar dintre liberali, numai vechile cadre au suprafaţă. Vechile cadre vor merge după curentul predominător în burghezie, nu după direcţia nouă a partidului.

— Nu se va resimţi un guvern Take Ionescu de faptul că partidul său n'are rădăcini în ţărănime?

— Cred că partidul nu va lasa ca liberalii să acapareze ţărănimea. Din contra, partidul nostru, prin soluţiuni bine chibzuite, va şti să cîştige simpatia multora din elementele hotărîtoare în mulţimea ţărănească.

D-v vedeţi, dar, într'un viitor foarte apropiat, posibilitatea unui guvern conservator-democrat?

— Ştiu că partidul conservator-democrat este astă-zi cel mai puternic din ţară şi că tăria lui va merge crescînd. Nu este posibil ca un asemenea partid, condus de un om de puterea de muncă şi destoinicia şefului nostru, să nu fie chemat curînd să guverneze şi să guverneze mult timp, chinr dacă oarecari forme de protocol ar cere, în mod provizor, o altă firmă.

Pentru mine este absolut sigur că nu vom mai vedea guvernare conservatoare fără participarea d-lui Take Ionescu şi a partidului său.

CAMERA

Bucureşti.—Cu tot apelul făcut de d. Ionel Brătianu, la consfătuirea majorităţilor, rugînd pe deputaţi să vină regulat la şedinţele camerei, pentru a se trece proectele de legi ce mai sunt,—totuşi deputaţii să abţin şi vin neregulat.

Din această cauză şedinţa de astăzi s'a deschis după orele 3.

N'au trecut însă nici 15 minunte şi un mare număr de deputaţi s'au dus, descomplectînd camera.

D-nii P. P. Carp şi N. Filipescu au atras atenţia asupra acestui fapt d-lui Cociaş, vice-preşedintele Camerei, şi acesta procede la facerea apelului nominal.

Achitarea lui Cordon

Roma.—Desenatorul din ministerul marinei, Cordon, care fusese arestat acum cîte-va săptămîni sub inculparea de a fi sustras documente din minister, a fost achitat, de oare-ce nu s'a găsit în contra lui nici o vină.

Piesă de teatru interzisă

Bucureşti.— Autorităţile au interzis reprezentarea piesei „Le grand Soir,“ care urma să fie jucată la Teatrul Davilla şi pentru care se plasase toate biletele.

Motivul interzicerei reprezentărei e că piesa ar conţine pasagii care pot înăspri spiritele.

Concurs de aviaţiune

Cairo.—La concursul de aviaţiune de la Heliapolis, aviatorul Balsan a bătut recordul lumei pentru 5 Km Aparatul aviatorului Gobron a luat foc în aer şi a căzut. Aviatorul a scapat neatins.

Björnson n'a murit

Paris.—Ştirile publicate despre moartea scriitorului Björnson sunt absolut nefundate. In momentul de faţă doarme liniştit; starea lui e neliniştitoare, dar staţionară.

Donaţiunea Sultanului

Constantinopol. — Sultanul, primind în audienţă pe consiliul administrativ al asociaţiunei flotei, a dăruit suma de 23 mii lire turceşti pentru flotă, adică întreaga sa listă civilă pe o lună.

Din Rusia

Petersburg.—Din ordinul Ţarului limita de vrîstă pentru ofiţeri s'a stabilit, de asemenea şi pentru comandanţii de trupe.

Comisia dumei pentru apararea naţională a declarat că e necesar să se creieze o flotă de baloane cu cîrmă şi a rugat pe ministerul de răsboi să elaboreze de urgenţă un program de măsuri spre a combate în mod eventual, o flotilă de dirigiabili, duşmană.

Din Turcia

Constantinopol.—Svonul răspîndit eri aci că bombe şi material explozibil s ar fi găsit în casa preşedintelui camerei, e dezminţit şi de poliţie. Ziarul «Jeni Tanin» declară că totul se reduce la un mic incident, în ziua de 2 curent; poliţia a oprit 2 hamali cari aduceau în casa greşedintelui camerei 2 lăzi oari păreau suspecte. Ele conţineau acid sulfuric pentru instalaţia electrică.

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă

LEON BINDERER

Iaşi.—Str. Seulescu No 1

Se caută o domnişoară ca practicantă la biuroul **Leo Geller**, din stradela Albă No. 1.

Se preferă o cunoscătoare în ale dactilografiei, posedînd limbele franceză şi romînă.

A se adresa la birou cu oferte scrise.

V. Constantinescu

Licenţiat în Drept—Avocat

Strada Rafael 2

Casa de Scont şi Imprumut

— DIN IA I —

SOCIETATE ANONIMA

— Strada Primăriei 17 —

Face tot felul de operaţiuni de bancă

Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Orzoaică, pentru sămînţă, calitate superioară, se găseşte de vînzare la Banca Agricolă, sucursala Iaşi.

Const. Jornescu

AVOCAT

Str. Carp 5—Iaşi

BYRRH — Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (MUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

Cine vrea să cîştige la Loerie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

BROSSE A TAPIS

Prix : 14 fr.

R. GARIEL

27 quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

NEVRALGIELE

1620

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore zina cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus in vânzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru prescimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după trager.

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str. de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie

De vînzare la principalele magazine de consum, drogherii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuci**

„ANCORA"

(A N K E R)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente in *VIENA fondată in anul 1858*

Cas. es. aută pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarile din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223 0 rente.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.

e) Cas de dotes mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor in cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

—Strada Bărboi No. 15—

Consult. 7— a. m. şi 4— p.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. — Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacţia şi Administraţia: IAŞI Str Primăriei 27 | Sub direcţiunea unui Comitet | Anul VII. No 928 Mercuri 27 Ianuarie 1910

CHIAR DACA...

In convorbirea dată de şeful nostru local, d. Alex. A. Badareu ziarului *Adevărul*, reprodusă şi de *Opinia*, cetitorii au putut lua cunoştinţă de ce crede fruntaşul nostru asupra situaţiei actuale.

Dacă vederile d-lui general Gh. Manu asupra situaţiei celor 3 partide, au rupt lancea în favorul partidului conservator-democrat, d-sa în situaţia excepţională în care se află n'a putut spune mai mult, neavînd nici o indicaţie de nicăirea. Izolat de partide, d. general Manu a aruncat tuturor partidelor săgeţile sale şi a fost silit să recunoască egalitatea noastră în drepturi cu carpiştii, cum şi în cazul special de la Iaşi, campania nedreaptă şi infamă dusă de adversari şi mai ales de carpişti contra candidatului nostru, Gh. Lascar.

Cu toată această zgîrcenie şi sobrietate, vădit lucru că din convorbirea avută cu d. general Manu a eşit un mare *à tout* pentru noi. Colegiul al 2-lea de Senat, de la Iaşi, a îndreptăţit vederile d-lui general Manu, şi la rîndul său şi d-sa poate fi mulţumit că colegiul nu l'a desminţit în aşteptările sale.

Cu tot de alt-fel e convorbirea avută cu d. Badareu. In calitatea sa de luptător de mîna întâia, mai ales în urma izbînzilor de la Iaşi, dînsul era indicat să se pronunţe asupra situaţiei, fiind în măsură de a şti mai multe lucruri de domeniul politicei înalte.

Intîiu şi întîiu succesele necontenite ale partidului conservator-democrat au demascat pe adversari; i-a arătat ţării ca răi cunoscători de oameni şi împrejurări interne, şi li s'a rîdicat tot creditul sprijinit pe vorbe. Fanfaronada junimistă a dat faliment; ţara nu-i cunoaşte; ţara nu-i vrea; ţara îi ignorează. Iată fila întâia a protocolului Curţei. Ţara vrea partidul conservator-democrat; ţara vrea un guvern Take Ionescu; ţara vrea să vază la locul întîiu, pe cel mai meritos fiu al ei.

Asta vrea ţara. Şi-a arătat acest lucru în dese şi repetate rînduri; dar mai ales la Bucureşti, la Iaşi, la Craiova, la Constanţa. Iar dacă ar mai fi încercată şi în alte părţi, va arăta-o cu prisosinţă. Ţara nu vrea nici pe liberali nici pe junimişti.

Dar; iată că prin o coaliţie de tirani, atît liberalii cît şi junimiştii, voesc ei ţara, ori prin bîtă, ori prin scandaluri. Scenele de la Iaşi, repetate eri la Focşani sînt preludiul zilei de mîine. Lanţul acestor scene de scandaluri, va căuta să arăte Coroanei, că dacă de fapt fila întîia a protocolului e pentru Take Ionescu, ei (carpiştii şi liberalii) vor împedeca acest prolog al protocolului. Ţara va va fi împedecată cu scandal de a-şi arăta precăderea pentru Take Ionescu. Se vor recurge la bătăi, la vărsare de sînge! Ce nu poate înteţi răutatea şi invidia!

Dar toate aceste plănuite măsuri de scandal, vor fi împedecate la timp prin forţa noastră. Şi cum valurile furioase ale mării se sparg de zăgazul ţărmului; aşa şi furiile lor, balele lor, atacurile lor nebuneşti, se vor sparge de zidul tăriei noastre şi dragostei noastre către şef şi ţară!

Pare că văd frăţia monstră Filipescu-Brătianu-Iorga! Unii organizînd scandal, altul slujind de coadă de topor făuritorilor de scandaluri, căci Iorga este rezerva Filipescană-Brătenistă în agitarea nesăbuită a maselor pe tema unui naţionalism de bîlciu.

Ne cunoaştem şi adversarii, ne simţim şi puterea noastră pentru a pune la timp botniţă tuturor pornirilor sediţioase!

A; dar mai e o filă a protocolului. Dacă ţara vrea pe conservatorii-democraţi; dacă ţara vrea un guvern Take Ionescu; nu vrea *de plano* Regele! Oare pe ce se bizue şi şleahta liberală şi liota junimistă, cînd înfruntă ţara cu tupeul lor, că vor guverna în tihnă înainte fără voia ţării, sau că chiar fiind învinşi pretutindeni, tot ei vor veni la putere, de cît cu credinţa intimă că fila a doua a protocolului: Regele e pentru ei, sau în ori-ce caz nu e pentru noi, nu e pentru Take Ionescu.

Acest huet ce-l fac şi unii şi alţii izvoreşte din o convingere intimă a lor că protocolul Curţei nu e aşa de expansiv ca al ţării, că Regele va avea alte motive de pus în cîntarul succesiunei puterii, de cît numărul voturilor. Ei scontează această credinţă pe certe premise de protocol, ce vor îndreptăţi la vreme pasul Regelui.

Şi zice fruntaşul nostru: „Un ast fel de partid, cu un şef de destoinicia şi puterea de muncă a şefului nostru, nu-i probabil să nu guverneze curînd şi timp îndelungat, *chiar dacă oare care cerinţi de protocol, vor cere provizoriu o altă firmă*“.

De unde să vină la şeful nostru local această supoziţie? Care să-i fie oare premisele? Găsit-a oare în antecedentele constituţionale ale Regelui vre-un pas analog? Reveni-va raţiunea lui 1888? Avea-va Regele nevoe să recurgă la o firmă nouă decît cele 3 existente? Este omul care să se găsească pentru această firmă? Fi-va o persoană prea palatistă ca d. Iancu Calinderu? Fi-va o persoană neutră ca generalul Manu? Crede oare Coroana că încă nu e răfuit definitiv procesul dintre noi şi Carpişti! Mai vrea dovada! Cere dovada unei bătălii generale de răpus şi rămas?

Iată atîtea întrebări, care provoacă *fila a doua a protocolului Curţii!* Şi fiind că asemenea întrebări nu mai sînt puse, dar nedezlegate încă, liberalii se cred în drept a guverna prost înainte *în contra voinţei ţării*, iar Carpiştii să pretind a guverna mîine *tot contra voinţii ţării*.

Cam greu va fi Coroanei să ţină la putere un guvern *contra voinţei ţării* şi tot greu va fi să aducă la putere un guvern *tot contra voinţei ţării!* Avem un Rege prea constituţional, prea cunoscător de oameni şi curente în ţară, pentru a bănui un singur moment că soluţia ce va da va fi cea mai în conformitate cu voinţa ţării. Ţara s'a deşteptat; voinţa ei s'a manifestat; dorinţa ei şi-a spus'o.

Cei ce au urechi de auzit să auză

Gh. Ghibănescu.

Divorţul politic local

Iar miroase a dispărţenie în lagărul carpist local. Asemenea miros a ajuns obicei în acel lagăr. Căci de cînd s'a făcut fuziunea între elementul carpist şi cel grecenist, nu s'a vorbit nici odată de pace—numai de divorţ.

Acum iarăşi divorţează. D. M. B. Cantacuzino—le cher oncle—a părăsit din nou domiciliul politic—de această dată ferm hotărît să nu se mai întoarcă.

D. Cantacuzino este deprins să fie ascultat şi redutat. D. A. D. Holban, însă, cuprins de hachiţele juniei, face tot ce nu vrea d. Cantacuzino.

De aceea ie ceartă într'una în lagărul carpist. Ceartă şi sudălmi—ceea ce explică de ce acest grup de opoziţie n'a făcut nici un progres. Grupul n'a câştigat aderenţi, gazeta grupului are cei mai puţini cititori, în alegere grupul a fost literalminte zdrobit, cu tot concursul hipic al d-lor Archip şi Marghiloman.

Fireşte, o disoluţie a grupărei este iminentă. De fapt ea nici nu mai are fiinţă, căci este neexistent un grup politic, care, pe o parte, înoată în venin, pe de altă parte e în etern conflict cu majoritatea clubului.

Treabă nu va face nici odată o asemenea grupare. Pe noi nu ne poate surprinde lucrul acesta. Sunt 15 ani de cînd junimiştii din Iaşi se admiră între ei. Dar treabă nu fac.

Pe grecenişti i cunoaştem. Ceea ce făceau la noi—intrigi—fac şi la junimişti.

De la noi au plecat. Bine-cuvîntată fie fapta lor!

Acum vor pleca şi de la junimişti şi doar atîta vom avea de inregistrat: un nou grup politic sub conducerea d-lui A. D. Holban.

Sistemul Filipescu

La Iaşi a stat leagănul sistemului d lui Filipescu. Reprobabilul sistem constă în a cerca, totdeauna cu efect contrar, de-a zădărnici întrunirile partidului nostru, fie publice, fie de la club; de a huidui pe fruntaşii noştri, fie cînd ei umblă pe stradă, fie cînd ei stau la masă.

D. Filipescu şi a inaugurat sistemul în Iaşi, fiind că ştie că ospiciul Golia a funcţionat aci şi că locul i l-a luat o Golie mare: Socola.

La sistemul nervosulai barbat de Stat, care de zece ani îşi pune ghiaţă la cap, a aderat repede şi cuzismul şi colectivismul. Cu un prefect de poliţie în stare de decadenţă, cu un parchet compus din poliţişti incapabili, nu era minune mare, ca tot ce ie drojdie în Iaşi să fi luat vînt.

Dar sistemul se permanentisează în Iaşi.

Acum, Duminică, s'a inaugurat o filială la Focşani. Acolo, cu concursul unui oare-care lenibace şi cu acel al resuflatului Săveanu.

La Focşani nu sunt anumiţi patrioţi, ca la Iaşi. Dar acolo vieţueşte o damă declasată şi doar de aşa ceva este nevoe pentru asemenea triste împrejurări.

In adevăr, care om sănătos s'ar fi pretat la scenele imunde ce s'au derulat la Focşani? Dar nici oamenii, cari s'au murdărit dînd procură unei nebune, nici aceia nu sunt sănătoşi.

Ca şi la Iaşi însă, şi la Focşani am avut un succes fără pereche şi acolo partidul conservator a dat dovadă de o popularitate fără seamăn.

La Focşani, unde liberalii se urăsc, unde junimiştii se ceartă cu carpiştii, la Focşani, oraşul în veci neuitatului nostru Gogu Constantinescu, nebuni şi declasaţi au cercat să primească cu cîntec de jale pe Take Ionescu.

Dar cei mulţi şi cuminţi l'au primit cu „Deşteaptă te Romîne“ şi au făcut zi de mare sărbătoare din ziua în care, pentru prima dată, glasul lui Take Ionescu a resunat în Focşani.

Dar ce facem cu sistemul regretabilului Filipescu? Acest sistem, pînă în present, a fost de folos partidului conservator-democrat. Unde se spera în zădărnicie, în descurajare, s'a văzut triumf şi oţelire la luptă.

Cu bandele de avinaţi nu poţi discuta. Suntem foarte numeroşi şi foarte tari. Trebue să devenim brutali cu bătăuşii.

Ori unde vor cerca să ne turbure liniştea—nouă, cari luptăm pentru linişte—li vom bate cu bîtele.

Inceputul este făcut: pe beţivi i am stălcit în Iaşi; i-au stîlcit prietenii de la Focşani.

Să mai poftească. Avem pletore de braţe vînjoase. Şi aceste braţe vor nimici reprobabilul sistem Filipescu.

Chestii actuale

Fin = manejă = Răteşti...!

Pe cînd Excelenţa sa Beizadeaua era primar al Capitalei s'a incredinţat furnizarea finului fratelui măriei sale, mai mic în naştere, Fineţa sa Griguţă! Din fin şi din cocene cum şi alte havalele s'au înalţat măreţe, în una din străzile centrale ale Capitalei acele clădiri măreţe cu stema familiei, cu emblema finului.

Finul... iată simbolul Excelenţei sale!

Mareşalul din opereta bufă carpistă, d. Alex. Marghiloman a fost silit să se despartă de grajdurile şi maneja hergheliei sale de la Nucet şi pentru această neplăcere sentimentală, primăria Beizadelei a crezut de cuviinţă să pună în balanţa cîntarului cîteva sute de chilograme de argint pentru a le acoperi.

Răscumpărarea neplăcerilor sentimentale... iată simbolul jokeului partidului Carpist!

Dar mai pre sus de toţi stă fiul Băbacăi. El în calitate de ministru, a binevoit a lua în arendă o moşie întreagă de 1200 pogoane, toate arabile, cu arenda globală de 6250 lei anual, cu o urcare de zece la sută după fiecare 5 ani cu o sumă de 600 lei anual pentru plata gardienilor. A mai dat 10000 lei acont să i se facă acareturi şi hambare, moşiile pe acolo neavînd o asemenea gospodărie moldovenească.

Pentru 10000 lei i s'au durat o serie de acarete pe moşie, cari au rădicat valoarea moşiei şi de care s'a folosit d. Ionel Brăteanu 6 ani încheiaţi...

Socotind la pogon, arenda celor 1200 pogoane cu 6850 lei anual vine de pogon cîte 5 lei 70 bani, pe cînd în realitate preţul arendării moşiilor din prejur era de 30 lei pogonul; deci la fiecare pogon d. Ionel Brăteanu a fost iconomisit cu minuscula sumă de 24 lei 30 bani, iar la 1200 pogoane cu frumuşica sumă de 29160 lei anual.

Pe un învăţător, care lua în arendă pămînt ţărănesc cu 10 lei falcea, ministrul Haret a voit să l spînzure de tot; iar pe şeful lui nu se indignează că a luat în arendă 1200 pogoane cu cîte 5 lei pogonul pentru a cîştiga de 6 ori mai mult de la săteni!

In primii 5 ani d. Ionel Brăteanu a cîştigat de 5×29160 adică 145800 lei; iar în al 6 a an a cîştigat 28524 lei, adică un total de 174324 lei. Dar socoteala nu e încheiată. Cedînd moşia la obştie le-a luat toţi 10000 lei pe acarete, de şi le-a fost folosit 6 ani de zile şi le-a stricat în timpul acesta.

Uzura şi abuzul de putere,.. iată simbolul Brătenismului!

Şi acum ne explicăm de ce e cărdăşia aşa de adîncă între cele 3 nuanţe pururi coalizate. Beizadeaua pune... finul; mareşalul Marghiloman pune.. maneja; iar fiul statuei pune... Răteştii!

Corb la corb nu-şi scoate ochiii, ci mînă pe mînă se spală şi amîndouă faţa. Doar nu degeaba şi au şi schimbat moşiile prin căsătorie!

***

CATE VA NOTE

Nobila sufragetă romînă Pipiţa Pavelescu, partea femenină a partidului antisemit, a dat poroncă lăutarilor să cînte a jale, cînd va intra d. Take Ionescu în Focşani, vilaetul Pipiţei.

Ciţi-va cetăţeni au sărit la Pipiţa, i-au stricat doba de la mozică, precum şi istromenturile de cari dumneaei—sufragerița romînă—s'a servit ca să-i treacă necazul.

Luiza-Mişela romînă a fost dusă apoi la poliţie, unde jandarmul de serviciu i-a dres cele legiuite şi i-a dat drumul ca să opereze înainte contra takismului.

Venind Pipiţa la locul de întrunire şi voind, din nou, să facă scandal, un cetăţean a apostrofat'o în mod hipic zicîndu-i: „hi iapă la herghelia statului“.

Atunci Pipiţa, atinsă pe dinăuntrul sentimentelor, a dat drumul dreptarului şi a scos un revolver, de care ar fi făcut uz, dacă nu s'ar fi văzut căzută în braţele unui artilerist, care a contribuit la deşofarea sentimentelor ei patriotice.

Toată istoria aceasta adevărată se numeşte, pe limbă junimistă şi mai pe scurt: „Infierarea takismului la Focşani“ sau şi mai pe scurt: „jos jidoviţii“.

OAMENI ŞI LUCRURI

VIAŢĂ ŞI MOARTE

O revistă din Berlin a întreprins o anchetă în chestiunea pedepsei cu moartea. Unul din răspunsuri e semnat de *Carmen Sylva*. După ce face filosofia morţii în genere şi a justiţiei, Regina Elisabeta scrie următoarele.

„... Dacă mă întrebaţi: pedeapsa cu moarte ori nu, răspund cu hotărîre: nu! Cu nici un preţ! De oare-ce nu ştim de ce am venit pe pămînt şi de oare ce nu ştim încotro ne duce moartea.

Cel mult se poate vorbi de înlăturarea indivizilor vătămători, nu însă de o pedeapsă, al cărei sfîrşit nu se ştie şi despre care nu se ştie măcar dacă este o pedeapsă.

Pentru că groaza suferită înaintea morţii cu greu s'ar putea socoti ca o pedeapsă, căci nu corespunde în măsură dreaptă cu crima care s'a săvîrşit, în genere, aşa de repede în cît n'a lăsat vreme pentru nici o spaimă.

... Răul ar trebui cunoscut şi evitat din timp şi nu tocmai atunci de-abia cînd suntem puşi în faţa alternativei între pedeapsa cu moarte şi marea problemă a conservării indivizilor primejdioşi societăţii.

Dacă s'ar arde velniţele de spirt, am cîştiga mai mult de cît cu toate închisorile. Dacă copiii născuţi din părinţi vicioşi ar fi alt-fel educaţi şi li s'ar crea un alt viitor, n'am fi siliţi să-i înlăturăm apoi.

O mare greutate stă în faptul că oamenii teferi se plîng că se dă munca pe mîna criminalilor, acea muncă prin care oamenii normali şi-ar agonisi hrana copiilor lor.

Mă tem că problema va fi veşnic nedezlegată; dar din punctul de vedere următor trebue să răspundem negativ. In România nu există pedeapsa cu moarte şi e ţeara unde se comit cele mai puţine crime; nu din cauza nepedepsirii cu moartea, dar din cauza rarei populaţiuni.

Inainte vreme se trimiteau ocnaşii noştri în saline. Locuitorii satelor vecine s'au revoltat, că li se răpeşte un bun cîştig şi se dă criminalilor, mai ales că acum, graţie luminei electrice, şederea în salină nu mai este un iad, ci un feliu de adăpostire prielnică, sănătoasă şi plăcută. Odinioară condamnaţii nu mai vedeau lumina zilei, purtau fiare şi cîte un muc de lumînare în mînă ori la chipiu. Azi salinele frumos luminate, calde, prietenoase par nişte minunate domuri de cristal strălucitor. Munca se face cu maşina şi nu e aşa de grea. Groaznicul iad subpămîntesc de altă dată s'a pres chimbat într'o împărăţie fantastică, unde totul străluce, rîde şi scînteiază. Pe cînd scriam pentru Hallström libretul de operă la frumoasa compoziţie „Neaga“, l'am dus odată în salinele noastre. Impresia fu atît de spăimîntătoare, încît el exclămă: „Toată viaţa mea n'o să mai fiu voios! Şi muzica lui în adevăr păstră impresiunea capatată. Figurile palide în noapte, zuruitul lanţurilor la fiece pas—un tablou dantesc în grozăvenia lui! Şi chiar dacă te gîndeai că fiecare din ocnaşi are un număr de morţi pe conştiinţă, încă te înfiora suferinţa lui.

...Mulţumesc lui D-zeu, că mîna Regelui meu n'a semnat nici-odată altă ceva decît graţieri; nici-odată o sentinţă de moarte.“

Cu toate aceste, cea mai mare parte din personalităţile consultate de direcţia revistei nu e de părerea Carmen Sylvei, ci cere menţinerea pedepsei cu moarte.

R.

Contenciosul Administrativ

III

Intăi plenitudinea jurisdicţiei tribunalelor ordinare n'are nevoie de nici o apărare; magistraţii cari compun tribunalele ordinare sunt mai apţi a judeca cestiunile de drept public, de cît tribunalele administrative, pentru că prin forţa lucrurilor au spiritul juridic şi pregătirea necesară. Deosebit că organizarea judecătorească cu desbaterile contradictorii oferă toate garanţiile posibile de bună judecată.

Al doilea: sunt cazuri, tot d'o-dată unde această regulă, dacă s'ar aplica cu strictă generalitate, ar înfrînge principiul separaţiunei puterilor. Puterea executivă în exerciţiul ei apreciază cu privire la un drept particular.

Poate aprecia greşit, totuşi tribunalul n'are amestec, căci nu poate opri puterea executivă în exerciţiul său. Cîte va exemple: o moştenire se deschide în favoarea lui X. Face declaraţiunile cerute de lege, se inventariază averea, se prezintă să achite taxe de înregistrare.

Fiscul însă pretinde că i se cuvine mai mult. Discuţie, — proces înaintea tribunalului, care se pronunţă asupra drepturilor Statului. E vorba aci de Stat lucrînd ca administraţiune publică, tribunalul ordinar are cădere a judeca.

Dar administraţia mă convoacă să mă presint înaintea consiliului de recrutare şi revisie, pentru a se pronunţa asupra aptitudinei mele de a satisface legea recrutărei. Consiliul mă găseşte apt, eu cred contrariul. Ce amestec ar putea avea tribunalul aci?

Cuvîntul seu n'ar paraliza puterea executivă în acţiunea sa publică?

Evident că da. Este deci un punct unde puterea judecătorească şi executivă se esclud reciproc, se diferenţiază esenţial.

Să-mi daţi voie acum, d-lor deputaţi, după ce am stabilit că sistemul nostru constituţional nu diferă întru nimic asupra cestiunei, de sistemul belgian, să aduc pentru lămurirea lucrurilor cîteva citaţiuni din comentatorii celor două texte belgiane.

Iată ce zice Leclercq asupra limitelor celor trei puteri:

„In limita principiilor sale, şi nu mai departe, fie-care din cele trei puteri e suverană şi celelalte două nu'i sunt supuse; puterea legislativă, întru cît aplică dreptul pe cale de formulă generală, puterea judiciară, întru cît îl aplică pe cale de formulă particulară, şi puterea executivă, întru cît îl face să între în viaţa societăţei şi a membrilor săi.

Ceea-ee fie-care din acestea face în aceste limite, poartă presumţia de adevăr, e socotit conform dreptului şi nu poate sub acest raport suferi controlul celorlalte două“.

Dar care e limita comună?

Iată ce spune în această privinţă un alt savant jurisconsult belgian, d. de Cuyper:

„Acţiunea administraţiei n'are şi nu poate avea de obiect de cît interesul colectiv al societăţii, ea nu poate atinge şi nici guverna drepturile individuale, garantate de lege cetăţenilor; şi tocmai pentru că cea d'întăi condiţiune a ori-

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI indispensabilă

TUBUL 75 bani

de vânzare la: PARFUMERIĬ, FARMACIĬ, DROGUERIĬ etc:

F.A.SARG's Sohn & Co, Viena-Paris.

cărei ordine sociale e inviolabilitatea drepturilor individuale, legiuitorul a aşezat menţinerea acestor drepturi sub ocrotirea puterei judiciare. Dar să nu perdem din vedere că nu există drepturi individuale civile şi politice, de cît sub condiţia ca ele să rezulte din legi alcătuite în vederea unor interese individuale, şi că legile cari n'au de obiect de cît administraţia Statului, cari au *exclusiv* în vedere interesul general, fără nici o consideraţiune pentru interesul individual, nu poţ naşte drepturi civile *sau politice*, cari să între în căderea tribunalului".

(Requisitoire du 25 Juin 1884, citat de Thonissen, „Constitution Belge").

Iată în fine, ce mai spune în această privinţă cunoscutul comentator al Constituţiunei belgiane, d. Thonissen, fost profesor ia Universitatea din Louvain:

„Cînd e vorba de a se resolvi cestiuni de competinţă constituţională, trebue a se căuta toate elementele actului care a născut litigiul, a i se fixa caracterul, a i se pătrunde natura, a examina într'un cuvînt, dacă prin esenţa sa aparţine puterei judiciare sau celei administrative. Totuşi, dacă în urma acestei analize mai rămîne o îndoială serioasă, trebuie a se decide numai competinţa tribunalelor".

(La constitution belge, pag. 268).

Din cele ce am avut onoare a vă expune, d-lor deputaţi, şi a vă aduce în sprijinul argumentaţiei mele, citaţiunile comentatorilor Constituţiei belgiane, cred că aţi putut vedea eroarea grosieră de drept constituţional, în care căzuse d. Brătianu, cînd atinsese în discursul d-sale, într'un mod cu totul superficial, cestiunea separaţiunei puterilor.

Nu poate fi dar vorba, aşa cum crede şi susţine d. Brătianu, cum că puterile cari represintă suveranitatea naţională au fie-care din ele, în cercul atribuţiunei lor, o acţiune nelimitată.

Fie care din aceste puteri au o limită de acţiune, şi cînd, dar, puterea executivă depăşeşte limita sa, justiţia are tot dreptul de a interveni şi controla actele acestei puteri, intru cît la mijloc este un interes individual vătămat.

Situaţiunea noastră, în momentul de faţă, e deci următoarea:

Prin o sumă de legi speciale, drepturile cetăţenitor faţă de administraţie sunt date, parte în cercetarea tribunalelor ordinare, parte a unor tribunale administrative, perte lasate la discreţia diverselor autorităţi publice, (primar, prefect, ministru).

Principiul controlului judiciar, cu reservele semnalate e stabilit. Rămănea ca o complectare nouă a acestor diferite instanţe să vie şi să asigure eficacitatea acţiunei lor.

Pe de-o parte tribunalele administrative şi pe de alta autorităţile publice să sufere un control superior incontestabil şi destoinic.

Curtea de casaţie era indicată de la sine.

Cestiunea, discutată de demult, de după ce se pusese pe tapet, după proclamarea programului de la Iaşi, fusese tranşată în acest chip de cei mai luminaţi oameni de drept a ţărei.

Regretatul Degré, în o serie de articole publicate în „Dreptul", susţinea această teză, iar eminentul nostru fruntaş, una din cele mai profunde capacităţi judiciare, d. Disescu, a repetat-o în multe rînduri, ba chiar pot afirma, ca fost elev al d-sale, a şi susţinut o de pe catredra de la Universitatea din Capitala ţărei. Nu mai puţin şi înaltul magistrat d. Mandrea, preşedintele înaltei Curţi de casaţie şi justiţie împărtăşeşte aceste păreri favorabile legei de faţă, printr'un raport adresat d-lui ministru de justiţiei.

Ce aşi mai putea adăuga eu pe lîngă argumentele acestor barbaţi eminenţi?

Constituţionalitatea legei ce se discută azi aşa de evidentă că nu sufere discuţie. In tot cazul, Casaţia, nu e şi azi instanţa supremă care are a se pronunţa asupra decisiunilor tribunalelor administrative? Toate hotărîrile fiscale, vamale, etc., se dau şi acum cu recurs. Pînă în momentul acesta nimeni nu a protestat contra acestui chip de organizare, contra acestei înlăţuiri de erarhie Ceea ce a fost bun şi legal pînă acum încetează de a mai fi bun şi legal de astă-zi înainte?

Pentru ce? Pentru că înalta Curte s'a mărit cu o secţie, şi a căpătat astfel putinţa de a se pronunţa mai în largul ei asupra tutulor afacerilor administrative?

Nu e absurd aceasta?

Dur a întrodus afaceri noui?

Aci e tocmai meritul şi perfecţiunea legei. Sa mi se semnaleze un singur punct care ar veni in contra zicere cu principiile generale recunoscute ca bune.

In ultima analisă însă, d lor deputaţi, ceea ce se face prin legea de faţă nu e înfiinţarea unui contencios administrativ, ci tocmai din potrivă reglementarea contenciosului mixt existent şi unificarea lui prin aşezarea unui control suprem de natură judiciară. Dacă vreţi e reîntoarcerea la principiul plenititudinei puterei judiciare.

In toată legea un singur spirit domină: respectul pactului fundamentul; o singură tendinţă; folosul şi binele obştesc.

Acest spirit şi această tendinţă să ne anime, şi pe noi votînd fără şovăire această operă legislativă, care pînă azi aparţinea partiduului conservator, iar de azi înainte va aparţine ţărei. (Aplauze prelungite).

Litere-Ştiinţe-Arte

Chantecler.—Pe ziua de eri zeţarii noştri au ortografiat numele piesei lui Edmond Rostand într'un mod nou şi original: „Chanteclaire". Aceasta ne-a amintit că în decursul celor din urmă doi an, ide cînd se tot vorbeşte şi se scrie despre lucrarea dramatică a marelui poet s'au epuizat toate sistemele ciudate de a scrie titlul piesei în chestiune. Cele mai dese ori ne întîmpină în ziare ortografia: „Chanteclair".

Cu toate aceste era lucru lesne de prins şi de ştiut titlul exact al scrierei în ortografia corectă a cuvîntului. Vor trece încă ani de zile şi mereu se va întîmpina în gazete tot feliul de invenţiuni ortografice pe seama bietului „Chantecler" care va rămînea în istoria teatrului ca o apariţie extra-ordinară din toate punctele de vedere.

Bună oară: nici acum, după atîtea amînări nimeni încă nu ştie precis dacă şi cînd se va reprezinta piesa Intre cele două ştiri mai recente sunt următoarele —relative la „Chantecler". Una, că interpreta „Fazanei", d-na Simonne, foastă Le Bargy, astăzi d-na Casimir—Perier—ar fi plecat la Bruxelles refuzînd rolul, după ce a plătit amenda prevăzută prin contract pentru atari cazuri.

A doua,—că autorul s'ar fi hotărît a preschimba actul final şi anume ca să nu mai moară eroul—Cucoşul. Telegramele ne vor aduce de sigur lămuriri asupra tuturor acestor zvonuri.

*

Reprezentaţia de Duminică seara *Phedra* a dat un nou prilej marei noastre artiste, d-na Agatha Bărsescu de a sărbători unul din acele mari triumfuri pe care publicul iaşan le aşteaptă din partea ei. Numeroasa asistenţă a aplaudat-o şi a rechemat-o frenetic Joi seara va juca pentru a 3-a oară în „Maman. Colibri", iar Sîmbătă seara în „Deborah", una din cele mai însemnate creaţiuni ale marei artiste.

*

Frank Wedekind autorul celebrei piese „Frueklingserwachen" lucrează la o piesă într'un act: „Der Stein der Weisen" (Piatra filosofală) care se va juca în iarna aceasta încă la Viena.

*

La Teatrul Regal din Haga s'a reprezentat cu deosebit succes opera „Cobzarul" al cărei libret se datoreşte d rei Elena Văcărescu şi a cărei muzică e scrisă de Gabriela Ferrari.

*

Nu numai fostul ministru spaniol Echagaray e un însemnat autor dramatic. Un ministru portughez Ioao Arroyo este autorul unei opere în trei acte, care s'a reprezentat la Hamburg: „Amore e perdizione".

*

Se anunţă din Sf. Petersburg că contesa Tolstoi a sosit acolo pentru a încerca să obţină autorizarea unei nuoi ediţiuni complecte a operilor lui Leon Tolstoi.

*

Luedwig Fulda a scris o nouă piesă „Das Exempel". Ea se va reprezenta în curînd la „Deutsches Volkstheater" din Viena.

*

Gabriele D'Annunzio despre noul său roman „Poate da, poate nu" scrie următoarele „Cîţi oameni nu se mulţumesc, în vorbă şi în scris cu cel mult 8000 de cuvinte. Eu am întrebuinţat 15,000. Cîte cuvinte căzute în uitare nu le-am rechemat în viaţă, nu le-am dat un înţeles nou..." etc. etc. De modestie n'a suferit D'Annunzio niciodată.

*

„Valse Blanche" şi „Ciocărlia" se intitulează două excelente compoziţii muzicale ale profesorului I. Sibeanu, apărute în editura A. Veinstein din strada Lăpuşneanu. „Ciocîrclia" face parte din minunata „Rapsodie romînă" a d-lui Sibianu şi despre care a vorbit la timp în ziar colaboratorul nostru d. E. Herovanu.

Informaţii

❑ **Secarea bălţilor.**—*Guvernul urma să prezinte un proiect de lege pentru secarea bălţilor.*

Secarea urma să fie dată în intreprindere unei societăţi, care avea să stăpănească pămîntul cultivabil timp de **cincizeci de ani** *şi să plătească statului* **cincizeci bani** *de hectar.*

Ghişeftul acesta fusese preparat pentru d. C. . Stoicescu, ca să înceteze a face desidenţă la Ploeşti.

Din fericire, M. S. Regele, pus în cunoştiinţă de cauză, s'a pronunţat contra proiectului.

❑ *Ziarul „Novoye Wremja" anunţă că la Odesa se aşteaptă sosirea a cîtor-va generali şi ofiţeri superiori din România, care vor veni acolo, spre a întoarce vizita făcută astă toamnă la noi de ofiţerii ruşi, sub conducerea generalului Kanbars.*

❑ Negocierile între d. Papiniu, ministru plenipotenţiar al ţării la Constantinopol şi între comisiunea otomană, pentru revizuirea convenţiei comerciale între Romînia şi Turcia, au început de cîteva zile.

Sunt indicii serioase că ele se vor termina în curînd şi convenţia incheiată de un an şi jumătate, va putea fi ratificată.

❑ D. Emil Costinescu va depune la finele acestei săptămîni la Cameră proiectul de budget pe exerciţiul viitor.

Faţă da budgetul curent, proiectul de budget se prezintă cu un spor de aproape 7 milioane la cheltueli.

Acest spor este atribuit armatei.

❑ Consiliul de disciplină al baroului din Iaşi se va întruni astăzi, spre a forma listele de avocaţi şi a se ocupa de budget.

❑ **Greva deputaţilor.**—Din Bucureşti ni se scrie:

Cu tot apelul d-lui Brătianu, pe care l-a adresat în consfătuirea majorităţilor, în special deputaţilor, ca să vină în număr reglementar la Cameră şi să înlesnească trecerea diferitelor proiecte, care sînt la ordinea zilei, şedinţele Camerei nu se pot deschide nici după ora 3.

E un fel de grevă a deputaţilor din majoritate, care deşi nu este pusă la cale, totuşi enervează pe miniştri şi creiază o atmosferă imposibilă.

Şedinţa de azi nu s'a putut deschide de cît după ora 3, şi după 10—15 minunte s'a observat că adunarea deputaţilor se descomplectase şi atunci d-nii P. P. Carp şi N. Filipescu s'au urcat la tribuna preşedinţială şi au atras atenţia d-lui Cociaş, care prezida, că adunarea este descomplectată.

D. Morţun, ministrul lucrărilor publice observînd scena dintre d-nii P. P. Carp, Filipescu şi Cociaş a venit şi d-sa la preşedintele Cemerei, cerînd să se facă un nou apel nominal.

D. Cociaş a procedat atunci la un nou apel al deputaţilor.

După un nou apel nominal supraveghiat de aproape de d N. Filipescu, Camera s'a găsit în număr dar la limită.

Mai mulţi deputaţi au protestat însă că biuroul a cedat aşa de uşor la injoncţiunile d-lui Filipescu şi a procedat la un nou apel nominal al deputaţilor.

In realitate şedinţele se deschid fără ca să fie numărul reglementar de deputaţi prezenţi, iar pe la orele 3—3 şi jumătate abia dacă mai sunt de faţă la şedinţă vreo 30 de deputaţi.

Liberalii fac zeflemele asupra atitudinei carpiştilor în această împrejurare, spunînd că de sigur acesta e primul semnal pentru lupta de răsturnare!

*

O altă scenă comică s'a petrecut cînd a venit la ordinea zilei proectul de lege privitor la contractarea unui împrumut de 45 milioane pentru căile ferate.

D Enăşescu deputat de Botoşani, a cerut guvernului o mică explicaţie şi anume cum se face că în urma politicei de excedente nu sîntem în stare să facem o lucrare fără un nou împrumut.

Pe banca ministerială nu se aflau de cît d-nii Morţun şi Orleanu. Autorul proectului, d. Emil Costinescu, lipsea de la Cameră.

Miniştrii prezenţi au ignorat ori s'au prefăcut că ignorează întrebarea d-lui Enăşescu.

Raportorul legei d. Şt. Şendrea, deputat de Bacău, nevoind probabil să angajeze în vre o declaraţie oare care politica financiară a d lui Costinescu, a şoptit preşedintelui Ccmerei că nu poate răspunde.

Scena a fost de un comic irezistibil.

Preşedintele neştiind cum s'o scoată la capăt, s'a unit cu părerea d-lui Enăşescu de a amîna proectul şi discuţia, într'adevăr, a fost amînată.

Işi poate ori-cine închipui la ce ironii a dat loc scest incident printre membrii minorităţii.

❑ Ziarul carpist local ne a dovedit zilele acestea, că nu este de loc împrietenit cu verbul a debuta. Acum, ca slabă compensare, ziarul pomenit se arată forte în geografia ţărei; vorbeşte despre studenţii din judeţul Piatra.

Interesant Judeţ.

❑ **O expoziţie plutitoare.**—Compania Rusească de vapoare şi de comerţ, a inaugurat de cît-va timp o expoziţie de mărfuri, foarte originală; ea a expediat în Orient un imens vapor oceanian numit *Impăraratul Nicolae II lea*, în care sunt expuse tot felul de produse industriale, miniere şi agricole ale imperiului, de la cărbunele de pămînt pînă la giuvaerele cele mai fine.

Vaporul-expoziţie a vizitat deja porturile: Varna, Burgas, Trapezunda, Constantinopole, Pireu, Salonic, Smirna, Alexandria şi Port-Said etc., şi are să viziteze acum şi portul Constanţa, unde va sosi în dimineaţa zilei de 9 Februarie şi va sta acolo la dispoziţie romînilor pînă la 11 Februarie inclusiv.

Această interesantă expoziţie plutitoare este împărţită în colosalul său vapor, în două etaje care cuprind peste 200 de vitrine unde sunt aşezate mărfurile de tot soiul—şi vitrinile aceste sunt frumos împodobite cu decoraţii în stil Rusesc de mull gust.

Pe ori unde a trecut uriaşul vas, cu expoziţia sa plutitoare, a deşteptat un foarte viu interes, atît prin originalitatea expoziţiei, cît şi prin reala valoare a mărfurilor — şi credem că ea va fi tot de bine apreciată şi de publicul ţărei romîneşti.

❑ Am aratat acum cît-va timp, că e vorba ca de la 1 Aprilie corul ceremonial al Mitropoliei să fie trecut pe sama casei bisericelor.

Ni se spune însă, că la mijloc nu e de cît o deghizare, ce se plănueşte, în scopul de a lovi într'un om integru de la Mitropolie, care nu-şi face de cît datoria ş care luptă pentru menţinerea prestigiului instituţiei.

Manopera nu va reuşi, de oare-ce un număr de cetăţeni distinşi, cari au luat cunoştinţă de cele ce se pun la cale, au decis să intervină, pentru ca să se evite o ştirbire a corului, a cărui faimă a trecut şi peste hotare.

❑ **Mică observaţie.**—Catastrofa, căreia a căzut victimă oraşul lumină, Parisul a umplut de groază pe toţi acei pînă la cari vestea despre dînsa a putut ajunge.

E mare nenorocirea, dar e o ocaziune spre a arata de cîtă simpatie se bucură Franţa în lumea întreagă. Porniri generoase intru a ajuta marea naţiune, se observă în toate părţile.

Romînia nu rămîne îndărăt. Ea datoreşte atît naţiunii franceze, în cît ar fi fost cea mai mare ingratitudine, dacă în asemenea momente ar fi stat indiferentă. Naţiunea întreagă în expresiunea ei de Stat, iea parte vie compătimind la marea suferinţă de care au fost loviţi parisienii, cetăţenii de asemenea în particular, nu uită legăturile ce-i ţin strîns uniţi de patria civilizaţiunii. Şi moraliceşte şi materialiceşte Romînii dau din tot sufletul pentru Franţa.

In schimb nu cer nimic, sau mai bine zis cer foarte puţin, neînsemnat de puţin. Romînii doresc să fie mai bine cunoscuţi de fraţii lor mai mari, Francezi.

Căci, nu e oare jignitor să vedem în unele ziare franceze, că nu se ştie încă cine suntem?

Astfel „Le Figaro", ziar din cele mai mari şi mai răspîndite în lumea întreagă în No. 32, seria 3-a, anul acesta, cu data de Marţi 1 Februarie, scrie că „Le correspodance Roumaine" ziar din Bucureşti a deschis o subscripţiune publică în scopul de a se ajuta inundaţii din Paris. Or, un asemenea ziar nu există în ţară. Există „L'Indèpendance Roumaine" care a făcut ceea ce spune ziarul francez. Cele cuprinse în Figaro arată dar, cît suntem noi de cunoscuţi în Franţa?! Dar ceia ce e mai întristător e cînd citatul ziar, tot din data de mai sus, spune că Regele Romîniei a remis un cec de 10,000 lei ministrului Franţei din *Belgrad* tot în acelaşi scop?!! Şi avem dreptul să fim mîhniţi. Cei de la Figaro nu sunt ori-cine. Sunt oameni cari fac parte din o elită cultă a societăţii franceze, şi dacă dînşii ştiu atît de puţin despre noi, dacă pentru ei tot atîta e Belgrad ori Bucureşti, ce să mai zicem despre ceilalţi.

Aceasta era mica observaţie, ce neam permis a aduce la cunoştinţa celor în drept, cu ocazia nenorocirei despre care am amintit. **R.**

❑ In urma intervenţiei Mitropoliei Moldovei, ministerul cultelor a aprobat modificarea următoarelor parohii din judeţul nostru:

Parohia Hărpăşeşti (comuna Popeşti) se desfiinţează şi cotuna Hărpăşeşti, cu biserica acum parohială Sf. Nicolae, se trece ca filială la parohia Droşcani. Din cotunele acestei desfiinţate parohii: Mădîrjac, Bojila şi Frumuşele—Popeşti—se înfiinţează parohia Mădîrjac, cu biserica acum filială, Adormirea Maicei Domnului, din cotuna Bojila, alipindu-i-se noul sat Dealu-Mare şi cotuna Frumuşelele — Păuşeşti, care se deslipesc de la parohia Păuşeşti.

Cotuna Rădeni, cu biserica filială Sf. Treime, se deslipeşte de la parohia Draşcani şi se alipeşte la parohia Popeşti.

❑ „Prima fabrică de ape minerale din Iaşi", s'a instalat, în condiţiuni igienice cu totul deosebite, în noul său local din str. Ghica-Vodă No. 37 şi continuă a fi pusă sub privigherea d-lor chimist D. Cădere şi dr. I. Ţaranu.

❑ Cercul de Recrutare Iaşi aduce la cunoştinţa foştilor militari, care au făcut serviciul în permanenţă sau cu schimbul, auxiliarilor şi dispensaţilor, începînd cu contingentul 1892—1908 că sunt obligaţi a se prezenta în persoană cu libretul sau certificatul spre a i se viza. Acei care nu se vor prezenta pînă în seara de 28 Februar vor fi urmăriţi şi supuşi judecăţei.

Pentru a se evita aglomeraţia se va face la dispărţirile de poliţie în ordinea următoare:

In ziuaa de 1, 2, 3, 4 Februar. In localul Disp. I-a pentru acei cari locuesc pe teritoriul acelei Dispărţiri.

La 8, 9, 10 şi 11 Februarie idem la Disp. II-a.

La 16, 17, 18 şi 19 Februar idem la Disp. III-a.

La 21, 22, 23 şi 24 Februar. idem la Disp. IV-a.

La 25, 26 şi 27 Februarie idem la Disp. V-a.

❑ **Reprezentaţiile celebrei artiste pariziane Blanche Toutain.**—Mult aşteptatele reprezentaţiuni ale celebrei artiste parisiane **Blanche Toutain**, răsfaţata elitei noastre artistice, vor avea loc la Teatrul Maţional din Iaşi la 2 şi 3 Februarie a. c. Marea şi apreciata artista vine înconjurată de o trupă de elită, din care nu lipsesc nici artiştii de la faimosul teatru parisian L'Oevre, artişti de samă de la marele teatre parisiane, artiste excelente şi de o rară frumuseţă, avînd o bogata garderobă de costume elegante şi luxoase, cerinţi indispensabile unei trupe de elită. Ieşenii vor avea în gener plăcerea să vadă o trupă pariziană de elită care are ca stea pe celebra Blanche Toutain care a lasat peste tot locul amintirile cele mai frumoase şi plăcute. Toata elita Iaşului şa dat întîlnire la aceste 2 reprezentaţii grăbindu-se a-şi procura bilete de intrare de la agenţia teatrală *„Thalia"* (Maximovici).

DIVERSE

— Vagonul de Tramvai No. 29 pe cînd trecea pe strada Golia din cauza, vitezei, a deraiat de pe linie, oprindu-se în trotuarul din faţa caselor cu No. 5 fără a se întîmpla vre-un accident.

— Elevul Enescu Gh. Victor, din cl VI-a a liceului militar din Iaşi, a fost şters din controalele şcoalei, pe ziua de 8 Ianuarie, după cererea familiei.

CURA CEA MAI RATIONALA DE **Unt de Peşte** pentru copii şi adulţi

e constatat, numai aceea cu

Unt de Peşte Iodoferat simplu şi Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor **WERNER**

Aprobate de Consiliul sanitar superior şi premiate la multe expoziţiuni din ţară şi din străinătate, cu cele mai mari distincţiuni.

Unt de Peşte Iodoferat simplu e recomandat cu cel mai deplin succes contra: **Anemiei, inflamaţiunilor osoase, scrofulozei, ghinduri, inclinaţiuni spre tuberculoză, gută, reumatism.** E un puternic nutritiv pentru persoane **slăbite,** precum şi un excelent tonic la **reconvalescenţi sifilitici.** Pentru copiii de şcoală slăbiţi prin munca intelectuală este un neîntrecut reconfortant. **Costul unui flacon de un chilogram, 6 Lei,** la care se adaogă porto.

Unt de Peşte Iodoferat cu fosfor e un medicament special pentru **copiii rachitici,** spre a le întări **oasele** şi un **tonic prin excelenţă** în perioada creşterei copiilor, în **stările limfatice** şi a **stadiului puberităţei şi persoane sleite prin surmenaj.**

— Costul unui flacon de ½ kilogram **3 lei 75 bani,** la care se adaogă porto —

Depozitul general la farmacia I. WERNER, *furnisorul „CURŢEI REGALE"*, **IAŞI** — **Pentru BUCUREŞTI:** la Drogueria **I. Zaharia,** Str. Lipscani No. 35.—**Pentru CRAIOVA** la farmacia **D. M. Borş.**

Cererile din provincie se execută prompt contra ramburs —

Ultime informaţii

❑ *In urma demisiei d-lui M. Cantacuzino, din preşidenţia clubului carpist şi faţă de marea tensiune ce domneşte între carpişti şi grecenişti, comitetul executiv s'a întrunit ieri seara spre a vedea ce este de făcut.*

Acest comitet se compune din domnii: D. Greceanu, C. Ivaşcu, G. Cristofor, I. Praja, dr. Bogdan, I. Rallet şi C. Meissner — adică din patru grecenişti şi trei juninimişti şi cum, ieri seara, d. Cristofor lipsea, erau trei şi trei.

Comitetul a hotărît ca în corpore să se prezinte d-lui Cantacuzino şi să-l convingă ca să revie.

*

Junimiştii pretind, că prezidentul ar trebui să revie numai atunci, cînd i s'ar garanta că el va fi conducătorul efectiv al clubului.

Chestia urmează a fi tranşată pînă Joi

*

Intre aceştea, d. Cantacuzino continuă să-şi verse amarul pe grecenişti. Intr'un cerc de avocaţi, la palatul de justiţie, d-sa a zis următoarele:

— Sunt unii junimişti, cari sunt falşi conservatori, precum d. Haret este fals socialist.

Altă declaraţie:

— Am atras atenţia d-lui Greceanu, că idealul nu este să faci lupte politice şi lupte electorale. Ţara are nevoi mai mari.

Greceanu m'-a răspuns:

— Şi lorzii engleji fac asemenea lupte.

De atunci eu l'am poreclit pe Greceanu lordul Buckingham.

*

D. Cantacuzino a desaprobat apoi ţinuta pe care Evenimentul *a avut-o în ultima alegere şi a adăugat:*

— Părerea mea este, că directorul acelui ziar ie un mic maniac.

❑ *Ni s'a telegrafiat din Paris, ieri la orele* nouă *dimineaţa, despre succesul colosal al lui* Chantecler *şi despre faptul, că Unirea a fost sărbătorită la Paris, pentru prima oară în public, de cercul Romînilor şi de Liga culturală.*

Acea telegramă ne-a fost remisă ieri la orele 6 seara.

Fără alt comentar.

❑ *S'a redactat un memoriu, semnat de mai mulţi medici, prin care se protestează contra nescoaterei la concurs a secţiei chirurgicale a regretatului dr. Bottez.*

❑ *Consiliul profesoral al facultăţei de medicină din Iaşi, a fost convocat pentru Joi, 28 c., ora cinci seara, spre a procede la alegerea unui nou decan, pe un period de doi ani.*

Actualul decan, d. prof. Socor, singurul candidat, va fi reales.

❑ **Serviciul technic al comunei în urma intervenţiei I. P. S. S. Mitropolitului Moldovei, a întocmit un plan pentru lucrările ce urmează a se face la M-rea din dealul Cetăţuiei.**

După dorinţa exprimată de I. P. S. S. Mitropolitul dealul Cetăţuiei va fi planta t cu brad, în întregime ca şi o grada bisericei.

Se zice că I. P. S. Sa ar avea intenţia să intervie de asemeni şi pentru refacerei bisericei de la Frumoasa, a căreia împrejurimi să fie de asemeni plantate cu brazi şi apoi va interveni ca ospiciul militar, care se află actualminte acolo, să fie strămutat în altă parte.

In locul terenului din jurul Cetăţuiei, care actualmiute serveşte de imaş şi care e proprietatea comunei, statul va ceda un alt teren care să servească de imaş.

❑ **Societatea „Pîinea Săracilor"— despre bine facerile căreia am insistat în ziar—organizează un mare şi splendid bal, care va avea loc în seara de 30 c., în saloanele Jockey-Clubului.**

Va fi, faţă cu preparativele ce se fac, cel mai frumos bal al sezonului şi este neîndoelnic că publicul va veni în număr mare, căci scopul este eminaminte filantropic.

Balul societăţei de gimnastică s'a amînat pe la 6 Februarie.

❑ **Prinderea unui vestit pungaş.** — Printr'o fericită împrejurare, agenţii poliţiei de siguranţă au reuşit să prindă pe vestitul pungaş voiajor Marcu Marcovici zis Morgenştein, care era urmărit de mai mult timp, fără ca pînă acum să poată fi prins.

Acum cîte-va zile numitul să duse în Podul-Iloae, unde se prezentă evreului David Alter şi să recomandă Marcu Marcovici, de loc din Cîmpina şi a venit la dînsul ca să i propuie o afacere mare şi anume: că a luat la Cîmpina cu contract, o cantină, cu preţ de 8000 lei pe an, pe termen de 5 ani şi fiind că el n'are drepturi ca să ţină în arendă, a venit la dînsul ca unul ce are drepturi cetăţeneşti, ca să se prindă tovarăşi, el punînd capitalul de 20 mii lei ce spunea că are, iar Alter să puie tovărăşia şi munca, ca unul ce are drepturi.

Alter David ascultînd propunerea lui Morgenştein, i-a spus ca să stea să vie şi soţia lui de la Iaşi. Morgenştein consimţi şi remase două zile la David, care chemă pe doi evrei, pe Moise Schreier şi Fischel Marcovici, în faţa cărora a tratat cu pungaşul cărui-a i-a spus să plece la Cîmpina, să declare actele la comună ca să intre în posesiunea afacerii la 1 April. Tot odată pungaşul mai declară lui Alter ca dacă nu i-ar conveni condiţia de tovarăş, atunci el îi va plăti 200 lei lunar.

De la Alter David, pungaşul s'a dus la gară împreună cu acesta, unde el pretextînd că n'are mărunte, a cerut lui Alter să-l împrumute cu 2 lei. Acesta îi dădu şi suindu-se amîndoi în tren veniră la Iaşi. Pe drumul de la gară, pe cînd ambii se îndreptau spre hanul Ştefăneşti, Alter David se întîlneşte cu un cumnat al său, anume Wexler, funcţionar la fabrica „Moldova", care văzîndu-l cu pungaşul, îl chemă de oparte şi i spuse cine este el. Alter auzind cele spuse de Wexler, spuse pungaşului că a doua zi dimineaţa să se întîlnească cu el şi să plece spre Cîmpina, unde pungaşul pe drum avea să-l pungăşească.

La vre-o cîte-va zile, Wexler trecînd pe strada Veche, vede pe pungaş, care voia să înşele pe un ţaran, cu doi galbeni turceşti falşi; Wexler chemă pe ţăran la o parte şi-i spuse că acesta este un excroc şi în acelaş timp făcînd semn şi serjentului din pont, acesta îl luă şi-l duse la siguranţă, unde se află arestat şi în prezent.

Cercetările continuă pentru a se vedea dacă nu cumva numitul a mai comis şi alte pungăşii.

❑ Inaintea curţei cu juri a venit eri spre judecare, procesul privitor pe Mihai Urmă din Andrieşeni şi G. Balan Bunu, şi Munteanu, acuzaţi de tălhărie la drumul mare şi furt de cai.

Urmă a fost aparat de Al. Dabija şi L. Tărăbuţă, iar ceilalţi de d. Vasiliu.

Juraţii au adus un verdict negativ în ce priveşte pe Urmă şi el a fost achitat, iar ceilalţi au fost condamnaţi la cîte 3 luni închisoare.

❑ Corespondentul nostru din Bucureşti ne-a făcut cunoscut, că, din ordinul ministrului de interne, a fost oprită reprezentarea, la teatrul Popescu din Bucureşti, de către compania Davilla, a piesei *Seara cea de pomină*, a scriitorului rus Kampf.

Aceeaşi piesă, sub titlul *Inainte*' a fost reprezintată anul trecut, la Teatrul din Iaşi, de trei ori. A fost reprezintată vara trecută, şi la Bucureşti cu învoirea direcţiei generale a teatrelor, învoire ce a fost acordată şi d-lui Davilla.

Eri, în ajun de a fi reprezentată la Bucureşti acea piesă, d. Davilla a fost invitat la ministerul de interne, unde i s-a comunicat, că piesa nu poate fi jucată.

La noi nu există cenzură, mai ales o cenzură atît de brutală, determinată de faptul că în „Seara cea de pomină" este vorba de un atentat politic, determinată, foarte probabil—şi de intervenţia amabilă a d-lui Pompiliu Eliad.

Ori cum fie, vedem că partidul liberal atentează la libertatea întrunirilor, la libertatea presei şi face uz în chip samovolnic, şi de cenzură.

❑ Profesorilor de la liceul naţional care nu şi-au trecut lecţiile în condica zilnică, în urma dispoziţiei ministerului li se vor opri din salariul pe Februarie.

❑ In cursul lunei Martie se va face repartizarea ofiţerilor care funcţionează actualimente, pe la secţiile de pompieri pe la regimentele de artilerie, unde se vor prezenta pe ziua de 1 Aprilie, de la care dată serviciul pompierilor va fi lasat în sama comunelor.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei, se va reîntoarce mîine în localitate.

❑ Inspectorii învăţămîntului primar vor fi convocaţi în primele zile ale lunei Februarie la ministerul instrucţiunei publice, în vederea examenelor de definitivat şi înaintare pe loc a învăţătorilor, ce se vor ţinea cu începere de la 1 Martie c.

❑ D. Gh. Ghibănescu, va vorbi în în astă-seară la cercul didactic „Impresii din călătoria din Rusia, din vara anului 1894.

❑ Pentru catedra de astronomie, vacantă la facultatea de ştinţi din Iaşi, a prezentat lucrări şi un domn Enache Olteanu.

Constatîndu-se că toate acele lucrări erau plagiate, senatul universitar din Bucureşti a respins pe Olteanu d'intre candidaţi.

❑ **Şcolare.**—Invăţătoarei Elena Neculau, de la şcoala din comuna Belceşti, i s'a acordat un concediu de o lună de zile.

— Şcoala din comuna Bucium s'a închis pe un termen de 15 zile, din cauza epidemiei de scarlatină, care bîntuie în acea comună.

— Alaltă-eri s'au ţinut şedinţe la cursurile culturale din Spineni şi Rădeni, comuna Roşcani. La cea dintăi a vorbit învăţătorul I. Corlat despre grădinile de pomi, expunînd cum trebuie pregătite ogoarele de plantat; d. Ţiţu, preşedintele cercului a vorbit despre cuptoarele sistematice, iar d. dr. Iliescu a vorbit sătenilor despre îngrijirea în timp de boală.

La cercul din Rădeni, d. V. Sevastian a vorbit despre unirea principatelor.

A urmat o serbare şcolară.

❑ Concursul pentru ocuparea catedrei de igienă de la facultatea de medicină din Iaşi, va începe la 1 Febr.

Atunci se va citi raportul d-lui profesor C. Tiron asupra lucrărilor şi titlurilor candidaţilor şi se va ţinea colocviul.

❑ Astă zi regimentul 13 Ştefan cel Mare a făcut un marş până la Valea Lupului.

❑ **6 Februarie! La Societatea de Gimnastică.**—Se ştie că balul costumat al societăţei de gimnastică era fixat pentru 30 Ianuarie, dată la care are loc şi balul dat de societatea „Pînea Săracilor".

Doamna Maria Hinna, distinsa preşidintă a societăţei „Pînea Saracilor", a intervenit la comitetul societăţei de gimnastică, printr'o prea frumoasă şi atingătoare adresă, rugînd comitetul organizator să amîie balul costumat pentru 6 Februarie.

Comitetul societăţei de gimnastică, luînd în discuţie adresa d-nei Maria Hinna, a hotărît în unanimitate amînarea balului costumat pe Sîmbătă 6 Februarie.

Prin amînarea balului cu o săptămînă, comitetul a urmărit şi realizat ideea ca serbarea să fie şi mai strălucită, înjghebînd noi grupe, noi surprize şi noi tipuri cum numai în sărbările de carnaval din occident se pot vedea. Invitaţii leşeni şi din provincie sînt înştiinţaţi că invitaţiile sînt valabile pentru Sîmbătă 6 Februarie.

Invitaţii îşi pot procura măşti, costume, deghizamente, pe preţuri cît de minime.

Stocul de comenzi sosite din Paris, Geneva, etc., se găsesc depositate la Societatea de Gimnastică şi la marile magasine Saly Porjes şi Debora.

❑ Ziarele din Florenţa publică dări de seamă entuziaste asupra unei prelegeri pe care d-ra Elena Bacaloglu, apreciata scriitoare romînă, a ţinut-o în acel oraş, sala Leonardo.

Ziarele numesc pe Elena Bacaloglu „tînăra şi geniala scriitoare romînă" şi arată că auditorul distins, care umplea sala, a răsplătit pe conferinţiară cu aplauze entuziaste

D-ra Bacaloglu, care este sora d-lui profesor Bacaloglu din Iaşi, a vorbit despre „Sufletul Neapolelui şi opera lui Salvatore di Giacome".

Vom reveni asupra acestei prelegeri.

❑ Azi dimineaţă a sosit în localitate excelenta violonistă d-ra Margareta Protopopescu, care va da, după cum s'a anunţat, un concert la Teatrul Naţional Vineri 29 Ianuarie.

D-ra Protopopescu a descins la hotel Binder şi lumea curioasă a început să ia parte la repetiţiile ce le face în vederea concertului.

❑ **Judiciare.**—Curtea s. II a a achitat azi pe Victtorio Albertelli, care fusese condemnat de tribunalul Neamţ la doi ani închisoare, pentru delapidare de bani, comisă în prejudiciul firmei Maxim şi Fritz.

Albertelli era asistat de d. avocat Alfons Herovanu.

— La secţia II-a a Curţei se judecă azi o afacere de atentat la libertatea cultului. Mai mulţi evrei au întrat în sinagoga din Bozieni (jud. Neamţ) şi au împedicat pe haham să se închine.

Eu au fost condamnaţi de tribunal la cîte 100 lei amendă în folosul statului.

— Tribunalul s. III a a juncţionat astă-zi cererea pentru declararea în stare de faliment a lui M. Abramovitz, la alte cereri identice şi a amînat judecarea.

— Petru Gherasim, fost grefier al ocolului rural Şipote, învinuit de abuz de încredere, a fost condamnat ieri, de tribunalul s. II-a, la trei luni închisoare.

— Neguţitorul P. Solomon, învinuit de dare de foc, a fost trimis în judecata curţei cu juri din Iaşi.

❑ **Cometa lui Halley, cea mai mare cometă periodică apărută până în zilele noastre, va fi văzută peste cîteva săptămîni cu ochiul liber. Joi 28 Ianuar a. c. vom putea vedea pe pînza cinematografului din sala Circului Sidoli proecţiuni foarte interesante cari ne vor arata forma cometei observată la cea de pe urmă apariţia din 1853; proecţiunile vor da apoi deslușiri asupra cometei apărută în cursul serilor trecute: groaza de comete, părerea astronomilor, cînd va fi văzută cometa lui Halley, cînd va fi atins de ea pămîntul nostru, etc. vor fi deasemenea detailate de aceste proecţiuni explicative.**

Sunt apoi sujete cuprinse în noul program cinematografic, care începe Joi 28 Ianuarie, care merită toată atenţiunea numeroşilor spectatori. Vederi interesante din Pirineii Franţei şi cum se prind puii de urşi ne vor interesa foarte mult de oare ce este o mare asemănare cu îmblînzirea urşilor de la noi.

Programul nou cuprinde apoi: Prasa, scene care ne arată o năvălire a unui trib străin într'un sat din Algeria. Tot avutul unei familii este răpit şi năvălitorii sunt apoi surprinşi de jandarmeria franceză; creşterea găinilor de rasă în Franţa; In prapastie, scene teatrale-dramatice; multe comedii frumoase, precum: mireasa dispăruta, La Lune-Parc din Paris etc. etc.

Vineri 29 Ianuar mare reprezentaţie în beneficiul societăţei medico farmaceutice din oraşul nostru.

❑ **Ni se comunică, că vaporul rus „Impăratul Nicolae II", anunţat să ancoreze în Constanţa la 8 Februarie, va sosi acolo abia la 15 Februnrie, din cauza unei întărzieri survenite în itinerar.**

❑ **Procesul verbal prin care d-na dr. Puşcariu este abilitată docentă la facultatea de medicină din Iaşi, a fost remis ministerului.**

❑ **D. N. Gane pleacă astă-zi seara la Bucureşti spre a stărui pentru aprobarea împrumutului de 1,600,000 lei, care va fi votat apoi de Parlament.**

Imprumutul se va efectua la casa comunală şi judeţană.

❑ *Duminecă se va prezinta la Teatrul naţional Hero şi Leandru, cu concursul d-nei Agatha Bîrsescu-Radovici.*

Cînd a început a juca în limba romînă, marea artistă în această piesă a debutat în Iaşi.

Nu ne îndoim că, în această aducere aminte, publicul va veni în mare număr la reprezentaţia de Duminecă.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 27 Ianuarie

Manifestaţiile de aseară

Bucureşti.—Un foarte mare număr de cetăţeni s'au adunat aseară în faţa teatrului L. Popescu, unde joacă trupa Davilla şi unde aseară urma să aibă loc reprezentarea piesei „Seara de pomină", manifestînd contra interzicerei acestei piese.

Cetăţenii au făcut ovaţiuni d-lui Davilla.

A intervenit poliţia şi armata şi a împrăştiat mulţimea, care era foarte infuriată.

NUMIRE

Bucureşti.—Ministerul instrucţiunei publice a numit pe d. prof. Onciul ca membru în comisia de judecată a învăţămîntului superior, în locul d-lui Titu Maiorescu, demisionat.

Urcarea taxei pe bere

Bucureşti.—In expunerea de motive a proectului d-lui Costinescu, cu privire la băuturile spirtoase, vorbindu-se de taxele pe bere se spune că sel asă la facultatea deputaţilor dacă să urce sau nu taxele.

După cum se spune însă deputaţii din majoritate ar avea indicaţie de la d. Brătianu ca taxele să fie urcate.

Convenţia comercială

Bucureşti. | Agenţia Romînă, comunică ştirea din Viena, că cu toate împotrivirile guvernului ungur, convenţia comercială cu Romînia va întra în curînd în vigoare.

Intrunire contramandată

Bueureşti. — In cercurile politice se face mult haz de faptul că junimiştii au renunţat la ideia de a ţinea o întrunire publică la Focşani.

Aceasta din cauză că d. Aurică Geblescu a anunţat că va veni şi d-sa la acea întrunire şi va vorbi în contradictoriu cu d. N. Filipescu?

Convenţia Romîno-Turcă

Constantinopol.—Comisiunea prezidată de ministrul finanţelor a început studiarea convenţiunii comerciale turco-romîne. Ministrul speră că în 15 zile să fie gata acest studiu.

Chestia Cretei

Constantinopol.— Cercurile Porţei afirmă că ambasadorii englezi şi francezi au făcut azi după amiază declaraţiuni identice marelei vizir, în senzul că puterile protectoare nu vor permite că deputaţii cretani să fie trimişi la Atena şi că vor lua eventual măsuri, spre a împedeca aceasta.

Cînd va fi vorba a se tranşa definitiv chestiunea cretană drepturile Turciei vor fi salvgardate.

DUMA

Petersburg.—In cursul desbaterilor legei privitoare la tribunale, deputatul Markow din externa dreaptă, a criticat cu violenţă proectul care admite pe evrei în funcţiunea de judecător şi-a imputat Dumei şi preşedintelui ei sentimente filosemite. In urma propunerii vice-preşedintelui Volkonski, deputatul Markow a fost exclus pe 15 zile de la şedinţe.

Flota Franţei

Paris.—Proiectul de lege naval, aprobat de consiliul de miniştri, alcătueşte ast fel compunerea flotei de luptă: ea va cuprinde 28 cuirasate de excadră, 10 cercetaşi de escadră, 52 torpiloare de larg; flota diviziunei navale pentru regiuni departate va cuprinde 10 vase; flota de apărare prin submarine va fi compusă din 94 submarine cuirasate.

Temeri că Sena va creşte

Paris.—In urma ploilor căzute şi a creşterei rîurilor Jonne, Loinlig şi Grand Morin, sunt temeri că apele Senei vor creşte din nou cu 70 centimetri aproximativ în trei zile.

Poemul lui Rostand

Paris.—Repetiţia generală a piesei lui Edmond Rostand „Chantecler", a fost primită cu mare entusiasm. O mulţime enormă s'a înghemuit în faţa teatrului, cu mult înainte de deschidere. A fost necesar să se organizeze un serviciu de ordine.

La repetiţia generală au asistat toate notabilităţile Parisului şi coloniei streine. Succesul piesei a fost foarte mare; n'a fost, însă, un triumf. Al doilea act, mai ales, a dovedit o gamă de sentimente curat franceze, consacrînd din nou pe Rostand de poet galic.

Moartea lui Ekenberg

Londra.—Savantul suedez doctorul Ekenberg, inculpat de o tentativă de asasinat, prin trimeterea unor bombe într'un colet poştal diferitelor persoane, a murit de apoplexie noaptea trecută, în închisoare.

CAMERA

Bucureşti.—Incă din vreme s'au luat măsuri, pentru a împiedica îmbulzeala în Cameră, căci grupuri, grupuri de cetăţeni să grăbeau să vie pentru a asculta interpelarea d-lui N. Fleva, în atacerea Răteşti.

De şi locurile nu erau ocupate în sală, totuşi poliţia a venit şi a împrăştiat mulţimea care se adunase în curte şi care vroia să pătrundă înăuntru.

De eri încă s'a telegrafiat deputaţilor din provincie, să vină să ia parte la şedinţa de astă-zi.

La început să zvonea că d. Ionel Brătianu nu va veni la Cameră, aflîndu-se indispus.

La 2 şi jum. însă d-sa a sosit la Cameră, cînd s'a şi deschis şedinţa.

Preşedintele dă cuvîntul d-lui deputat N. Fleva.

D. *N. Fleva* se urcă la tribună şi aşteaptă un moment pentru a i se da dosarele. Deputaţii din majoritate, neştiind cauza pentru care d. Fleva nu începe, au aplaudat în mod ironic. D. Fleva primeşte imediat dosarele şi face cu ele un gest, explicînd de ce a făcut pauza.

D-sa revine asupra modului cum a fost silit ca dintr'o cerere de dosare să facă numai de cît o interpelare. Relevează cazul d-lui C. B. Pennescu, care în sesiunea trecută, în mai multe rînduri, a cerut nişte dosare cu privire la Episcopul de Roman şi cu toate acestea n'a fost silit să facă o interpelare.

Protestează contra atitudinei d-lui Brătianu, care l'a silit pentru această interpelare şi zice că d-sale nu trebuie să i se impute nimic, întru cît adversarii i-au recunoscut că lucrează tot-deauna faţiş.

Examinînd dosarele afacerei Răteşti, oratorul relevă cum moşia a fost arendată la 1903, şi în ce condiţiuni, moşie care fusese cerută de obştia locuitorilor, dar totuşi a fost luată de d. Brătianu, prin omul său de afaceri Matei Gheorghiu.

Arată cum la 1907 s'a întîmplat acelaş lucru şi relevă că sunt acte din care rezultă că d. Brătianu promitea că va ceda moşia obştiei locuitorilor. Relevă de asemenea cum d. Brătianu, prin manoperele sale a adus o pagubă statului 130000 lei.

Şedinţa continuă.

Va lua cuvîntul apoi d. Dim. Brătianu.

SENATUL

Bucureşti.—Şedinţa se deschide la orele 2 p. m. Pe banca ministerială d. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor.

Se votează proectul de lege privitor la codul silvic, cu 53 voturi, contra 2.

Ne mai fiind nimic la ordine zilei, şedinţa se rîdică la orele 3.

20 milioane pentru inundaţi

Paris.—Consiliul de miniştri, ţinut la Elisiu, a hotărît să ceară camerilor un credit de 20 milioane, pentru a se veni în ajutorul inundaţilor.

Consiliul de miniştri a aprobat programul naval ce va fi supus camerei.

SOPHIE CERNES
MORITZ JACOBOVICI
LOGODIŢI
IAŞI
In loc de ori-ce înştiinţare

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4420 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Daoă vreţi să aveţi un stomao sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, drogueriĭ şi farmaciĭ din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

PUBLICAŢIE

In ziua de 7 Februarie a. c. ora 11 dimineaţă se vinde prin licitaţie publică în Hîrlău la sediul biroului tochnic al liniei ferate Podul-Iloaie-Hârlău, una pereche cai, un docar, hamuri şi accesorii.

Doritorii de a concura să se prezinte în acea zi insoţiţi de o garanţie de lei una sută,

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din subiectele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în *VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 128 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus in vânzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştigà in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 929 Joi 28 Ianuarie 1910

Un guvern îngrozit

Guvernul actual este stăpînit de o groază colosală. Numai este un guvern liberal, ie un guvern a la Macbeth, urmărit de un spectru foarte misterios.

Guvernul se teme—nu știm de ce, nu știm de cine. Frica a pornit de la președintele consiliului de miniștri, care se teme să fie și minstru de interne, el, care, numai cu vre-o trei luni în urmă, suferise de obesitate ministerială: fusese prim-ministru, ministru de interne, ministru de externe, ministru de rezboi.

Boala aceasta a fricei, pare a fi contagioasă. Ea s'a transmis repede la ceilalți miniștri, ba chiar și la d. Ferekide, care fusese angajat ministru cu luna, ca să iee măsuri contra dușmanilor interni, contra dușmanilor pe cari îi vedeau numai ceilalți miniștri îngroziți.

D. Ferekide n'a fost de nici un folos, căci frica persistă, d Ferekide se teme să iasă din guvern, d-lui Brătianu îi este frică să-și reie portofoliul.

Făcătorii de farse stupide au descoperit motive de joacă în frica guvernului. Ei scriu miniștrilor: „zi adio lumei. De astă-zi în 24 de ore vei fi asasinat". Atît ajunge ca miniștrii să se sperie și ziarele liberale să țipe: „trebue să luăm măsuri contra anarhiștilor".

Și măsuri se iau cu ghiotura. Le luase la fel, pe vremuri, fostul Sultan Abdul Hamid, care ajunse să tresară la fie-care secundă. Frica miniștrilor noștri cată să găsească tămăduire în legi extra-ordinare, copiate aidoma după legile țărilor revoluționare.

Guvernul actual se teme de muncitori, se teme de cîrciumari, de podgoreni, de publiciști ruși, de congresul sionist de la Hamburg, de contenciosul administrativ, de redactorii de la *Adevărul*.

Contra muncitorilor au fost votate legi excepționale; funcționarii n'au voe să facă parte dintr'o societate, fără de consimțimîntul guvernului; piesele teatrale sunt tratate la fel cu funcționarii statului: ele nu pot fi reprezentate fără de voia poliției; guvernul oprește discutarea chestiei evreești din Romînia, la un congres din Germania; podgorenii și berarii inspiră groază guvernului...

Abdul Hamid mergea și mai departe: el oprea ca ziarele să anunțe un eventual atentat și permitea numai ca să anunțe, că cutare ucis, a murit subit de un atac de apoplexie. Incolo, însă, am ajuns în Romînia, grație fricei guvernului, unde stătuse Turcia înainte de era nouă. Acum rămîne ca și noi să ajungem în starea în care se află Turcia: țara liberală.

Ultima frică a guvernului a fost o piesă teatrală. Pentru prima oră o piesă teatrală a fost cenzurată, dar cenzurată în chip cu totul original în brutalitatea lui: o piesă aprobată de instanța în drept, reprezentată, anul trecut, la teatrul național din Iași, reprezentată astă-vară, chiar în București, este oprită, cu cîte-va ore înainte de spectacol, de a fi jucată. Brutalitatea constă și în oprirea tîrzie și în faptul că, la o eventuală opunere a direcției teatrului Davila, se va face uz de forța polițienească, spre a opri spectacolul.

Piesa scriitorului rus Kampf n'a fost oprită nicăieri. Nici chiar în Germania și în Austria, unde—dreaptă sau nu—cenzura există.

Anul trecut a fost jucată, după cum am mai zis, și la noi—fără a fi lăsat vre-o urmă de resvrătire. Dar anul trecut n'am avut încă guvern fricos. Nu că a fost alt guvern; același a fost, dar sănătos încă, debil dar sănătos.

Guvernul s'a speriat de piesa lui Kampf, fiind-că ea tratează despre un prim-ministru, asupritor al muncitorimei, care, într'o seară, la eșirea din teatru, a fost ucis prin aruncarea unei bombe.

Anul trecut nimeni nu s'a gîndit la oribila localizare la care s'a gîndit alaltăieri guvernul fricei.

De sigur, tentativa de a represinta anul acesta o piesă teatrală, care, anul trecut, trecuse neobservată, după cum ar fi trecut și acum, va da naștere unei legiferări: cenzura.

Ast-fel vom merge progresînd. O scrisoare anonimă, o mincjună, o farsă, un gest—toate vor speria guvernul, guvernul romîn al lui Macbeth; toate vor atrage după ele legi excepționale și, încet'încet, vom ajunge o țară constituțională, liberă, cu legi reacționare, cu libertăți asuprite.

Fiind-că d. I. I. C. Brătianu se teme grozav: de piesa lui Kampf, de eventualul discurs al d-lui Pineles de la Galați, de berea lui Czell.

Ar fi foarte nimerit, foarte uman chiar, ca M. S. Regele să se gîndească și la sănătatea zdruncinată a sfetnicilor săi și la boala pe care asemenea sănătate o împrăștie în țară—și să avizeze.

Căci, altmintreli guvernul se va speria din ce în ce mai mult și pe aceeași măsură va împrăștia teroarea în țară.

Interpelarea de ieri

Afacerea Rătești a fost desbătută ieri în Cameră. D. Fleva a declarat, că d-sa nu făcuse nici o interpelare.

Ceruse dosarele afacerei Rătești și asta nu înseamnă a adresa o interpelare. Dar fiind că primul ministru i-a zis interpelare, d. Fleva nu se opune să-și desvolte interpelarea.

D. Fleva a citit documentele din dosar. I-a răspuns d. Dinu Brătianu, în calitate de procurator al d-lui Viutilă Brătianu, proprietarul Rătoștilor; a răspuns apoi și primul ministru:

Primul-ministru a făcut o declarație de care toată lumea se va grăbi să iee act: că primește să prevadă ori ce sancțiune penală pentru oameni politici, cari fac afaceri cu statul sau cu instituțiunile de bine-facere, chiar dacă acele afaceri ar fi cinstite.

Asemenea lege nu va fi votată, suntem siguri. Nu va fi votată de un Parlament colectivist, nu va fi votată de partidul liberal, care numără atîția fruntași, mijlocii și codaci, cari s'au îmbogățit din afaceri veroase cu statul, cu Spiridonia de la Iași, etc.

D. Brătianu a făcut, deci, o simplă figură și aceea incomplectă: trebuia să întindă sancțiunea și asupra acelora, cari operează, cinstit, firește, la instituțiile de credit, recunoscute de Stat, la creditele rural și fonciar și la casa rurală.

Sunt sute de colectiviști, cari trăiesc numai din împrumuturile ipotecare ce nu se pot obținea de cît prin el; fie-care moșie cumpărată de casa rurală a avut misitul ei, iar pădurile statului de la Neamț, spre a nu vorbi de cît de ele, sunt marturi despre daraverile pe cari oamenii politici le fac cu statul.

Ne aducem aminte, cu această ocazie, de o întîmplare de acum cinci ani. D. M. B. Cantacuzino, șeful carpiștilor din Iași, pe atunci șeful lor, petiționase la credit pentru un împrumut ipotecar personal.

Trecuse luni de zile și cererea d-lui Cantacuzino zăcea în suferință. In cele din urmă, dîndu și seama de situație, petiționarul se presintă d-lui D. A. Sturza, pe atunci director al Creditului rural, și i zise:

— Cît și cui trebue să plătesc, ca să mi se acorde împrumutul?

Cinstea colectivittă ie cofecționată din cauciuc: o poți întinde cum vreai, ea nu crapă.

Și nici d. Brătianu nu a face ceea ce a declarat eri în Cameră — ast fel că cinstea ceea tot nu a crapa.

Democrația d-lui Diamandi

Interesant, apetisant și culminant. Am putea spune și neant: d. George Diamandi a format o democrație romînă. A format-o sub formă de revistă, care se tipărește în tipografia unită a ziarelor liberale.

Democrația romînă are program. Asta e natural. Cum fie-care societate cooperativă, de economie, de gimnastică—trebue să aibă statute, fie-care partid trebue să nu fie lipsit de program.

D. Diamandi, grație celebrității sale, ar fi putut spune, ca variantă la vorba Regelui-Soare „programul sunt eu." Dar a făcut după obiceiul pămîntului și ast-fel cunoaștem programul deputatului de Tutova,

D. Diamandi are chiar mai mult de cît un program: are un co-program. Are mai mult de cît un partid: un co partid.

Aceasta o deducem din următorul joc de întrebare-răspuns, ce figurează ca uvertură la declarațiile d-lui Diamandi: „cine suntem? Suntem *liberali*." In urma acestui răspuns ar fi fost stict logic să urmeze: „deci, programul nostru este acel al partidului liberal."

Dar nu este așa. D. Diamandi a format o democrație romînă și este liberal, este liberal și are program a parte de acel al partidului liberal.

Programul acela particular al d-lui Diamandi face toate paralele. E de un comic iresistibil.

Programul d-lui Diamandi amenință mai întîi să fie un program-colector. „vom aduna materialul de idei, de fapte, de stări, de fenomene sociale și de cifre."

Are să le adune de acum înainte, probabil în vederea unui muzeu mixt: stări și fenomene sociale.

Mai tîrziu va colecta, probabil, și stări patologice. Pînă atunci, însă, d. Diamandi se arata foarte pricepe în agricultură și e regretabil că n'a editat o revistă agronomică, căreia i ar fi putut zice: Democrația romînă agronomică.

E foarte tare în agricultură. Despre aceasta am aflat cînd am ajuns cu cetitul la punctul 5 al programului: proteguirea Industriei. D. Diamandi ne promite că va lupta pentru proteguirea anexelor agriculturei și a derivatelor agriculturei.

Alt punct foarte delicat, chiar ca titlu este punctul 10: *chestiunea femeei*. „In ordinea de idei a Prevederei Sociale (cu majuscule) intră starea materială, culturală și gospodărească a femeei." Constatăm, deci în primul rînd, că Prevederea Socială este foarte încăpătoare.

Mai departe: la sate în deosebi, asupra femeei cad greutățile muncei, întreținerei hranei familiei, fără a mai pomeni de maternitate".

Asta e situație de la sate, fiind-că, la orașe chestia maternității privește pe barbați.

De la chestiunea femeei la sate, despre cele de la orașe nu tratează programul, inițiatorul „Democrației" trece la chestia evreiască: „Ea există. Timpul i va da o soluție echitabilă.

Căci dacă n'ar exista, timpul nu i ar fi putut da nici un fel de soluție.

Politica externă: „ie o chestie care nu poate fi de domeniul public."

Iar ca încheere: „voim ca partidul liberal să precizeze un ideal social romîn."

Partidul „Democrației Romîne" vrea, deci, ca alt partid să preciseze.

CATE VA NOTE

D. D. A. Teodoru, secretarul general al ministerului de instrucție publică, are o notă extrem de originală: nu știe scrie românește.

Fenomenul acesta nu-i de toate zilele. Un secretar general și încă al ministerului școalelor, să nu știe scrie limba lui maternă—asta seamănă cu numirea ce-o făcuse Ion Brătianu, într'un post de medic primar, a unui căpitan în retragere—dar căpitanul cela nu căuta bolnavii, lua numai leafa, pe cînd d. D. A. Teodoru și ie secretar general și scrie chiar.

Scrie un articol despre „Civilizatorii satelor": „ciudate sunt lipsurile de judecată ale oamenilor: în fața lucrurilor celor mai firești oamenii își fac cruce speriați, ori s'aruncă furioși"

Nu ne spune d. Teodoru cum s'aruncă furioși: dacă s'aruncă unii contra altora, sau s'aruncă furioși de pe înălțimi — ca să se sinucidă.

Dar ne spune altă ceva: „noi am făcut minuni în 60—70 ani; am crescut repede ca în poveste, dar am crescut cum se crește repede: am crescut într'o parte."

Noi am făcut minuni în 60—70 ani și minunea constă în faptul că am crescut într'o parte: că suntem, adică, țară de unilaterali.

Dar mai suntem ceva: „suntem un popor de plugari și, chiar în orășenii cei mai spilcuiți, se găsește foarte proaspăt sînge de țăran și cu sîngele acesta se găsește în sufletul seu credința în cele sfinte."

Am făcut dovada despre faptul că secretarul general al ministerului școalelor noastre, nu știe scrie românește.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN CĂUTAREA IUBIRII

Intr'un ziar foarte răspîndit din Berlin se publică următorul anunciu:

„Tînăr milionar fără prejudecăți, caută cunoștința unei tinere frumoase, în scop de însurătoare. De avere nu e nevoe,—se cere numai tinerețe, frumusețe și caracter amabil.

Ori-ce intervenții sunt interzise. Oferte cu fotografii pe adresa"...

Nu trebuie multă imaginație ca să vedem ce s'a întîmplat a doua zi de la apariția unui asemenea anunciu: cîte sute, mii de scrisori și fotografii va fi transportat poșta Berlinului la locuința tînărului milionar sau la biroul de publicitate indicat drept adresă..

Nu e de mirat. Un milionar, tînăr, lipsit de ori-ce alte prejudecăți, afară doar de cea mai inofensivă,—acea de a crede în frumusețea și în grația femeei și de a rîvni la calitățile acele, atît de firești, atît de necesare întru găsirea liniștei și fericirii.

Milioane! Cetind cuvîntul acesta, cel mai suggestiv, cel mai ademenitor, cîte mii de tinereți femeești nu vor fi tresărit de adîncă emoțiune și de dorinți; cîte chipuri nu se vor fi privit în oglindă pentru a descoperi odată mai mult că ele posedă pe deplin calitățile cerute,—ba chiar le posedă cu prisos?

Ce e de mirat? In strălucirea unui milion cîte figuri uitate în umbră, rămase mult timp neștiute, nedorite de nimeni, n'ar înflori atinse de sărutarea vrăjită a norocului și nu și ar regăsi acea supremă virtute femenină: virtutea de a plăcea?

Frumusețea e un dar ciudat: ca floarea în lipsa luminei de primăvară, așa dispare și se ofilește de multe ori în obscuritatea izolării, în așteptarea zilelor de senin și de noroc, — cari nu mai vin! Cu un singur milion, — ce redeșteptare la viață, ce înviorare fermecată și fermecătoare nu și-ar serbători acele modeste flori și ce reale calități nu ar ieși la lumină!

De aceea e de prevăzut că înștiințarea ta, tinere milionar, va produce atîtea emoțiuni, atîtea speranțe, atîtea înfiorări.

Tu însă vei găsi oare într'adevăr pe această cale prozaică a anunciului de ziar,—visul atît de omenesc, în schimbul marei averi,—fericirea? Vei alege oare, privind sutele de fotografii, pe acea într'adevăr chemată și cea în adevăr, în stare să-ți asigure mulțumirea, liniștea, iubirea?

A, iubirea! E un lucru nespus de curios și care putea să-ți vină, zîmbind cu simplicitate și cu dezinteresare, la vr'un colț de stradă ori în umbra unei grădini, fără să te cunoască—în lumina și strălucirea milioanelor. Ar fi putut să te întîmpine, pe neașteptate, din întîmplare, tresărind cu tine împreună într'o vibrare subită dar hotărîtoare, fără să te întrebe *cît ai*, fără s'o cunoști cine e—și lăsîndu-te apoi s'o dorești, s'o cauți, s'o evoci și să n'o regăsești, cu toată puterea milioanelor.

E cu putință s'o afli și așa feliu: alegînd fotografia cea mai promițătoare, cea mai ispititoare,—fotografia uneia din acele pe care le ademenește milioanul tău, după cum e cu putință, de asemenea, ca toate bogățiile tale s'o facă pe ea să regrete resemnarea lungei așteptări atunci cînd în tovărășia milionului va fi găsit numai decepția în locul iubirii pe care la rîndul ei o căuta.

Rodion

DE PESTE HOTARE

Pentru educarea poporului.—Prelegeri instructive.—Știință și morală.—Bigotismul femeilor —Subiecte variate.—Mișcarea și cultura lucrătorilor.

„Maison de Peuple" este o societate cu scop de a face să înainteze educația poporului ameliorînd condițiile vieței umane prin: schimb de idei, prin unirea tuturor bunelor voințe și prin practicarea sistemului cooperativ. Această instituție e deschisă tuturor opiniilor politice și religioase cu caracter de fraternitate umană și de solidaritate socială. Sediul societății e o casă construită anume unde se găsește: o bibliotecă, o sală curată pentru citit și unde nu se fumează, o altă sală cu mese pentru cetit jurnale și o sală mare cu o scenă și bănci unde se țin conferințe, se dan concerte și se joacă piese de teatru.

Aici vorbește ori-cine are de susținut sau de arătat vre-o idee: savanți, lucrători, doctori și femei,—și aceștia nu numai din Lausame ci și din alte orașe—și alte țări chiar.

Vom da resumatul cîtor-va conferințe auzite la „Maison du Peuple" pentru a cunoaște la ce fel de isvor de idei se adapă lumea din Elveția—aceleași conferințe se țineau și în celelalte orașe, de aceiași conferențiari chiar.

Iată un subiect: „*E-te munca o pedeapsă?*". Conferențiarul susține cu multă vervă fericirea ce se capătă cînd cineva lucrează și mai ales cînd se recunoaște meritul. Arată că disprețul pentru muncă vine de la faptul că în vechime nu lucrau decît sclavii. Starea lor degradătoare făcea ca orice ocupație a lor să fie considerată rușinoasă și de disprețuit. Inchee spunînd că azi lumea a priceput că a munci e o cinste și numai a primi de a gata e o rușine.

Intr'o seară se anunță conferința filosofului Auguste Forel, despre *Degenerescența rasei*. Conferențiarul e doctor și filosof. A fost multă vreme la un spital de alienați și atît îl preocupă starea sufletească și soarta celor rătăciți, în cît frica de a nu se rătăci și el singur, îi intră în oase. El demisionă și în parcul enorm de la una din vilele sale din jurul Lausannei, își construi un palat în miniatură de sticlă pentru studiul furnicilor. Aceasta îl pasionă El voiajază mult prin celelalte părți ale lumii și prin unele locuri ține conferințe.

La intrarea în sală, pe scenă erau 3 bătrîni. Cu neputință de nimerit care ar fi fost filosoful. Toți trei aveau o înfățișare prea modestă. La un moment dat unul din ei puse mînile în buzunarul sacoului și începu: Legile creației și ale eredității ne arată că ființele sunt rude. Lamark și Darwin au arătat rudenia dintre animale și dintre plante. Și între specii nu e limită. Produsele au calitățile strămoșilor—ceea ce poartă nume de atavism. Caracterele rasei se reproduc în chip absolut. Desvoltarea unei ființe este recapitularea formelor prin care au trecut strămoșii noștri

Oamenii ca și plantele încep totdeauna prin aceleași celule. Pratoplasma conține calitățile rasei noastre. Inteligența este acumularea inteligenței strămoșilor noștri — ceea ce-i progresul. Toată cultura noastră dar, este inteligența cristalizată în seriile de generațiuni. Insă e mare greșală de a crede că dacă progresul înaintează apoi și rasa propășește. Educația și instrucția are o mare influență, dar să fie de o bună calitate—strămoșii să fie de rasă bună.

Degenerescență însamnă anomalie. Cei care se nasc cu dispoziții rele sunt degenerați Și noi, suntem degenerați. Morala noastră e falșă. Oamenii sunt inconștienți și plini de prejudiții. Chinejii și-au degenerat rasa cu opium. Noi o degenerăm cu alcool și chiar cu vin. Oamenii sunt deteriorați, prăpădiți de alcool. Avem—zice conferențiarul—la noi în Elveția moderați cu 2—3 litruri de vin pe zi.

Conferențiarul închee spunînd că reformele sociale vor fi imposibile pînă ce lumea nu va renunța la această otravă—alcoolul. In Norvegia și Suedia crimele au dispărut, căci votul femeilor în afacerile municipale, a alungat alcoolul de pretutindeni.

Auguste Forel e unul din cei mai iubiți oameni în Elveția—deși e femenist și antialcoolist—sau poate tocmai fiind-că profesează asemenea idei.

Un deputat al Genevei, cunoscut scriitor, A. Morsier, vorbi despre *Drepturile politice ale lucrătoarei*. El îndeamnă pe femei să se asocieze, să se deprindă a nu mai fi timide, să judece fiind hotărîte şi să caute pe viitor a nu mai fi anexa barbatului.

*

Un învăţat, De Meuron, ţine o conferinţă contradictorie — dealtfel cam toate conferinţele de acolo erau astfel— despre *Limitarea naşterilor în clasa lucrătoare*. El vorbi în numele ştiinţei şi al viitorului umanităţii despre pacatul de a se limita numărul copiilor, care pacat se resfrînge totdeauna asupra femeei mai întăi, apoi asupra familiei întregi fisiceşte şi moraliceşte.

Lucrătorii însă cu hainele stropite de var, aşa cum lasase lucrul din mîni, se ridicară, luară cuvîntul şi aratară imposibilitatea în care se găsesc ei de a'şi nutri copiii. Era de admirat libertatea cu care se vorbea despre: dreptul la plăcere.. dreptul la amor... Toţi ascultau cu sfinţenie. Nimeni nu avea ironia pe buze sau pe faţă... Ascultau: dame din elită, femei din popor, fete şi băeţi tineri.

*

Renumitul dr. Muret, iubit mult în Lausame vorbi despre *Concepţie şi însărcinare*. El sfătui părinteşte pe femei să se îngrijească de orice neregularitate în ale vieţei lor filosofice. Spuse cum la clinica lui vin femeile însărcinate odată pe lună pentru a-l consulta, Inchee arătînd ce grijă şi respect trebue avut pentru o femee însărcinată, căci „ea poartă o viaţă în sînu-i. Sfătui pe femei să mai facă şi plăcerea barbatului din cînd în cînd, ducîndu-se cu ei să petreacă, altfel barbaţii vor petrece şi singuri—ceea ce ar fi o consecinţă naturală. (Femeile în Elveţia sunt puţin cam aplecate spre bigotism—ele nu intră prin berării, etc). La urmă conferenţiarul se declară femenist cîntînd femeia cu singura condiţie ca ea să ştie a se pune la locul unde el şi alţii ca el voesc s'o pue.

*

Altă dată se vorbi despre *Liga cumpărătorilor*, care are de scop educarea socială a oamenilor deşteptîndu-le conştiinţa asupra abuzurilor şi a obiceiurilor rele ce au cumpărătorii de a grămădi toate cumpărăturile în anumite zile—cum e pe la sărbători, cît şi de a nu plăti datoriile la timp. Alt scop de a organiza şi înmulţi prin unire, forţa cumpărătorilor în vederea îmbunătăţirei soartei vînzătorilor, a instrumentelor cît şi a condiţiilor de lucru.

Sala totdeauna era plină. Toţi erau ascultaţi cu mult interes, căci tot ce-i uman ce porneşte din inimă nu se poate să lase rece pe nişte oameni care au ajuns aşa de departe.

*

Liberii gînditori dădură asemenea o conferinţă despre: *Religia feroce* prin care conferenţiarul expuse toate crimile comise în numele Religiei în dealungul veacurilor. Un pastor, care era şi avocat venit *intenţionat* din Paris—fără îndoială avertisat de Pastorii din Lausanne—luă cuvîntul. Şi dacă nu s'ar fi recomendat singur că-i Pastor, nimeni n'ar fi bănuit, căci era cu totul modern. El vorbi cu o curtuazie rară pentru conferinţiar. Apără Religia: slab ca argument—tare ca vervă, însă. Concluzia lui fu că şi cei contra Religiei ca şi cei pentru, trebue să caute a ajunge la o umanitate ideală; trebue să caute un nou ideal. Dar un lucrător cam în vîrstă, cu capul plecat, cu pălăria în mînă şi cu vorba cam lată se urcă pe scenă şi zise: „Eu nu sunt instruit..., nici Pastor... şi nici avocat... Vă zic însă, că nu-i nevoio de căutat un nou ideal. El e găsit de Isus de acum 2000 de ani; dar nimeni nu-l pune în practica!... Prin urmare Pastorii şi Bisericile să ne lase în pace!..."

*

Un doctor, Ceresol, ţinu o conferenţă despre *Educaţia fisică şi şcoala*. El se plînse că fisicul Elveţienilor e neglijat, contrar de intelectul lor — probă stau străinii care vin din toate părţile ca să le vadă instrucţia. Spuse că la Universitatea de la Gand este o catedră de gimnastică. Făcu apel la doctori, profesori şi oricine se interesează, să facă o ligă pentru întărirea fisicului.

*

Se ţinu o serie de conferenţe despre *mersul stilului în artă: pictură şi sculptură*, pentru care fu nevoit conferenţiarul să explice şi să arăte prin proecţii —admirabile—cam ce se găseşte în muzeul din Luvru de la Paris cît si de la Versailles: Le grand et le petit Trianon El se exprimă cu totul poetic, clar şi foarte suggestiv. Proecţiunile erau perfecte. Treceau pe dinaintea ochilor: camerile regilor... ale reginelor... clădirile, statuele, mobilele de artă... Şi acestea toate explicate într'o limbă minunată.

Conferenţiarul făcu un spirit în treacăt în faţa talonului Mariei Antoinette; după ce atrase atenţia asupra gustului de pe atunci: „...Priviţi şi aceste canapele, care sunt joase pentru că pălăriile erau tot aşa de mari ca şi acum... Priviţi păreţii de oglindă în care se reflectau aceste odioase lucruri..."

La urma conferenţelor publicul fu invitat ca în Dumineca viitoare să se găsească în piaţa Palud de unde împreună cu el să se viziteze Primăria, o clădire veche şi în care se poate vedea stilul secolului al 15-lea. Se vizitară multe săli şi se atrase atenţia asupra unei sobe de ceramica—foarte veche—lucrată în careuri pe care erau desemne de artă foarte variate. Soba era mare şi de o formă foarte simplă. O doamnă cam în vrîstă, dar care după îmbrăcăminte se vedea cum se agaţă de bara ţinereţei cu toată puterea, zise: „ils s'ètonnent de ces poëles et chez nous en Roumanie, chaque paysan en a". Pacat că nimeni din public nu găsi puterea momentan să-i fi răspuns pe romîneşte: „Vă înselaţi amar, doamnă".

*

Lucrătorii ţinură şi ei mai multe întruniri între care una pentru a lua iniţiativa de a cere numai 9 ore de muncă pe zi—pînă atunci aveau 10 ore. Ei vorbiră cu inimă şi foarte convingător. Ţi se strîngea inima văzîndu-i cum rîvnesc şi ei, sermanii şi la o altă ocupaţie de cît cea din care au bucăţica de pîne... Fără să fi vrut deduceai că duşmanul cel mai aprig al omului e conştiinţa. cînd acesta se trezeşte şi împrejurările nu ţi iartă s'o satisfaci...

Maria C. Butureanu.

Legea teatrelor

D, Haret a readus în Cameră proiectul său pentru modificarea legei teatrelor. Comitetul delegaţilor a întrodus modificări pe cari le reproducem mai la vale.

Raportor a fost ales d. I. Procopiu:

Iată, pe scurt, modificările ce au fost întroduse:

La art. I s'a adăogat rîndurile: „Intreprinzătorii de teatre sunt datori a se conforma legei de faţă şi a se supune tuturor celorlalte legi şi regulamente în vigoare, în tot ce priveşte ordinea, siguranţa şi salubritatea publică".

Numai teatrele subvenţionate *actualmente de stat*, **cari mai au menirea să servească şi** *pentru încurajarea artei dramatice romîne*, **vor purta singure numele de „Teatre naţionale".** *Ele sunt instituţii de Stat şi recunoscute ca persoane morale.*

Direcţiunea fiecărui teatru subvenţionat se compune dintr'un consiliu de administraţie şi dintr'un comitet de lectură.

In comitetul de lectură al Teatrului Naţional din Bucureşti va mai intra şi un om de litere cu o reputaţie bine stabilită, numit de ministrul instrucţiunei şi al cultelor. La Iaşi va fi numit şi un reprezentant al facultăţei de litere, recomandat de dînsa.

Consiliile de administraţie, pe lîngă alte îndatoriri au şi pe aceea de a pronunţa amenzi şi pedepse disciplinare.

*

Comitetul de lectură aprobă jucarea pieselor romîne *sau străine*. **El revede traducerile din limbi străine, avînd dreptul a refuza pe acelea neconforme cu geniul limbei noastre.**

Artiştii stagiari se primesc de directorii teatrelor, cu avizul directorilor conservatoriilor.

Trecerea societarilor de la o clasă la alta se va hotărî printr'un vot al comitetului de lectură şi al consiliului de administraţie reunite.

Intre retribuţia diferitelor clase de artişti stagiari, precum şi între prima clasă de stagiari şi ultima de societari, deosebirea va fi de cel puţin 25 lei. Deosebirea va fi de 100 lei la Bucureşti şi de 50 lei la Iaşi şi la Craiova între retribuţia diferitelor clase de artişti societari.

Meritele dovedite de societari în împlinirea acestei sarcini onorifice vor fi ţinute în seamă la numirea de profesori titulari ai conservatorului.

Artiştii societari de clasa I vor forma „Comitetul direcţiei de scenă", care va putea da avizul său Direcţiunei teatrului, ori de cîte ori aceasta va crede de cuviinţă, asupra tuturor chestiunilor privitoare la partea technică a reprezentării pieselor.

Directorul va putea însărcina pe vreunul din aceşti artişti ca, sub conducerea directorilor de scenă, sau şi în lipsa acestora, să supraveghieze repetiţiile sau să pună o anumită piesă în scenă.

Directorii de scenă vor fi numiţi de ministru, după recomandarea Direcţiunei. Ei vor fi aleşi de preferinţă în afară de corpul artiştilor.

*

Pedepsele disciplinare ce se pot aplica artiştilor sunt următoarele:

a) Admonestarea în particular.

b) Admonestarea în faţa colegilor sau afişarea vinei artistului în sala de repetiţie.

c). Amenzi de la 5 lei până la onorarul pe 15 zile;

d). Suspendarea de la două luni până la un an;

e). Excluderea pentru totdeauna din rîndurile artiştilor Teatrului Naţional.

Pedepsele de la litera a, b şi c se pot aplica de către director; cea de la litera d de către consiliul de administraţie; cea de la litera e, se va aplica de consiliul de administraţie şi comitetul de lectură reunite, iar dacă artistul e societar se va cere şi aprobarea ministerului de instrucţiune şi de culte.

Artistul societar sau stagiar, care ar voi să părăsească scena Teatrului Naţional, va trebui să anunţe direcţiunea cu cel puţin trei luni înainte în decursul stagiunii, şi cu cel puţin şase în decursul vacanţelor teatrului. El se face respunzător de toate daunele pricinuite teatrului prin călcarea acestei dispoziţii. Pe lîngă aceasta artistul societar va fi considerat ca demisionat, dacă în termen de un an nu va fi revenit asupra demisiei sale. După acest termen artistul societar demisionat nu va putea fi reintegrat în teatru de cît cu rangul, cu leafa şi cu drepturile stagiarilor.

*

E absolut interzis artiştilor Teatrului Naţional de a juca pe scene particulare *fără consimţimîntul Direcţiunei.*

*

Pentru pensiuni artiştii cu o vechime mai mică de douăzeci de ani, spre a se bucura de presămintele pe cari ar fi trebuit să facă la casa teatrului, în termen de cel puţin zece ani, vărsămintele pe care ar fi trebuit să le facă de la intrarea lor în cariera dramatică. Modalitatea în care se vor face aceste vărsăminte se va fixa de către consiliul de administraţie al Teatrului naţional din Bucureşti, ţinîndu-se în seamă pentru fiecare artist şi de reţinerile ce i s'au făcut prin cele două părţi de societar cu cari se alimenta „fondul de rezervă", potrivit art. 106 din vechiul regulament al teatrelor.

Litere Ştiinţe-Arte

Kubelik-Hubermann.—Sfîrşitul stagiunii noastre artistico-teatrale se anunţă ca o adevărată apoteoză muzicală. Două nume dintre cele mai celebre în lumea artelor figurează, ca nişte promisiuni în cîntătoare şi delicioase, nume care suggerează ideia unor adevărate serbători de artă.

Pe Kubelic l'au ascultat iaşanii acum un an şi acei care au avut norocul să asiste la acel unic concert au păstrat adînc întipărită impresiunea lăsată de fermecătorul arcuş al maestrului.

Hubermann nu a vizitat laşul de mai mulţi ani. De atunci însă numele şi faima lui au continuat să crească pretutindeni şi împresurat de această glorie în continuă creşte, fermecătorul artist ne promite o seară, una singură dar plină de vrăji, plină de armonii şi de transporturi.

Sperăm că agenţia „Thalia" va isbuti să procure iaşanilor, în această stagiune ralativ mai săraci în mari surprize artistice cele două ocaziuni festive, de a aplauda, rînd pe rind, pe Jean Kubelik şi pe Bornislaw Hubermann.

*

Profesorul Lahmann Haupt a ţinut la Societatea germano orientală o conferinţă cu subiectul: „Istorica Semiramis şi Epoca ei", arătînd diferenţa între figura istorică, reală, a vechei Suverane orientale şi acea din legendă. Imparatul Vilhelm a asistat la conferinţă.

*

Albert, prinţul Monacolui, a înfiinţat un Muzeu pentru cercetarea vieţei în adîncul mărilor. Acolo se pot vedea instrumentele cu cari prind animalele de la adîncime şi le scot la faţă spre a le cerceta. Neapărat se vor vedea acolo şi toate aceste fiinţi ciudate, din cari multe sînt asemănătoare cu animalele din cele mai vechi epoci geologice.

In primăvară se deschide. Aquariul însă se poate admira depe acuma. Muzeul întrece pe toate celelalte, pe cele din Neapole şi de aiurea. Insă pentru vietăţile de la adîncimi mari muzeul de la Monaco e unic.

*

Printre nenumăratele detalii picante ce povestesc ziarele despre „Chantecler" al lui Rostand sunt şi următoarele:

Desemnurile pentru croiala costumelor menite a da personagiilor absoluta înfăţişare a păserilor au fost lucrate de însuşi autorul piesei. Sunt 150 de schiţe detaliate executate de Rostand. Costumul lui Guitry — Cucoşul—cuprinde 4 părţi: Capul cu creasta şi gîtul; corpul cu aripele, picioarele, şi creasta în fine coada, fixată de un mecanism complicat de sîrmă. In total s'au intrebuinţat 900 Kilograme pentru costumele executate în 20 de culori: Costumul păunului e extraordinar de frumos Fiece costum cîntăreşte 5—6 kilograme, iar preţurile variază între 300 şi 1200 franci.

Feţele artiştilor nu sunt ascunse, cum se crede. Braţele încă dispar sub aripi.

*

Mare senzaţie a produs la Londra arestarea criticului englez Martin Carow. In calitate de scriitor al societăţii artiştilor „Royal Society" el înstrăinase o mare sumă de bani, iar pentru acoperirea lipsei a falşicfiat registrele.

*

STRUNA ZILEI

CUVINTUL DUNARII

Guvernul a renunţat la proiectul de a da în antrepriză secarea bălţilor pe malurile Dunării.

Ziarele

Bilţile secînd,—pricepeţi
Că afacerile saltă.
Dunărea bătrînă însă
Le-a şoptit [illegible]

Informaţii

❑ **Consistorul bisericesc.**—*Se ştie că Episcopul de Roman a consimţit să revie la Sinod, în urma angajamentului ce şi luase d Haret, prin ceilalţi Prelaţi, de a modifica legea consistorului bisericesc.*

Ziarele liberale nu dezminţise atunci acel angajament. Acum însă, că P. S. S. a revenit şi că sesiunea sf. Sinod a fost declarată închisă, d. Haret publică un comunicat, prin care declară că n'a luat nici un angajament, că nu va reveni asupra legii.

Iar secretarul general al d lui Haret, într'un articol asupra bisericei, numeşte pe Episcopul de Roman „suflet întunecat".

❑ Dimineaţa *este informată, că proiectul de lege asupra contractului muncei nu va mai fi adus în discuţia Camerei în seziunea actuală.*

❑ Stareţii mănăstirilor vor fi convocaţi la 2 Februarie la Mitropolie, pentru a discuta asupra reorganizărei mănăstirelor.

❑ Epidemia de scarlatină, care bîntuia în comuna Belceşti, s'a stins cu desăvîrşire.

❑ Pe ziua de 1 Februarie vor fi chemaţi în gardă, soldaţii din contigentul 1908, seria patra.

❑ Toţi tinerii care au fost dispensaţi de consiliul de revizie în anul trecut, vor trebui să se prezinte din nou anul acesta, cu toate actele, pentru a se vedea dacă ei îşi ţin angajamentul luat înaintea comisiunei.

❑ **De la Cercul didactic.**—Asară în faţa unui numeros auditoriu, d Gh. Ghibănescu şi-a desvoltat conferinţa sa: amintiri din călătoria din Rusia în vara anilor 1895, 1896, anul expoziţiei generale ruseşti din Nijni Novgorod. Conferenţiarul a mulţumit colegilor că i s'a dat prilejul de a-şi reculege impresii cu 14 ani în urmă, cari au adăugat la cunoştinţele sale despre Ruşi *din cărţi*, cu cele culese *din natură* In introducere a arătat ce-l atrăgea pentru a cunoaşte *Rusia*, înainte de a cunoaşte apusul Europei; în parte amintiri din copilărie despre drumul făcut de părinţi la Kiev, în vara anului 1843 cu căruţa, plecînd 8 familii din Huşi şi mergînd 2 săptămîni până la Kiev: dar în al doilea loc au fost studiile şi cercetările de slavistică, care le începuse încă din 1888, şi graţie cărora azi are publicate 10 volume de dre-slavo Romîne, 3 volume de Uricar, o serie de documente slave în Arhiva şi o gramatică slavonă tradusă din ruseşte după Koloneff.

Trece în scurt asupra vechilor raporte dintre Romîni şi Slavi, apoi între principatele Dunărene şi Ruşi după 1711; şi arată interesul mare ce poartă pentru noi Romînii de a cunoaşte pe Ruşi, întru cît 1½ milion de Basarabeni stau direct supt Ruşi şi primesc influenţe semilaterale de la dînşii.

Ca iscurs a stăruit asupra Chişineului, Odesei. Kievului, Moscovei, lacul de la Serghievo, Nijni-Novgorod, Petersburg. cu împrejurimile sale, (Kronstadt, Peterhof, Tarskoe-Selo, Petro-Pavlowsk, etc. Varşovia; şi în încheere a arătat că ar fi de dorit ca cercul didactic din Iaşi să organizeze de pe acum o excursie în Basarabia, pentru a vizita Chişineul, Benderul, Căuşanii, Bălţile, Hotinul cu prilejul centenarului luării Basarabiei în 1812. Deja nobleţa romînă din Basarabia, în frunte cu mareşalul ei d. Krupenski pregăteşte un frumos studiu istoric asupra Basarabiei şi asupra vieţii romăneşti în nobleţa Basarabeană, căci e de dorit ca în suta a 2-a raporturile directe dintre fraţi să fie mai dese, pentru a înceta de a se zice că *e slut la Prut.*

❑ Direcţiunea conservatorului de Muzică şi Declamaţie ne roagă să anunţăm că venitul producţiunei de Duminica trecută a fost de 48 lei; cheltuielele au fost tot de 48 lei, aşa că n'a rămas nimic pentru elevii saraci.

❑ Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, în şedinţă ordinară.

❑ O nouă mişcare în învăţămîntul primar va apărea pe ziua de 1 Februarie c.

❑ Muzica regimentului 13 Stefan cel Mare, de sub conducerea d lui locot. I. Vlădoiu, va da în curînd un concert în sala Teatrului Naţional.

❑ Se ştie că ministerul de resboiu a desfiinţat trăsurile de serviciu, de pe la corpurile de trupă.

In schimb, ministerul a hotărît să cumpere automobile, dar numai pentru comandanţii corpurilor de armată şi ai diviziilor.

Aceste automobile construite după indicaţii speciale, vor fi deaminteri foarte folositoare mai ales în manevre şi în caz de mobizare.

D. genera Crăiniceanu este dispus să creeze un grej militar, care va servi şi la formarea ofeurilor necesari corpurilor de automobilişti voluntari.

❑ Prefectul judeţului a cerut administratorilor de plasă ca să trimeată cît mai neîntîrziat, tablourile de locuitorii ce au avut pagube de pe urma incendiilor în cursul lunei trecute.

❑ La lucrările de canalizare şi de adus apă ce se executa actualminte la Copou e un adevăr scandal şi o nenorocire publică. Eri pe cînd brecul şcoalei Normale „Vasile Lupu" se întorcea de la şcoală pe la orele 3 45 seara, voind să treacă şanţul astupat cu pufar de lut şi cu glod, caii cît pe ce să răstoarne trăsura cu 9 profesori; iar izbitura fiind mare, vezetenl şi-a perdut cumpăna şi a fost asvîrlit de pe capră în glodul cel mare, făcîndu-se tot una cu pămîntul. Noroc că fiind şi economul şcoalei pe capră a apucat repede hăţurile de la cai, care apucară în goana la vale şi i-a putut opri la timp. Ast-fel s'a evitat un pericol mare. Atragem atenţiunea nepăsătoarei primării ce se pune în primejdie viaţa trecătorilor cu felul de a se face astăzi lucrările de edilitate.

Ar fi de dorit ca strada Carol să fie prelungit asfaltul şi piatră cubică pînă la întrarea în alee. Bîrladul că e mai mic şi-a făcut acest lucru; dar Iaşii. E atîta glod acuma, şi atîta colb vara că trebue schimbat pavajul străzei celei mai frequentate.

❑ Societatea „Pîinea Săracilor"—despre bine facerile căreia am insistat în ziar—organizează un mare şi splendid bal, care va avea loc în seara de 30 c., în saloanele Jockey-Clubului.

Va fi, faţă cu preparativele ce se fac, cel mai frumos bal al sezonului şi este neîndoelnic că publicul va veni în număr mare, căci scopul este eminaminte filantropic.

❑ Marii critici de la ziarele parisiane consacră articole elogioase şi pline de entusiasm pentru celebra artistă **Blanche Toutain**, steaua teatrului parisian „*Vaudeville*", care va juca la Iaşi Marţi 2 şi Mercuri 3 Februarie c.

Robert de Flers, spiritualul autor al pieselor *Magarul lui Buridan* şi *Amorul Veghează* publică un strălucit studiu asupra însuşirilor artistice superioare cu care natura a înzestrat pe marea artistă Blanche Toutain.

❑ D. Profesor D. Onciu a fost numit asesor în comisia de judecată o profesorilor în locul d-lui T. Maiorescu, demisionat.

❑ Primăria oraşului Vaslui a înaintat ministerului de interne, planurile pentru alimentarea cu apă, canalizarea şi iluminarea acestui oraş cu electricitate.

❑ Pe ziua de 1 Februarie d. silvicultor Mircea Manolescu, şeful ocolului Tomeşti, a fost transferat şeful ocolului Babadac; iar în locul d-sale a fost transferat d. G. Petrescu, ajutor al circumscripţiei şi ocolului Tîrgovişteа.

❑ Administratorul plăşii Şipote a cerut prefecturei judeţului, revocarea consilierului comunal Vasile Lăpuşneanu ca unul ce a fost numit agent fiscal în acea comună

❑ In ziua de 20 lanuarie orele 2 d. a. d. Ioan Scriban, îşi va începe a trece examenele de doctorat în ştiinţi.

❑ Pentru că în unele comuni se Practică în diferite trebuinţe, vechiul sistem de măsuri metrice, ministerul de interne a cerut prefecturei ca în acele comuni unde serviciul de măsură să face de funcţionarii primăriei să i obligе să urmeze regulat cursurile de adulţi pentru a putea învaţa noul sistem de măsuri.

❑ Ministerul de interne comunică prefecturei de judeţ, că rezilierea contractelor pentru arendarea de cîrciumi comunale, să admite numai atunci cînd o nouă cîrciumă cu vin, să deschide, chiar în satul în care funcţionează debitul cu toate băuturile sau cu vin şi bere, iar nu dacă acea cîrciumă cu vin s'ar deschide în cuprinsul comunei din care face parte satul cu cîrciuma veche.

❑ Parchetul tribunalului Dolj cere prefecturei judeţului urmărirea şi prinderea criminalului Dumitru Marin Boboc, care prin lovituri de cuţit a ucis pe Petrea St. Ascuseanu, dispărînd apoi.

❑ S'au stins epidemiile de tusă convulsivă şi desinterie la comuna Voineşti.

❑ *Duminecă 7 Februarie, vom avea un mare festival artistic la Teatrul Naţional din Iaşi: doamna Agatha Bîrsescu-Radovici, marea noastră tragediană, va debuta pentru prima oră în Hamlet, în rolul titlului.*

In seara de 12 Februarie va fi ultima reprezentaţie de adio a marei tragediane, care şi-a propus să nu mai debuteze în Iaşi.

Suntem convinşi, că publicul local, va asista în număr imens la ultimile reprezentaţii ale Agathei Bîrsescu-Radovici.

DIVERSE

— A fost dus la spitalul evreesc, cerşitorul Leon Ciolac, avînd capul spart de un băet de la Băcănia din strada Cismăriei.

— La 6 Februarie c. se va ţinea la direcţia generală a regiei monopolurilor statului, licitaţie pentru furnizarea cu 300 000 Kg. păcură pentru manufactura de tutun din Iaşi.

Oltime informaţii

❑ *D. M. B. Cantacuzino a făcut cunoscut d-lui P. P. Carp, că s'a retras nu numai din şefia partidului carpit local, dar şi din club şi că nu va mai face politică.*

Cînd i s'a comunicat d lui Cantacuzino, că membrii comitetului executiv vor veni toţi la d-sa, ca să-l roage să revie asupra demisiei, d sa a răspuns:

— Nu voiu fi acasă. N'am ce vorbi, n'am să revin. Am fost un şef de partid vecinic suspectat; suspectat că aşi fi prietenul d-lui Stere, suspectat că aşi fi prietinul d lui Badareu. In asemenea împrejurări misiunea mea devenise supărătoare, dureroasă chiar.

Acum m am retras „dans mon petit coin" şi nu mai fac politică.

*

Cine va lua succesiunea d-lui Cantacuzino?

Greceniştii, încîntaţi de retragerea d lui Cantacuzino, cred că d. Grecianu va veni direct la succesiune. Aceasta nu se va întîmpla, însă, şi unii cred chiar, că, dat fiind bunul simţ politic al d-lui Grecianu, d-sa nici nu va pretinde şefia de şi, cînd era în clubul conservator, înainte de fuziune, avusese, fără succes, pretenţia de şefie.

Dar d. Cantacuzino nu va fi lasat singur „dans son petit coin". Mulţi vechi junimişti îl vor urma şi de aceea suntem în ajunul unui eveniment politic, care va decide definitiv asupra falsei convieţuiri junimisto-grecenistă.

In unele cercuri se crede, că d. dr. Bogdan va fi propus ca şef al grupărei carpiste locale.

❑ *Senatul Universitar din Iaşi a aderat în totul la acţiunea senatului din Bucureşti în ce priveşte sporirea salariilor profesorilor universitari.*

In acest scop, senatul local a delegat pe domnii profesori P. Missir şi I. Peretz, de-a se pune în contact cu delegaţia profesorală a senatului din Bucureşti şi a se prezinta primului-ministru, de oare ce ministrul şcoalelor a refuzat să acorde sporirea cerută.

❑ *Comitetul zis cel mare al clubului liberal local a ţinut şedinţă alaltăieri seara, sub preşedinţia d-lui Stere.*

Nerecules încă de ultimul insucces electoral, comitetul cel mare s'a consfătuit asupra unor mari ticăloşii: sacrificare de funcţionari, cari n'ar fi votat cu guvernul sau cari ar fi învăţat pe alţii să nu voteze pe d. Manicatide.

Asemenea consfătuire a fost preşidată de d. Stere, poporanistul, omul care se pretinde că nu se vîră în bucătăria politicei şi tot d. Stere a luat asupra-şi lista proscrişilor.

Asemenea poporanism se practicase în Iaşi şi cu două-zeci ani în urmă şi numai era nevoe să vie cu el d. Stere şi să-l treacă de marfă nouă.

In tot cazul nu d. Stere este persoana indicată să se preteze la acte de răzbunare, căci d-sa pentru care ţara s'a arătat atît de ospitalieră, nu trebue să fie heraldul colectiviştilor pentru scoaterea din pîine a unor bieţi funcţionari. Şi dacă d. Stere va persista în misiunea nobilă cu care a fost cinstit, noi îl vom trata în consecinţă.

❑ *Foarte mulţi medici au asistat astăzi dimineaţă la o operaţiune chirurgicală pe care d. profesor dr. Juvara a executat-o asupra unei femei care a fost anesteziată cu stovaină.*

Succesul a fost desăvîrşit şi asistenţa a avut prilej să judece infama campanie ce-a fost dusă pe tema stovainei, contra d-lui prof. dr. Toma Ionescu.

❑ Consiliul comunal va fi convocat în cursul săptămînei viitoare.

Pe la sfîrşitul lunei viitoare consilierii comunali se vor duce la Timişeşti, spre a vizita lucrările de aducerea apei la Iaşi.

❑ In anul trecut comuna a prevăzut în budget un spor de cîte 23 lei la salariile preoţilor şi diaconilor din localitate.

Preoţii şi diaconii au cerut Mitropolitului să intervină ca acest spor să li se prevadă şi în anul acesta I. P. S. S. Mitropolitul a intervenit în acest senz la ministerul cultelor, care la rîndul său a intervenit la primăria comunei Iaşi.

S'a răspuns însă ministerului că în anul acesta comuna nu va mai putea acorda acel spor preoţilor şi diaconilor.

❑ **Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei judeţului că din comunicările ce i s'au făcut asupra cercurilor culturale, a constatat că şi administratorii de plăşi în multe părţi au dat concursul lor şi au vorbit sătenilor diferite subiecte ce intră în cadrul specialităţii lor. Şi cum ministerul cultelor a hotărît să premieze cu cîte 100 lei 15 funcţionari de aceştia, ministerul de interne cere prefecturei să-i trimeată manuscrisele conferenţelor ce merită a fi premiate spre a fi înaintate ministerului cultelor.**

❑ **Consiliul facultăţei de litere a admis a se ţine examen de docenţă, pentru specialitatea limbei şi literaturei germane.**

La acest examen se va prezinta d. Tr. Bratu.

❑ **Cazul prezidentului Bălăşescu.**— Am spus zilele trecute, că ministrul justiţiei a cerut oficial să i se trimeată copie de pe decizia electorală a Curţei de Iaşi, s. II, privitoare la ştergerea d-lui prezident V. I. Bălăşescu din listele electorale de col, I de Cameră din Bîrlad.

Ministrul a primit copia şi o întinde, ca lucru mare, în coloanele ziarelor colectiviste. Aceasta dovedeşte limpede, că ministrul face politică cu magistraţii, că păsuieşte pe magistraţii, cari sunt bănuiţi că nu fac politică cu el, căci altmintreli ce rost ar avea larga publicaţie ce se dă unei sentinţi electorale şi încă unei sentinţi data în lipsa contestatului, căci d. Bălăşescu nu s'a presintat în instanţă

O altă dovadă a politicei meschine pe care d. Stelian o face din acest caz, este că n'a dat spre publicare textul integral al decisiei: că a publicat hotărîrea majorităţei curţei, nu şi părerea osebită a d lui consilier T. Crivăţ, pe care, dacă e pe aceea, o publicăm noi:

„Sunt de părere a se respinge contestaţia şi a se menţinea înscrierea în colegiul I de deputaţi a lui V. I. Bălăşescu, întru cît este dovedit, că el plăteşte un fonciar şi în Bîrlad, unde şi-a cerut înscrierea, dovedind aceasta cu certificatul No. 1740 al percepţiei circ. 20 a oraşului Bîrlad, fonciar, care, adaos la acel ce'l plăteşte la Dîmboviţa, conform art. 15 din legea electorală, întrece fonciarul pretins pentru colegiul I; fiind dovedit că Bălăşescu e înscris deja ca alegător al colegiului I de Senat şi I de Comună de Tutova şi a votat deja acolo, aşa că Curtea, *întru cît constată că are cens nici n'are a se ocupa de seriozitatea titlurilor de proprietate*, mai ales că, în specie, **nu s'a dovedit cu nimic, că actul de vînzare ar fi neadevărat".**

Vom reveni dacă ministrul va continua să polemizeze şi să falşifice.

❑ Luni vor începe să lucreze comisiunile de impuneri şi prefaceri

In localitate comisiunea va lucra de la 1—20 Februarie, la ambele percepţii.

Comisiunea se compune din d-nii: Motăş, dr. Konya, P. Iliescu, Gh. Iliescu şi T. Mihail.

Din aceste comisiuni fac parte şi controlorii fiscali respectivi.

❑ Rectoratul Universităţii va înainta mîine ministerului, lucrările şi procesul verbal al desbaterilor Sen. Universitar privitoare la recomendarea d lui Dimitrie Gusti, ca profesor de Istoria filosofiei antice şi morală.

❑ **Şcolare.** — S'a aprobat numirea d-lui Anghel Teodoru, ca suplinitor la şcoala din Hadîmbu, comuna Mogoşeşti, în locul d-lui C. Chiriţescu, destituit pentru fapte incorecte.

— D-ra Eliza Vasiliu a fost numită suplinitoare la postul II al şcoalei din Horleşti, în locul d-rei Lucreţia Maxim, demisionată.

— Dra Maria Codrescu a fost numită suplinitoare la postul II din Andrieşeni, în locul d-rei Natalia Petrovici, demisionată.

— Ministerul instrucţiunei publice a trimes revizoratului şcolar un tablou de activitatea extra şcolară a învăţătorilor şi institutorilor din judeţul Iaşi, cerînd avizul revizoratului asupra încurajărei celor ce formează tabloul activităţei extra-şcolare.

— In ziua de 17 Ianuarie s'a ţinut şedinţă la cercul cu tural din Ciurea. D-ra Florian, învăţătoare, a ţinut o conferenţă despre „rolul şcoalei în educaţia poporului". D. Rotta, dirigintele şcoalei, ca complectare, arată că învăţătorul trebue să'şi extindă foarte mult activitatea în educaţia copiilor, şi a familiei în afară de şcoală,

D. învăţător D. Voinea a tratat despre „cultura albinelor". Au mai luat cuvîntul apoi preoţii A. Patraşcu şi N. Popovici.

Tot în aceiaşi zi s'a ţinut şedinţă la cercul cultural Cogeasca. Au vorbit d nii C. Popa, învăţător, despre „cultura nutreţurilor artificiale": d. N. Mircea despre „domnia marelui domnitor Alexandru I. Cuza"; d. Gh. Solomon, agronom, despre „cultura cerialelor de primavară".

❑ **C. f. r. Podul Iloaia-Hîrlău.**— Cu începere de la 29 Ianuarie st. v. şi pînă la noui dispoziţii se vor aţaşa la trenurile de lucru de pe noua linie ferată Podul Iloaie-Hîrlău, vagoane pentru pasageri, cu următorul itinerariu;

Trenul No. 1 va pleca de la Hîrlău la P.-Iloaie, la 7 30 a. m. şi va sosi la Cotnari la 8, Belceşti 8 şi 40, Spinoasa 9,25, Podul Iloaia 10.

Trenul No. 2 va pleca de la Podul-Iloia la 11 a. m, şi va sosi la: Spinoasa 11 30, Belceşti 12 05, Cotnari 12 50 şi Hîrlău 1 30.

De la 29 Ianuarie c deci linia Podul Iloaia Hîrlău va fi dată circulaţiei.

❑ *Deputaţii liberali din Iaşi au fost invitaţi alaltă-ieri, telegrafic, să fie ieri în Bucureşti, la interpelarea d-lui Fleva.*

Chemarea aceasta dovedeşte, că Brătienii n'au privit cu curaj interpelarea fruntaşului nostru, după cum, cu toată liniştea ce-a domnit în Cameră, s'a făcut dovadă deplină de multele pete ce împrejmuise nobila afacere a Răiteştilor.

❑ **Studenţii facultăţii de ştiinţi se vor întruni Duminică, la 10 ore dimineaţă, la Universitate, pentru a se consfătui asupra redeschiderei cercului ştiinţific.**

❑ **Judiciare.**—La curtea de apel, s. II, s'a judecat ieri o speţă de tortură ce a fost intentată unor jandarmi rurali.

Jandarmii G Spiescu şi I. Drăghiceanu, bănuind că locuitorii G. Topliceanu, Haralamb Topliceanu şi femeea Maria Topliceanu, ar fi găsit o comoară cu aur, într'o comună din judeţul Neamţ, i-au închis şi i-au torturat timp de mai multe zile, bătîndu i la tălpi, pînă a ţîşnit sîngele.

Torturatorii au fost condemnaţi la cîte trei luni închisoare, iar jandarmul Iosipovici, invinuit numai pentru arestare ilegală, la o lună închisoare.

D. Al. Condeescu, fost director al şcoalei de meserii din Do ohoi, acuzat pentru delapidare de bani, a fost achitat de tribunal.

Afacerea se judecă astă-zi, cu apelul ministerului, la s. I a Curţei.

— Un evreu achitat graţie d-lui dr. Şumuleanu.

D. dr. Şumuleanu, care a avut fericirea să vadă condemnaţi peste o sută cîrciumari evrei, în favoarea d sale, a contribuit ieri, absolut malgré lui, la achitarea unui evreu şi iată cum: rachierul M. Segall, din Botoşani, fusese condemnat de trib. Botoşani la 50 lei amendă pentru contravenţie la legea sanitară, constatată prin expertiza făcută de d. dr. Sumuleanu.

Eri, în apel, apelantul ceru anularea actului de expertiză, întru cît chimistul Şumuleanu uitase s'o semneze.

Curtea, fireşte, a admis acel incident şi a achitat pe Segall.

— In procesul de ieri pentru atentat la cultul religios, curtea a făcut divergenţă.

Procesul se va judeca din nou peste zece zile.

— In Iaşi se formase o bandă de pungaşi, care se îndiletnicia, în special, cu furturi de gîşte.

Judecătoria oc. II a condemnat astă-zi pe pungaşi la pedepse variind între doi ani şi un an.

— Curtea s. II are să judece astă-zi o speţă foarte importantă: existînd neînţelegeri între firma Gebrüder Kohn din Viena şi Abramovitz Stoppler din Botoşani, ei convenire să fie judecaţi de tribunalul arbitral al Bursei din Viena, care dăduse cîştig de cauză firmei vieneze. Condemnaţii nevoind să se execute, se cere acum instanţelor noastre să investească sentinţa vi neză cu forma executorie.

Procesul se pledează.

❑ **Cometa lui Halley, cea mai mare cometă periodică apărută până în zilele noastre, va fi văzută peste cîteva săptămîni cu ochiul liber. Joi 28 Ianuar a. c. vom putea vedea pe pînza cinematografului din sala Circului Sidoli proecţiuni foarte interesante cari ne vor arata forma cometei observată la cea de pe urmă apariţie din 1835; proecţiunile vor da apoi deslușiri asupra cometei apărută în cursul serilor trecute: groaza de comete, părerea astronomilor, cînd va fi văzută cometa lui Halley, cînd va fi atins de ea pămîntul nostru, etc. vor fi deasemenea detailate de aceste proecţiuni explicative.**

Sunt apoi sujete cuprinse în noul program cinematografic, care începe Joi 28 Ianuarie, care merită toată atenţiunea numeroşilor spectatori. Vederi interesante din Pirineii Franţei şi cum se prind acolo puii de urşi ne vor interesa foarte mult de oare ce este o mare asemănare cu îmblînzirea urşilor de la noi.

Programul nou cuprinde apoi: Prada, scene care ne arată o năvălire a unui trib străin într'un sat din Algeria. Tot avutul unei familii este răpit şi năvălitorii sunt apoi surprinşi de jandarmeria franceză; creşterea găinilor de rasă în Franţa; In prapastie, scene teatrale-dramatice; multe comedii frumoase, precum: mireasa dispăruta, La Luna-Parc din Paris etc. etc.

Vineri 29 Ianuar mare reprezentaţie în beneficiul societăţei medico farmaceutice din oraşul nostru. La această reprezentaţie, cinematograful ne va arata pentru I-a oară viaţa microbilor şi acţiunea lor destrugătoare asupra organelor Apare înaintea noastră însuşi d-rul Commandou, special trimis de guvernul francez ca să studieze boala somnului în Africa centrală. Biletele la această reprezentaţie sunt de vînzare de pe acuma la farmacia Werner, piaţa Unirei şi în seara reprezentaţiei la cassa Circului.

I. A. ŞEPTELICI
AVOCAT
Iaşi. Ghica-Vodă 51

DE INCHIRIET

De la 23 Aprilie 1910 Casele din str. Romînă No. 8, compuse din 8 camere de locuinţă, cu 2 antrete, 2 camere sub sol bucătărie, Spălătorie şi cameră pentru servitor, Grajd, Şură, pivniţă zemnic fînt nă Ogradă şi grădină; —A se adresa la spitalul de copii **„Caritatea"** în str. Romînă No. 10 sau str. 40 de Sfinţi No. 2.

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei".

Bucureşti 28 Ianuarie

Consiliu de reformă

Bucureşti.—Consiliul de reformă se o cupă de 2 zile cu cazul celor 2 ofiţeri sub-locot. Zamfirescu şi Căp. Condeescu, acuzaţi de nereguli, constatate cu ocazia afacerei colonelului Marian.

Astă-zi consiliul s'a pronunţat, pentru reformarea sub locotenentului Zamfirescu găsind nevinovat pe căp. Condeescu.

Nenorocirea din Lespezi

Fălticeni.—O mare nenorocire s'a întîmplat eri după amiazi la fabrica de sticlă din Lespezi.

Doui maşinişti Iohan Teifler şi Gh, Horac, umblînd la un cazan, materialul dinăuntru a luat foc şi flăcările au cuprins pe cei doui, care au rămas carbonizaţi.

Cu mare greutate focul a fost stins.

CAMERA

Bucureşti. — Şedinţa se deschide la orele 2 şi jumătate, sub preşedenţia d-lui V. Missir. Pe banca ministerială sunt d-nii: Em. Costinescu, Sp. Haret, Orleanu, Stelian şi Morţun.

Se pune din nou la vot proectul pentru contractarea unui împrumut de 45 milioane.

Se adoptă.

Se intră apoi în discuţia proectului asupra siguranţei cazanelor din fabrice.

D. Radu Porumbaru critică proectul şi spune că el nu tinde de cît la inspecţii şi atita tot. Nu se prevede însă un control pentru fabricanţii de cazane ca să se vadă cum şi în ce stare iesă acele cazane din fabrică.

Şedinţa continuă.

SENATUL

Bucureşti —D. Demetrescu-Agraru spune că în presă se vorbeşte de cît-va timp de o mişcare a profesorilor universitari, cari cer sporirea salariilor, întru cît traiul s'a scumpit foarte mult.

D-sa face o interpelare în această chestie şi spune că trebue să se procedeze aşa, ca să nu se nemulţămească celelalte categorii de profesori.

Se depune apoi proectul de lege, prin care se declară inalienabil pămîntul dobîndit de locuitorii din Sinaia.

D. Ferekide, ministrul de interne, roagă ca proiectul să se voteze aşa cum a fost alcătuit de guvern, iar nu cu modificările introduse în comisia delegaţilor.

Un violent schimb de cuvinte a urmat între d-nii Rîmnicoeanu şi Procopiu

Şedinţa continuă.

Situaţia în Grecia

Atena.—Decretul de amnistie generală, cuprinzînd şi pe ofiţerii de marină, care au luat parte la mişcarea din 29 Octombrie, a fost semnat şi va fi promulgat. Ofiţerii amnistiaţi vor lua un concediu de trei ani, pentru a se duce în străinătate. Cei cari au fost eliberaţi azi dimineaţă au şi plecat.

Inundaţiile din Paris

Paris. — In urma ştirilor despre creşterile generale ale apelor în staţiunile superioare, se prevede că Sena, care s'a urcat astă-noapte cu 12 c. m. se va înalţa încă cu 40 c. m. în 24 ore. Urcarea va continua şi face să se prevadă pentru Joi şi Vineri o urcare de 1 m. 40, aproape ca nivelul marilor inundaţii din 1882

Din camera franceză

Paris.—Camera discută interpelările privitoare la budgetul războiului.

Deputatul radical Ialy, interpelează asupra causelor accidentului dirijabilului „Rèpublique". Regretă că Franţa care a avut prima flotă aeriană, înalţată, este acum întrecută de Germania şi de alte ţări. Ministerul de război răspunde că toate precauţiunile fusese luate atunci cînd s'a trimes dirijabilul „République" la manevre. Comisarul guvernului explică că în urma primului accident al dirijabilului el a fost reparat.

Chantecler

Paris.—D-nii Briand şi Brisson şi cea mai mare parte din miniştri au asistat la prima reprezentaţie a lui „Chantecler". Primile acte mai ales scena a 2-a reprezentînd răsăritul soarelui, au regăsit succesul din ajun. Actul al treilea a părut cam lung. Scena broaştelor din actul al patrulea a ridicat oare cari protestări. Numeroasele chemări ale autorului, fac să se prevadă un mare succes.

Chestia Externă

Constantinopol.—„Jeni Gazetta", cere imediata şi justa soluţiune definitivă a chestiunei cretane. Reocuparea insulei de către puterile protectoare nu poate depărta primejdiile pentru viitor.

*

Constantinopol.—Ambasadorii an fost înştiinţaţi de acum cîte-va zile, că puterile protectoare vor comunica decisiunile lor guvernului cretan prin mijlocirea consiliului lor din Canea şi apoi comunicate în mod oficial porţii Pînă acum nu toţi ambasadorii puterilor protectoare au primit instrucţiuni.

EPITROPIA GENERALĂ
a
Casei Spitalelor şi Ospiciilor Sf. Spiridon IAŞI

BĂILE SLĂNIC MOLDOVA

Epitropia Generală aduce la cunoştinţa doritorilor de a reţinea camere la băile Slănic pe sezonul 1910, că scrisorile, cereri de prospecte şi cererile pentru reţineri de camere şi ori ce altă corespondenţă să le adreseze direct D-lui Gh. V. Mihailescu, sub şeful serviciului Administrativ al Epitropiei, în Iaşi pănă la 1 Iunie 1910 şi de la acea dată la băile Slănic.—Tot pe numele d-lui Mihailescu se vor trimete şi aconturile din chirie.

1910 Ianuarie 19
No. 444

ANUNCIU

Fiind în măsură a procura pentru muncile agricole ori-ce număr de muncitori străini şi avînd concesiunea din partea Statului Austriac, ceia ce inspiră destulă garanţie pentru d-nii agricultori cum că angajamentele luate vor fi executate cu punctualitate şi avînd în vedere că sunt mai mulţi, cari cutrieră ţara fără a avea o prealabilă autorizaţiune, ceea ce ar putea micşora încrederea ce domnii agricultori o pot pune în concesionarii Statului vecin, vă rugăm să bine-voiţi a vă adresa numai subsemnatului, singurul care vă poate servi cu deplină încredere.

Referinţele, condiţiunile şi preţurile, cu cari so pot aduce muncitori le ţinem la dispoziţiunea d-voastră de îndată ce veţi bine-voi a ne înştiinţa.

Cu deosebită stimă
LEON BINDERER
Iaşi.—Str. Seulescu No 1

Casa de Scont şi Imprumut
— DIN IAŞI —
SOCIETATE ANONIMA
— Strada Primăriei 17 —
Face tot felul de operaţiuni de bancă
Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

Orzoaică, pentru sămînţă, calitate superioară, se găseşte de vînzare la Banca Agricolă, sucursala Iaşi.

LICITAŢIE

Se face cunoscut că în strada Goliei No. 33 în fundul ogrăzei Duminică 31 Ianuar ora 11 a. m. se vinde prin licitaţie, mobile bune, din 4 camere, Doritoriii sunt rugaţi a se prezenta la locul indicat.

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

Infermieră DE INCREDERE RĂBDATOARE, caută să îngrijească persoană bolnavă. Adresaţi carte postală la administraţia ziarului. **D-nei CLEO.**

D-şoară, cultă, presentabilă, de bună familie. pricepută la conducerea unei Case mari, doreşte angajament, în familii de bună condiţie sau şi la persoană singură. Oferte sub. **Blanche Touta n.**
Post—Restant. Iassy.

Dr. B. Stenner
Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venice.
de la 1—3 şi 7—8 p. m.
Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

I. P. GHERASIM
AVOCAT
Iaşi. Str. Zlataust 2

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

1430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Iesoral proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —

De vînzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului I. DAVIDESCU Teonci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler 49* (în etajul de sus).

PUBLICAŢIE

In ziua de 7 Februarie a. c. ora 11 dimineaţă se vinde prin licitaţie publică în Hîrlău la sediul biroului tochnic al liniei ferate Podul-Iloaie-Hîrlău, una pereche cai, un docar, hamuri şi accesorii.

Doritorii de a concura să se prezinte în acea zi insoţiţi de o garanţie de lei una sută,

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*

Contract autăţ pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contraste pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea Societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contrastatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— *Strada Ghica-Vodă No. 59* —

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI Str Primăriei 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. No 932 Dumin'că 31 Ianuarie 1910

ROMANIA BIBLIOTECA CENTRALE

Ospățul dinastiei

Nici că se putea mai potrivit ospăț politic, ca cel oferit de membrii jurați din majoritatea parlamentului, șefului lor d. Ionel Brătianu!

In istoria vieții politice a partidelor și a popoarelor, desfășurarea evenimentelor a mers mînă în mînă cu ospețele. Au doară nu colectivitatea și Carpiștii obiectau că închegarea și sporul democrației romîne s'au făcut în ospețe mari? Au doară nu ne tăgăduiau nouă, conservatorilor-democrați, că în afară de acele ospețe populare, partidul nostru n'are nici o trecere; și numai cînd au văzut minunile făcute în țară cu alegerile parțiale, că am bătut pretutindeni pe cele 2 partide istorice, numai atunci, zic, au amuțit, căci au văzut că în dosul acelor manifestări grandioase prin mese, era o încredere nețărmurită ce țara arăta șefului nostru, partidului nostru.

Prin urmare, la noi ospețele erau semnul închegării partidului, erau manifestarea exterioară a creșterii și desvoltării noastre; pe cînd ospățul ce s'a oferit asară primului ministru e epilogul unei guvernări nenorocite.

Zilele acestea dinastia Brătianu a avut de trecut un proces la jurați. Jurații erau parlamentarii. Acuzarea era susținută de d. N, Fleva; pe baza dosarelor aduse de la instrucție s'a formulat acuzarea, scurtă, precisă, fără nici un comentar altul, de cît cel ce resultă pentru țară din cetirea actelor din *dellă*.

Și della pricinei a fost cu totul în contra dinastiei.

Se zice în dellă că pe vremuri de restrîște economică în țară, frații Brăteni—Ionel ori Dinu—au forțat mîna arendașului Bunescu, și l'au făcut ca 20 zile după venirea Brătenilor la putere, să ceară reziliarea contractului moșiei Răteşti, partea Eforiei, (1200 pogoane), pentru a fi luate cu aranda scăzută de frații Brăteni, posesori în indiviziune a celeilalte jumătăți din Răteşti, donațiune făcută băeților Brătianu, de către răposatul Simulescu, unul din'pașalele cu tristuiuri a babacăi Brătianu.

Zis și făcut. In 13 Februarie 1901 vin liberalii la putere; în 10 Martie Eforia pune în licitație moșia Răteşti, care mergea cu arendă de 9000 lei pînă în 1903, și după 5 termene se ia în arendă de un Dimitriu, omul interpus al fraților Brătianu. Ionel Brătianu era ministru, Dinu, deputat; așa că direct și personal nu puteau să o ia nici unul, potrivit uzurilor și legilor țării. Din arenda scăzută 5000 lei în loc de 9000 se aduce pagubă Eforiei 15 ani în șir, durata contractului.

Dar ce-a perdut, ce n'a perdut Eforia, treaba ei; de ce-i eforie! de ce-s Efori acolo, ca să se hirosească averea testatorilor. Dar însă un lucru: frații Brăteni au exploatat mizeria țăranului, s'au folosit de situația lor pentru a zmulge de la Eforie un contract cu zeci de mii de lei mai eftin; și ori Ion, ori Dinu, au abuzat de situația lor politică pentru a face afaceri.

Țara a luat cunoștință de dosarul afacerii, și i-a judecat. Acuzarea a zis că-i vinovat Ion; apărarea a zis că-i vinovat Dinu; ori Ion, ori Dinu, toți sînt Brăteni și în numele dinastiei au operat; iar parlamentul, ca încheere a verdictului a crezut că tocmai acum e timpul să sărbătorească dinastia, dînd acel ospăț în cinstea d-lui Ionel Brătianu.

Frumos spectacol în țară! Gros obraz îi la meseni, dar mai ales la membrii dinastiei! Curat vorba cîntecului

Țara piere de Tatari
Și ei beau cu lăutari.

Țărănimea de la Răteşti a fost exploatată de frații Brăteni cu sute de mii de lei în anii cei mai nemiloși pentru micul plugar; și azi, cînd adevărul s'a scos la iveală, ei beau și mănîncă.

Mă duc cu mintea la clasicul ospăț a lui Baltazar, fiul lui Nabucudonosor, care în mîndria lui, îndrăznind să bea vin cu oaspeții din cupele de aur aduse de tatăl său de la Ierusalim din templu, necinstise pre Iehova.

„Intru acealaș ceas au eșit deagete de mînă de om și scriia în preajma luminei prestre spoiala păreatelui casei împărătești; și împăratul vedea încheeturile mînei care scriia“.

Și adusu-s'a tălmaciu pre Daniil. Și zis'a Daniil: „aceasta este scrisoarea cea scrisă: *Mane, Tekel, Fares;* măsurat-au Dumnezeu împărăția ta și o au plinit pre ea; pusu-o-au în cumpănă și o au aflat cu scădeare; împărțitu-s'au împărăția ta și s'au dat altora“. (Daniil V, 5, 25—28).

Avut-a oare cine-va din meseni de la ospățul dinastiei curățenia de inimă și de gînd ca să vază scriindu-se pe păreții de marmură ai sălii de marmură de la Hotel Bulevard, că în momentul cînd în ciocniri de pahare se proslăvea pe Baltazar al babacăi, o mînă nevăzută, mînată de glasul țării, de strigătul a milioanelor de oropsiți din țară, pe care dinastia i-a exploatat ca cel din urmă Sylock; zic, să vază profeticele vorbe: *Mane, Tekel, Fares*, pentru ca să vină Daniil cel mic și să tălmăcească, că măsuratu-s'a de către Regele Romîniei domnia mai marelui dinastiei cu măsura îngăduinței Sale și aflatu-s'a împlinită măsura; pusu-o-au în cumpăna țării vlaga politică a acestei guvernări și văzut-au că mult, prea mult a scăzut în ochii țării și ai Săi; hotărît-au atunci să treacă puterea altora, pentru a se aduce de către cel de Sus laudă că plinitor destinelor celui de sus e capul Statului și că nu face de tot rîsul și de toată ocara guvernul Mării Sale.

Ospățul dinastiei e ospățul... morții. Iar la pogrebanie se cîntă cu vocea trăgănată și pe nas: veșnica po-

Președintele conferințelor

Șeful partidului carpist din Iași a fost onorat de comitetul executiv al clubului său cu o demnitate necunoscută, pînă în prezent, în viața noastră politică.

Onoarea ie foarte bine meritată și vine la timp. Saloanele Jockey—Clubului și sumbra sală a pașilor pierduți a palatului de justiție din Iași, răsună încă de vaetele d-lui Cantacuzino: „am fost suspectat că aș fi trădătorul intereselor partidului, am fost șeful unui partid de brute“.

Lamentările acestea publice reclamau satisfacție și, trebuie s'o recunoaștem, eclatantă este satisfacția pe care brutele au dato-o autorității morale.

Eclatantă și originală: șeful revenit între brute a fost numit președinte al conferințelor ce se vor ținea—cu începere de cînd nu se știe—la clubul carpist local.

In nici o direcțiune, nici la Universitate, nici la Ateneele din țară, nici la centrale culturale de la sate, conferințele nu sunt prezidate. Doar la institutul geografic comunicările sunt prezidate de Suveran sau, în lipsă, de A. S. R Principele Ferdinand.

Conferințele de la clubul junimist—dacă ele vor fi ținute—vor fi prezidate de d. Cantacuzino, pentru ca și în materia aceasta, ca și în politică, d-sa să aibă un rol cu totul pasiv. D. Cantacuzino va trage clopoțelul și va zice „domnul conferințiar are cuvîntul“ și, după ce acesta va isprăvi, președintele a intra iarăși în rol, iarăși va atinge clopoțelul și va zice: „conferința este terminată“.

Eclatantă satisfacție! Și, mai presus de toate, originală demnitate președinte al conferințelor Clubului junimist, al cărui președinte este identic u președintele conferințelor!

D. Cantacuzino, care se declarase sătul și amărît de președinția clubului, a obținut, ca satisfacție, încă una, tot la club: președintele conferințelor

Clubului conservator din Iași nu i-au lipsit de cît conferințe. Ele sunt, în deobștie, dovezi de opoziție profundă, ele iau naștere la vreme cînd un partid s'așează, pe indelete, de opoziție.

Și ce se mai caută, Doamne, la asemenea conferințe chiar cînd ele ar fi prezidate de d. Cantacuzino.

Ori cum fie, trebuie să recunoaștem că d. Cantacuzino a fost pe deplin satisfăcut: a fost adus la președenție și s'a ales și cu una nouă—rabat absolut gratis.

Cînd se va mai supăra încă odată, și se va supăra—grecenistii vor dărui o-mului cu autoritatea morală, o a treia prezedenție: prezedenția de onoare a terasei Bragadiru.

Brutele nu sunt lipsite de diplomație și de haz.

CATE VA NOTE

La clubul conservator din Iași se vor ținea o serie de conferinți, cari vor fi presidate de d. M. Cantacuzino.

S'au anunțat pînă acum:

1) Dama în politică sau harfele eoliane, de d. A. D. Holban;

2) Note și impresiuni de la zemstvoul din Basarabia, de d. R. Crăciun;

3) Copilul junimist sau cartelul cu Stere, de d. G Baltă;

4) Execuția lui Ferer—ozi pasionantă, de A. D. Holban;

5) Brute, vrute și nevrute, de d. A. Stroja.

6) „Ți-am zis că vei reveni“, versuri de d. Vasile Sculy.

*

Ziarul local, care a descoperit că untura de porc este explozibilă, aduce acum o veste nouă—de interes medical: „medicul de la Branistea a declarat epidemia de febră tifoidă, în satul Bosia.“

Dacă n'ar fi declarat-o doctorul, ea singură nu s'ar fi declarat nici odată de a dracului ce ie boala aceasta.

*

Acelaș ziar, asupra incendiului de ieri: „incendiul s'a transmis și la magazinele vecine, de manufactură, *a* (romînii zic ale) evreicelor (urmează numele lor) și la cismăria lui Avram, care se află alipite de acestea.“

Numitul Avram se afla, deci, alipit de evreicele Confeld și Caner—exemplu clasic de solidaritate evreiască!

30 Ianuarie si școlile din Iași

30 Ianuarie!

Treisfetitele!

Patronul Seminarului „Veniamin Costache“.

Patronul școalei Normale „Vasile Lupu“.

Zi de lumină, zi de proslăvire a luminării prin cuvînt, prin catedră, prin amvon!

Cei 3 Ierarhi, 3 sfinți, *tri Sveatiteli*, au propoveduit lumina credinței creștine de la înălțimea amvonului; unul—Vasilie cel Mare, tălmăcitorul Exaimeronului și apărătorul clasicismului păgîn în lupta cu Apologeții—; altul, Ion gură de aur, cel mai iscusit orator al bisericei creștine, cel mai mare tălmăcitor de texte biblice, *Hrisostom, Zlataust;* al treilea Grigorie teologul-blagoslovul, cuvîntătorul de D-zeu cel mai adînc teolog metafizician, teodician, aplicînd pe deantregul filosofia lui Platon și Plotiu la dogmatica creștină, însfârșit tustrei luminători ai dogmei creștine și luptători în întărirea creștinismului.

Iașii, orașul luminei, centrul culturei românești din vechi și-a ales la pragul secl. al XIX pe acești 3 sfinți Ierarhi—Trisveatiteli—de patron al școlii deschisă la 1 Oct. 1803 în zidurile mănăstirei Socolei de tînărul, dar marele mitropolit Veniamin Costachi. Nici că se putea altfel, întru cît tot acestor 3 Ierarhi, marele Vasile Lupu Vodă le rădicase în 1639 pe coasta dealului ce stăpînește valea Bahluiului o frumoasă biserică, podoabă de arhitectură; aici aduc cu mare pohvală moaștele sfintei Paraschivei, răscumparate cu un milion de lei de la Patriarhie, și deschisese sala gotică, unde s'a ținut cel întâiu și cel de pe urmă sinod ecumenic al ortodoxiei în 1642 pentru a fixa *mărturisirea ortodoxă*, scrisă și închegată de Petru Movilă, sămînța de domn și mitropolit al Kievului.

1642! Cel mai culminant punct în vaza politică religioasă a Iașilor în lumea ortodoxismului!

De 271 ani Iașii prăznuesc cu slujbă mare și sfîntă pe cei 3 Ierarhi! De 269 ani Iașii prăznuesc cu mare slujbă și norod creștinesc de pretutindeni, moaștele sfintei Paraschiva. Aici în zidurile bisericei Trei Ierarhilor am avut școală, am avut tipografie, de acolo au radiat raze de cultură în tot cursul secol. al XVII și al XVIII-a. Iar cînd la pragul lui 1803 Veniamin și Moruzi Vodă deschideau Seminaria, cel mai potrivit hram al școalei nu putea fi de cît tot cei Trei Erarhi.

Ani trecut-au după ani și după toate întâmplările vremei, Asaki aici la Trei Erarhi a deschis în 1813 prima școală de inginerie hotarnică; apoi la 1828 tot aici s'a deschis prima școală primară publică; cu lancastru și cu profesori pe materii, un compromis de școală primară și secundară. Tot aici și-a găsit loc gimnazia Vasiliană, cu curs real și după 25 de ani de funcțiune ca școală primară s'a suprapus un clas normal, cu un curs de pedagogie predat de Anton Velini, fostul bursier al statului și autor al celui întâiu curs de pedagogie din 1860 în sistemul Herbartian. Lui Velini i-a urmat Tit Maiorescu, care a pus fundamentele didacticei primare prin cel întâiu curs metodic de limba romînă (Iași 1863) și prin diriguirea pedagogică a institutului normalian timp de 2 ani de zile.

Elevul lui Maiorescu a fost Ion Creangă primul în promoția secției normale.

Azi cînd sîntem în al 107-a an al ființării Seminarului Veniamin, și în al 82 a al ființării școalei primare de la Trei Ierarhi, No. 1; și în al 54-a al secției normale alipite pe lîngă școala primară, noi cari trăim viața românească a acestor vechi școli de cultură românească și aproape țărănească, nu ne putem opri de a nu lega de figura celor 3 mari Ierarhi ai bisericei creștine, toată lumina învățăturii ce s'a dat în capitala Moldovei, în întreaga Moldovă mai apoi, și pentru întreg neamul românesc.

Pentru Iași 30 Ianuarie e o zi mare, zi de cultură, de lumină, de artă, de evlavie, de naționalitate, căci în jurul celor 3 sfinți s'a grupat toată mișcarea culturală a Moldovei și a Iașilor în special.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

CE E URÂT...

Sculptorul Rodin—ca și toți artiștii de alt-feliu—nu învață ce e frumosul și frumusețea. In ce mod,—am arătat în cele traduse și publicate eri sub titlul: „Ce e frumos“...

Acum auzim în jurul nostru rostindu-se mereu reflecția: „Ce urît!“ S'ar părea că vremea cu intemperiile ei, cu ploile ei, cu vînturile ei, cu întunericul ei, vrea să ne deprindă simțurile cu această penibilă impresiune, cu acest neplăcut simțimînt,—urîtul.

Pe cît de mult se scrie și se vorbește despre „frumos“, pe atîta de puțin se comentează și se studiază „urîtul“. Nu e de mirat...

In ce scop s'ar vorbi de însușirea cea mai negativă a firei și a omului? Tradiția a consfințit defectul urâțeniei fizice ca pe cea mai stearpă însușire, cea mai lipsită de foloase, cea mai puțin producătoare de bine și mai cu seamă de plăcere —în univers.

Cunoașteți poezia lui Sully Prudhomme: „La Laide“? E bucata cea mai superbă ce s'a scris vr'odată în psihologia poetică și cea mai fină analiză de nuanțe psihice, de la opera lui Oscar Wilde: „Portretul lui Dorian Grey“. Poetul filosof diseacă sufletul unei urîte, o face să se spovedească și să se proclame ea însăși drept ființa cea mai de prisos și ne face să vedem toată durerea ei, înăbușită și strigătoare, toată simțirea sau mai curînd nesimțirea izvorîtă din acea supremă „gelozie“ a femeei urîte. Și e de sigur una din cele mai neînțelese enigme ale naturei care, legînd însăși viața speciei umane de calitatea perfecțiunii fizice, lipsește cu toate aceste pe atîtea ființe de cea dintâiu virtute și de cea mai supremă mulțumire; frumusețea,—darul de a trezi plăceri, de a inspira încîntări, de a birui într'un cuvînt. Atîta e de adevărat lucrul acesta, în cît la un popor iubitor de frumusețe, ca Spartanii se erijase într'un drept și un interes suprem al națiunii, suprimarea din timp a slăbiciunei, în care se cuprindea și infirmitatea din născare.

Citeam zilele acestea undeva că o ligă a artiști-pictori a decis să organizeze o expoziție de modele urîte,—și ar fi interesant de văzut pînă unde se poate ridica ori scobori imaginația de artist întru descoperirea unui criteriu de urâciune omenească. Lucrul ar fi poate de oare-care folos educativ și umanitar, de oare-ce ar contribui să izgonească din omenire adînca antipatie pentru figurile urîte și ar reda ast-fel societății o parte însemnată de viețuitori, după cum prin anumite aziluri de orbi se redă societății puterea de muncă și utilitatea acestor din urmă.

Nu știu dacă tot în acest scop există în unele localități din America și Anglia concursuri și premii pentru urîciune, după cum la celelalte rase există numai concursuri și premii de frumusețe. Așa bună oară în Devonshire, la Oldsworthy, s'a instituit de mult o luptă anuală pentru un premiu însemnat ce se acordă „virginei celei mai urîte“—care e, de sine înțeles cea mai bătrînă în acelaș timp—și într'aceasta consistă elementul ei de sacrificiu. Deasemenea la Market Drayton, în Anglia, se acordă în toți anii, prin o festivitate populară, cîte un premiu cîștigat prin vot de către omul cel mai urît, indiferent de sex.

Nu vi se pare că ar putea să mai vină o vreme ca societate să întroneze cultul... uriciuaei detronînd convenționala tiranie a frumuseței?

Poate lumea ar deveni mai bună, mai dreaptă, mai generoasă,—sau cel puțin mai... virtuoasă

Rodion

BJOERNSON PE MOARTE

Rînd pe rînd ziarele au afirmat și au dezmințit că marele dramaturg și luptător norvegian, Bjoernson, ar fi încetat din viață la Paris. Cu toate aceste se consideră numai ca o chestiune de timp—și de foarte scurt timp de nefericire!—soluția definitivă și fatală. Octogenarul dă dovadă de una din acele proverbiale rezistențe cari se văd uneori în istorie, ca niște simboluri ale însăși puterei de viață și de creațiune. Un trai de lupte, de mișcare,—o febrilă și necontenită activitate, fie ca scriitor, fie ca tribun al poporului, au creat în jurul lui Bjoernson o aureolă de legendă și pare că moartea însă-și se apropie cu sfiială de asemenea uriași ai gîndirii.

*

Cea mai recentă dovadă a puterei lui de muncă și de cugetare a fost drama cu care și-a încheiat ciclul vast al lucrărilor de teatru. E vorba de piesa „Cînd înflorește vinul cel nou“, jucată [illegible] din lume. In chip succint și palid iată subiectul piesei.

In primul act facem cunoștință cu pastorul Hall, un om de cinci-zeci de ani, dar încă foarte aprins. Hall e văduv, dar stăpînit de impulsul dragostei. Prietenul său *Arvick*, căsătorit, deși încă destul de tînăr, este de fapt despărțit, de soția sa. El e un om foarte corect, dar prea delicat și lipsit de energie. Nevastă-sa este energică, autoritară, preocupată nu numai de creșterea copiilor, cărora se devotează în adevăr, dar și de tot felul de probleme sociale. Din această pricină de ani de zile căsnicia lor e numai de formă.

In așa împrejurări Arvick este și el cuprins de nostalgia care urmărește pe prietenul său, pastorul Hall. Și într'o zi, cînd atît nevastă-sa cît și fiicele sale, îl jignesc amar, spunîndu i că cle fac ce vor și nu i recunosc autoritatea lui, Arvick se revoltă și pleacă de acasă, hotărît să plece și din țară, împreună cu tînăra *Alvilda*.

Dar abia ieșise din casă, cînd d-na Arvick e cuprinsă de duioșie și împreună cu fetele, citește vechile scrisori de dragoste ale actualului soț fugar, de pe timpul cînd era amorez plin de foc. Femeia și fetele încep să plîngă. D-na Arvick trimite să'l caute pe barbatul, ei, cu care vrea să se împace.

Ea ordonă unui servitor să mute din nou patul ei, în odaia „domnului“, de unde lipsise mulți ani.

— Și patul „domnului“ unde să-l duc? întreabă servitorul cu naivitate.

Dar „domnul“ în ultimul moment, n'are energia necesară ca să plece cu totul și se întoarce acasă. Bucurie și împacare generală!

In afară de istoria căsniciei Hall și a căsniciei Arvick, mai este o dramă casnică: a fiicei soților Arvick,—*Marna*. Aceasta a fost îndepărtată de soțul ei după cinci luni de căsnicie. Soții Arvick, conduși poate de propria lor experiență se întrebă dacă nu cumva fiica lor prin neîndeplinirea tuturor obligațiilor conjugale, a dat ocazia soțului ei să se arunce în brațele unei amante.

Această din urmă parte e cea mai interesantă din toată piesa, căci problema ce rîdică e de mare actualitate în Norvegia.

Nu de mult Björuson a avut asupra ei o polemică senzațională cu poetul danez *Sven Lange*.

*

Este evident că nu după acest rezumat se poate judeca piesa. Cine cunoaște însă opera de pînă acum a lui Björnson își poate închipui ce comori de artă și adevăr a putut el să creieze cu un asemenea subiect.

In special s'a admirat faptul că octogenarul a izbutit să atingă în noua sa operă dramatică, teme şi epizode palpitînd de viaţă, de vioiciune, de tineţe într'un cuvînt. S'ar putea crede, după unele scene, că e lucrarea unui om în plină tinereţe, vibrînd încă de dorinţi şi putînd încă urmări viaţa socială în manifestările ei de expanziune şi de vigoare.

...Din nefericire a trebuit să vină prea curînd pentru veteranul scriitor ocaziunea tristă ca să dee o nouă şi ultimă dovadă de forţă şi de rezistenţă. Va fi însă cea de pe urmă—căci Björnson va plăti, la rîndul său, tributul fatal.

A.

Litere-Ştiinţe-Arte

„Valse blanche".—In cursul săptămînii acesteia titlul a fost la ordinea zilei. Valsul profesorului Sibianu s'a executat şi la producţiunea conservatorului de muzică şi la concertul de aseară în sala teatrului Naţional. Scriitorul acestor rînduri a avut însă plăcerea să-l audă în intimitatea salonului unde însuşi maestrul şi a executat opera cu acea agilitate şi cu acea dragoste pe care în chip firesc le pune un autor în traducerea propriei sale simţiri şi creaţiuni, inspirîndu-se şi retrăind din nou clipele de inspiraţie în toată vigoarea lor.

In prietinoasa lumină a camerei, profesorul Sibianu, stăpîn al pianului şi al notelor, făcu să răsune acele suggestive acorduri, din care fantezia lui de cîntăreţ vizionar a cules acel vals fermecător căruia i-a dat numele cel mai nimerit: „Valsul alb"... E alb ca seninul unei zile de primăvară, alb ca iluzia, alb ca visul nopţilor nedormite, alb ca gîndul care sboară sub farmecul nopţii pline, alb ca orizontul unor dorinţe vagi—alb şi curat ca firea zglobie a valsului însuşi şi e cu atît mai clar şi mai alb cînd îl cîntă însuşi maestrul care l'a conceput în momente de fericită dispoziţie.

R.

*

Pare adevărat că Edmond Rostand nu e încîntat de interpretarea lui Guitiy în rolul Cucoşului.

Intre scriitorii cari au vorbit despre noua creaţiune a autorului lui Cyrano se numără acum şi d-na Rosemonde Rostand, soţia poetului şi talentată poetă ea însăşi. După părerea ei înţelesul operei este adevărul foarte simplu, că fie-care se cuvine să şi aleagă un ideal în viaţă şi să lupte pentru el, neclintit de părerea prietenilor sau a detractorilor.

*

Erată. In [illegible] greşit versul german „Zwei Seelen und ein Gedankin" în loc de Gedanke.

*

Editura Pierre Lafitte din Paris a obţinut autorizaţia excluzivă din partea lui Edmond Rostand de a i tipări într'o ediţie ilustrată toate operile dramatice, Cyrano, Les Romanesques, L'Aiglon, La Samaritaine, La Princessa lointaine, Les Musardises şi Chantecler. Ediţia va apărea în fascicule săptămînale.

*

— Sumarul numărului de mîine din *„Noua revistă romînă"* de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu Motru, este:

Noutăţi: Conferinţa d-lui Georges Dumas.—O piesă ce nu se mai joacă: „Seara cea de pomină" de Leopold Kampf.—O nouă teză de doctorat în ştiinţă.—Revista revistelor.

Politica: C. Rădulescu-Motru: Partidul social-democrat.

Ştiinţă: Dr. N. Leon. Vasile Conta.

Cestiuni sociale: N. Em. Teohari: Universitatea noastră şi religia.

Folklor: Th. D. Speranţia. Lăutarii şi poezia populară; II. Ion Chiru Nanov: Nunta la ţară.—Ziua a doua.

*

La teatrul Argentina din Roma s'a reprezentat cu un mare lux de decoruri feeria dramatică „lui Shakespeare „Visul unei nopţi de vară" tradusă de poetul Diego Angeli.

*

Odată cu retragerea apei din cartierele Parisului au început a se urca din nou încasările serale ale teatrelor scăpate de inundaţii.

Sena scade, iar încăsările cresc.

*

STRUNA ZILEI

SPECIALITATE

...Pentru a 3-a oară d. deputat Răutu vorbeşte în chestia taxelor pe vin şi pe bere.

Ziarele: «Dări de seamă»

Cînd devi aşa vorbăreţ,
Pare, donnule Răutu,
Că şi 'n Parlament ş' aiurea
Te-ocupi numai cu... băutu.

Camera contra guvernului

— Respingerea taxei pe bere —

Camera în şedinţa de ieri, într'o şedinţă foarte furtunoasă, a dat un vot de blam guvernului, respingînd taxa pe bere propusă de d. Costinescu.

Asupra celor urmate, corespondentul nostru ne comunică următoarele:

Atitudinea guvernului în chestiunea taxei pe bere a lasat cîmp liber majorităţei să se dividă în două părţi opuse şi să se dea la un spectacol, care a făcut din şedinţa de azi o priveliştе scandaloasă.

Guvernul, pentru a-şi menaja popularitatea la oraş, şi a nu fi acuzat de lume şi de oamenii de ştiinţă cum că ia poziţie contra berei care este o băutură higienică, a ales calea foarte comodă, dar şi foarte ruşinoasă de a declara că pe faţă nu va încerca să ia parte nici pentru, nici contra taxei pe bere.

In realitate însă, în Cameră, este vizibil că guvernul stă de partea partizanilor taxei pe bere.

In şedinţa de astă zi partizanii acestei taxe şi adversarii ei aproape să se încaere. N'a mai fost discuţie ci nişte urlete din ambele părţi.

Din partea partizanilor taxei pe bere se agită din toate puterile d-nii: Vintilă şi Dinu Brătianu, cari nu numai că încurajează pe susţinătorii taxei pe bere, dar se reped să astupe gura tuturor celor ce încearcă să riposteze contra acelor taxe.

Au fost incidente foarte violente. Au fost altele destul de comice, cum a fost aprinderea d-lui Nae Moroianu, care este un adversar al taxei pe bere, şi care a ripostat cu atîta energie în cît conu Petrache Carp, a luat un proect de lege, l-a transformat în evantai şi a început să facă vînt d-lui Moroianu.

Scena a provocat mare ilaritate.

Intreaga discuţie se ţine pe un ton atît de rîdicat în cît vocile oratorilor nu mai pot rezista. D-nii Ionel Brătianu, Haret, Ferekide, Constantinescu, Orleanu şi Mortun [illegible] zîmbesc în faţa acestui spectacol păstrînd o neutralitate foarte suspectă.

Intre partizanii taxei pe bere, se agită în special d-nii C. Iarca, Vintilă Brătianu, Dinu Brătianu, Ştefan Filipescu Manolache Casino-de-Paris, Zamfir Filotti, Graur etc.

Intre adversarii acestei taxe cităm pe d-nii: Moroianu, Gh. Panu, Saita, N. Răutu, Pennescu, dr. Anghelescu farmacist Titu frumuşianu, dr. Stoicescu etc.

Se observă că toţi d-rii sunt contra taxei pe bere.

*

D. Răutu, luînd pentru a doua oară cuvîntul în şedinţa de astăzi, a făcut o observaţie foarte justă.

D-sa a spus că toată lumea a admis uşurări pentru podgoreni, dar nu înţelege, cum, după ce i s'au admis aceste uşurări, o clasă să vie în parlament şi să agite contra unei alte clase de producători şi în special în potriva unei băuturi care este a clasei celei mai numeroase de la oraşe a muncitorilor.

Toţi democraţii din Cameră au făcut vii ovaţiuni d-lui Răutu pentru aceste observaţiuni.

*

Foarte caracteristic a fost incidentul cînd d. Titu Frumuşanu, în mod foarte abil, a provocat pe d. Dinu Brătianu să iasă pe faţă, ca să se vază dacă e pentru sau contra taxei pe bere.

D. Dinu Brătianu s'a exchivat, arătînd astfel înc'odată, în mod faţiş că e partizanul taxei pe bere.

*

Deasemenea, foarte caracteristică a fost eşirea d-lui Costinescu, care în cele din urmă, nu şi-a putut păstra neutralitatea şi s'a rîdicat de pe banca ministerială, spunînd că fiecare dintre deputaţi a venit la şedinţă cu ideea preconcepută şi că netoleranţa care se observă în discuţie se resimte de întreitul element alcoolic care divizează pe deputaţi.

D Costinescu s'a rostit, în cele din urmă pentru închiderea discuţiei şi punerea la vot a amendamentului care propune taxa pe bere.

*

Un alt incident a fost acela că d. Vasile Missir, preşedintele Camerei, după explicaţiunile date şi de d. Fleva în chestie de regulament, a fost de părere să se pue la vot şi chestia prealabilă a d-lui Frumuşeanu, care susţinea că nu pe cale de amendament trebue să se pue taxa pe bere, ci printr'un nou proect de lege.

D. Costinescu a susţinut o părere contrarie preşedintelui Camerei şi atunci acesta părăsi părerea sa, punînd amendamentul taxei pe bere la vot.

*

Cînd s'a proclamat votul şi s'a văzut că, din 121 votanţi, numai 39 au fost pentru şi 82 contra, a izbucnit o furtună de aplauze.

Votul acesta se considera ca o vădită demonstraţie şi contra guvernului şi contra fraţilor Brăteanu cari au agitat în favoarea amendamentului.

*

S'a remarcat că nici d. Carp nici d. Take Ionescu, n'au luat cuvîntul în discuţia acestei legi, de oarece ambii şefi ai partidelor de opoziţie erau mai bine informaţi de cît guvernul asupra sentimentelor majorităţei.

Informaţii

❑ A 2-a prelegere publică a cursului d-lui dr. Zosin, despre *Istoria Ştiinţii*, are loc Duminică 31 Ianuar c., ora 4 p. m. în amifiteatrul anatomic, tratînd despre *Ştiinţa străvechе: deslegarea scrierii hieroglifice şi cuneiforme, ştiinţa egipteană şi asiatică.*

❑ *Ni se scrie din Bucureşti, că alaltăieri, pe cînd d. Haret se afla la teatrul naţional, o delegaţie a societarilor i s'a presintat în lojă şi i-a cerut să n'aducă în discuţie proiectul reformei legei teatrelor, de oare ce actorii din Bucureşti n'au fost consultaţi şi ar fi bine să se iee şi avizul lor.*

D. Haret a acceptat.

❑ Pentru cele două locuri vacante de copişti, la prefectura judeţului au petiţionat vre-o zece candidaţi.

Până acum însă nici unul n'a fost numit din cei zece, de oare ce se zice că d. Stere ar voi să se numească în acele posturi doi studenţi, protejaţi ai sei.

❑ *Amintim publicului iaşan că astă seară, Sîmbătă, are loc la teatrul naţional reprezentaţia extra ordinară în beneficiul simpaticilor societari C. Ionescu şi Petroni cu* Deborah, *marea dramă a lui Mosenthal şi în care tragediana noastră, d-na Bărsescu, are una din cele mai superbe creaţiuni ale sale.*

❑ Administratorii plăşilor au înaintat prefecturei tablourile de persoanele din judeţ, care au cerut să li se distribuie semînţa pentru cultura viermilor de matasă.

❑ Comenduirea pieţei a cerut autorităţilor urmărirea şi prinderea mai multor soldaţi dezertori din alte garnizoane, cu domiciliul însă în Iaşi.

❑ Zilele acestea prefectura de judeţ va înainta ministrului de interne, manuscrisele conferinţelor administratorilor de plăşi, ţinute sătenilor la cercurile culturale, pentru a fi înaintate ministrului instrucţiunei, care să ştie că a luat dispoziţia ca să acorde un premiu de 100 lei celor mai bune din ele.

❑ Revizoratul şcolar al judeţului a luat dispoziţia ca să se înainteze ministrului instrucţiunii copii de pe procesele verbale ale conferinţelor cercurilor culturale din judeţ.

❑ A început o agitaţie contra taxei de 5o/0 prevăzută în noul proiect al teatrelor, taxă ruşinoasă asupra căreia s'a insistat în ziar.

Artiştii romîni de la teatrele subvenţionate au înaintat Camerei un protest, prin care cer ca taxa să nu fie menţinută de cît pentru trupele străine.

❑ Parlamentul a luat vacanţă până Joi.

❑ Membrii camerei de meserii au fost convocaţi pentru mîine Duminică 31 Ianuarie, la orele 2 p. m., spre a discta mai multe chestiuni la ordinea zilei.

❑ **In jurul unei promiscuităţi.**—După ce a văzut fiascul făcut de mascardele „naţionaliste" la Iaşi şi Focşani şi impresia penibilă ce au produs în toate cercurile, d. Filipescu ar vrea să scape de a fi arătat cu degetul ca principal înscenator al acestor mascarade cari dau îndărăt cu trei zeci de ani luptele politice din această ţară.

Ast-fel, azi—d. Filipescu face încercarea de a se apara cu închipuite contradicţii ale ziarelor democrate, cari au afirmat că e promiscuitate între guvern şi d-nii Iorga şi Cuza. Aceasta nu numai că nu exclude, dar implică chiar promiscuitatea destul de cunoscută a d-lui Filipescu cu cei doi „şefi ai naţionaliştilor", fiind-că acest cartel al d-lui Filipescu cu guvernul şi antisemiţii datează de ani şi ani de zile şi-l ştiu şi copiii.

Dar în special, în chestia mascaradelor de la Iaşi şi Focşani, toţi guvernului au avut cel puţin prudenţa de a nu le fi anunţat mai dinate, ba una din ele le a şi vestejit, aruncînd vina numai asupra d-lui Filipescu.

D-sa însă, din contra, nu numai că nu le-a dezaprobat, dar le a glorificat şi ca să se ştie că se poate lăuda cu ele şi că în special d-sale i se datoreşte iniţiativa lor, a anunţat ambele mascarade, cu cîte o zi—două—înainte de a se produce—că nu cumva să i se conteze meritul.

Ca în totdeauna, însă după ce vede că mijloacele acestea scîrboase produc revolta şi indignarea, acum caută să se lepede de răspundere.

E prea tîrziu...

Dar—apropos—de ce tace şi nu explică d. Filipescu contramandarea întrunirei carpiste la Focşani?!

❑ In ziua de 24 Ianuar a. c. a avut loc căsătoria drăgălaşei domnişoare Cathy Manea, cu d. Cristian Loganovici, proprietar din Basarabia. Cununia civilă s'a efectuat la primăria com. Şipote, iar benedicţia nupţială, precum şi balul au avut loc în saloanele curţei Hălceni-Şipote.

S'a petrecut pînă la 8 ore dimineaţă, într'o animaţie de nedescris şi într'o cordialitate, cum rar se vede.

Au asistat: d-ra Cathy Manea, mireasa, d-ra Loganovici (Bălţi-Basarabia), d-ra C. Cojocaru, d-ra Annette Manea, d-ra Tatos (Fălticeni), d-ra Manea (Focşani), d-ra Froricica Cojocaru, d-ra Eufr. Tabacaru, d-ra Nicolau.

Intre distinsele doamne, remarc pe d-nele: Lt. Manea (Hălceni), Loganovici (Bălţi-Basarabia), d-na baronă Capri, d-na Chr. Cojocaru (Botoşani), d-na Hadji (Bălţi-Basarabia), d-na Tabacaru (Văculeşti), d-na Romaşcanu (Suceava), d-na Gr. Manea (Huşi), d-na Maximovici, d-na S. Tatos (Fălticeni), d-na I. Tatos, d-na Gr. Popovici (Cernăuţi).

D-nii: Chr. Loganovici, mirele (Bălţi-Basarabia), Lt. Manea şi Th. Loganovici socrii, Cristea şi Lt. Cojocaru (Berga) baron Gr. Capri, Gr. Tabacaru (Văculeşti), D. Tabacariu (Botoşani), Gr. Manea (Huşi), Hadji (Bălţi-Basarabia), Manisally (Odessa), Molcaceanov, Maximovici (Singer), Stiubei, magistrat (Şipote), Colonel Vrabie (Iaşi), Candid Golăescu, administratorul plăşei Şipote, Loganovici (Bălţi-Basarabia), Lt. Văleanu (Iaşi), sub-ltc: Saint Georges, Tătărescu Renescu, Popovici, Drăgulănescu şi Radu (Iaşi), Bogdan, Manea, I. Goilav, Chr. Tabacariu, I. Popovici-Bîsnoşanu etc.

❑ Mîne, Duminică 31 Ianuarie, ora 3 p. m. are loc în sala clubului Meseriaşilor din Piaţa Unirei, deasupra berăriei Zimbru, obişnuitul curs gratuit şi public de limba Esperanto, sub conducerea d-rei Eugenia Furtună.

❑ A apărut în volum. *Jurisprudenţa Curţei de Casaţie pe anul 1909*" cu tablă generală alfabetică şi pe articole de *Al. I. Borş*, licenţiat în drept şi cu o prefaţă de d. *D- Alexandresco.*

Lucrarea conţine 700 pagini şi coprinde jurisprudenţele stabilite de Curtea de Casaţie în cursul anului 1909 în materie civilă, penală, comercială, electorală, fiscală, contencios administrativ şi diverse legi spreciale şi regulamente în număr de aproape 100.

Se află de vînzare la autor. la Bucureşti, str. Şelari No. 10, cu preţ de 12 lei volumul, cu acelaş preţ se primesc abonamente pentru anul curent 1910.

❑ Un accident nenorocit s'a întîmplat în gara Iaşi. Pe cînd frînarul Vasile Simion lega nişte vagoane, a fost isbit de un tampon în spate, lăsîndu l în nesimţire.

In stare gravă a fost dus la spitalul Paşcanu.

❑ La 21 Februarie c., va avea loc, în sala Teatrului Naţional, primul concert filarmonic al orchestrei conservatorului.

❑ Se ştie că la noi în gară ca şi în alte staţii se fac exerciţii ca pornirea trenurilor să se facă fără semnalul de fluerare a maşinei.

Exerciţiile au reuşit pe deplin şi e probabil că măsura va fi pusă în aplicare de la 1 Martie c., în toată ţara.

❑ Consiliul de higienă al oraşului va fi convocat în cursul săptămînei viitoare, cînd se va ocupa cu mersul epidemiilor din oraş.

DIVERSE

— La morga spitalului sf. Spiridon a fost dusă femeia Tasia Iancu din str. Păcurari care a fost găsită moartă în casă.

— Mîine Duminică 1 Februarie, va avea loc în sala Teatrului Regal (fost Pastia) frumosul Bal mascat, săptămînal. Va cînta Muzica Regim. 13.

— In anul 1909 s'au vîndut în tîrgul de vite din Iaşi 8686 vite.

Din acestea, 600 boi au fost cumpraţi şi exportaţi în Rusia.

In anul 1908 s'au vîndut numai 7200 vite în acelaş tîrg.

Preţurile cu cari s'au vîndut vitele în 1909 au fost mai urcate ca în anul interior.

— Elevul Popescu A. Ioan din clasa VII-a liceului militar din Iaşi, a fost şters din cotoarele şcoalei fiind, retras de familie.

❑ **De la curtea cu Juraţi.**—*Procesul omorului din Şipote.*—Am vorbit ieri în ziarul nostru din importantul proces al omorului de la Şipote.

Desbaterile au ţinut pînă la orele 7 seara. S'au ascultat 18 martori. D. prim-procuror Bercea, a susţinut că Iancu Albu, a fost asasinat de către acuzaţi, şi că prin nimic nu se poate spulbera puternicile dovezi aduse în contra acuzaţilor.

Cîte şi trei au premeditat crima, s'au înarmat cu furci şi ciomege, şi pîndind pe victimă, care dormea pe ogor, s'au năpusit asupra ei i-au sfărîmat capul, pînă-i-a eşit creerii afară. De aceia cere juraţilor un verdict de condemnare, fără circomstanţe uşurătoare.

D. avocat Pogonat din partea acuzatului Bănţoiu spune că nu este cu nimic dovedită participarea acestuia la crimă—şi că analiza medicală a dovedit că numai furca lui Bengeac, are pete de sînge pe ea—iar nu şi ciomagul cu care se pretinde că ar fi lovit şi Bănţoi—şi că dacă Bengeac, a propus clientului său să 'l întovărăşească la omor, acesta nu i a dat ascultare, şi deci ne fiind cu nimic dovedită participarea, nu poate fi coneemnat.

D. avocat Chirilovici-Junior arată din partea lui Teleuţă că chiar dacă s'ar admite că clientul său a întovărăşit pe cei doi acuzaţi însă nici acuzarea nu pretinde că ar fi făcut alt ceva de cît că ar fi păzit la o oare care distanţă omorîrea lui Albu. Insă cum crima se susţine a se fi şevîrşit noaptea şi în plin cîmp ce nevoe de pază avea Bengeac care de la cea dintăi lovitură a doborît la pămînt pe Albu şi apoi a recunoscut omorul săvîrşit. Ca atare d-sa cere achitarea lui Teleuţă.

D. avocat Vespasian Pella, din partea lui Bengeac, protestează în potriva acuzărei care atribue lui Bengeac alte intenţii de cît cele ce a avut.

Bengeac a fost bătut cu o zi înainte de Albu şi a vrut să-i întoarcă bătaia. Cu accastă intenţie şi hotărîre s'a dus a doua noapte la ogorul unde Albu păzea nişte cai şi acolo cu o furcă i a aplicat cîte-va lovituri cari au avut de rezultat moartea. Prin urmare Bengeac, cel mult poate fi acuzat de lovituri cauzătoare de moarte, iar nu de asasinat, care presupune voinţa de a omorî pe cînd la Bengeac a fost numai de a lovi.

D. Pella termină solicitînd juraţilor ca pentru această faptă să ierte pe Bengeac, care fiind şi el bătut de Albu, era în dreptul său să şi capete singur satisfacţia, iar cele 4 luni de prevenţie sunt suficiente pentru a fi considerate ca pedeapsă suferită de el pentru o faptă pe care o regretă din primul moment al comiterei ei.

D. Lascar Antoniu, tot de partea lui Bengeac, în cuvinte călduroase arată cît de stimat era în satul seu acuzatul, prin conduita sa exemplară şi caracterul său blînd, şi că numai datorită brutalităţilor lui Albu, se vede azi acuzat de o crimă atît de odioasă.

D-sa demonstrează cu depoziţiile martorilor acuzărei că Bengeac era incapabil să comită un asasinat, cînd în toată viaţa sa n'a ofensat cu un cuvînt pe cineva, şi termină cerînd juraţilor să îndepărteze din conştiinţa lor orice idee de asasinat şi să nu considere vinovat pe Bengeac de cît de simple loviri, căci moartea se datoreşte nu atît loviturilor aplicate de Bengeac cît faptului că Albu nu a avut în acea noapte îngrijirele medicale. Ori pentru loviturile simple, Bengeac şi a luat în deajuns pedeapsa prin suferinţile îndurate în arest. Şi mustrarea de cuget care îl urmăreşte necontenit.

D-l Grigorovici face rezumatul dezbaterilor—şi în urmă juraţii se retrag în deliberare, şi după o jumătate de oră aduc un verdict negativ în urma căruia cite-şi trei acuzaţi sunt achitaţi de crima ce li s'a imputat.

❑ Consistorul mitropolitan va fi convocat în a doua jumatate a lunei Februarie.

❑ La reprezentaţia de astă seară Sămătă, precum şi la matineul şi reprezentaţia serală de mîne Duminică la teatru cinematografic Pathé Freres (Circul Sioli) programele s'au îmbogăţit cu foarte multe sujete, precum: Parisul în carnaval (1910);—Se mărită bucătăreasa, scene comice de moravuri pariziane;—Indienii la Bombay vederi şi scene de geografie înfuleţită;—fabricarea şi industria plutei;—Cazacii—Cerkejii în exerciţiile lor de călărie în prezenţa contelui Vorontzeff, vice regele Caucasiei.

Va urma apoi Cometa lui Halley, cea mai mare cometă periodică apărută până în zilele noastre care va fi văzută peste cîteva săptămîni cu ochiul liber. Proecţiuni foarte interesante cari ne vor arata forma cometei observată la cea de pe urmă apariţie din 1835; proecţiunile vor da apoi deslușiri asupra cometei apărută în cursul serilor trecute: groaza de comete, părerea astronomilor, cînd va fi văzută cometa lui Halley, cînd va fi atins de ea pămîntul nostru, etc. vor fi deasemenea detailate în aceste proecţiuni explicative.

Sunt apoi sujete cuprinse în programul cinematografic, care merită toată atenţiunea numeroşilor spectatori. Vederi interesante din Pirineii Franţei şi [illegible]m se prind acolo puii de urşi ne vor interesa foarte mult de oare ce este o mare asemănare cu îmblînzirea urşilor de la noi.

Programul nou cuprinde apoi: Prada, scene care ne arată o năvălire a unui trib străin într'un sat din Algeria. Tot avutul unei familii este răpit şi năvălitorii sunt apoi surprinşi de jandarmeria franceză; In prapastie, scene teatrale-dramatice; multe comedii frumoase, precum: mireasa dispăruta, etc. etc.

❑ Abgar contra Şumuleanu.

La Curtea de Apel s. I urma să se judece astă-zi un proces de contravenţie la legea sanitară, ce-a fost intentat cofetăriei Georges din localitate.

La tribunal firma aceasta fusese condemnată la 100 lei amendă pentru că inspecţia sanitară găsise, că apa din cofetărie era necurată şi filtrul defectuos.

Firma apelantă s'a prezintat asistată de d. Abgar Buicliu, care a avut accente nu tocmai simpatice pentru agenţii sanitari şi institutul chimic al Statului.

S'a rîs mult de ieşirea d-lui Buicliu, care este precum se ştie, jurisconsultul grupărei naţionaliste şi doar naţionalist este şi institutul chimic.

Ultime informaţii

❑ **Comunicatul junimist.**—*Am anunţat ieri, că ziarul junimist local va publica un comunicat diplomatic. prin care va desminţi, tot diplomatic, demisia d-lui Cantacuzino, pe care o va acoperi cu anunţul unor conferinţe la club.*

Comunicatul a apărut şi el glăsueşte ast-fel:

Comitetul diriguitor al clubului conservator, s'a întrunit eri seara, acasă la d. Matei Cantacuzino, *preşedintele clubului*, luînd hotărîrea să se *înceapă* o acţiune de propagandă a ideilor conservatoare, printr'un ciclu de confertnţe, care vor fi ţinute *sub preşidenţia d-lui Cantucuzino.*

Cea dintăi conferinţă va fi ţinută de d. profesor universitar I. Găvănescul, care va vorbi despre: „Utopiile politice şi sociale".

*

Comunic tul îl arată, deci, pe d. Cantacuzino nu numai ca preşedinte nedemisionat dar încă ca preşedinte rădicat la patrat: al clubului şi al conferinţelor ce vor fi ţinute—cînd, nu se precizează, deşi ar fi foarte natural să se fi precizat şi data.

Interesant este, că aceste conferinţi au un scop bine determinat: prin ele vor începe, după trei ani de opoziţie, o acţiune de propagandă a ideilor conservatoare şi prima conferinţă de propagandă a ideilor conservatoare va trata despre... Utopiile politice şi sociale.

Bietul onclu Matei!

❑ **Salariile prof. Universitari.**—*Delegaţiunile senatelor universitare din Iaşi şi Bucureşti s'au prezintat ieri primului-ministru, la Cameră în chestia salariilor profesorilui.*

D Brătianu a răspuns, că va studia chestiunea şi apoi se va pronunţa.

❑ **O nouă ligă.**—Eri la oarele 5 jum. a avut loc acasă la d. C. Disescu o consfătuire, la care au luat parte personalităţi din toate partidele politice, în vederea constituirei unei ligi culturale franco-italo-romînă.

A luat parte la consfătuire şi d. G. Dumas.

❑ *D. A. A. Budarcu soseşte în astă seară la Nissa, unde va sta cîte-va zile.*

❑ *D. N. Titulescu, docent la facultatea de drept din Iaşi, specialitatea dreptului civil, a fost transferat ieri, de senatul universitar local, la Bucureşti.*

❑ *Direcţiunea pinacotecei din Iaşi a cerut ministrului şcoalelor să trimeată o anchetă, care să constate ce este cu lipsa unor tablouri.*

❑ *D. R. Catargi, bine cunoscut în lumea sportivă din Iaşi, se află în Franţa, unde face experienţe aeronautice.*

D. Catargi şi-a cumpărat un aeroplan sistem Blériot, cu care va zbura în Iaşi, pe hipodrom, în cursul lunei Martie.

❑ *Două zeci şi unu de profesori ai liceului naţional din Iaşi au fost amendaţi astăzi de ministrul instrucţiei cu scăderea proporţională din salar, fiind-că au uitat să treacă materia predată în condică, sau au neglijat să iscălească de prezenţă.*

Această scădere din salar se face ca şi cînd profesorii ar fi lipsit de la clas şi, în cazurile speciale, amenzile trec de 650 lei. Amenda cea mai mare s'a aplicat directorului Birsan; între ceilalţi amendaţi se află şi profesorul deputat T. Vasiliu.

Amenzile aceste fiind cu totul arbitrare, vom reveni asupra accesului ministrului.

❑ In urma mijlocirei I. P. S.S. Mitropolitului Moldovei, biserica filială Sf. Voivozi, din cotuna Băscăceni, a devenit biserică parohială a parohiei Ostopceni din judeţul Botoşani.

❑ Nişte necunoscuţi au dat foc alaltă eri noaptea la mai multe şuri de pae şi steguri cu fîn ale d-lui V. Cavachie din Drăncenі, căuzînd pagube de peste 3000 lei.

❑ Viţa ofiţerilor romîni la Odessa va avea loc în prima zi a lunei Mart.

Domnii generali P. Vartiade, comandantul corpului III de armată, şi Istrate sub şeful marelui stat major vor şefii excursiunii.

❑ Membri societăţei medicilor şi naturaliştilor, au ţinut eri seara şedinţă ordinară. A prezidat d. dr. Imervol, vice preşedintele societăţei. Erau prezenţi d-nii d-ri: Juvara, Al. Lambrior, P. Zossin, Tănăsescu, Bacaloglu, Demetriade, Ştefănescu Galaţi, S. Konya, Tudor, B. Stenner, Şeptelici, Anghel, Botez, Nicolaescu, Vesa, Niemereanu şi Vrînceanu.

D. dr. Tănăsescu a prezentat cazul unei bolnave căreia a făcut rezecţia maxilarului superior pentru a extirpa o tumoare a acelei reguni.

D. dr. Demetriade a prezentat noul antiseptic „asmatema", iar d. dr. Bacaloglu a făcut o comunicare despre o intoxicaţie mortală cu sublimat corosiv, prin injecţiuni vaginale, făcute în scop de avortare.

❑ In importantul proces pentru anularea divorsului dintre Sofia Petrescu şi defunctul ei soţ căpitan Petrescu curtea s. I s'a pronunţat astă-zi anulînd divorţul.

❑ O bandă de hoţi remaşi necunoscuţi, pînă'n prezent, s'a întrodus astă-noapte în prăvălia de băcănie Segall din tîrguşorul Copou, într'o odaie unde dormeau Şmil Segall, B. Segall şi soţia acestuia.

Hoţii au legat pe cei trei şi i-au schingiuit oribil, ca să afle unde ţin paralele, Au furat aproape toate mărfurile şi o mie lei în bani.

❑ D. D. A. Teodoru, secretarul general al ministerului instrucţiunii publice a sosit azi dimineaţă în localitate.

❑ Mîine Duminică are loc inaugurarea cercului studenţesc din Iaşi.

La această serbare au fost invitaţi rectorul universităţei, toţi profesorii şcoalelor din localitate precum şi Mitropolitul Pimen.

❑ Ministrul finanţelor a avut ieri, la Cameră, *une mauvaise journée.*

A fost vehement atacat de deputatul Ienăşescu, care i-a zis:

— D-sa nu stăruе de cît pentru linia ferată Neamţ—Paşcani, ca să favorizeze şi mai mult pe prietinii d-sale, cari au devastat pădurile statului din Neamţ.

I s'a respins apoi taxa pe bere, pe care ziarul liberal *Secolul* o atacă astăzi vehement.

❑ Seziunea curţei cu juri din Iaşi a fost î n c h i s ă ieri. Cum însă, au ramas încă nouă procese ne judecate, se crede că procurorul general va interveni la minister spre a cere o nouă sexiune extra ordinară.

❑ D na Elena G. Botez, soţia d-lui avocat G. Botez-Gordon, a încetat din viaţă ieri în sanatorul „sf. Elisabeta", din Bucureşti.

Defuncta, născută Scriban era în vrista de 27 de ani şi a fost răpită de o crudă boală.

Condoleanţele noastre.

❑ **Serbarea de la şcoala Normală „Vasile Lupu".** — Azi după amează de la oarele 2½ in jos s'a serbat patronul şcoalei Normale „Vasile Lupu". A asistat întreg corpul didactic al şcoalei, şi un numeros public, care ţine a constata progresul ce-l face în fie-care an această şcoală de cultură curat românească şi poporană.

Asistă şi I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei; D. A. Teodoru, secretarul general al ministrului cultelor, Gh. Crupenschi, prefectul judeţului.

Intreg programul serbării a fost executat cu o perfectă exactitate. S'au admirat progresele făcute în muzica vocală şi instrumentală, datorite hărniciei şi priceperei maeştrilor noştri, D. Ionescu (corul), M. Barbu (vioară) şi Haase (fanfara). Jocurile gimnastice au fost executate cu multă precisiune şi acurateţă, şcoala avînd pe eminentul maestru Ilie Burghelea. Publicul a bizat mai multe bucăţi şi a rămas adînc mulţumit de reuşita serbării, mulţămind d-lui director I. Mitru pentru ocaziunea fericită ce le-a dat de-a constata şi anul acesta văditul progres al şcoalei.

După imnul Regal, d. director I. Mitru a ţinut o mică cuvîntare ocazională, asupra însemnătăţii zilei, după care a urmat disertaţia d-lui profesor Gh. Ghibănescu. D-sa a tratat chestia: *„Partea noastră în promovarea culturei secundare speciale"*. Conferenţiarul a răspuns la părerea, care şi-a făcut curs în lumea criticilor, că toată literatura romînă e produs al unei servile imitaţiuni, de oare-ce curentele străine literare, slavon, grec, latin, rusesc, francez şi azi cel german n'au găsit în literele Romîne de cît imitatori, traducatori, nu creatori, ca şi cum nevoile noastre interne, provenite din mersul bisericei, din mersul justiţiei, al administraţiei interne, în fine din mersul culturei, noi n'am prins minte cu nimic din nevoile noastre şi nu le-am fi satisfăcut prin mijloacele noastre interne, cu oamenii noştri şi cu experienţa noastră.

Pe acest teren punînd chestia, conferenţiarul a arătat că tocmai o necunoaştere a mersului culturei în ţările Romîne a făcut pe unii să zică că Gh. Lazăr ne-a adus deşteptarea din somnul neştiinţei, înviindu ne ca pe Lazăr din mormînt, sau luminîndu ne ca Moisi cu stîlpul de foc în pustiu.

Dacă Romînii ar fi imitat cultura apusană pe deantregul, fără pic de experieţă proprie şi noi am fi început printr'un plan de învăţămînt ca şi Apusenii, adică cu şcoli primare, cu gimnazii şi licee şi apoi cu universităţi. Ei bine cum am început noi cultura Românească la pragul secol. al XIX-a? Cu Seminariile în 1805; cu şcoală de inginerie hotarnică în 1813 (Asaki în Moldova) şi 1817 (Gh Lazăr în Muntenia) şi apoi cu şcoală primară în 1828. Iar dacă este un învăţămînt mai cărpoşit de noi Romînii pentru noi Romînii, cu noi Romînii, sgîrcit ca organizare, rural în tendinţe, de un esclusivism specific neamului nostru, apoi e învăţămîntul normal primar. Şcoala normală „Vasile Lupu" reprezintă urzirea, plămădirea, dibuirea în organizarea învăţămîntului pedagogic, cu toată evoluţia lui gradată, căci acest învăţămînt normal n'a izvorît ca Minerva din capul lui Joe, luîndu-l deagata de la străini, Nemţi ori Francezi, ci este al nostru, croit de noi pentru noi şi ca noi, şi ne putem făli cu el că reprezintă pentru Romîni ceia ce era pentru strămoşii noştri satira, zicînd *satyra tota nostra est.*

Arată apoi raţiunile practice, cari au dictat ca şcolile noastre publice să în ceapă cu Seminariul, biserica fiind cel mai vechiu aşezămînt public, de care s'au îngrijit Voevozii noştri din toate timpurile, şi secolul al XVIII prin temeliile unui învăţămînt teologic, ajutînd pe chiriarhii bisericei în răvna lor de înalţarea clerului prin cultură.

Tot aşa explică raţiunea şcolilor de ingineri hotarnici ale lui Asachi şi Lazăr, izvorîte din nişte nevoi adînci ale societăţii româneşti, o societate de fonciari teritoriali pentru a căror nevoi trebuia o şcoală de pregătit ingineri hotarnici.

In sfîrşit corpul de învăţători ni l'au format pe încetul aşa cum reiese din evoluţia tocmai a şcoalei normale „Vasile Lupu" de la întemeerea ei în 1855 şi până azi.

❑ **Serbarea de la Seminarul Veniamin.**—Astăzi s'a serbat cu o deosebită solemnitate patronul seminarului „Veniamin Kostaki".

Cu această ocazie s'a oficiat Sf-ta leturghie în paraclisul seminarului, de către P. S. Sa Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, încunjurat de preoţii Gotcu, Andrieş şi Moisescu şi de diaconii Stupcanu şi Luca, acompaniat de corul şcoalei.

După terminarea serviciului divin, invitaţii şi elevii şcoalei au trecut în sala de recepţie unde serbarea a fost prezidată de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen.

Corul şcoalei a întonat imnul regal, după care economul stavrofor Savin, rectorul seminarului a luat cuvîntul, zicînd că azi se serbătoreşte patronul celei mai vechi şcoli, înfiinţată de ne muritorul Veniamin Kostaki, din care societatea omenească şi-a recrutat mulţi propoveduitori ai cuvîntului adevărului. Şi cu drept cuvînt legiuitorul s'a gîndit să dea ca patron şcoalei, pe aceşti trei sfinţi a căror prăznuire o săvîrşim azi. Şi ce nume ar fi fost mai nimerit ca patron de cît aceşti trei mari luminători ai omenirei. Urmînd poveţele învăţăturii lor, putem folosi multe. Terminînd Sf. Sa roagă cu toţii împreună să strige trăiască Suveranii cu întreaga familie.

Corul şcoalei intonează imnul regal, după care ia cuvîntul d. profesor Pericle Popescu, ca delegat al consiliului profesorel al seminarului.

D-sa într'o cuvîntare frumoasă şi bine simţită, a vorbit despre „Educaţie prin instrucţiune", analizînd punct cu punct toate ştiinţele şi zice că educaţia şi instrucţia sunt în strînsă legătură una cu alta.

După d. Popescu a vorbit I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, care a zis că se simte foarte măgulit de cele spuse de d. Popescu, şi simte o mare bucurie că i-a fost dat să prezideze serbarea celei mai vechi şcoli fondată de mitropolitul Veniamin, care astăzi împlineşte 106 ani de la înfiintare. Această şcoală care se asamănă cu un arbore ale cărui ramuri s'au împărţit în toate părţile Moldovei, a dat roade din cele mai frumoase.

I. P. S. Sa a analizat cele spuse de d. Popescu şi a conehis că religia creştină este izvorul tuturor celorlalte ştiinţi, şi îndeamnă pe elevi să-şi dea toată silinţa şi să depuie toată munca lor, ca absolvind această şcoală, să devie factorii principali în desvoltarea culturală a poporului romîn.

A mai vorbit apoi d. Teodoru, secretarul general al ministerului cultelor, în numele d-lui ministru Haret, care fiind reţinut de afaceri, n'a putut lua parte în persoană la serbarea de astăzi a celei mai vechi şcoli din ţară. D-sa îndeamnă pe elevi la muncă rodnică căci soarta poporului nostru stă în mîna lor, ca unii ce mîine vor fi conducătorii şi luminătorii lui.

Serbarea a luat sfîrşit la orele 1 cînd invitaţilor li s'a oferit un banchet.

❑ **Judiciare.** — D. Henri Catargi, unul din erezii defunctului colonel Rosnovanu, declarase fiscului o cantitate de vinuri aflătoare în pivinţele de la Rosnov.

Venind să rădice vinurile, d. Catargi constată că atît cantitatea, cît şi calitatea declarată de d sa, erau, de fapt, mult inferioare.

Pentru a fi scăzut, d. Catargi a cerut curţei o ancheta in futurum, care a fost admisă astă-zi, numindu-se expert pe d. senator Emil Zaharia.

— Sava Beilici se află deţinut pentru două condemnări: una la şese luni şi o zi, pentru furt o alta la două luni, pentru ultraj.

Avocatul Gherassim a plecat astă-zi pentru contopirea pedepselor şi curtea admiţînd-o; a stabilit jurisprudenţa, că ori cari ar fi natura pedepselor şi gradul lor, contopirea urmează a fi admisă.

Casa de Scont şi Imprumut

— DIN IAŞI —

SOCIETATE ANONIMA

— Strada Primăriei 17 —

Face tot felul de operaţiuni de bancă

Emite cecuri pentru Străinătate şi efectuiază plăţi asupra: **Paris, Londra, Viena, Berlin etc.**

ULTIMA ORA

— Serviciul telegrafic special al „Opiniei"

Bucureşti 30 Ianuarie

Banchetul d-lui I. Brătianu

Bucureşti.— Aseară a avut loc la hotelul Bulevard, banchetul organizat în onoarea d-lui Ionel Brătianu.

D. Ionel Brătianu a luat loc în fruntea mesei, avînd în dreapta pe d-nii: general Budeşteanu, preşedintele senatului; M. Ferekyde, ministru de interne; Em Cosmescu, ministru de finanţe; Al. Djuvara, ministru de externe şi M. Orleanu, ministrul industriei şi comerţului.

La stînga avea pe d-nii: V. Missir, preşedintele Camerei, Spiru Haret, ministrul cultelor, Toma Stelian ministrul de justiţie, V. G. Morţun, ministru de lucrări publice şi generalul Crăiniceanu. In faţă erau d-nii: C. Nacu, Costescu-Comăneanu, Porumbaru, N. Gane, Take Protopopescu, C. Climescu şi Ilariu Isvoranu.

D. Nacu, zice că banchetul organizat aci are de scop de a sărbători pe primul ministru, care a scăpat pe urma unui odios atentat. D-sa spune că dispariţia d-lui Ionel Brătianu s'ar fi simţit mult în această ţară. Toastează pentru M. S. Regele.

D. general Budişteanu, din partea Senatului, zice că d. Brătianu a moştenit de la Ion Brătianu numele, şefia partidului şi a guvernului şi ca om de merit promite să facă multe opere mari. Toastează pentru d. Brătianu.

D. V. Missir, toastează din partea Camerei şi exprimă bucurie, de a revedea la muncă pe d. Ionel Brătianu.

D. Em. Costinescu, din partea colegilor din guvern, vorbeşte de bătrînii şi tinerii liberali relevînd că bătrînii liberali multe opere bune. Termină zicînd: „Tinerii liberali sadea, fără nici o altă denumire, să lucreze pentru continuarea operei liberale.

D. Brătescu-Voineşti, din partea tinerilor parlamentari, toastează pentru bătrînii liberali.

D. Ionel Brătianu, la urmă, zice că nici unul nu-şi poate da samă mai bine de cît d-sa, că această serbare e o manifestare pentru omul care a scapat de pe urma unui fapt odios.

D-sa mulţumeşte pentru dragostea ce i s'a manifestat şi pentru încrederea ce i s'a arătat de cînd a luat şefia partidului şi a guvernului.

Prelungirea sesiunei Corpurilor Legiuitoare

Bucureşti.—Se spune că d. Ionel Brătianu a declarat că sesiunea Corpurilor Legiuitoare va fi prelungită pînă la 15 Martie.

Numai atît, că luna Martie e cam fatală liberalilor.

Ploi mari

Ploeşti.—In judeţul Prahova au căzut în zilele din urmă ploi torenţiale şi acum sunt temeri de inundaţii.

Congresul social-democrat

Bucureşti.—In vederea congresului social-democrat au sosit aseară şi astă-zi, numeroşi delegaţi din provincie.

Consfătuirea de la d. Disescu

Bucureşti.— Eri la orele 5 şi jum. a avut loc, acasă la d. C. Disescu, o consfătuire, la care au luat parte mai mulţi fruntaşi, de diferite nuanţe politice.

S'a decis înfiinţarea unei ligi culturale franco-italo-romînă.

D. Brătianu reia ministerul

Bucureşti.—Ziarele oficioase confirmă ştirea că dela 1 Februarie, d. Ionel Brătianu va relua portofoliul internelor.

Despre situaţia d-lui M. Ferekyde nu se vorbeşte nimic. Cu toate acestea, cercurile brăteniste afirmă că în şedinţa de Mercuri a Camerei, d. V. Missir va demisiona, iar d. Ferekyde va fi reales preşedinte.

Imediat ce se va ceti decretul prin care d. Brătianu îşi reia portofoliul internelor, d. Al. Marghiloman va interpela asupra întrărei şi eşirei d-lui Ferekyde din guvern.

Proectul contra contenciosului

Bucureşti.—D. Radu Porumbaru îşi va depune raportul său pentru desfiinţarea contenciosului, Mercuri 3 Februarie.

Discuţia proectului se va începe Vineri.

Dieta croaţiei

Agram.— Dieta va fi convocată pentru ziua de 21 c. Banul Tomassici a avut eri consfătuiri cu mai multi prefecţi.

Situaţia se arată a fi favorabilă.

Proces interesant

Paris.— Fabricanţii de aeroplane fraţii Voisin au intentat proces de contrafacere fabricantului Clement, cerînd 10,000 lei despăgubiri.

In acelas timp Clement a acţionat pe fraţii Voisin pentru acelaş motiv.

Furt la o mînăstire

Petersburg.— La mînăstirea Zenstochan, pe lîngă Ecaterinoslav, s'a făptuit un însemnat furt de obiecte de valoare.

Făcîndu-se cercetări s'a descoperit că autoarea e călugăriţa Serbova, care se afla în capul unei bande de hoţi. Obiectele furate, care au fost găsite în locuinţa călugăriţei, se urcă la valoarea de un milion.

De vînzare în orî ce zi

Următoarea avere la moşia Boroşeşti din jud. ţul Vaslui, 10 minute de gara Scînteea
Adresa: **I. Sabinius,** *Gara Scînteea.*

48 boi jugari tineri moldoveneşti.— 1 taur de 4 ani pur rasă moldovenească. 3 Juncani de câte 3 ani. 11 vaci tinere cu viţei şi a fata 1 gonitor din 1907. 1 gonitoare din 1907. 4 mînzaţi bouţi, 6 mânzaţi viţele. 4 cai buni de trăsură din care 2 de 4 ani. 5 cai şi epe pentru muncă din care 2 cai tinerl de 3 şi 4 ani. 3 mascuri mari graşi. 6 vagoane păpuşoi cincantin din 1909. 13½ vagoane ovăs din 1909. 15 vagoane fîn presat bine din 1909. 1 trăsură bună acoperită, de 2 cai. 1 docar bun de 2 cai. 1 trăsură pe arcuri de un cal pe cîmp. 1 sanie de 2 cai şi una de un cal în stare bună 1 păreche hamuri de 2 cai cu zurgălăi. 2 părechi hamnri de un cal cu 1 păreche zurgălăi. 9 pluguri Sak de oţel cu 2 brazde. 5 pluguri Sak de oţel cu cîte 4 brazde. 2 maşini de sămînat, îngropătoare bune. 2 maşini de sămănat, îngropătoare bune. 2 tăvăluci de fer din cei mai buni. 3 maşini de secere legătoare „Deering" din care 1 din 1909. 1 maşină de coasă, bună „Adriance". 2 maşini greble „Deering". 6 şărăbăni de cîte 2 boi. 3 cotiugare de cîte 2 boi. 3 loître de cîte 2 boi. 5 sănii pentru boi. 10 boroni de lemn cu colţi de fer. 30 jugari pentru boi. 30 cui de fer prin jug. 50 răstei de fer. 10 tînjeloae de fer. 30 tînjeli de lemn cu cîrcee de fer legate. 1 ţilendru bun. 2 morişte Clayton. 1 morişcă de Botoşani. 1 Şişcorniţă mare pentru tăet nutreţ. 2 balanţe zecimale 1 de 500 kg. şi de 200 kg. 2 duble decalitri. 1 de fer şi 1 de lemn. 6 vase de stejar pentru vin. 1 vas şi 2 balerci de stejar pentru murături. 6 balerci de stejar pentru brînză.

BLANCHE TOUTAIN

Celebra artistă parisiannă

Marele ziare franceze *„Gil Blas"*, d. Emile Faguet de la academia franceză prin *„Les Débats"* eminenţii critici Lerroumet prin *„Le Temps"* Edmond Sée prin *„La Presse"* A. Lemonier prin *„Le Fançais"* şi regretatul Catulle Mendés prin *„Le Journal"* au publicat cu ocazia reprezentaţiilor în care a apărut **Blanche Toutain** pe scena marelui teatru parisian *„Voudeville"*, critici entusiaste pantru celebra artistă pe care o numesc *„marea artistă a Franciei ilustra comediană deja mare marea favorită a întregului Paris."*

Intovărăşită de o trupă de elită va reprezenta pe scena teatrului naţional din Iaşi 2 creaţiuni sublime ale sale *Marţi 2 Februarie a. c.* **Le monde où l'on sennuie"** superba comedie a lui Pailleron şi *Mercuri 3 Februarie a c* **Froufrou.** In ambele repurtează un succes extra ordinar.

Toată elita Iaşului s'a grăbit să-şi procure bilete de intrare de la agenţia Teatrală *„Thalia"* (Maximovici) pentru aceste mult aşteptate reprezentaţiuni.

LICITAŢIE

Se face cunoscut că în strada Goliei No. 33 în fundul ogrăzei Duminică 31 Ianuar ora 11 a. m. se vinde prin licitaţie, mobile bune, din 4 camere, Doritoriii sunt rugaţi a se prezenta la locul indicat.

Dr. B. Stenner

Consultaţiuni pentru boale interne, de femei, căilor urinare şi venice.

de la 1—3 şi 7—8 p. m.

Iaşi, str. Muzelor (colţ cu str. de Sus.)

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

Instrumente Muzicale

de toate felurile în mare asortiment

Jul. Heinr. Zimmermann

Preţul-curent ilustrat gratis — LEIPZIG — Preţul-curent ilustrat gratis

4620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

SALOMON WACHTEL

MAGASIN DE FERARIE

Str, de Sus 138

A SOSIT:

100 vagoane Kocks de Silesia

Antracit englezesc

Sobe originale GODIN şi

SOBE RUBELAND

Se vinde cu preţuri moderate

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Iscorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ „HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinterie —

De vinzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se adresa:* Domnului I. DAVIDESCU Tecuci

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primariei No. 27

De închiriet

— O MAGAZIE —

compusă din două odăi.--Lîngă Banca Naţională, Str. Ştefan cel Mare 49. Proprietară *S. L. Schiler* 49 (în etajul de sus).

PUBLICAŢIE

In ziua de 7 Februarie a. c. ora 11 dimineaţă se vinde prin licitaţie publică în Hîrlău la sediul biroului tehnic al liniei ferate Podul-Iloaie-Hârlău, una pereche cai, un docar, hamuri şi accesorii.

Doritorii de a concura să se prezinte în acea zi insoţiţi de o garanţie de lei una sută,

CIRCUL SIDOLI

In fie-care Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

LA 9 ORE jum. seara

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

Nu se repetă absolut nici unul din sujetele deja aratate.

Preţurile: Loc rezervat 1 leu 50 bani. Un scaun 1 leu, Balcon 70 bani, Galeria 50 bani, Loja 8 lei.

In fie-care Sîmbătă şi Duminică **MATINEU** la **3** ore ziua cu preţurile reduse la toate locurile şi anume: Loja 4 lei, Rezervat 1 leu, Stal I-iu 80 bani, Balcon 60 bani Galeria 40 bani.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

In toate zilele de sărbătorile Crăciunului, Anul Nou şi Boboteaza vor avea loc Matineuri şi reprezentaţii serale.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în *VIENA fondată în anul 1858*

Contracte aută pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 880 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

TITUS LAPTEŞ

AVOCAT

— Strada Ghica-Vodă No. 59 —

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4— p.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

la 3 şi 4 Februarie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 80,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4.50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17. Instalaţie cu motoare electrice, de la Ing. B. Diamant Comp.—Iaşi.